

Официален вестник

на Европейския съюз

L 225

Издание
на български език

Законодателство

Година 52
27 август 2009 г.

Съдържание

II Актове, приети по силата на Договорите за ЕО/Евратом, чието публикуване не е задължително

РЕШЕНИЯ

Комисия

2009/608/ЕО:

- ★ Решение на Комисията от 24 април 2007 година относно мярката за помощ, приложена от Белгия в полза на InterFerryBoats, (С 46/05 (ex NN 9/04 и ex N 55/05)) (нотифицирано под номер С(2007) 1180) ⁽¹⁾..... 1

2009/609/ЕО:

- ★ Решение на Комисията от 4 юни 2008 година относно държавна помощ С 41/05 предоставена от Унгария чрез споразумения за изкупуване на електроенергия (нотифицирано под номер С(2008) 2223) ⁽¹⁾..... 53

2009/610/ЕО:

- ★ Решение на Комисията от 2 юли 2008 година относно мерки С 16/04 (ex NN 29/04, СР 71/02 и СР 133/05), приведени в действие от Гърция в полза на Hellenic Shipyards (нотифицирано под номер С(2008) 3118) ⁽¹⁾..... 104

2009/611/ЕО:

- ★ Решение на Комисията от 8 юли 2008 година относно мерките С 58/02 (предишен № 118/02) които Франция е предприела в полза на Националното морско дружество Корсика-Средиземно море (SNCM) (нотифицирано под номер С(2008) 3182) ⁽¹⁾..... 180

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

Цена: 38 EUR

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

II

(Актове, приети по силата на Договорите за ЕО/Евратом, чието публикуване не е задължително)

РЕШЕНИЯ

КОМИСИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 24 април 2007 година

относно мярката за помощ, приложена от Белгия в полза на InterFerryBoats, (С 46/05 (ex NN 9/04 и ex N 55/05))

(нотифицирано под номер С(2007) 1180)

(само текстовете на френски и нидерландски език са автентични)

(текст от значение за ЕИП)

(2009/608/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като прикани заинтересованите страни да изложат своите коментари в съответствие с посочените разпоредби,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

1.1. Дела NN 9/04 и N 55/05

(1) В писмо от 12 август 2003 г., регистрирано в Комисията на 20 август 2003 г. (TREN/A(03)27718), белгийските власти уведомиха Европейската комисия за мерките за помощ, предоставена от Белгийската национална железопътна компания (SNCB) за оздравяване и реструктуриране на нейното дъщерно дружество Inter Ferry Boats (IFB), по силата на рамков договор, сключен на 7 април 2003 г., по смисъла на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО.

(2) На 13 октомври 2003 г. (D(03)17546) Комисията прикани белгийските власти да ѝ предоставят допълнителна информация. На 12 декември 2003 г. се проведе двустранно заседание за обсъждането на този въпрос, на което планът за реструктуриране на IFB беше връчен на Комисията.

(3) Белгийските власти отговориха на Европейската комисия с писмо от 7 януари 2004 г., регистрирано в Комисията на 13 януари 2004 г. (TREN/A(04)10708). От това писмо става ясно, че обявената помощ е отпусната, вследствие на което бе заведено дело под номер NN 9/04. На 30 април 2004 г. бе проведено второ заседание и в писмо от 15 юни 2004 г., регистрирано в Комисията на 21 юни 2004 г. (TREN/A(04)23691), белгийските власти изпратиха изисканата от Комисията по време на това заседание допълнителна документация.

(4) В писмо от 26 януари 2005 г. (D(05)100339) Комисията прикани белгийските власти да предоставят допълнителни сведения, изпратени ѝ в писмо от 25 март 2005 г., регистрирано в Комисията на 30 март 2005 г. (TREN/A(05)7712).

(5) В писмо от 28 януари 2005 г. (SG(2005)A1133) белгийските власти информират Комисията за намерението на SNCB да извърши допълнително увеличение на капитала на IFB, което не е предвидено в споразуменията, обявени на 12 август 2003 г. Комисията заведе това уведомление под номер N 55/2005.

- (6) В писмо от 29 март 2005 г. (D(05)106199) Комисията подкани белгийските власти да предоставят допълнителна информация, която ѝ беше изпратена в писмо от 28 април 2005 г., регистрирано в Комисията на 3 май 2005 г. (SG(2005)A(05)4155).
- (7) В писмо от 31 май 2005 г. (D(05)111096) Комисията прикани белгийските власти да предоставят допълнителна информация, която ѝ беше изпратена в писмо от 30 юни 2005 г., регистрирано в Комисията на 1 юли 2005 г. (TREN/A(05)16598).
- (8) На 16 септември 2005 г. бе проведено работно заседание между Комисията и белгийските власти, на което Комисията поиска от белгийските власти допълнителна информация, която ѝ беше предоставена по електронен път на 21 октомври 2005 г., с регистрация в Комисията от 24 октомври 2005 г. (TREN/A(05)27067).
- (13) В писмо от 30 ноември 2006 г., получено в Комисията на 5 декември 2006 г., регистрирано под номер TREN/A/39219, белгийските власти предадоха писмо от Карел Винк във връзка с настоящия въпрос. Белгийските власти изпратиха това писмо в подкрепа на тезата си, че не Белгия, а единствено и само SNCB носи отговорност за взетите от SNCB решения в тази връзка.
- (14) В писмо от 5 февруари 2007 г. (D(07)302095) Комисията прикани белгийските власти да предоставят допълнителна информация, изпратена от Белгия в писма от: 6 февруари 2007 г., регистрирано в Комисията на 7 февруари 2007 г. (A(07)24246); 8 февруари 2007 г., регистрирано в Комисията на 9 февруари 2007 г. (A(07)23613); 13 февруари 2007 г., регистрирано в Комисията на 15 февруари 2007 г. (A(07)24201), и писмо от 15 февруари 2007 г. с регистрация в Комисията от 16 февруари 2007 г. (A(07)24362).

1.2. Дело С 46/05

- (9) В писмо от 7 декември 2005 г. Комисията информира Белгия за решението си да започне процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 на Договора, срещу въпросните мерки.
- (10) Решението на Комисията за започване на процедурата е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽¹⁾. Комисията прикани заинтересованите страни да изложат коментарите си във връзка с въпросната мярка. Комисията не е получила такива от трета заинтересована страна.
- (11) На писмото за започване на процедурата Белгия отговори с писмо от 14 февруари 2006 г., регистрирано в Комисията на 15 февруари 2006 г. под номер TREN/A/13934. Със същото писмо от 14 февруари 2006 г. тя оттегли уведомлението си от 28 януари 2005 г.
- (12) На 1 юни и 25 юли 2006 г. бяха проведени работни заседания между службите на Комисията и белгийските власти. В писмата си от 29 юни и 20 септември 2006 г., регистрирани в Комисията в същия ден, съответно под номера TREN/A/25806 и TREN/A/32665, както и в писмата си, изпратени по електронен път на 16 и 21 ноември 2006 г., регистрирани под номера TREN/A/37638 и TREN/A/37981, белгийските власти предоставиха допълнителна информация на Комисията.
- (15) В свое писмо от 15 март 2007 г. (D(07)306248), както и на провелото се на 16 март 2007 г. работно заседание, Комисията подкани белгийските власти да ѝ предоставят допълнителна информация, която ѝ бе изпратена от Белгия в писмо от 30 март 2007 г., регистрирано в Комисията в същия ден (A(07)28411).

2. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ И ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

2.1. Страни по рамковия договор за оздравяване и реструктуриране на IFB

2.1.1. IFB

2.1.1.1. Описание на дружеството

- (16) IFB е акционерно дружество регулирано от белгийското законодателство. SNCB е притежател на 89,03 % от неговия капитал. Останалите акционери са: CNC Transports, дъщерно дружество, 93,8 % собственост на SNCF (7,41 %), ICF (2,08 %) и EWS (English Welsh and Scottish Railway — 1,22 %).

- (17) Дружеството IFB е учредено на 1 април 1998 г. чрез сливането на следните три дружества: Ferry Boats SA, Interferry SA и отдел „Железници“ на Edmond Depaire Ltd. Както бе доказано и от Белгия с извлечение от фирмения регистър, това сливане е от типа сливане чрез поглъщане, при което Ferry Boats SA поглъща Interferry SA; впоследствие отдел „Железници“ на Edmond Depaire SA става част от така слятото цяло. IFB наследява юридическото лице на създаденото през 1923 г. дружество Ferry Boats.

⁽¹⁾ ОВ С 159, 8.7.2006 г., стр. 2.

- (18) IFB продължава да развива най-вече два вида дейности, логистика на железопътния и комбиниран транспорт (IFB Logistics) и експлоатация на континентални терминали за комбиниран транспорт (IFB Terminals). Дейностите на дружеството са подробно описани в писмото за започване на официалната процедура по разследване, точки от 16 до 19.
- (19) Към тези дейности следва да се добави и дяловото участие на IFB понастоящем и в миналото във фирми и дъщерни дружества за експлоатация на пристанишни и континентални терминали, транспортни фирми в Белгия и чужбина. Дяловото участие и дъщерните дружества са описани подробно в точка 30 и следващи на писмото за започване на официалната процедура по разследване. Белгия е уведомила Комисията, че някои от фактите, съдържащи се в писмото за започване на процедурата не са съвсем точни, или впоследствие са претърпели промени. Настъпилите след изпращане на писмото за започване на процедурата промени са описани в следващите точки. А останалите промени са следствие от решението за започване на процедурата (точки от 30 до 49).
- (20) Дялово участие на IFB в терминали в Белгия. Дружеството IFB се е оттеглило от терминала в Брюж. В точка 39 от писмото за започване на процедурата се казва, че то е продало дяловете си на инвестиционната група OCHZ. Всъщност, IFB е продало дяловете си на дружеството Hesse-Noord Natie, с което са експлоатирани съвместно този терминал.
- (21) Точка 41 на писмото за започване на процедурата гласи, че IFB притежава 16,76 % от дяловете на дружеството Dry Port Mouscron-Lille. Белгия е уведомила Комисията, че след увеличаване на капитала на дружеството на 29 юни 2006 г. — увеличаване, в което IFB не участва, и след включването на частния инвеститор DELCATRANS в капитала на дружеството — дяловото участие на IFB е намаляло на 11,07 %.
- (22) Дялово участие на IFB в терминали във Франция. През есента на 2006 г. IFB е продало на CMA-CGM 30-процентното си дялово участие в дружеството Nord France Terminal International OU (наричано по-долу NFTI-ou). След тази транзакция във Франция IFB си запазва само дяловото участие от 2 % в дружеството CNC transports, преименувано тогава на Naviland Cargo.
- 2.1.1.2. Пазари и пазарни дялове на IFB
- (23) В решението си за започване на процедурата (точки от 50 до 54) Комисията твърди, че по отношение на дейностите на IFB Logistics е необходимо да се прави разграничение между два вида продуктови пазари: на спедиционните и на логистичните услуги, като и двата се определят като национални, а дялът на IFB Logistics се изчислява между 2 % и 5 %.
- (24) Що се отнася до терминалния пазар, в решението за започване на процедурата (точки от 55 до 59) се прави разграничение между континентални и пристанишни терминали. Междувременно, дружеството IFB е изтеглило участието си от всички пристанишни терминали, в които е притежавало дялове. Нито заинтересованите страни, нито Белгия са оспорили дефиницията, съдържаща се в решението за започване на процедурата.
- (25) Пазарът на железопътния превоз на товари е част от тези два пазара. В съответствие с разпоредбите на Директива 91/440/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. за развитие на железопътния транспорт на Общността⁽²⁾ след 2003 г. той се отвори за международния превоз от и за Белгия. Това отваряне на пазара за международния транспорт беше допълнено и от отварянето на пазара за вътрешен транспорт на 1 януари 2007 г., предвидено от Директива 91/440/ЕИО, приложена от Белгия с кралски декрет от 13 декември 2005 г.
- 2.1.2. SNCB
- (26) Дружеството SNCB е създадено от белгийското законодателство на 23 юли 1926 г., когато се учредява Société Nationale des Chemins de Fer Belges⁽³⁾ (Белгийската национална железопътна компания). От 14 октомври 1992 г.⁽⁴⁾ то функционира като самостоятелно публично акционерно дружество.⁽⁵⁾
- (27) Белгийската държава реформира структурата на SNCB на 1 януари 2005 г., като раздели дружеството на три отделни такива, а по-точно:
- SNCB Holding, холдингово дружество, 100-процентов собственик на останалите две:
- управляващото железопътната инфраструктура Infrabel, и
- новото дружество за железопътен транспорт SNCB.
- Белгийската държава е едноличен собственик на акциите на SNCB Holding.
- (28) Органите за управление на SNCB са: Управителен съвет, Съвет на директорите и Изпълнителен директор. Управителният съвет е съставен от 10 члена, в това число и изпълнителния директор, които се назначават с кралски декрет, след обсъждане в рамките на Министерски съвет.

(2) ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 25.

(3) Moniteur Belge, 24 юли 1926 г.

(4) Дата на влизане в сила на кралския декрет от 30 септември 1992 г., с който се одобрява първият договор за управление на Белгийската национална железопътна компания (SNCB) и се определят мерките, приложими за това дружество, Moniteur Belge, 14 октомври 1992 г.

(5) Като определените в закона от 21 март 1991 г., реформиращ някои публични икономически предприятия, Moniteur Belge, 27 март 1991 г.

(29) В Управителния съвет белгийското правителство е представено от правителствен комисар. Правителственият комисар може да сезира белгийските власти с цел отмяна на решение на Управителния съвет, излизащо извън рамките на изпълнението на обществените услуги, ако то „вреди на изпълнението на обществените услуги“ (член 23, алинея 2 от Закона).

2.2. Финансови затруднения на IFB през 2001 г. и 2002 г.

(30) Би било удачно да се започне с анализ на причините, породили финансовите затруднения, и едва след това да се опише реакцията на ръководствата на IFB и SNCB.

2.2.1. Финансови затруднения

(31) Основната причина за трудностите на IFB се корени във финансовите затруднения на дружествата във Франция на пристанище Дюнкерк през 2001 г. и 2002 г., в които IFB има дялове. Тези финансови затруднения засягат и

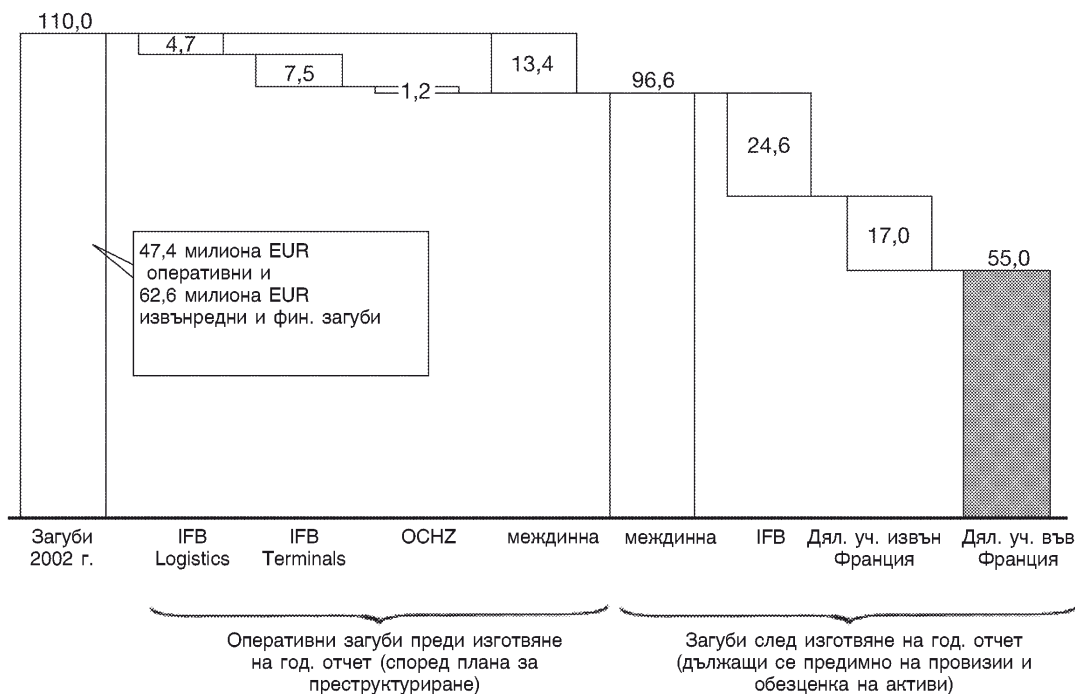
дейностите на „IFB Logistics“ и „IFB Terminals“, реализирали загуби през 2002 г.

(32) Както се вижда и от схема 1, общият размер на загубите на IFB за финансовата 2002 г. възлиза на 110 милиона EUR. Оперативните загуби възлизат на 12,2 милиона EUR, преди изготвяне на годишните отчети на IFB Logistics (4,7 милиона EUR) и IFB Terminals (7,5 милиона EUR). Към тях се добавя и оперативната загуба от дяловото участие в OCHZ, която се изчислява на 1,2 милиона EUR. Тези загуби, възлизащи общо на 13,4 милиона EUR, съставляват 12% от общия размер на загубите. Остатъкът от загубите за 2002 г., т.е. 96,6 милиона EUR, се дължи на обезценката на активите и провизиите при съставянето на годишния финансов отчет, наложила се след затрудненията, пред които е изправено дружеството във Франция и Белгия. 75 % от тази обезценка на активи и провизии се дължи на капиталови участия на IFB, като 76 % от тях се отнасят за участията във Франция.

Схема 1

Разпределение на загубите през 2002 г.

(Милиони EUR)

Изт. План за реструктур. на IFB, 24/03/2003 г.; IFB Controlling

2.2.2. Реакция на ръководствата на IFB и SNCB

- (33) От края на 2000 г. IFB е спряло изплащането на фактурите, изпращани от SNCB за извършени железопътни услуги. Тази практика, толерирана от SNCB продължава през 2001 г. и най-вече през 2002 г. Така в края на януари 2003 г. IFB натрупва фактури за неизплатени на SNCB услуги на обща стойност 63 милиона EUR. Именно с неизплащането на фактурите се обяснява фактът, че IFB продължава дейността си, въпреки сериозните си финансови затруднения.
- (34) На 21 май 2002 г. Управителният съвет на IFB установява, че вследствие на претърпените след края на 2000 г. загуби собственият капитал на дружеството е спаднал под 50 %. И съгласно член 633 от Фирмения кодекс на Белгия, IFB свиква извънредно общо събрание на акционерите на IFB.
- (35) На това събрание SNCB, като мажоритарен акционер, поема ангажимент да окаже подкрепа на IFB, чрез отпускане на аванс за оперативни разходи на стойност 2,5 милиона EUR. Този ангажимент е бил одобрен от Управителния съвет на SNCB и въз основа на него акционерите са взели решение за временно продължаване на дейността на IFB и са поискали от Управителния съвет да изготви план за пълно реструктуриране, включващо дъщерните дружества и управлението на терминалите.
- (36) На свое събрание от 19 юли 2002 г. Управителният съвет на SNCB анализира състоянието на своето дъщерно дружество IFB. Изпълнителният директор на IFB представя състоянието на групата, след което Управителният съвет взема следното решение: „Съветът отбелязва съгласието си да отпусне сумата от 2,5 милиона EUR в брой, необходима за покриване на финансовите нужди и за да се гарантира продължаването на дейността на IFB до края на октомври 2002 г. (тази сума се отпуска като аванс за евентуално увеличаване на капитала).“
- (37) След одобрението на Управителния съвет, през второто полугодие на 2002 г. SNCB отпуска на IFB аванса от 2 500 000 EUR по следната схема:
- 6.8.2002 г.: отпускане на сума от 1 000 000 EUR,
 - 17.9.2002 г.: отпускане на сума от 1 000 000 EUR,
 - 30.9.2002 г.: отпускане на сума от 500 000 EUR.
- (38) Този аванс е с лихва от 3,1 %. Той е възстановен изцяло през юли 2003 г. Възстановяването става на два етапа:
- на 15 юли 2003 г. IFB възстановява 1 500 000 EUR от тази сума, с лихвите от 40 422,04 EUR;
 - на 23 юли 2003 г. IFB възстановява на SNCB остатъка от 1 000 000 EUR, с лихвите от 26 883,35 EUR.
- (39) На 19 септември 2002 г. изпълнителният директор на IFB ангажира двама ревизори с изготвянето на специален доклад за оценка на финансовото състояние на дружеството. След като се запознава със заключенията в доклада, предаден на IFB на 4 декември 2002 г., а по-късно и на SNCB, Управителният съвет на SNCB дава на 20 декември 2002 г. принципното си съгласие за увеличаване на капитала на IFB. Извънредното общо събрание на акционерите (ИОСА) на IFB, проведено на 24 декември 2002 г., също приема това предложение.
- (40) С подкрепата на консултантска фирма McKinsey ръководството на IFB изготвя план за реструктуриране на дружеството. Планът за реструктуриране, описан подробно в точки от 73 до 86 от настоящото решение, е одобрен от Управителния съвет на IFB на 23 март 2003 г.
- (41) Впоследствие в „рамков договор за реструктуриране на IFB“, сключен между ръководствата на двете дружества (IFB и SNCB) на 7 април 2003 г., те определят подробностите по оздравяването и реструктурирането на IFB. На проволото се второ ИОСА акционерите на IFB отбелязват съгласието си за продължаване на дейността на IFB въз основа на сключения рамков договор.
- ### 2.3. Мерки за оздравяване и реструктуриране в „рамковия договор, сключен между SNCB и IFB за реструктуриране на IFB“ от 7 април 2003 г.
- (42) Член 2 от рамковия договор предвижда двуетапно изпълнение на приетите от двете страни мерки, а по-точно: период на оздравяване и период на реструктуриране.
- #### 2.3.1. Способи и условия за изпълнение на мерките за оздравяване
- (43) Член 3 от рамковия договор предвижда следните мерки за оздравяване:
- отпускане на аванс от 5 милиона EUR, подлежащ на възстановяване,

- ползването на кредитно улеснение на стойност до 15 милиона, и
- временно разсрочено плащане на задълженията на IFB към SNCB на стойност 63 милиона EUR.
- (44) Срокът на прилагане на мерките е ограничен до 12 месеца; въпреки това, той е бил удължаван с мълчаливо съгласие между страните, до датата на увеличаване на капитала.
- (45) Лихвата по аванса, подлежащ на възстановяване, както и тази по кредитното улеснение се равнява на референтния лихвен процент, прилаган от Комисията във връзка с държавните помощи. Лихвите се натрупват до тяхното изплащане, извършващо се едновременно с изплащането на дължимите вземания.
- (46) Според договора, при просрочено плащане на задълженията от 63 милиона EUR се начислява наказателна лихва от 5,4 %. Тази лихва се натрупва и се изплаща едновременно с основното вземане.
- (47) Лихвите, които IFB дължи на SNCB за задълженията и кредитното улеснение, възлизат на 2,2 милиона EUR за 2002 г., на 3,9 милиона EUR за 2003 г., на 4,7 милиона EUR 2004 г., на 5,2 милиона EUR за 2005 г. и на 4,4 милиона EUR през 2006 г.
- (48) Член 7 от договора предвижда отказ от страна на IFB от давност на задълженията към SNCB.
- (49) Цялостното прилагане на мерките започва в момента на сключване на рамковия договор, т.е. на 7 април 2003 г. Въпреки това авансът, подлежащ на възстановяване, не е оползотворен от IFB.
- 2.3.2. *Способи и условия за прилагане на мерките за реструктуриране*
- (50) Член 4 от рамковия договор, озаглавен „Способи за прилагане“ на инструмента „мярка за реструктуриране“, е със следната формулировка:

съвета, белгийската държава и при необходимост от ЕО, при условие че акционерите в IFB одобрят:

— Преобразуването в капитал на отпуснатия аванс, подлежащ на възстановяване, на стойност 5 милиона EUR

— Преобразуването в капитал на отпуснатата част от кредитното улеснение на стойност до 15 милиона EUR [...]

— Преобразуването в капитал на задълженията от [...] 63 милиона EUR

— Евентуалното допълнително увеличение на капитала, при условие че то бъде одобрено от двете страни [...]"

(51) Изпълнението на това увеличение на капитала зависи от клауза за отлагане, предвидена в член 5 на рамковия договор, т.е. за одобрение от Комисията, във връзка с правилата за отпускане на държавни помощи. Според член 5:

„Изпълнението на поетите от SNCB ангажименти в рамките на договора [...] зависи от следната клауза за отлагане. Страните ще поискат от белгийската държава да уведоми в най-кратък срок ЕО за сключването на настоящия рамков договор. Те ще поискат още, в случай че ЕО прецени в рамките на това уведомление, че [рамковия договор] включва отпускане на държавна помощ (по смисъла на член 87 на Договора за ЕО), белгийската държава да обяви [сключването на рамковия договор] по силата на член 88, алинея 3 от Договора за ЕО. За да има възможност ЕО да представи позицията си, изпълнението на [рамковия договор] ще бъде отложено с 15 работни дни, считано от датата на уведомяване на ЕО. В случай че [рамковият договор] като цяло бъде окачествен като държавна помощ от ЕО, той ще бъде приведен в изпълнение едва след изричното одобрение от страна на ЕО на въпросната помощ, или в краен случай, съгласно изложените в разпоредбата за одобрение срокове и условия.

В случай че ЕО окачестви [рамковия договор] частично или в неговата цялост като държавна помощ и ако тя бъде обявена за несъвместима с общия пазар, тогава страните ще обсъдят възможността за изпълнение на евентуалните допълнителни мерки, изисквани по отношение на IFB, но те не са задължени да изпълняват тези допълнителни или адаптирани мерки, ако преценят, че поставените условия за отпускане на помощта са абсолютно необосновани“.

„Страните потвърждават намерението си да приложат следните мерки, в степен, в която те съответстват на плана за реструктуриране, одобрен от двата управителни

(52) Белгийското гражданско право предвижда, при реализиране на клаузата за отлагане, договорът да придобие обратна сила.

договор, чрез принос като непарична вноска на дяловото участие от 47 % на SNCB в дружеството TRW. ⁽⁶⁾.

(53) В отговора си на писмото за започване на процедурата, белгийските власти информират Комисията, че ако увеличението на капитала бъде одобрено от нея, то ще бъде извършено според договорените между страните условия в рамковия договор. Увеличението ще бъде в размер от 95,3 милиона EUR, съставено, както следва:

<i>(в милиони EUR)</i>	
Преобразуване в капитал на кредитното улеснение	15
Преобразуване в капитал на задълженията на IFB към SNCB	63
Преобразуване в капитал на натрупаните лихви върху кредитното улеснение и задълженията за периода 2002—2006 г. (за 2006 г. само отчасти)	17,3
Общо	95,3

(54) Белгийските власти са информирали Комисията, че за да съответства съотношението задължения/собствен капитал на IFB на средното за конкуренцията и да не го надвишава, увеличението няма да засегне всички натрупани през 2006 г. лихви. То няма да обхваща и авансът подлежащ на възстановяване, тъй като IFB не се е възползвало от това улеснение.

(55) В отговора си на писмото за започване на процедурата, белгийските власти уведомяват също Комисията, че изтеглят уведомлението от 28 януари 2005 г., с което информират Комисията за намерението на SNCB и IFB, да извършат допълнително увеличение на капитала с 5 милиона EUR, освен предвиденото в член 4 на рамковия

(56) Планът за реструктуриране, предвиден в член 4 е предаден на Комисията по време на съвместното заседание с белгийските власти на 12 декември 2003 г. Неговото изпълнение е започнало през 2003 г. и е приключило в началото на 2005 г.

(57) Планът за реструктуриране е в две части, съответстващи на две отделни стратегии, едната за френските дъщерни дружества на групата, а другата за дейността на IFB в Белгия. Стратегията, избрана за Франция, предвижда пълно изтегляне на капиталовите инвестиции, докато тази за Белгия – реструктуриране на дружеството с оглед на продължаване на неговата дейност и експлоатация.

2.3.2.1. Изтегляне на инвестициите от дъщерни дружества за експлоатация на терминали във Франция

(58) Както беше обяснено в настоящото решение, и по-подробно в точка 30 и следващи от писмото за започване на процедурата, IFB е продължило да прилага стратегията си за изтегляне на инвестициите от френските си дъщерни дружества. Тази политика е завършила с продажбата на дяловете в NFI-OU през ноември 2006 г.

(59) Общата стойност на разходите по изтегляне на инвестициите от дъщерните дружества на IFB във Франция е достигнала 39,1 милиона EUR. Следващата таблица представя разпределението на тези разходи между петте дъщерни дружества. Финансовите нужди и цифрите, отнасящи се за различните дружества, са обяснени по-подробно в следващите точки.

⁽⁶⁾ Понастоящем IFB притежава дял от 0,9 % в дружеството, експлоатиращо терминали в Антверпен, Брюж, Остенде, Шарлероа, Лиеж, Брюксел, Гент, Етге и Мехелен, и осъществява железопътен превоз на товари в 11 държави-членки.

Изтегляне на инвестициите във Франция: обобщение на разходите

(в милиони EUR)

	ACIMAR	NFTI-ou	IFB FRANKREICH	DPD	ОБЩО ДЯЛОВО УЧАСТИЕ
Загуба от обезценка на вземания	3,9		0,8	2,8	7,5
Загуба от обезценка на дялово участие		16,7	0,1	5,1	22,0
Увеличение на капитала		1,7			1,7
Общо разходи	3,9	19,5	0,8	7,9	31,1
Лихви с настъпил падеж към 30.6.2006 г.					+ 7,7
Колекания по текуща сметка 9.2002 г. – 12.2002 г.					+ 0,5
Печалба от продажбата на SSTD					- 0,2
Общо разходи по изтегляне на инвестициите във Франция					39,1

а) *Нужда от финансиране*

(60) Таблицата е съставена въз основа на счетоводните отчети от 27 септември 2002 г. В нея се открояват следните суми:

— сумата от 31,1 милиона EUR, съответстваща на загубите от обезценка на вземанията и дяловото участие, и увеличаването на капитала на NFTI-ou, до достигане на стойност от 1,7 милиона EUR;

— сумата от 7,7 милиона EUR от лихви с изтекъл падеж, съответстващи на стойността на натрупаните лихви за периода от края на 2002 г. до 30 юни 2006 г. върху частите от аванса подлежащ на възстановяване и разсроченото плащане, използвани за изтеглянето на инвестициите;

— сумата от 0,2 милиона EUR, съответстваща на печалбата от продажбата на SSTD;

— сумата от 0,5 милиона EUR, съответстваща, от една страна, на разликата в счетоводните отчети от 27 септември 2002 г. и реалния размер на отчетните загуби към 31 декември 2002 г., от друга страна.

(61) Последната сума от 0,5 милиона EUR съответства на паричния поток между френските дружества, в които IFB има дялово участие и IFB за периода от 27 септември 2002 г. до края на 2002 г., и трябва да бъде отразена в таблицата, за да свърже реалните отчетни загуби от края на 2002 г. с общия размер на финансовите нужди, изчислен въз основа на финансовото състояние от 27 септември 2002 г. Що се отнася до финансовите нужди на IFB, няма основания да се взема предвид тази сума; следователно финансовите нужди на IFB във връзка

с изтеглянето на инвестициите във френски дружества възлизат на 38,6 милиона EUR.

(62) Финансовите нужди за изтегляне на инвестициите на IFB в дружества във Франция са били покрити от SNCB. Всъщност, IFB е използвало 30,9 милиона EUR от своите финансови възможности, дължащи се на временното кредитно улеснение от 15 милиона EUR и неизплащане на натрупаните вземания от 63 милиона EUR, за да финансира изтеглянето на инвестициите си. Сумата от 7,7 милиона EUR от финансирането съответства на размера на лихвите, дължими за тази сума по силата на рамковия договор сключен на 7 април 2003 г., който предвижда заплащането (или преобразуването в капитал) на лихвите да се извършва при погасяване на основното вземане.

б) *Acimar*

(63) Дружеството Acimar реализира целия си оборот от договор за извършване на транспортни услуги сключен с дружеството Arcelor. Този договор е изтекъл на 31 декември 2005 г. Резултатите от извършения през втората половина на 2002 г. одит на IFB сочат, че договорът е генерирал годишна загуба от [...] (*). След неуспешни опити за преговаряне на условията в договора с Arcelor, SNCB решава да обяви фалит на Acimar, и да поиска започване на процедура по обявяване на несъстоятелност. IFB е имало несъбираеми вземания от Acimar на стойност 3,9 милиона EUR, равняващи се на разходите за изтегляне на инвестициите.

в) *NFTI-ou*

(64) Що се отнася до NFTI-ou, съвместно дружество на IFB и Port Autonome de Dunkerque, експлоатиращо терминали на пристанище Дюнкерк, SNCB избира да изтегли инвестициите си чрез продажба на своите дялове.

(*) Поверителни данни.

(65) Дяловото участие на IFB в NFTI-ои поражда задължение, по силата на писмо за поет ангажимент, IFB да покрие част от загубите, съответстваща на дяловото му участие в дружеството. Освен това IFB е и поръчител за отпускане на кредит на дружеството от банка [...], на стойност 2,9 милиона EUR.

(66) С оглед на изтегляне на инвестициите си в дружеството, IFB договаря с Port autonome de Dunkerque освобождаването си от изпълнение на ангажимента, произтичащ от писмото. В замяна на това IFB взема участие в необходимото за продължаване на дейността на NFTI-ои увеличаване на капитала на стойност 1,7 милиона EUR и продава част от дяловете си в дружеството на Port Autonome de Dunkerque на символичната цена от 1 EUR. След тази операция само 30 % от акциите на дружеството остават притежание на IFB.

(67) След това IFB и Port Autonome de Dunkerque започват да търсят купувач на дяла на IFB и го намират в лицето на CMA-CGM [...]. Предвид продажната цена, общият размер на разходите на IFB по изтегляне на инвестициите възлиза на 18,5 милиона EUR, от които 1,7 милиона за увеличаване на капитала и 16,7 милиона EUR от загуби от обезценка на дяловото участие.

г) **IFB France**

(68) IFB France, преименувано впоследствие на AGEF, е било продадено на NFTI-ои за сумата от [...], което представлява загуба от 0,1 милиона EUR. След като същевременно IFB се оттегля от NFTI-ои, резултатът от продажбата на NFTI-ои е изтегляне на инвестициите чрез продажба на IFB France. Преди продажбата, IFB е трябвало да се откаже от вземанията си от IFB France на стойност 0,8 милиона EUR. Общата стойност на разходите по изтегляне на инвестициите възлиза на 0,9 милиона EUR.

д) **Dry Port Dunkerque**

(69) Дяловото участие на IFB в Dry Port Dunkerque има същата особеност като онова в NFTI-ои: писмо за поет ангажимент задължава IFB да покрие оперативните загуби на дружеството.

(70) IFB изтегля това дялово участие чрез ликвидиране, съчетано с продажба на част от активите, и по-специално 8,6 % дялово участие в NFTI-ои, собственост на Dry Port Dunkerque. Но тук противно на случая с

NFTI-ои, партньорите на IFB не са могли да изискват продължаване на дейността на дружеството.

(71) IFB не е било в състояние да събере вземанията си от Dry Port Dunkerque (2,8 милиона EUR), и е било принудено да приеме загубите от дяловото си участие (5,1 милиона EUR). Така общата стойност на разходите по ликвидирането достига 7,9 милиона EUR.

е) **SSTD**

(72) SSTD е рентабилно дружество. След като изгубва основния си клиент и предвид стратегическото решение да се оттегли от френския пазар, в началото на 2005 г. IFB решава да го продаде, с което реализира малка печалба.

2.3.2.2. План за реструктуриране на белгийските дружества с цел продължаване на тяхната дейност

(73) Съвместно с консултантска фирма McKinsey IFB изготвя план за реструктуриране на дейността на IFB в Белгия. Този план за реструктуриране е в две части:

— реструктуриране на дейността на „IFB Logistics“;

— реструктуриране на дейността на „IFB Terminals“.

Главната идея на този план се състои в ограничаване на дейностите на IFB до *основните*, и по-специално логистика и експлоатация на терминали в Белгия, и изтегляне на инвестициите и продажба на дейностите, които не са определящи за икономическата жизнеспособност на *основния предмет на дейност*. Трябва да се отбележат финансовите резултати от реструктурирането, както и различните мерки довели до тях (мерки от общ характер, мерки по отношение на логистичната дейност, мерки свързани с експлоатацията на терминалите, инвестиции).

а) **Финансови резултати от реструктурирането**

(74) След нанасяне на корекциите за амортизация, обезценка и провизии за рискове и разходи („оперативен паричен поток“), планът за реструктуриране предвижда следните финансови резултати, потвърдени в голяма степен и от постиженията:

(в милиони EUR)

	2004 г.	2005 г.	2006 г. (1-во полугодие)	Общо за периода на реструктуриране
Прогнозен оперативен паричен поток	3,9	4,3	2,35	10,550
Резултатен оперативен паричен поток	4,875	3,079	2,475	10,429

(75) Прогнозите за финансовите резултати на IFB се основават предимно на следните елементи, с които IFB е било запознато при приемането на плана за реструктуриране:

- централизация на интермодалния трафик на един терминал и чувствително увеличаване на обемите. Централизацията на интермодалния трафик позволява оптимизирането на оперативния модел, както и увеличаване на постъпленията, заради включването в тази група на услугите по преместване на товарите, извършвани до момента от други фирми. Освен това IFB успява да спечели нов важен клиент, CSAV, който предвижда възлагането на поръчки за превоз на 50 000 ЕЕДФ от началото на 2004 г.
- значително намаляване на числеността на персонала и разходите за поддръжка. Тези мерки са описани по-подробно в точки от 78 до 83 на настоящото решение;
- ново споразумение за експлоатацията на железопътния терминал „Cirkeldyck“, позволяващо предвиждането на синергизъм със съседен на него терминал — MSC Home Terminal;
- увеличаване на обема на работа на терминала в Мехелен, след сключването на нов договор с Unilog;
- общи положителни прогнози за развитието на интермодалния транспорт, отбелязал значителен ръст след 2000 г.

б) Мерки за реструктуриране

Общи мерки

- (76) Новият колективен трудов договор сключен в предприятието и промяната на правилника за вътрешния трудов ред позволиха постигането на по-високо ниво на активност (от 1 януари 2004 г. годишният брой на работните дни се е увеличил с 13), като разходите за това са спаднали (трудоовото възнаграждение за работа в екип и в почивните дни е намалено от 1 октомври 2003 г.).
- (77) Административните и търговски служби са концентрирани в Берхем, което позволи закриването на отдела в Гент и намаляването на капацитета на този в Брюж.
- (78) Тези мерки допринесоха за намаляването на общите разходи на IFB с около 2,55 милиона EUR годишно⁽⁷⁾ чрез ограничаване на числеността на персонала до необходимата. Всъщност, IFB намали числеността на персонала си, работещ на ПРВ⁽⁸⁾, от 210 през септември 2002 г. на

175 в началото на 2006 г., т.е. със 17 %. По-подробно това намаление може да бъде представено по следния начин:

- за пряко експлоатираните терминали (не от дъщерни дружества), броят на служителите работещи на ПРВ е намалял от 110 през септември 2002 г. на 96 в началото на 2006 г., т.е. с 13 %;
- по отношение на логистичната дейност на IFB, броят на служителите, работещи на ПРВ, е намалял от 60 души през септември 2002 г. на 49 в началото на 2006 г., т.е. с 19 %;
- персоналът, работещ в сферата на маркетинга и продажбите, както и на други основни длъжности свързани с поддръжката (финанси, човешки ресурси и др.), е намалял от 40 служители, работещи на ПРВ, през септември 2002 г., на 31 в началото на 2006 г., т.е. с 23 %.

Реструктуриране на логистичната дейност

- (79) Планът за реструктуриране предвижда следните девет мерки, които би трябвало да доведат до подобрене от 5,7 милиона EUR.

Мерки	Печалба
1. Ефект от намаляване на разходите за трудово възнаграждение	[...]
2. Консултантски услуги и изнасяне на дейности	[...]
3. Обезценки и извънредна амортизация	[...]
4. Закриване на нерентабилните клонове на North European Network	[...]
5. Загуба на обем от конвенционален трафик	[...]
6. Възвръщаемост на провизиите за поддръжка на вагоните	[...]
7. Ръст на интермодалния транспорт	[...]
8. Преразглеждане на договора за интермодален транспорт (повишаване на цените, продукти реинжинеринг)	[...]
9. Увеличаване на размера на комисионите за представителна дейност (агенти)	[...]
10. Намаляване на общите разходи	[...]

- (80) Изпълнението на плана за реструктуриране, приключило в края на 2004 г., предвижда вземането на две допълнителни мерки:

- за терминала „Cirkeldijk“, повишаване на цените за преместване на товари;

⁽⁷⁾ Нарастването на годишния брой на работните дни е довело до спад на разходите с около 0,6 милиона EUR годишно; централизацията на административните и търговски служби в Берхем е довела до спад на разходите с около 0,2 милиона EUR годишно, свеждането на числеността на персонала, работещ на ПРВ, до 35 е довело до спад на разходите с 1,75 милиона EUR годишно.

⁽⁸⁾ Пълно работно време.

— анализиране на трафика като цяло и съгласуване с клиентите на неговото преориентиране.

Преструктуриране на дейността на „IFB terminal“

(81) Преструктурирането на дейността на „IFB Terminal“, приключило през 2005 г., е трябвало да включва 7 мерки, описани по-подробно в точки от 103 до 107 от решението за започване на процедурата.

(82) Освен първоначално предвидените мерки, IFB Logistics извърши и задълбочен анализ на железопътните услуги, които извършва, като нерентабилните от тях бяха преустановени.

(83) А за останалите анализът показва нужда от технически подобрения. Такива бяха извършени най-вече в сектора на интермодалния превоз на контейнери.

Инвестиции, предвидени в плана за преструктуриране

(84) Преструктурирането на терминалите „Mainhub“ и „Zomerweg“ включва нуждата от нови инвестиции на стойност [...], най-вече за подмяна [...] и други [...].

2.4. Основания за започване на процедурата на „7 декември 2005 г.“

(85) В своето уведомление Белгия изразява становище, че прилагането на въпросните мерки не представлява държавна помощ, тъй като те не са приложени от Белгия, а от дружеството SNCB, действало като частен инвеститор в условията на пазарна икономика.

(86) Според съмненията на Комисията, определеният срок за погасяване и преобразуването в капитал на натрупаните задължения на стойност 63 милиона EUR със съответните лихви на стойност 11 милиона EUR, представляват държавна помощ. Тези съмнения бяха свързани с отговорността, която белгийската държава носи като собственик на SNCB, както и с действието на дружеството като частен инвеститор в условията на пазарна икономика.

(87) Според съмненията на Комисията, отпускането на аванс от 5 милиона EUR и кредитното улеснение на стойност 15 милиона EUR, и преобразуването на 15-те милиона EUR под формата на кредитно улеснение, заедно с натру-

паните върху него лихви от 2,5 милиона EUR в дружествен капитал, както и приноса като непарична вноска на дяловото участие на SNCB в TRW на стойност 5 милиона EUR като нов капитал, представляват държавна помощ.

(88) Комисията се съмнява в съвместимостта на тази финансова помощ за оздравяване на дружеството с правилата на общия пазар, тъй като тя е отпусната за срок надхвърлящ 12 месеца.

(89) Комисията се съмнява и в съвместимостта на приложените мерки като цяло с правилата на общия пазар за отпускане на помощ за преструктуриране.

(90) Комисията изрази съмнение във времето прилагане на Насоките на Общността за отпускане на държавни помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятията в затруднено положение от 1999 г.⁽⁹⁾ (вж. по-долу „Насоки за 1999 г.“), и 2004 г.⁽¹⁰⁾ (вж. по-долу „Насоки за 2004 г.“), задоволителния ефект от взетите мерки за смекчаване на неблагоприятните последиствия от отпускането на помощта върху конкуренцията, ограничаването на помощта до минимум, и достатъчния размер на собствения принос на IFB към помощта за преструктуриране.

(91) Белгия предаде коментарите си в писмо от 14 февруари 2006 г., допълнено от последващи писма от 29 юни, 20 септември 2006 г., 16 ноември 2006 г. и 21 ноември 2006 г.

(92) В своя отговор Белгия отново потвърждава становището си, че въпросните мерки не представляват държавна помощ, защото те не са приложени от белгийската държава, а от SNCB в ролята му на частен инвеститор, действащ в условията на пазарна икономика.

(93) Впоследствие Белгия заявява, че ако въпросните мерки бъдат сметени за държавна помощ, то те трябва да бъдат анализирани въз основа на Насоките за отпускане на помощ за оздравяване и преструктуриране от 1999 г., а не на тези от 2004 г., а по-късно ги смята за съвместими с правилата на общия пазар за отпускане на помощи за оздравяване и преструктуриране.

⁽⁹⁾ ОВ С 288, 9.10.1999 г., стр. 2.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

3. КОМЕНТАРИ НА БЕЛГИЯ

- (94) Позицията на Белгия може да бъде обобщена по следния начин:

3.1. Коментари на Белгия относно процедурата

- (95) В своя отговор, изпратен в писмо до Комисията, белгийските власти изразяват резерви относно продължителността на разследването. Те са убедени в законосъобразността на временното продължаване на прилагането на мерките за оздравяване, в очакване на окончателното решение на Комисията във връзка с плана за реструктуриране.
- (96) Според белгийските власти, съобщенията от 12 август 2003 г. (регистрирано в Комисията под номер NN 9/04) и 28 януари 2005 г. (регистрирано в Комисията под номер N 55/05) са имали за цел да предоставят на Комисията пълна информация, с оглед на установяването дали приложените от SNCB мерки в полза на IFB съдържат или не държавна помощ, по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора. Според белгийските власти, Комисията е щяла да бъде (и ще бъде) подканена да счете съобщенията като уведомления, по смисъла на член 88, параграф 3 от Договора, единствено при окачествяване на въпросните мерки като държавна помощ.
- (97) И по-точно белгийските власти смятат, че съобщението от 12 август 2003 г. не допуска разглеждането на мерките за оздравяване и реструктуриране на IFB като държавна помощ, нито разглеждането на мерките за оздравяване като необявена държавна помощ. Белгийските власти считат, че предварителното обявяване на тези мерки и тяхното изпълнение по смисъла на член 88, параграф 3 от Договора не е задължително.
- (98) Аналогична е и констатацията на белгийските власти относно съобщението от 28 януари 2005 г., чрез което Белгия е уведомила Комисията за допълнителното увеличение на капитала с 5 милиона EUR.

3.2. Липса на „държавна помощ“ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора

3.2.1. Липса на държавни ресурси.

- (99) Според Белгия нито мерките за оздравяване, нито тези за реструктуриране, приложени спрямо IFB, не са финансирани с държавни средства. Белгийската железопътна компания SNCB е щяла да финансира тези мерки изключително със собствени ресурси, без да използва по какъвто и да е начин държавни средства.
- (100) Според Белгия фактът, че SNCB е публично дружество по смисъла на член 2 от Директива 80/723/ЕИО на

Комисията от 25 юни 1980 г. относно прозрачността на финансовите отношения между държавите-членки и публичните дружества, както и финансовата прозрачност в някои предприятия⁽¹¹⁾ не е достатъчно доказателство, че за финансирането на въпросните мерки от SNCB са били използвани държавни ресурси. Белгия счита, че трябва да се прави разграничение между собствените ресурси на SNCB, генерирани от постъпленията от дейностите на SNCB, от една страна, и държавните дотации за финансиране на публичните услуги, извършвани от SNCB, от друга. След като държавните дотации не са покривали изцяло разходите за публичните услуги, Белгия заключава, че използването на държавни ресурси от SNCB за финансиране на мерките в полза на IFB е изключено.

- (101) Белгия смята, че не белгийските власти са тези, които разпореждат с имуществото на SNCB, то е предназначено за реализиране на дейността на дружеството. Ето защо, позовавайки се на съдебното решение по дело *Stardust Marine*⁽¹²⁾, Белгия счита, че то не е „на разположение на публичните власти“.
- (102) И накрая Белгия счита, че намаляването на собствените средства на SNCB, заради отпуснатата помощ на IFB, не е причинило каквато и да било „загуба“ на държавата⁽¹³⁾, тъй като не се касае за средства, предназначени за държавния бюджет.
- 3.2.2. Липса на отговорност на белгийската държава
- (103) Във връзка с аванса в размер на 2,5 милиона EUR, отпуснат от SNCB през второто полугодие на 2002 г., белгийските власти смятат, че белгийската държава не носи отговорност за решението за отпускането му.
- (104) Като доказателство за липсата на отговорност, Белгия изтъква следните аргументи:

— Стратегическото решение на SNCB да предпочете да реструктурира IFB, отколкото да обяви фалита на дружеството, е било взето самостоятелно от Управителния комитет на SNCB. Нито поръчаните от белгийското правителство анализи в края на 2001 г. за дружеството ABX, нито решенията на белгийския министерския съвет взети във връзка с ABX в края на 2002 г. не са били свързани с бъдещето на IFB.

⁽¹¹⁾ ОВ L 195, 29.7.1980 г., стр. 35.

⁽¹²⁾ Решение на Съда, 16 май 2002 г., Франция/Комисия (C-482/99, Recueil, 2002 г., стр. I-4397), дело „*Stardust Marine*“.

⁽¹³⁾ Решение на Първоинстанционния съд, 27 януари 1998 г., дело T-67/94, *Ladbroke Racing*, Recueil, 1998 г., I-1, точка 109, потвърдено с решение на Съда, 16 май 2000 г., дело C-83/98 P, *Ladbroke Racing*, Recueil, 2000 г., I-3271, точка 48.

- Решението за отпускането на аванса на IFB е било взето от Управителния комитет на SNCB. Белгия допуска, че Управителният комитет е решил да подложи тази мярка на гласуване от Управителния съвет на SNCB, но счита, че за отпускането на касов аванс не е необходимо одобрение на Управителния съвет на SNCB, по силата на делегираните от борда на директорите права на Управителния съвет, и изпълномощаването му да ангажира SNCB със суми на стойност до 2,5 милиона EUR.
- Отпускането на този аванс не е било включено в плана за реструктуриране или друг план или мярка, представени на белгийската държава или обсъждани с нея.
- Други фактори, като относително малкия размер на аванса и временното му отпускане също подкрепят твърдението, че белгийската държава не носи отговорност за отпускането му.
- (105) А относно неизплащането от IFB на фактурите на SNCB, белгийските власти смятат, че Управителният съвет на SNCB е бил уведомен за неизплащането им едва през декември 2002 г., т.е. момента, в който е взел решение за принципа на увеличение на капитала на IFB.
- (106) Освен това белгийските власти смятат, че не носят отговорност за действието или бездействието от страна на Управителния съвет, Управителния комитет или на изпълнителния директор, било то преди или след сключването на рамковия договор. Те изключват каквото и да било участие на белгийската държава (по смисъла на съдебната практика по дело „Stardust Marine“) във взетите от SNCB решения във връзка с отпускането на помощта на IFB.
- (107) Всъщност, според белгийските власти помощта, отпусната от SNCB на IFB, представляват мярка, отнасяща се до дъщерно дружество на SNCB, което само по себе си не извършва публични услуги и не е свързано с изпълнението на такива от SNCB. Дейността на IFB е с изключително търговски характер, извън всякакви публични услуги. И пак според белгийските власти, тя не подлежи на държавен контрол, тъй като излиза извън рамките на публичните услуги и белгийските власти са длъжни да се съобразяват със самостоятелността на SNCB.
- (108) По отношение на ролята на правителствения комисар белгийските власти заявяват, че не са били сезирани за проблема с IFB, изхождайки от аргумента, че подобна намеса е извън тяхната компетенция, тъй като правителственият комисар не е сигнализирайл за забележки във връзка с мерките приложени в полза на IFB нито е подавал жалба. Освен това, те претендират, че не са се намесвали в процеса на вземане на решения от SNCB, отнасящи се до IFB нито преди, нито след сключването на рамковия договор, нито на по-късен етап.
- (109) А относно трите показателя посочени от Комисията в писмото за започване на процедурата (точки от 143 до 150), и по-точно представянето на плана за реструктуриране за одобрение от белгийската държава, статиите в пресата, свидетелстващи за силното влияние на белгийското правителство върху SNCB през 2003 г., а също и мащаба, съдържанието и условията на рамковия договор, позовавайки се на съдебната практика по дело *Stardust Marine*, белгийските власти смятат, че те не са достатъчно доказателство за отговорността на държавата.
- (110) Що се отнася до одобрението от белгийската държава на плана за реструктуриране, белгийските власти смятат, че тази разпоредба на рамковия договор не цели ни най-малко даването на каквото и да било правомощие на белгийските власти да се произнасят по съдържанието на плана за реструктуриране, а е била вдъхновена единствено от желанието на SNCB да уведоми Комисията за изготвянето на плана за реструктуриране, както и за сключването на рамковия договор.
- (111) Относно статиите в пресата, белгийското правителство заявява, че същите не съдържат каквито и да било данни за намеса на белгийското правителство в този случай, поради следните причини:
- В статията, публикувана на 19 май 2003 г. във вестник „Либр Белжик“ (*La Libre Belgique*), пресцентърът на SNCB обяснява, че все още не е била поискана зелена светлина от Комисията по въпроса с IFB, поради факта, че „федералната власт трябва да си каже думата“. Според белгийското правителство, това се отнася за „обявяването“ от белгийската държава пред Комисията на мерките приложени в полза на IFB;
- В статия от 18 декември 2002 г., публикувана в „*La Libre Belgique*“ (във версията публикувана на сайта www.cheminots.be), се споменава името на Карел Винк: „Той настоява за по-голяма свобода на действие в управлението на дружеството“. Според белгийските власти, казаното се отнасяло изключително за изпълнението на публичните услуги, извършвани от SNCB, и изразява схващането за компетентността на белгийските власти да се споразумяват с SNCB за постигане на набелязаните цели, свързани с изпълнението на публичните услуги, посредством предвидения от закона инструмент, какъвто е договорът за управление, но самото изпълнение на целите е от компетенцията на управителния съвет на SNCB.

- (112) И накрая белгийските власти са предали на Комисията писмена декларация от Карел Винк, изпълнителен директор на SNCB по това време, потвърждаваща липсата на всякаква отговорност на белгийските власти, във връзка с отпускането от SNCB на помощ за оздравяване и реструктуриране на IFB, предмет на настоящия документ. Такова писмо, подписано от г-н Винк с дата 17 ноември 2006 г., е получено в Комисията на 5 декември 2006 г.
- (113) По отношение на мащаба, съдържанието и условията на рамковия договор, белгийските власти отстояват позицията си, че дори да се касае за мерки от значение за бъдещето на IFB, белгийските власти не са разполагали с право на одобрение, финансов контрол и консултация във връзка с настоящите мерки.

3.2.3. Принцип за действието на частния инвеститор в условията на пазарна икономика.

- (114) Следвайки логиката на заключението на Комисията в решението ѝ относно ABX Logistics ⁽¹⁴⁾, Белгия смята, че

Комисията трябва да анализира поотделно средствата отпуснати от SNCB на IFB за финансиране на изтеглянето на инвестициите във френски дъщерни дружества, и онези, отпуснати за продължаване на дейността на IFB в Белгия.

3.2.3.1. Изтегляне на инвестициите във Франция

- (115) В решението си относно ABX Logistics Комисията е щяла да потвърди, че дружеството ABX France не е в състояние да покрие само разходите по освобождаване от поетите ангажименти и че поемането на тези разходи от страна на SNCB би било постъпка на „съобразителен частен инвеститор, действащ в условията на пазарна икономика“.
- (116) Белгия смята, че същото заключение важи и за разходите по изтегляне на инвестициите на IFB от дъщерните дружества във Франция. Тя се опитва да докаже, че за всяко от тези дружества, IFB е избрало най-икономичния вариант.
- (117) Що се отнася до Asimar, Белгия предостави следната таблица:

Asimar – Производство по несъстоятелност преди ликвидирването

Финансово състояние през 2002 г.

(в милиони EUR)

	2001 г.	2002 г.
Оборот		
ППДО		
Общ баланс (31.12.)		
Собствен капитал (31.12.)		

Стойност на алтернативите

(в милиони EUR)

	Изпълнение на договора	Процедура по обявяване на несъстоятелност
Брутна оперативна загуба 1.1.2003 г. — 31.12.2005 г.		
Обезценка на вземанията 31.12.2002 г.		
Общо	- 14,7	- 3,9

Бележки:

- Опитите за преразглеждане на договорните условия през 2002 г. са претърпели неуспех; договорът е изтекъл на 31.12.2005 г.
- Изпълнението на договора доведе до значителна годишна брутна оперативна загуба
- При тези обстоятелства, искането за започване на процедура по обявяване на несъстоятелност е най-икономичния вариант.
- Оперативните загуби по време на процедурата по обявяване на несъстоятелност са били поети от клиента

- Дружеството Asimar е преустановило дейност на 1.9.2003 г.

⁽¹⁴⁾ Решение от 7 декември 2005 г., дело C(2005) 4447 (ОВ L 383, 28.12.2006 г., стр. 21).

(118) По отношение на NFTI-ои, Белгия предостави следната таблица:

NFTI-ои – Продажба

Финансово състояние през 2002 г.

(в милиони EUR)

	2001 г. (*)	2002 г.
Оборот		
ППДО		
Общ баланс (31.12.)		
Собствен капитал (31.12.)		

(*) от 1.5.2001 г. до 31.12.2001 г.

Стойност на алтернативите

(в милиони EUR)

	Пропълнение	Частична продажба
Увеличение на капитала + погасяване на кредита към ING		
План за обявяване на несъстоятелност		
Скантирана брутна оперативна загуба (- 3,7 милиона EUR годишно) (100 % писмо за поет ангажимент)		
Обезценка на дялово участие		
Обезценка на вземанията 31.12.2002 г.		
Продажна цена (1 EUR) – дялово участие от 30 %		
Общо	- 36,2	- 18,5

Бележки:

- С „писмо за поет ангажимент“, IFB се задължава да прави вноски по текуща сметка
- IFB поръчител по кредит на NFTI-ои, чието погасяване е изискано от ING
- При тези обстоятелства, IFB договаря с другия акционер, Port Autonome de Dunkerque („PAD“) следното:
 - Увеличаване на капитала на NFTI-ои, част от което покрива IFB;
 - Освобождаване на IFB от ангажиментите, произтичащи от писмото и ангажимент на PAD в търсенето на купувач на остатъка от дяловете на IFB в NFTI-ои, чрез продажбата на част от тях на PAD на символична цена до остатък от 30 % (включително и тези, собственост на DPD)
- Продажбата на останалия дял от 30 % е в ход

(119) Белгия е уведомила Комисията, че не е планирано обявяване на фалит на NFTI-ои, защото продължаването на дейността на NFTI-ои е било обещаващо за бъдещата му рентабилност. Според Белгия, продажбата на 30-те процента дялово участие на IFB на CMA-CGM на 2 ноември 2006 г. [...] и пълното изплащане по текуща сметка на авансово отпуснатите суми по кредити е доказателство за жизнеспособността на това дружество.

- (120) По отношение на дружеството IFB France, преименувано впоследствие на AGEF, Белгия предостави следната таблица:

IFB France (AGEF) – Продажба на NFTI-ou

Financial situation in 2002

(в милиони EUR)

	2001 г.	2002 г.
Оборот		
ППДО		
Общ баланс (31.12.)		
Собствен капитал (31.12.)		

Стойност на алтернативите

(в милиони EUR)

	Ликвидация	Прехвърляне на NFTI-ou
Опростени вземания		
Обезценка на дяловете		
Печалба от прехвърлянето на акции		
Пасиви на дружеството (14 ПРВ)		
Общо	– 1,7	– 0,8

Бележки:

- Изправено пред опасността от принудително ликвидирание или обявяване на фалит, IFB се договаря с PAD да му продаде акциите на IFB France в NFTI-ou, срещу опрощаване на вземанията от IFB
- Ликвидирането на дружеството коства много по - големи разходи (загуба от обезценка на дяловото участие и опасност от задължение за покриване на пасива като дружество-основател и/или единствен фактически ръководител)

- (121) За Dry Port Dunkerque Белгия предостави следната таблица:

Dry Port Dunkerque (DPD) – Ликвидация с частична продажба

Финансово състояние през 2002 г.

(в милиони EUR)

	2001 г.	2002 г.
Оборот		
ППДО		
Общ баланс (31.12.)		
Собствен капитал (31.12.)		

Стойност на алтернативите

(в милиони EUR)

	Продължаване	Ликвидирани с частична продажба на активите
Скотирана брутна оперативна загуба (– 0,5 милиона EUR годишно) (100 % писмо за поет ангажимент)		
Обезценка на вземанията		
Обезценка на дяловото участие		
Общо	– 10,4	– 7,9

Бележки:

- Наличието на писмо за поет ангажимент задължава IFB да прави вноски по текуща сметка за покриване на оперативните загуби на DPD
- Изтеглянето на инвестициите в NFTI-ou е последвано от неуспешно търсене на купувач на дяловото участие в DPD
- IFB договаря приятелско уреждане на ликвидирането на DPD, посредством продажбата на дяловете си в NFTIou от 8,6 % на символична цена

- (122) Относно SSTD Белгия предостави следната таблица:

SSTD: Cession

Контекст:

- IFB е притежавало дял от 50 %
 - Дружеството SSTD е развивало рентабилна дейност до прекратяването ѝ в началото на 2005 г.
 - В края на 2004 г. SSTD изгубва основния си клиент (съставляващ 40 % от оборота на дружеството)
 - Тази загуба мотивира решението за продажба на дяловото участие в SSTD
 - Дяловото участие е продадено в началото на 2005 г. с незначителна печалба (с положителен, но слаб ефект върху финансовите нужди).
- (123) От което белгийските власти заключават, че за френските си дъщерни дружества IFB е избрало варианта свързан с възможно най-малко разходи.

3.2.3.2. Реструктуриране и продължаване на дейността на IFB в Белгия

- (124) Относно финансирането на реструктурирането и продължаването на дейността на IFB в Белгия, белгийските власти смятат, че SNCB е действало като съобразителен кредитор/частен инвеститор в условията на пазарна икономика, тъй като финансовият резултат от алтернативния избор – прекратяване на дейността в Белгия би бил много по-непривлекателен за SNCB, заради по-големите разходи.
- (125) За да представи нагледно посочената стойност на разходите по ликвидиране на дейността на IFB в Белгия, както и за нейното продължаване посредством увеличаване на капитала, държавата е представила следните изчисления.

а) Нетна стойност на разходите за SNCB при евентуален фалит на IFB през 2003 г.

- (126) Белгия е сконтирала нетната стойност на IFB, въз основа на неговия счетоводен баланс към 31 декември 2002 г. Според белгийските власти, стойността на дълготрайните активи на IFB при евентуален фалит на IFB през януари 2003 г. би включвала както материалните, така и финансовите дълготрайни активи (дялове).
- (127) Белгия изчислява стойността на дълготрайните материални активи на 6,9 милиона EUR. В подкрепа на тази цифра, Белгия се позовава на проучването: „*Bankruptcy auctions: costs, debt recovery, and firm survival*“⁽¹⁵⁾, според което, средното ниво на покриване на вземанията при фалит е 33%. При изчислението на възстановените активи Белгия е приложила този процент за материалните активи, фигуриращи в баланса на IFB върху общата стойност от 20,9 милиона EUR (с изключение на материалните активи в процес на строеж на стойност 1,9 милиона EUR, за които не е предвидено никакво покритие).
- (128) При изчисляването на дълготрайните финансови активи (дялове), Белгия тръгва от сумата от 1,9 милиона EUR, съответстваща на общата отчетна стойност в баланса на IFB с дата 31 декември 2002 г.

⁽¹⁵⁾ Карин С. Торбърн, Tuck School of Business Administration of Dartmouth College, публикувано в Journal of Financial Economics (брой № 58, 2000 г.), основаващо се на анализа на 263 предприятия в Швеция.

(129) Що се отнася до стойността на краткотрайните активи, Белгия предлага следната оценка:

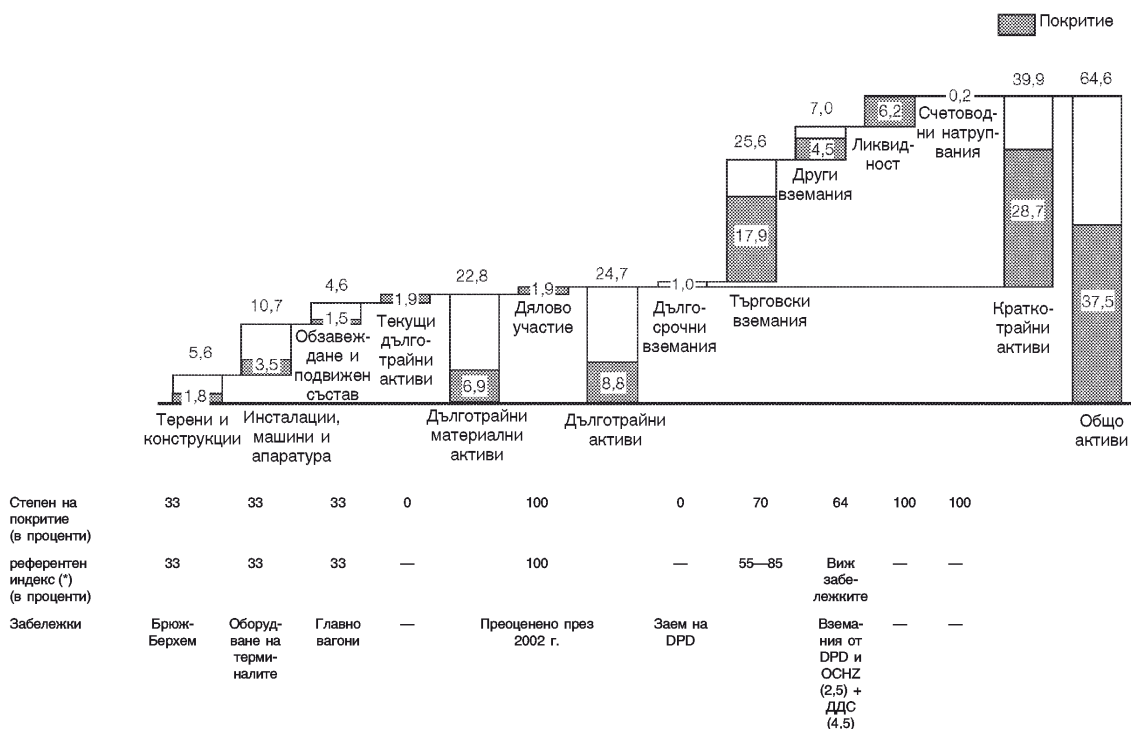
- търговски вземания на IFB: на обща стойност 25,6 милиона EUR, като 18 милиона от тях се смятат за изплатени, което съответства на 70 % покритие на краткосрочните вземания; Този процент се основава на средния размер, определен в проучването „Liquidation of Ormet Corporation“⁽¹⁶⁾;
- други вземания на IFB: на обща стойност 7 милиона EUR, като от тях 4,5 милиона се смятат за изплатени. Сумата от 7 милиона EUR може да се раздели на: 2,5 милиона за вземания от дъщерните дружества DPD и OCHZ, и 4,5 милиона за ДДС. За покриване на ДДС се предвижда 100 % покритие, а за двете дъщерни дружества – 0 %;
- ликвидност и счетоводни натрупвания: на обща стойност 6,4 милиона EUR, се смятат за напълно изплатени.

(130) Както показва и схема 2, резултатът от прилагането на тези проценти на покритие е пълно покритие от 37,5 милиона EUR, при евентуален фалит/ликвидиране на IFB.

Схема 2

Покритие на активите

(в милиони EUR)

(*) Основаващ се на покритието на гарантираните заеми, във връзка с някои от видовете гаранции и статията на К. С. Торнбърн
 Източник: Съдебна практика на САЩ; К. С. Торнбърн (2000 г.), „Bankruptcy auctions: costs, debt recovery, and firm survival“, Journal of Financial Economics.

(16) (Ormet Corporation обяви фалит на 30 януари 2004 г. и през септември 2004 г. представи на компетентните съдилища план за реорганизация). Белгийските власти отбелязват, че този процент надвишава чувствително използваните в гореспоменатото проучване на професор Торнбърн 33 %.

(131) След това белгийските власти приспадат пасивите на IFB от общата стойност на очакваното покритие. Общият размер на тези пасиви се изчислява на 76,9 милиона EUR, без задълженията към SNCB за неизплатени фактури за периода 2000—2002 г. на стойност 63 милиона EUR. Те са представени подробно по-долу:

- а) пасив на дружеството: оценен общо на 2,9 милиона EUR за всички служители на IFB, без персонала на SNCB, командирован в IFB;
- б) данъци, трудови възнаграждения и социално осигуряване: общо 1,4 милиона EUR, неплатени, с изтекъл срок на плащане (по данни от счетоводния баланс от 1 януари 2003 г.);
- в) провизии и отложени данъчни задължения: удържана е сумата от 34,7 милиона EUR от общо 40,8 милиона EUR, включени в пасивите от баланса от 31 декември 2002 г. Тази разлика се дължи на следните позиции, които при ликвидирание на IFB би трябвало да се изключат:
 - поддръжка на терминалите: 3,3 милиона EUR;
 - поддръжка на логистичната дейност: 0,9 милиона EUR;
 - провизии за реструктуриране на персонала: 1,9 милиона EUR;
- г) финансови задължения на IFB в размер на 15 милиона EUR. За обезпечение на задълженията на стойност 15 милиона EUR от договори с кредитни институции [...] са служили търговските вземания на IFB. Поради тази причина и с оглед на запазването на доверието към SNCB на банковия пазар става ясно, че това задължение е щяло да бъде изплатено на кредитните институции преди евентуалното погасяване на вземанията към SNCB;
- д) търговски задължения към други дружества (освен SNCB), на обща стойност 22,9 милиона EUR.

От горепосочените изчисления следва, че стойността на нетния оборотен актив на SNCB в IFB без задълженията към SNCB ще достигне – 39,4 милиона EUR, т.е. стойността на възстановения актив (37,5 милиона EUR) минус пасивите подлежащи на изплащане (76,9 милиона EUR).

(132) Белгийските власти смятат, че за да не навреди сериозно на търговската си репутация при ликвидирание, SNCB е щяло да покрие отрицателния нетен актив на IFB. В тази връзка те подчертават, че по-голямата част от кредиторите на IFB са клиенти, доставчици, кредитори, длъжници и партньори на SNCB.

(133) Освен това, пак според белгийското правителство, прекратяването на дейността на IFB би довело до значително нарастване на пасива на дружеството към SNCB до 530 служители, работещи на ПРВ (пълно работно време) ⁽¹⁷⁾. Тези 530 служители, работещи на ПРВ, се състоят от:

- от една страна, 50 служители на SNCB, командировани в IFB, които при фалит ще бъдат реинтегрирани в SNCB;

⁽¹⁷⁾ При изчисляването на пасива на дружеството не се отчитат евентуалните последствия от фалита на IFB за ИГ OCHZ. В действителност фалитът на член на икономическа група води с пълно право до разпадане на въпросната икономическа група.

- от друга страна, около 480 служители работещи на ПРВ в SNCB, чиято работа зависи от продължаването на дейността на IFB. Това изчисление е получено по следния начин: дялът на IFB в общия оборот на отдел „Стоки“ на SNCB е 8,1 %. Това съотношение, приложено върху целия персонал на SNCB, свързан пряко или косвено с работата на отдел „Стоки“ към дата 31.12.2002 г., показва, че около 609 работещи на ПРВ са зависими от дейността на IFB. 129 от тях, или 21 % биха могли да запазят работата си, въпреки фалита на IFB след поемане на специални инициативи от страна на SNCB, за възобновяване на част от трафика, осигуряван преди това от IFB. Тези 21 % съответстват на броя работници на обявилата фалит Sabena, които запазиха работата си, благодарение на създаването на SN Brussels Airlines.
- (134) Белгийското правителство смята, че след като преди време SNCB е довършвало подготовката на плана си, озаглавен „MOVE 2007“, предвиждащ съкращението на 10 000 служители за периода 2003—2007 г., т.е. с почти една четвърт, то не е имало практическа възможност за преразпределение на съкратения персонал след прекратяване на дейността на IFB, без значение дали става дума за служители, завърнали се в SNCB след командировка, или пък за персонал свързан с дейността на отдел „Стоки“ в SNCB.
- (135) Следователно, белгийското правителство предлага към разходите за покриване на прекия отрицателен нетен актив на IFB да се прибавят и тези за персонала на SNCB станал излишен, за периода 2003—2007 г. При средно пълно месечно трудово възнаграждение от 46 200 EUR за работещи на ПРВ и годишно от [...], общият размер на пасива ще достигне 122,4 милиона EUR.
- (136) В подкрепа на тези изчисления Белгия пояснява, че служителите, станали излишни след прекратяването на дейността на IFB не могат да бъдат уволнени, заради статута си на законоустановен персонал ⁽¹⁸⁾.
- (137) След работно заседание, проведено се на 1 юни 2006 г., белгийските власти са предали на Комисията не толкова песимистичен вариант на изчисленията на нетния актив и пасив на дружеството, който SNCB би поело при ликвидиране на IFB. Този вариант предлага следните две промени:
- SNCB да не покрива всички задължения, а само тези към клиенти [...], доставчици [...] или партньори [...] на SNCB; в такъв случай, изплатения от SNCB пасив на IFB ще възлиза на 13 милиона EUR [...];
- откупуващият дейността на IFB ще продължи да използва голяма част от услугите на SNCB; така 79 % от 609 работещи на ПРВ, наети или назначени от SNCB с цел пряко или косвено подпомагане на дейността на IFB, биха могли да запазят работата си; в такъв случай допълнителните разходи на дружеството за сметка на SNCB ще се ограничат до 41,1 милиона EUR (последната сума се равнява на разходите за трудови възнаграждения за 50 служители работещи на ПРВ, командировани от SNCB в IFB, както и на 21 % от горепосочените 609 работещи на ПРВ).

⁽¹⁸⁾ В действителност, правилникът на SNCB относно законоустановения персонал предвижда възможност за уволнението му единствено по време на стаж или в рамките на дисциплинарна процедура.

- (138) Общият размер на разходите поети от SNCB при ликвидиране на IFB при тези два варианта според белгийските власти е представен в следната таблица:

	Нетна стойност на разходите — удържани суми в отговора	Разлика в „оптимистичните“ варианти	Нетна стойност на разходите — адаптирани суми
Общ отчетен актив	64,6		64,6
Актив без покритие	- 27,1		- 27,1
Разходи на дружеството	- 2,9		- 2,9
Данъци, трудови възнаграждения, социално осигуряване	- 1,4		- 1,4
Провизии и отложени данъчни задължения	- 34,7		- 34,7
Приоритетни вземания и други финансови задължения	- 15		- 15
Търговски задължения към други дружества (освен SNCB)	- 22,9	9,9	- 13
Стойност на възстановената сума	- 39,4		- 29,5
Пасив на SNCB	- 122,4	81,3	- 41,1
Нетна стойност на разходите на SNCB при фалит на IFB	- 161,8		- 70,6

б) Определяне на стойността на IFB при продължаване на дейността на дружеството

- (139) Белгия предлага стойността на IFB при евентуално „продължаване на дейността“ да бъде изчислена по метода на сконтиране на свободните парични потоци („discounted cash flows“ или „СПП“). В този анализ са използвани следните параметри:
- (140) Методът за оценка на СПП за период от 10 години се основава на баланса на IFB от 31 декември 2002 г. и на изготвения през февруари—март 2003 г. план за реструктуриране, съдържащ проекти за периода до края на 2005 г. За 2006 г., момент, в който реструктурирането на IFB успява да стабилизира предприятието, оперативната печалба беше фиксирана на 3,2 % от оборота. За периода след 2006 г. работната хипотеза сочи годишен ръст от 3 % от оборота, което при запазване на маржа води до нарастване на печалбите с 3 % преди облагане. Така получените свободни парични потоци са сконтирани при среднопретеглена цена на капитала (WACC) от 8 %. Стойността на терминалите се изчислява при постоянен ръст от 3 %.
- (141) Както сочи схема 4, стойността на предприятието според тези изчисления възлиза на около 29,1 милиона EUR (без дялово участие и провизии).

Схема 4

Стойност на *ifb* при скотиране на паричните потоци – Хипотези и печалби

(в хиляди EUR)

Хипотези		Анализ на паричните потоци					
		2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2012 г.	
— Размерът на паричните потоци се изчислява въз основа на печалбите преди облагане, съдържащи се в плана за реструктуриране от 2003 г., включващ прогнози до края на 2005 г.							
— Печалбите бяха променени както следва:							
— Предполагам нетен марж за 2006 г. от 3,2 % (*) (който съответства на печалба от 1 800 000 EUR преди облагане)							
— От 2006 г., 3 % предполагаем ръст на печалбата преди облагане (**)							
— Без данъци							
— Плащане на предполагаеми непроменливи лихви от 527 000 EUR през 2003 г., добавени към печалбата							
— Предполагаема непроменлива амортизация, въз основа на данните от 2002 г.; добавена към печалбата							
— Предполагаеми непроменливи разходи, въз основа на амортизациите; приспаднати, за балансиране на амортизациите							
— Промяна на оборотния капитал, вследствие на ръста от 3 % за 2004 г.							
— Паричните потоци се изчисляват за период от 10 години и се скотират при среднопредвидена цена на капитала от 8% (**)							
		— Печалба преди облагане	(5 100)	200	1 000	1 800	2 149
		— Данъци	—	—	—	—	—
		— С лихви	527	527	527	527	527
		— Печалби преди облагане и олихвяване	(4 573)	727	1 527	2 327	2 676
		— С амортизации	6 286	6 286	6 286	6 286	6 286
		— Брутен оперативен излишък (**)	1 713	7 013	7 813	8 613	8 962
		— Инвестиции за					
		— Разходи	(6 286)	(6 286)	(6 286)	(6 286)	(6 286)
		— Оборотен капитал	996	(281)	(290)	(299)	(357)
		— Свободни парични потоци	(3 577)	446	1 237	2 028	2 320
		— ННС (***) на свободните парични потоци	6 962				
		— Окончателна скотирана стойност	22 135				
		— Стойност на предприятието	29 096				

(*) Промислена практика.

(**) Преди олихвяване, данъци, обезценяване и амортизация (ЕВІТДА).

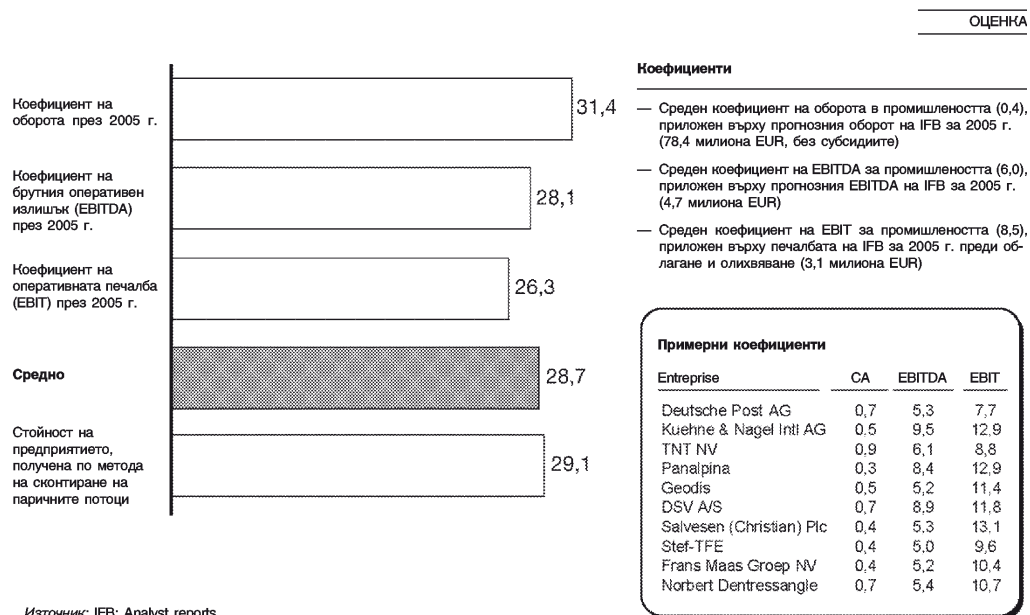
(***) Скотирана нетна стойност.

- (142) Според белгийското правителство, множественият анализ (извършен въз основа на печалбите от 2005 г), потвърждава стойността, определена по метода за оценка на СПП. Всъщност, както се вижда и от схема 5, стойността определена чрез множествен анализ (с много по-предпазливи от средните за отрасъла коефициенти) се оценява на около 28,7 милиона EUR.

Схема 5

Стойност на IFB

(в милиони EUR)

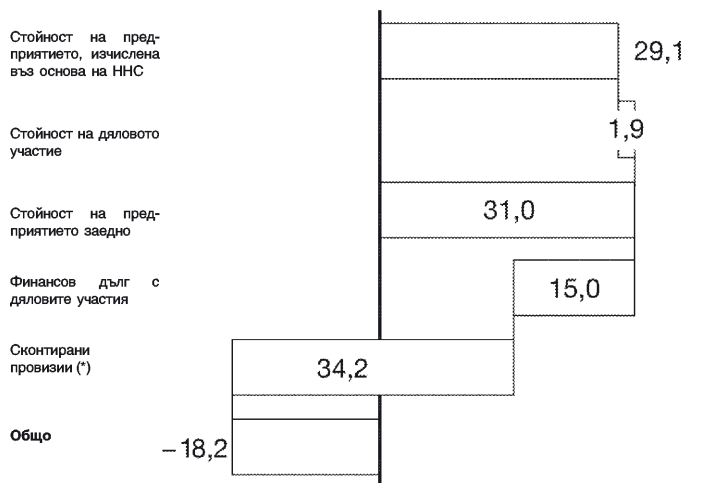
- (143) Белгийското правителство смята, че реалните печалби на IFB през 2003, 2004 и 2005 г., са потвърждение, че определената чрез метода за оценка на СПП стойност и хипотезите на които той се основава са реалистични.
- (144) Белгийското правителство смята за уместно, към стойността на IFB изчислена без дяловете и провизиите, да се добавят дяловете собственост на IFB на стойност 1,9 милиона EUR, осчетоводени като актив в баланса на IFB от 31 декември 2002 г.
- (145) Така общата стойност на дружеството IFB заедно с дяловете към 31 декември 2002 г. би била 31 милиона EUR.
- (146) Отново според белгийското правителство от тази стойност би трябвало да се приспадат провизиите оценявани на 34,2 милиона EUR⁽¹⁹⁾ и финансовите задължения от 15 милиона EUR.
- (147) В резултат на това нетната стойност на дяловете на SNCB в IFB при продължаване на дейността, ще бъде – 18,2 милиона EUR. Изчислението е представено в схема 6.
- (148) Както и предходната оценка на разходите за SNCB при ликвидиране на IFB, горните изчисления не включват задълженията на стойност 63 милиона EUR от неплатени фактури за периода 2000—2002 г.

⁽¹⁹⁾ Тази стойност е получена чрез скотиране на паричните потоци във връзка с провизиите на стойност 40,8 милиона EUR, предвидени в баланса от 31.12.2002 г.

Схема 6

Оценка на инвестиционната възможност, Януари 2003 г.

(в милиони EUR)

(*) ННС на всички провизии, съдържащи се в баланса от края на 2002 г., изплатени между 2003 г. и 2006 г.

Източник: IFB

с) Съпоставка на двата варианта и заключение

- (149) Направления от белгийското правителство анализ на двата варианта предвижда следните резултати:
- нетната стойност на разходите на SNCB при фалит и ликвидирание на IFB ще се равнява на нетната стойност на загубите от 161,8 милиона EUR (коригирана на 70,6 милиона EUR при преоценката);
 - решението да се инвестират 15 милиона EUR за продължаване на дейността на IFB, ще ограничи значително загубите на SNCB от обезценка на стойността до равнище от 18,2 милиона EUR, т.е. ще доведе до печалба от 143,6 милиона EUR, в сравнение с тази при евентуален фалит или ликвидирание (52,4 милиона EUR след направената преоценка).
- (150) Поради тази причина, белгийското правителство смята, че прилагайки въпросните мерки, дружеството SNCB е действало като частен инвеститор в условията на пазарна икономика.
- 3.2.4. Липса на нарушаване на конкуренцията.
- (151) Накрая, по отношение на тази част от помощта, използвана за финансиране на изтеглянето на инвестициите от френските дъщерни дружества, Белгия смята, че отпускането на помощ в размер, строго ограничен до реалните разходи по прекратяване на дейността не може да предизвика нарушаване на конкуренцията. Поради тази причина тази част от финансирането се изключва от приложното поле на член 87, параграф 1.

3.3. Съвместимост на мерките за оздравяване с Насоките

3.3.1. IFB не е новосъздадено предприятие

- (152) Белгия смята, че шом дружеството IFB е било учредено през 1923 г. и е придобило чрез поглъщане едно дружество и един отдел на друго дружество през 1998 г. (вж. описанието в част 2 от настоящото решение), то безспорно IFB съществува като юридическо лице повече от 80 години и не може да се смята за „новосъздадено предприятие“.

3.3.2. Съвместимост на оздравителните мерки с Насоките от 1999 г.

- (153) Според белгийското правителство, надхвърлящият дванадесет месеца срок на прилагане на оздравителните мерки не изключва тяхната съвместимост с правилата на общия пазар, основаващи се на Насоките от 1999 г. Белгия смята, че SNCB е продължило прилагането на оздравителните мерки с единствената цел да покрие периода необходим на Комисията да вземе окончателно решение във връзка с настоящото досие.
- (154) След като точка 24 от Насоките от 1999 г. предвижда запазване на валидността на разрешението за прилагане на оздравителните мерки до произнасяне на Комисията във връзка с плана за реструктуриране, белгийските власти молят Комисията да не се позовава на времетраенето на собствената си процедура за одобрение на оздравителните мерки, за да оспорва срока на прилагането им, и да одобри оздравителните мерки въз основа на точка 24 от Насоките от 1999 г.
- (155) Белгийските власти считат, че прекъсването на процедурата по увеличаване на капитала докато трае разследването на Комисията, предполага временно запазване на установеното в рамките оздравителните мерки разсрочено плащане от IFB, тъй като единствената алтернатива в случая би била обявяване на фалит. И накрая, според белгийските власти, по време на разследването си Комисията не е изразила каквито и да било резерви по отношение на временното продължаване на прилагането на оздравителните мерки.

3.3.3. Съвместимост на мерките за реструктуриране с Насоките от 1999 г.

3.3.3.1. Приложимост на Насоките от 1999 г.

- (156) Белгия смята, че одобрението на SNCB за увеличаване на капитала на IFB би трябвало да се анализира в рамките на Насоките от 1999 г., а не на тези от 2004 г.
- (157) В подкрепа на това свое твърдение, Белгия изтъква аргумента, че двете условия установени от Комисията в точка 240 от решението за започване на процедурата относно приложимостта на Насоките от 1999 г. са изпълнени. За сведение, в точка 240 на решението за започване на процедура, по отношение на тълкуването на точки 102—104 от Насоките от 2004 г., Комисията заключава, че: „ако SNCB реши да не дава повече предимства на IFB и бъде доказано, че SNCB е поело ангажимент да преобразува вземанията си в капитал преди публикуването на Насоките от 2004 г., Комисията ще вземе окончателното си решение за помощта предоставена от SNCB на IFB, разглеждайки я въз основа на Насоките от 1999 г.“.
- (158) Що се отнася до първото условие, Белгия отбелязва, че в отговора си на писмото за започване на процедурата, тя е отгеглила уведомлението си от 28 януари 2005 г. за допълнително увеличение на капитала, с което изпълнява първото условие.
- (159) По отношение на второто условие, Белгия смята, че изпълнението на предложеното понастоящем увеличение на капитала според договореностите в сключения на 7 април 2003 г. между страните рамков договор, при изпълнение на клаузата за отлагане с цел одобрение от Комисията, не би могло да се оспори.

- (160) За да подчертаят тази точка, белгийските власти насочват вниманието на Комисията към:
- точка 4 от преамбюла на рамковия договор от 7 април 2003 г., която потвърждава, че увеличението на капитала на IFB вече е било одобрено от Управителния съвет на SNCB;
 - член 4 на същия договор, който потвърждава взаимното намерение на страните да увеличат капитала на IFB;
- (161) А що се касае до втората точка, белгийските власти напомнят, че според белгийското законодателство (приложимо към договора), договорът е израз на дадена воля на договарящите се страни и че в дадения случай, член 4 от рамковия договор изрично и недвусмислено потвърждава общата воля на SNCB и IFB да извършат увеличение на капитала на IFB, чрез преобразуване на вземанията на SNCB от IFB с обратна сила, считано от 7 април 2003 г.
- (162) Белгийските власти припомнят, че според белгийското законодателство, задълженията, подлежащи на отлагане остават в сила, а изпълнението на клаузата за отлагане поражда действие на договора с обратна сила, считано от датата на подписването му.
- 3.3.3.2. Мерки за максимално смекчаване на нарушаването на конкуренцията.
- (163) Накратко, белгийските власти изтъкват, че дяловете на IFB на засегнатите от мерките пазари са много под 10 %. Ето защо те смятат, че негативното влияние на държавните помощи върху конкуренцията не може да се смята за значително. И по-точно те припомнят, че по силата на точка 36 от Насоките от 1999 г. „ако пазарният дял (или дялове) на [въпросното] предприятие-бенефициер на помощта е незначителен, не може да се говори за нарушаване на конкуренцията“⁽²⁰⁾, и че по отношение на прилагането на член 81, параграф 1 на Договора, Комисията смята за незначително негативното влияние върху конкуренцията вследствие на споразумения между предприятия с пазарни дялове под 10 %⁽²¹⁾.
- (164) А по-конкретно за дейностите на IFB Logistics и IFB Terminal белгийските власти имат следните наблюдения:
- (165) Мерки, смекчаващи влиянието върху пазара на трансбордиране на товари. Белгийското правителство отбелязва, че дялът на IFB на регионалния терминален пазар в Антверпен е под 7 % и че в периода 2002—2005 г., този пазар е постигал среден годишен ръст от 10,7 %, докато транспортираният от IFB обем е постигнал среден годишен ръст от едва 4,1 %.
- (166) Белгийското правителство добавя, че с изпълнението на плана за реструктуриране IFB намалява значително своя капацитет за трансбордиране на товари, както беше описано в част 2 на писмото за започване на процедурата (точки от 25 до 29). Според белгийските власти, фактът, че с изключение на терминала DPD, останалите продадени активи функционират и до ден днешен, е показателен за реалния компенсаторен и целесъобразен характер на продажбите като мярка. Според белгийското правителство, съвкупността от продажбите би намалил капацитета на IFB от 1,5 милиона ЕЕДФ (единица еквивалентна на двадесет фута) през 2002 г. на 1,1 милиона ЕЕДФ в края на 2005 г, т.е. с 27 %.

⁽²⁰⁾ Вж. Насоките от 1999 г., точка 36.

⁽²¹⁾ Вж. Насоките относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора, ОВ С 101, 27.4.2004 г., стр. 97, в частност точка 24.

- (167) Белгийските власти добавят, че изпълнението на плана за реструктуриране от IFB не е било придружено от вземането на ценови мерки, целящи или довели до увеличаване на пазарния дял на IFB. Те отбелязват, че IFB е увеличило цените си средно с 4,2 % ⁽²²⁾, докато средната годишна инфлация в промишлеността е била 1,9 %.
- (168) Мерки за смекчаване на влиянието върху пазара на логистични услуги. Според писмото за започване на процедурата (параграфи 258—260), „предложените“ мерки не биха могли да засегнат пазара на логистични услуги, нито биха могли да доведат до увеличаване на дяла на IFB на този пазар. За да докажат, че взетите мерки за смекчаване на влиянието върху логистичния пазар са били достатъчни, белгийските власти изтъкват пет аргумента.
- (169) Първо, дружеството IFB е щяло да вземе мерки за намаляване на капацитета си на пазара на логистични услуги. В действителност, общият брой вагони, собственост на IFB или дългосрочно отдадени под наем, е намалял от 744 през 2002 г. ⁽²³⁾ на 377 в началото на 2006 г. ⁽²⁴⁾, т.е. с 49 %.
- (170) Намаляването на логистичния капацитет на IFB е следствие и от намаленото дялово участие на IFB в дружеството CNC (понастоящем Naviland Cargo) от 10 % през 2002 г. на сегашните 2 %.
- (171) Второ, белгийските власти смятат, че ако анализът на пазарния дял на IFB на пазара на логистични услуги трябва да се ограничи географски до територията на Белгия, то той би бил много под 5 %. В такъв случай по силата на точка 36 от Насоките би било уместно да си зададем въпроса дали отрицателните последици от държавната помощ върху конкуренцията могат да се смятат за осезаеми. Според белгийските власти IFB не може да повлияе чувствително на конкуренцията на пазара на логистични услуги. Поради тази причина белгийското правителство смята, че негативното влияние на помощта отпусната на IFB върху конкуренцията трудно би могло да се нарече чувствително, тъй като дори вземането на силно ограничени мерки би било достатъчно за смекчаване на негативните последици върху конкурентите на IFB.
- (172) Трето, белгийските власти предлагат да се направи ситуационно-перспективен анализ на логистичната дейност на IFB, за да се прецени доколко е обосновано твърдението на Комисията, че дружеството IFB е „цяло значително да увеличи пазарния си дял“ през въпросния период. Според белгийските власти, в действителност трябва да се вземат предвид следните факти:
- по отношение на дяла на пазара на комбинирания (интермодален) транспорт, превозеният от IFB обем за периода 2002—2005 г. е отбелязал годишен ръст от порядъка на 9,9 %, т.е. под средния годишен ръст от 12 % в региона на пристанищата АРА (Амстердам, Ротердам, Антверпен) за същия период;
 - що се отнася до дяла на пазара на конвенционалния транспорт, дори и да се ограничи анализа до Белгия, ролята на IFB на този пазар е второстепенна. В действителност дялт на IFB е под 1 %.
- (173) От друга страна, според белгийското правителство, увеличаването на оборота на IFB от логистична дейност се дължи отчасти на увеличаването на превозвания обем на товари в насипно състояние. През 2003 г. оборотът на IFB от превоз на товари в насипно състояние е бил едва 3,3 милиона EUR. През 2004 г. обаче IFB сключва два договора за превоз на значителен обем товари в насипно състояние. Първият от тях е за превоз на въглища [...], генерирал оборот от [...] през 2004 г. и [...] през 2005 г. Вторият договор — за превоз на гранулати в насипно състояние е довел до увеличение на оборота с [...] през 2004 г. и с [...] през 2005 г. Дружеството е щяло да реализира марж на печалбата от тези два договора, което потвърждава липсата на антиконкурентни практики извършени от IFB.

⁽²²⁾ Средното увеличение на цената е изчислено въз основа на оборота на терминалите.

⁽²³⁾ Дружеството IFB е притежавало 368 вагона и е отдало дългосрочно под наем други 376 вагона.

⁽²⁴⁾ В началото на 2006 г. IFB е притежавало 204 вагона и е сключило договори за дългосрочно отдаване под наем на други 173 вагона.

- (174) Четвърто, белгийското правителство смята, че отварянето на терминалите на IFB за неговите конкуренти на пазара на логистични услуги представлява значителна смекчаваша мярка.
- (175) Пето, според белгийското правителство, ограниченият отрицателен ефект върху конкуренцията, който може да бъде считан за следствие от отпуснатата помощ за реструктуриране на IFB е ограничен допълнително от следните фактори:
- либерализацията белгийския пазар за железопътен превоз на стоки. В действителност, в съответствие с приложимите европейски правила, белгийските власти са отворили пазара за конкуренцията (от март 2003 г. за международния транспорт, последвано от пълна либерализация от 1 януари 2007 г.)⁽²⁵⁾. Както доказва и дейността на дружеството DLC, а неотдавна и тази на „Товарен превоз“ на SNCF, отварянето на пазара има своите последствия. В своето решение N 386/2004 относно Товарен превоз SNCF, Комисията е щяла да счете либерализацията на пазара като компенсаторна за конкурентите мярка;
 - много други конкуренти на SNCB/IFB (сред които: Rail4Chem, Railion Nederland, TrainSport, DFG, EWS, Connex и ACTS) са получили или по всяка вероятност скоро ще получат лиценз за експлоатация;
 - понастоящем SNCB (B-Cargo) вече извършва услуги по теглене на превозни средства на конкуренти на IFB в областта на комбинирания (*интермодален*) транспорт като HUPAC, CNC (Naviland Cargo), Conliner, Danzas/DHL Express Cargo и ICF, и за доставчици на спедиторски услуги като Transfesa, K+N, Nauta, NTR, Panalpina, Rail&Sea, Railog, Chemfreight, Rhenania, TMF, Gondrand, RME Chem, RME товарен превоз и East Rail Expedition;
 - както беше отбелязано и от Комисията в нейното решение по дело N 386/04 относно Товарни превози SNCF, условията за железопътен и шосеен транспорт се различават, като разликата е в ущърб на железопътния.
- (176) Според белгийското правителство, както сочи и дейността на конкурентите на IFB за периода 2003-2005 г., либерализацията е довела до съществено увеличаване на капацитета на пазара на логистичните услуги. Правителството на Белгия смята, че конкуренцията би се съсредоточила върху интермодалния транспорт, където през този период петима конкуренти на IFB са пуснали в действие общо 12 нови връзки.

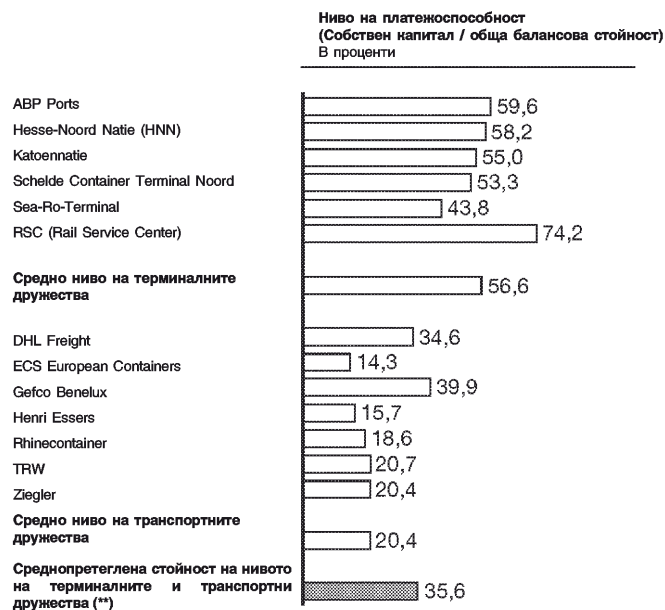
3.3.3.3. Ограничаване на увеличението на капитала до минимум

- (177) Според белгийското правителство, въз основа на печалбите от 31 декември 2005 г. и прогнозите за 2006 г., SNCB и IFB са извършили задълбочен анализ на финансовите нужди на IFB с цел продължаване на дейността на IFB на пазара на логистични услуги и трансбордиране на товари, с платежоспособност близка до тази на конкурентите на тези пазари.
- (178) По отношение на предоставената информация преди решението за започване на процедурата (точки от 265 до 269), SNCB и IFB са събрали допълнителни сведения за средната платежоспособност на конкурентите на IFB в експлоатацията на терминали от една страна и транспортните дружества от друга. Платежоспособността (представляваща съотношението между собствен капитал и обща балансова стойност) на въпросните дружества е представена в схема 16.

⁽²⁵⁾ Това пълно отваряне на пазарите, предвидено в Директива 91/440/ЕИО, е приведено в действие с кралски декрет от 13 декември 2005 г.

Схема 16

Ниво на платежоспособност – Извадка на предприятия-анализи, 2004 г. (*)

(*) Данните от 2003 г. са използвани за ABP, HNN и терминала Sea-Ro, тъй като техните годишни отчети за 2004 г. още не са били публикувани.

(**) Среднопретеглена стойност въз основа на използването на активите на IFB (42 % терминали, 58 % транспорт).

Източник: Belfirst; Amadeus; IFB

- (179) От схема 16 се вижда, че средната платежоспособност на дружествата-оператори на терминали е 56,6 %, докато тази на транспортните дружества е 20,4 %. Откакто IFB развива дейност в двата отрасъла, платежоспособността на IFB в зависимост от гореспоменатите „бази за сравнение“ би трябвало да е поне 35,6 %. Този процент е изчислен въз основа на следната оценка на оперативните дълготрайни активи на IFB:

— 42 % от оперативните дълготрайни активи на IFB (в нетната им отчетна стойност, т.е. след изчисляване на амортизация и обезценка) са предназначени за експлоатацията на терминали;

— 58 % от оперативните дълготрайни активи на IFB са свързани с развиването на транспортна дейност („логистика“).

- (180) Белгийските власти отбелязват, че набелязаното ниво на платежоспособност се равнява на реалното ниво на дружества като Gosselin (38,9 %) и Huras (34,9 %), които подобно на IFB съчетават експлоатацията на терминали с развиването на логистична дейност.

- (181) Според изчисленията на белгийските власти, направени въз основа на набелязаното ниво на платежоспособност на IFB от 35,6 % и задълженията на обща стойност 128,1 милиона EUR (оценка от 30 юни 2006 г.), увеличението на капитала на IFB би трябвало да се състои от 95,3 милиона EUR задължения, преобразувани в капитал.

3.3.3.4. Собствен принос на IFB

- (182) Белгийските власти оценяват общия размер на приноса на SNCB за реструктурирането на IFB на 95,3 милиона EUR, т.е. предвидената сума за увеличение на капитала. От тази сума би трябвало да се извади дялът, предвиден за френската част от групата, т.е. 39,1 милиона EUR. Остатъкът от 56,2 милиона EUR представлява приносът на SNCB за реструктуриране на дейността на групата извън Франция.

- (183) След това белгийските власти уточняват, че финансовите нужди за дейностите на IFB извън Франция за периода на реструктуриране (от 1 януари 2003 г. до 30 юни 2006 г.) са възлизали на 106,3 милиона EUR. От тях 56,2 милиона са покрити от SNCB, а 50,1 милиона EUR — от собствените ресурси на IFB. Приносът на IFB към общия размер на разходите за реструктуриране на дейността в Белгия е 47,1 %.
- (184) Следващата таблица представя подробно финансирането:

Нужди и източници на финансиране

(при смятане на преобразуването в капитал задължение от 63 милиона EUR като „разход“ за реструктуриране)

(EUR 1 000)

	Реструктурирана част	Изтегляне на инв. във Франция	Общо
Период: 1.1.2003—30.6.2006			
A ФИНАНСОВИ НУЖДИ ПРЕЗ ПЕРИОДА НА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ			
A.1 Разходи за реструктуриране			
A.1.1 Брутна оперативна загуба (cash drain), без отчитане на повишената производителност (съответства на оперативната загуба за 2002 г.; пропорционална на 6 месеца от 2006 г.)	- 27 916		- 27 916
A.1.2 Извънредни разходи	- 32		- 32
A.2 Финансови нужди през периода на реструктуриране			
A.2.1 Промени в нуждата от оборотен капитал (увеличение)	- 7 685	- 8 000	- 16 559
A.2.2 Инвестиции за подмяна на нефинансови дълготрайни активи	- 6 611		- 6 611
A.2.3 Инвестиции във финансови дълготрайни активи (дялово участие)	- 782	- 1 700	- 2 482
A.3 Погасяване на задължение и лихви			
A.3.1 В полза на други кредитори (освен SNCB)			
A.3.1.1 Плащане на лихви	- 2 351		- 2 351
A.3.1.2 Погасяване на финансовото задължение	- 16 559		- 16 559
A.3.2 В полза на SNCB			
A.3.2.1 Погасяване на задължение датиращо отпреди 2003 г.	- 33 200	- 29 900	- 53 000
A.3.2.2 Плащане на натрупаните към 30.6.2005 г. лихви върху задълж. отпреди 2003 г.	- 5 800	- 5 200	- 11 000
A.3.2.3 Плащане на натрупаните към 30.6.2005 г. лихви върху кредитното улеснение	- 2 200	- 300	- 2 500
A.3.2.4 Плащане на лихвите от второто полугодие на 2005 г. и първото на 2006 г.	- 3 100	- 2 100	- 6 200
A.4 Данъчни задължения (счетоводни натрупвания от данъчната 1999 г.)	- 77		- 77
Общо нужди (A.1 + A.2 + A.3 + A.4)	- 106 313	- 47 100	- 153 413

(EUR 1 000)

	Преструктурирана част	Изтегляне на инв. във Франция	Общо
В ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ			
В.1. Финансиране от SNCB:			
В.1.1 Кредитно улечение (за преобразуване в капитал)	13 300	1 700	15 000
В.1.2 Увеличение на капитала (освен преобразуването в капитал на кредитното улеснение)	42 920	37 380	90 300
Общ принос на SNCB (Междинна сума В.1)	56 220	39 080	95 300
В.2 Финансиране със собствени средства на IFB:			
В.2.1 Увеличение на производителността:			
В.2.1.1 Частично или пълно покриване на оперативната загуба от раздел А.1.1	26 167		26 167
В.2.1.2 Брутен оперативен излишък за 2004 г., 2005 г. и 2006 г.	10 429		10 429
В.2.2 Финансови приходи	1 368		1 368
В.2.3 Промени в нуждата от оборотен капитал	2 687		2 687
В.2.4 Продажба на нефинансови дълготрайни активи (главно терминала OCHZ през 2004 г.)	4 771		4 771
В.2.5 Продажба на финансови дълготрайни активи (дялово участие)	1 267	8 020	9 287
В.2.6 Финансови задължения от договори с кредитни институции	3 300		3 300
В.2.7 Извънредни приходи	1 105		1 105
Общо принос на IFB (Междинна сума В.2)	50 093	8 020	58 113
Общо източници (В.1 + В.2)	106 313	47 100	153 413
Финансиране от SNCB в %	52,9 %		
Финансиране от IFB в %	47,1 %		

СОБСТВЕН ПРИНОС ЧАСТЕН ИНВЕСТИТОР

(185) По отношение на тази таблица, Белгия прави следните уточнения:

(186) Финансовите нужди включват следните категории:

- преки разходи за реструктуриране (раздел А.1): тези разходи включват главно натрупаните брутни загуби от оперативна дейност („cash drain“), без да се взема предвид повишаването на производителността. Ако не се взема предвид повишената производителност на IFB през периода на изпълнение на плана за неговото реструктуриране, брутната загуба от оперативна дейност от 2003 г., 2004 г. и 2005 г. ще остане същата като през 2002 г., т.е. 8 милиона EUR, както се вижда от следващата таблица. Финансовата нужда за 2006 г. беше намалена наполовина, заради евентуалното увеличаване на капитала на 30 юни 2006 г. Общата стойност на оперативните загуби, които IFB би натрупало за целия период на реструктуриране, без увеличаване на производителността възлиза на 27,9 милиона EUR.

(в хиляди EUR)

	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г. Прогноза	2006 г. Бюджет (до 30.6)	Период от 2003 г. до 30.6.2006 г. натрупване
Оперативна печалба	(47 357)	(2 960)	5 740	3 007	1 213	
+ Амортизация и обезценка на дълготрайните активи	6 286	5 139	2 585	1 605	802	
+ Обезценка на краткотрайните активи	6 433	(258)	(1 851)	(554)	0	
+ Провизии	26 662	(4 670)	(1 599)	(980)	460	
Брутна оперативна печалба	(7 976)	(2 749)	4 875	3 079	2 475	7 680
Брутна оперативна загуба („cash drain“) без ефекта от увеличената производителност		(7 976)	(7 976)	(7 976)	(3 988)	(27 916)

- финансови нужди през периода на реструктуриране (промени в нуждите от оборотен капитал и инвестиции през периода на реструктуриране, раздел А.2): тези разходи представляват необходимите инвестиции през периода на реструктуриране. За финансиране на текущите работи, намаляване на разликата между търговските задължения и вземания, и за да се поддържа достатъчна ликвидност, се е наложило увеличаване на оборотния капитал. С оглед на продължаването на дейността на IFB през периода на изпълнение на плана за реструктуриране, са се наложили инвестиции за подмяна на материалните активи. Те не са целяли увеличаване на капацитета на IFB, а по-скоро подмяна на активите, изчерпали жизнения си цикъл и достигнали крайна степен на амортизация и други, като инвестиции в автомобили, компютри, обновяване на сгради и други. Инвестицията през 2004 г. на стойност 0,6 милиона EUR под формата на финансови дълготрайни активи е свързана с реструктурирането на дъщерното дружество IFB Maritime Germany, погълнато от Haeger & Schmidt International, а дялът на Haeger & Schmidt International в RKE е бил прехвърлен на IFB.
- погасяване на задължения и лихви (раздел А.3): освен погасяването на финансови задължения и лихви към кредитни институции, настоящата категория включва и тези към SNCB. Задължението от 33,2 милиона EUR е част от дълга на стойност 63 милиона EUR, който не е свързан с френските дъщерни дружества. Платимите през 2006 г. лихви на стойност 1,4 милиона EUR не са включени в увеличаването на капитала (с цел ограничаване на увеличаването на капитала до минимум). А останалите лихви (върху общата сума от 9,7 милиона EUR) са включени в увеличаването на капитала. Всички тези лихви са натрупани върху задължения, свързани с дейности на IFB извън Франция.
- данъчни задължения (раздел А.4): платените през 2004 г. данъчни задължения представляват натрупване от данъчната 1999 година.

(187) Според Белгия, покриването на тези финансови нужди се поделва между IFB и SNCB. По отношение на приноса на IFB (раздел Б.2), Белгия предоставя следната допълнителна информация:

— през периода на реструктуриране, IFB е реализирало значителен ръст на производителността (вж. раздел Б.2.1), подобрил брутна оперативна печалба до степен на частично покриване през 2003 г. и до пълно през 2004 г., 2005 г. и 2006 г. на загубите от 2002 г. Освен това, през 2004 г. и 2005 г., а вероятно и през 2006 г. е бил освободен излишък. Тези резултати потвърждават прогнозите направени въз основа на елементите, които са били известни на IFB при изготвяне на плана за реструктуриране (вж. точки 74 и 75 в настоящото решение);

— странични финансови приходи (раздел Б.2.2): те представляват 1,4 милиона EUR от лихвите, натрупани върху сумите в банкови сметки на IFB. Тези приходи са били предвидими при изготвяне на плана за реструктуриране, тъй като те съответстват на лихвения процент „EURIBOR“ за разумните суми, които IFB би могло да очаква въз основа на прогнозите в своя план за реструктуриране;

— извънредни приходи (раздел Б.2.8): те представляват 1,1 милиона EUR и са резултат от реализираната от IFB печалба при продажбата на 263 вагона тип EAOS [...]. При изготвяне на плана за реструктуриране през 2003 г. предвиждането на печалбите е било възможно, заради значителното търсене на пазара на вагоните тип EAOS, породено от нарасналото търсене на този тип вагони в Източна Европа;

— през 2004 г. и 2005 г., IFB е освободило около 2,7 милиона EUR, вследствие на понижаване на неговите нужди от оборотен капитал (раздел Б.2.3);

— IFB е покрило частично разходите за реструктуриране чрез продажба на активи (раздели Б.2.4 и Б.2.5). Освен продажбата на различни активи със сравнително малко значение, тази част от приноса е съставена основно от изтеглените през 2004 г. инвестиции в активи, използвани на терминала OCHZ. Съсобствеността (50 %) върху активите, използвани от OCHZ е била отстъпена [...] (вж. точка Б.2.4 за 2004 г.) и IFB си е възвърнало допълнителна сума от 0,9 милиона EUR, под формата на оборотен капитал на OCHZ (вж. точка Б.2.5 за 2004 г.);

— през 2003 г. IFB е получило банков заем на стойност 2 милиона EUR от ING Bank (вж. точка Б.2.6). През 2006 г., IFB е финансирало закупуването на контейнерни товари чрез външен заем от 1,3 милиона EUR.

(188) Белгия смята, че е допринесла към плана за реструктуриране със свои собствени ресурси, според изискванията на Насоките от 1999 г.

4. ОЦЕНКА

4.1. Оценка на характера на помощите за оздравяване и реструктуриране

(189) Съгласно член 87, параграф 1 от Договора: „всяка помощ, предоставена от държава-членка или посредством ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на определени стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с общия пазар“.

4.1.1. Помощ, предоставена от държава или чрез държавни ресурси

(190) Първо трябва да се постави въпроса дали финансовата подкрепа от страна на SNCB към IFB е била: „предоставена от държавата или чрез държавни ресурси“. Съгласно съдебната практика на Съда на Европейските общности по дело „Stardust Marine“⁽²⁶⁾, този критерий е изпълнен тогава, когато се касае за държавни ресурси от една страна, и от друга, когато за тяхното отпускане е отговорна държавата, в случая — Белгия.

4.1.1.1. Държавни ресурси

(191) Комисията констатира, че по смисъла на член 2 от Директива 80/723/ЕИО SNCB е публично предприятие: белгийската държава е собственик на 100 % от капитала на SNCB, а Управителният съвет и изпълнителният директор се назначават с кралско постановление, обсъдено в рамките на Министерски съвет, което означава, че критериите от член 2, параграф 2, букви а) и в) от посочената директива са изпълнени.

(192) В този контекст, „... би било уместно да се напомни, че съгласно съдебната практика на Съда, член 87, параграф 1, ЕО включва всички парични средства, които публичните власти могат да използват като ефективна подкрепа за предприятията [...]. Следователно, дори и сумите съответстващи на въпросната мярка да не са постоянно притежание на държавната хазна, фактът, че са под постоянен публичен контрол, т.е. на разположение на компетентните национални власти, е достатъчен за окачествяването им като държавни ресурси.“⁽²⁷⁾

(193) В резултат на това в писмото за започване на процедурата (точки от 136 до 138) Комисията е преценила, че сумите предоставени на разположение на IFB трябва да бъдат окачествени като държавни ресурси.

⁽²⁶⁾ Решение на Съда от 16 май 2002 г., Франция/Комисия, цитирано по-горе в бележка под линия 13, точка 37.

⁽²⁷⁾ Решение на Съда от 16 май 2002 г., Франция/ Комисия, цитирано по-горе в бележка под линия 13, точка 37.

(194) Белгия оспорва факта, че всички ресурси с които разполага SNCB представляват държавни ресурси. На изтъкнатите от Белгия три аргумента Комисията отговаря както следва:

(195) Предложеното на базата на съдебното решение по дело *Stardust Marine* разграничение между ресурсите на SNCB предназначени за изпълнение на обществени услуги и тези за търговски дейности е неуместно. Всъщност, това решение се отнасяше за ресурси на публична банка, което ясно доказва, че ресурсите на дадено публично предприятие, предназначени за извършване на търговска дейност също могат да представляват държавни ресурси.

(196) Аргументът, че Белгия не се разпорежда със собствеността на SNCB също не може да бъде приет. Фактът, че Белгия притежава 100 % от капитала на SNCB и че той е под постоянен публичен контрол, и държавата може във всеки един момент да реши да приватизира SNCB доказва, че белгийската държава се разпорежда със собствеността на дружеството. Освен това, Комисията отбелязва, че белгийската държава назначава директорите в надзорния съвет и изпълнителния директор, което ѝ дава възможност да упражнява контрол над предприятието.

(197) Аргументът, че помощта, отпусната от SNCB на IFB не причинява загуба на белгийската държава не отговаря на истината, заради факта, че: като собственик на SNCB, всяка лоша инвестиция на белгийската държава, която води до обезценка на SNCB причинява загуби на белгийската държава.

(198) В резултат на това Комисията заключи, че разглежданите мерки са финансирани с държавни ресурси.

4.1.1.2. Отговорност

(199) По отношение на нуждата да се определи отговорността на въпросната държава във връзка с мерките, съдебното решение по дело *Stardust Marine* уточнява, че „... само фактът, че дадено предприятие е под държавен контрол не е достатъчно доказателство за отговорността на държавата за вземането на подобни на въпросните мерки за оказване на финансова помощ. Необходимо е да се определи и дали обществените власти са взели някакво участие в приемането на тези мерки. ...“⁽²⁸⁾.

(200) Съдебната практика на Съда сочи, че Комисията прилага критерия за определяне на отговорността на държавата

поотделно за всеки отделен случай. Като общо правило Съдът допуска, че „заради привилегированите отношения между държавата и дадено публично предприятие би било много трудно на трето лице да докаже в даден конкретен случай, че мерките за оказване на помощ действително са били взети по нареждане на публичните власти.“ Съгласно същата съдебна практика, „за отговорността на държавата във връзка с взетите от дадено предприятие мерки може да се съди въз основа на редица показатели за обстоятелствата и контекста при които са взети тези мерки.“⁽²⁹⁾.

(201) След това, Съдът пояснява кои са критериите за доказване на отговорност:

„За отговорността на държавата във връзка с взетите от дадено предприятие мерки може да се съди въз основа на редица показатели за обстоятелствата и контекста при които са взети тези мерки. В тази връзка, Съдът вече взе предвид факта, че въпросният орган не би могъл да вземе оспорваното решение без да се съобрази с изискванията на публичните власти (вж. по-точно цитираното по-горе Решение *Van der Kooy e.a./Комисия*, точка 37) и че освен органичните връзки между публичните предприятия и държавата, посредством които са отпуснати и помощите, предприятията трябва да се придържат към директивите на междуминистерски комитет за икономическо планиране (CIPE) (цитираните по-горе решения от 21 март 1991 г., Италия/Комисия, С-303/88, точки 11 и 12, и Италия/Комисия, С-305/89, точки 13 и 14).

При необходимост биха могли да се използват други показатели за доказване на отговорността на държавата за взета мярка за подпомагане от публично предприятие, като например включването му в структурите на публичната администрация, дейностите му и съвместното им упражняване в нормални конкурентни условия с частни оператори, правния статут на предприятието, регулирано от публичното или фирмено право, интензивността на надзора на публичните власти над управлението на предприятието, или друг показател, сочещ участието на публичните власти или липсата на такова в приемането на конкретната мярка, предвид нейния обхват, съдържание и условия.“⁽³⁰⁾.

(202) В писмото за започване на процедурата (точки от 140 до 150), по отношение на отговорността за взетата мярка, Комисията прави разграничение между периода до сключването на рамковия договор на 7 април 2003 г. и този след него. Предвид коментарите на Белгия, би било поуместно да разграничим три отделни периода:

⁽²⁸⁾ Решение на Съда от 16 май 2002 г., *Франция/Комисия*, цитирано по-горе в бележка под линия 13, точки 52 и 55.

⁽²⁹⁾ Решение на Съда от 16 май 2002 г., *Франция/Комисия*, цитирано по-горе в бележка под линия 13, точки 53 и 54.

⁽³⁰⁾ Решение на Съда от 16 май 2002 г., *Франция/Комисия*, цитирано по-горе в бележка под линия 13, точки от 55 до 57.

— периода до 19 юли 2002 г. (датата, на която Управителният съвет на SNCB одобрява отпускането на аванса и „евентуалното“ увеличение на капитала на IFB);

— периода от 19 юли 2002 г. до 20 декември 2002 г. (датата, на която Управителният съвет на SNCB одобрява принципа на увеличение на капитала на IFB и упълномощава управителния комитет да води преговори за сключването на рамков договор на 7 април 2003 г.);

— периода след 20 декември 2002 г.

Период преди решението на Управителния съвет от 19 юли 2002 г.

(203) По отношение на периода до вземането на това решение от Управителния съвет, се налага въпросът дали белгийската държава носи отговорност за толерантността, проявена от ръководството (Управителния комитет) на SNCB, което не е изисквало от IFB да заплати извършените след 2000 г. транспортни услуги. В писмото си за започване на процедурата (точки 141 и 142), Комисията изразява съмнение, че решението за приемане на системното неизплащане на фактурите за периода от края на 2000 г. до началото на 2003 г. е било взето без намесата на белгийските власти.

(204) Според отговора на белгийското правителство, Управителният съвет на SNCB е бил уведомен за тази практика едва на 19 юли 2002 г.; тогава е бил уведомен и правителствения комисар. Комисията не е получила коментари от трети страни.

(205) В протоколите от обсъжданията в Камарата и Сената от 6 март 2002 г., 24 януари 2002 г. и 28 февруари 2002 г., в контекста на по-обширното обсъждане на отварянето на пазара на железопътен превоз и досието IBX от депутатите и сенаторите, Комисията е открила забележки за IFB. Ето защо, тя е поискала от белгийското правителство да ѝ предостави споменатите по време на обсъжданията проучвания на Boston Consulting Group и Team Consult, и решение на белгийското правителство от 22 февруари 2002 г.

(206) При анализа на документите не са открити показатели, доказващи влиянието на белгийското правителство върху решенията на SNCB, отнасящи се до бъдещето на IFB.

(207) Така възниква въпросът дали белгийската държава може да се смята за отговорна за толерантността на ръководството на дадено публично предприятие, описана в точка 203 на настоящото решение, след като за изяс-

няване на ситуацията няма специфични показатели за намеса от страна на управата.

(208) Всъщност, според закона от 1993 г., с който се учредява SNCB като акционерно дружество, регулирано от публичното право, ръководството на SNCB, в лицето на изпълнителния директор и членовете на Управителния комитет управляват предприятието по независим начин, без намесата на публичните власти. И предвид липсата на конкретни данни за намеса на държавата в управлението на IFB, Комисията би следвало да заключи, че държавата не носи отговорност за решението на ръководството на SNCB да толерира неизплащането от страна на IFB на фактурите през периода от края на 2000 г. до юли 2002 г.

Период от взетото на 19 юли 2002 г. решение от Управителния съвет до решението на Управителния съвет от 20 декември 2002 г.

(209) На 19 юли 2002 г. Управителният съвет на SNCB, заедно с правителствения комисар, защитаващ интересите на Белгия в Управителния съвет е информиран за прекратеното от IFB в края на 2002 г. изплащане на фактури, и въпреки това, през второто полугодие на 2002 г. той е одобрил отпускането на аванс на IFB от 2,5 милиона EUR.

(210) В тази връзка Комисията трябва да провери дали установените от съдебната практика по дело *Stardust Marine* позволяват отговорността за това решение на Управителния съвет на SNCB да се вмени на Белгия. С други думи, да се провери дали присъствието на правителствения комисар в управителния съвет, въпреки липсата на конкретна намеса от негова страна при приемане на въпросната мярка, позволява, въпреки това, отговорността за решението да се припише на белгийската държава. Следователно, от елементите с които разполага Комисията става ясно, че нито при разследването по случая, нито от коментарите на трети страни не са открити данни за желание от страна на белгийското правителство да повлияе на решението на Управителния съвет от 19 юли 2002 г. Като независимо публично предприятие със статут на акционерно дружество, регулирано от публичното право, SNCB се ползва с независимо от белгийската държава управление. А що се отнася до присъствието на правителствения комисар в Управителния съвет на SNCB, Комисията отбелязва, че неговата роля е била ограничена (вж. и доклада на Сметната палата в тази връзка ⁽³¹⁾): правителственият комисар е имал право да се намеси при вземането на решението от 19 юли 2002 г. само ако то е можело да навреди на изпълнението на обществените услуги от SNCB. Но предвид размера на помощта (2,5 милиона EUR) и нейната форма (аванс с натрупване на лихви), нужно е да се отбележи, че решението не би могло да навреди на изпълнението на обществените услуги от SNCB.

⁽³¹⁾ Сметна палата: Доброто използване на публичните средства от S.N.C.B.; одит, извършен в изпълнение на резолюцията на Камарата на представителите от 11 май 2000 г.; Брюксел, май 2001 г.

- (211) Предвид тези елементи Комисията заключава, че белгийската държава не носи отговорност за отпускането от страна на SNCB на IFB на аванс от 2,5 милиона EUR за продължаване на търговска дейност, която не е свързана по никакъв начин с обществените услуги.
- (212) Комисията заключава, че в конкретния случай липсват данни за включване в публична администрация, вид дейност и статут, които биха позволили вменияване на отговорност на белгийската държава относно решението на Управителния съвет от 19 юли 2002 г. да отпусне на IFB аванс от 2,5 милиона EUR.
- Период след вземането на решението от управителния съвет от 20 декември 2002 г.**
- (213) На 20 декември 2002 г. Управителният съвет е решил да сключи рамков договор с IFB, който да включва мерки за оздравяване и реструктуриране, а също и да доведе до увеличаване на капитала на IFB.
- (214) В анализа на досието от Комисията в писмото ѝ за започване на процедурата (точки от 143 до 150) се отбелязват три конкретни показателя в полза на отговорността на белгийската държава за взетите в полза на IFB мерки за оздравяване и реструктуриране. И те бяха:
- задължителното представяне за одобрение на плана за реструктуриране от белгийската държава;
 - статиите в пресата, доказващи силното влияние на белгийското правителство върху SNCB през 2003 г.;
 - обхватът, съдържанието и условията на рамковия договор от 7 април 2003 г.
- (215) В отговора си на писмото за започване на процедурата, по смисъла на съдебната практика по дело *Stardust Marine*, белгийските власти оспорват достатъчността на тези три показателя за определяне на отговорността на държавата във връзка с мерките. Комисията отново повтаря съдържанието на показателите и обяснява причината поради която аргументите на белгийското правителство няма да бъдат приети.
- а) Одобрение от публичните власти (точка 56 от решението по дело *Stardust Marine*)
- (216) В решенията си по дела *Van der Kooy*,⁽³²⁾ *Италия/Комисия*⁽³³⁾ и *Комисия/Франция*⁽³⁴⁾ Съдът е взел решение за отговорността за отпуснатата помощ въз основа на факта, че тя подлежи на одобрение от публичните власти. В решението по дело *Van der Kooy*, този елемент е достатъчен сам по себе си, за да се определи чия е отговорността; в решенията по делата *Италия/Комисия* и *Комисия/Франция* одобрението е съчетано с други елементи, свидетелстващи за влиянието на публичните власти.⁽³⁵⁾ Решението за определяне на отговорността по случая *Space Park Development GmbH*, в което Комисията прилага за пръв път съдебното решение по дело *Stardust Marine*, също се основава на факта, че въпросния заем е подлежал на задължително одобрение от страна на публичните власти на провинция *Бреген*⁽³⁶⁾. Следователно, процедурата за одобрение на дадена мярка от държава-членка представлява показател за наличие на отговорност.
- (217) Впрочем, в конкретния случай член 2 от рамковия договор задължава Управителните съвети на SNCB и IFB да представят плана за реструктуриране за одобрение от белгийската държава⁽³⁷⁾. От което следва, че това е първият показател за наличие на отговорност на белгийската държава за решението на SNCB да реструктурира IFB.
- (218) Белгийското правителство настоява, че за разлика от предвиденото в рамковия договор, в крайна сметка SNCB и IFB не са представили на белгийското правителство плана за реструктуриране за одобрение, защото това би било в противоречие с търговската независимост на SNCB.
- ⁽³²⁾ Решение на Съда от 2 февруари 1988 г., *Kwekerij Gebroeders van der Kooy BV e.a./Комисия* (C-67/85, C-68/85 и 70/85, Recueil, 1988 г., стр. 219).
- ⁽³³⁾ Решения на Съда от 21 март 1991 г., *Италия/Комисия* (C-303/88, Recueil, 1991 г., стр. I-1433, и C-305/89, Recueil, 1991 г., стр. I-1603).
- ⁽³⁴⁾ Решение на Съда от 30 януари 1985 г., *Комисия/Франция* (290/83, Recueil, 1985 г., стр. 439).
- ⁽³⁵⁾ И по-точно назначаването на ръководството от държавата, решения по дело *Комисия/Италия*; финансирането от публично учреждение, условията, съответстващи на тези за отпускане на обикновена държавна помощ, представянето на помощта от страна на правителството като част от поредица от държавни мерки, решение по дело *Комисия/Франция*.
- ⁽³⁶⁾ Решение на Комисията от 17 септември 2003 г. относно държавна помощ, отпусната от Германия в полза на *Space Park Development GmbH*, ОВ L 61, 27.2.2004 г., стр. 66, съображение 30.
- ⁽³⁷⁾ Решение на Съда от 2 февруари 1988 г., *Kwekerij Gebroeders van der Kooy BV e.a./Комисия* (C-67/85, C-68/85 и 70/85, Recueil, 1988 г., стр. 219). Решения на Съда от 21 март 1991 г., *Италия/Комисия* (C-303/88, Recueil, 1991 г., стр. I-1433, и C-305/89, Recueil, 1991 г., стр. I-1603).

- (219) Както беше обяснено в писмото за започване на процедурата (точки 146 и 147), това фактическо положение не води до неефективност на показателя за наличие на отговорност: изключено е двете страни по договора, SNCB и IFB, да включат такава клауза в него, ако белгийското правителство не е повлияло за това.
- (220) Фактът, че белгийското правителство претендира, че не е било формално консултирано във връзка с реструктурирането не е достатъчен, за да се изключи възможността за неформално влияние при изготвяне на рамковия договор от 7 април 2003 г. и одобрение от страна на белгийското правителство. Всъщност, както отбелязва и Съдът в решението си по дело *Stardust Marine*, „... заради привилегированите отношения между държавата и дадено публично предприятие би било много трудно на трето лице да докаже в даден конкретен случай, че мерките за оказване на помощ действително са били взети по нареждане на публичните власти.“ Оттук нататък самият факт, че сключеният между страните рамков договор предвижда одобрение от страна на белгийската държава, представлява силен показател за участие на белгийското правителство.
- (221) В своя отговор на писмото за започване на процедурата белгийското правителство обяснява, че клаузата съдържаща се в член 2 на рамковия договор не се е отнасяла за самия план за реструктуриране, а до съобщението, чрез което Белгия е трябвало да уведоми Комисията за сключването на рамковия договор.
- (222) Комисията намира този аргумент за неубедителен: ако страните по рамковия договор са имали предвид само уведомяването на Комисията от Белгия, те щяха да го напишат недвусмислено в член 2 на договора. Предложеното от белгийското правителство тълкуване противоречи на буквалния смисъл на записаното в договора.
- (223) От това Комисията заключава, че член 2 на договора включва одобрение на мерките от белгийските власти и представлява показател за наличие на отговорност на белгийската държава по отношение на въпросните мерки.
- б) *Статии в пресата*
- (224) В пресата могат да се открият и допълнителни показатели в полза на наличието на намеса от страна на белгийската държава в този случай⁽³⁸⁾. Така например в статия, публикувана във вестник „Либр Белжик“ на 19 май 2003 г.⁽³⁹⁾ се цитира прес-отделът на SNCB, който обяснява, че към дата 19 май 2003 г. Белгия все още не е уведомила Комисията за оздравителните мерки, докато рамковият договор е бил сключен на 7 април 2003 г., защото „федералната власт трябва[ло] да си каже думата“. Статия публикувана през март 2003 г. на сайта www.cheminots.be, се позовава на думи на Карел Винк, тогавашен изпълнителен директор в SNCB, казани по повод на ABX и IFB: „Той настоява за по-голяма свобода на действие в управлението на дружеството“. От това се подразбира, че ръководството на SNCB смята, че държавата прекалява с намесата си в него.
- (225) Белгия отхвърля този показател. А що се отнася до статията в „Либр Белжик“, както по отношение член 2 от рамковия договор, тя настоява, че федералната власт „си казва думата“ само по въпроса за уведомяването на Комисията от белгийското правителство за сключването на рамковия договор. Следователно текстът на статията и прес комюникето на SNCB е ясен. Ако прес-отделът на SNCB е искал да каже, че е оставало само белгийското правителство да одобри текста, който да предаде на Комисията, той е щял да посочи, че проблемът, който трябва да се реши се отнася само до формата, а не до съдържанието.
- (226) По отношение на думите на Карел Винк, белгийските власти смятат, че са се ограничавали до управлението на обществените услуги. Това изглежда малко вероятно, тъй като той е бил интервюиран именно във връзка с ABX и IFB, които, както признава и самото белгийско правителство са свързани с търговската дейност на SNCB, а не с обществените услуги.
- в) *Обхват, съдържание и условия на рамковия договор*
- (227) По-общо казано, Комисията припомня, че точка 56 от горесцитираното решение по дело *Stardust Marine*, според която „всеки показател, свидетелстващ за участието на публичните власти или за вероятна липса на такава в приемането на дадена мярка в конкретния случай, предвид нейния обхват, съдържание и условия“ трябва да се взема предвид при установяване на отговорността на държава-членка за вземане на дадена мярка, което превръща обхвата, съдържанието и условията на договора в допълнителни показатели за наличие на отговорност.
- (228) Като повтаря, че SNCB разполага с пълна независимост при вземането на всички решения с изключение на касаещите управлението на обществените услуги, Белгия отхвърля този трети показател.

⁽³⁸⁾ Статиите в пресата могат да представляват показатели на наличие на отговорност, вж. решенията по случая *ABX Logistics*, ОВ С 9, 14.1.2004 г., стр. 12 ; *Sniace SA*, ОВ L 108, 30.4.2003 г., стр. 35.

⁽³⁹⁾ „*Inter Ferry Boats* се разделя на 2 клона“, публикувана онлайн на 19 май 2003 г. на сайта www.lalibre.be

- (229) Комисията смята, че законът от 1993 г., уреждащ статута на SNCB като акционерно дружество регулирано от публичното право без съмнение дава известна независимост на SNCB по отношение на неговата търговска дейност. Въпреки това, Комисията припомня, че правителственият комисар присъства на всяко заседание на Управителния комитет и може да сезира белгийските власти с молба за анулиране на дадено решение на съвета, ако то надхвърля и „[...] вреди на изпълнението на обществените услуги“.
- (230) Както вече беше обяснено, Комисията смята, че правителственият комисар не би могъл да обжалва решението за отпускане на аванс от 2,5 милиона EUR, заради неговия размер и форма, тъй като авансът не може да навреди на изпълнението на обществените услуги.
- (231) Оценката на решението да се инвестират приблизително 100 милиона EUR в предприятие, което е на ръба на фалита обаче трябва да бъде различна. Това решение е трябвало да накара правителствения комисар да се намеси, или най-малкото да информира белгийските власти, за да предизвика тяхната формална или неформална намеса, както това се е случило през 2000 г. във връзка с инвестициите в италианския клон на ABX.
- (232) Следователно, Комисията счита, че обхватът, съдържанието и условията на рамковия договор, заедно с присъствието и правомощията на правителствения комисар също представляват показател за наличие на отговорност.
- г) *Заключение*
- (233) От това, Комисията заключава, че белгийската държава носи отговорност за въпросните мерки за периода след вземането на решението от Управителния съвет на 20 декември 2002 г.
- (234) Ето защо трябва да се установи дали взетите от SNCB мерки относно IFB са дали някакво предимство на бенефициера след 20 декември 2002 г. и ако не, то SNCB е действало като съобразителен инвеститор в условията на пазарна икономика.
- 4.1.2. *Предимство на бенефициера на помощта, при прилагане на принципа на съобразителния инвеститор в условията на пазарна икономика*
- (235) Трябва да се анализира дали решението на управителния съвет на SNCB от 20 декември 2002 г. да увеличи капитала на IFB посредством преобразуване на просрочените вземания в капитал и отпускането на помощ за оздравяване, довело до подписването на 7 април 2003 г. от SNCB на рамковия договор с IFB, е дало икономическо предимство на IFB, или това решение може да се определи като действие на частен инвеститор в условията на пазарна икономика.
- (236) След като Белгия не носи отговорност за решението на SNCB да не изисква подновяване на прекъснатото от края на 2000 г. до декември 2002 г. изплащане на фактури, а също и за решението на SNCB да отпусне аванс от 2,5 милиона EUR, то следва тези решения да се проучат подробно.
- (237) За информация, оздравителните мерки се състоят във:
- Разсрочено плащане на задълженията от 63 милиона EUR;
 - предоставяне на кредитно улеснение за сумата от 15 милиона EUR;
 - отпускане на аванс подлежащ на възстановяване на стойност 5 милиона EUR;
- (238) Мерките за реструктуриране включват изтегляне на инвестициите в дъщерни дружества във Франция, реструктуриране и продължаване на дейността в Белгия. Първоначално финансирането на тези мерки се е осигурявало от оздравителните мерки, тъй като планът за реструктуриране е предвиждал дългосрочно финансиране, посредством преобразуване на следните вземания в дружествен капитал:
- преобразуване в дружествен капитал на задълженията от 63 милиона EUR, за които е било договорено разсрочено плащане;
 - преобразуване в дружествен капитал на кредитното улеснение от 15 милиона EUR;
 - преобразуване в капитал на лихвите натрупани върху разсроченото плащане и кредитното улеснение.
- (239) За да се установи дали SNCB е действало като частен инвеститор в условията на пазарна икономика, следва да се прецени дали частен инвеститор от подобна на SNCB величина, поставен в положението на SNCB би постъпил по същия начин ⁽⁴⁰⁾.

⁽⁴⁰⁾ Решение от 21 март 1991 г., *Италия/Комисия*, С-305/89, точки 19 и 20.

(240) Съдът уточни, че невинаги поведението на частния инвеститор съвпада с това на обикновения инвеститор влагащ средства с цел възвръщаемост в сравнително кратък срок. То се приближава по-скоро до това на частния холдинг или група от частни предприятия, провеждащи структурна, глобална и отраслова политика, водени от перспективи за по-дългосрочна възвръщаемост.⁽⁴¹⁾ Първоинстанционния съд уточни, че за да се установи дали държавата е действала като съобразителен инвеститор в условията на пазарна икономика⁽⁴²⁾, Комисията е длъжна „да направи пълен анализ на всички елементи, свързани със спорната операция и нейния контекст“.

(241) В своя отговор на писмото за започване на процедурата Белгия отбелязва, че решението на SNCB да поиска от IFB изтегляне на инвестициите от френските дъщерни дружества на групата и реструктуриране и продължаване на дейността в Белгия, съответстват на решенията, които би взел частен инвеститор, действащ в условията на пазарна икономика.

(242) При все това обаче Комисията смята, че въпросът не е в това дали изтегляйки инвестициите от френските си дъщерни дружества и реструктурирайки и продължавайки дейностите си в Белгия дружеството IFB е действало като инвеститор, действащ при пазарни условия, а дали един частен инвеститор би взел решението на SNCB да финансира тези две мерки.

(243) През 2002/2003 г. SNCB е трябвало да реши дали като цяло би било по-евтино да се финансира реструктурирането на IFB (което включва изтегляне на инвестициите от дъщерните дружества във Франция и продължаване на дейностите в Белгия) или IFB да обяви фалит. Според постоянната практика на Комисията, за частен инвеститор се счита този, който би продължил дейността на свое дъщерно дружество, ако при споставка на разходите за неговото ликвидиране и реструктуриране се окаже, че разходите за ликвидиране надвишават тези за реструктуриране.⁽⁴³⁾

(244) Ето защо, първо трябва да се установят разходите за SNCB при всеки от двата сценария: реструктуриране и ликвидиране на IFB.

4.1.2.1. Разходи за реструктуриране на IFB

(245) При първия сценарий, SNCB отпуска 95,3 милиона EUR за реструктуриране на IFB, под формата на опрощаване

на вземанията, преобразувани в капитал. След приключване на процеса по реструктуриране SNCB е 100-процентов собственик на предприятие, което се оценява на 31 милиона EUR, но с натрупани провизии за 34,2 милиона EUR и още 15 милиона EUR финансови задължения (освен тези към SNCB), така, нетната стойност на предприятието е – 18 милиона EUR. Комисията смята, че тези изчисления основаващи се на признати методи са реалистични.

(246) В резултат на това Комисията заключава, че при евентуална продажба на IFB, SNCB е щяло да получи отрицателна продажна цена.

4.1.2.2. Разходи при евентуално ликвидиране на IFB

(247) И при втория сценарий SNCB опрощава вземанията си на стойност 95 милиона EUR. Освен това Белгия смята, че въз основа на наличните елементи към момента на сключване на рамковия договор на 7 април 2003 г., ликвидирането на дейността на IFB в Белгия ще задължи SNCB да поеме допълнителни разходи възлизащи между 70,6 и 161,8 милиона EUR. Тази сума съответства на обичайния размер на възстановените при ликвидиране активи (37,5 милиона EUR), от които са приспаднати разходите по ликвидиране на пасивите на IFB (от 67 до 76,9 милиона EUR) и разходите по съкращаване на персонала (от 41,1 до 122, 4 милиона EUR), станал излишен вследствие на прекратяване на дейността на IFB.

(248) Комисията не е съгласна с този анализ. Първо, тя оспорва твърдението, че SNCB е трябвало да плати всички пасиви на IFB. Комисията оспорва и размера на допълнителните разходи на дружеството, изчислени от Белгия.

Отговорност на SNCB за пасивите на IFB

(249) Противно на претенциите на Белгия, фактът, че отрицателната нетна стойност на активите на IFB (от стойността на възстановените активи е приспадната стойността на изискуемите пасиви) не означава, че при фалит, SNCB е трябвало да покрие съответната отрицателна разлика. Всъщност, Комисията напомня, че по принцип предприятията като IFB гарантират за задълженията си с имуществото на собственото си дружество. По правило, отговорността на акционерите във връзка със задълженията не надхвърля капитала на дружеството и не включва личното имущество на акционерите. Само в изключителни случаи и при спазването на стриктни условия, някои национални законодателства предвиждат възможност трети лица да се обръщат за помощ към акционерите.⁽⁴⁴⁾

⁽⁴¹⁾ Решение от 21 март 1991 г., *Италия/Комисия*, С-305/89, точки 19 и 20.

⁽⁴²⁾ Решение от 6 март 2003 г., *WestLB Girozentrale/Комисия* (Т-228/99 и Т-233/99, Recueil, 2003 г., стр. II-435), точка 2251.

⁽⁴³⁾ Вж. решението на Комисията от 7 декември 2005 г., дело С 53/03, Белгия, Реструктуриране на дружеството *ABX Logistics*, точка 196 и следващи.

⁽⁴⁴⁾ Вж. Решение за разширяване на процедурата С 53/03, Белгия, *ABX Logistics*, точка 61.

- (250) При евентуален фалит на IFB, SNCB е щяло да изгуби дяловото си участие, но пък е щяло да избегне покриването на задълженията на IFB към други кредитори. Преди всичко, разходите на SNCB като акционер при фалит на IFB биха били равни на нула, а не както твърдят белгийските власти, между 29,5 и 39,4 милиона EUR.
- (251) Въпреки това, в практиката си при вземането на решения, Комисията признава, че предприятието в положението на SNCB може да бъде принудено да поеме дадени разходи и поради други причини, освен като акционер⁽⁴⁵⁾. В настоящия случай, разходите са следните:
- като кредитор, SNCB ще изгуби вземанията си от IFB, в степен съответстваща поне на неговия дял в пасивите на IFB, непокрити от активите; Предвид ролята на SNCB в ликвидирания на IFB, Комисията може да приеме, че съществува опасност тази загуба да достигне общия размер на вземанията на SNCB от IFB, т.е. 95 милиона EUR;
 - Комисията би могла да приеме твърдението, че за да спаси репутацията си като предприятие-майка, за SNCB би било по-разумно да поеме част от неизплатените задължения към доставчици на IFB и SNCB.
- (252) Следователно, би било уместно да се изчисли максималния размер, който SNCB би трябвало да покрие в тази си роля. В това отношение, самата Белгия смята, че допълнителните разходи за SNCB като предприятие-майка не би трябвало да надхвърлят 13 милиона EUR. Всъщност реалният размер на допълнителните разходи може и да е по-малък, тъй като преди това кредиторите на IFB са щели да си възстановят част от вземанията при ликвидирания на IFB, а за SNCB остава изплащането на остатъка, като сумата от 13 милиона EUR се смята за максималната му граница.
- Допълнителни разходи за SNCB**
- (253) По принцип Комисията смята, че частен инвеститор, действащ в условията на пазарна икономика, който трябва да избира между финансиране на реструктурирането и обявяването на фалит на свое дъщерно дружество, може да бъде принуден да поеме разходите по намаляване на числеността на персонала, ако това е пряко и неизбежно следствие от фалита на дъщерното дружество.
- (254) Белгия достига до заключението, че фалита на IFB ще остави на SNCB персонал, надхвърлящ нуждите с 530
- служители, 50 души от които командирани в IFB и 480 работещи в SNCB и извършващи дейности, обвързани с тези на IFB. Намаляването на числеността на персонала на SNCB с 530 души би породило разходи от 122,4 милиона EUR, т.е. 230 000 EUR на служител. Изчислението е обяснено подробно в част 3 на настоящото решение.
- (255) Комисията смята за нереалистично твърдението, че SNCB е щяло да си възстанови само 21 % от трафика, генериран преди това от IFB. Първо, както и самата Белгия признава в отговора си на писмото за започване на процедурата, пазарите, на които оперира IFB са в пълен подем (ръст от 11 % за трансбордирането на товари и 12 % в сферата на комбинирания транспорт). Предвид това, съществува вероятност конкурентите на IFB да изкупят активите на дружеството, за да продължат дейността му.
- (256) При тази вероятност, купувачът на IFB би имал нужда от железопътен превоз на товари. И предвид силната позиция на SNCB на пазара за международен превоз на стоки от Белгия, и монопола му (до 1 януари 2007 г.) на националния пазар за превоз на стоки в рамките на Белгия, Комисията смята, че придобилият IFB би избрал SNCB като железопътен превозвач за обслужване на голяма част от нуждите си. Предвид това, дори при евентуален фалит на IFB, SNCB би могло да си възстанови голяма част от железопътния трафик, генериран от IFB.
- (257) Освен това, Комисията отбелязва, че пазарите за железопътен превоз бележат растеж. Следователно, да се смята, че SNCB би могло да се разраства с ритъма на разрастване на пазара, което би позволило реинтегрирането на 50 служители, командирани в IFB, изглежда разумно.
- (258) В заключение, Комисията смята, че Белгия не е съумяла да докаже по убедителен начин, че евентуален фалит на IFB би оставил SNCB с персонал, надхвърлящ нуждите с 480 души и че SNCB не би могло да реинтегрира командированите в IFB 50 служители.
- (259) Въз основа на информацията, предоставена от Белгия, Комисията счита, че при втория сценарий (както и при първия), SNCB опрощава вземанията си в максимален размер от 95,3 милиона EUR, и покрива максимум 13 милиона EUR от останалите разходи.
- (260) С отказа на SNCB при двата сценария от възстановяване на вземанията си на стойност 95,3 милиона EUR от

4.1.2.3. Заключение

⁽⁴⁵⁾ Вж. Решение на Комисията от 7 декември 2005 г., дело С 53/03, Белгия, Реструктуриране на дружеството ABX Logistics, точка 204 и следващи.

(260) С отказа на SNCB при двата сценария от възстановяване на вземанията си на стойност 95,3 милиона EUR от

IFB, Белгия доказва единствено, че с избора на първия сценарий (финансиране на реструктурирането), носещ на SNCB придобивка с отрицателна стойност оценявана на – 18 милиона EUR, SNCB е избрал по-икономичния вариант в сравнение с втория сценарий на ликвидирание, при който доказаните в настоящото решение допълнителни разходи достигат максимална стойност от 13 милиона EUR.

- (261) Комисията заключава, че Белгия не е доказала, че решението на SNCB, за което носи отговорност белгийската държава, да финансира реструктурирането на IFB, продължаването на дейността му в Белгия и прекратяването на тази във Франция, е действие на частен инвеститор в условията на пазарна икономика.

4.1.3. Нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите-членки

- (262) Комисията трябва да анализира състоянието на засегнатия пазар, пазарните дялове на бенефициерите върху него и въздействието на финансовата помощ върху конкуренцията ⁽⁴⁶⁾.

- (263) Както беше доказано в част 2 на настоящото решение, в конкретния случай, финансовата помощ е отпусната на предприятия, развиващо дейност на отворени пазари с конкуренция от много държави-членки. Следователно, финансовата помощ нарушава или застрашава конкуренцията, засяга или заплашва да засегне търговията между държавите-членки.

- (264) В своя отговор на писмото за започване на процедурата, белгийското правителство оспорва изпълнението на двата критерия от член 87, параграф 1, защото Комисията не е представила доказателства, свидетелстващи за нарушаване на конкуренцията.

- (265) Комисията насочва вниманието на белгийските власти към факта, че член 87, параграф 1 се позовава на заплахата от такова нарушаване. Следователно Комисията не е длъжна да представя доказателства за нарушаване на конкуренцията, а да обясни по убедителен начин опасността от такова нарушаване, нещо, което тя е направила в писмото за започване на процедурата (точки 212 и 213) и в настоящото решение.

4.1.4. Заключение: наличие на държавна помощ

- (266) В заключение, Комисията смята, че финансирането от SNCB на реструктурирането на IFB (в Белгия) и прекратяването на дейността във Франция, под формата на преобразуване на задълженията възлизали на 95,3 милиона EUR в капитал, представлява държавна помощ.

4.2. Съвместимост на помощта

- (267) Член 87, параграф 3, буква в) от Договора предвижда, че: „помощи за улесняване на развитието на определени икономически дейности или на определени икономически области, когато такива помощи не оказват неблагоприятно въздействие върху условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес, се смятат за съвместими с общия пазар“.

- (268) Съгласно тълкуванието на Комисията на член 87, параграф 3, буква в) в Насоките от 1999 г. и тези от 2004 г., помощта отпусната от Белгия посредством SNCB би могла да се сметне за съвместима с общия пазар.

4.2.1. Съвместимост на помощта за оздравяване

- (269) За съвместими мерки за оздравяване могат да се считат само тези, под формата на финансова помощ. В настоящия случай финансовата помощ се състои в разсроченото плащане, кредитното улеснение и авансът, подлежащ на възстановяване.

- (270) Преди това възниква въпросът за приложимата версия на Насоките. Последната версия на тези Насоки влезе в сила на 10 октомври 2004 г. В точка 7 са указани нейната „начална дата и срок на прилагане“:

„(102) Комисията ще прилага настоящите Насоки от 10 октомври 2004 г. до 9 октомври 2009 г.“

- (103) Уведомленията, регистрирани преди 10 октомври 2004 г. ще се разглеждат съобразно действащите към момента на уведомлението критерии.

- (104) Въз основа на настоящите насоки, Комисията ще разглежда съвместимостта с общия пазар на всяка помощ за оздравяване и реструктуриране, отпусната без нейното разрешение и следователно в нарушение на член 88, параграф 3 на Договора за създаване на ЕО, въз основа на тези Насоки, ако част от помощта или цялата помощ са отпуснати след публикуването им в Официален вестник на Европейския съюз. Във всички останали случаи, Комисията ще разглежда съвместимостта на базата на приложимите към момента на предоставяне на помощта Насоки.“

- (271) Финансовите помощи са отпуснати на 7 април 2003 г. чрез сключването на рамков договор между IFB и SNCB. Те са отпуснати без Комисията да бъде предварително уведомена за това, следователно в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора. Оценката на тяхната съвместимост като мерки за оздравяване ще се извърши въз основа на Насоките от 1999 г.

⁽⁴⁶⁾ Решение на Съда от 13 март 1985 г., *Кралство Нидерландия и Leeuwarder Papierwarenfabriek/Комисия*, (съединени дела 296/82 и 318/82, Recueil, 1985 г., стр. 809), точка 24.

- (272) Точка 23 от Насоките от 1999 г. определя следните пет условия за съвместимост на мерките за оздравяване с общия пазар:
- „а) да представляват финансова помощ под формата на кредитни гаранции и кредити. И в двата случая лихвеният процент по кредита трябва да бъде близък до приложимия за кредити за финансово стабилни предприятия, и по-специално до референтния лихвен процент, приет от Комисията;
 - б) да са свързани с кредити, чийто срок на погасяване не надхвърля дванадесет месеца, считано от датата на отпускане на последната част от кредита на предприятието; заемът, свързан с мерки за оздравяване би могъл да бъде погасен със средства от помощта за реструктуриране, одобрена предварително от Комисията.
 - в) да бъдат оправдани от сериозни затруднения на дружеството и да не предизвикват разпространето им в други държави-членки;
 - г) да бъдат съпътствани, при оповестяването им, от ангажимент от страна на държавата-членка да представи на Комисията в шестмесечен срок, считано от датата, на която е разрешено отпускането на помощта за оздравяване, на план за реструктуриране или ликвидирание, или на доказателство за пълно погасяване на заема и/или прекратяване действието на гаранцията;
 - д) да се ограничават в необходимата за експлоатацията на предприятието сума (например, покриване на разходите за трудови възнаграждения и текущи доставки) за периода през който е разрешена помощта.“
- (273) В рамковия договор е предвиден дванадесетмесечен срок на погасяване. Въпреки това белгийското правителство уведоми Комисията, че срокът е бил удължен с мълчаливо съгласие между страните, до увеличаването на капитала.
- (274) Предвид това в решението си за започване на процедурата (точки 232 и 233) Комисията изразява становище, че критерият от точка 23 б) не е изпълнен и че финансовите помощи не могат да бъдат разрешени като помощи за оздравяване.
- (275) Белгия оспорва тази правна оценка, използвайки три аргумента. Първо, тя смята, че SNCB е продължило да изпълнява мерките за оздравяване с единствената цел да даде възможност на Комисията да приключи с разглеждането на дело NN 9/2004. Тя се позовава на точка 24 от Насоките, според която разрешението на мерките за оздравяване остава в сила, докато Комисията не се произнесе по плана за реструктуриране. В резултат на което, белгийските власти молят Комисията да не използва като аргумент времетраенето на собствената си процедура за одобрение, за да оспорва продължаването на прилагането на тези мерки, и да одобри мерките за оздравяване въз основа на точка 24 от Насоките за 1999 г., докато същата се произнесе относно плана за реструктуриране.
- (276) Комисията намира този аргумент за неуместен. В действителност точка 24 от Насоките от 1999 г. посочва, че: „Първоначалното одобрение на помощта за оздравяване покрива максимален период от шест месеца, или ако държавата-членка е представила план за реструктуриране в този срок, до вземане на решение от Комисията относно плана. По искане на държавата-членка, Комисията може да разреши удължаване на първоначалния срок от шест месеца.“
- (277) Комисията отбелязва, че Белгия е започнала изпълнението на мерките за реструктуриране на 7 април 2003 г. Следователно, шестмесечният срок за представяне на плана за реструктуриране е изтекъл на 6 октомври 2003 г. С представянето на плана за реструктуриране на Комисията по време на заседание, проведено се на 12 декември 2003 г., белгийските власти не са спазили срока, предвиден в точка 24 на Насоките.
- (278) Вторият аргумент на белгийските власти, че са предали всички необходими документи за вземане на решение от Комисията относно помощта за оздравяване в уведомлението си от 12 август 2003 г. също се отхвърля. Всъщност фактът, че Комисията многократно е искала допълнителна информация доказва, че предоставената от Белгия информация е била непълна.
- (279) Що се отнася до аргумента на белгийските власти, че Комисията никога не е изразявала резерви относно временното продължаване на изпълнението на мерките за оздравяване, достатъчно е да се припомни, че в писмата си от 13 октомври 2003 г. и 26 януари 2005 г. Комисията е включила следното предупреждение: Комисията „обръща внимание на белгийските власти за съществуването на клауза за временно преустановяване на прилагането на член 88, параграф 3 от Договора за

ЕО, предвидена в член 3 от Регламент (ЕО) № 659/99 на Съвета, която забранява отпускането на нови помощи, докато Комисията не вземе или не обяви че е взела решение, позволяващо отпускането им. Освен това си позволявам да напомня на белгийските власти, че съгласно член 14 на гореспоменатия Регламент, може да се изиска възстановяване на всяка помощ, отпусната в нарушение на тази клауза.“

- (280) В резултат на което Комисията заключава, че финансовата помощ, отпусната от SNCB на IFB е надхвърлила дванадесетмесечния срок предвиден в точка 23 б) на Насоките от 1999 г. и че белгийските власти не са спазили предвидения в точка 24 на Насоките от 1999 г. шестмесечен срок за представяне на плана за реструктуриране на Комисията. Поради тази причина, помощта, отпусната от SNCB като помощ за оздравяване не може да разрешена. Въпреки това, тя може да бъде съвместима с общия пазар, като помощ за реструктуриране.

4.2.2. Съвместимост на помощта за реструктуриране

- (281) Тук отново възниква въпросът за приложимата версия на Насоките. В решението си за започване на процедурата (точка 240), Комисията изразява становище, че ако SNCB реши да не дава нови предимства на IFB и бъде доказано, че решението на SNCB да преобразува вземанията си в капитал предхожда публикуването на Насоките от 2004 г., окончателното решение на Комисията за помощите предоставени от SNCB на IFB би трябвало да бъде взето въз основа на Насоките от 1999 г.

- (282) В отговора си на писмото за започване на процедурата белгийските власти информират Комисията за отказа на SNCB от намерението си да внесе дяловото си участие в дружеството TRW като непарична вноска в капитала на IFB и да изтегли уведомяването си от 28 февруари 2005 г. Заради което Комисията смята, че SNCB е решило да не дава повече предимства на IFB и да се ограничи до преобразуването в капитал на своите вземания.

- (283) Необходимо е да се установи дали ангажиментът на SNCB да преобразува вземанията си в капитал предхожда публикуването на Насоките от 2004 г. В отговора си на писмото за започване на процедурата, белгийските власти доказват, че според белгийското законодателство, SNCB е взело твърдо решение да преобразува вземанията си в капитал още на 7 април 2003 г., когато е сключен рамковия договор, и фактът, че подлежи на отлагане за уведомяване и одобрение от Комисията по никакъв начин не оказва влияние върху непоклатимия и окончателен

ангажимент. Всъщност, както бе доказано и от белгийските власти, изпълнението на клаузата за отлагане поражда обратно действие. Следователно ангажиментът на SNCB да преобразува вземанията си в капитал е непоклатим още от 7 април 2003 г.

- (284) След като двете условия са изпълнени, Комисията заключава, че в този случай е основателно да се приложат Насоките от 1999 г. От друга страна, това заключение съответства и на анализа, представен в решението за започване на процедурата (точка 240), в което Комисията заключава че:

„[...] ако SNCB реши да не дава нови предимства на IFB и бъде доказано, че решението на SNCB да преобразува вземанията в капитал предхождат публикуването на Насоките от 2004 г., окончателното решение на Комисията за помощите отпуснати от SNCB на IFB би трябвало да бъде взето въз основа на Насоките от 1999 г.“⁽⁴⁷⁾.

- (285) За да може дадено предприятие да получи помощ за реструктуриране, преди това то трябва да бъде избираемо за прилагане на Насоките. За да бъде едно предприятие избираемо, то трябва да бъде в затруднено положение. В тази връзка Насоките от 1999 г. (точки 4 и 5) посочват:

„(4) [...] Комисията смята, [...] че дадено предприятие е в затруднено положение по смисъла на настоящите Насоки, когато то не е в състояние със собствени финансови средства или с тези, които неговите собственици/акционери и кредитори са готови да предоставят, да компенсира загубите, които без външна намеса на публичните власти, го водят към почти неизбежна смърт в краткосрочен или средносрочен план.

- (5) Отделно, положението на дадено предприятие, независимо от неговите размери, се счита за затруднено за целите на настоящите Насоки, когато:

- а) съдружниците в предприятието носят ограничена отговорност при стопяване или загубване на половината от неговия капитал през последните дванадесет месеца.“

⁽⁴⁷⁾ Решение за започване на официална процедура по разследване — държавна помощ С 46/05, точка 240.

- (286) Както вече беше доказано в решението за започване на процедурата (точка 225), в годишните отчети на IFB за 2002 г. е вписан капитал от 48 милиона EUR и текущи загуби преди облагане на стойност 50 милиона EUR. От което следва, че през април 2003 г., когато SNCB е взело решение да отпусне помощ, капиталът на IFB вече е бил изгубен. След като губи повече от половината от капитала си, като една четвърт от него — през последната година, то по смисъла на точки 4 и 5 от Насоките, IFB е предпочитане в затруднено положение.
- (287) Освен това, предприятието не трябва да е новосъздадено. В тази връзка в Насоките от 1999 г. (точка 7) се казва:
- „(7) За целите на настоящите Насоки, новосъздадените предприятия се смятат за неизбираеми при отпускане на помощи за оздравяване и реструктуриране, въпреки нестабилното им начално финансово състояние. Това важи по-точно за предприятия, създадени чрез ликвидирани или съществували по-рано предприятия и откупуване на техните активи.“
- (288) Съгласно описаното в част 2 на настоящото решение, предприятието IFB е създадено на 1 април 1998 г., чрез сливането на акционерните дружества FerryBoats SA и InterFerry SA, и приноса на отдел „Железници“ на дружество Edmond Depaire SA към вече слятото цяло. В писмото си за започване на процедурата (точки от 218 до 223), Комисията изразява съмнение във връзка с това дали новото предприятие IFB наследява юридическото лице на някое от тези три дружества, или първоначално създава през 1998 г.
- (289) В своя отговор на писмото за започване на процедурата, белгийските власти твърдят, че IFB наследява юридическото лице на акционерно дружество FerryBoats SA, регистрирано през 1923 г. От което Комисията заключава, че IFB не е новосъздадено предприятие по смисъла на точка 7 от Насоките от 1999 г.
- (290) В точка 3.2.2 от Насоките от 1999 г. са посочени условията за разрешаване на отпускането на помощ за реструктуриране. Условията са следните:
- планът за реструктуриране трябва да позволи възвръщане в разумни срокове на дългосрочната жизнеспособност на предприятието;
 - трябва да бъдат взети мерки за възможно максимално смекчаване на неблагоприятните последствия от помощта за конкуренцията;
 - размерът на помощта трябва да бъде ограничен до необходимия за реструктурирането минимум;
- трябва да се даде възможност на Комисията да се убеди в доброто протичане на плана за реструктуриране, посредством редовни и подробни доклади;
- помощите за реструктуриране трябва да се отпускат еднократно.
- 4.2.2.1. План за реструктуриране за възвръщане на икономическата жизнеспособност на предприятието
- (291) По отношение на плана за реструктуриране за възвръщане на икономическата жизнеспособност на предприятието, Насоките от 1999 г. посочват следното:
- „(31) Отпускането на помощ се обуславя от прилагането на плана за реструктуриране, който подобно на всяка отделна помощ се утвърждава от Комисията.
- (32) Планът за реструктуриране, чиято продължителност трябва да бъде максимално ограничена, трябва да позволи възвръщане на дълготрайната жизнеспособност на предприятието в разумни срокове, въз основа на реалистични хипотези за условията на бъдеща експлоатация. Следователно, помощта за реструктуриране трябва да е свързана с действащ план за реструктуриране, с който се ангажира държавата-членка. Планът трябва да бъде представен на Комисията с всички необходими уточнения, и по-точно маркетингово проучване. Подобряването на жизнеспособността трябва да е резултат главно от взетите вътрешни мерки, предвидени в плана за реструктуриране. То не може да се основава на външни фактори, неподвластни на влиянието на предприятието, като промените в цените и търсенето, освен ако изтъкнатите хипотези за развитие на пазара не са широко приети. Реструктурирането трябва да включва прекратяването на дейности, които дори и след реструктуриране биха запазили структурния си дефицит.
- (33) Планът за реструктуриране описва обстоятелствата, довели до затрудненото положение на предприятието, което позволява да се прецени дали предложените мерки са адаптирани. И по-точно, той взема предвид положението и предвидимото развитие на търсенето и предлагането на съответните продукти на пазара, със сценарий на оптимистичните, песимистичните и междинните хипотези, както и характерните за предприятието силни и слаби страни. Той позволява на предприятието да премине към нова структура, даваща перспективи за дълготрайна жизнеспособност и възможност за функциониране със собствени ресурси.

- (34) Планът за реструктуриране трябва да предлага промяна на предприятието, съобразена с неговите възможности за покриване на всички разходи, включително и тези за амортизация и финансови разходи, след приключване на плана за реструктуриране. Сконираната рентабилност на собствените капитали на предприятието трябва да бъде достатъчна, за да му позволи да се изправи срещу конкуренцията, разчитайки вече само на собствените си сили.“
- (292) В решението си за започване на процедурата (точки от 242 до 247), Комисията заключи, че планът за реструктуриране, предоставен от Белгия изпълнява критериите посочени в Насоките и по отношение на този критерий Комисията не изразява съмнение. След започване на процедурата, Комисията не е получавала коментари от заинтересованите страни, оспорващи това заключение.
- (293) Комисията отбелязва, че IFB е успяло да докаже икономическата си жизнеспособност чрез представения през 2003 г. план за реструктуриране и реализираните оттогава печалби. В следствие на което Комисията заключава, както и в писмото за започване на процедурата (точка 271), че критерият „план за реструктуриране, възвръщащ икономическата жизнеспособност на предприятието“ е изпълнен.
- (294) Въпреки това, както се вижда от точка 290 на настоящото решение, установяването на икономическа жизнеспособност на предприятието чрез плана за реструктуриране не е достатъчно условие; отпускането на помощ не трябва да води до неуместно нарушаване на конкуренцията.
- 4.2.2.2. Предотвратяване на неуместното нарушаване на конкуренцията**
- (295) Във връзка с предотвратяването на неуместното нарушаване на конкуренцията, в Насоките от 1999 г. (точки от 35 до 39) се казва:
- „(35) Необходимо е да се вземат мерки за максимално смекчаване на неблагоприятните последици от помощта върху конкурентите. В противен случай помощта би следвало да се смята за „противоречаща на общия интерес“, и следователно за несъвместима с общия пазар.
- (36) Обикновено това условие се изразява в ограничаване на присъствието на предприятието на пазара/пазарите след периода на реструктуриране. Ако въпросното присъствие или пазарни дялове на предприятието са незначителни от гледна точка на Общността и ЕИП, може да се смята, че няма неуместно нарушаване на конкуренцията. Предвид този факт е ясно, че по принцип това условие не се прилага за малките и средни предприятия, освен ако отрасловите разпоредби и правилата за конкуренцията във връзка с държавните помощи не постановяват обратното.
- (37) Принудителното ограничаване или намаляване на присъствието на въпросните пазари на които оперира предприятието представлява компенсация за конкурентите. Тази компенсация трябва да е съобразена с причиненото нарушаване на конкуренцията вследствие на помощта и най-вече с относителната тежест на предприятието на неговия пазар или пазари. Комисията определя неговите мащаби въз основа на маркетинговото проучване, приложено към плана за реструктуриране, а в случаите на започната процедура, на базата на предоставената от участниците в нея информация. Намаляването на присъствието на предприятието се извършва съгласно плана за реструктуриране и включените в него условия.
- (38) Може да се предвиди и смекчаване на компенсациите, ако намаляването или ограничението крият опасност от силно неблагоприятно въздействие върху структурата на пазара, което би могло да доведе косвено до монополно или олигополно положение в прекия смисъл на думата.
- (39) Компенсациите могат да бъдат под една или друга форма, в зависимост от това, дали пазара на който оперира предприятието е с превишен капацитет [...]“
- (296) Преди решението за започване на процедура, белгийските власти бяха обяснили, че за смекчаване във възможно най-голяма степен на неблагоприятните последици от помощта върху конкурентите, от IFB са взети две мерки:
- оттегляне от пазара на трансбордиране на товари във Франция
- закриване на терминала в Лиеж и продажба на капиталовите дялове от терминали в Брюксел и Брюж в Белгия.
- (297) В решението си за започване на процедурата (точки от 252 до 265), Комисията изказва съмнения дали взетите мерки са смекчили максимално неблагоприятните последици от помощта върху конкурентите. Съмненията се отнасят до двата отрасли, в които IFB продължава да развива дейност, а именно пазара за трансбордиране на товари и пазара на логистични услуги в Белгия.
- а) Белгийският пазар за трансбордиране на товари**
- (298) Споменатите в писмото за започване на процедурата две мерки (точка 260), се отнасят за белгийския пазар за трансбордиране на товари. В писмото за започване на процедурата (точки от 262 до 264), Комисията изразява съмнение дали тези мерки са били достатъчни, заради факта, че дружеството TRW, чиито дялове SNCB е предвиждало да добави към дяловото си участие в IFB, е притежавало значителни дялове в терминалите в Брюксел и Брюж, и че IFB е собственик на миноритарни дялове в много други терминали в Белгия.

- (299) В своя отговор на писмото за започване на процедурата белгийското правителство изтъква много аргументи, за да разсее съмненията на Комисията. Като начало то подчертава, че растежът на IFB е бил под този на пазара (4,1 % растеж на IFB, 10,7 % растеж на терминалите в пристанище Антверпен, 12 % на терминалите в региона на пристанищата АРА (Амстердам, Ротердам, Антверпен). Според Комисията, от тази допълнителна информация може да се заключи, че тежестта на IFB на пазара е намаляла след прилагане на плана за реструктуриране.
- (300) След това Белгия посочва намаления капацитет на IFB на пазара за трансбордиране на товари от 1,5 милиона ЕЕДФ през 2002 г., на 1,1 милиона ЕЕДФ в края на 2005 г. Според Комисията това намаляване на капацитета е значителна смекчаваша мярка.
- (301) И накрая Белгия е уведомила Комисията, че приносът на TRW в IFB няма да се осъществи. Комисията намира тази последна промяна за важна, тъй като затварянето на терминала в Лиеж и продажбата на дяловете в Брюксел и Брюж водят до реално намаляване на присъствието на IFB на белгийския пазар за трансбордиране на товари.
- (302) Предвид посочените аргументи и намаления пазарен дял на IFB, Комисията смята, че Белгия е доказала, че взетите от нея мерки са били достатъчни, за да смекчат във възможно най-голяма степен неблагоприятните последици върху конкурентите на пазара за трансбордиране на товари.
- б) Белгийския пазар на логистични услуги**
- (303) В писмото си за започване на процедурата (точки от 257 до 259), Комисията отбелязва, че предложените мерки не се отнасят до пазара на логистични услуги. Комисията смята, че липсата на предложени мерки за пазара на логистични услуги, динамичния характер на пазара и фактът, че IFB е можело да увеличи значително своя обем пораждат съмнения, че Белгия не е ограничила максимално неблагоприятните последици за конкуренцията по отношение на логистичната дейност на IFB.
- (304) В отговора си на писмото за започване на процедурата белгийското правителство представя пет аргумента, целящи да докажат, противно на твърденията на Комисията в писмото ѝ за започване на процедурата, че IFB е взело достатъчни мерки, за да ограничи нарушаването на конкуренцията (за повече информация, вж. част 3 на настоящото решение, точки от 177 до 187). Тези аргументи могат да бъдат обобщени както следва:
- намаляване с 49 % на капацитета на експлоатираните от IFB вагони;
 - пазарен дял на IFB под 5 %;
 - забавен растеж спрямо този на пазара (9,9 % за IFB, в сравнение с 12 % средно за пазара);
 - пазарен растеж на дяла на транспортираните товари в насипно състояние, където присъствието на IFB е слабо до 2002 г.;
 - либерализацията на пазара за железопътен товарен превоз от началото на 2007 г. ще засили допълнително конкурентния натиск.
- (305) Комисията констатира, че петте изтъкнати аргумента от белгийското правителство са убедителни. По отношение на първия от тях, тя смята, че белгийското правителство е доказало намаления логистичен капацитет на IFB с намаления брой на експлоатираните вагони с 49 %, което позволява да се ограничи нарушаването на конкуренцията, произтичащо от въпросните мерки. Що се отнася до втория аргумент, Комисията е съгласна с белгийското правителство, че по смисъла на точка 36 от Насоките от 1999 г., дялът на IFB на логистичния пазар е намален. За третия аргумент Комисията смята, че обясненията, представени от Белгия за разграничаване на увеличението на оборота на IFB доказват, че растежът на IFB Logistics е по-бавен в сравнение на този на неговите конкуренти и че по-високият растеж се отнася до подотрасъл, в който IFB играе второстепенна роля. Становището на Комисията във връзка с четвъртия аргумент е, че дори решението за отваряне на терминалите за конкурентите да е продиктувано от икономически съображения, то все пак е засилило отварянето на пазара на който IFB оперира, и по-този начин е ограничило отрицателните ефекти от помощта. По отношение на петия аргумент, Комисията признава сходството на положението на IFB с това на подразделение „Товарен превоз“ на SNCF, дотолкова доколкото IFB, подобно на „Товарен превоз“ на SNCF развива дейност в подотраслите железопътен и комбиниран транспорт, които от 1 януари 2007 г. са напълно либерализирани⁽⁴⁸⁾.
- (306) Комисията заключава, че Белгия е доказала, че взетите мерки за максимално смекчаване на неблагоприятните последици от помощта за конкурентите в сектора на логистичните услуги са били достатъчни.

⁽⁴⁸⁾ Пълното отваряне на пазарите, предвидено в Директива 91/440/ЕИО, беше приведено в изпълнение с кралски декрет от 13 декември 2005 г.

в) **Заключение**

- (307) Комисията заключава, че белгийските власти са доказали, че са взели достатъчни мерки за максимално смекчаване на неблагоприятните последствия от помощта върху конкуренцията на двата въпросни пазара.

4.2.2.3. Ограничаване на помощта до минимум

- (308) Във връзка с ограничаването на помощта до минимум, в Насоките от 1999 г. (точки 40 и 41) се посочва:

„(40) Размерът и интензивността на помощта трябва да са ограничени до строгия минимум, необходим за реструктурирането, в зависимост от финансовата наличност на предприятието, неговите акционери или финансовата група, която съставлява. Бенефициерите на помощта трябва да направят съществена вноска в реструктурирането чрез собствените си ресурси, включително чрез продажба на активи, когато те не са от определящо значение за оцеляването на предприятието, или посредством външно финансиране, съобразено с пазарните условия. За да се ограничи нарушаването на конкуренцията би било удачно да се избягва отпускането на помощ, чиято форма и размер предоставят на предприятието прекомерна ликвидност, която би могла да се използва за агресивни дейности, които не са свързани с процеса на реструктуриране и са способни да предизвикат нарушаване на пазара. За тази цел, Комисията проучва нивото на пасивите на предприятието след реструктурирането му, включително и при пренос или намаляване на вземанията, като продължение на колективната процедура от националното право, основана на неговата несъстоятелност. Помощта не трябва да се използва и за финансиране на нови инвестиции, които не са решаващи за възвръщане на жизнеспособността.

- (41) Във всички случаи е необходимо да се докаже на Комисията, че помощта ще бъде използвана единствено за възвръщане на жизнеспособността на предприятието и че няма да позволи на своя бенефициер да развие производствения си капацитет по време на изпълнението на плана за реструктуриране, освен ако това не се налага при възвръщане на жизнеспособността на предприятието и в степен, която не нарушава конкуренцията.“

- (309) Следователно е необходимо първо да се провери дали размерът на помощта е ограничен до минимум, и след това, дали размерът на личния принос на IFB е бил адекватен.

а) **Ограничаване на помощта до минимум**

- (310) За да докаже, че размерът на помощта е ограничен до минимум, белгийското правителство обяснява, че увеличението на капитала се ограничаване до възстановяване на капитала на IFB, достигнал отрицателни стойности вследствие на регистрираните през 2001 и 2002 г. загуби, до размер, който да възвърне икономическата му жизнеспособност. Както беше обяснено в част 2 на настоящото решение, платежеспособността на IFB, т.е. съотношението собствен капитал/пасив след увеличаване на капитала ще бъде 35,6 %.

- (311) В решението си за започване на процедурата (точка 268), Комисията констатира, че увеличението на капитала е с 20 милиона EUR под препоръчаната в плана за реструктуриране сума от консултантска фирма McKinsey от 20 милиона EUR; освен това Комисията отбелязва (точка 268), че предвиданото равнище на платежеспособност на IFB е било под това на дружествата, развиващи дейност по експлоатация на терминали, и макар и в по-малка степен, под това на дружествата със смесена дейност.

- (312) При все това обаче тя е установила, че това равнище надвишава средното регистрирано от транспортните дружества. С оглед на това тя заключи, че информацията с която разполага не е достатъчна, за да се определи окончателно дали помощта е била ограничена до строгия минимум.

- (313) Комисията смята, че при определяне дали помощта е била ограничена до минимум, би било удачно първо да се провери дали равнището на платежеспособност за запазване на дейността на IFB в Белгия, не надхвърля средното на неговите конкуренти, и след това, дали изтеглянето на инвестициите във Франция е извършено при минимални разходи.

i) *Платежеспособност под средната на конкурентите*

- (314) В отговора си на писмото за започване на процедурата, Белгия е предоставила допълнителна информация. Като начало, тя е изчислила равнището на платежеспособност на шест дружества, развиващи дейност по експлоатация на терминали и шест, развиващи логистична дейност, най-сходни с IFB. След което, тя е изчислила средно равнище, приравнявайки средните равнища на терминалните и логистични дружества и относителната тежест на тези две дейности в IFB. Така се получава средна платежеспособност от 35,6 %, съответстваща на равнището на платежеспособност на IFB, след предвиденото увеличаване на капитала.

- (315) Освен това, Белгия доказва, че равнищата на платежеспособност на двамата най-преки конкуренти на IFB, дружествата Gosselin и Нирас, са много близки (съответно 38,9 % и 34,9 %).

(316) Предвид предоставената от Белгия допълнителна информация и намаления размер на увеличението на капитала, в сравнение с първоначално препоръчаната в плана на McKinsey от декември 2003 г. сума от 120 милиона EUR на 95,3 милиона EUR, Комисията смята, че увеличението на капитала е било ограничено до минималния необходим размер.

ii) Изтегляне на инвестициите във Франция при минимални разходи

(317) По отношение на изтеглянето на инвестициите от дъщерните дружества на IFB във Франция, Комисията допълнително е проверила, че при изтеглянето си, IFB е търсило най-икономичния вариант, за да ограничи разходите по изтегляне, и следователно помощта, до минимум.

a) Acimar

(318) Изтеглянето на инвестициите в Acimar чрез откриването на процедура по несъстоятелността му е коствало 3,9 милиона EUR (вж. част 2 на настоящото решение). Комисията констатира, че Белгия е доказала, че при алтернативният вариант, състоящ се в продължаване на дейността, би се наложило финансиране от IFB на годишната оперативна загуба до края на 2005 г., което би представлявало загуба на обща стойност 10,8 милиона EUR, без каквито и да било гаранции за възстановяване на вземанията от 3,9 милиона EUR, преустановено при откриването на процедурата по обявяване на несъстоятелността му.

(319) В резултат на това Комисията заключи, че по отношение на Acimar IFB е избрало най-икономичния вариант.

b) NFTI-ou

(320) Що се отнася до дружеството NFTI-ou, управлявано съвместно от IFB и Port Autonome de Dunkerque, занимаващо се с експлоатацията на терминали на пристанище Дюнкерк, IFB е проучило две възможности: продължаване на дейността или изтегляне на инвестициите чрез продажба на участието си. Разходите по изтегляне на инвестициите са 18,5 милиона EUR (вж. подробното описание в част 2 на настоящото решение).

(321) А по отношение на алтернативата, т.е. продължаването на дейността, в отговора си Белгия доказа, че това би генерирало загуби от 36,2 милиона EUR (вж. подробното описание в част 3 на настоящото решение).

(322) Предвид стойността на двата варианта, Комисията смята, че изборът на IFB е бил свързаният с най-малко разходи.

с) IFB France

(323) Продажбата на IFB France, преименувано след това на AGEF и NFTI-ou, е коствала 0,9 милиона EUR (вж. подробното описание в част 2 на настоящото решение). Възниква въпросът дали обявяването на фалит от IFB France не би било по-евтино за IFB.

(324) Както и при евентуалната продажба, IFB е трябвало да опрости вземанията си от IFB France, на стойност 0,8 милиона EUR. Но Белгия претендира, че фалитът би причинил допълнителни разходи: IFB не би получило сумата от продажната цена от 0,1 милион EUR, което би причинило загуби от дяловото участие, и накрая, според френското социално право, IFB е трябвало да заплати 0,8 милиона EUR на 14 служители, които биха загубили работата си вследствие на фалита.

(325) Комисията смята, че Белгия не е представила доказателство за опасността от изплащане на пасива. Поради тази причина Комисията отхвърля този аргумент⁽⁴⁹⁾. В резултат на това Комисията заключава, че продажбата на IFB France е струвала поне колкото продължаването на неговата дейност.

(326) Следователно заключението на Комисията е, че IFB е избрало един от двата варианта, свързани с най-малко разходи.

г) Dry Port Dunkerque

(327) По отношение на дружеството Dry Port Dunkerque е било взето решение за ликвидиране, чрез предварителна продажба на част от активите, т.е. 8,6 % от участието в NFTI-ou. Това е струвало 7,9 милиона EUR (вж. подробното описание в част 2 на настоящото решение).

(328) При алтернативния сценарий, т.е. продължаването на дейността IFB е щяло да финансира генерираните годишни оперативни загуби на дружеството, което би увеличило допълнително разходите с 2,6 милиона EUR.

(329) Следователно ликвидирането е било най-икономичния вариант.

д) SSTD

(330) Предвид стратегическото решение за напускане на френския пазар, решението за продажба на SSTD на цена от 0,2 милиона EUR (вж. подробното описание в част 2 на настоящото решение) съответства на най-изгодния за IFB вариант.

⁽⁴⁹⁾ Вж. Решение на Съда от 14 септември 1994 г. *Испания/Комисия* наречено „Nytasa“ (С-278/92, С-279/92 и С 208/92, Recueil, 1999 г., стр. I-4103), точка 22, и решението на Комисията от 22 юли 1998 г. по дело SDBO.

е) **Заключение**

- (331) Комисията заключава, че IFB е изтеглило инвестициите си във Франция при минимални разходи, следователно, предоставеното от SNCB финансиране за изтеглянето на инвестициите, необходимото за жизнеспособността на оставащата част от IFB, е било ограничено до минимум.

б) **Собствен принос на бенефициера**

- (332) Точка 40 от Насоките от 1999 г. посочва:

„Бенефициерите на помощта трябва да направят съществена вноска в реструктурирането чрез собствените си ресурси, включително чрез продажба на активи, когато те не са от определящо значение за оцеляването на предприятието, или посредством външно финансиране, съобразено с пазарните условия.“

- (333) В писмото си за започване на процедурата (точка 270), Комисията отбелязва, че според плана за реструктуриране, IFB изглежда не е допринесло съществено за своето реструктуриране, което е породило съмнения у Комисията дали приносът на IFB в неговото реструктуриране е бил достатъчен.
- (334) В отговора си на писмото за започване на процедурата Белгия обяснява подробно какъв е според нея приносът на IFB в собственото му реструктуриране (вж. описанието в част 3 на настоящото решение, точки от 194 до 201).
- (335) Оценката на Комисията относно обясненията на Белгия е следната:

i) *Разходи за реструктурирането*

- (336) Комисията започва с определяне на цялостните разходи за реструктурирането, нетен ръст на производителността и спад в нуждата от оборотен капитал.

Нетни разходи за реструктуриране	
Нетна оперативна загуба	2,749
Извънредни разходи	0,032
Нарастване на нуждата от оборотен капитал	12,998
Инвестиции за подмяна на нефинансови дълготрайни активи	6,611
Инвестиции във финансови дълготрайни активи	1,882
Изплащане на лихви на други предприятия освен SNCB	2,351
Погасяване на финансово задължение	16,599
Частично погасяване на задължението и лихвите към SNCB	81,7
Данъчни задължения	0,077
Общо	125,56

- (337) В тази връзка, Комисията смята, че съгласно нейната практика при вземане на решения⁽⁵⁰⁾ за по-приемливи разходите, посочени в горната таблица, отколкото представените от Белгия (вж. таблицата в точка 184), поради следните причини:

— Оперативна загуба („cash drain“). В разходите за реструктуриране Белгия е включила сумата от 27,916 милиона EUR като „брутна оперативна загуба“. Съгласно практиката си при вземане на решения⁽⁵¹⁾ Комисията смята, че нетната оперативна загуба не трябва да се включва в разходите за реструктуриране. Стойността на разходите може да бъде получена като от брутната оперативна загуба за периода на реструктуриране (27,916 милиона EUR) се извади ръстът на производителността за същия период (25,167 милиона EUR). Така се получава нетна оперативна загуба от 2,749 милиона EUR;

— промени в нуждата от оборотен капитал. В частта „разходи“ и „собствен принос“ Белгия подчертава промените в нуждата от оборотен капитал⁽⁵²⁾. Съгласно практиката на Комисията при вземането на решения⁽⁵³⁾ при изчисляване на разходите за реструктуриране трябва да се взема предвид само нетното увеличение на нуждата от оборотен капитал в размер на 12,998 милиона EUR⁽⁵⁴⁾.

— вътрешногрупови прехвърляния. В раздел „инвестиции във финансови дълготрайни активи“ на разходите за реструктуриране Белгия включва и вътрешногруповите прехвърляния, свързани с централизация на дяловите участия на групата в Белгия. Става дума за следните прехвърляния: акциите на RKE (белгийско предприятие, описано подробно в част 2, точка 47 на писмото за започване на процедура), собственост на Haeger & Schmidt International (германско дъщерно дружество, 100 % собственост на IFB,

⁽⁵⁰⁾ Вж. Решение на Комисията от 5 декември 2005 г., ABX Logistics, досие С 53/03, точка 247.

⁽⁵¹⁾ Вж. Решение на Комисията от 5 декември 2005 г., ABX Logistics, досие С 53/03, точка 247.

⁽⁵²⁾ Увеличението се обяснява с нуждата финансиране на текущите работи, премахване на разликата търговски задължения и вземания и поддържане на достатъчна ликвидност в началото на периода на реструктуриране. Така през 2004 и 2005 г. IFB е освободило около 2,7 милиона EUR чрез понижаване на нуждата от оборотен капитал. Това е било възможно благодарение на възстановяването на сумата от 0,9 милиона EUR от оборотен капитал от OCHZ, при продажбата на дяла от 50 % в това дружество, както и на съкращаването в сравнение с 2003 г. на предоставеното на клиентите разсрочено плащане от 2004 г., като същевременно се запазва политиката за плащане на доставчици.

⁽⁵³⁾ Вж. Решение на Комисията от 5 декември 2005 г., ABX Logistics, досие С 53/03, точка 247.

⁽⁵⁴⁾ Този резултат е получен както следва: 7,685 милиона EUR (увеличение в Белгия) + 8,000 (увеличение във Франция) – 2,687 милиона EUR (намаление), вж. таблицата в част 3, точка 184.

също описано подробно в част 2, точка 47 на писмото за започване на процедура), са били прехвърлени на IFB, с което IFB става пряк собственик, а не непряк както дотогава, посредством Haeger & Schmidt International. Това прехвърляне е на стойност 1,6 милиона EUR и е уредено чрез плащане в брой на 0,6 милиона EUR и намаляване на вземанията (по текуща сметка) на IFB към Haeger & Schmidt International с 1 милион EUR.

Комисията смята, че това вътрешно по своята същност прехвърляне в рамките на групата IFB, не може да бъде сметнато за разход за реструктуриране, заради финансовата му неутралност на групово ниво. Същност на разхода за IFB от 0,6 милиона EUR съответства подобрената печалба на Haeger & Schmidt International с 0,6 милиона EUR, вписан в консолидирания отчет на групата като повишение на печалбата.

ii) Финансиране от SNCB и собствен принос на IFB

(338) Финансирането на SNCB за реструктуриране възлиза на 95,3 милиона EUR. Както беше доказано в точки от 199 до 237, отговорността за това финансиране носи Белгия. То ще бъде извършено чрез преобразуване в капитал на предоставеното кредитно улеснение и вземания със съответните лихви, за които е договорено разсрочено плащане.

(339) Противно на точка 43 от Насоките от 2004 г., Насоките от 1999 г. не изключват възможността собственият принос на предприятието да се състои в бъдещи печалби. Комисията счита, че в рамките на Насоките от 1999 г., бъдещите печалби могат да представляват собствен принос, ако те могат да бъдат предвидени при съставяне на плана за реструктуриране.

(340) Като начало, IFB ще допринесе към плана за реструктурирането си своите печалби, предвидени за 2004, 2005 и 2006 г., които трябва да достигнат 10,5 милиона EUR. Както вече беше обяснено, прогнозните печалби се основават на факти, известни на IFB към момента на развитие на плана за реструктуриране, като например сключването на нови важни договори, намаляване на разходите за трудови възнаграждения вследствие на съкращаване на работна ръка и синергии, предвидени в плана за реструктуриране. От това Комисията заключава, че тези бъдещи печалби са били предвидими при съставянето на плана за реструктуриране.

(341) След това, IFB ще допринесе финансовите си приходи от лихви по банкови сметки на IFB, възлизащи общо на 1,4 милиона EUR. Както беше описано в точка 187, тези бъдещи приходи са били предвидими при съставяне на плана за реструктуриране.

(342) Чрез продажбата на „нефинансовите“ си дълготрайни активи на частни предприятия, IFB ще допринесе с 4,771 милиона EUR. Освен продажбата на различни активи със сравнително малко значение на обща

стойност 0,271 милиона EUR, тази част от приноса е съставена основно от изтеглените през 2004 г. инвестиции в активи, използвани на терминала OCHZ. Съсобствеността (50 %) върху тези активи, използвани от OCHZ е била продадена на цена от 4,5 милиона EUR.

(343) Чрез продажбата на частни предприятия на „финансовите“ си дълготрайни активи, т.е. миноритарните си дялове, IFB ще мобилизира 9,287 милиона EUR. Тези приходи са генерирани от изтеглянето на инвестициите от

— Autocare Europe и IFB France през 2003 г.,

— ИГ OCHZ, Brussels Port Invest SA и Brussels Terminal Intermodal SA през 2004 г., и

— CNC Ferry Boats Intermodal през 2005 г.

Съгласно описанието в точка 187, тези бъдещи приходи са били предвидими при съставяне на плана за реструктуриране.

(344) Според Комисията, Белгия е доказала, че чрез горепосочените продажби на частни предприятия, IFB е ограничило дейностите си до основните.

(345) Посредством кредити от частни кредитни институции, през 2003 и 2006 г. IFB е мобилизиало 3,3 милиона EUR. Тези кредити са описани подробно в точки от 75 до 79 на решението за започване на процедурата. Те са отпуснати съобразно пазарните условия, без поръчителство от страна на SNCB и белгийската държава пред кредитните институции.

(346) И накрая, IFB допринеся със сумата от 1,105 милиона EUR от извънредни приходи. Тези извънредни приходи съответстват на печалбата от продажбата на нефинансови дълготрайни активи (главно вагони от типа EAOS и терминален подвижен състав).

(347) Комисията заключава, че собственият принос на IFB към разходите за реструктурирането му възлиза на 24,927 милиона EUR. В следващата таблица е представен приноса на IFB във всички негови форми:

Печалби от 2004 г. до 2006 г.	10,429
Финансови приходи	1,368
Продажба на нефинансови дълготрайни активи	4,771
Продажба на финансови материални активи	9,287
Кредити от частни банки	3,300
Извънредни приходи	1,105
Общо	30,26

Заключение относно собствения принос

- (348) Накратко, от общия размер на разходите за реструктуриране на IFB, възлизаш на 125,56 милиона EUR, 95,3 милиона EUR или 76 % са платени от SNCB. Отговорността за това финансиране носи белгийската държава. А 30,26 милиона EUR или 24 % от разходите са поети от IFB.
- (349) В настоящия случай Комисията припомня, че Насоките от 1999 г. не налагат минимален праг на собствения принос, а само съществен размер. Въпреки това, доколкото новите Насоки от 2004 г., които не са приложими в конкретния случай, изискват собствения принос да е над 50 %, Комисията намира за уместно да напомни сложния контекст на реструктурирането (от който зависи работата на 250 души в Белгия); значителното намаляване на капацитета (намаляване на железопътните вагони с 49 %; продажбата на множество терминали); и значението на комбинирания транспорт, основния пазар на който дружеството IFB е активно, за транспортната политика на Европейския съюз.
- (350) Предвид дадените обстоятелства, мащабите на IFB и критичното му финансово състояние преди реструктурирането, Комисията заключава, че дяловото участие от 24 % е съществено.

4.2.2.4. Годишен доклад и принцип за еднократност („one time, last time“)

- (351) Точки 45 и 48 на Насоките от 1999 г. сочат:
- „(45) На Комисията трябва да бъде дадена възможност да се увери в доброто протичане на плана за реструктуриране, посредством редовни и подробни доклади, представяни от държавата-членка.
- (48) За да се избегнат злоупотреби, помощите за реструктуриране трябва да се отпускат еднократно. При сезиране на Комисията за план за отпускане на помощ за реструктуриране, държавата-членка трябва да уточни дали предприятието вече е получавало в миналото държавна помощ за реструктуриране, включително и преди влизане в сила на настоящите Насоки или необявена помощ. Ако е така и периодът на реструктуриране е приключил, или при прекратяване на изпълнението на плана за реструктуриране преди по-малко от десет години, Комисията няма да разрешава отпускането на нова помощ за реструктуриране, освен при изключителни и непредвидими обстоятелства, за които предприятието няма вина. За непредвидимо доказателство се смята това, което не може да бъде предвидено в момента на изготвяне на плана за реструктуриране.“

- (352) Както беше установено в решението за започване на процедурата (точка 271), белгийското правителство прие да предостави на Комисията годишен доклад, за да позволи на Комисията да прецени дали планът за реструктуриране се изпълнява съобразно поетите от белгийските власти ангажменти.
- (353) Както беше констатирано и в решението за започване на процедурата (точка 271), критерият за еднократност е спазен.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

- (354) Комисията констатира, че Белгия е започнала незаконно изпълнение на част от въпросните мерки, в нарушение на член 88, параграф 3 на Договора. Въпреки това, разследването на мерките доказва, че част от тях не представляват държавна помощ, а останалата част е съвместима с общия пазар,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:**Член 1**

Финансирането на реструктурирането на дейността на InterFerryBoats SA в Белгия и финансирането на изтеглянето на инвестициите от дейността на InterFerryBoats SA във Франция на стойност 95,3 милиона EUR от Белгийската национална железопътна компания (SNCB), изпълнени от последната, за които носи отговорност белгийската държава, представляват държавна помощ за реструктуриране, съвместима с общия пазар.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Кралство Белгия.

Съставено в Брюксел на 24 април 2007 година.

За Комисията
Jacques BARROT
Заместник-председател

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 4 юни 2008 година

относно държавна помощ С 41/05 предоставена от Унгария чрез споразумения за изкупуване на електроенергия

(нотифицирано под номер С(2008) 2223)

(само текстът на унгарски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

(2009/609/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените по-горе разпоредби ⁽¹⁾, и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

- (1) С писмо от 31 март 2004 г., регистрирано на същия ден, унгарските органи уведомиха Комисията относно Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.) ⁽²⁾ в съответствие с процедурата, посочена в приложение IV, параграф 3, алинея 1, буква в) от Договора за присъединяване на Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия към Европейския съюз („междинна процедура“). Нотифицираният указ предвижда система за компенсация на разходите, понесени от държавното дружество за търговия на едро с електроенергия (*közüzemi nagykereskedelmi engedélyes*) Magyar Villamos Művek Zrt. (наричано по-нататък „MVM“). Комисията регистрира уведомлението като случай на държавна помощ номер HU 1/2004.
- (2) Между унгарските органи и Комисията бяха разменени редица официални писма по отношение на мярката ⁽³⁾. Комисията също така получи мнения на трети страни ⁽⁴⁾. В хода на междинната процедура, Комисията установи, че унгарския пазар за търговия на едро на електроенергия като цяло е структуриран около дългосрочни споразумения за изкупуване на електроенергия (наричани по-нататък „СИЕ“) между MVM и определени производители на електроенергия. Въз основа на информацията,

с която е разполагала в онзи период, Комисията изрази съмнения, че СИЕ съдържат елементи на неправомерна държавна помощ.

- (3) С писмо от 13 април 2005 г., регистрирано на 15 април 2005 г., унгарските органи оттеглиха уведомлението за Правителствен указ № 183/2002. На 4 май 2005 г., в съответствие с Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (наричан по-нататък „процедурен регламент“) ⁽⁵⁾, Комисията по своя инициатива регистрира преписка за държавна помощ (дело 49/05) относно СИЕ.
- (4) С писмо от 24 май 2005 г. (D/54013), Комисията поиска допълнителна информация от унгарските органи. Отговорът, с дата 20 юли 2005 г., бе регистриран от Комисията на 25 юли 2005 г. Унгарските органи предоставиха допълнителна информация с писмо от 28 септември 2005 г., регистрирано на 30 септември 2005 г.
- (5) С писмо от 9 ноември 2005 г., Комисията уведоми Унгария, че е взела решение да открие процедурата, заложената в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, по отношение на СИЕ (наричано по-нататък „решение за откриване на процедурата“). Решението за откриване на процедурата бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽⁶⁾.
- (6) В решението за откриване на процедурата, Комисията изрази своите съмнения относно съвместимостта на СИЕ с общия пазар и призова заинтересованите страни да представят своите мнения.
- (7) След искане за удължаване на крайния срок за мнения, което Комисията прие ⁽⁷⁾, Унгария представи своите мнения относно решението за откриване на процедурата на 31 януари 2006 г., регистрирано от Комисията на 1 февруари 2006 г.

⁽¹⁾ ОВ С 324, 21.12.2005 г., стр. 12.

⁽²⁾ Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.) относно подробните правила за определяне и управление на невъзвръщаеми разходи.

⁽³⁾ Писма на унгарските органи от 4 юни 2004 г., регистрирано на същия ден, и 20 октомври 2004 г., регистрирано на 21 октомври 2004 г.

⁽⁴⁾ Писмо от 21 декември 2004 г. от производителя на електроенергия AES-Tisza Erőmű Kft.

⁽⁵⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ С 324, 21.12.2005 г., стр. 12.

⁽⁷⁾ Искане от 14 декември 2005 г., прието от Комисията на 20 декември 2005 г.

- (8) След редица искания за удължаване на крайния срок за мнения, които Комисията прие⁽⁸⁾, мненията на трети страни бяха регистрирани от Комисията както следва: мнения, представени от MVM на 11 януари 2006 г.; от трета страна, която пожела да запази своята анонимност, на 20 януари 2006 г.; от електроцентрала Marta на 20 януари и 6 март 2006 г.; от банка [...] на 10 февруари 2006 г.; от електроцентрала AES-Tisza на 13 и 14 февруари 2006 г.; от банка [...] на 13 февруари 2006 г.; от Electrabel S.A. и нейното дъщерно дружество, електроцентрала Dunament, на 14 февруари 2006 г.; от електроцентрала Budapest на 21 февруари 2006 г.; и от електроцентрала Csepel на 21 февруари 2006 г.
- (9) След потвърдението от страна на унгарските органи относно поверителното третиране на информация, предоставена от трети страни в контекста на настоящата процедура⁽⁹⁾ Комисията препрати горепосочените мнения на Унгария с писмо от 25 април 2006 г.
- (10) Унгарските органи представиха първата част от своите възгледи относно мненията на третите страни с писмо от 28 юни 2006 г., регистрирано на 29 юни 2006 г., а втората част с писмо от 24 юли 2006 г., регистрирано на 25 юли 2006 г.
- (11) Наясно с планираните законодателни промени в енергийния сектор в Унгария, на 17 октомври 2006 г. комисар Kroes изпрати писмо на министър Кóка, в което настоятелно прикани унгарското правителство да уреди в новото законодателство въпроса със СИЕ и евентуалните мерки за компенсация в съответствие със законодателството на ЕС.
- (12) На 19 декември 2006 г. дружеството AES-Tisza представи допълнителни мнения, като възрази срещу няколко аспекта от процедурата на Комисията.
- (13) С писма от 21 ноември 2006 г. (регистрирано на 23 ноември 2006 г.) и 15 януари 2007 г. (регистрирано на същия ден) и на срещи с Комисията на 18 декември 2006 г. и 8 март 2007 г., унгарските органи потвърдиха своето намерение да извършат законодателни изменения във връзка с либерализирането на енергийния сектор и така да променят и настоящата ситуация на пазара за търговия на едро на електроенергия.
- (14) Комисията изпрати искане за допълнителна информация на 23 април 2007 г. Унгария отговори на 5 юни 2007 г. и изпрати допълнителна информация на 6 август 2007 г.
- (15) С писмо от 4 май 2007 г. унгарските органи уведомиха Комисията, че ще създадат работен комитет за провеждане на преговори с всички въпросни производители на електроенергия относно прекратяването или значителното изменение на СИЕ. Следователно на 11 май 2007 г. правителството прие Решение № 2080/2007/ЕО (V.11.) относно дългосрочните споразумения за изкупуване на електроенергия в енергийния сектор⁽¹⁰⁾, с което установи горепосочения работен комитет (ръководен от кабинета на министър-председателя) с оглед незабавно уреждане на въпроса със СИЕ в съответствие с правилата на ЕС относно държавна помощ и нареди откриването на официални преговори в тази връзка с въпросните производители на електроенергия. С писмо от 3 юли 2007 г. унгарското правителство уведоми Комисията за резултата от първите преговори, които бяха проведени през юни 2007 г.
- (16) В контекста на процеса на либерализиране новият Закон за енергетиката⁽¹¹⁾ бе публикуван на 2 юли 2007 г. и влезе в сила частично на 15 октомври 2007 г. и частично на 1 януари 2008 г. С писмо от 25 юли 2007 г., унгарското правителство уведоми Комисията относно резултатите от новия закон за енергетиката що се отнася до отварянето на унгарския пазар на електроенергия. Новият закон обаче не измени самите СИЕ, които останаха в сила, непроменени, между MVM и производителите на електроенергия, посочени в решението за откриване на процедурата.
- (17) С писмо от 26 юли 2007 г. Комисията повдигна допълнителни въпроси пред унгарските органи.
- (18) На 7 септември 2007 г. Комисията заведе като получено писмо от унгарското правителство, с което то поиска още време, за да достигне до успешно приключване на преговорите с производителите.
- (19) На 24 септември и 31 октомври 2007 г. Комисията заведе като получени отговорите на Унгария на нейните въпроси от 26 юли 2007 г.
- (20) На 14 декември 2007 г., в съответствие с член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999 (наричан по-нататък „процедурен регламент“), Комисията изпрати напомнително писмо на унгарските органи, като изброи въпросите, за които предоставената информация все още бе непълна. Унгарските органи отговориха с писмо от 16 януари 2008 г.
- (21) Тъй като дружествата Dunament и AES-Tisza не предоставиха исканите данни, унгарските органи се аргументираха, че не са били в състояние да изготвят пълния отговор на въпросите на Комисията.

⁽⁸⁾ Искания, регистрирани на 9 януари 2006 г. (Budapesti Erőmű), 16 януари 2006 г. (AES-Tisza, [...] (*)), 17 януари 2006 г. (Electrabel), 19 януари 2006 г. [...] и 20 януари 2006 г. (Csepeli Erőmű), приети от Комисията в писма от 13, 18, 20, 24 януари и 27 февруари 2006 г.

(*) Данните, обхванати от задължението за професионална тайна, са посочени в текста на решението чрез знака [...].

⁽⁹⁾ Писмо, регистрирано на 3 април 2006 г.

⁽¹⁰⁾ 2080/2007 (V.11.) Korm. Határozat a villamos energia iparban kötött hosszú távú szerződések rendezéséről.

⁽¹¹⁾ Закон LXXXVI от 2007 г.

- (22) Следователно на 15 февруари 2008 г. Комисията прие разпореждане за информация, с което изиска от Унгария да предостави данните, посочени в решението, в рамките на петнадесет дни.
- (23) На 27 февруари електроцентрала Dunament изпрати на Комисията копие от своя отговор на въпросите на унгарските органи и обясни причините, поради които не е могло да отговори на зададените му въпроси. Унгарските органи отговориха на 4 и 13 март 2008 г. В отговор на изричното искане на електроцентрала Dunament, унгарските органи приложиха към своя отговор писма, изпратени от Dunament на Министерство на финансите и унгарската Служба по енергетика от 14 май 2007 г., 21 август 2007 г., 13 септември 2007 г., 7 декември 2007 г., 14 януари 2008 г. и 20 февруари 2008 г. Унгарските органи не са препратили копие от тези писма на Комисията на по-ранен етап ⁽¹²⁾; в своите отговори на въпросите на Комисията през цялата процедура обаче те са включили информацията, счтена от тях за значима по въпроса.
- (24) От отговорите на унгарските органи изглежда, че AES-Tisza не е дала на Унгария никакъв отговор. С факс от 10 март 2008 г., AES-Tisza изпрати писмо на комисар Кгоес, в което изрази своето мнение, че унгарските органи вече разполагат с всички данни, които са били поискани от Комисията.
- (25) В техния отговор от 13 март 2008 г., въз основа на известната им информация, унгарските органи предоставиха на Комисията данните, които имат значение за въпрос 1, букви а)–г) от глава III от разпореждането за информация. Те обаче не предоставиха никакви допълнителни данни относно въпроса в точка 1, буква д) от глава III от разпореждането за информация относно инвестициите на двата горепосочени производители на електроенергия.
- (26) Значителна част от информацията, обменена след регистрирането на случай HU1/2004 касаше тълкуването и конкретното прилагане на съобщението на Комисията относно методологията за анализ на държавните помощи, свързани с невъзвръщаемите разходи („Методология на невъзвръщаемите разходи“) ⁽¹³⁾. Въз основа на документите, представени в рамките на настоящата процедура, изглежда че унгарските органи са планирали да въведат система за компенсации на невъзвръщаеми разходи, чиято оценка би могла да се включи в настоящото решение. Впоследствие между Комисията и унгарските органи бяха проведени задълбочени дискусии в рамките на цялата настояща процедура относно подробностите на система за компенсация, която Унгария би могла да приеме, така че такава система да отговаря на критериите на методологията.
- (27) Независимо от техническите дискусии относно потенциален бъдещ механизъм за компенсация, до датата на приемане на настоящото решение унгарските органи не представиха на Комисията цялостен механизъм за компенсация, официално одобрен от унгарското правителство. В своето писмо от 13 март 2008 г., унгарските органи изрично потвърдиха, че понастоящем не желаят да предоставят компенсация за невъзвръщаеми разходи; те обаче си запазиха правото да предоставят такава компенсация на определени производители на електроенергия на по-късен етап.
- (28) Комисията поиска потвърждение на определени данни от унгарското правителство в писмо от 7 април 2008 г. Унгарските органи предоставиха исканата информация с писмо, регистрирано на 22 април 2008 г.
- (29) В своето писмо от 20 май 2008 г., унгарските органи уведомиха Комисията, че СИЕ на електроцентрала Paks са били прекратени от страните на 31 март 2008 г. Макар че електроцентрали Csepel и Rannop подписаха споразумения за прекратяване през април 2008 г., към момента на приемане на настоящото решение влизането в сила на споразуменията продължава да зависи от одобрение от страна на акционерите и банковите институции.
- Други свързани висящи производства**
- (30) Решението за откриване на процедурата бе оспорено от електроцентрала Budapest пред Първоинстанционния съд чрез заявление, подадено на 3 март 2006 г. и регистрирано като дело T-80/06. На 6 юни 2006 г., електроцентрала Csepel поиска да встъпи в процедурата в подкрепа на електроцентрала Budapest и това бе разрешено с разпореждане на Съда от 11 март 2008 г.
- (31) Освен това налице са две международни арбитражни процедури, висящи пред Международния център за уреждане на инвестиционни спорове във Вашингтон, окръг Колумбия, заведени срещу Република Унгария от дружествата за производство на електроенергия [...] и [...], като и двете са акционери в електроцентрали със СИЕ в Унгария. Производствата се основават на разпоредбите за защита на инвестициите, съдържащи се в Договора за енергийната харта.

2. ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА

Исторически контекст на СИЕ

- (32) От 31 декември 1991 г. до 31 декември 2002 г. унгарският пазар на електроенергия е бил структуриран около „единствен купувач“, дружеството Magyar Villamos Művek (MVM). MVM е дружество, 99,9 % от което се притежават от държавата, чиито дейности се състоят в производство, търговия на едро, пренос и търговия на

⁽¹²⁾ С изключение на писмата от 7 декември 2007 г. и от 14 януари 2008 г.

⁽¹³⁾ Прието от Комисията на 26 юли 2001 г. Методологията е достъпна на уебсайта на Комисията: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/specific_rules.html

дробно на електроенергия. В съответствие с модела на „единствен купувач“, производителите на електроенергия са били в състояние да доставят електроенергия единствено директно на MVM (освен ако MVM не отмени договорите на регионалните дружества за разпределение), а MVM е било единственото дружество, упълномощено да доставя електроенергия на регионалните дружества за разпределение. В съответствие със Закон XLVIII от 1994 г. за енергетиката („Закон за енергетиката I“), MVM е било длъжно да гарантира сигурността на енергийните доставки в Унгария на най-ниската възможна цена.

- (33) Закон CX от 2001 г. за енергетиката („Закон за енергетиката II“, който заменя Закон за енергетиката I) влезе в сила на 1 януари 2003 г. Той установи двоен модел на унгарския пазар на електроенергия, който остана в сила до 1 януари 2008 г., когато влезе в сила Закон LXXXVI от 2007 г. за енергетиката („Закон за енергетиката III“, който заменя Закон за енергетиката II). В съответствие с този двоен модел има сегмент за комунални услуги и конкурентен сегмент и отговарящи на критериите потребители (чийто брой постепенно е нараствал) са имали право да превключат към конкурентния сегмент. MVM е останало единственото дружество за търговия на едро в сегмента за комунални услуги, а в сегмента на свободен пазар са се появили и други търговци. Закон за енергетиката III сложи край на съществуването на сегмента за комунални услуги, но независимо от това запази битови потребители и някои търговски потребители — както е разрешено от втората директива за електроенергия⁽¹⁴⁾ — в съответствие със задължение за универсална услуга.
- (34) Закон за енергетиката I е изисквал от MVM да оцени общото търсене на електроенергия на страната и на всеки две години да изготвя Национален план за изграждане на електроцентрали (*Országos Erőműépítési Terv*). След това този план е трябвало да се представи на и да бъде одобрен от унгарското правителство и парламента.
- (35) От Закон за енергетиката I и от информацията, представена от унгарското правителство⁽¹⁵⁾ изглежда, че най-неотложните цели на унгарския пазар на електроенергия в средата на 90-те години на 20-ти век са били сигурност на доставките при най-ниската възможна цена, модернизация на инфраструктурата, най-вече по отношение на съществуващите стандарти за опазване на околната среда, и необходимото реструктуриране на сектора на електроенергия. С оглед постигане на тези общи цели, на чуждестранни инвеститори са били предложени дългосрочни споразумения за изкупуване на електроенергия в замяна на ангажимент за изграждане и модернизирание на електроцентрали в Унгария. СИЕ са били подписани от производителите на електроенергия от една страна и от дружеството MVM от друга.

⁽¹⁴⁾ Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и отменяща Директива 96/92/ЕО (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37).

⁽¹⁵⁾ Информация от 20 юли 2005 г., регистрирана на 25 юли 2005 г.

СИЕ

- (36) СИЕ, сключени между MVM и отделни електроцентрали⁽¹⁶⁾, са установили балансирано портфолио на производството, което е дало възможност на MVM да изпълни своето задължение за гарантиране на сигурността на доставките. Те дават възможност на MVM да удовлетвори както търсенето при базово натоварване (с електроцентрали, използващи за гориво лигнитни въглища, и атомни електроцентрали), така и търсенето при върхово натоварване (с електроцентрали, използващи за гориво газ).
- (37) СИЕ изискват от производителите на електроенергия надлежно да поддържат и обслужват своите съоръжения за производство. Те запазват целия или по-голямата част от производствения капацитет на електроцентралите (MW) за MVM. Това определяне на капацитет е независимо от действителното използване на електроцентралата. Отделно от запазения капацитет, съгласно СИЕ от MVM се изисква да купува специфично минимално количество електроенергия (MWh) от всяка електроцентрала.
- (38) Някои СИЕ включват така наречените „системни услуги“⁽¹⁷⁾ в случаите, когато електроцентралите разполагат с техническата възможност да ги предоставят, които MVM предоставя на системния оператор MAVIR.
- (39) СИЕ, сключени в периода 1995—1996 г. (седем от десетте оценявани СИЕ), са били предоставени с оглед на приватизацията на електроцентралите. Тези СИЕ следват модел на споразумение, изготвен от международна правна фирма по искане на унгарското правителство. За сключването на тези СИЕ не е била проведена тръжна процедура. Въпреки това е била проведена тръжна процедура за приватизацията на електроцентралите. Тези СИЕ (сключени преди приватизацията) са представлявали част от приватизационния пакет. Някои от тези споразумения (главно споразуменията с Mátra, Tisza и Dunament) са били частично изменени от страните след приватизацията.
- (40) СИЕ на електроцентрала Csepel е било сключено през 1997 г. и е следвало малко по-различен модел. И в този случай обаче не е имало тръжна процедура и сключването на СИЕ по подобен начин е било свързано с приватизацията на електроцентралата.
- (41) СИЕ на електроцентрала Ujpest (една от трите централи на електроцентрала Budapest) е било сключено с електроцентрала Budapest през 1997 г., отново без специфична тръжна процедура.
- (42) Единствено СИЕ на електроцентрала Kispest (друга — застаряваща — централа от електроцентрала Budapest, която в онзи период е била значително ремонтирана) е било сключено през 2001 г. в резултат от открита тръжна процедура.

⁽¹⁶⁾ В някои случаи е имало отделни СИЕ за различните производствени блокове на електроцентралите, напр. за Mátra и Dunament.

⁽¹⁷⁾ Напр. балансираща мощност, третичен резерв, възможност за „черен старт“ и др.

- (43) От 2000 до 2004 г. капацитетът, запазен в съответствие със СИЕ, е покривал приблизително 80 % от общото търсене на електроенергия в Унгария (MW). От 2005 г. до датата на приемане на настоящото решение, делът е бил около 60—70 %. Очакваше се той постепенно да намалее в периода между 2011 и 2024 г. ⁽¹⁸⁾
- (44) От почти двадесетте СИЕ, сключени между 1995 и 2001 г., десет са продължавали да са в сила към датата на присъединяване на Унгария към ЕС (1 май 2004 г.).
- (45) Настоящото решение касае единствено тези СИЕ, които са били в сила на 1 май 2004 г. То не обхваща СИЕ, приключили преди тази дата. Макар че някои СИЕ (вж. съображение 29 по-горе) са били приключени от

страните през април 2008 г., настоящото решение ги обхваща и оценява тяхното естество на държавна помощ и съвместимост с общия пазар в периода между 1 май 2004 г. и крайната им дата (април 2008 г.).

Електроцентрали със СИЕ и продължителност на СИЕ

- (46) Електроцентралите със СИЕ, обхванати от настоящото решение, са изброени в таблицата по-долу. Посочената продължителност се позовава на първоначално насрочената крайна дата на СИЕ, както е установена в самите СИЕ.

Таблица 1

Преглед на дружествата за производство на електроенергия със СИЕ, основните акционери и продължителността на СИЕ

Име на дружеството за производство на електроенергия	Група, притежаваща мажоритарен дял	Електроцентрала със СИЕ	Продължителност на СИЕ
Budapesti Erőmű Rt.	EDF	Kelenföldi Erőmű	1996—2011 г.
		Újpesti Erőmű	1997—2021 г.
		Kispesti Erőmű	2001—2024 г.
Dunamenti Erőmű Rt.	Electrabel	блокове F на Dunament	1995—2010 г. (сключено през 1995 г., влязло в сила през 1996 г.)
		блок G2 на Dunament	1995—2015 г. (сключено през 1995 г., влязло в сила през 1996 г.)
Mátrai Erőmű Rt.	RWE	Mátrai Erőmű	1995—2022 г. (първоначална продължителност до 2015 г., удължена до 2022 г. през 2005 г.)
AES-Tisza Erőmű Kft.	AES	Tisza II Erőmű	1995—2016 г. (сключено през 1995 г., влязло в сила през 1996 г.) (...)
Csepeli Áramtermelő Kft.	ATEL	Csepel II Erőmű	1997—2020 г. (сключено през 1997 г., влязло в сила през 2000 г.)
Paksi Atomerőmű Rt.	MVM	Paksi Atomerőmű	1995—2017 г. (*) (сключено през 1995 г., влязло в сила през 1996 г.)
Pannonpower Holding Rt.	Dalkia	Pécsi Erőmű	1995—2010 г. (сключено през 1995 г., влязло в сила през 1996 г.)

(*) Прекратено по взаимно съгласие през март 2008 г.

⁽¹⁸⁾ Тези проценти се основават на изчислението на запазен производствен капацитет (MW), а не на обема на продажби на електроенергия (MWh). Те бяха представени на Комисията от унгарските органи с писмо от 4 юни 2004 г. Същите стойности са посочени в доклада от проучването на унгарския пазар на електроенергия, проведен от унгарския орган по конкуренция (15 май 2006 г.).

Цени

- (47) В Правителствен указ № 1074/1995. (VIII.4.) относно регулирането на цените на електроенергията, правителството пое ангажимент, че, считано от 1 януари 1997 г. (началото на така наречения първи цикъл на регулиране на цените), „в допълнение към покриване на обосноващите оперативни разходи, цените за търговия на едро и дребно гарантират 8 % възвръщаемост на капитала“. Така правителството е гарантирало ставка в размер на 8 % за възвръщаемост на капитала за електроцентралите със СИЕ.
- (48) Считано от 1 януари 2001 г. (началото на втория цикъл на регулиране на цените), официалните цени са включвали 9,8 % приходи от активи (*eszközarányos megtérülés*) за електроцентралите. Увеличението на процента не е означавало задължително промяна в действителния размер, тъй като базите за двете ставки за възвръщаемост са различни (първата се изчислява върху капитал, а втората се изчислява върху активи). Цените са отразявали промени в инфлацията.
- (49) Регулираните цени са останали в сила за електроцентралите до 31 декември 2003 г.
- (50) През този период на регулиране на цените, унгарската Служба по енергетика анализира структурата на разходите за всяка електроцентрала и фиксира цената за закупуване на електроенергия от страна на MVM на стойност, която е гарантирала сигурна рентабилност.
- (51) В списъка с разходи, обхванати от този механизъм за определяне на цените, са били включени следните основни елементи на разходи⁽¹⁹⁾:
- постоянни разходи: амортизиране, застраховки, някои постоянни разходи за поддръжка и обслужване, лихви по заеми (*„hitelkamatok“*), извеждане от експлоатация (*„rekultivációs költségek“*), данъчни разходи (данъци), разходи по персонала (*„személyi jellegű költségek“*), разходи за опазване на околната среда, разходи за централния фонд за ядрена енергетика (*„Központi Nukleáris Alap befizetések“*) за атомната електроцентрала и извънредни разходи (*„rendkívüli ráfordítások“*);
 - променливи разходи: разходи за гориво.
- (52) Унгарската Служба по енергетика бе натоварена със задачата да гарантира, че обхванатите разходи са разумни и необходими.
- (53) Официалната цена имаше по-голяма тежест от цената, определена съгласно СИЕ.
- (54) Считано от 1 януари 2004 г., цените се определяха въз основа на формулите за определяне на цените съгласно СИЕ. Точното значение на формулите бе разяснено в контекста на ежегодното преговаряне на цени между MVM и производителите на електроенергия.

⁽¹⁹⁾ Списък, основан на информацията, предоставена от унгарските органи на 20 октомври 2004 г., и на насоките на унгарската Служба по енергетика за извършване на преглед на разходите с оглед определяне на цените от януари 2001 г. (*A Magyar Energia Hivatal irányelve a 2001. januári ármegállapítás előkészítését célzó költség-felülvizsgálat végzéséhez*).

(55) Формулите за определяне на цените, прилагани съгласно СИЕ, са изключително сложни; те обаче следват същите принципи като методологията, прилагана от унгарската Служба по енергетика преди януари 2004 г. В съответствие с информацията, представена от унгарските органи⁽²⁰⁾, приложението към СИЕ относно определянето на цените е било изготвено чрез формулите и определенията на горепосочения Правителствен указ № 1074/1995 относно регулиране на цените на електроенергията. (Съгласно предоставената информация, „споразуменията копираха формулите и определенията, съдържащи се в указа.“) Следователно принципите за определяне на цените на СИЕ се основават, подобно на механизма, използван за определяне на регулирани цени, на категориите от обосновавани разходи.

(56) Всяко СИЕ съдържа два основни вида компоненти, представляващи такси: *такса за капацитет (или такса за осигуряване на капацитет)* за запазения капацитет (MW), която обхваща постоянните разходи + приходите (капиталови разходи), и такса за електроенергия, която обхваща променливите разходи. Отделните СИЕ предвиждат различни допълнителни такси. В зависимост от конкретното СИЕ, тези допълнителни такси могат да бъдат такси тип бонус/малус, прилагани като стимул производителите на електроенергия да оперират в съответствие с принципа за най-ниски разходи, и допълнителни такси за поддръжка на производствени резерви, повторно насрочване на дейности по поддръжка по искане на MVM, увеличаване на натоварването във върхови периоди и свеждане до минимум на натоварването под договореното по време на периода с минимално търсене и др. Периодичните (ежегодни, тримесечни, месечни) промени на таксите за капацитет зависят от редица фактори: активиране на извършени проекти за модернизиране, разнообразни категории от лихви, обменни курсове на чуждестранни валути, инфлационни индекси и др. Таксата за капацитет и допълнителните такси също така обхващат системните услуги (обхванати от СИЕ). По същество, таксите за електроенергия са свързани с разходите за гориво и специфични начини за използване на топлинна енергия от горива (*fajlagos tüzelőhő felhasználása*). Те се изчисляват въз основа на принципа на *въздействието* на променливите разходи.

(57) Трябва да се отбележи, че определението на обхванатите категории от разходи не е било задължително едно и също в регулирането на цените преди 1 януари 2004 г. и в СИЕ. Представената от Унгария информация⁽²¹⁾ показва, че например таксата за капацитет на електроцентрали [...] и Dunament са били по-високи в техните СИЕ отколкото според регулирането на цените. Това е така, защото при тези СИЕ е взето предвид модернизиране, което е довело до по-високи постоянни разходи. Тези по-високи постоянни разходи са се проявили постепенно (след постепенното модернизиране) в по-високи такси за капацитет съгласно СИЕ в сравнение с таксите съгласно регулирането на цените. Между регулираните цени и цените съгласно СИЕ могат да се наблюдават и други разлики поради двустранните преговори между MVM и производителите на електроенергия.

⁽²⁰⁾ Писмо от 20 юли 2005 г., регистрирано на 25 юли 2005 г.

⁽²¹⁾ Писмо от 28 юни 2006 г., регистрирано на 29 юни 2006 г.

- (58) Независимо от тези разлики, в представената от Унгария информация от 20 октомври 2004 г. и 20 юли 2005 г. всяка електроцентраля със СИЕ потвърди, че методът за изчисляване на цените, както и категориите на разходите, прилагани след спирането на регулирането на цените, като цяло са били подобни на прилаганите от унгарската Служба по енергетика преди тази дата.
- (59) Така цените съгласно СИЕ, прилагани след 1 януари 2004 г., са останали базирани на изчислението на обособени (постоянни и променливи) разходи + приходи.
- (60) От горепосоченото следва, че макар на регулирането на цените да е сложен край на 31 декември 2003 г., цените не са били действително либерализирани, тъй като ценообразуването на едро на електроенергията е продължило да бъде ръководено от принципа за възвращаемост на инвестициите, заложен в СИЕ ⁽²²⁾.
- (61) На 6 февруари 2006 г., унгарският парламент прие Закон XXXV от 2006 г. ⁽²³⁾, който възстанови правителственото регулиране на цените на електроенергията, продавана на MVM съгласно СИЕ. Първият указ за новите цени влезе в сила на 9 декември 2006 г. Считано от тази дата, регулирането на цените на СИЕ отново бе с по-малка тежест от правителствената формула на цената за период от приблизително една година (до 31 декември 2007 г.).
- (62) Считано от 1 януари 2008 г., в контекста на либерализирането на пазара, Законът за енергетиката III постави край на регулираните цени за производство, както и на съществуването на двойните сегменти за комунални услуги и свободен пазар.
- (63) Следователно, считано от 1 януари 2008 г., цената на електроенергията, продавана от производителите на електроенергия на MVM в съответствие със СИЕ, отново се определя от формулите на цените съгласно СИЕ. Основните принципи на тези формули не са били променени от предишното им прилагане: така те следват същите принципи, както и в периода между 1 януари 2004 г. и 8 декември 2006 г. (вж. съображения 54—59 по-горе).
- (64) Следователно ценообразуването съгласно СИЕ остава ръководено от принципа за възвращаемост на инвестициите.

Запазен капацитет

- (65) Съгласно СИЕ за MVM се запазва целия или значителна част от капацитета на съоръженията за производство, които работят по СИЕ.

Таблица 2

Национален производствен капацитет на Унгария ⁽²⁴⁾

(MW)

Капацитет	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Общ производствен капацитет на инсталациите ⁽¹⁾	8 777	8 595	8 691	8 986
Брутен наличен капацитет ⁽²⁾	8 117	8 189	8 097	8 391
Нетен наличен капацитет ⁽³⁾	7 252	7 792	7 186	7 945
Върхово натоварване на унгарската електропреносна система	6 356	6 409	6 432	6 605

⁽¹⁾ Общ производствен капацитет на инсталациите (*Beépített teljesítőképesség*): номиналният производствен капацитет в MW на машините на унгарските електроцентрали. Може да се промени само с разширяване или извеждане от експлоатация.

⁽²⁾ Брутен наличен капацитет (*Rendelkezésre álló állandó teljesítőképesség*): действителният наличен капацитет на електроцентрала, като се вземат предвид постоянно допустимо пренатоварване и постоянни слабости. Капацитет на инсталациите след приспадане поради причини от неизменяемо естество и след добавяне на допустимото пренатоварване.

⁽³⁾ Нетен наличен капацитет (*Igénybe vehető teljesítőképesség*): капацитетът, действително наличен след приспадане на планираните дейности по поддръжка.

⁽²²⁾ Вж. също така доклада относно проучването на унгарския енергиен сектор, проведено от унгарския орган по конкуренция (15 май 2006 г.).

⁽²³⁾ A villamos energia árszabályozását érintő egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi XXXV. törvény (Закон XXXV от 2006 г. относно изменения, касаещи регулирането на цените на електроенергията).

⁽²⁴⁾ Стойностите в таблицата се основават на статистиката, публикувана в статистическия годишник за електроенергия (*Villamosenergia Statisztikai Évkönyv*). Вж. също така писмото на унгарските органи, представено на 21 април 2008 г.

Таблица 3

Производствен капацитет на електроцентралите със СИЕ ⁽²⁵⁾

		(MW)			
Електроцентрала	Капацитет	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Kelenföld	Нетен наличен капацитет	90,1	97,6	97,2	78,0
	Договорен капацитет ⁽¹⁾	83,3	89,8	89,4	71,9
Ujpest	Нетен наличен капацитет	106,3	106,1	106,2	106,0
	Договорен капацитет	99	98,8	98,9	98,7
Kispest	Нетен наличен капацитет	46,1	110,2	110,2	109,6
	Договорен капацитет	43	102,6	102,6	102,3
Dunament F	Нетен наличен капацитет	1 020	1 020	1 020	1 020
	Договорен капацитет	928,2	923,1	923,1	923,1
Dunament G2	Нетен наличен капацитет	187,6	223,1	223,1	223,7
	Договорен капацитет	178,4	212,4	212,4	213
AES-Tisza	Нетен наличен капацитет	638,0	824,7	824,7	824,7
	Договорен капацитет	[...] ⁽⁸⁾	[...] ⁽⁹⁾	[...] ⁽⁹⁾	[...] ⁽⁹⁾
Csepel	Нетен наличен капацитет	348,9	331	355	349,5
	Договорен капацитет	323	307	329	324
Pannon	Нетен наличен капацитет	25,9	25,9	25,9	25,9
	Договорен капацитет	20,1	20,1	20,1	20,1
Mátra	Нетен наличен капацитет	593	552	552	552
	Договорен капацитет	496	460	460	460
Paks	Нетен наличен капацитет	1 597	1 596	1 596	1 596
	Договорен капацитет	1 486	1 486	1 485	1 485
Общ нетен наличен капацитет на електроцентралите със СИЕ		4 652,0	4 886,6	4 910,3	4 885,4
Общ договорен капацитет		[...] ⁽⁸⁾	[...] ⁽⁹⁾	[...] ⁽⁹⁾	[...] ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Договорен среден наличен капацитет (Rendelkezésre álló átlag teljesítőképesség szerződött értéke).

⁽⁸⁾ Между 400 и 700 MW (бележките под линия, обозначени с малки букви, не присъстват в автентичния текст на решението, а са включени в публичния текст, за да покажат обхвата на някои данни, обхванати от задължението за професионална тайна).

⁽⁹⁾ Между 600 и 900 MW.

⁽⁸⁾ Между 4 057 и 4 357 MW.

⁽⁹⁾ Между 4 725,9 и 5 025,9 MW.

⁽⁸⁾ Между 4 749,6 и 5 049,6 MW.

⁽⁹⁾ Между 4 724,7 и 5 024,7 MW.

(66) Горепосочените стойности показват, че в рамките на оценявания период около 60 % от унгарския нетен наличен производствен капацитет е бил договарян от страна на MVM посредством СИЕ. Ако се вземат предвид действително наличният капацитет на електроцентралите („Ténylegesen igénybevehető teljesítőképesség”) минус тяхното собствено потребление („Önfogyasztás”), съотношението е по-високо от горепосоченото.

(67) Горепосочените таблици също така показват, че капацитетът, запазен съгласно СИЕ за MVM, обхваща целия или по-голямата част от наличния капацитет на съответните електроцентрали.

⁽²⁵⁾ Стойностите в таблицата се основават на СИЕ, както са представени на Комисията от унгарските органи, Вж. също така писмото на унгарските органи, регистрирано на 21 април 2008 г.

- (68) MVM плаща такса за капацитет за този запазен капацитет (съображение 56 по-горе) независимо от действителното използване на електроцентрала.
- (69) Внасяният капацитет в Унгария е около 1 000—1 300 MW. Около 600 MW от този внасян капацитет е запазен за MVM по други дългосрочни споразумения.

Продавани количества

- (70) Когато MVM действително използва запазен за него капацитет и купува електроенергия от електроцентрала, то заплаща таксата за електроенергия за купената електроенергия (вж. съображение 56 по-горе).
- (71) Налице е определено минимално изкупуване, гарантирано от СИЕ за всяка електроцентрала.
- (72) Цялостното национално производство на електроенергия в Унгария е между 32 и 36 TWh (= 32—36 000 000 GWh) годишно.

Таблица 4

Електроенергия, произведена в съответствие със СИЕ ⁽²⁶⁾

Електроцентрала	Произведена електроенергия	(GWh)			
		2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Budapest (включва Kelenföld, Újpest и Kíspeszt)	Обща произведена електроенергия	1 228	1 510	1 643	1 742
	Собствено потребление	87	89	91	84
	Минимално гарантирано изкупуване	Kelenfold: [...] Újpest: [...] Kíspeszt: [...]	Kelenfold: [...] Újpest: [...] Kíspeszt: [...]	Kelenfold: [...] Újpest: [...] Kíspeszt: [...]	Kelenfold: [...] Újpest: [...] Kíspeszt: [...]
	Действително изкупуване	939	1 302	1 451	1 538
Dunament (*) (F + G2)	Обща произведена електроенергия	4 622	3 842	3 450	4 300
	Собствено потребление	174	148	147	188
	Минимално гарантирано изкупуване	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]
	Действително изкупуване	4 232	2 888	2 495	3 296
AES-Tisza	Обща произведена електроенергия	1 621	1 504	1 913	2 100
	Собствено потребление	96	97	117	116
	Минимално гарантирано изкупуване	[...]	[...]	[...]	[...]
	Действително изкупуване	1 525	1 407	1 796	1 984
Csepel	Обща произведена електроенергия	1 711	1 764	1 710	2 220
	Собствено потребление	48	49	48	53
	Минимално гарантирано изкупуване	[...]	[...]	[...]	[...]
	Действително изкупуване	1 662	1 715	1 661	2 166
Pannon (*)	Обща произведена електроенергия	673	266	237	232
	Собствено потребление	116	52	34	29
	Минимално гарантирано изкупуване	[...]	[...]	[...]	[...]
	Действително изкупуване	361	206	203	203

⁽²⁶⁾ Стойностите в таблицата се основават на СИЕ, както са представени от унгарските органи, статистиката, публикувана от унгарската Служба по енергетика на нейния уебсайт: www.eh.gov.hu и писмото на унгарските органи от 21 април 2008 г. Количествата, предмет на гарантирано изкупуване, посочени в ежегодните търговски споразумения, може донякъде да се различават от количествата, предвидени в самите СИЕ. Стойностите на действителното изкупуване обхващат всички продажби на съответната електроцентрала към MVM.

(GWh)

Електроцентрала	Произведена електроенергия	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Mátra (*)	Обща произведена електроенергия	5 688	5 698	5 621	6 170
	Собствено потребление	675	670	667	710
	Минимално гарантирано изкупуване	[...]	[...]	[...]	[...]
	Действително изкупуване	3 730	3 762	3 587	4 082
Paks	Обща произведена електроенергия	11 915	13 833	13 460	14 677
	Собствено потребление	750	821	800	848
	Минимално гарантирано изкупуване	[...]	[...]	[...]	[...]
	Действително изкупуване	11 112	13 012	12 661	13 828

(*) Данните за общата произведена електроенергия и собственото потребление също така обхващат блоковете на тези електроцентрали, които не работят по СИЕ.

(73) Минималното гарантирано изкупуване е количеството, което MVM е длъжно да купи, независимо от търсенето на пазара. Ако MVM не купи фиксираното минимално количество, то пак трябва да заплати поетите разходи за гориво (Dunament, Kelenfold, Pécs и [...]), всички разходи или компенсация, понесени от производителя въз основа на неговото споразумение за доставка на гориво (Csepel) и всички обосновани разходи (Kispest и Ujpest).

3. ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

3.1. СИЕ

(74) В своето решение за откриване на процедурата, Комисията стигна до предварителното заключение, че СИЕ представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО за производителите на електроенергия, които са страни по СИЕ с MVM.

(75) Тя счита, че СИЕ са били приложими след присъединяването по смисъла на приложение IV, параграф 3, алинея 1, буква в) от Акта за присъединяване⁽²⁷⁾ и че не са представлявали съществуваща помощ, тъй като не попадат в категориите за помощ, които след присъединяването се считат за съществуваща помощ по смисъла на член 88, параграф 1 от Договора за ЕО.

(76) Първо, нито едно от СИЕ не е влязло в сила преди 10 декември 1994 г. Второ, нито едно от СИЕ не е било включено в списъка със съществуваща помощ, приложен към приложение IV от Акта за присъединяване. Трето, Комисията не е получила известие за СИЕ в съответствие с така наречената „междинна процедура“.

⁽²⁷⁾ Акт относно условията за присъединяване на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република, както и измененията в Договорите, на които се основава Европейския съюз; ОВ L 236, 23.9.2003 г.

Наличие на държавна помощ

(77) Комисията счита, че гарантираната възвръщаемост на инвестициите и високата покупна цена, обезпечена от СИЕ, са поставили производителите на електроенергия със СИЕ в по-изгодно икономическо положение от другите производители на електроенергия, които не са страни по СИЕ, включително евентуални нови участници на пазара в други, съпоставими сектори, в които на участниците на пазара дори не са били предлагани такива дългосрочни споразумения. Поради това на предварителна основа бе счетено, че мярката предоставя изборително предимство на тези производители на електроенергия.

(78) Комисията също така отбеляза, че пазарите на електроенергия са отворени за конкуренция и че електроенергията се търгува между държавите-членки най-малко от влизането в сила на Директива 96/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 1996 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия⁽²⁸⁾. Поради това се счита, че мерки, които облагодетелстват определени дружества в енергийния сектор в една държава-членка, потенциално възпрепятстват обхвата на дружества от други държави-членки да изнасят електроенергия към тази държава-членка или облагодетелстват износ на електроенергия от тази държава-членка към други държави-членки.

(79) Комисията също така счита, че това предимство е породено от използването на държавни ресурси, защото решението за сключване на СИЕ е било последствие от държавна политика, изпълнена чрез притежаваното от държавата и извършващо комунални услуги дружество за търговия на едро MVM. Съгласно съдебната практика на Съда на Европейските общности („Съд на Европейските общности“), когато притежавано от държавата дружество използва своите средства по начин, който може да се вмени на държавата, тези средства следва да се разглеждат като държавни ресурси по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ ОВ L 27, 30.1.1997 г., стр. 20.

⁽²⁹⁾ Дело C-482/99 *Френска република/Комисия на Европейските общности* [2002] ECR I-04397. Решение от 16 май 2002 г.

(80) Поради това Комисията стигна до предварителното заключение, че СИЕ представляват държавна помощ за производителите на електроенергия по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, като такава помощ е „все още приложима след присъединяването“ по смисъла на приложение IV, параграф 3, алинея 1, буква в) към Акта за присъединяване.

Съвместимост на СИЕ с Договора за ЕО

(81) Комисията заяви, че методологията на невъзвращаемите разходи следва да се използва за анализиране на държавната помощ, получена от производителите на електроенергия. Въз основа на документите, с които разполагаше към момента на приемане на решението за откриване на процедурата, Комисията изрази съмнения относно съвместимостта на СИЕ с критериите, изложени в методологията.

(82) Първо, Комисията изрази съмнения дали самите ръководни принципи на СИЕ, които създават бариера пред свободната конкуренция на пазара, могат да се сметат за съвместими с основната цел на методологията, т.е. чрез държавна помощ да се съдейства за либерализирането на сектора посредством предоставяне на адекватна компенсация за дружества на пазара, изправени пред нови условия на конкуренция.

(83) Второ, Комисията изрази съмнения дали включеният в СИЕ елемент на държавна помощ е съвместим с подробните критерии на методологията по отношение на изчисляването на допустимите невъзвращаеми разходи и определянето на адекватна компенсация.

3.2. Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.) относно невъзвращаеми разходи

(84) За да даде на възможност на MVM да спазва своите СИЕ и същевременно да поддържа цените за повторна продажба в сегмента на комунални услуги приблизително на същото ниво като цената на свободния пазар, Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.) е предвиждал изплащането на държавна компенсация на MVM при определени обстоятелства.

(85) В тяхното първоначално уведомление на случай HU 1/2004 (оттеглено на 13 април 2005 г.), унгарските органи счетоха, че тази компенсация представлява държавна помощ за MVM.

(86) В своето решение за откриване на процедурата обаче Комисията заключи, че плащанията на компенсация не представляват държавна помощ за MVM, но че сумата, получавана в съответствие с Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.) е съставлявала част от покупната цена, плащана от MVM на електроцентралите със СИЕ, и така е представлявала част от предимството, което производителите са получавали от СИЕ.

(87) Следователно с решението за откриване на процедурата се открива официалната процедура по разследване един-

ствено по отношение на СИЕ, а не по отношение на Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.).

4. МНЕНИЯ НА УНГАРИЯ ОТНОСНО РЕШЕНИЕТО ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

(88) Унгария счита, че индивидуалната оценка на СИЕ би изглеждала обоснована предвид разликите в точните им условия.

(89) По отношение на отварянето на унгарския пазар на електроенергия, Унгария счита, че то е било успешно (т.е. в съответствие със средното за Европа) по отношение на броя потребители, превключили към свободния пазар. Унгария заключава, че СИЕ не са създали пречка за превключване на потребители към свободния пазар. Такава пречка много по-вероятно би била създадена от ограничения капацитет за трансгранични връзки на Унгария и съответно високите цени.

(90) Освен това Унгария счита, че дългосрочното естество на СИЕ не може само по себе си да представлява конкурентно предимство за производителите, тъй като такива дългосрочни договори са широко разпространени в сектора на електроенергията както в Европа, така и на други континенти.

(91) Що се отнася до референтната цена, посочена в решението за откриване на процедурата, унгарските органи предлагат Комисията да вземе предвид специфичните регионални характеристики на Унгария и последното увеличение на цените на горивата, когато установява референтна цена.

(92) Що се отнася до нови участници на пазара на електроенергия, Унгария уведоми Комисията, че не е имало такива от 1 май 2004 г. (датата на присъединяване на Унгария към ЕС и датата на либерализиране на енергийния пазар) насам. Унгарските органи посочват, че всяка подобна инвестиция отнема време и в резултат от това е малка вероятността от приваждане в действие на каквато и да е инвестиция преди 2011 г.

(93) Накрая, в отговор на съмненията на Комисията относно съвместимостта на СИЕ с точка 4.6 от методологията, Унгария потвърждава, че тя няма да предостави държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на дружествата, облагодетелствани от оценяваните СИЕ.

5. МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

(94) След публикуването на решението за откриване на процедурата (21 декември 2005 г.) и в рамките на съответния краен срок (в повечето случаи след удължаване на крайния срок, поискано от заинтересованите страни и прието от Комисията), Комисията получи мнения на:

— следните дружества за производство на електроенергия: AES-Tisza Erőmű Rt., Budapesti Erőmű Zrt., Csepeli Áramtermelő Rt., Dunamenti Erőmű Zrt. и основния му акционер, Electrabel S.A., както и Mátraai Erőmű Rt.;

— следните банки, които са предоставили финансиране на производителите на електроенергия: банка [...], действаща като обслужващ агент от името на дванадесет банки, заемодатели на Csepeli Áramtermelő Kft. и банка [...], действаща като обслужващ агент от името на девет банкови институции, заемодатели на AES-Tisza Erőmű Kft.; и

— MVM; и

— трета страна, която поиска да запази анонимност.

- (95) Повечето от мненията, представени на Комисията от страните, следват много сходни линии на аргументиране. Поради тази причина, вместо да описва мненията на всяка заинтересована страна поотделно, Комисията ги групира в общи категории (вж. точки 5.1—5.7 по-долу).

5.1. Мнения относно индивидуалната оценка на СИЕ

- (96) Електроцентралата Mátra и друга заинтересована страна, която поиска да запази анонимност, считат, че СИЕ следва да се оценяват индивидуално от Комисията предвид разликите, които съществуват между тяхното точно съдържание. Други производители на електроенергия косвено поискаха индивидуална оценка на тяхното СИЕ като предоставиха на Комисията подробности относно специфичните условия на тяхното собствено СИЕ.

5.2. Мнения относно наличието на държавна помощ

Подходящо време за оценка

- (97) AES-Tisza Erőmű, Budapesti Erőmű, Csepeli Áramtermelő и Dunamenti Erőmű се аргументират, че критериите за наличие на държавна помощ по време на сключването на СИЕ следва да се оценят в контекста на съществуващите на пазара условия в онзи период. В някои от мненията това изискване се заявява изрично, а в други косвено чрез позоваване на условията около сключването на СИЕ в тяхната оценка за наличие на държавна помощ. В това отношение се правят препратки към съдебната практика на Съда ⁽³⁰⁾.

Отсъствие на икономическо предимство

i) Грешна референтна цена/Отсъствие на изгодни цени

- (98) Всички производители на електроенергия се аргументират, че СИЕ не предоставят никакви икономически предимства.
- (99) Те отправят критики към предварителното заключение на Комисията, че установените в съответствие със СИЕ цени са по-високи от пазарните цени на производителите.
- (100) Те се аргументират, че референтната цена от 36 EUR/MWh, използвана в други решения и посочена в решението за откриване на процедурата, е неподходяща

в настоящата процедура, тъй като тя идва от съвсем различен географски и времеви контекст. Те се аргументират, че оценката на цената следва да вземе под внимание условията, които са съществували в периода на сключване на СИЕ. Те също така подчертават, че цените по всяко дългосрочно споразумение винаги ще бъдат по-ниски от цените на спотовия пазар. Освен това производителите, които осигуряват на MVM основно електроенергия при върхово натоварване, също така се аргументират, че техните цени не могат да се сравняват с цените при базово натоварване. Повечето от тях предлагат Комисията да вземе предвид значителното увеличение на цените на горивата през последните години.

- (101) Много от производителите се аргументират, че техният действителен процент на възвръщаемост е бил по-нисък от процентите, посочени в решението за откриване на процедурата.

- (102) Производителите също така наблягат на факта, че те поемат значителни рискове (за разлика от това, което се посочва в решението за откриване на процедурата), по-специално рискове във връзка с изграждане, регулиране, околна среда, поддръжка и данъчни/финансови рискове. Регулирането на цените бе посочено като една от основните категории на регулаторни рискове. Производителите също така считат, че запазването на съществен дял от техния производствен капацитет от страна на MVM ги поставя в неблагоприятно положение, тъй като ги не им позволява да използват този капацитет за производство на електроенергия за други потенциални клиенти. Освен това СИЕ предвиждат ясни задължения за производителите, които в случай на неспазване от страна на производителя водят до по-ниски плащания или искиове за щети.

- (103) [...] заяви, че едно от предимствата, спечелени от Унгария в резултат на СИЕ, са били надеждни балансиращи услуги, които са могли да бъдат предложени само от него и Dunamenti Erőmű. Този производител се аргументира, че не би навлязъл на пазара и не би предлагал тези услуги без СИЕ.

- (104) Електроцентралата Mátra се аргументира, че нейните разходи за минодобив са ниски, защото разполага със собствена мина за въглища, която ѝ дава възможност да предлага много конкурентни цени. Тя се аргументира, че нейните цени са дори под цените за препродажба на MVM за разлика от цени по други СИЕ.

ii) Приватизационна цена

- (105) Електроцентралата Dunament се аргументира, че тя не е получила предимство от СИЕ, тъй като е заплатила пазарната стойност за приватизацията на електроцентралите и в покупната цена са взети предвид нейните права и задължения в съответствие със СИЕ. Следователно в приватизационната цена тя е заплатила за СИЕ (и за всякакви предимства, които то би могло да ѝ предостави).

⁽³⁰⁾ Прави се препратка към дело T-366/00 Scott S.A.

iii) *Принцип на инвеститора на пазара*

(106) Електроцентралите Budapest, AES-Tisza, Mátra и Csepel се аргументират, че СИЕ отразяват пазарни условия от времето на тяхното сключване, както за MVM, така и за производителите. Що се отнася до MVM, те се аргументират, че всеки частен оператор на мястото на MVM (правно задължение за сигурност на доставките като единствен купувач и т.н.) би избрал да сключи СИЕ. По отношение на самите производители, те се аргументират, че тяхното „преимство“ от СИЕ не отива отвъд това, което следва да се счита за нормално търговско преимущество за всяка страна във всяко търговско споразумение. По времето на тяхното сключване във въпросния сектор, СИЕ са отразявали нормални условия на пазара. Освен това СИЕ представляват нормални търговски бизнес методи и стандартна форма на разпределение и управление на риска.

(107) СИЕ са били единственият начин за гарантиране на инвестиции, които са отговаряли на изисквания на сектора на електроенергия в Унгария (по-специално, модернизация на цялата система, опазване на околната среда и сигурност на доставките). Прилагането на принципа на частния инвеститор следва да доведе до вземането предвид на тези изисквания и единственият начин да се изпълнят изискванията са били СИЕ. Заинтересованите страни отбелязват, че СИЕ налагат задължения за инвестиции и наличност на производителите на електроенергия.

iv) *Услуга от общ икономически интерес*

(108) Електроцентрали Budapest и Csepel се аргументират, че производителите, които са страни по СИЕ, предоставят услуги от общ икономически интерес („УОИИ“). В съответствие с тяхното мнение СИЕ служат като инструмент, чрез който MVM спазва своето задължение за сигурност на доставките и поради това изпълнява задължение за обществена услуга. Електроцентрала Budapest се аргументира, че може също така да се счита, че именно самата електроцентрала Budapest трябва да изпълнява задължение за обществена услуга, наложено върху нея от нейното СИЕ. И двете заинтересовани страни се позовават на решението на Комисията от 16 декември 2003 г. по дело за държавна помощ 475/03 (Ирландия) ⁽³¹⁾, при което Комисията прие, че изграждането на нов производствен капацитет за гарантиране на сигурността на доставките може да се счита за услуга от общ икономически интерес.

(109) Заинтересованите страни считат, че, подобно на ирландския случай, държавната помощ в СИЕ — ако действително съществува — отговаря на четирите куму-

лативни критерия, установени от Съда в неговото решение по дело C-280/00 („решението Altmark“) ⁽³²⁾. Те се аргументират както следва:

(110) Първо, от унгарските закони за енергетиката следва, че MVM е имало няколко задължения за обществени услуги като сигурност на доставките при най-ниската възможна цена, опазване на околната среда и ефикасност. Така задълженията за обществени услуги на MVM ясно са определени със закон и на производителите на електроенергия, които са страни по СИЕ, е поверено да предоставят тази УОИИ.

(111) Второ, компенсациите са били определени предварително чрез правителствените укази за цените и от формулите за определяне на цените на СИЕ. Следователно е било възможно компенсациите да се изчислят въз основа на обективни и прозрачни параметри.

(112) Трето, плащаната въз основа на СИЕ компенсация не превишава разходите за предоставената УОИИ. СИЕ строго се основават на разходи и маржовете на печалба не превишават обичайните маржове на печалба на пазара. Това се гарантира от факта, че, както се аргументира електроцентрала Budapest, нейните СИЕ са били сключени при открита и прозрачна тръжна процедура (вж. по-долу). Електроцентралите са били продадени на участника в търга с най-високата оферта и най-добрия бизнес план. От тръжната процедура следва, че компенсацията в съответствие със СИЕ не може да превиши сумата, необходима за покриване на всички поети разходи при изпълнение на задължението за обществена услуга и разумен марж на печалба.

(113) Четвърто, електроцентрала Budapest се аргументира, че всички нейни СИЕ са били сключени вследствие на открита и прозрачна тръжна процедура, или като съществена част от приватизационния пакет, или поотделно. Електроцентрала Csepel се аргументира, че макар електроцентралата да не е била избрана въз основа на публичен търг, тя все пак получава компенсация, която е ограничена до покриване на разходите и разумен марж на печалба. Механизмите за определяне на цените гарантират избягването на свръхкомпенсация.

(114) В контекста на горепосоченото заинтересованите страни заключават, че СИЕ отговарят на четирите кумулативни критерия, посочени в решението Altmark и поради това не представляват помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

⁽³¹⁾ ОВ С 34, 7.2.2004 г., стр. 8.

⁽³²⁾ Дело C-280/00 Altmark Trans GmbH u Regierungspräsidentium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH u Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht [2003] ECR I-07747.

(115) Електроцентралата Budapest също така се аргументира, че дори ако бъде сметнено, че СИЕ не отговарят на четирите кумулативни критерия на решението *Altmark*, те пак биха могли да се обявят за съвместими с общия пазар в съответствие с член 86, параграф 2 от Договора за ЕО. Заинтересованата страна счита, че въздействието на нейните СИЕ върху предполагаемото възпрепятстване на унгарския пазар на електроенергия е незначително, тъй като те обхващат само 3 % от унгарското потребление на електроенергия. Освен това поради технически причини по времето на сключване на СИЕ не е било възможно увеличаване на вноса на електроенергия. Следователно нейните СИЕ не биха оказали никакво неблагоприятно въздействие върху търговията. В своето мнение заинтересованата страна също така подчертава значението на нейната технология за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия за централно отопление, която отговаря на целите на политиката на ЕС относно енергията и околната среда.

(116) Електроцентралата Mátra се аргументира, че тя е била длъжна да запази определен минимален капацитет за MVM с цел сигурност на доставките на електроенергия на унгарския пазар, като използва местни въглища като ресурси. Тя се аргументира, че в съответствие с член 11, параграф 4 от директивата относно електроенергията⁽³³⁾, държавна помощ следва да се счита за съвместима с общия пазар, ако поради причини, свързани със сигурността на доставките, тя финансира производство на електроенергия от местни въглища.

v) Отсъствие на предимство в дългосрочен план

(117) Електроцентрали Csepel, Mátra и Budapest поддържат тезата, че голямата продължителност на даден договор не следва да се разглежда като предимство сама по себе си. Електроцентралата Csepel се аргументира, че при дадено дългосрочно споразумение и двете страни заплащат цена за сигурността, която предлага дългия срок. Производителите на електроенергия се съгласяват да предлагат по-ниска цена от цената на спотовия пазар и да бъдат обвързани от договорената цена, каквито и да са спотовите цени. Те също така се съгласяват да запазят своя капацитет за едно дружество за цялата продължителност на споразумението. Твърди се, че поради това дългосрочните споразумения представляват балансиране на икономически рискове и възможности и за двете страни и не могат да се разглеждат единствено като предимство.

(118) Въз основа на горепосочените аргументи, всички производители на електроенергия заключават, че СИЕ не им осигуряват икономическо предимство и следователно че не представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

Избирателност

(119) AES-Tisza се аргументира, че СИЕ не предоставят избирателно предимство. Заинтересованата страна се позовава на наличието на дългосрочни споразумения в целия

сектор на електроенергия, не само между производителите и MVM, но и между MVM и дружествата за разпределение и между доставчиците на горива и производителите на електроенергия, както и за вноса на електроенергия. Що се отнася до производителите, Закон за енергетиката I (от 1994 г.) и Правителствен указ № 34/1995 изрично изискват от производителите да сключат споразумение за изкупуване на електроенергия с MVM, за да получат лиценз за изграждане и дейност. Следователно всички производители са сключили споразумения с MVM и само централи, работещи с възобновяеми енергийни източници, и централи за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия са могли да сключват по-краткосрочни споразумения, тъй като тези производители са имали различни правни гаранции (напр. задължително изкупуване).

Прехвърляне на държавни ресурси

(120) Електроцентралата Mátra твърди, че в СИЕ само цената може да се счита за държавна помощ. Продължителността на СИЕ и гарантираният обем на продажби не може да се разглеждат като държавна помощ, защото дори ако предоставят предимство, те не водят до прехвърляне на държавни ресурси. Третата страна заключава, че предвид изключително конкурентоспособните цени на електроцентралата Mátra (вж. i) по-горе), в нейното СИЕ няма никакъв елемент на държавна помощ.

Вменяване на държавата

(121) Дружеството AES-Tisza се аргументира, че цените съгласно СИЕ могат да се вменят не на държавата, а на страните по СИЕ. AES-Tisza отправя критики към оценката на вменяване на държавата в решението за откриване на процедурата, тъй като то се фокусира само върху вменяване на държавата за действителното сключване на СИЕ, а не на вменяването за определянето на цените, като същевременно Комисията се аргументира, че несправедливото предимство се гарантира от изгодните цени. След периода на централно определяне на цените (т.е. след януари 2004 г. и с изключение на 2007 г.), цените са били обект на преговори между MVM и производителите на електроенергия и не могат да се вменят на държавата.

Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите-членки

(122) Електроцентрали AES-Tisza, Budapest и Csepel оспорват ефектите на нарушаване на СИЕ и техният потенциал да окажат въздействие върху търговията между държавите-членки.

(123) Първо, въпросните електроцентрали заявяват, че този критерий също следва да се оценява в контекста на периода, в което са сключени СИЕ. В онзи период Унгария не е била част от ЕС и нейният пазар на електроенергия не е бил либерализиран. Следователно се твърди, че СИЕ по определение не могат да нарушат конкуренцията на общия пазар.

⁽³³⁾ Директива 2003/54/ЕО.

(124) Второ, те твърдят, че конкуренцията и търговията между държавите-членки се влияят от фактори, различни от СИЕ. По-специфично, те считат, че капацитет за трансгранични връзки на Унгария е основният фактор, който оказва въздействие върху търговията между Унгария и други държави. Този капацитет за трансгранични връзки се използва на своя максимум. При това положение е очевидно, че търговията с електроенергия е ограничена поради ограничения капацитет за трансгранични връзки на Унгария, а не поради СИЕ. Твърди се, че законодателството е другият фактор, който отказва въздействие върху търговията между държавите-членки. Според унгарското законодателство, производителите на електроенергия нямат право при никакви обстоятелства да продават директно електроенергия в чужбина.

(125) Електроцентрала Csepel се аргументира, че във всеки случай тя продава електроенергия само в Унгария, така че нейното СИЕ не може да оказва никакъв ефект *de facto* върху търговията между държавите-членки.

(126) Също така се твърди, че унгарският пазар на електроенергия постепенно е бил отворян за конкуренция в съответствие със задълженията във връзка с ЕС. Значителен дял от потребителите са превключили към сегмента на свободен пазар в рамките на кратък период. Навлизането на нови участници на унгарския пазар на електроенергия или разширяването на тяхното участие на този пазар би било възпрепятствано от непредвидимостта на възвръщаемостта, а не от наличието на СИЕ. Електроцентрала Csepel се аргументира, че през последните години в Унгария електроцентрали са били изграждани само когато държавата е предлагала някаква форма на стабилност и предвидимост на прогнозната възвръщаемост чрез дългосрочни споразумения или под формата на задължително изкупуване, или където използването на нов капацитет е било гарантирано от търсенето за вертикално интегрирани дейности за разпределение. Във всеки случай, съществуващите СИЕ не са били фактор, възпрепятстващ навлизане на нови участници.

(127) Освен това се твърди, че на пазара в Унгария няма търсене на допълнителен капацитет. Това се демонстрира от факта, че на търговете на електроенергия от страна на MVM огромна част от предлагания за продажба капацитет е оставал непродаден.

5.3. Приложимост след присъединяването

(128) Това мнение бе представено от електроцентрала Budapest.

(129) Електроцентрала Budapest се аргументира, че СИЕ не могат да се считат за „все още приложими след присъединяването“ по смисъла на приложение IV, параграф 3, алинея 1, буква в) към Акта за присъединяване.

(130) Заинтересованата страна се аргументира, че в съответствие с общия принцип за недопускане на прилагане с обратна сила, мерките, които са били установени в съответствие със законодателството преди присъединяването, следва да се не разглеждат от Комисията след присъединяването. Тъй като правилата на Общността относно държавна

помощ се прилагат само след датата на присъединяване, единствено мерки на помощ, които предоставят допълнителна изгода след присъединяването, могат да се определят като приложими след присъединяването. Те се аргументират, че СИЕ не предоставят никаква допълнителна изгода след присъединяването, тъй като техните формули за определяне на цените са били определени преди присъединяването и следователно финансовият риск за държавата е бил напълно известен преди присъединяването.

5.4. Съществуваща помощ

(131) Този аргумент бе представен от електроцентрали Budapest, Csepel, AES-Tisza и Mátra и от банка [...].

(132) Заинтересованите страни се аргументират, че дори ако се приеме, че СИЕ представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, такава държавна помощ следва да се разглежда като съществуваща помощ по смисъла на приложение IV, параграф 3, алинея 1, буква в) към Акта за присъединяване. Те считат, че Комисията не е повдигнала възражения срещу мярката в рамките на тримесечния период, изискван в съответствие с Акта за присъединяване. Унгарските органи са уведомили за мярката на 31 март 2004 г. Страните твърдят, че след обмен на информация, Комисията не е отговорила на писмото на Унгария от 19 октомври 2004 г. в рамките на тримесечния период, с която се изключва класифицирането на мярката като „нова помощ“.

(133) Електроцентрала Budapest също така счита, че решение за определяне дали помощ, предоставена преди присъединяване и продължена след присъединяването, следва да се разглежда като „нова помощ“ или „съществуваща помощ“, не трябва да се основава единствено на приложение IV към Акта за присъединяване. Според електроцентрала Budapest, ако такава помощ не отговаря на изискванията за съществуваща помощ в съответствие с приложение IV от Акта за присъединяване, тя пак трябва да се разглежда в контекста на член 1, буква б), тирета ii)—v) от Регламент (ЕО) № 659/1999.

(134) Освен това електроцентрала Budapest се аргументира, че член 1, буква б), тире v) от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета се прилага към СИЕ и че поради това СИЕ представляват „съществуваща помощ“. В съответствие с нейното мнение последното изречение на член 1, буква б), тире v) от Регламент (ЕО) № 659/1999, касаещо нова помощ, не се прилага към СИЕ поради три причини.

(135) First, в решението *Alzetta Mauro* ⁽³⁴⁾, Съдът постанови, че помощ, съществувала на определен пазар, който първоначално е бил затворен за конкуренция преди неговото либерализиране, следва да се счита за съществуваща помощ от момента на либерализиране. Според заинтересованата страна, това решение се основава пряко на тълкуване на член 88, параграф 1 от Договора за ЕО и поради това има по-голяма тежест от Регламент (ЕО) № 659/1999.

⁽³⁴⁾ Решение на Първоинстанционния съд от 15 юни 2000 г. по обединени дела № T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97—T-607/97, T-1/98, T-3/98—T-6/98 и T-23/98.

(136) Второ, във всеки случай, предвид факта, че Регламент (ЕО) № 659/1999 не е бил влязъл в сила по време на либерализирането на пазара на електроенергия в съответствие с Директива 96/92/ЕО или при сключването на СИЕ, се прилагат правилата, установени в решение *Alzetta Mauro*, а не Регламент (ЕО) № 659/1999.

(137) Трето, сравнение на текста на различните категории в член 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 659/1999 води до заключението, че член 1, буква б), тире v) се прилага само към схеми за държавна помощ, тъй като индивидуалната помощ не се посочва изрично.

(138) За разлика от горепосоченото, AES-Tisza се аргументира, че ако СИЕ бъдат класифицирани като нова помощ, тази класификация следва да се основава на член 1, буква б), тире v) от Регламент (ЕО) № 659/1999.

5.5. Валидно сключени частни споразумения не могат да бъдат прекратявани от Комисията („*раста sunt servanda*“) — Правна несигурност

(139) Тези аргументи бяха представени от електроцентрали Budapest и AES-Tisza и банка [...].

(140) Страните подчертават, че те са сключили СИЕ добросъвестно при съществуващите на пазара условия в онзи период. Те са приели основни задължения за инвестиции, поети от кредитни институции посредством споразумения за финансиране. Според тях, разследването на Комисията води до значителна правна несигурност, която следва да се избягва. AES-Tisza оспорва правото на Комисията, въз основа на правилата за държавна помощ и в по-общ план правилата за конкуренция в Договора за ЕО, да прекрати валидно сключени търговски споразумения ⁽³⁵⁾.

5.6. Пропорционалност

(141) Електроцентрала AES-Tisza изразява своите опасения по отношение на пропорционалността на искането на Комисията за прекратяване на СИЕ и се позовава на възможността за предоговаряне на споразуменията от страните.

5.7. Мнения относно съвместимостта на СИЕ с общия пазар

(142) Дружествата Csepel и AES-Tisza заявяват, че СИЕ не са предвидени като схема за компенсация и поради това е неподходящо да се сравняват с методологията за невъзвращаемите разходи. По времето на тяхното сключване, не е имало възможност СИЕ да бъдат изготвени като компенсация на невъзвращаемите разходи, тъй като методологията дори не е съществувала в онзи период. Според тях, използването на методологията е подходящо единствено в ситуация, в която СИЕ вече са били прекратени.

(143) За разлика от горепосоченото, банка [...] се аргументира по отношение на СИЕ на Csepel, че възнаграждението, плащано в съответствие със СИЕ, е ограничено до

покриване на разходите, които действително отговарят на критериите съгласно методологията (т.е. постоянни разходи, променливи разходи и разумен марж на печалба). Тя твърди, че СИЕ на Csepel не предвижда компенсация, която превишава отговарящите на критериите невъзвращаемите разходи.

(144) В допълнение Csepel се аргументира, че СИЕ отговарят на критериите на член 87, параграф 3 от Договора за ЕО, тъй като значително допринасят за сигурността на доставките на електроенергия в Унгария и в по-общ план за цялостното развитие на унгарската икономика.

(145) Дружеството AES-Tisza предлага (без да предоставя подробни причини) СИЕ да се разглеждат като гарантиране на инвестиции в регион, обхванат от член 87, параграф 3, буква а).

(146) Освен това AES-Tisza отбелязва липсата на яснота на решението за откриване на процедурата по отношение на „индикативната“ пазарна цена, която следва да се използва, значението на „неефикасни инвестиции“, както и икономическите сценарии и времевите периоди, прилагани за оценката на Комисията на съвместимостта с общия пазар.

6. ОТГОВОР НА УНГАРИЯ НА МНЕНИЯТА ОТ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

(147) В своя отговор на мнението на електроцентрали Csepel, Унгария заявява, че за разлика от това, което може да се заключи от мнението на Csepel, нейното СИЕ също съдържа гарантирани минимални количества за изкупуване.

(148) Що се отнася до аргумента на Dunament, че не може да отказва производство в съответствие с условията, диктувани от MVM, дори в ущърб на продажбите на Dunament на свободния пазар, унгарските органи изтъкват, че през 2006 г., MVM е поставило начало на прекратяването на СИЕ по отношение на 4 блока F, които в резултат са могли да се конкурират директно на свободния пазар за системни услуги. Dunament обаче е отказало да използва тази възможност.

(149) По отношение на мнението на AES-Tisza, според което производители без СИЕ са инвестирали основно, ако са попадали в обхвата на гаранцията за задължително изкупуване, унгарските органи заявяват, че важни електроцентрали и блокове на електроцентрали продават електроенергия на свободния пазар без СИЕ и без задължително изкупуване (напр. блок G1 на Dunament, електроцентрала Vértes и блокове I—II на Mátra).

(150) Унгария също така подчертава, че за разлика от мнението на AES-Tisza, позицията за преговори на MVM също е ограничена от самите СИЕ (формули за определяне на цените и гарантирани количества за изкупуване).

⁽³⁵⁾ Писмо, регистрирано на 19 декември 2006 г.

7. ОЦЕНКА ОТ КОМИСИЯТА

7.1. Неправомерна помощ

- (151) Комисията не е била уведомена за помощта, съдържаща се в СИЕ, в съответствие с процедурните правила за държавна помощ. Поради това тази помощ представлява неправомерна помощ.

7.2. Общи бележки относно индивидуалното оценяване на СИЕ

- (152) В своите мнения някои от заинтересованите страни и унгарските органи предложиха СИЕ да бъдат оценявани индивидуално, предвид разликите в техните условия.
- (153) Настоящото решение обхваща всички СИЕ между MVM и производители на електроенергия, които са били в сила към момента на присъединяване на Унгария към ЕС (вж. съображения 44 и 45 по-горе). Комисията счита, че ръководните принципи на СИЕ имат прилики, които оправдават тяхната обща оценка в процедура относно държавна помощ. Както е показано по-долу, Комисията счита, че основното предимство, произтичащо от СИЕ, е общо за всички тях и че решението за тяхното сключване в периода 1995—2001 г. е следвало еднакви политически цели и еднакъв вид решение. Казано по-точно, за период, който обхваща значителна част от жизнения цикъл на активите всички те предвиждат задължение за изкупуване от страна на MVM на запазен капацитет и гарантирано количество с механизъм за определяне на цените, който позволява на производителите да покриват своите постоянни и променливи разходи. Освен това другите критерии за наличието на държавна помощ също имат прилики, които оправдават тяхното общо оценяване. Тяхната избирателност се основава на еднакви принципи; въпросът дали СИЕ водят до прехвърляне на държавни ресурси изисква приблизително еднаква оценка за всяко от тях; и тяхното въздействие върху конкуренцията и търговията също следва една и съща икономическа оценка и също така трябва да вземе предвид съвместното съществуване на СИЕ на унгарския пазар. Следователно Комисията счита, че за да може настоящото решение за държавна помощ точно да отразява действителността на унгарския пазар за производство на електроенергия, СИЕ трябва да се оценят заедно с единствено решение, което приключва процедурата.
- (154) Този цялостен подход не възпрепятства Комисията да вземе предвид разликите, които действително съществуват между въпросните СИЕ. Следователно настоящото решение определя разликите между СИЕ, където тези разлики са от значение за целта на настоящото решение.

7.3. Наличие на държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО

- (155) По-долу Комисията анализира всеки един от четирите кумулативни критерия, които съставят определението за държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от

Договора за ЕО: участие на държавни ресурси, съществуване на икономическо предимство, избирателност на преимуществото и въздействие върху търговията.

Подходящо време за оценка

- (156) В своите мнения заинтересованите страни посочиха (като се позоваха на няколко критерия за оценка), че Комисията следва да проучи единствено съществуващото положение по времето на сключване на СИЕ. След това заключенията от този анализ следва да се разширят, така че обхванат цялата продължителност на СИЕ. В това отношение електроцентралята Budapest се позовава на уведомлението на Комисията относно определянето на приложимите правила при оценяването на неправомерна държавна помощ⁽³⁶⁾.
- (157) При установяване на подходящото време за оценка Комисията трябва първо да вземе предвид Акта за присъединяване на Унгария към ЕС, процедурния регламент и съдебната практика на Съда.
- (158) Частта от приложение IV към Акта за присъединяване, която се отнася към въпроса, гласи:

„ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Списък по смисъла на член 22 от Акта за присъединяване

[...]

3. Политика на конкуренция

1. Следните схеми за помощ и индивидуална помощ, влезли в действие в нова държава-членка преди датата на присъединяване и които все още се прилагат след тази дата, при присъединяването се считат като съществуваща помощ, по смисъла на член 88, параграф 1 от Договора за ЕО:
 - а) мерки за помощ, влезли в действие преди 10 декември 1994 г.;
 - б) мерки за помощ, изброени в допълнението към настоящото приложение;
 - в) мерки за помощ, които преди датата на присъединяване са били разглеждани от надзорния орган за държавните помощи на новата държава-членка и за които е установено, че са съобразени с достиженията на правото на ЕС, и по отношение на които Комисията не е повдигнала възражение на основание на това, че съществуват сериозни съмнения относно съвместимостта на мярката с общия пазар в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 2.

Всички мерки, все още приложими след датата на присъединяване, които представляват държавна помощ и които не отговарят на изложените по-горе условия, се считат за нова помощ при присъединяването за целите на прилагането на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО.

⁽³⁶⁾ ОВ С 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

Преходните разпоредби не се прилагат по отношение на помощи за транспортния сектор, нито за дейности, свързани с производството, преработката или пускането на пазара на продуктите, изброени в приложение I към Договора за ЕО с изключение на рибните продукти и техните производни.

Преходните разпоредби също така не засягат преходните мерки по отношение на политиката на конкуренция, предвидени в настоящия акт.“

(159) Съответната част от член 1 от процедурния регламент гласи както следва:

„б) „съществуваща помощ“ означава:

i)–iv) [...]

v) помощ, която се счита за съществуваща помощ поради това, че може да се установи, че в момента на въвеждането ѝ в действие не е представлявала помощ и впоследствие е станала помощ поради еволюцията на общия пазар и без да е била изменяна от държавата-членка. Когато определени мерки са станали помощ след либерализирането на дадена дейност от правото на Общността, такива мерки не се считат за съществуваща помощ след датата, определена за либерализиране.

в) „нова помощ“ означава всяка помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които не са съществуваща помощ, включително измененията на съществуваща помощ“.

(160) От горепосочените разпоредби следва, че мерки, които не са представлявали държавна помощ по времето, когато са били предоставени, при определени обстоятелства могат да се превърнат в мерки за държавна помощ по смисъла на член 87 от Договора за ЕО. Това не засяга квалификацията на мярката, която се превръща в държавна помощ, като съществуваща помощ или нова помощ.

(161) Макар да е вярно, че при анализа на това дали в конкретен случай съществува държавна помощ Комисията трябва да оцени съществуващото положение по времето на влизане на мярката в сила, това не означава, че оценката на четирите критерия от определението за държавна помощ трябва при всички положения да бъде ограничена само до времето, когато помощта е била предоставена.

(162) От член 1, буква б), тире v) от процедурния регламент ясно се вижда, че има извънредни обстоятелства, например еволюцията на общия пазар или либерализирането на сектор, при които в даден сектор или няколко

сектора от икономиката се извършват значителни икономически и правни промени и където поради тези промени дадена мярка, която първоначално не е влизала в обхвата на член 87 от Договора, може да попадне в обхвата на контрола на държавна помощ. При либерализиране на сектор от икономиката, запазването на всички мерки, които не са представлявали държавна помощ поради съществено различните условия на пазара по времето, когато са били предоставени, но които считано от либерализирането отговарят на всички критерии за държавна помощ, *de facto* би означавало поддържане на голяма част от условията на пазара преди отварянето му за конкуренция. Това би противоречало на самото намерение да се сложи край на такава неконкурентна ситуация на даден пазар, т.е. решението на държавите-членки да либерализират въпросния сектор. Целта на специалните разпоредби, според които дадена мярка може да се превърне в държавна помощ, е избягване на продължаването на каквито и да е мерки, които, макар да не са представлявали помощ при предишни икономически и правни условия, могат да навредят на интересите на участниците при новите пазарни условия⁽³⁷⁾.

(163) Въпросът дали такава държавна помощ трябва да се квалифицира като съществуваща или нова помощ следва да се оцени отделно, след като Комисията установи наличието или отсъствието на държавна помощ.

(164) Икономиката на Унгария премина през драстична промяна през 90-те години на 20-ти век. Държавата взе решение да се присъедини към Европейския съюз, като стана пълноправна държава-членка на 1 май 2004 г. Тя осъзнаваше напълно задължението си да хармонизира своите съществуващи мерки с правилата за конкуренция на вътрешния пазар, към който пожела да се присъедини, тъй като Европейското споразумение⁽³⁸⁾, подписано от Унгария през 1991 г., изрично се позовава на това задължение.

(165) С присъединяването си към Европейския съюз Унгария също така се присъедини към либерализирания вътрешен енергиен пазар. Правилата за конкуренция от Акта за присъединяване не предвиждат никакви изключения по отношение на унгарския енергиен пазар. В този контекст, за разлика от мненията на заинтересованите страни, Комисията счита, че СИЕ, сключени при съществено по-различни икономически условия (както се признава от заинтересованите страни) преди присъединяването към либерализирания вътрешен енергиен пазар, могат да се превърнат в държавна помощ при новите правни и икономически условия. За да се установи наличието на такава помощ, четирите критерия за наличие на държавна помощ в рамките на мярката следва да се оценяват в съответствие с новите икономически и правни условия.

⁽³⁷⁾ Решението на Първоинстанционния съд от 15 юни 2000 г. по делото *Alzetta Mauro*, на което се позова електроцентрала Budapest, също потвърждава, че мярката трябва да бъде оценена в контекста на новите условия на пазара след либерализирането му, като се признава, че мярката, която може да не е представлявала държавна помощ преди либерализирането, се превръща в (съществуваща или нова) помощ.

⁽³⁸⁾ Европейско споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Унгария, от друга страна, подписано на 16 декември 1991 г.

- (166) Въпросът за подходящото време за оценка следва освен това да се прецени в контекста на Акта за присъединяване. За разлика от предишни присъединявания държавите-членки се споразумяха да включат в Акта за присъединяване специфични разпоредби, според които всички мерки за помощ, приложими след присъединяването и сключени след 10 декември 1994 г., трябва да бъдат нотифицирани на Комисията преди присъединяването и да бъдат разгледани от нея въз основа на достиженията на правото на Общността.
- (167) Поради исторически причини повечето от държавите, които се присъединиха към ЕС на 1 май 2004 г., са със силна традиция на държавен интервенционизъм. Може да има мерки обаче, които не са отговаряли на четирите критерия за държавна помощ преди присъединяването поради много по-различните условия, съществували на пазара в онзи период. С новите правни и икономически условия след присъединяването обаче тези условия може вече да бъдат изпълнени.
- (168) Съответните членове от Акта за присъединяване целят да гарантират ненарушена конкуренция на вътрешния пазар за периода след датата на влизане в сила на Договора. Следователно целта на съответните членове от Акта за присъединяване е да се избегнат нарушения на конкуренцията на общия пазар поради несъвместими мерки за държавна помощ след присъединяването. В това отношение няма значение дали през 90-те години на 20-ви век, когато мярката е била предоставена, тя действително е отговаряла на всички критерии за държавна помощ или не. Следователно подходящото време за оценка на критериите за наличие на помощ трябва да бъде периодът след датата на присъединяване на Унгария към ЕС и съответно наличието на либерализиран вътрешен енергиен пазар.
- (169) Всеки друг подход би довел до ситуация, в която икономическите условия на периода преди присъединяването и преди либерализирането (който при повечето нови държави-членки съответства на преходен период след комунистическия режим) биха могли да просъществуват дълго след присъединяването на държавата към Европейския съюз. Мерки, които може да не са представлявали държавна помощ преди присъединяването, биха могли да бъдат запазени и дори продължени толкова дълго, колкото държавата-членка пожелае, дори ако представляват държавна помощ при условията след присъединяването, тъй като не биха попадали в обхвата на контрол на Комисията по отношение на държавната помощ.
- (170) В това отношение именно това е намерението, изразено в мненията на заинтересованите страни. Всички аргументи на заинтересованите страни относно подходящото време за оценка целят да покажат, че икономическото и правно оценяване на СИЕ в контекста на настоящата процедура за държавна помощ следва да се основава единствено на условията, съществували по времето на сключване на СИЕ (т.е. между 1995 г. и 2001 г.), и да доведат до заключението, че поради тези правни и икономически условия СИЕ не представляват държавна помощ. Те се аргументират, че критерият за оператор в условията на пазарна икономика и критериите за нарушаване на конкуренцията и въздействието върху търговията следва да се анализират в икономическия контекст от средата на 90-те години на 20-ти век, че Комисията следва да вземе предвид задълженията на MVM от онзи период (сигурност на доставките) и модела на енергийния сектор, съществувал по онова време (модел на „единствен купувач“ и т.н.). Според тях резултатът от оценяването при тези условия следва да продължи до крайната дата на СИЕ (2024 г. за най-дългосрочния договор), независимо от промени като присъединяването на Унгария към ЕС и последващото задължително либерализиране на енергийния пазар.
- (171) Комисията не може да се съгласи с тази линия на аргументиране. Комисията счита, че съответните членове от Акта за присъединяване целят именно избягването на такива ситуации, като изискват незабавно прилагане на правилата за държавна помощ към участниците в икономиката. Актът за присъединяване действително предвижда изключения за определени сектори на икономиката (напр. разпоредбите, свързани с транспорта), но за операторите на пазара на електроенергия не са предвидени никакви изключения. Следователно достиженията на правото на Общността, включително Директива 96/92/ЕО, се прилагат незабавно от момента на присъединяването към всички договорни условия на унгарския пазар на електроенергия.
- (172) Така в своята оценка на СИЕ Комисията счита, че с присъединяването си към либерализирания вътрешен пазар на електроенергия Унгария се е съгласила да прилага принципите на икономиката на този пазар към всички участници на своя съществуващ пазар, включително към всички съществуващи търговски отношения.
- (173) Поради това Комисията трябва да оцени дали, считано от деня на присъединяване на Унгария към Европейския съюз, мярката отговаря на критериите за наличие на държавна помощ.

Предимство

- (174) Като въведение към оценката на наличието на предимство е полезно да се отбележи, че повечето от производителите на електроенергия признаха в своите мнения, че не биха могли да инвестират в тези електроцентрали без гаранциите, предлагани от СИЕ. Електроцентрала [...] се аргументира в своето мнение, че „СИЕ са важен елемент за банките, за да се съгласят да финансират инвестициите и непрекъснато да префинансират оперативните разходи. [...], На [...] [...] поиска становището на консорциума (т.е. на финансовите институции) относно евентуално изменение на СИЕ. Банките обаче отхвърлиха намаляването както на запазенения капацитет, така и на гарантираното изкупуване“⁽³⁹⁾.

⁽³⁹⁾ Цитат от точка 3 от мнението на производителя.

- (175) В това отношение [...] (като обслужващ агент за дванадесетте банки, заемодатели на почти [...] на електроцентраля Cserel) се аргументира, че „Становището на банките е, че СИЕ е част от пакет от тясно свързани търговски споразумения, които са обезпечили и продължават да обезпечават споразумението за обслужване, което осигурява финансирането за проекта при пазарни условия. Следователно всяка промяна на СИЕ автоматично би засегнала банките и поради договорните механизми, с които банките разполагат за защита на своите финансови интереси, това би довело до застрашаване на целия проект Cserel II.“
- (176) [...] (като обслужващ агент за деветте банки, заемодатели на почти [...] на AES-Tisza) се аргументира, че „Главното основание за това финансиране е съществуването на СИЕ заедно с други документи от значение за проекта (напр. споразумението за доставка на гориво). [...] СИЕ осигуряват стабилност на риска във връзка с търсенето (обем на продадена електроенергия и ценообразуване).“ „Характеристиката стабилност на търсенето [...] е от изключително значение, тъй като дава на банките необходимата сигурност за осигуряване на дългосрочно финансиране на един недоразвит пазар.“
- (177) За да оцени наличието на предимство по СИЕ, Комисията първо извърши предварителен анализ, за да определи каква линия на аргументиране да следва в оценката. В резултат от предварителния анализ, изложен в съображения 180—190, Комисията заключи, че за да установи дали съществува предимство, следва да се определи дали при съществуващите условия по времето, когато Унгария се е присъединила към Европейския съюз, оператор на пазара би предоставил на производителите подобна гаранция като заложената в СИЕ, а именно задължение за изкупуване от страна на MVM на запазеня капацитет в съответствие със СИЕ (който отговаря на значителен дял и в много случаи на целия наличен капацитет на електроцентралата), гарантирано минимално количество на произведена електроенергия за период от 15 до 27 години, отговарящ на обичайно очаквания жизнен цикъл на въпросните активи или тяхното амортизиране, на цена, която покрива постоянните и променливите разходи на електроцентралата (включително разходи за гориво) ⁽⁴⁰⁾.
- (178) Като втора стъпка Комисията анализира отговора на този въпрос в контекста на стандартните търговски практики на европейските пазари на електроенергия.
- (179) Накрая, Комисията накратко оцени въздействието на СИЕ върху пазара в периода след присъединяването на Унгария към Европейския съюз. Макар че този анализ не е необходим, за да се определи наличието или отсъствието на икономическо предимство в рамките на СИЕ, той е полезен с цел надлежен отговор на някои твърдения, представени от заинтересованите страни.
1. *Предварителен анализ: линията на разсъждение, която трябва да се следва с цел оценка на наличието или отсъствието на предимство*
- (180) В мненията, представени в хода на процедурата, третите страни анализираха наличието или отсъствието на предимство в контекста на условията, при които СИЕ са били сключени в средата на 90-те години на 20-ти век. Като цяло, те заключиха, че в този период и в контекста на приватизацията на дружествата за производство на електроенергия среднестатистическият оператор на пазара би предоставил подобни гаранции на производителите като тези, заложили в СИЕ, за да привлече инвеститори и така да гарантира сигурност на доставките в Унгария.
- (181) Комисията анализира същността на този подход и стигна до заключението, че той е неподходящ по две причини. Първо, той не взема предвид действителните получатели на оценяваната мярка. Второ, разглежданият в този подход период не е подходящ, за да се оцени наличието на предимство.

Получателите на потенциалното предимство

- (182) Електроцентрала Dunament се аргументира, че не е получила никакво предимство чрез своето СИЕ, тъй като е заплатила пазарната стойност за приватизацията на своите електроцентрали и при покупната цена са взети предвид нейните права и задължения по СИЕ. Следователно с приватизационната цена тя е заплатила за всякакви предимства, които СИЕ може да ѝ е осигурило.
- (183) Комисията счита, че тази обосновка е неправилна в настоящия случай. В разглеждания случай получателите на помощта са приватизираните електроцентрали (за тези, които действително са били приватизирани), а не акционерите на тези електроцентрали. Приватизацията на електроцентралите е била под формата на сделки с акции.
- (184) Съдът на Европейските общности анализира как промяна в собствеността на дружество по време на сделка с акции се отразява на съществуването на неправомерна помощ, предоставена на дружеството, и на нейния получател. Той постанови, че неправомерната помощ остава за дружеството, което се е възползвало от помощта, независимо от смяната на собствеността ⁽⁴¹⁾. Прехвърлянето на акции на пазарна цена единствено гарантира, че самият купувач не се възползва от държавна помощ. Това обаче не оказва въздействие върху наличието на предимство за дейността на електроцентралата получател.
- (185) В оценявания случай получателите на помощта са унгарските дружества, които обслужват електроцентралите и са сключили СИЕ, а не акционерите на електроцентралите. Освен това промяната на собствеността на електроцентралите е била извършена преди датата,

⁽⁴⁰⁾ Независимо от това дали цената се основава на формулата за определяне на цените, съдържаща се в СИЕ, или на указите за ценообразуване предвид факта, че и двата вида регулиране на ценообразуването се основават на сходни принципи.

⁽⁴¹⁾ Обединени дела № C-328/99 и C-399/00 *Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия* [2003] ECR I-4035, параграф 83.

след която трябва да се оценява наличието на държавна помощ, и е без значение за оценяването на наличие на държавна помощ за дружествата, обслужващи електроцентралите. Така дружествата, които са подписали СИЕ, са се възползвали от предимствата, съдържащи се в СИЕ, независимо от тяхната структура на собственост.

Период, който трябва да се вземе предвид за оценката на наличие на предимство

- (186) Комисията осъзнава, че при условията на пазара в Унгария в средата на 90-те години на 20-ти век ръководният принцип на СИЕ, тоест гарантирането на възвръщаемостта на инвестициите, е била главното условие, при което са могли да се осъществят необходимите инвестиции.
- (187) Фактът, че поради характеристиките на сектора за производство на електроенергия и политическия и икономически контекст в Унгария през онзи период е имало необходимост държавата да се намеси в името на общия интерес и най-доброто решение е било предоставяне на СИЕ на редица производители, по никакъв начин не противоречи на факта, че СИЕ действително предоставят предимство на производителите.
- (188) Повечето производители се аргументират, че СИЕ не предоставят никакво предимство на производителите, тъй като те отговарят на нормалното пазарно поведение на всеки оператор в условията на пазарна икономика както в случая на MVM, така и в случая на производителите. Те се аргументират, че всеки частен участник в положението на MVM (с правно задължение за сигурност на доставките в качеството си на единствен купувач) би избрал да сключи СИЕ и че икономическото предимство от СИЕ не отива отвъд това, което в условията на недоразвита енергиен пазар в Унгария през 90-те години на 20-ти век е било нормално търговско предимство за страните. Освен това производителите са имали правното задължение да сключат споразумение с MVM, за да получат своя лиценз за дейност. Производителите се аргументират, че прилагането на принципа на частния инвеститор следва да накара Комисията да вземе предвид правните изисквания и икономическата действителност по времето на сключване на СИЕ.
- (189) Що се отнася до аргументите на заинтересованите страни във връзка с принципа на частния инвеститор, Комисията се позовава на съображенията от настоящото решение относно времето, което трябва да се установи като подходящо за оценката на наличие или отсъствие на държавна помощ съгласно СИЕ. Комисията напомня, че не възнамерява да оспорва факта, че при условията, съществуващи по времето на сключване на тези споразумения, е било необходимо СИЕ да се сключат. Както бе обяснено по-горе обаче това по никакъв начин не означава, че СИЕ не са предоставяли предимство за производители. Всъщност заинтересованите страни твърдят единствено, че тези споразумения са отговаряли на пазарните условия, съществували по времето на тяхното сключване. Нито една от заинтересованите страни не твърди, че те отговарят на настоящите пазарни условия на вътрешния пазар.

Заклучение от предварителния анализ

- (190) Комисията заключава, че за да оцени наличието на предимство в рамките на СИЕ следва да се установи дали при условията, съществували по времето на присъединяване на Унгария към Европейския съюз, средностатистическият оператор на пазара би предоставил на дружествата за производство на електроенергия подобна гаранция като заложената в СИЕ, както е описано в съображение 177.
2. Оценка на наличието на предимство за производителите на електроенергия при присъединяването на Унгария към Европейския съюз
- (191) За да отговори на поставения в предишното съображение въпрос, Комисията идентифицира основните практики на търговските оператори на европейските пазари на електроенергия, които имат значение за целта на настоящия анализ, и оцени дали СИЕ са в съответствие с тези практики или предоставят на производителите гаранции, които купувачът не би приел, ако действаше от чисто търговски съображения.
- (192) Като предварителна забележка е полезно да се отбележи, че традиционните пазарите на електроенергия са разделени на четири пазара: i) производство/внос и доставка на едро, ii) пренос/разпределение, iii) търговия на дребно и iv) балансиращи услуги. Съответните пазари за оценка на СИЕ са първата и четвъртата категория, тъй като MVM купува електроенергия от националните производители, внася електроенергия и я продава на регионалните дружества за разпределение и търговските доставчици (доставчици на пазара за търговия на дребно). MVM също така осигурява запазен капацитет за оператора на преносна система, за да гарантира балансирането на системата.
- (193) В Унгария в рамките на оценявания период пазарът за търговия на дребно е разделен на два сегмента: i) сегмент за комунални услуги, където регионалните дружества за разпределение доставят електроенергия при регулирани цени на неотговарящи на критериите за другия сегмент потребители и потребители, които не се възползват от своето право; ii) сегмент на свободен пазар, където търговските доставчици осигуряват електроенергия на отговарящи на критериите потребители при цени, които се определят от пазарни механизми. В съответствие с режима, введен от Закон за енергиката III, сегментът за комунални услуги е ограничен до битови и търговски потребители, които са обхванати от задължението за универсални доставки.
- (194) В оценявания период MVM е доставяло електроенергия както на регионалните дружества за разпределение (доставчици в сегмента за комунални услуги), така и на доставчици в сегмента на свободен пазар. Както е изложено в съображения 221—231 обаче, продажбите на MVM към доставчици в сегмента на свободния пазар са

имали за цел единствено освобождаване на излишните количества, купени по СИЕ, които не са били необходими в сегмента на комунални услуги. Това по-скоро е следствие от самите СИЕ, отколкото самостоятелна търговска дейност. Поради това наличието на предимство трябва да се анализира във връзка с основната цел, възложена на MVM, която е била доставяне на достатъчно електроенергия на регионалните дружества за разпределение, за да се отговори на нуждите на сегмента на комунални услуги. Следователно това, което трябва да се провери, е дали при отсъствие на СИЕ даден оператор на пазара, натоварен със задачата да доставя на регионалните дружества за разпределение достатъчни количества електроенергия и действащ от чисто търговски съображения, би предложил същите гаранции като заложените в СИЕ. Тази оценка трябва да бъде извършена в контекста на дейността на конкурентните пазари за търговия на едро. В съображенията по-долу, първо, се прави изложение на обичайните търговски практики, които имат значение за този анализ, и, второ, сравнение между СИЕ и тези практики. Накрая, в контекста на това сравнение Комисията анализира последствията от СИЕ, които публичните органи биха могли да очакват при присъединяването на Унгария към Европейския съюз, и дали те биха могли да очакват по-добър баланс между положителни и отрицателни последствия от други видове споразумения.

2. а) Кратко описание на търговските практики на европейските пазари на електроенергия, които имат значение за оценката на наличието на предимство в рамките на СИЕ

- (195) В своето разследване на сектора на пазарите на електроенергия в Европа⁽⁴²⁾, Комисията подробно обясни условията, ръководещи търговията с електроенергия на европейските пазари за търговия на едро.
- (196) В зависимост от периода на доставка, основната част от електроенергията може да се търгува на спотови и форуърдни пазари. Спотовите пазари са предимно пазари за извършване на спелки за следващия ден, на които електроенергията се търгува един ден преди извършване на физическото доставяне. Търговията с електроенергия на борсите за спотови продукти винаги се основава на пределни цени, които гарантират единствено покриване на краткосрочни пределни разходи⁽⁴³⁾.
- (197) На форуърдните пазари електроенергията се търгува за доставка по-нататък във времето. Форуърдните продукти

включват седмични, месечни, тримесечни и годишни продукти. Както спотовите, така и форуърдните продукти могат да се търгуват на енергийни борси или на пазари „на гише“. В резултат от постоянните арбитражи цените на идентични продукти на енергийните борси и пазарите „на гише“ са с тенденция на сближаване. Поради това енергийните борси имат тенденция да определят референтни цени за всички спотови и форуърдни продукти и следователно за целия пазар за търговия на едро.

- (198) Освен това цената на форуърдните продукти е резултат от очакванията на участниците на пазара по отношение на бъдещи развията на цените на спотовите пазари. Понеже участниците на пазара сключват форуърдни договори, тъй като предпочитат сигурност на цените пред неизвестните спотови цени в бъдеще, форуърдните цени също включват елемент на риск. На практика цените на форуърдните продукти включват централен елемент, който отразява очакванията на участниците на пазара по отношение на развитието на спотовите цени и, в зависимост от това дали оценяват високо сигурността на цените, премия за риск или отстъпка, макар че на практика най-често това е премия. Следователно спотовите цени представляват референтни стойности за всички цени на електроенергията. Ако е налице борса за спотови продукти, цените на тази борса представляват референтни стойности за целия пазар. На много пазари за търговия на едро купувачите обикновено се опитват да покрият голяма част от своите очаквани нужди с форуърдни договори, за да имат видимост по отношение на своите разходи. Допълнителните нужди към нуждите, обхванати от форуърдни договори, се покриват чрез покупки на спотовите пазари.
- (199) В разследването на сектора на електроенергията бе отбелязано, че освен стандартизираната търговия на борси и на пазари „на гише“, налице са и „адаптирани двустранни трансакции“. Тези договори могат да бъдат много различни по отношение на доставените продукти или услуги и цените на такива трансакции обикновено не се съобщават. В условията на конкурентен пазар обаче наличието на стандартизирано търгуване на енергийни борси и на пазари „на гише“ неизбежно оказва въздействие върху такива трансакции, тъй като даден производител или вносител не би се съгласил да сключи адаптиран двустранен договор, който би му предложил очевидно по-лоши условия от стандартизиран спотов или форуърден договор. Поради това стандартизираните спотови и форуърдни договори на европейските пазари за търговия на едро съставляват подходяща основа за сравнение при оценка на наличието на предимство, предоставено на производителите чрез СИЕ.
- (200) На форуърдните пазари най-дългият период за доставка е една година. Най-голямата продължителност между сключването на договора и началото на действителния период на доставка е четири години в NordPool (скандинавските държави), три години в Powernext (Франция), пет години в UKPX (Обединеното кралство) и шест години в EEX (Германия). На някои борси, например

⁽⁴²⁾ През юни 2005 г. Комисията откри разследване на дейността на европейските пазари на газ и електроенергия. Окончателният доклад от това разследване на сектора на електроенергия, който бе издаден на 10 януари 2007 г., се използва в настоящото решение като източник на информация относно основните търговски тенденции и практики на европейските пазари на електроенергия, които вече са съществували при присъединяването на Унгария към Европейския съюз на 1 май 2004 г. Докладът е достъпен на <http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/inquiry/index.html>

⁽⁴³⁾ Краткосрочните пределни разходи са разходите, които производителите на електроенергия могат да избегнат, ако избягат да спрат производството на електроенергия в краткосрочен план. Тези разходи като цяло се равняват на променливите разходи, тъй като и двата вида се определят най-вече от разходите за гориво.

ОМЕЛ в Испания, не се сключват форуърдни договори. Стандартизиран форуърден договор задължава доставчика да осигурява определено количество електроенергия на цена, договорена предварително, за максимален период от една година, започващ в рамките на максимум 6 години от сключването на договора. Размерът на тези времеви рамки е значително по-малък от обичайното амортизиране и жизнен цикъл на всяко съоръжение за производство на електроенергия. Следователно при нормални пазарни условия и дори ако търгуват повечето от своята продукция под формата на форуърдни договори, производителите нямат видимост по отношение на цените и обема на продажбите в рамките на амортизирането и жизнения цикъл на активите за производство на електроенергия. Освен това, тъй като цените са фиксирани предварително, производителите поемат риска техните разходи да превишат договорените цени. Този риск не е пренебрежим, по-специално поради нестабилността на разходите за гориво, което за повечето производствени технологии е основният компонент на променливите разходи. В допълнение производителите са изправени пред натиск от конкуренцията, тъй като трябва да подновяват своите форуърдни договори значителен брой пъти в рамките на жизнения цикъл на техните активи за производство на електроенергия и поради това трябва да адаптират своите оферти към развиващите се конкурентни условия.

- (201) Договорите, които включват запазване на производствен капацитет, могат да се срещнат и на пазарите за търговия на едро под формата на „права на тираж“, които поради това е полезно да се сравнят със СИЕ. Придобиването на права на тираж се състои в запазване на част от производствения капацитет на дадена електроцентрала, обикновено за очаквания жизнен цикъл на електроцентралата, и заплащане на „такса за капацитет“ на оператора на централата, която отговаря на капитала и постоянните разходи, свързани със запазения капацитет. Техническите рискове се понасят от оператора на централата. Притежателят на правата на тираж може да определи нивото на запазения капацитет и плаща на оператора на електроцентралата цена, която отговаря на променливите разходи, понесени за производството на електроенергия от запазения капацитет.
- (202) С цел по-нататъшна оценка на наличието или отсъствието на предимство в рамките на СИЕ е полезно да се проучи и положението на големи бизнес или индустриални крайни потребители, въпреки че те не въздействат на пазарите за търговия на едро, а на пазарите за търговия на дребно (надолу по веригата). Тъй като понякога производителите доставят директно електроенергия на големи бизнес или индустриални потребители, сравнението със СИЕ е уместно.
- (203) Разследването на сектора на електроенергия показва, че е обичайна практика доставчиците на електроенергия да сключват договори с фиксирани цени с големи бизнес или индустриални потребители. Продължителността на такива договори обикновено е сведена до една или две години. Те обикновено предвиждат график за доставки въз основа на предишното потребление. Цената се основава на цени за търговия на едро на форуърдните пазари и съдържа други елементи на разходи като очаквани разходи за балансиране или маржа на доставчика. Отклонението от графика за доставки на договора води до

прилагане на клауза за неустойка, която задължава купувача да плати за енергия, от която не се нуждае, или да плати допълнителна сума. В това отношение такива договори могат да се считат за базирани на минимално гарантирано изкупуване в комбинация със запазване на капацитет⁽⁴⁴⁾.

- (204) Трябва да се проучи и друг вид споразумение с цел оценка на предимството в рамките на СИЕ, а именно договори, сключени за предоставяне на балансиращи услуги за оператори на преносни системи (ОПС). Тъй като електроенергията не може да се съхранява, търсенето и предлагането трябва да бъдат съгласувани във всеки един момент. Ако търсенето или предлагането се отклонят от прогнозите и доведат до нужда от допълнително производство, операторът на преносната система носи отговорността да отправи искане към определени производители да увеличат производството в кратък срок. За да се гарантира наличността на производствен капацитет за справяне с такива ситуации, ОПС запазват капацитет в съоръженията за производство, които могат да изменят своето ниво на производство в кратък срок. В Унгария, при отсъствието на нефтена електроцентрала, централите, използващи за гориво природен газ, са с най-подходящите технически характеристики за предоставяне на тези услуги.
- (205) Разследването на сектора на електроенергия осигури преглед на практиката на европейските ОПС по отношение на договори за запазване на капацитет за осигуряване на балансиращи услуги. Този преглед показва, че капацитетът се запазва посредством търгове с подаване на оферти. За стандартна продължителност може да се счита една година, което осигурява гъвкавост на ОПС да адаптират размера на запазения капацитет към действителните си нужди. Договорите като цяло посочват техническите характеристики на изискваната услуга, запазения капацитет и цена или за предоставената електроенергия, или за електроенергията и капацитета.

2.6) Сравнение на СИЕ със стандартните търговски практики

- (206) Комисията сравни задължението за изкупуване, заложено в СИЕ, с основните характеристики на стандартните форуърдни и спотови договори, договорите с „права на тираж“, дългосрочните договори, сключени от големи крайни потребители, и договорите, сключени между производители и ОПС за осигуряване на балансиращи услуги.

Стандартни спотови и форуърдни договори

- (207) От описанието, представено в съображения 195—200, следва, че комбинацията от дългосрочно запазване на капацитет, минимално гарантирано изкупуване и механизми за определяне на цените, обхващащи променливи, постоянни и капиталови разходи, не отговаря на обичайните договори на европейските пазари за търговия на едро и че те предпазват производителите от повече рискове отколкото стандартните спотови и форуърдни договори.

⁽⁴⁴⁾ Фактът, че доставчикът се ангажира да достави количеството, определено в договора, може да се разглежда като еквивалентен на запазване на капацитет.

- (208) Търговията с електроенергия на борси за спотови продукти винаги се основава на пределни цени, които гарантят само покриване на краткосрочни пределни разходи, а не на всички постоянни и капиталови разходи. Освен това на спотовите пазари дадено дружество за производство на електроенергия няма сигурност по отношение на нивото на използване на своя производствен капацитет. Този риск е много по-висок отколкото риска за повечето производствени сектори и се дължи на факта, че е невъзможно електроенергия да се съхранява по икономичен начин, което е много специфична характеристика на тази индустрия. Ако в даден момент електроенергия, достатъчна за отговаряне на търсенето, се предлага на по-ниски цени от предлаганите от определен производител за едно от неговите съоръжения за производство на електроенергия, това съоръжение няма да бъде използвано, което означава, че неговият производствен капацитет ще бъде изгубен за съответния период.
- (209) Поради това продажбите на спотовите пазари включват значителна степен на несигурност по отношение на възстановяването на постоянни и капиталови разходи и нивото на използване на производствения капацитет.
- (210) Форуюрните пазари, чиито цени произтичат от спотовите цени, също не предлагат сигурност на производителите, че всички техни постоянни и капиталови разходи се покриват от техните продажби, защото цените са фиксирани предварително. Ако разходите за гориво неочаквано се увеличат в рамките на периода на доставка, разходите за производство на електроенергия могат да превишат определената предварително цена. На форуюрните пазари рискът по отношение на използването на производствения капацитет е по-нисък от този на спотовите продукти поради по-дългия период на форуюрните договори. Но дори ако даден производител е в състояние да продаде по-голямата част от своята продукция чрез форуюрни договори, той има видимост по отношение на процента на използване на неговите съоръжения за производство на електроенергия за ограничен период от време в сравнение с целия им жизнен цикъл.
- (211) Заинтересованите страни подчертават, че производителите действително поемат големи рискове по своите СИЕ, по-специално рискове във връзка с изграждане, регулиране, околна среда, поддръжка и данъчни/финансови рискове. Комисията признава, че СИЕ не елиминират всички рискове, свързани с обслужването на електроцентраля. Действително тези елементи на риск, изброени от производителите в техните мнения, без съмнение се понасят от самите производители. Те обаче отговарят на обичайните рискове, които всеки участник на пазара за производство на електроенергия би трябвало да понесе, включително при продажбите на стандартни спотови или форуюрни пазари. Въпреки това търговските рискове, свързани с промените на разходите за производство на електроенергия, и по-специално разходите за гориво, рискът, свързан с промените в цените на електроенергията за крайните потребители, и рискът, свързан с промени в търсенето на електроенергия от крайните потребители, се носи от MVM в рамките на значителна част от (или за цялата продължителност на) жизнения цикъл на активите в съответствие със СИЕ.
- (212) Заинтересованите страни също така се аргументират в своите мнения, че запазването на капацитет за MVM е

водело до влошаване на положението за тях, тъй като те не се могли да използват този капацитет за други цели, различни от продажби на MVM. Системата на гарантирано минимално изкупуване обаче до голяма степен смекчава това ограничение. Системата на минимално гарантирано изкупуване следва да се разглежда като гаранция за производителите, че няма да бъдат възпрепятствани да използват своя капацитет за производство и продажба на електроенергия, ако MVM не използва своя запазен капацитет. Всъщност, както се показва от следващата таблица, минималното гарантирано изкупуване е отговаряло на процент на използване на запазения капацитет, който е надвишавал средния процент на използване на общия наличен капацитет в Унгария.

Таблица 5

Минимално гарантирано изкупуване и запазен капацитет

	2004 г.	2005 г.	2006 г.
Гарантирано изкупуване (GWh)	23 234	23 528	23 516
Запазен капацитет (MW)	4 242	4 460	4 481
Съотношение между минималното гарантирано изкупуване и запазения капацитет (брой часове годишно)	5 477	5 275	5 248
Съотношение между нетното производство на електроенергия и нетния наличен производствен капацитет за всички унгарски съоръжения за производство на електроенергия (брой часове годишно)	4 272	4 225	4 601

- (213) Следователно спотовите и форуюрните договори включват много по-високо ниво на риск за производителите отколкото СИЕ, които осигуряват сигурност както по отношение на възстановяването на постоянни и капиталови разходи, така и по отношение на нивото на използване на производствения капацитет.

Права на тираж

- (214) Що се отнася до правата на тираж, основната разлика между тази форма на споразумение и СИЕ се състои в това, че правата на тираж обикновено не са свързани с минимално гарантирано изкупуване. Притежателят на правата на тираж поема търговските рискове, свързани с продажбата на произведената електроенергия от запазения капацитет. Той обаче има сигурността, че ще е в състояние да продаде цялата тази електроенергия на цени, които покриват поне променливите разходи, защото може да реши да не произвежда електроенергия, ако цените паднат под променливите разходи. Тази сигурност не се осигурява от СИЕ на MVM, поради наличието на задължения за минимално изкупуване в полза на производителите.

Дългосрочни договори за изкупуване, сключени от големи потребители

- (215) Що се отнася до стандартните дългосрочни договори за изкупуване, сключени от големи потребители, ясно е, че

те са много по-изгодни за купувача отколкото СИЕ за MVM, защото цената, която обикновено е фиксирана за цялата продължителност на договора, обикновено не се индексира спрямо параметри като разходи за гориво, чието развитие в рамките на действието на договора е непредвидимо, и която не е установена по такъв начин, че да покрива постоянни и капиталови разходи, тъй като зависи от цените оферти на пазарите за търговия на едро. Купувачите действително имат интерес да сключат дългосрочни договори само ако тези договори им осигуряват някаква възможност за хеджиране срещу промените на пазара на електроенергия, и по-специално срещу промени, свързани с нестабилност на разходите за гориво. Поради тази причина, даден купувач би имал икономически интерес от дългосрочен договор от този тип само ако продавачът предлага да участва в риска, свързан с промените в разходите за гориво, или ако производствената технология гарантира стабилни разходи за гориво, както е при водноелектрическите централи и, при определени условия, при атомните централи. Освен това тези договори обикновено се сключват за много по-кратки периоди от СИЕ и поради това дават на купувачите възможността да променят доставчиците, ако конкурентите предлагат по-добри цени. За да получат най-ниските възможни цени, купувачите обикновено използват тръжни процедури.

Договори за балансиращи услуги

(216) Договорите за балансиращи услуги са от значение за оценката на наличие на предимство между СИЕ, защото малка част от капацитета, запазен в съответствие със СИЕ, се определя от MVM за осигуряване на балансиращи услуги за ОПС⁽⁴⁵⁾. На практика, MVM ежегодно продава капацитет на ОПС като пакет и използва част от капацитета, запазен в съответствие със СИЕ за тази цел. На практика това означава, че производителите не носят риска, свързан с ежегодните търгове с подаване на оферти⁽⁴⁶⁾, и несигурността по отношение на количеството енергия, която ще осигуряват. От тяхна гледна точка, договорните условия, които уреждат предоставянето на балансиращи услуги, са тези в СИЕ. Както обаче е показано в съображение 204, спецификациите на СИЕ, по-специално тяхната голяма продължителност и наличието на минимално гарантирано изкупуване, не могат да бъдат оправдани с търговски основания, дори за осигуряването на балансиращи услуги. Комисията признава, че в Унгария малко съоръжения за производство на електроенергия са в състояние да осигурят необходимите балансиращи услуги на ОПС, както се заявява от заинтересованите страни, но стигна до заключението, че дори при такива условия предлаганите от СИЕ условия отиват отвъд това, което ОПС може да счете за приемливо от търговска гледна точка.

⁽⁴⁵⁾ 15 % от договорения капацитет за 2005 г.

⁽⁴⁶⁾ Поради ежегодните търгове с подаване на оферти размерът на капацитета, който може да се предложи на ОПС, и получаваната цена се различават за отделните години и могат да намалеят, ако нуждите на ОПС намалеят и/или ако други доставчици предлагат по-ниски цени или по-големи количества.

Заключение относно сравнението между СИЕ и стандартните търговски практики

(217) Това сравнение показва, че СИЕ структурно осигуряват повече гаранции на производителите от стандартните търговски договори. Така производителите са в по-изгодно положение от това, в което биха се намирали на свободния пазар без своите СИЕ. С цел приключване на оценката за наличие на предимство е необходимо да се оценят положителните и отрицателните въздействия, които публичните органи биха могли да очакват от СИЕ при присъединяването на Унгария към Европейския съюз и да се провери дали те биха могли да очакват по-добър баланс между положителните и отрицателните въздействия от други подходи въз основа на стандартните търговски практики.

2.в) Предвидими последствия от СИЕ за публичните органи в контекста на сравнението със стандартните търговски практики на купувачите на европейските пазари на електроенергия

(218) Публичните органи биха могли да очакват от СИЕ, че MVM би било в състояние да осигури достатъчно електроенергия, за да отговори на нуждите на пазара на комунални услуги в рамките на дълъг период от време.

(219) Те обаче не биха имали сигурност по отношение на нивото на цените, които MVM би трябвало да заплати в рамките на същия период, защото СИЕ не осигуряват хеджиране срещу рисковете от промени на цените, които се дължат най-вече на промени в разходите за гориво.

(220) Освен това комбинацията от дългосрочно запазване на капацитет и свързаното с това минимално гарантирано изкупуване лишава публичните органи от възможността да се възползват от по-привлекателни цени, предлагани от други производители и вносители. Капацитетът и минималното гарантирано изкупуване в съответствие със СИЕ, дългосрочните договори за внос, сключени от MVM, и количествата, купени от него в съответствие със системата за задължително изкупуване⁽⁴⁷⁾, са били достатъчни за покриване на неговите нужди. Така MVM не е било в състояние да разнообрази своето портфолио на доставки, макар че е имало алтернативен производствен капацитет. През 2004 г. няколко производители на електроенергия не са имали сключени дългосрочни споразумения за изкупуване на електроенергия. СИЕ на две електроцентрали с капацитет на инсталациите от 470 MW са изтекли в края на 2003 г., което значително е увеличило капацитета за доставки извън СИЕ. Около 700 MW вносен капацитет не се обхваща от дългосрочни договори за внос и е могъл да се използва от MVM за внос на електроенергия, ако то не е било обвързано от системата на запазен капацитет и минимално гарантирано изкупуване.

⁽⁴⁷⁾ Унгарското законодателство изисква от MVM и регионалните дружества за разпределение да купуват електроенергията, произведена чрез комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, от отпадъци или от възобновяеми енергийни източници, при регулирани цени.

(221) Както е показано в следващите съображения, очевидно е, че при присъединяването на Унгария към Европейския съюз през 2003 г. и 2004 г. системата на запазен капацитет и минимално задължително изкупуване, създадена в съответствие с модела на единствен купувач, според която цялата електроенергия, употребявана в Унгария, е преминавала през MVM, ще доведе до значителен риск MVM да бъде длъжно в съответствие със СИЕ да купува електроенергия, надвишаваща неговите нужди.

(222) Важен елемент, който трябва да бъде взет предвид в това отношение, е частичното отваряне на пазара на електроенергия през 2003 г. На 18 декември 2001 г. унгарският парламент прие Закон за енергиката II, с който позволи на големи потребители, определени като тези, които употребяват над 6,5 GW/година, да станат „отговарящи на критериите потребители“ и така да им се даде право да избират своя доставчик на електроенергия. Тази законодателна мярка, която влезе в сила на 1 януари 2003 г., доведе до създаването, заедно със съществуващия преди това сегмент на комунални услуги, на свободен пазар, където цените се образуват в съответствие с принципа на търсене и предлагане. Предвидимото въздействие на тази мярка бе намаляване на количествата, необходими на MVM за доставяне на регионалните дружества за разпределение за задоволяване на търсенето в сегмента на комунални услуги. Следващата таблица показва постоянното увеличение на количествата, продавани в действителност на свободния пазар между 2003 г. и 2006 г., и съответното намаляване на количествата, продавани действително в сегмента на комунални услуги чрез регионалните дружества за разпределение.

Таблица 6

Продажби на пазара за търговия на дребно (регулиран сегмент и свободен сегмент)

	(GWh)			
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.
Общо потребление	33 584	33 836	34 596	35 223
Продажби в свободния сегмент	3 883	7 212	11 685	13 057
Продажби в регулирания сегмент	29 701	26 624	22 911	22 166

Източник: Статистически данни на унгарската система за електроенергия, 2006 г. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Вж. наред с други уебсайта <http://www.mvm.hu>

(223) Между 2003 г. и 2006 г. количествата, продадени в сегментна на публични услуги, които отговарят на действителните покупателни нужди на MVM, са намалели с 25 %. Намаляването на нуждите на MVM като цяло е било предвидимо при присъединяването на Унгария към Европейския съюз, особено в контекста на значителната разлика между официалните цени в сегмента на публични услуги (цени, плащани от потребителите на регионалните дружества за разпределение) и цените, наблюдавани в свободния сегмент през 2003 г. и 2004 г.

Таблица 7

Ценови разлики между регулирания сегмент и свободния сегмент на пазара за търговия на дребно през 2003 г. и 2004 г.

	(HUF/kWh)	
	2003 г.	2004 г.
Средна цена на свободния пазар	11,1	12,7
Средни цени в сектора на публични услуги ⁽¹⁾	19	21,1

Източник: Статистически данни на унгарската система за електроенергия, 2006 г.

⁽¹⁾ В резултат от регулираните тарифи, които зависят от нивото на потребление.

(224) Цените на свободния пазар действително са представлявали очевидни стимули за отговарящите на критериите потребители да се възползват от своите права на допустимост. През 2003 г. и 2004 г. също така е било известно, че предстоящото присъединяване на Унгария към Европейския съюз ще доведе до влизане в сила на втората директива относно електроенергията ⁽⁴⁸⁾ и следователно получаване на права на допустимост от страна на всички потребители, считано от 1 юли 2007 г., което ще доведе до допълнително намаляване на нуждите на MVM в рамките на много по-кратък период от време от оставащия срок на действие на СИЕ.

(225) Следователно през 2003 г. и 2004 г. е било ясно, че СИЕ, изготвени в контекста на модела на единствен купувач, според който цялата електроенергия, необходима на унгарския пазар, е преминавала през MVM, не само биха попречили на MVM да разнообрази своето портфолио на доставки и да получи по-изгодни цени, като насърчава конкуренцията между доставчиците си, но вероятно биха довели до задължението MVM да купува повече електроенергия от действителните си нужди.

(226) Този риск всъщност е бил идентифициран от публичните органи. През 2002 г. унгарското правителство издава указ ⁽⁴⁹⁾, който задължава MVM да започне предоговаряне на СИЕ с всички производители с оглед адаптиране на размера на запазен капацитет. Макар че този указ не изисква прекратяването на СИЕ, сам по себе си той е ясна индикация, че размерът на запазен капацитет по СИЕ (и съответно минималното гарантирано изкупуване) е бил твърде висок в контекста на постепенното либерализиране на пазара за търговия на дребно. Този указ също така въвежда възможност за MVM при евентуален неуспех да приключи преговорите с производителите да продава капацитет и електроенергия, които доказано превишават необходимото в действителност количеството за доставки на регулирания сегмент, чрез три „механизма за освобождаване“: търгове за капацитет с явно наддаване, търгове за капацитет с подаване на оферти и продажби чрез виртуална интернет платформа за търговия, наречена „пазара“ („Piacér“). Макар че формата на тези три механизма варира, всички те по същество

⁽⁴⁸⁾ Директива 2003/54/ЕО.

⁽⁴⁹⁾ Правителствен указ № 183/2002.

представяват предложения за продажба от страна на MVM на свободния пазар, под формата на форуърдни продукти за доставка на по-късен етап, на излишната електроенергия, от която то не се нуждае за доставки в сектора на комунални услуги, но която трябва да купи в съответствие с условията на СИЕ.

- (227) Следващата таблица показва данни относно първите три търга с явно наддаване, проведени от MVM. Тя показва, че цените, получени от MVM за електроенергията, продадена чрез механизмите за освобождаване, са били значително по-ниски от цените, платени за същата електроенергия в съответствие със СИЕ.

Таблица 8

Първите три търга с явно наддаване на MVM

	Първи търг с явно наддаване юни 2003 г.	Втори търг с явно наддаване декември 2003 г.	Трети търг с явно наддаване юни 2004 г.
Продукти за базово натоварване			
Количества продадена електроенергия (GWh)	375	240	133
Продажни цени на търговете с явно наддаване (HUF/kWh)	8,02	9,5	8,4
Продукти за невърхово натоварване			
Количества продадена електроенергия (GWh)		259	421
Продажна цена на търговете с явно наддаване		5,6	3,5
Средни годишни цени по СИЕ			
	2003 г.	2004 г.	
	11,3	11,7	

- (228) Унгарското законодателство всъщност е очаквало този ефект и е предвидило компенсация, която да се изплаща от унгарската държава на MVM за загубите, понесени поради разликата между цената, плащана за освобождаваните чрез търговете с явно наддаване количества, и продажните цени, получавани на пазара. Компенсацията, платена на MVM, е била в размер на 3,8 млрд. HUF през 2003 г. ⁽⁵⁰⁾. В съответствие с годишния доклад на MVM за 2004 г. през 2004 г. компенсацията се е увеличила с 2,4 млрд. HUF.
- (229) От гледна точка на публичните органи е ясно, че такава система не може да бъде обоснована от търговска гледна точка, тъй като тя представлява субсидиране на продажбите на производителите за доставки в сегмента на свободния пазар.
- (230) Следващата таблица показва общите количества електроенергия, продадена от MVM чрез каналите за освобождаване между 2003 и 2004 г., въз основа на инфор-

мацията, предоставена от Унгария на 24 септември 2007 г. и 21 април 2008 г.

Таблица 9

Количества, продадени от MVM чрез механизмите за освобождаване

Година	(TWh)			
	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.
Общи продажби от MVM чрез механизмите за освобождаване ⁽¹⁾	0,6	1,9	6,5	6,5

⁽¹⁾ Търгове за капацитет с явно наддаване, търгове за капацитет с подаване на оферти и „пазара“ на MVM.

- (231) Ясно е, че при нормални пазарни условия купувачите не сключват договори, водещи до значителен риск да бъдат принудени да купуват повече електроенергия от тази, която им е необходима, и да понесат значителни загуби при препродажбата на тази електроенергия. Този риск теоретично присъства във форуърдните договори и дългосрочните договори, сключени от големи крайни потребители, но в много по-малка степен.
- (232) Продължителността на форуърдните договори е значително по-малка от тази на СИЕ. Купувачът има много по-добра видимост за своите нужди за тези времеви рамки отколкото за период, обхващащ от 15 до 27 години. Освен това купувачите имат тенденция да покриват само част от своите очаквани нужди с форуърдни договори, като купуват всякакви допълнителни количества, от които се нуждаят, на спотовите пазари.
- (233) Дългосрочните договори, сключени от големи крайни потребители, също водят само до ограничен риск от прекомерно изкупуване поради тяхната ограничена продължителност и също така защото потреблението на големи индустриални и бизнес крайни потребители, които сключват такива договори, по правило е стабилно и предвидимо, а случаят на MVM не е такъв поради причините, описани по-горе.
- (234) Освен това полезно е да се припомни, че в съответствие с форуърдните договори или дългосрочните договори за изкупуване, сключени от крайни потребители, купувачите се ангажират да купят определено количество електроенергия няколко месеца или години преди осъществяване на действителната доставка, тъй като техният договор за изкупуване осигурява хеджиране срещу промени в цените. Тази изгода не присъства в СИЕ, тъй като цените обхващат променливите разходи, които могат да се увеличат в непредвидим размер поради променливостта на цените на горивата.
- Заключение относно наличието на предимство**
- (235) Комисията заключава, че изгодите, получени от страна на публичните органи от СИЕ, не предвиждат хеджиране на цените на електроенергията, което средностатистическият оператор на пазара би очаквал от един дългосрочен договор, и водят до значителни рискове от принудително купуване електроенергия, която надвишава действителните нужди, и понасяне на загуби при препродажбата на

⁽⁵⁰⁾ Вж. писмото на унгарските органи, регистрирано на 4 юни 2004 г.

излишните количества. Тези рискове са били добре известни на унгарските органи при присъединяването на Унгария към Европейския съюз. Сравнението между СИЕ и стандартните търговски практики на европейските пазари на електроенергия показва, че купувач, който действа от чисто търговски съображения, не би приел такива неблагоприятни последици, би избрал други стратегии за купуване и би сключил различни видове споразумения в съответствие със стандартните търговски практики.

- (236) В контекста на горепосоченото Комисията заключава, че основните принципи на СИЕ водят до предимство за производителите на електроенергия отвъд нормалното търговско предимство. В това отношение е от изключителна важност да се подчертае, че основните принципи на СИЕ, т.е. дългосрочното запазване на капацитет, минималното гарантирано изкупуване и механизмите за определяне на цените, основани на такса за капацитет и такса за електроенергия, които покриват постоянни, променливи и капиталови разходи, не могат да се изолират и оценяват поотделно. Наличието на предимство е именно комбинацията от тези елементи. Както бе показано по-горе, голямата продължителност на СИЕ допринася в голяма степен за наличието на предимство.

3. Въздействието на СИЕ върху пазара в периода след присъединяването на Унгария към Европейския съюз

- (237) В своите мнения заинтересованите страни се аргументират, че цените, прилагани в съответствие със СИЕ, не са по-високи от пазарните цени на едро. Електроцентралата Мátра по-специално подчертава, че нейните цени са конкурентоспособни, защото разполага със собствена мина за въглища, поради което е с ниски миннодобивни разходи. Следователно те заключават, че не се облагодетелстват от никакво предимство.
- (238) Комисията не може да се съгласи с тази линия на аргументиране.
- (239) Първо, както бе подробно изложено по-горе, действително плащаната в съответствие със СИЕ цена е едно последствие от СИЕ, но не представлява същината на предимството, което се съдържа в тях. Мненията от страна на банковите институции, посочени по-горе (вж. по-специално съображения 175 и 176) също потвърждават, че всички елементи в СИЕ, които гарантират на съоръженията за производство възвръщаемост от инвестирането на активите и предпазват производителите от търговските рискове, присъщи на тяхната дейност, заедно съставляват същността на предимството на тези споразумения.
- (240) Второ, разликата в цената в сравнение с пазарните цени зависи до голяма степен от голям брой фактори, свързани с развитието на пазара, които са независими от СИЕ и които могат да бъдат оценени само *a posteriori*. Цените съгласно СИЕ са единични цени в определен момент; те не вземат под внимание предимството, произтичащо от всички други елементи на СИЕ, например капацитета и

количествата, които производителите биха могли да продадат, ако техните продажби зависеха от търсенето на пазара. Както бе изложено по-горе, Комисията счита, че във всички оценявани СИЕ е налице присъщо икономическо предимство за производителите, независимо дали те в определен момент действително водят до цени над пазарните цени.

- (241) С цел пълнота на отговорите на Комисията на получените мнения и за по-добро разбиране на последиците от СИЕ в това отношение Комисията все пак сравни действително прилаганите цени съгласно СИЕ с цените, използвани в частта от пазара за търговия на едро, която не е обхваната от СИЕ.
- (242) В това сравнение Комисията не взема предвид цените за 2007 г., тъй като през тази година (по-точно от 9 декември 2006 г. до 31 декември 2007 г.) цените съгласно СИЕ са били замествани от официални цени. Следователно прилаганите цени не отразяват задължително точните цени, до които прилагането на ценовите формули съгласно СИЕ биха довели.
- (243) Следователно Комисията сравни прилаганите цени съгласно СИЕ с цените на свободния пазар за периода 2004—2006 г.

Таблица 10

Средната цена на електроенергията, продадена на MVM в съответствие със СИЕ ⁽⁵¹⁾

Електроцентрала със СИЕ	HUF/kWh		
	2004 г.	2005 г.	2006 г.
Dunament, блокове F	[...]	[...]	[...]
Dunament, блок G2	[...]	[...]	[...]
Tisza II	[...]	[...]	[...]
Pécs	[...]	[...]	[...]
Csepel II	[...]	[...]	[...]
Kelenföld	[...]	[...]	[...]
Újpest	[...]	[...]	[...]
Kispest	[...]	[...]	[...]
Mátra	[...]	[...]	[...]
Paks	[...]	[...]	[...]

⁽⁵¹⁾ Стойностите в таблицата се основават на писмата от унгарските органи, регистрирани на 24 септември 2007 г. и 16 януари 2008 г. Налице са някои малки разлики (в размер на по-малко от 5 %) между стойностите, предоставени в двете информационни писма по отношение на цените за 2006 г. Настоящото решение се основава на последно подадената информация (писмото от 16 януари 2008 г.).

Таблица 11

Количество и средни цени на електроенергията, продадена от националните производители без СИЕ на свободния пазар ⁽⁵²⁾

Електроцентрала	2004 г.		2005 г.		2006 г.	
	Количество (MWh)	Цена (HUF/kWh)	Количество (MWh)	Цена (HUF/kWh)	Количество (MWh)	Цена (HUF/kWh)
Mátra (блокове [...])	989 097	8,15	972 813	8,33	1 082 699	9,26
Vértes	157 701	8,02	942 999	8,79	1 213 622	10,51
Dunamenti, блок [...]	215 647	8,57	805 381	9,85	814 702	13,29
EMA	133 439	11,07	129 252	11,83	101 607	12,92
AES Borsod	[...]	[...]	18 301	11,25	n.a. (*)	
AES Tiszapalkonya	364 869	12,76	86 673	9,87	119 218	14,27

(*) Продадените количества са под 1 000 MWh. Комисията счита, че цената за толкова ограничени количества не представлява адекватна основа за сравнение с цените съгласно СИЕ.

Таблица 12

Количество и средна цена на внесената електроенергия, купена от MVM ⁽⁵³⁾

Внос	2004 г.		2005 г.		2006 г.	
	Количество (MWh)	Цена (HUF/kWh)	Количество (MWh)	Цена (HUF/kWh)	Количество (MWh)	Цена (HUF/kWh)
Украйна чрез Словакия ([...]) (*)	1 715 200	[...] (**)	1 525 600	[...] (**)	1 311 400	[...] (**)
Швейцария чрез Словакия ([...]) (*)	1 768 100	[...] (**)	1 761 700	[...] (**)	1 709 200	[...] (**)
Швейцария ([...]) (*)	631 700	[...] (**)	629 500	[...] (**)	626 200	[...] (**)

(*) Име на партньорско дружество за внос.

(**) Среднопреплетената цена на целия внос на електроенергия в тази таблица бе 9,14 HUF/kWh през 2004 г., 10,41 HUF/kWh през 2005 г. и 11,49 HUF/kWh през 2006 г.

(244) От 2003 г. насам в съответствие със Закон за енергетиката II ⁽⁵⁴⁾ MVM е освобождавало излишната електроенергия (т.е. електроенергия, превишаваща нужното количество за сегмента на комунални услуги) за доставка на конкурентния пазар чрез три канала за освобождаване: i) публични търгове за производствен капацитет с явно наддаване за, ii) търгове за капацитет с подаване на оферти и iii) неговата виртуална онлайн платформа за търговия „Piacstér“. Таблицата по-долу показва средните цени, постигнати при тези продажби:

⁽⁵²⁾ Информацията се основава на писмото от унгарските органи, регистрирано на 24 септември 2007 г. Дружеството E.ON DKCE също е продавало електроенергия на свободния пазар през 2005 г. и 2006 г. Обаче съгласно информацията, предоставена от унгарските органи с писмо, регистрирано на 22 април 2008 г., продадените количества са незначителни, поради което унгарските органи не са разполагали със съответните данни за цените.

⁽⁵³⁾ Информацията се основава на писмата от унгарските органи, регистрирани на 24 септември 2007 г. и 16 януари 2008 г. Налице са някои малки разлики (в размер на по-малко от 2 %) между стойностите, предоставени в двете информационни писма. Настоящото решение се основава на последно подадената информация (писмото от 16 януари 2008 г.). Вносът от страна на MVM също се основава на дългосрочни споразумения; тези споразумения не са обхванати от настоящата процедура.

⁽⁵⁴⁾ Вж. съображение 32 от настоящото решение.

Таблица 13

Средни цени, постигнати на търговете за капацитет с явно наддаване, търговете за капацитет с подаване на оферти и „пазара“ на MVM ⁽⁵⁵⁾

Година на доставка на продадения продукт (*)	Среднопретеглена цена на търговете за капацитет с явно наддаване (HUF/kWh)	Година на търговете с подаване на оферти и продажбите на „пазара“	Средна цена на търговете с подаване на оферти и на „пазара“ (HUF/kWh)
2004 г.	4,7	2004 г.	6,5
Търг с явно наддаване от 17.6.2004 г.	Невърхово: 3,48 Базово: 8,4		
2005 г.	5,4	2005 г.	8,1
Търг с явно наддаване от 9.12.2004 г.	Невърхово: 4,54 Базово: 8,32		
Търг с явно наддаване от 10.6.2005 г.	Невърхово: 4,6 Базово: 8,5		
Търг с явно наддаване от 21.7.2005 г.	Базово: 9,3 Върхово: 10,42		
2006 г.	9,9	2006 г.	9,1
Търг с явно наддаване от 9.11.2005 г.	Невърхово: 6,02 Базово: 9,74 Върхово: 11,76		
Търг с явно наддаване от 31.5.2006 г.	Базово: 11,33		

(*) Продадените количества са между 25 000 и 2 000 000 MWh на вид продукт (невърхов/базов/върхов).

(245) Горепосочените стойности показват, че на нивото на търговията на едро средните цени, при които се е продавала електроенергия в конкурентния сектор в Унгария през 2004 г., са варирали между 4,7 и 12,76 HUF/kWh. От производителите със СИЕ атомната електроцентрала Paks и Mátra са продавали на MVM на цени в тези рамки. Dunament [...] е продавала своята електроенергия съгласно СИЕ на цена от [...], най-високата цена ([...]), постигана без СИЕ. Всички останали производители са получили от MVM средна цена между 13,86 и 25,46 HUF/kWh. Тези цени са с 10 % до 100 % по-високи от *най-високата* цена на свободния пазар.

(246) През 2005 г. цените на продажбите извън оценяваните СИЕ са варирали между 5,4 и 12,91 HUF/kWh. От производителите със СИЕ единствено електроцентрали Paks и Mátra са продавали електроенергия съгласно техните СИЕ в рамките на този ценови обхват. Всички останали производители са получили за своята електроенергия съгласно СИЕ средна цена между 13,99 и 25,64 HUF/kWh. Тези цени са с 10 % до 100 % по-високи от *най-високата* цена на свободния пазар.

(247) През 2006 г. цените на продажбите извън въпросните СИЕ са варирали между 9,1 и 14,27 HUF/kWh. От производителите със СИЕ единствено електроцентрали Paks и Mátra са продавали електроенергия съгласно техните СИЕ в рамките на този ценови обхват (при Paks в действителност под най-ниската цена на свободния пазар). Всички останали производители са получили за своята електроенергия съгласно СИЕ средна цена между 16,67 и 33,49 HUF/kWh. Тези цени са с 15 % до 135 % по-високи от *най-високата* цена на свободния пазар.

(248) Изчисленията по-горе се основават на *средни* ценови стойности, т.е. те не изчисляват отделно невърхови, базови или върхови цени. Производителите, които продават основно продукти за върхово натоварване при отсъствие на СИЕ ⁽⁵⁶⁾, се аргументират, че техните цени не следва да се сравняват с цените за базово натоварване. Действително, Комисията признава, че цените за електроенергия при върхово натоварване обикновено са по-високи от тези на електроенергията при базово натоварване. При сравнение на тези цени с цените на свободния пазар (напр. на търговете за електроенергия с явно наддаване от страна на MVM) продуктите за върхово натоварване показват средно ниво на цени около 10 %—30 % над цените за базово натоварване.

⁽⁵⁶⁾ Според унгарските органи при отсъствието на СИЕ различните производители, които понастоящем работят със СИЕ, биха постигнали максимални приходи по следния начин: електроцентрали Paks и Pécs биха продавали 100 % от своята продукция под формата на продукти за базово натоварване, електроцентрали Mátra, Dunament G2, Kelenfold, Ujpest и Kispest биха продавали приблизително 50 % от произведената от тях електроенергия като продукти за базово натоварване и 50 % като продукти за върхово натоварване, а електроцентрали Csepel, блок F на Dunament и Tisza II биха продавали основно електроенергия за върхово натоварване (приблизително 70 %).

⁽⁵⁵⁾ Средните цени представляват примерни претеглени цени.

- (249) Когато обаче се сравняват цените на Csepel, Dunament F и [...] с цените за върхово натоварване, постигнати на търговете за капацитет с явно наддаване, може да се види, че техните цени са били по-високи от цената на всеки друг продукт за върхово натоварване, получен на търговете с явно наддаване през тези години. Освен това сред производителите, продаващи електроенергия без СИЕ на свободния пазар и изброени в таблица 11 по-горе, има някои (напр. централа ЕМА), които са продавали също и продукти основно за върхово натоварване.
- (250) Сравнението по-горе показва, че цените съгласно СИЕ на производителите със СИЕ в периода между 2004 г. и 2006 г., с изключение на електроцентрали Paks и Mátra, в действителност са били по-високи от най-високите цени на свободния пазар.
- (251) Следователно Комисията изразява несъгласие с аргументите на заинтересованите страни, че цените по техните СИЕ не са били по-високи от цените на свободния пазар.
- (252) Що се отнася до електроцентрали Paks и Mátra, таблиците по-горе показват, че техните цени са били под най-високите цени, постигнати на свободния пазар. Цените на електроцентрала Mátra са били в сегмента с по-високи цени сред цените на свободния пазар. Макар че нейните цени в действителност вероятно са били по-конкурентоспособни от повечето цени по СИЕ, Комисията не може да изключи вероятността електроцентралата да не е била в състояние да постигне най-малкото същите цени без своето СИЕ. Комисията отбелязва, че цените, които Mátra е постигнала от продажби от своите блокове без СИЕ, са били значително по-ниски от цените съгласно нейното СИЕ.
- (253) Комисията осъзнава, че цените, постигнати в сектора на свободния пазар (без СИЕ), не могат да се считат за отговарящи на точната пазарна цена, която производителите биха постигнали без СИЕ, ако СИЕ не бяха съществували през въпросния период. СИЕ, които обхващат приблизително 60 % от пазара за производство, без съмнение оказват въздействие върху цените на останалата част от пазара. Това сравнение обаче дава представа за размера на разликата между цените съгласно СИЕ и действително наблюдаваните цени „не по СИЕ“.

Услуга от общ икономически интерес (УОИИ)

- (254) Електроцентрали Budapest и Csepel се аргументираха, че СИЕ следва да се разглеждат като изпълняващи УОИИ с цел сигурност на доставките на електроенергия. Те считат, че изпълняват критериите, заложили в решението *Altmark*, което означава, че техните СИЕ не представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.
- (255) Комисията анализира тези аргументи и не може да се съгласи с тях поради следните причини.
- (256) В съответствие със законодателството на Общността държавите-членки разполагат с определени граници на свобода на действие по отношение на определянето на обхвата на УОИИ в дадена държава-членка в определените от законодателството на Общността рамки е правомощие на самата държава и получателите на мерките за помощ не могат да определят тяхната собствена услуга като обществена услуга.
- (257) В хода на настоящата процедура обаче унгарските органи нито веднъж не представиха аргумента, че някой от производителите предоставя УОИИ, нито подкрепиха аргументите на производителите в тази насока.
- (258) Комисията също така счита, че СИЕ не отговарят на всички критерии, заложили в решението *Altmark*.
- (259) Първо, в съответствие с решението *Altmark* от предприятието получател всъщност се иска изпълнението на обществена услуга и задълженията, свързани с тази услуга, да са били ясно определени от държавата-членка.
- (260) МВМ действително е имало задължение за сигурност на доставките в съответствие с унгарското законодателство в рамките на оценявания период, но това задължение е било общо задължение, при което единственият купувач в онзи момент е трябвало да гарантира необходимите доставки на електроенергия, за да покрие цялото търсене; то обаче не поверява на никой специфичен производител определена УОИИ.
- (261) Целта за сигурността на доставките е от много общо естество. До известна степен може да се счита, че всеки производител в сектора на електроенергията допринася към постигане на тази цел. Заинтересованите страни не представиха никакъв официален документ от унгарската държава, който ясно определя УОИИ и поверява на специфичен производител (или производители) предоставянето на тази специфична услуга.
- (262) Самите СИЕ са сходни в това отношение: те установяват задълженията на страните, но не определят специфично задължение за обществена услуга. Фактът, че всички десет електроцентрали със СИЕ трябва да запазят своя капацитет за МВМ, сам по себе си не означава, че те специално са натоварени със задължение за обществена услуга. Отново, подобен подход може да доведе до заключението, че целият сектор за производство на електроенергия изпълнява УОИИ — което очевидно би било в противоречие с духа, който законодателството и практиката на Общността целят да дадат на понятието.

- (263) В настоящия случай предполагаемите задължения за обществена услуга не са били ясно определени и няма специфичен производител, от когото се изисква да изпълни подобно точно определено задължение за обществена услуга.
- (264) Заинтересованите страни се аргументират, че СИЕ са документи, които поверяват УОИИ на производителите. Но СИЕ не съдържат никакво конкретно определение на УОИИ и не се позовават на тези задължения или на правни разпоредби, които биха били основание държавата да повери УОИИ на други дружества.
- (265) В своите решения до днес⁽⁵⁷⁾ Комисията е изразявала становището, че сигурността на доставките би могла да бъде УОИИ, предмет на ограниченията, предвидени в член 8, параграф 4 от Директива 96/92/ЕО (който отговаря на член 11, параграф 4 от Директива 2003/54/ЕО), т.е. при условие че съответните производители използват местни източници на горива за първична енергия, за да произведат електроенергия, и че общият обем на енергията през никоя календарна година не превишава 15 % от общата първична енергия, необходима за производството на електроенергията, използвана от съответната държава-членка.
- (266) Единственият производител, който заяви, че използва местно гориво за първична енергия, бе електроцентрала Mátra. Електроцентрала Mátra обаче не представи никакви официални документи, показващи, че унгарската държава специфично ѝ е поверила ясно определена УОИИ.
- (267) В контекста на горепосоченото Комисията трябва да отхвърли твърдението, че СИЕ изпълняват задължение за обществена услуга в областта на сигурност на доставките.
- (268) Второ, параметрите, на чиято основа е изчислена компенсацията, е трябвало да бъдат установени предварително по обективен и прозрачен начин и компенсацията не трябва да надхвърля необходимата сума за покриване на всички или част от понесените разходи при изпълнение на задълженията за обществена услуга, като се вземат предвид съответните приходи и разумна печалба за изпълнение на тези задължения⁽⁵⁸⁾.
- (269) При отсъствието на ясно определение на УОИИ, които трябва да се предоставят, по-специално определение, демонстриращо ясна разлика между услугата, която трябва да се предостави, и обичайните бизнес дейности на електроцентралите, е невъзможно да се установят параметри за компенсация и/или да се определи дали компенсацията надвишава необходимата сума за покриване на разходите при изпълнение на тези задължения. Дори не е възможно да се определи точно каква е компенсацията.
- (270) Наличието на определени параметри за установяване на цените съгласно СИЕ не е еквивалентно на наличие на точни параметри за изчисляване на компенсацията за УОИИ, тъй като цената не е равна на компенсацията. Освен това фактът, че цената обхваща само разходите за производство на електроенергия плюс марж за печалба, не означава, че тя не включва никаква свръхкомпенсация, тъй като много от разходите за производство на електроенергия могат да бъдат нормални разходи, понасяни от всеки производител на електроенергия, за разлика от допълнителните разходи, свързани със УОИИ.
- (271) Трето, ако дружеството, което трябва да изпълнява задължения за обществена услуга, не е било избрано чрез процедура за обществена поръчка, необходимото ниво на компенсация трябва да се определи въз основа на анализ на разходите, които обичайно предприятие, добре управлявано и снабдено с адекватни средства за производство, за да отговори на изискванията за обществена услуга, би понесло при изпълнение на тези задължения, като се вземат предвид свързаните с това приходи и разумна печалба за изпълнение на неговите задължения.
- (272) Девет от десетте СИЕ са били сключени без тържни процедури. Дори в единствената тържна процедура за електроцентрала Kispeszt не е била определена специфична цел за УОИИ. Това затруднява точното определяне на частта от дейностите на електроцентралата, която би отговаряла на УОИИ, и следователно на нивото на компенсация, което не би превишило необходимата сума за покриване на разходите, понесени при изпълнение на задължението за обществена услуга.
- (273) Освен това нито унгарските органи, нито заинтересованите страни не предоставиха анализ на разходите на въпросните производители в подкрепа на твърдението, че те отговарят на разходите, понасяни от обичайно предприятие.
- (274) Накрая, Комисията отбелязва, че с изключение на СИЕ на Kispeszt, всички останали оценявани СИЕ са били сключени без тържна процедура.
- (275) Следователно СИЕ не отговарят на критериите от решението *Altmark*.
- (276) Заинтересованите страни се аргументираха, че член 86, параграф 2 от Договора за ЕО може да се приложи към СИЕ дори ако не отговаря на критериите на решението *Altmark*. Съвместимостта на мярката с член 86, параграф 2 от Договора за ЕО се оценява в точка 7.7 от настоящото решение.

⁽⁵⁷⁾ Вж. решения на Комисията по дела № 34/99 (ОВ С 5, 8.1.2002 г., стр. 2), № 49/99 (ОВ С 268, 22.9.2001 г., стр. 7), № 6/A/2001 (ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 25) и № С 7/2005 (все още не е публикувано в ОВ).

⁽⁵⁸⁾ Това всъщност са вторият и третият критерий от решението *Altmark*.

Избирателност

- (277) СИЕ са били сключени с редица дружества в определен сектор от икономиката. Дружествата, облагодетелствани от въпросните СИЕ, са изброени в таблица 1 по-горе.
- (278) AES-Tisza се аргументира, че СИЕ не са избирателни, тъй като в целия сектор на електроенергия съществуват дългосрочни споразумения: между MVM и производителите, между MVM и дружествата за разпределение и за внос на електроенергия. Те се аргументират, че в резултат от законодателните мерки в Унгария през онзи период всички производители са имали споразумения с MVM и само централи с възобновяеми енергийни източници и за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия са имали по-краткосрочни споразумения.
- (279) В представената от тях информация относно мненията на заинтересованите страни унгарските органи твърдят, че важни електроцентрали и блокове на електроцентрали продават електроенергия на свободния пазар без СИЕ и без задължително изкупуване (напр. блок G1 на Dunament, електроцентрала Vértes и блокове I—II на Mátra).
- (280) Действително, има важни електроцентрали и блокове, които функционират без СИЕ (вж. примерите, предоставени от унгарските органи). Самото дружество AES притежава две електроцентрали, които не функционират със СИЕ.
- (281) Комисията отбелязва, че фактът, че дадена мярка за помощ не е насочена към един или повече специфични, предварително определени получатели, а получателите се идентифицират въз основа на редица обективни критерии, не означава, че тази мярка не предоставя избирателно предимство на нейните получатели. Процедурата за идентифициране на получателите не засяга естеството на държавна помощ на мярката⁽⁵⁹⁾.
- (282) Освен това от съдебната практика на Съда се потвърждава, че дори дадена мярка, която облагодетелства цял сектор в сравнение с други сектори на икономиката в съставимо положение, трябва да се счита за предоставяща избирателно предимство на този сектор⁽⁶⁰⁾.
- (283) В контекста на горепосочените възгледи Комисията заключава, че СИЕ представляват избирателна мярка.

Държавни ресурси и вменяване на държавата

- (284) Комисията трябва да оцени дали СИЕ включват прехвърляне на държавни средства.
- (285) Основният принцип на всички оценявани СИЕ е задължението за изкупуване от страна на MVM на фиксиран

капацитет за производство и фиксирани минимални количества на цена, обхващаща постоянните и променливи разходи на електроцентрала, за период от 15 до 27 години. От икономическа гледна точка това задължение за изкупуване създава постоянно задължение за MVM да плаща определена цена за определен капацитет (такса за капацитет) и определено количество електроенергия (такса за електроенергия) на производителите на електроенергия за цялата продължителност на договора. В отделните СИЕ са заложили допълнителни финансови задължения на MVM, както е описано в глава 2 по-горе. Това постоянно прехвърляне на финансови ресурси към производителите и плащането на посочените такси е присъщо за всички СИЕ и важи за цялата продължителност на договорите. Естествено, колко по-голяма е продължителността на СИЕ, толкова по-голям е размерът на прехвърлените ресурси.

- (286) За да установи дали ресурсите, прехвърляни от MVM на производителите, представляват държавни ресурси, Комисията оцени мярката по-специално въз основа на следните съображения:

Съществуване на държавни ресурси — решението *PreussenElektra*⁽⁶¹⁾

- (287) В своето решение *PreussenElektra* Съдът на Европейските общности проучи механизъм, при който частни дружества са били принуждавани от държавата да купуват електроенергия от специфични производители на електроенергия, на цена, определена от държавата, и по-висока от пазарната цена. Съдът постанови, че в такъв случай не е имало прехвърляне на държавни ресурси и следователно не е имало държавна помощ.
- (288) Комисията счита, че унгарската схема е значително по-различна от системата, разгледана от Съда в горепосоченото решение, по-специално поради разликата в структурата на собственост на дружествата със задължение за изкупуване.
- (289) Дружеството, върху което държавата е наложила задължение за изкупуване, е било частно в делото *PreussenElektra*, докато MVM изцяло се притежава от държавата. Поради това използваните ресурси са ресурси, принадлежащи на и контролирани от дружество изцяло притежавано от държавата.
- (290) В делото *PreussenElektra* при проследяване на парите от получателя обратно към техния източник стана ясно, че те никога не са били под пряк или косвен контрол на държавата. В настоящия случай обаче те са под държавен контрол, тъй като при тяхното проследяване обратно към източника им, може да се види, че те отиват към държавно дружество.

⁽⁵⁹⁾ Дело T-55/99 на Първоинстанционния съд от 29 септември 2000 г. *SETM/Комисия*, параграфи 40 и 52.

⁽⁶⁰⁾ Дело 203/82 на Съда от 14 юли 1983 г. *Комисия/Италианската република*, параграф 4. Дело 173/73 на Съда от 2 юли 1973 г., *Италианската република/Комисия*, параграф 18.

⁽⁶¹⁾ Дело C-379/98 на Съда на Европейските общности от 13 март 2001 г.

Вменяване на държавата: решението Stardust ⁽⁶²⁾

- (291) Комисията също така счита, че поведението на MVM може да се вмени на унгарската държава. Трябва да се добави, че унгарските органи в нито един момент от настоящата процедура не са заявявали, че СИЕ не може да се вменят на държавата и следователно че не включват прехвърлянето на държавни ресурси.
- (292) Принципът в основата на задължението за изкупуване на MVM, изготвен, за да гарантира жизнеспособността на съответните електроцентрали, може да се вмени на унгарската държава. Тъй като този основен принцип, ръководещ СИЕ през цялата им продължителност, е бил установен при тяхното сключване, Комисията трябва да проучи условията на сключване на СИЕ (т.е. обстоятелствата около установяването на този основен принцип), за да разясни дали те могат да се вменят на унгарската държава.
- (293) В своята оценка на въпроса с вменяването на държавата Комисията взе предвид по-специално следните обстоятелства:
- (294) По времето на сключване на СИЕ в съответствие със Закон за енергетиката I MVM е имало правно задължение да се гарантира сигурността на доставките в Унгария на най-ниската възможна цена.
- (295) Същият Закон за енергетиката I е изисквал от MVM да оцени търсенето на електроенергия и да предприеме разширяване на производствения капацитет въз основа на прогнозата, получена от оценката. MVM е трябвало да изготви национален план за изграждане на електроцентрали („Országos Egőmőérítési Terv“), който след това е трябвало да бъде представен на правителството и парламента за одобрение.
- (296) В своите мнения унгарското правителство и всички заинтересовани страни са съгласни, че по време на тяхното сключване СИЕ са представлявали инструмента, идентифициран от унгарското правителство за гарантиране на сигурността на доставките и други правителствени цели, напр. модернизацията на енергийния сектор, по-специално по отношение на съществуващите стандарти за опазване на околната среда и необходимото реструктуриране на сектора ⁽⁶³⁾. Както електроцентрала Cserel заявява в своето мнение: „За това СИЕ трябва да бъде оценено по своето естество: неразделна част от опита на унгарската държава чрез MVM да изгради разнообразно портфолио за производство в период, когато държавата не е имала финансовите средства сама да постигне това“ ⁽⁶⁴⁾.
- (297) Унгарските органи уведомиха Комисията ⁽⁶⁵⁾, че подготовката за сключване на СИЕ е започнала в контекста на процедурата за приватизация на електроцентралите, въз основа на Правителствен указ № 1114/1994 (XII.7.). Цялата процедура по изготвяне на СИЕ и приватизация се е характеризирала с тясно сътрудничество между унгарската Служба по енергетика (регулатора), Министерство на промишлеността и търговията, Министерство на финансите, „Allami Vagyongynökség Rt“, т.е. правителственият орган, отговарящ за приватизациите, MVM и редица международни съветници.
- (298) В този контекст бе създаден работен комитет с представители от горепосочените органи, който прие насоки относно изготвянето *inter alia* на СИЕ и методите за определяне на цените.
- (299) По искане на унгарското правителство бе изготвено стандартно СИЕ от международна правна фирма. Унгарските органи потвърдиха, че СИЕ се основават на този стандартен модел. Те също така потвърдиха, че механизмът за определяне на цените на СИЕ е бил изготвен въз основа на Правителствен указ № 1074/1995 (III.4.) относно регулиране на цената на електроенергията, който включва подробни правила относно изчисляването на регулираните цени на електроенергията. СИЕ използват формулите и определенията на решението на правителството ⁽⁶⁶⁾.
- (300) Решението за сключване на СИЕ е било взето от съвета на директорите на MVM, както в контекста на приватизацията, така и след това. Членовете на съвета на директорите се избират от общото събрание. Според информацията, получена от унгарските органи ⁽⁶⁷⁾, „тъй като над 99 % от MVM се притежава от държавата, членовете на съвета на директорите се назначават, избират и отзовават както държавата счита за подходящо“.
- (301) В съответствие с Правителствен указ № 34/1995 (IV.5.) относно изпълнението на Закон за енергетиката I MVM е било длъжно да организира покана за представяне на оферти в рамките на деветдесет дни от одобряването на плана за изграждане на електроцентрали.
- (302) СИЕ на електроцентрала Kispest е било сключено след тръжна процедура в съответствие с правната процедура, определена по-долу.
- (303) През 1997 г. бяха издадени съвместни насоки на отговорното министерство и унгарската Служба по енергетика относно процедурата за упълномощаване за изграждане на електроцентрали и общите правила на тръжната процедура.

⁽⁶²⁾ Дело C-482/99 от 16 май 2002 г. на Съда на Европейските общности.

⁽⁶³⁾ Вж. напр. писмото от унгарските органи, регистрирано на 25 юли 2005 г.

⁽⁶⁴⁾ Страница 5 от мненията.

⁽⁶⁵⁾ Писмо, регистрирано на 25 юли 2005 г.

⁽⁶⁶⁾ „A szerződés mintegy áttemelte a Kormányhatározatban szereplő képleket, meghatározásokat.“ Писмо на унгарските органи, регистрирано на 25 юли 2005 г.

⁽⁶⁷⁾ Писмо от 20 юли 2005 г., регистрирано на 25 юли 2005 г.

- (304) Съвместните насоки определят основните причини за необходимостта от преобразуване на структурата на собственост и създаване на нов капацитет за производство на електроенергия. Те ясно определят целите: сигурност на доставките на най-ниската възможна цена, модернизация с цел постигане на стандартите за опазване на околната среда, разнообразяване на източниците на първична енергия, по-гъвкав парк от електроцентрали, притежаващ необходимите запаси и с възможност за сътрудничество със западноевропейската система за електроенергия. В тях също така се подчертава, че дейността на бъдещия парк от електроцентрали „позволява функциониране и поддръжка, които носят печалба, при развитие на цените в съответствие с разпоредбите на законодателството“⁽⁶⁸⁾.
- (305) В точка 2 съвместните насоки на министерството и унгарската Служба по енергетика също така добавят, че изпълнението на горепосочените цели следва да доведе до „модерна система за електроенергия, която удовлетворява изискванията за опазване на околната среда, гарантира европейското сътрудничество, възвръщаемостта на обосновани инвестиции и разходите, приети от ефикасно действащи притежатели на лицензи, както и цени, позволяващи необходимата печалба за дълготрайна дейност. Всички горепосочени цели се постигат по начин, гарантиращ ... сигурността на доставките на първична енергия, позволяващ на лицата, които възнамеряват да инвестират в тази област, да имат видимост за своите инвестиции, сигурност за възвръщаемостта на инвестициите, ..., гарантиращ сигурността на изпълнението на декларираните намерения на правителството.“
- (306) Съвместните насоки по-нататък уреждат конкурентната процедура във връзка с установяването на капацитет на електроцентралите.
- (307) Отговорен комитет по оценяването („Értékelő Főbizottság“) отправи окончателното предложение към избрания участник в търга. Членовете на този комитет бяха представители на Министерство на икономиката, Министерство на околната среда, унгарската Служба по енергетика, MVM и ERSTE Bank. Окончателното решение бе взето от съвета на директорите на MVM. В съответствие със съвместните насоки официалният резултат от търга трябваше да бъде публикуван (само) в официалния бюлетин на министерството.
- (308) Закон за енергетиката II е бил изготвен по начин, който предполага съществуването на СИЕ. Този закон на парламента, който е основната правна рамка за дейността на унгарския пазар на електроенергия в оценявания период, се позовава на многобройни пъти на дългосрочните задължения за изкупуване на MVM.
- (309) Член 5, параграф 2 от Правителствен указ № 183/2002 (VIII.23.) относно невъзвръщаемите разходи установява задължение за MVM да започне преговаряне на СИЕ с цел намаляване на купувания капацитет. Така указът задължава MVM да предложи изменението на СИЕ.
- (310) AES-Tisza се аргументира в своето мнение, че цените съгласно СИЕ не може да се вменят на държавата след периода на регулиране на цените (т.е. след 1 януари 2004 г., с изключение на новото регулиране на цените през 2007 г.), а са резултат от преговори между електроцентралата и MVM.
- (311) Комисията признава, че точният размер на прехвърлените на получателите ресурси не зависи само от клаузите, съдържащи се в СИЕ, които може да се вменят на държавата, а и от периодични двустранни преговори, извършвани от MVM с производителите. Всъщност, СИЕ предлагат определена свобода на страните да преговарят количествата електроенергия, действително изкупувана от MVM, както и определени компоненти от цената, най-вече по отношение на изчисляването на таксите за капацитет, които, както се посочва в съображение 356, зависят от редица фактори и налагат периодично адаптиране. Преговорите относно изкупуваните количества обаче никога не могат да доведат до количества под минималното ниво на гарантирано изкупуване, установено в СИЕ. По подобен начин преговорите относно цените могат да се провеждат единствено в рамката на механизмите за определяне на цените, заложи в СИЕ, които могат да се вменят на държавата. Така преговорите относно цените не поставят под въпрос принципа на задължението за изкупуване, който обхваща обосновани разходи и ниво на печалба, необходимо за дейността на електроцентралата.
- (312) Освен това фактът, че СИЕ предвиждат запазване на по-голямата част от капацитета на електроцентралите съгласно СИЕ и плащане за този капацитет, сам по себе си води до прехвърляне на държавни ресурси на получателите, независимо от периодичните преговори между MVM и производителите.
- (313) В своите мнения⁽⁶⁹⁾ всички заинтересовани страни се съгласиха, че основните формули и определения, прилагани въз основа на СИЕ след 1 януари 2004 г., са следвали главните принципи на регулирането на цените. Само то [...] ⁽⁷⁰⁾ обяснява, както в горепосочените си мнения, така и в мненията си към решението за откриване на процедурата, че преговорите относно цените са „разяснявали“ прилагането на формулите за определяне на цените и са „тълкували“ неговото съдържание (*). То признава, че цените съгласно СИЕ винаги са били основани на разходите, като са покривали обоснованите разходи и че от самото начало те като цяло са вземали предвид метода за изчисляване на цените, прилаган от указите за цените.
- (314) [...] освен това обяснява, че ценовите формули на [...] изменение към неговото СИЕ също се основават на правителствени укази: „Формулата в [...] изменение

⁽⁶⁸⁾ Текстът на съвместните насоки бе представен на Комисията само на английски език.

⁽⁶⁹⁾ Препратено на Комисията от унгарските органи на 20 октомври 2004 г., а по отношение на Dupont на 25 юли 2005 г.

⁽⁷⁰⁾ Приложение 3 от мнението на [...].

(*) Наименование на производител на електроенергия.

(Програма [...] приложение [...]) за изчисляване на таксата за наличност е същата като включената в приложимите укази (препратка в бележка под линия към Указ № 55/1996 на Министерство на промишлеността, търговията и туризма (IKIM) и Указ № 46/2000 на Министерство на икономиката (GM) и последния приложим (относно производителите) преди 1 януари 2004 г. е бил Указ № 60/2002 на министъра на икономиката и транспорта (GKM)), в които се определят максималните такси за наличност (= капацитет) и електроенергия за изброените там производители.“

- (315) Изложеното по-горе показва, че нито преговорите относно цени, нито измененията на СИЕ не са засегнали основния принцип на СИЕ, както бе установен при описаните условия на сключване на СИЕ. Същият принцип на задължение за изкупуване с цел гарантиране на възвръщаемост на инвестициите ръководи СИЕ понастоящем.
- (316) От горепосочените условия е очевидно, че наличието на задължение за изкупуване от страна на MVM във връзка с производителите на електроенергия, с принципа за покриване на обосновани постоянни и променливи разходи, може да се вмени на унгарската държава.
- (317) Освен това в съдебната практика е установено, че дадена мярка не представлява държавна помощ само когато на предприятията се предоставя предимство чрез пряко и ясно мобилизиране на държавни ресурси, но и когато предоставянето на предимството може, при изпълнение на определени условия в бъдеще, да доведе до допълнителна финансова тежест за публичните органи, които не биха понесли такава тежест, ако предимството не бе предоставено⁽⁷¹⁾. През 2004 г. е било ясно, че MVM би понесло такава допълнителна тежест при вероятния случай, че производителите и вносителите на електроенергия без СИЕ предложат по-ниски цени от цените съгласно СИЕ, тъй като развитието на такива оферти би създавало стимул за MVM да измени своето портфолио за доставки и съответно да намали количествата, изкупвани от производителите на електроенергия, действително работещи със СИЕ, както и да получи намаления на цените от тях. Обаче поради своите задължения, произтичащи от СИЕ, MVM не може да взема такива решения, тъй като, както е показано по-горе, MVM не може да намали количествата, изкупвани от работещи със СИЕ производители под едно минимално ниво (количеството на гарантирано изкупуване) и не може да преговаря относно цени въз основа на алтернативни оферти, предложени от конкурентни производители, а само в рамките на основания на разходи механизъм за определяне на цените, заложен в СИЕ. Този факт, в комбинация със заключението, достигнато в съображения 315—316, води до заключението на Комисията, че условието за прехвърляне на държавни ресурси е присъствало в СИЕ от 1 май 2004 г. насам и ще присъства докато те са в действие, независимо от действителните условия на пазара, защото те възпрепятстват MVM от извършване на арбитражи, които могат да се окажат подходящи за свеждане до минимум на размера на ресурсите, изразходвани за купуването на електроенергията, необходима за покриване на неговите нужди.

- (318) От изложените по-горе съображения следва, че СИЕ водят до прехвърляне на държавни ресурси.

Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите-членки

- (319) Пазарите на електроенергия са отворени за конкуренция и електроенергията се търгува между държавите-членки по-специално от влизането в сила на Директива 96/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 1996 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия⁽⁷²⁾.
- (320) Поради това, мерки, които облагодетелстват предприятия в сектора на електроенергията на една държава-членка, могат да попречат на възможността предприятия от друга държава-членка да изнася електроенергия към тази държава или да облагодетелстват износа на електроенергия от първата към втората държава-членка. Това е особено вярно за Унгария, която поради своето централно разположение в Европа е свързана или лесно може да се свърже към мрежите на многобройни настоящи или бъдещи държави-членки.
- (321) Това е особено вярно за Унгария, която е централно разположена държава в Европа, заобиколена от седем съседни държави, четири от които са членки на ЕС. От държавите-членки на ЕС тя разполага със системни връзки със Словакия, Австрия и Румъния. През 2004 г. е внесла почти 14 000 GWh и е изнесла 6 300 GWh. От 2005 г. насам, вносът се е увеличил с над 15 000 GWh, а износът с между 8 000 и 10 000 GWh.
- (322) В годините след присъединяването на Унгария към ЕС, приблизително 60 % от унгарския производствен капацитет е бил договарян от MVM съгласно СИЕ. СИЕ изтичат между края на 2010 г. и края на 2024 г. Горепосочените условия на задължението за изкупуване на MVM ще останат непроменени до края на споразуменията.
- (323) Първата стъпка от отварянето на пазара в Унгария бе извършена на 1 юли 2004 г., когато всички небитови потребители получиха право да превключат към свободния пазар. На 1 януари 2008 г. сегментът на комунални услуги престана да съществува и следователно всички потребители станаха „допустими“.
- (324) Независимо от отварянето на пазара от 2004 г. насам, значителен дял от отговарящите на критериите потребители не избраха сегмента на свободния пазар. Докладът на службата по икономическа конкуренция относно секторното проучване на унгарския пазар на електроенергия⁽⁷³⁾ изрично заключи, че липсата на наличен капацитет на свободния пазар поради значителния обем капацитет, запазен съгласно СИЕ, създава сериозна пречка пред избора на свободния пазар. Чрез СИЕ около 60 % от унгарския производствен капацитет е бил обвързан към сектора на комунални услуги, само към MVM, и единствено останалият капацитет би могъл действително да се конкурира за нови потребители.

⁽⁷¹⁾ Вж. по-специално решението на Първоинстанционния съд от 13 юни 2000 г. по обединени дела № T-204/97 и T-270/97 EPAC/Колисия [2000] ECR I-02267.

⁽⁷²⁾ ОВ L 27, 30.1.1997 г., стр. 20.

⁽⁷³⁾ Публикувано на 15 май 2006 г.

- (325) Запазеният капацитет, т.е. гарантираните количества в рамките на дълъг период от време, също създава пречка за навлизане на нови производители на пазара за търговия на едро, тъй като 60 % от целия капацитет е обвързан към едно (притежавано от държавата) дружество с гаранция за изкупуване.
- (326) В това отношение, Комисията също така взе предвид резултатите от секторното проучване от унгарската служба по икономическа конкуренция, в които изрично бе заключено, че СИЕ водят до възпрепятстване на достъпа до конкурентния пазар като *de facto* се ограничава възможността на отговарящи на критериите потребители да превключат към този свободен пазар и обезкуражава потенциални търговци на едро да навлязат на пазара⁽⁷⁴⁾.
- (327) Липсата на наличен капацитет извън СИЕ освен това води до увеличаване на цените на конкурентния пазар. Значителният обем капацитет и количество електроенергия, запазени в съответствие със СИЕ, се отразяват на цените и на свободния пазар.
- (328) В съответствие с количествено проучване, проведено от регионалния център за изследвания на политиката в областта на енергетиката относно въздействието на СИЕ върху цените на едро на електроенергията в Унгария⁽⁷⁵⁾, СИЕ водят до по-високи цени на пазара за търговия на едро от тези, които могат да се постигнат без СИЕ. В по-общ план в това изследване също така се твърди, че СИЕ представляват един от основните фактори, водещи към пазарна структура, която е „*несъвместима с принципите на свободен конкурентен пазар*“⁽⁷⁶⁾. Това изследване всъщност предлага прекратяването на СИЕ като решение за постигане на свободна конкуренция на унгарския пазар за търговия на едро на електроенергия.
- (329) В своето разследване на сектора на електроенергията⁽⁷⁷⁾, Комисията също така оценява ефектите от СИЕ върху конкуренцията и търговията. В съображения 467—473, тя заключава, че „Дългосрочните споразумения за изкупуване на електроенергия (СИЕ) са друг фактор, който може да оказва въздействие върху продавания при обичайни условия обем на пазарите за търговия на едро.“ По отношение на СИЕ в Полша, тя се аргументира, че „те биха могли да представляват значителна пречка пред развитието на полския пазар за търговия на едро.“ По-нататък тя продължава, че „Подобна ситуация е налице в Унгария, където Magyar Villamos Művek („MVM“) е дружеството за търговия на едро във връзка с комунална услуга и придобива електроенергия посредством дългосрочни СИЕ, която впоследствие се продава на местните търговци на дребно. Унгарските СИЕ обхващат по-голямата част от енергийните нужди на тази държава-членка, което може да оказва въздействие върху търговията на едро подобно на, или дори по-голямо от описаното по-горе в контекста на полския пазар за търговия на едро.“
- (330) Така всички различни проучвания, посочени по-горе, стигат до заключението, че СИЕ нарушават конкуренцията и могат да оказват въздействие върху търговията между държавите-членки.
- (331) По-нататък заинтересованите страни се аргументират, че не е вярно, че липсата на наличен свободен капацитет води до нарушаване на конкуренцията, тъй като търговете за капацитет с явно наддаване на MVM показват, че дори не са продадени всички предложени енергийни продукти.
- (332) Сравнение между предложените количества и успешно продадените на търг продукти⁽⁷⁸⁾ показва обаче, че MVM е продало всички предложени продукти на почти всеки търг с явно наддаване. Всъщност в повечето случаи то дори е трябвало да използва 10-те процента максимални допълнителни продукти, които по закон има право да използва.
- (333) Заинтересованите страни също така представиха мнения, в които подчертаха, че много други фактори оказват въздействие върху търговията и повлияват на успеха на развитието на свободната конкуренция на пазара за търговия на едро на електроенергия в Унгария. Комисията очевидно се съгласява, че СИЕ не са единственият фактор, оказващ въздействие върху конкуренцията и търговията. Всички горепосочени изследвания също признават, че огромен брой други елементи (законодателство, ограничен достъп до презграничен капацитет, значително влияние на развитието на цените на международните пазари на електроенергия и др.) оказват равностойно въздействие върху цялостния успех на отварянето на пазара и действителните нива на цените. Всички представени на Комисията проучвания в хода на настоящата процедура и достъпни за нея по друг начин, с изключение на представеното и поръчано от AES-Tisza⁽⁷⁹⁾, обаче ясно признават, че СИЕ действително оказват съществен ефект върху конкуренцията и търговията.
- (334) Запазеният капацитет, гарантираното изкупуване и механизъмът за определяне на цените, предвидени от СИЕ, предпазват производителите на електроенергия със СИЕ, за цялата продължителност на СИЕ, от търговския риск, свързан с обслужването на електроцентралите. Както е посочено в съображение 211 по-горе, това включва риска, свързан с промени в разходите за производство на електроенергия и по-специално разходите за гориво, риска, свързан с промени в цените на електроенергия за крайните потребители, и риска, свързан с промени в търсенето на електроенергия от крайни потребители. Тъй като тези рискове са обичайни рискове, които биха понесли производители на електроенергия без СИЕ, СИЕ създават пречка за равно поле на изява в сектора за производство на електроенергия и нарушават конкуренцията на основата на качества.

⁽⁷⁴⁾ Точка 24 от заключенията (Összefoglalás) на доклада.

⁽⁷⁵⁾ Публикувано през ноември 2006 г. Оригиналното заглавие е „A hosszú távú áramvásárlási szerződések megszüntetésének hatása a villamos energia nagykereskedelmi árára“.

⁽⁷⁶⁾ Цитат от точка 2 от проучването: „összeegyeztetetetlen a versenyipiaci működés elveivel“.

⁽⁷⁷⁾ 10 януари 2007 г.; <http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/inquiry/index.html>

⁽⁷⁸⁾ Информацията е достъпна на уебсайта на унгарската Служба по енергетика: www.eh.gov.hu

⁽⁷⁹⁾ Изследване от д-р Theon van Dijk, март 2006 г.

- (335) Комисията също така отбелязва, че повечето производители, облагодетелствани от СИЕ, принадлежат към големи международни групи, които развиват дейност в няколко държави-членки. Предоставянето на конкурентно предимство на тези групи без съмнение оказва въздействие върху търговията и потенциала за нарушаване на конкуренцията на общия пазар.
- (336) Повечето от оценките на заинтересованите страни на критериите за въздействие върху търговията и нарушаване на конкуренцията се позовават на условия на пазара от периода на сключване на СИЕ и във всеки случай на пазарни условия преди присъединяването на Унгария към ЕС. Комисията не може да приеме тази линия на аргументиране и в тази връзка се позовава на съображения 156—172 по-горе.
- (337) Някои заинтересовани страни също така се аргументират, че разглеждани поотделно техните СИЕ не оказват въздействие върху търговията, тъй като производственият капацитет на тяхната електроцентрала е незначителен в сравнение с цялостния производствен капацитет на държавата. Тъй като основния принцип на СИЕ е еднакъв за всички тях (задължение за изкупуване на определено минимално количество произведена електроенергия, запазване на производствен капацитет, цена, която обхваща обоснованите постоянни и променливи разходи за период от 15 до 27 години), всяко СИЕ оказва въздействие върху пазара. По определение обаче степента на ефекта се умножава поради съвместното съществуване на десетте СИЕ на унгарския пазар. Колкото по-голям е капацитетът, обхванат от СИЕ, толкова по-големи са горепосочените ефекти.
- (338) В контекста на горепосоченото Комисията заключава, че условията на СИЕ, описани по-горе, оказват въздействие върху търговията и притежават потенциал да нарушат конкуренцията.
- (339) В точка 3.1 от своето решение за откриване на процедурата, Комисията изрази съмнения по отношение на естеството на държавна помощ във връзка с електроцентрала Paks поради разликите, които могат да съществуват между СИЕ на тази централа и другите СИЕ по отношение на ръководните му принципи. В резултат от своите разследвания обаче Комисията заключава, че горепосочената оценка на критериите за държавна помощ се прилага по същия начин към СИЕ на Paks, тъй като в него присъстват същите основни принципи заедно със специфичните характеристики, установени съгласно съответните критерии.
- (340) Въз основа на горепосочената оценка, Комисията счита, че главните условия на задължението за изкупуване, заложили в СИЕ, т.е. запазването на капацитет и гарантираното изкупуване от страна на MVM при условия, които гарантират възвръщаемостта на инвестициите на електроцентралите, като същевременно ги предпазват от търговските рискове от обслужването на техните централи, представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО. Тази държавна помощ се постига чрез комбинацията от запазване на капацитет, минимално гарантирано изкупуване, механизъм за определяне на цените, основан на такса за

капацитет и такса за електроенергия, която покрива постоянни, променливи и капиталови разходи, в рамките на дълъг период отвъд нормалните търговски практики.

7.4. Приложимост на СИЕ след присъединяването

- (341) Заинтересованите страни се аргументират, че в съответствие с общия принцип за недопускане на прилагане с обратна сила, мерки, които са били установени в съответствие със законодателството преди присъединяването, следва да не се проучват от Комисията след присъединяването.
- (342) Комисията не може да се съгласи с този аргумент. Всички мерки, независимо от тяхната законност в съответствие с националните правила преди присъединяването, става обект на правилата на достиженията на правото на Общността към датата на присъединяване. Специфичните правила за мерки за държавна помощ, изложени в приложение IV към Акта за присъединяване, се прилагат към мерки за помощ дори ако те са били установени в съответствие с националните законови правила преди присъединяването.
- (343) Приложение IV.3, параграф 1 от Акта за присъединяване определя като съществуваща помощ само три категории мерки: i) мерки, приведени в действие преди 10 декември 1994 г.; ii) мерки, които — след проучване от страна на Комисията — са били включени в списъка в приложение IV към Договора за присъединяване; и iii) мерки, одобрени от Комисията в съответствие с така наречения междинен механизъм. Всички мерки, които продължават да са приложими след датата на присъединяването, които представляват държавна помощ и които не попадат в една от тези три категории, се считат за нова помощ считано от момента на присъединяване; поради това Комисията има правомощия да забрани тези мерки, ако те са несъвместими с общия пазар. Това прилагане на правилата за държавна помощ към бъдещи ефекти на мерки, които продължават да са приложими след присъединяването, не включва прилагане с обратна сила на правилата на ЕО относно държавна помощ и във всеки случай е разрешено от Акта на присъединяване.
- (344) Приложение IV.3., параграф 2 от Акта за присъединяване определя „междинния механизъм“. То предоставя правна рамка за оценка на схеми за помощ и индивидуални мерки за помощ, приведени в действие в нова държава-членка преди датата на присъединяване, които продължават да са приложими след присъединяването.
- (345) Заинтересованите страни се аргументират, че, тъй като правилата на Общността относно държавна помощ се прилагат само от датата на присъединяване, единствено мерки за помощ, които предоставят допълнителна изгода след присъединяването, могат да се определят като приложими след присъединяването. Те се аргументират, че СИЕ не водят до никаква допълнителна изгода след присъединяването, тъй като техните формули за определяне на цените са определени преди присъединяването и съответно че финансовият риск за държавата е бил изцяло известен преди присъединяването.

(346) Комисията стига до следните заключения. СИЕ изтичат между 2010 и 2024 г., т.е. след присъединяването. Комисията е считала само в извънредни случаи, че дадена мярка за помощ, която продължава да се прилага след присъединяването, не представлява помощ, приложима след присъединяването, по смисъла на Акта за присъединяване. Независимо от това, такава извънредна практика, както всички изключения в закона, следва да се тълкува *stricto sensu*, за да се избегне излизането извън контрола на държавна помощ от страна на Комисията на мерки, за които подписалите Акта за присъединяване страни са възнамерявали да бъдат подложени на такъв контрол.

(347) В този контекст Комисията действително е считала в своята практика⁽⁸⁰⁾, че мерки за помощ, за които точният икономически риск за държавата е изцяло известен преди присъединяването, не са приложими след присъединяването по смисъла на приложение IV към Акта за присъединяване.

„Точният икономически риск за държавата“

(348) СИЕ не определят горна граница на размера на финансов риск за държавата, нито е възможно той да се изчисли точно преди присъединяването за цялата продължителност на СИЕ.

(349) Напротив, икономическият риск за държавата в съответствие със СИЕ зависи от параметри, чието бъдещо развитие е било неизвестно при присъединяването. Освен това СИЕ са гарантирали на производителите защита от промените в разходите, които не са били свързани с трансакции или събития преди присъединяването, а са касаели бъдещи развития и поради това не са били известни към датата на присъединяването.

(350) По-специално фактът, че рискът за държавата в съответствие със СИЕ не е бил известен към датата на присъединяване и че СИЕ са налагали задължения за държавата след присъединяването, се демонстрира от следните обстоятелства.

(351) Първо, точните цени на електроенергията, на които производителите на електроенергия продават електроенергия на MVM, не са посочени в отделните СИЕ. Цените са резултат от изчисления, извършвани чрез формула, съставена от параметри, които се променят по непредвидим начин.

(352) Формулите за определяне на цени на СИЕ включват такса за капацитет и такса за електроенергия заедно с други различни допълнителни такси в зависимост от съответните производители.

(353) Формулите определят само допустимите разходи и плащания за всяка категория от такси, както и значението на тази категория от такси в цената.

(354) Самите производители, както и MVM, признаха в своите мнения, че точното значение на определени категории от

такси е трябвало допълнително да се разясни в преговори с MVM.

(355) Голям брой категории на разходи, посочени в СИЕ, са променливи и не могат да бъдат известни с точност преди присъединяването. Например:

(356) *Такса за капацитет*

Тази категория на разходи взема под внимание както гарантирания капацитет, така и действително използвания за MVM капацитет. Тази категория на разходи зависи, наред с други неща, от годишно, месечно и седмично планиране. Всяко СИЕ се позовава на правилата за периодичното планиране и точната крайна цена във всяко СИЕ зависи от годишните, месечните и седмичните планове. По определение, тези категории на разходи не могат да бъдат определени предварително с голяма точност. Страните могат например да предвидят „свърхкапацитет“ за даден период от време в своите планове. Цялостната цена, която трябва да се заплати от MVM, по необходимост ще зависи от други параметри, например времето, което оказва въздействие върху търсенето на електроенергия.

Тази категория на разходи също така зависи от обменния курс на HUF.

(357) *Такса на електроенергия*

Тази категория на разходи зависи най-вече от разходите за гориво. Тези разходи се променят в съответствие с пазарни правила извън контрола на страните. Разходите, свързани с бъдещото развитие на цените на горивото, не са обект на конкретна горна граница в СИЕ.

Освен това точният размер на таксите за електроенергия, платими за определен период от време естествено зависи от точното количество на продажбите на MVM, които могат да се изчислят само *a posteriori*.

(358) *Допълнителни такси (където е приложимо)*

Някои СИЕ предвиждат допълнителна такса за капацитет, който е бил запазен, но впоследствие не е бил използван. Точният размер на тази такса по определение не може да се посочи предварително.

(359) В повечето СИЕ е налице система на бонус/малус, при която производителите имат право на бонус, ако оперират с по-голям капацитет в периоди на върхово натоварване от предвидения в СИЕ, или ако произвеждат повече електроенергия. Малус се предвижда за производител, който осигурява по-малко капацитет от прогнозираните в СИЕ и годишните/месечните планове.

(360) Тези изчисления, като другите, посочени по-горе, се основават на периодични оперативни планове и също така зависят от поведението на самия производител. Те при никакви обстоятелства не могат да се определят предварително.

⁽⁸⁰⁾ Напр. вж. Решение на Комисията от 28 януари 2004 г. относно държавна помощ, CZ 14/2003 — Чешка република „Česká spořitelna, a.s.“.

- (361) Всичко горепосочено показва, че фиксирането на точна крайна цена за изкупуване на електроенергия за договори с продължителност от 15 до 27 години е технически невъзможно. Точната цена взема предвид периодични производствени планове и зависи от търсенето на електроенергия, поведението на страните по договора, цените на горивата и др.
- (362) Дори ако не всички тези аргументи са приложими за всички СИЕ (тъй като категориите на допустими разходи се различават в известна степен в зависимост от СИЕ), всички СИЕ съдържат ценови елементи, които не може предварително да се определят с точност.
- (363) В този контекст, Комисията счита, че наличието на формула за определяне на цените не представлява достатъчна горна граница на икономическия риск за държавата. Самото наличие на редица променящи се фактори във формулата прави невъзможно определянето на бъдещото ниво на излагане на държавата с достатъчна точност.
- (364) Като второстепенен аргумент, финансовият риск за MVM в съответствие със СИЕ до голяма степен зависи от търсенето. Той се равнява на разликата между покупната цена в съответствие със СИЕ и приходите, които MVM може да генерира чрез продажба на електроенергия. Цената, на която MVM продава своята електроенергия обаче, не може да се предвиди. Тя зависи от точните приходи, генерирани от продажбите на MVM в съответствие с неговите споразумения с регионалните дистрибутори, резултата от неговите търгове с явно наддаване, търгове с подаване на оферти и продажби на „пазара“ („Piacstér“). Тези цени също така се повлияват от периодичното официално регулиране на цените и промените на търсенето на пазара. Това увеличава непредвидимостта на риска за държавата в съответствие със СИЕ. Може дори да се окаже, че гарантираното изкупуване, предвидено в СИЕ, все повече превишава реалните нужди на MVM, особено след пълното либерализиране на пазара на електроенергия през януари 2008 г. Излишъкът на електроенергия може да доведе до дори по-високи неизвестни разходи, като увеличи още повече непредвидимостта на точния риск за държавата в съответствие със СИЕ.
- (365) Поради това плащанията от страна на MVM на производителите на електроенергия след присъединяването на са просто извършване на траншовете в рамките на цялостна фиксирана горна граница, установена преди присъединяването.
- (366) Следователно оценяваните СИЕ в настоящото решение са приложими след присъединяването по смисъла на точка 3 от приложение IV към Акта за присъединяване.

7.5. СИЕ като „нова помощ“ за разлика от „съществуваща помощ“

- (367) В съответствие с точка 3 от приложение IV към Акта за присъединяване, „ако Комисията не възрази срещу съществуващата мярка за помощ на основание на сериозни съмнения за съответствието на мярката с Общия пазар, в рамките на три месеца от получаването на пълната информация за тази мярка или от получаването на изявлението на новата държава-членка, в която тя информира Комисията, че счита, че предоставената информация е пълна, поради това, че допълнително изисканата информация не е налице или че вече е била предоставена, счита се, че Комисията не е възразявала.“
- (368) Въз основа на този член, някои заинтересовани страни се аргументираха, че Комисията е изпуснала тримесечния срок след уведомяването на Унгария от 31 март 2004 г. и поради това имплицитно е одобрила мярката в съответствие с междинната процедура.
- (369) В това отношение Комисията изтъква, че предметът на уведомяването от 31 март 2004 г. в съответствие с междинната процедура е бил указ относно компенсации, предоставени на MVM, а не СИЕ. Уведомяването е било оттеглено от Унгария и впоследствие Комисията е отворила случай № относно самите СИЕ (вж. глава 1 по-горе).
- (370) Трябва да се отбележи също така, както е показано от таблицата по-долу, че Комисията в действителност не е изпуснала тримесечния срок, цитиран от заинтересованите страни:

Събитие	Дата	Краен срок след получаване на информацията
Уведомяване от Унгария	31.3.2004 г.	
Въпроси от Комисията	29.4.2004 г.	29 дни
Отговори от Унгария	4.6.2004 г.	
Въпроси от Комисията	10.8.2004 г.	2 месеца и 6 дни
Отговори от Унгария	21.10.2004 г.	
Въпроси от Комисията	17.1.2005 г.	2 месеца и 27 дни
Отговори от Унгария	7.4.2005 г.	
Оттегляне на уведомяването от Унгария	15.4.2005 г.	8 дни

- (371) В допълнение към горепосочената кореспонденция бяха проведени лични срещи на Комисията и унгарските органи на 15 юли 2004 г., 30 ноември 2004 г. и 12 януари 2005 г.

- (372) Що се отнася до настоящата процедура, в нея Комисията оценява дали СИЕ съдържат съществуваща или нова помощ въз основа на разпоредбата на Акта за присъединяване и процедурния регламент.
- (373) В съответствие с глава 3 от приложение IV към Акта за присъединяване, всички мерки за държавна помощ, които са били приведени в действие преди присъединяването, които продължават да са приложими след тази дата и които не попадат в една от категориите на съществуваща помощ, посочени по-долу, се считат към момента на присъединяване за нова помощ по смисъла на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО.
- (374) Обхванатите от настоящото решение СИЕ са влезли в сила между 1995 и 2001 г., т.е. преди Унгария да се присъедини към ЕС на 1 май 2004 г. Настоящото решение касае само СИЕ, които са били в сила към датата на присъединяване. То не обхваща никакви СИЕ, които са преустановени преди тази дата. Поради всички допълнителни причини, посочени в точка 7.4 по-горе, мярката продължава да е приложима след присъединяването по смисъла на Акта за присъединяване.
- (375) Трите категории на съществуваща помощ, посочени в Акта за присъединяване, обхващат:
1. Мерки за помощ, приведени в действие преди 10 декември 1994 г.

Всички СИЕ са били сключени и приведени в действие след 10 декември 1994 г.
 2. Мерки за помощ, които са били включени в списъка със съществуващи мерки за държавна помощ, приложен към Акта за присъединяване.

Нито СИЕ като цяло, нито някое отделно СИЕ са били включени в допълнението към приложение IV от Акта за присъединяване, посочено в точка 1, буква б), глава 3, приложение IV, което съдържа списъка със съществуващи мерки за помощ.
 3. Мерки за помощ, които преди датата на присъединяване са били оценени от органа за държавна помощ в държавата-членка и са били сметени за съвместими с правото на Общността, и срещу които Комисията не е възразила въз основа на сериозни съмнения относно съвместимостта с общия пазар съгласно процедурата, изложена в Акта за присъединяване, така наречената „междинна процедура“ (вж. глава 3, параграф 2 от приложение IV към Акта за присъединяване).

На Комисията не са били представени СИЕ в съответствие с така наречената междинна процедура.
- (376) Тъй като СИЕ не принадлежат към нито една от категориите на съществуваща помощ, изброени в Акта за присъединяване, те представляват нова помощ считано от датата на присъединяване.
- (377) Комисията отбелязва, че тази класификация също така е в съответствие с последното изречение на член 1, буква б), тире v) от процедурния регламент. Този член гласи, че когато определени мерки станат помощ след либерализиране в съответствие с правото на Общността (в този случай либерализиране на енергийния пазар в съответствие с Директива 96/92/ЕО, която влезе в сила в Унгария при нейното присъединяване към Европейския съюз), такива мерки не се считат за съществуваща помощ след датата, определена за либерализиране, т.е. те трябва да се считат за нова помощ.
- (378) Електроцентрала Budapest се аргументира, че последното изречение на член 1, буква б), тире v) от процедурния регламент следва да не се прилага. Електроцентрала се позовава на решението *Alzetta Mauro*⁽⁸¹⁾, като се аргументира, че помощ, предоставена на пазар, който е бил затворен за конкуренция преди неговото либерализиране, трябва да се счита за съществуваща помощ считано от датата на либерализиране.
- (379) Комисията не може да приеме този аргумент. Както вече бе посочено по-горе, Комисията счита, че целта на разпоредбите за държавна помощ, съдържащи се в Акта за присъединяване, е именно да се гарантира, че всички мерки, които могат да нарушат конкуренцията между държавите-членки считано от датата на присъединяване, се прегледват от Комисията. За разлика от договорите за присъединяване преди 1 май 2004 г., Актът за присъединяване, подписан на 1 май 2004 г., е изготвен така че да ограничава мерки, считани за съществуваща помощ, до трите специфични случая, описани по-горе. Решението *Alzetta Mauro* не касае мярка в обхвата на Акта за присъединяване и поради това не може да се счита за приложимо в тази връзка към оценяваните СИЕ. Освен това решението *Alzetta Mauro* касае ситуация преди влизането в сила на Регламент (ЕО) № 659/1999.
- (380) Електроцентрала Budapest също така се аргументира, че член 1, буква б), тире v) не се прилага към индивидуални мерки за помощ „тъй като индивидуалните мерки са помощ не са посочени изрично“. Комисията не може да приеме този аргумент. Няма причина, поради която позоваването на „помощ“ и на „определени мерки“ да не касае както индивидуална помощ, така и схеми за помощ. Член 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999 последователно се позовава на „мерки“, предмет на уведомление, но Комисията приема, че заинтересованата страна не би оспорила, че член 4 ръководи изключително предварителното проучване на схеми за помощ, предмет на уведомление.
- (381) Поради това, въз основа на Акта за присъединяване и процедурния регламент, Комисията заключава, че СИЕ представляват нова помощ.

(81) Вж. бележка под линия 32.

7.6. Валидно сключени частни споразумения не могат да се прекратят от Комисията („*practa sunt servanda*“) — Правна несигурност — Пропорционалност

- (382) Комисията желае да отговори на мненията, представени от заинтересованите страни, че частноправни договори не могат да се прекратяват от Комисията, тъй като този изход, според заинтересованите страни, би бил в противоречие с правилата относно държавна помощ на Договора за ЕО, принципа на правна сигурност и изискването за пропорционалност.
- (383) Комисията отхвърля тези аргументи. Формата на помощта (частноправен договор в случая на СИЕ) не е подходяща от гледна точка на държавната помощ; за анализа на Комисията е важен единствено ефектът на мярката. Ако условията на частноправен договор водят до неправомерна и несъвместима държавна помощ за една от страните, тези условия трябва да бъдат прекратени от държавата-членка. Прекратяването на незаконната и несъвместима мярка за държавна помощ трябва да се нареди от Комисията, дори ако държавната помощ представлява толкова съществена част от споразумението, че нейното прекратяване би засегнало действителността на самото споразумение.
- (384) Що се отнася до правната сигурност, Комисията стига до следните заключения. Европейското споразумение, създаващо асоциация между Европейските общности и държавите-членки от една страна, и Република Унгария от друга страна, което проправи пътя за присъединяването, бе подписано на 16 декември 1991 г. и влезе в сила 1 февруари 1994 г., т.е. преди сключването на СИЕ. Унгария официално кандидатства за присъединяване на 31 март 1994 г. По времето, когато страните са сключили СИЕ (между 1995 г. и 2001 г.), съгласно член 62 от Европейското споразумение, Унгария вече е била длъжна да хармонизира правилата за конкуренция с Договора за ЕО. Също така бе ясно, че СИЕ са сключени са толкова дълъг период, че няма да приключат преди присъединяването на Унгария към ЕС.
- (385) Република Унгария подписа Договора за присъединяване на 16 април 2003 г.⁽⁸²⁾ Договорът за присъединяване влезе в сила на 1 май 2004 г. Считано от датата на присъединяване, разпоредбите на оригиналните основни договори и тези от вторичното законодателство станаха задължителни за Унгария в съответствие с член 2 от Акта за присъединяване. Следователно така наречените достижения на правото на Общността се прилагат към всички договорни отношения в новите държави-членки и всякакви изключения от това правило могат да произтичат единствено от самия Акт за присъединяване. Актът за присъединяване, анексиран към Договора, и неговите приложения не предвиждат никакви изключения

съгласно правилата за държавна помощ, които биха освободили СИЕ или енергийния сектор като цяло от прякото прилагане на законодателството на ЕО относно държавната помощ.

- (386) Така Комисията е длъжна да прилага законодателството на ЕС относно конкуренцията по отношение на Унгария по същия начин, както го прави по отношение на всички останали държави-членки що се отнася до енергийния сектор. За разлика от аргументите на заинтересованите страни, Комисията счита, че всъщност именно неприлагането на правилата за държавна помощ по отношение на СИЕ би довело до правна несигурност на общия енергиен пазар. Присъединяването на държава-членка може действително да доведе до ситуации, в които дадена мярка, която не нарушава никоя част от националното законодателство преди приемането, се квалифицира като държавна помощ считана от присъединяването и като така тя попада в обхвата на контрол на Комисията относно държавна помощ.
- (387) Поради това Комисията не откри основателни аргументи в мненията на заинтересованите страни за това, че настоящата процедура е несъвместима с принципа на правна сигурност.

7.7. Оценка на съвместимостта

- (388) Член 87, параграф 1 от Договора за ЕО предвижда обща забрана на държавната помощ в рамките на Общността.
- (389) Член 87, параграфи 2 и 3 от Договора за ЕО предвиждат изключения от общото правило, че такава помощ е несъвместима с общия пазар, както се заявява в член 87, параграф 1.
- (390) Изключенията в член 87, параграф 2 от Договора за ЕО не се прилагат в настоящия случай, тъй като мярката няма социален характер, не е била предоставена на индивидуални потребители, не е предвидена за отстраняване на шети, причинени от природни бедствия или извънредни събития и не е била предоставена на икономиката в отделни региони на Федерална република Германия, засегнати от разделянето на тази страна.
- (391) В член 87, параграф 3 от Договора за ЕО са предвидени допълнителни изключения.
- (392) Член 87, параграф 3, буква а) гласи, че „помощ за стимулиране на икономическото развитие на региони, където стандартът на живот е необичайно нисък или където има високо равнище на безработица“ може да се счита за съвместима с общия пазар. Цялата територия на Унгария може да бъде разглеждана като такъв регион по време на нейното присъединяване и повечето от нейните региони все още могат да се възползват от такава помощ⁽⁸³⁾.

⁽⁸²⁾ ОВ L 236, 23.9.2003 г.

⁽⁸³⁾ Карта за регионална помощ на Унгария, одобрена от Комисията на 13 септември 2006 г. и публикувана в ОВ С 256, 24.10.2006 г., стр. 7.

- (393) Комисията прие насоки за оценката на такава помощ. Когато Унгария се присъедини към ЕС, насоките относно национална регионална помощ⁽⁸⁴⁾ („предишните насоки относно регионална помощ“) бяха в сила. Тези насоки също така ръководеха оценката на регионална помощ в контекста на член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО. За периода след 1 януари 2007 г. Комисията прие нови насоки относно регионална помощ⁽⁸⁵⁾ („новите насоки относно регионална помощ“).
- (394) И според двата вида насоки относно регионална помощ, държавната помощ може по принцип да се разреши само за инвестиционни разходи⁽⁸⁶⁾. В съответствие с двата вида насоки:
- (395) „Регионална помощ, предназначена за намаляване текущите разходи на дружеството (оперативна помощ), по принцип е забранена. Независимо от това такава помощ по изключение може да бъде предоставяна в региони, приемливи за подпомагане по член 87, параграф 3, буква а), ако i) помощта е оправдана с оглед приноса ѝ за регионалното развитие и предвид нейното естество, и ii) размерът ѝ е пропорционален на затрудненията, към чието облекчаване е насочена. Държавата-членка е тази, която трябва да докаже наличието и тежестта на евентуалните затруднения“⁽⁸⁷⁾.
- (396) Помощта не може да се разглежда като инвестиционна помощ. Инвестиционната помощ се определя чрез използване на списък с потенциални отговарящи на критериите разходи, които се посочват и в двата вида насоки за регионална помощ. Плащанията в съответствие със СИЕ ясно покриват и други разходи. Най-очевидният пример е, че СИЕ гарантират разходите за гориво, свързани с дейността на електроцентралите. СИЕ покриват и разходи за персонал. Очевидно тези разходи не отговарят на критериите за инвестиционна помощ. Напротив, те са част от текущите разходи на оператора и като такива трябва да се включат в оперативните разходи, както са определени и от двата вида насоки за регионална помощ.
- (397) Що се отнася до оперативната помощ, по време на процедурата нито унгарските органи, нито заинтересованите страни не демонстрираха никакви регионални затруднения, свързани със специфичните региони, обхванати от СИЕ, нито показаха пропорционалността на нивото на помощ във връзка с такива затруднения.
- (398) Освен това и двата вида насоки за регионална помощ предвиждат оперативната помощ във всеки случай постепенно да се намалява и ограничава с течение на времето. Помощта, предоставена чрез СИЕ, не се намалява постепенно и за продължителността от 15 до 27 години отива далеч отвъд разрешеното и според двата вида насоки. СИЕ също така не попадат в обхвата на което и да е специфично изключение в насоките за регионална помощ, нито пък унгарските органи и заинтересованите страни са твърдели нещо такова.
- (399) В контекста на горепосоченото Комисията заключава, че помощта не отговаря на критериите за дерогацията, предвидена в член 87, параграф 3, буква а) от Договора за ЕО.
- (400) Член 87, параграф 3, буква б) от Договора за ЕО гласи, че „помощ за насърчаване изпълнението на важен проект от общоевропейски интерес или за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава-членка“ може да бъде обявена за съвместима с общия пазар.
- (401) Комисията отбелязва, че въпросната помощ не е предвидена за насърчаване изпълнението на важен проект от общоевропейски интерес.
- (402) Комисията също така не откри никакви доказателства, че помощта е предвидена за преодоляване на сериозно затруднение в унгарската икономика. Комисията признава, че електроенергията е важен продукт за икономиката на всяка държава-членка и че е имало необходимост от модернизирани на този сектор в Унгария през 90-те години на 20-ти век.
- (403) Комисията счита обаче, че понятието „сериозни затруднения в икономиката на държава-членка“ касае много по-сериозни случаи и не може да се прилага към споразумения, осигуряващи нормални доставки на електроенергия. Освен това Комисията отбелязва, че това понятие съдържа аспект на неотложност, който е несъвместим със СИЕ.
- (404) Нито унгарските органи, нито заинтересованите страни не заявиха, че СИЕ са съвместими с член 87, параграф 3, буква б) от Договора за ЕО.
- (405) С оглед на горепосоченото, Комисията заключава, че помощта не отговаря на изискванията за дерогацията, заложената в член 87, параграф 3, буква б) от Договора за ЕО.
- (406) Член 87, параграф 3, буква г) от Договора за ЕО гласи, че помощ за насърчаване на културата и опазване на наследството може да се счита за съвместима с Договора за ЕО, когато тази помощ не засяга условията на търговия и конкуренция в Общността в степен, противоречаща на общия интерес. Този член очевидно не се прилага към СИЕ.
- (407) Член 87, параграф 3, буква в) предвижда разрешаване на помощ за улесняване развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, доколкото такава помощ не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Комисията е изготвила няколко насоки и съобщения, които обясняват как ще прилага дерогацията, съдържаща се в този член.

(84) ОВ С 74, 10.3.1998 г., стр. 9.

(85) ОВ С 54, 4.3.2006 г., стр. 13.

(86) Точка 4.15 от старите и точка 5 от новите насоки за регионална помощ.

(87) Цитатът е от точка 5 от новите насоки за регионална помощ.

- (408) Що се отнася до старите и новите насоки относно регионална помощ, несъвместимостта на СИЕ с тези насоки е показана в съображения 393—398 по-горе.
- (409) Комисията отбелязва, че насоките относно околната среда, приложими по време на присъединяването на Унгария към ЕС⁽⁸⁸⁾, подобно на насоките относно регионална помощ, разрешават най-вече инвестиционна помощ. Оперативната помощ се ограничава до специфични цели. Първата от тях е помощ за управление на отпадъци и за спестяване на електроенергия (раздел Д.3.1), която е ограничена до максимална продължителност от 5 години. Втората е помощ под формата на намаляване или освобождаване от данъци (раздел Д.3.2). Третата е помощ за възобновяеми енергийни източници (раздел Д.3.3). Очевидно нито една от тези разпоредби не се прилага в настоящия случай.
- (410) Четвъртият и последен вид оперативна помощ, която може да бъде разрешена, е помощ за комбинираното производство на електрическа и топлинна енергия, наричано по-нататък „комбинирано производство“ (раздел Д.3.4). Някои от засегнатите производители произвеждат топлинна и електрическа енергия. Условието на точка 66 и следователно условията на вариантите в съответствие с точки 58—65 от насоките относно околната среда обаче, не са изпълнени от СИЕ. Едно от условията, заложили в точка 66, е, че мярката за помощ е полезна по отношение опазването на околната среда, тъй като ефективността при преобразуване е особено висока, защото мярката ще позволи намаляване на потреблението на електроенергия или защото производственият процес ще е по-безвреден за околната среда. Нищо в информацията, с която Комисията разполага, не показва, че това условие е изпълнено.
- (411) Трите варианта, които държавите-членки могат да използват, за да предоставят оперативна помощ за комбинирано производство, са както следва:
- вариант 1: помощ за компенсирание на разликата между производствените разлики на централата за комбинирано производство и пазарната цена на произведената електроенергия;
 - вариант 2: въвеждане на пазарни механизми като екологосъобразни сертификати или търгове с подаване на оферти;
 - вариант 3: помощ за компенсирание на избегнатите външни разходи, представляващи разходите за околната среда, които обществото би понесло, ако същото количество електроенергия не бе произведено чрез комбинирано производство;
 - вариант 4: помощ, ограничена до 5 години, която или намалява, или е ограничена до 50 % от допустимите разходи.
- (412) Очевидно е, че СИЕ не отговарят на условията на вариант 2 и вариант 3. Условието на вариант 1 също не са изпълнени, тъй като пазарната цена на произвежданата електроенергия не се използва за изчисляване на размера на помощта. Размерът на помощта, прехвърлена в съответствие с дадено СИЕ, зависи не от цените, предлагани от който и да е друг производител на електроенергия, а единствено от инвестиционните и оперативни разходи, понесени от въпросния производител.
- (413) Освен това нито Унгария, нито който и да е от съответните производители, не заяви, че е налице съвместимост въз основа на тези членове, нито демонстрира, че плановете отговарят на критериите на насоките относно околната среда за оперативна помощ във връзка с комбинирано производство.
- (414) На 23 януари 2008 г. Комисията прие нови насоки относно държавна помощ за защита на околната среда⁽⁸⁹⁾. Тези нови насоки също позволяват оперативна помощ само в случай на спестяване на електроенергия, комбинирано производство, използване на възобновяеми енергийни източници и намаляване или освобождаване от данъци. Както е посочено по-горе, нито едно от тези не се прилага към СИЕ.
- (415) Що се отнася до комбинираното производство, има три варианта, от които държавите-членки могат да избират, когато предоставят такава помощ:
- вариант 1: помощ за компенсирание на разликата между производствените разходи на централата за комбинирано производство и пазарната цена на произведената електроенергия;
 - вариант 2: въвеждане на пазарни механизми като екологосъобразни сертификати или търгове;
 - вариант 3: помощ, ограничена до 5 години, която или намалява, или е ограничена до 50 % от допустимите разходи.
- Нито едно от условията на тези варианти не е изпълнено от СИЕ. Нито унгарските органи, нито производителите на електроенергия не предоставиха каквито и да е доказателства за изпълнението на тези критерии на новите насоки относно околната среда.
- (416) От насоките и съобщенията, които Комисията разработи, за да обясни как точно ще прилага дерогацията, съдържаща се в член 87, параграф 3, буква в), единственото, което би могло да се приложи в настоящия случай, е методологията за невъзвръщаемите разходи (вж. съображение 26 по-горе).

⁽⁸⁸⁾ Насоки на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда, ОВ С 37, 3.2.2001 г., стр. 3.

⁽⁸⁹⁾ ОВ С 82, 1.4.2008 г., стр. 1.

- (417) Методологията на невъзвращаемите разходи касае помощ, предоставена на дружества на пазара, които са инвестирани в електроцентрали преди либерализирането на сектора на електроенергия и които могат да изпитват затруднения при възстановяването на техните инвестиционни разходи в условията на либерализиран пазар. Тъй като една от основните характеристики на СИЕ е да позволи на определени дружества, които са инвестирани в активи за производство на електроенергия преди либерализирането на сектора на електроенергия, да продължат да извличат изгода от гарантиране на приходите, което обезпечава възвръщаемост на инвестициите, методологията трябва да се счита за подходяща основа за оценка на съвместимостта на СИЕ.
- (418) Комисията отбелязва, че нито унгарските органи, нито който и да е от засегнатите производители на електроенергия не се аргументират в своите мнения, че самите СИЕ са съвместими с критериите на методологията. Всъщност повечето производители заключават, че СИЕ са търговски споразумения, сключени дълго преди появата на методологията, и критериите на механизъм на компенсация просто не са адекватни за оценка на СИЕ.
- (419) Основната цел на методологията за невъзвращаеми разходи е да подпомогне прехода на енергийния сектор към либерализиран пазар, като позволи на предприятия за електроенергия на пазара да се адаптират към въвеждането на конкуренция⁽⁹⁰⁾.
- (420) Методологията излага принципите, прилагани от Комисията при оценяване на мерки за помощ, предвидени да компенсират разходите от ангажиментите или гаранциите, чието спазване може вече да е невъзможно поради либерализирането на пазара на електроенергия. Такива ангажименти или гаранции се наричат „невъзвращаеми разходи“ и те могат да приемат разнообразни форми, най-вече инвестиции, осъществени при скрита или явна гаранция за продажба.
- (421) Тъй като самите СИЕ представляват явна гаранция за продажба от преди либерализирането, електроцентралите със СИЕ могат да се разглеждат като попадащи в обхвата на методологията.
- (422) Комисията отбелязва обаче, че няколко елемента от основните принципи, които съставляват СИЕ, не отговарят на условията, заложи в раздел 4 от методологията. Първо, те не отговарят на условието, заложи в параграф 4.2 от методологията, което изисква спогодбите за плащане на помощта да вземат предвид бъдещото развитие на конкуренцията. Механизмите за определяне на цените на СИЕ са съставени по начин, който взема предвид само специфични параметри на съответната електроцентрали при образуването на цената. Цените, предлагани от конкурентни производители, и техният производствен капацитет не се вземат под внимание.
- (423) В съответствие с точка 4.9 от методологията, Комисията изпитва много сериозни съмнения, когато е малко вероятно размерът на помощта да бъде адаптиран така че да вземе надлежно под внимание разликите между икономическите и пазарни предположения, направени първоначално при определяне на невъзвращаемите разходи, и действителните промени в тях с течение на времето. СИЕ попадат в рамките на тази категория, тъй като при изготвянето на мярката за помощ не е било използвано нито едно пазарно предположение. Освен това фактът, че основните принципи на СИЕ са останали непроменени въпреки постепенното отваряне на пазара на електроенергия и поради това водят до задължението от страна на MVM да купува електроенергия, която надвишава неговите нужди, и да я освобождава на свободния пазар, ясно показва, че СИЕ не вземат под внимание действителното развитие на пазара.
- (424) Освен това както е показано в глава 3 по-горе, едно от основните предимства на СИЕ за производителите на електроенергия е задължението за изкупуване от страна на MVM на фиксиран капацитет и гарантирани количества на цена, която обхваща постоянни, променливи и капиталови разходи, в рамките на период, отговарящ приблизително на жизнения цикъл или времето за амортизиране на активите. Като последствие, СИЕ водят до задължаване на една от страните да купува своята електроенергия от другата страна независимо от действителното развитие на оферти от конкуренти.
- (425) Няколко държави-членки са въвели механизми за компенсация, според които предварително се определя максимален размер на помощта въз основа на анализ на бъдещия конкурентен пазар и по-специално бъдещите пазарни цени в резултат от конфронтацията на търсене и предлагане. Ако действителните приходи, получавани от засегнатите производители, се окажат по-високи от предвидените, действителните субсидии се преизчисляват и се установяват на по-ниско ниво от максималната сума. Поради това въздействието на компенсацията върху пазара е ограничено до минимум, най-вече защото не гарантира минимално ниво на производство и продажби на получателите.
- (426) В това отношение, вместо да подпомага прехода към конкурентен пазар, СИЕ всъщност създават пречка пред развитието на действителна конкуренция в съществена част от пазара за производство на електроенергия. Поради това, спогодбите за изплащане на помощта не дават възможност за вземане под внимание на бъдещото развитие на конкуренцията и размерът на помощта не зависи от развитието на действителна конкуренция.
- (427) Следователно те също така са в противоречие с принципите, заложи в раздел 5 от методологията, според който спогодбите за финансиране не трябва да са в разрез с интереса на Общността, особено по отношение на конкуренцията. В съответствие с раздел 5, спогодбите за финансиране не трябва да водят до възпиране на външни предприятия или нови участници да навлязат на определени национални или регионални пазари. Както обаче е подчертано *inter alia* в съображение 220, системата на запазване на капацитет и такса за капацитет е с тенденция да възпира MVM — който определено е най-големият купувач на пазара за търговия на едро — да

⁽⁹⁰⁾ Вж. уводните разпоредби на методологията.

се обърне към други производители, различни от тези със СИЕ. Освен това отварянето на пазара и условията, заложи в СИЕ, принуждават MVM да купува повече електроенергия от тази, от която се нуждае, и това го принуждава да препродава тази електроенергия на свободния пазар чрез механизмите за освобождаване. Това само по себе си възпрепятства ново навлизане на пазара за търговия на едро. Накрая, Комисията счита, че СИЕ води до нарушения на конкуренцията на унгарския пазар за търговия на едро на електроенергия за период, който много превишава времето, необходимо за разумен преход към конкурентен пазар.

(428) Правилата, съставляващи СИЕ, не отговарят на критериите, заложи в параграф 4.5 от методологията, тъй като максималният размер на помощта, която трябва да се изплати на производителите между 1 май 2004 г. и изтичането на СИЕ, не е посочен предварително.

(429) Освен това точка 4.8 от методологията посочва, че Комисията изпитва много сериозни съмнения относно помощ, чиято цел е да предпазва всички и част от приходите с дата преди влизането в сила на Директива 96/92/ЕО⁽⁹¹⁾, без да се вземат строго под внимание допустимите невъзвръщаеми разходи, които могат да бъдат понесени поради отварянето на пазара.

(430) Фактът, че СИЕ са били поддържани при присъединяването на Унгария към Европейския съюз, е целял именно предпазване на по-голямата част от приходите, получавани от въпросните производители на електроенергия преди влизането в сила на Директива 96/92/ЕО. Освен това електроцентралите със СИЕ обхващат много важен дял от пазара и за много дълъг период, който значително надвишава времето, необходимо за разумен преход към пазара.

(431) Освен това в рамките на основните разпоредби, съставляващи СИЕ, Комисията не може да изолира набор от елементи, който може да се счита за съвместим с общия пазар в съответствие с методологията. По-специално, намаляване на продължителността на СИЕ не би било достатъчно, за да направи СИЕ съвместими, тъй като методът на финансиране, основан на запазен капацитет и гарантирани изкупувани количества, би продължил да възпрепятства развитието на действителна конкуренция. Механизмите за образуване на цените също биха продължили да противоречат на целта да се насърчи появата на един наистина конкурентен пазар, при който цените се определят от взаимодействието между търсене и предлагане.

(432) В контекста на горепосочените съображения Комисията заключава, че СИЕ са несъвместими с критериите, заложи в методологията.

⁽⁹¹⁾ Датата на либерализиране на пазара на електроенергия, която за Унгария бе 1 май 2004 г.

(433) Някои заинтересовани страни също така се аргументираха, че член 86, параграф 2 от Договора за ЕО би могъл да се прилага към СИЕ дори ако не отговарят на критериите на решението *Altmark*.

(434) Комисията счита, че изложените доводи в съображения 255—275 доводи по отношение на критериите на решението *Altmark* също така водят до заключението, че член 86, параграф 2 не може да се прилага към СИЕ.

(435) Член 86, параграф 2 може да се прилага само към дружества, които осигуряват конкретно определени услуги от общ икономически интерес, а настоящият случай не е такъв, както бе демонстрирано в съображения 256—267 по-горе. Освен това компенсацията за осигуряване на УОИИ трябва да бъде пропорционална на понесените допълнителни разходи; с други думи, трябва да е възможно да се определи обхвата на УОИИ, за да може да се изчислят съответните разходи. Случаят тук не е такъв, както бе демонстрирано в съображения 268—270 по-горе.

(436) Следователно оценяваната помощ представлява несъвместима държавна помощ.

7.8. Възстановяване

(437) В съответствие с Договора за ЕО и установената съдебна практика на Съда на Европейските общности, Комисията е компетентна да реши дали въпросната държава трябва да отмени или измени помощта⁽⁹²⁾, когато е било установено, че тя е несъвместима с общия пазар. Съдът също така нееднократно е постановявал, че задължението на дадена държава да отмени помощ, счтена от Комисията за несъвместима с общия пазар, цели да възстанови съществуващото преди това положение⁽⁹³⁾. В този контекст, Съдът постанови, че тази цел е постигната след като получателят е изплатил сумите, предоставени посредством неправомерна помощ, като така се е отказал от предимството, което е имал над своите конкуренти на пазара, и положението от преди предоставянето на помощта е възстановено⁽⁹⁴⁾.

(438) След установяването на тази съдебна практика, в член 14 от Регламент (ЕО) № 659/99 бе записано, че „когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава-членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя. Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на Общността.“

⁽⁹²⁾ Дело C-70/72 *Колтсия/Германия*, [1973] ECR 00813, точка 13.

⁽⁹³⁾ Обединени дела C-278/92, C-279/92 и C-280/92 *Испания/Колтсия*, [1994] ECR I-4103, точка 75.

⁽⁹⁴⁾ Дело C-75/97 *Белгия/Колтсия*, [1999] ECR I-030671, точки 64—65.

(439) Някои заинтересовани страни се аргументираха, че прекратяването на частноправни договори с решение на Комисията би било в противоречие с принципа на правна сигурност, тъй като СИЕ са частноправни договори, които производителите са сключили добросъвестно при съществуващите условия на пазара в онзи период. Те също така се аргументират, че такова решение би противоречало на принципа на пропорционалност. Комисията отхвърля тези аргументи поради причините, изложени в съображения 382—387.

(440) По отношение на пропорционалността, Съдът постанови, че възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ с цел възстановяване на предишното положение по принцип не може да бъде считано за непропорционално на целите на разпоредбите на Договора относно държавна помощ⁽⁹⁵⁾.

(441) Поради това Комисията счита, че има достатъчно основания за възстановяване на помощта, предоставена чрез СИЕ, за да се върнат условията на конкуренция.

Количествено определяне на размера на помощта, която трябва да бъде възстановена

(442) В съображения 176—236 бе показано, че предимството, произтичащо от СИЕ отива отвъд всяка положителна разлика между цените съгласно СИЕ и цените, които биха могли да се постигнат на пазара без СИЕ.

(443) Комисията счита обаче, че цялостната стойност на всички условия, съдържащи се в дългосрочните задължения за изкупуване на MVM, изложени в съображения 174—236, за периода от 1 май 2004 г. и прекратяването на СИЕ, не може да бъде точно изчислена. Следователно при нареждане неправомерната помощ да бъде възстановена, Комисията ще ограничи своето нареждане за възстановяване до разликата, която може да е съществувала между приходите на производителите на електроенергия в съответствие с техните СИЕ и приходите, които биха могли да получават на пазара без СИЕ в рамките на този период.

(444) При определяне на сумата, която трябва да бъде възстановена от производителите, Комисията признава, че точното изчисляване на размера на държавната помощ, от която получателите действително са се възползвали, е доста сложно, тъй като зависи от това какви биха били цените и количеството на произведена и продадена електроенергия на унгарския пазар за търговия на едро на електроенергия между 1 май 2004 г. и датата на прекратяване на СИЕ, ако нито едно от СИЕ не е било в сила през този период. Тъй като СИЕ обхващат по-голямата част от унгарския производствен капацитет, пазарът е

щял да бъде значително по-различен при „съпоставителния сценарий“⁽⁹⁶⁾ отколкото е бил в действителност.

(445) Специфична характеристика на електроенергията е, че тя не може да бъде съхранявана икономично след като е била произведена. За да се гарантира стабилност на мрежата, търсенето и предлагането на електроенергия трябва да бъдат балансирани във всеки един момент. Следователно количеството електроенергия, която производителите и вносителите на електроенергия могат да продадат на пазара за търговия на едро в рамките на определен период, и цената, която могат да получат за тази електроенергия, не зависят от цялостното количество електроенергия, която купувачите търсят през този период, а от количеството електроенергия, което се търси във всеки един момент⁽⁹⁷⁾. Освен това търсенето на електроенергия варира значително в рамките на деня и в зависимост от сезона, което означава, че капацитетът на производство и внос, необходим за задоволяване на търсенето във всеки един момент, също варира и че определени съоръжения за производство на електроенергия осигуряват електроенергия само в период на голямо търсене⁽⁹⁸⁾. Следователно дейността на пазара не може да бъде оценена с абсолютна точност въз основа на годишните данни за потребление, производство и цени, с които Комисията разполага.

(446) В съответствие със съдебната практика на Съда обаче, нито една разпоредба от законодателството на Общността не изисква от Комисията при нареждане за възстановяване на помощ, обявена за несъвместима с общия пазар, да определи точния размер на помощта, която трябва да се възстанови. Достатъчно е решението на Комисията да включва информация, която позволява на получателя самостоятелно да определи сумата без големи затруднения⁽⁹⁹⁾.

(447) Следователно Комисията предоставя насоки за количествено определяне на сумата, която трябва да бъде възстановена. Както бе посочено по-горе, СИЕ обхващат толкова значителен дял от унгарския пазар за производство на електроенергия, че цените без СИЕ биха били съвсем различни от действително наблюдаваните цени в частта на пазара, на която отсъстват СИЕ. Следователно цената, която производителите биха могли да получат при отсъствие на СИЕ, може да бъде изчислена въз основа на пазарна симулация, състояща се в анализиране на дейността на пазара за търговия на едро на електроенергия в рамките на „съпоставителния сценарий“. Целта на симулацията е да се определи какви продажби и цени биха били постигнати в рамките на съпоставителния

⁽⁹⁵⁾ Дело C-75/97, *Белгия/Комисия*, [1999] ECR I-030671, точка 68, дело C-142/87 *Белгия/Комисия*, ECR I-00959 [1990] точка 66 и обединени дела C-278/92—C-280/92 *Испания/Комисия*, [1994] ECR I-04103, точка 75.

⁽⁹⁶⁾ Определен като фиктивен сценарий, при който между 1 май 2004 г. и датата на прекратяване на СИЕ не е имало СИЕ в сила. „Действителният сценарий“ е това, което наистина се е случило поради съществуването на СИЕ.

⁽⁹⁷⁾ Този параметър се изразява в MW и обикновено се нарича „натоварване на системата“.

⁽⁹⁸⁾ Периодите на голямо търсене обикновено се наричат периоди на „върхово натоварване“ за разлика от периодите на „базово натоварване“.

⁽⁹⁹⁾ Вж. по-специално дело C-480/98 *Испания/Комисия* [2000] ECR I-8717, точка 25, и дело C-415/03, *Комисия/Герция*, [2005] ECR I-3875, точка 39.

сценарий, за да се установят надеждни прогнози за сумите, които MVM би платило на въпросните производители за купената електроенергия от тях в съответствие с този сценарий. Симулацията трябва да отговаря на условията, изложени в следващите съображения.

- (448) Първо, предвид факта, че електроенергията има много ниска ценова еластичност на търсенето, симулацията следва да се извърши с предположението, че във всеки момент натоварването на системата в съпоставителния сценарий е идентично с действително наблюдаваното натоварване в онзи период.
- (449) Второ, както бе отбелязано в съображение 196, по-голямата част от електроенергията се продава на конкурентни пазари за търговия на едро чрез спотови и форуърдни договори. Разследването на сектора на електроенергията показва, че нивото на форуърдните цени зависи от индивидуални очаквания във връзка с развитието на цените на спотовия пазар. За разлика от спотовите пазари, за които икономическата теория показва, че при свършено конкурентни условия цената във всеки един момент е най-високият краткосрочен пределен разход от всички съоръжения за производство, нужни за отговаряне на търсенето⁽¹⁰⁰⁾, при форуърдните пазари няма изричен критерий за цените, който да може да се изчисли чрез икономическата теория. Освен това не е възможно да се симулира въздействието на стратегиите, разработени от продавачи и купувачи, по отношение на арбитража между спотови и форуърдни договори. Този факт се демонстрира от голямото разнообразие ситуации, наблюдавани на пазарите за търговия на едро в Европа. Разследването на сектора на електроенергията показва, че съотношението между обема, търгуван под формата на спотови продукти, и националното потребление на електроенергия се различава значително между държавите-членки⁽¹⁰¹⁾.
- (450) Както е посочено в съображение 198, спотовите цени, най-вече тези на спотовите енергийни борси, обикновено определят референтни стойности за целия пазар за търговия на едро, включително за форуърдните продукти. Поради това Комисията счита, че за да се установи размерът на помощта, която трябва да бъде възстановена, пазарът за търговия на едро следва да бъде симулиран при предположението, че цялата електроенергия би била търгувана чрез спотови договори с изключение на конкретните елементи, посочени в съображения 453—456.
- (451) Симулацията следва да бъде извършена въз основа на краткосрочните пределни разходи на съответните

съоръжения за производство. Следователно симулацията следва да вземе предвид съответните данни, специфични за всяко съоръжение за производство на електроенергия, работило в Унгария⁽¹⁰²⁾ между 1 май 2004 г. и действителната дата на прекратяване на СИЕ, най-вече по отношение на инсталиран капацитет, топлинна ефикасност, разходи за гориво и други основни компоненти на променливите разходи, както и периоди на планирано и принудително спиране на електричеството. Освен това симулацията следва да се проведе при основното предположение, че във всеки един момент има една единствена цена на симулирания спотов пазар, която е резултат от механизмите за предлагане и търсене. Тази единствена цена се променя с течение на времето поради промени в търсенето и променливите разходи.

- (452) Симулацията следва да вземе предвид факта, че в съпоставителния сценарий MVM не би било длъжно да купува електроенергия, превишаваща неговите нужди за покриване на нуждите на сегмента на пазара за комунални услуги⁽¹⁰³⁾. Следователно механизмите за освобождаване, посочени в съображение 226 не биха съществували в съпоставителния сценарий и нуждите на MVM биха били ограничени до количествата, необходими за задоволяване на търсенето в сегмента за комунални услуги.
- (453) Симулацията следва също така да вземе предвид някои специфични, надлежно обосновани ситуации, които могат да доведат до отклонения от принципа на пределни разходи, лежащ в основата на цялата симулация. Съоръженията за комбинирано производство могат да се окажат в такива специфични ситуации. В зависимост от техните договорни или законови задължения по отношение на доставките на топлинна енергия, тези съоръжения могат да бъдат принудени да продават електроенергия на цена, по-ниска от техните краткосрочни пределни разходи.
- (454) Такива ситуации могат да засегнат и съоръжения за производство, облагодетелствани от схема за публична подкрепа на основание, че са базирани на технологии, шадящи околната среда. Такъв е случаят в Унгария, където законодателството налага на MVM и регионалните разпределителни дружества задължително изкупуване на електроенергия, произведена чрез комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, от отпадъци или от възобновяеми енергийни източници, при официално регулирани цени, които обикновено са по-високи от цените в конкурентния сектор на пазара за търговия на едро. Симулацията трябва да взема предвид, че в съпоставителния сценарий тази схема за задължително изкупуване също би била в действие. Поради това количествата, изкупвани от MVM съгласно режима за задължително изкупуване, и цените, плащани за тази електроенергия, биха били идентични с тези в действителния сценарий⁽¹⁰⁴⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ При свършено конкурентни условия, всички съоръжения за производство, нужни за отговаряне на търсенето във всеки един момент, са тези с най-ниски краткосрочни пределни разходи, които са в състояние да доставят на мрежата цялата електроенергия, която е нужна за отговаряне на търсенето. Съоръженията за производство на електроенергия могат да бъдат класирани в съответствие с техните краткосрочни пределни разходи. Техният достъп до пазара във всеки един момент зависи от тяхното класиране в това „подреждане по характеристики“, от натоварването на системата и от доставяната електроенергия от съоръженията за производство, които са класирани на по-предни места в подреждането по характеристики.

⁽¹⁰¹⁾ Напр. съотношение е 5 % във Франция, 11 % в Обединеното кралство, 44 % в Италия и 84 % в Испания.

⁽¹⁰²⁾ Независимо дали със или без СИЕ.

⁽¹⁰³⁾ Като се вземат под внимание загубите по преносните и разпределителните мрежи.

⁽¹⁰⁴⁾ Действителният сценарий отговаря на пазара в неговия вид от 1 май 2004 г. насам при наличие на СИЕ.

- (455) Симулацията също така следва да вземе под внимание факта, че известна част от физически наличния капацитет не е достъпен за доставяне на електроенергия на пазара за търговия на едро, тъй като той е запазен за осигуряване на балансиращи услуги за оператора на преносна система. В действителния сценарий балансиращите услуги са били осигурявани както от производители, работещи по СИЕ, така и от други производители. Симулацията следва да бъде извършена при предположението, че в „съпоставителния сценарий“ запазеният капацитет за осигуряване на балансиращи услуги на ОПС, осигуряваната въз основа на този капацитет електроенергия и получаваната за нея цена са същите като тези в действителния сценарий.
- (456) В съпоставителния сценарий количествата на внесена и изнесена електроенергия и цените, получени за тях, може да са били различни от тези в действителния сценарий. Не би било възможно обаче точно да се определи ефекта без разширяване на обхвата на симулацията, така че да обхване пазарите на изнасящите и внасящите държави, тъй като решенията на участниците на пазара по отношение на износ или внос от една държава към друга се повлияват от съществуващите на пазара условия както в изнасящата, така и във внасящата държава. Като се вземе предвид, че количеството на внесена в и изнесена от Унгария електроенергия е ограничено в сравнение с произведената и употребена в рамките на държавата електроенергия и като се вземе под внимание факта, че една трета от целия внос е обхваната от дългосрочни договори ⁽¹⁰⁵⁾, Комисията счита, че такова разширяване на обхвата на симулацията може да изисква непропорционални усилия. Следователно Унгария може да счете, че в съпоставителния сценарий внесените и изнесени количества електроенергия и съответните цени са били същите като тези в действителния сценарий.
- (457) Комисията осъзнава, че някои производители без СИЕ с MVM са сключили дългосрочни или средносрочни договори за доставяне на електроенергия с други потребители. Комисията счита обаче, че такива договори следва да не се вземат предвид за целите на симулацията, тъй като прекратяването на СИЕ на 1 май 2004 г. или по-рано, каквото е основното предположение на съпоставителния сценарий, по необходимост би изменило търговските стратегии на всички производители, предвид големия дял на инсталиран капацитет, запазен в съответствие със СИЕ. Както бе доказано в съображение 449, не е възможно да се изчисли дяла на електроенергия, продаден под формата на спотови и форуърдни продукти. Поради това е разумно да се счете, че всички производители биха продавали цялата си продукция под формата на спотови договори, освен ако не попадат в една от ситуацияите, посочени в съображения 453—456.
- (458) Най-точният начин за симулиране на пазар за търговия на едро на електроенергия е това да се направи на почасова основа, като се вземат предвид всички параметри, специфични за всеки отделен час. Комисията ще приеме обаче, че симулацията ще бъде ограничена до представителни времеви извадки и че резултатите от симулациите, проведени във всяка представителна времева извадка, ще бъдат екстраполирани към целия оценяван период.
- (459) Симулацията следва да доведе до надеждни прогнози за количеството електроенергия, доставено от всяко съоръжение за производство, и цената, получена за него в съответствие със съпоставителния сценарий. Съотношението между електроенергията, нужна на MVM за задоволяване на нуждите на регулирания сегмент ⁽¹⁰⁶⁾, и цялостното количество електроенергия, доставяно на пазара за търговия на едро във всеки един момент, следва да се изчисли въз основа на данни от минали периоди, касаещи цялостното потребление на крайните потребители в регулирания сегмент и цялостното потребление на всички крайни потребители в действителния сценарий.
- (460) Този дял следва да се използва за изчисляване на количеството електроенергия, което всеки производител би продавал на MVM във всеки един момент в съответствие със съпоставителния сценарий. Въз основа на тези изчисления, цялостните суми, които MVM би трябвало да плати на всеки производител за електроенергията, купена за задоволяване на търсенето в регулирания сегмент в съответствие със съпоставителния сценарий, следва да се изчислят за целия оценяван период ⁽¹⁰⁷⁾.
- (461) Последната стъпка от изчисляването на сумата за възстановяване следва да вземе предвид факта, че в съответствие с действителния сценарий, производителите не са продавали цялата продукция на производствените блокове, обхванати от СИЕ, на MVM, а са продавали неизполваната част от капацитета на потребители, различни от MVM. За всеки съответен производствен блок, размерът на помощта, която трябва да бъде възстановена, следва да се изчисли на годишна основа в съответствие с разликата между получените приходи от продажбата на електроенергия на MVM съгласно СИЕ ⁽¹⁰⁸⁾ в действителния сценарий и сумите, които биха били платени от MVM в съпоставителния сценарий, както е изчислено в съответствие с изложените по-горе принципи.
- (462) Комисията признава обаче, че според съпоставителния сценарий въпросните производители може да получат по-високи приходи от потребители, различни от MVM, в сравнение с получените от тези потребители в действителния сценарий. Това се дължи най-вече на факта, че в съпоставителния сценарий MVM не запазва капацитет,

⁽¹⁰⁵⁾ Което пак щеше да е в сила в съпоставителния сценарий.

⁽¹⁰⁶⁾ Това количество отговаря на електроенергията, действително използвана от потребителите в регулирания сегмент, и допълнително количество, необходимо поради загуби в преносните и разпределителните мрежи.

⁽¹⁰⁷⁾ Между 1 май 2004 г. и действителното прекратяване на СИЕ.

⁽¹⁰⁸⁾ Тези приходи трябва да се изчислят въз основа на цените, действително платени от MVM. За периода, в който регулираните цени са били с по-голяма тежест от формулите за определяне на цените на СИЕ (между 9 декември 2006 г. и 31 декември 2007 г.), за това изчисление следва да се вземат предвид регулираните цени.

което предлага на производителите допълнителни възможности да продават своята продукция на потребители, различни от MVM. Следователно Унгария може да приспадне от сумите, изчислени в съответствие със съображение 461, разликата между приходите, които производителите биха получили от потребителите, различни от MVM, в съпоставителния сценарий, и приходите, които са получили от потребители, различни от MVM, в действителния сценарий, ако тази разлика е положителна.

- (463) Лихвата, която трябва да се възстанови в съответствие с член 14, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999, също следва да се изчисли на годишна основа.
- (464) За да може Комисията да оцени точността и надеждността на симулацията, извършена от Унгария, последната следва да ѝ предостави подробно описание на лежащата в основата методология и набора от данни, използван за симулацията.
- (465) Комисията осъзнава наличието на подходящи инструменти, с които може да се извърши необходимата симулация. Такъв инструмент в действителност бе използван от Комисията в контекста на разследването на сектора на електроенергията, за да оцени структурата и представянето на шест европейски пазара за търговия на едро⁽¹⁰⁹⁾. Такива инструменти се използват и от редица производители и търговци на електроенергия, за да изготвят дългосрочни прогнози за електроенергията, да провеждат проучвания за планиране на ресурсите и да оптимизират конфигурацията на генериращите мощности. Освен това, както бе посочено по-горе, Комисията желае да приеме определено опростяване, а именно използването на представителни времеви извадки, вместо симулация на почасова основа. Поради това, въз основа на принципа на лоялно сътрудничество, установен в член 10 от Договора, Унгария е длъжна да извърши симулация в съответствие с принципите, изложени по-горе, и да изчисли размера на помощта, която трябва да се възстанови въз основа на тази симулация в рамките на разумен срок.

Изпълнение на решението

- (466) Съдът на Европейските общности счита, че държава-членка, която е изправена пред непредвидени или непредвидими затруднения или последствия, останали незабелязани от Комисията, може да представи тези проблеми за проучване от страна на Комисията заедно с предложения за подходящи изменения. В такъв случай,

⁽¹⁰⁹⁾ Въпросните държави-членки са Белгия, Германия, Испания, Италия, Нидерландия, Обединеното кралство и Франция, които са сред най-големите пазари за търговия на едро в Европа.

Комисията и въпросната държава-членка трябва добросъвестно да си сътрудничат с оглед преодоляване на затрудненията при пълно спазване на разпоредбите на Договора за ЕО⁽¹¹⁰⁾.

- (467) Поради това Комисията приканва Унгария да представи на Комисията за проучване всякакви проблеми, които могат да възникнат при изпълнение на настоящото решение.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (468) Комисията заключава, че СИЕ предоставят незаконна държавна помощ на производителите на електроенергия по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО и че тази държавна помощ е несъвместима с общия пазар.
- (469) Както е обяснено в точка 7.3, елементът на държавна помощ, предвиден в СИЕ, се състои в задължението за изкупуване от страна на MVM на определен капацитет и гарантирано минимално количество електроенергия на цена, която обхваща капиталови, постоянни и променливи разходи за значителна част от жизнения цикъл на съоръженията за производство, като така им гарантира възвръщаемост на инвестициите.
- (470) Тъй като тази държавна помощ е несъвместима с Договора за ЕО, тя трябва да бъде прекратена.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Задълженията за изкупуване, установени в споразуменията за изкупуване на електроенергия между Magyar Villamos Művek Rt. и Budapesti Erőmű Rt., Dunamenti Erőmű Rt., Mátrai Erőmű Rt., AES-Tisza Erőmű Kft, Csepeli Áramtermelő Kft., Paksi Atomerőmű Rt. и Pécsi Erőmű Rt. (страна по първоначалното СИЕ и предшественик на Pannon Hőerőmű Rt.)⁽¹¹¹⁾ представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО за производителите на електроенергия.
2. Държавната помощ, посочена в член 1, параграф 1, е несъвместима с общия пазар.
3. Унгария прекратява предоставянето на държавната помощ, посочена в параграф 1 в рамките на шест месеца след датата на уведомление на настоящото решение.

Член 2

1. Унгария възстановява помощта, посочена в член 1, от получателите.
2. Сумите, които следва да се възстановят, включват лихви от датата, на която са били предоставени на разположение на получателя, до датата на действителното им възстановяване.

⁽¹¹⁰⁾ Вж. дело С-94/87 *Комисия/Германия* [1989] ECR-175, точка 9 и дело С-348/93 *Комисия/Италия* [1995] ECR-673, точка 17.

⁽¹¹¹⁾ Посочените имена на дружествата са тези, които са били в сила при сключването на СИЕ.

3. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽¹¹²⁾, изменен с Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията ⁽¹¹³⁾.

Член 3

1. В срок от два месеца от датата на уведомяване за настоящото решение Унгария предоставя на Комисията информация относно предприетите и планирани мерки за изпълнение на настоящото решение и най-вече предприетите стъпки за извършване на подходяща симулация на пазара за търговия на едро с цел изчисляване на сумите, които трябва да се възстановят, подробната методология, която ще се приложи, и подробно описание на набора от данни, които възнамерява да използва за тази цел.

2. Унгария информира Комисията за напредъка на националните мерки, предприети за изпълнение на настоящото решение, до окончателното възстановяване на помощта, посочена в член 1. При поискване от Комисията тя предоставя незабавно информация за предприетите и планирани мерки за изпълнение на настоящото решение. Освен това тя предоставя подробна информация за размера на помощта и лихвите по възстановяване, които са вече възстановени от получателите.

Член 4

1. Точният размер на помощта, която трябва да се възстанови, следва да се изчисли от Унгария въз основа на подходяща симулация на пазара за търговия на едро на електроенергия в

неговия вид, ако нито едно от споразуменията за изкупуване на електроенергия, посочени в член 1, параграф 1, не е било в сила от 1 май 2004 г. насам.

2. В рамките на шест месеца след уведомяване за настоящото решение, Унгария изчислява сумите, които трябва да се възстановят, въз основа на метода, посочен в параграф 1, и представя на Комисията цялата информацията, която има значение за симулацията, и най-вече резултатите от нея, подробно описание на приложената методология и набора от данни, използван за извършване на симулацията.

Член 5

Унгария гарантира, че възстановяването на помощта, посочена в член 1, се изпълнява в рамките на десет месеца, считано от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 6

Адресат на настоящото решение е Република Унгария.

Съставено в Брюксел на 4 юни 2008 година.

За Комисията

Neelie KROES

Член на Комисията

⁽¹¹²⁾ ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽¹¹³⁾ ОВ L 82, 25.3.2008 г., стр. 1.

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 2 юли 2008 година

относно мерки С 16/04 (ex NN 29/04, CP 71/02 и CP 133/05), приведени в действие от Гърция в полза на Hellenic Shipyards

(нотифицирано под номер С(2008) 3118)

(само текстът на гръцки език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

(2009/610/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените по-горе разпоредби ⁽¹⁾ и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

(4) С писмо от 16 януари 2004 г. гръцките власти заявиха, че помощта, която са възнамерявали да предоставят, е била „съществуваща помощ“, включена в условията на одобрението на Комисията от 1997 г., и че гръцките власти са имали правомощията да одобряват изменения в плана за реструктуриране, включително удължаването на графика за осъществяването на плана.

(5) С писмо от 20 февруари 2004 г. Комисията съобщи на гръцките власти съмненията си относно валидността на горепосочените твърдения.

(6) С писмо от 27 февруари 2004 г. гръцките власти заявиха, че до този момент на HSY не е предоставяна помощ.

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 9 септември 2003 г. гръцките власти предадоха на Комисията заявление от дружеството Hellenic Shipyards S.A. (наричано по-долу „HSY“) за изменения в инвестиционния план за неговото реструктуриране, в полза на което беше разрешена помощ с решение на Комисията от 15 юли 1997 г. по дело N 401/97 ⁽²⁾ (наричано по-долу „решение N 401/97“). Според изменения план от ноември 2002 г. HSY кандидатства и впоследствие получи одобрението на гръцките власти да завърши осъществяването на инвестиционния план до 30 юни 2004 г. Освен това според изменения план помощта, одобрена от Комисията през 1997 г., все още не е била изплатена на HSY.

(2) С писмо от 31 октомври 2003 г. гръцките власти обясниха, че измененият план е бил съобщен на Комисията „за нейна информация“ и това не е имало за цел да бъде уведомление.

(3) С писмо от 18 ноември 2003 г. Комисията помоли гръцките власти да изяснят дали са възнамерявали да предоставят или изплатят помощ за HSY за целите на изменения инвестиционен план. В същото писмо Комисията припомни на гръцките власти, че в този случай и в съответствие с Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО ⁽³⁾ (наричан по-долу „Регламент (ЕО) № 659/1999“) за тази помощ следва да бъде направено уведомление до Комисията и тя не следва да се привежда в действие, преди Комисията да е взела официално решение в тази връзка.

(7) С решение С(2004) 1359 от 20 април 2004 г. ⁽⁴⁾ (наричано по-долу „решението за откриване“) Комисията откри процедурата, посочена в член 88, параграф 2 от Договора, по отношение на измененията, направени в инвестиционния план, който отчасти е финансиран чрез инвестиционната помощ, разрешена с решение N 401/97. В решението за откриване се посочва също, че държавната банка Hellenic Bank of Industrial Development (наричана по-долу „ETVA“) е предоставила няколко заема и гаранции на HSY и че гръцките власти не са представили годишни доклади, както би следвало да направят.

(8) След като поиска и получи удължаване на срока за представяне на мнения, Гърция представи мненията си по отношение на решението за откриване с писмо от 20 октомври 2004 г.

(9) Решението на Комисията да открие процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽⁵⁾. Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си по отношение на мерките.

(10) След като поиска и получи удължаване на крайния срок за представяне на мнения, HSY изрази мнения по отношение на решението за откриване с писмо от 18 октомври 2004 г. Тези мнения са същите като представените от Гърция на 20 октомври 2004 г. Elefsis, гръцки конкурент на HSY, представи мнения на 10 септември 2004 г. Тези мнения бяха изпратени на

- Гърция с писма от 16 декември 2004 г. и 23 декември 2004 г.; Гърция отговори с писма от 20 януари 2005 г. и 26 януари 2005 г. съответно. С писмо от 29 март 2005 г. Комисията изпрати допълнителните мнения на Elefsis на Гърция, която отговори с писмо от 23 май 2005 г.
- (11) От 2002 г. Комисията започна да получава писма с жалби от Elefsis, в които се твърдеше, че HSY се е възползвало от няколко неправомерни и несъвместими мерки за помощ и е използвало неправилно помощ, разрешена от Комисията. Тези писма бяха от 23 май 2002 г., 28 май 2002 г., 14 август 2002 г., 24 април 2003 г., 3 февруари 2004 г., 4 март 2004 г., 30 юни 2004 г., 8 април 2005 г., 27 април 2005 г., 24 май 2005 г., 10 юни 2005 г., 15 юли 2005 г., 28 юли 2005 г., 13 септември 2005 г., 16 септември 2005 г., 21 октомври 2005 г., 12 декември 2005 г., 23 декември 2005 г., 6 януари 2006 г., 10 януари 2006 г., 12 януари 2006 г., 18 януари 2006 г., 23 януари 2006 г., 3 февруари 2006 г., 9 февруари 2006 г., 23 март 2006 г., 28 март 2006 г., 6 април 2006 г., 20 април 2006 г., 24 май 2006 г. и 2 юни 2006 г. Комисията изпрати писма на жалбоподателя на 27 юни 2002 г., 22 юли 2004 г. и 12 август 2005 г.
- (12) Тези жалби бяха регистрирани под номера CP 71/02 и CP 133/05.
- (13) Комисията поиска информация от Гърция с писма от 30 януари 2003 г., 30 юли 2004 г., 2 май 2005 г., 24 май 2005 г., 24 март 2006 г., 24 май 2006 г. и 29 май 2006 г. Гърция отговори с писма от 31 март 2003 г., 21 октомври 2004 г., 17 декември 2004 г., 20 юни 2005 г., 25 април 2006 г., 30 май 2006 г. и 1 юни 2006 г.
- (14) Комисията проведе среща с гръцките власти на 22 март 2006 г. (по този повод гръцките власти бяха придружени от представители на HSY, както и на Piraeus Bank, и предоставиха на Комисията някои допълнителни документи), с жалбоподателя на 10 януари 2003 г., 14 януари 2005 г., 10 март 2005 г., 20 май 2005 г., 19 октомври 2005 г., 8 ноември 2005 г. и 23 март 2006 г. и с Thyssen Krupp Marine Systems AG (наричано по-долу „TKMS“) на 21 март 2006 г.
- (15) С решение C(2006) 2983 от 4 юли 2006 г. ⁽⁶⁾ (наричано по-долу „решението за разширяване“) Комисията разшири обхвата на процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора, като включи няколко допълнителни мерки в полза на HSY. В това решение за разширяване се заключава също, че няколко мерки, за които не е направено уведомление, или попадат в обхвата на член 296 от Договора, или не представляват помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.
- (16) Това разширяване на процедурата по дело C 16/04 беше направено, без да се нарушават други съществуващи или предстоящи процедури за държавна помощ, засягащи HSY, а именно процедура C 40/02.
- (17) След като поиска и получи удължаване на крайния срок за отговор, Гърция отговори на решението за разширяване с писмо от 5 октомври 2006 г.
- (18) Решението на Комисията за разширяване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽⁷⁾. Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си по отношение на мерките.
- (19) Комисията получи мненията на следните заинтересовани страни. HSY представи мнения с писмо от 30 октомври 2006 г. Greek Naval Shipyard Holding (наричан по-долу „GNSH“) и TKMS представиха общо мнение с писмо от 30 октомври 2006 г. Piraeus Bank представи мнения с писмо от 27 октомври 2006 г. и след среща с Комисията на 15 ноември 2007 г. — с писмо от 27 декември 2006 г. След като поиска и получи удължаване на крайния срок за отговор, Elefsis представи мнения с писмо от 17 ноември 2006 г.
- (20) С писмо от 22 февруари 2007 г. Комисията препрати тези мнения на Гърция, която изрази мнения по тях с писма от 7 март 2007 г. и 19 март 2007 г. С писмо от 27 април 2007 г. Комисията изпрати на Гърция приложения към мненията на трети страни, които тя е пропуснала в писмото от 22 февруари. В писмото от 27 април 2007 г. Комисията отправи също няколко въпроса към Гърция, която отговори с писмо от 29 юни 2007 г. С писмо от 23 август 2007 г. Комисията отправи въпроси към HSY, на които HSY отговори с писмо от 9 октомври 2007 г. С писмо от 13 ноември 2007 г. Комисията поиска допълнителна информация от Гърция и препрати отговорите на HSY от 9 октомври 2007 г. Гърция отговори с писма от 4 декември 2007 г. и 14 декември 2007 г. Комисията се срещна с гръцките власти на 16 октомври 2007 г. и 21 януари 2008 г. Комисията изпрати допълнителни въпроси на Гърция на 12 февруари 2008 г.; Гърция отговори с писмо от 3 март 2008 г.
- (21) На 8 май 2007 г. се проведе среща между Комисията, TKMS/GNSH и адвокат на HSY. TKMS/GNSH представиха допълнителни мнения с писмо от 21 юни 2007 г. Комисията препрати това писмо на 11 септември 2007 г. на Гърция, която представи мнения с писмо от 11 октомври 2007 г. След втора среща, проведена на 9 януари 2008 г. между Комисията и същите лица, TKMS/GNSH представиха допълнителни мнения с писмо от 18 януари 2008 г., което беше препратено на гръцките власти с писмо от 12 февруари 2008 г.

- (22) Комисията се срещна с Elefsis на 15 март 2007 г. и на 7 август 2007 г. След втората среща Elefsis изрази допълнителни мнения с писмо от 8 ноември 2007 г., които бяха предадени на Гърция с писмо от 17 януари 2008 г. Гърция представи мнения с писмо от 15 февруари 2008 г.
- (23) Piraeus Bank представи допълнителни мнения с писмо от 22 октомври 2007 г., които бяха препратени на Гърция с писмо от 13 ноември 2007 г. На 12 февруари 2008 г., Piraeus Bank поиска да се срещне с Комисията още веднъж. Срещата се проведе на 5 март 2008 г.
- (24) В член 6 от Регламент (ЕО) № 659/1999 се посочва, че държавата-членка и другите заинтересовани страни имат едномесечен срок да представят мнения и че „при надлежно обосновани случаи Комисията може да удължи предписания срок“. В настоящия случай страните продължиха да представят мнения (и да искат срещи с Комисията) след изтичането на този срок. Първоначално Комисията препрати тези мнения на Гърция, за да получи нейното мнение, като по този начин отправи сигнал към Гърция, че Комисията е приела тези мнения, изразени след изтичането на едномесечния срок. В началото Комисията приемаше исканията на заинтересованите страни за срещи и по време на тези срещи приемаше исканията на заинтересованите страни да им бъде позволено да изпратят допълнителна информация по обсъжданите на срещата въпроси. Комисията обаче никога не е показвала на заинтересованите страни, че други техни мнения, изразени след изтичането на едномесечния срок, ще бъдат приемани. По-специално Комисията никога не е показвала на заинтересованите страни, че те могат да представят мнения в неопределено дълъг срок или че Комисията ще ги информира за това, кога ще спре да приема изпратени мнения.
- (25) Комисията счита, че удължаването на определения едномесечен срок в този случай е било обосновано, тъй като решението за разширяване включва голям брой мерки. Освен това оценката на няколко от тези мерки изисква сложен правен анализ и изясняване на факти с давност от десет години.
- (26) При все това някои заинтересовани страни продължиха да изпращат мнения до Комисията повече от една година след публикуването на решението за разширяване. Ако Комисията не беше решила да пренебрегне мненията, представени след определена дата, това продължително представяне на мнения би й попречило да вземе окончателно решение в рамките на разумен срок⁽⁸⁾. Освен това в някои представени мнения някои страни отново коментираха въпроси, които вече са коментирали в свои предишни мнения, без да се внасят нови фактически елементи. Това не може да бъде причина за удължаване на срока за представяне на мнения.

- (27) В резултат на това Комисията реши, че всяко мнение, получено от 5 март 2008 г. нататък (т.е. датата, на която Комисията получи писмо от четири страни от 3 март 2008 г., с което Гърция отговори на писмото на Комисията от 12 февруари 2008 г.), ще се счита за получено след изтичането на срока за представяне на мнения. Това се отнася за представените мнения на Elefsis от 7 март 2008 г., 24 април 2008 г. и 2 юни 2008 г.⁽⁹⁾ и представеното мнение на GNSH/TKMS от 2 април 2008 г. Това означава, че тези становища не бяха изпратени до Гърция за мнение и не бяха взети под внимание в настоящото решение.

2. ПРЕДИШНИ РЕШЕНИЯ НА КОМИСИЯТА И НА СЪВЕТА

- (28) Съоръженията на HSY са едни от най-големите в Източното Средиземноморие. Корабостроителницата се намира в Skaramanga, западно от Атина, Атика. Дружеството HSY е създадено пред 1939 г. от Hellenic Navy и е закупено от групата Niarchos през 1957 г. Сериозната криза в сектора на корабоплаването, последвала първата петролна криза, е имала отрицателно въздействие върху нивото на дейност на HSY. През април 1985 г. положението е било толкова критично, че предприятието спира да функционира и навлиза в процес на ликвидация. През септември 1985 г. предприятието е закупено от държавната банка ETVA. Дейността му е възстановена след продажбата. Въпреки това дейностите на предприятието са били недостатъчни с оглед големите съоръжения и многобройния персонал⁽¹⁰⁾.
- (29) През 1990 г. Гърция получи от Съвета специална разпоредба в Директива 90/684/ЕИО на Съвета от 21 декември 1990 г. относно помощите в областта на корабостроенето⁽¹¹⁾ (наричана по-долу „Директива 90/684/ЕИО“), която позволи оперативна помощ за реструктуриране в рамките на приватизацията на няколко корабостроителници.
- (30) През 1992 г. поради финансовите си затруднения и натрупани загуби HSY навлезе в процес на ликвидация. През ноември 1993 г., след два неуспешни опита за продажба на HSY, процесът на ликвидация беше отменен. На базата на поетите от гръцкото правителство ангажименти притежаваните от него държавни корабостроителници да бъдат приватизирани до 31 март 1993 г., на 23 декември 1992 г.⁽¹²⁾ Комисията разреши отписване на дълг в полза на HSY. След като гръцкото правителство не спази срока март 1993 г., на 10 март 1994 г. (С 10/94) Комисията откри процедура за неправилно използване на разрешената помощ⁽¹³⁾. На 26 юли 1995 г. Комисията реши⁽¹⁴⁾ да прекрати процедурата

отрицателно решение по отношение на помощта в полза на HSY. Все пак, по молба на гръцкото правителство, което твърдеше, че продажбата на корабостроителницата предстои, Комисията реши да отмени уведомяването за това решение. И накрая, Гърция уведоми Комисията, че 49 % от акциите на HSY са продадени на негови служители, като Гърция е използвала възможността да запази мажоритарен дял в една от своите корабостроителници, обосновавайки се с причини, свързани с отбраната, както е предвидено в член 10, параграф 3 от Директива 90/684/ЕИО. На 31 октомври 1995 г. Комисията отмени окончателното отрицателно решение за HSY⁽¹⁵⁾. Междувременно сумата на дълга е нараствала, а реструктуриране не е било извършено. Поради това на 8 януари 1997 г. Комисията разшири процедурата, открита по дело С 10/94⁽¹⁶⁾. Тогава беше приет Регламент (ЕО) № 1013/97 на Съвета от 2 юни 1997 г. относно помощта за някои корабостроителници в процес на реструктуриране⁽¹⁷⁾ (наричан по-долу „Регламент (ЕО) № 1013/97“), включително HSY.

- (31) На 15 юли 1997 г. Комисията одобри помощ за HSY с две отделни решения:

— с първото решение⁽¹⁸⁾ (наричано по-долу „решение С 10/94“) Комисията прекрати процедурата С 10/94, открита през 1994 г. с одобрение на отписване на дълг на стойност 54,5 милиарда GRD (160 млн. EUR) съгласно Регламент (ЕО) № 1013/97.

— с решение N 401/97 Комисията, след направено уведомяване от гръцките власти от 20 юни 1997 г., одобри безвъзмездна помощ от 7,8 милиарда GRD (22,9 млн. EUR) за инвестиционна програма на стойност 15,6 милиарда GRD (45,9 млн. EUR), предназначена за реструктуриране на корабостроителницата.

- (32) През 2001 г. правителството реши да приватизира изцяло HSY. Гръцката държава започна открит търг, за който беше изготвена тръжна документация. На 31 май 2002 г. ETVA и служителите на HSY продадоха своите акции в HSY на консорциум, съставен от HDW и Ferrostaal⁽¹⁹⁾ (наричан по-долу „HDW/Ferrostaal“). Този консорциум основа GNSH, за да запази пакет акции в HSY. HDW и Ferrostaal имаха еднакви дялове в GNSH. ThyssenKrupp изкупи HDW през януари 2005 г.⁽²⁰⁾ и придоби акциите на Ferrostaal в GNSH през ноември 2005 г.⁽²¹⁾ Следователно от края на 2005 г. ThyssenKrupp притежава 100 % собственост и контрол над HSY. GNSH и ENAE са част от TKMS, подразделение на ThyssenKrupp, специализирано в системи за военноморски плавателни съдове и специализирани търговски кораби.

- (33) През август 2001 г. в процеса на търга за продажбата на HSY гръцката държава прие Закон 2941/2001, който включва няколко мерки, целящи да улеснят продажбата на HSY. Първо, законът предоставя стимули на работниците да напуснат доброволно. Второ, гръцката държава поема някои от разходите на HSY за еднократни компенсации при пенсиониране. Трето, законът предоставя възможност на HSY да се възползва от редица резерви, освободени от данъци, ако те са компенсирани

за загуби от предходни години. Четвърто, законът съдържа разпоредба за компенсирането на работниците, които са били акционери в HSY преди приватизацията. По-конкретно, гръцката държава ще възстанови на работниците сумите, които са инвестирани в HSY в рамките на увеличението на капитала, извършени в предходните години. На 5 юни 2002 г. Комисията прие двойно решение (наричано по-долу „решение N 513/01“)⁽²²⁾ относно няколко мерки, включени в Закон 2941/2001, за които Гърция е направила уведомяване през 2001 г. (уведомяването е регистрирано под номер N 513/01). Комисията реши да одобри помощ за закриване от 29,5 млн. EUR в полза на HSY и да открие (по дело С 40/02) официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора по отношение на: 1. плащането от страна на държавата на еднократни компенсации при пенсиониране на служителите на HSY; 2. прехвърлянето на редица резерви от счетоводния баланс без плащане на законния данък от 10 %. В окончателното решение, взето на 20 октомври 2004 г.⁽²³⁾ (наричано по-долу „решение С 40/02“), се стигна до заключението, че тези две мерки представляват несъвместима държавна помощ, която следва да бъде възстановена.

3. ОЦЕНКА НА ХОРИЗОНТАЛНИ ВЪПРОСИ

- (34) Настоящото решение засяга шестнадесет мерки. Преди да ги оцени една по една, Комисията трябва да изясни някои ключови въпроси, които имат отношение към оценката на няколко от тези мерки.

3.1. Хоризонтален въпрос 1: Кредитоспособност и достъп до финансовия пазар между 1997 г. и 2002 г.

- (35) За оценката на повечето от мерките, предмет на настоящото решение, е необходимо да се определи какво е било икономическото и финансовото състояние на HSY през периода 1997—2002 г. и дали би могло разумно да се очаква, че предприятието ще възвърне дългосрочната си жизнеспособност. Освен това трябва да се определи дали при тези обстоятелства инвеститор в условията на пазарна икономика би приел да предостави на HSY заеми и гаранции, подобни на тези, които са били дадени от държавата и от държавната банка ETVA. Те са били единствените институции, които са предоставили средства на HSY през този период.
- (36) Комисията ще започне с анализ на положението през 1997 г. и ще продължи да анализира развитието до 2002 г.

3.1.1. Положение през 1997 г.

- (37) За начало на настоящия анализ е необходимо да се провери дали Комисията вече се е произнесла по този въпрос в предишни решения. Първо, Комисията припомня, че в решение N 401/97 и решение С 10/94, и двете приети от Комисията на 14 юли 1997 г., Комисията не постави под въпрос валидността на бизнес

плана, представен от Гърция. Поради това Комисията безусловно прие, че осъществяването на този план е в състояние да възстанови жизнеспособността на HSY. Второ, в описателната част на решение N 401/97 се посочва, че корабостроителницата ще финансира част от плана за реструктуриране чрез банкови заеми на стойност 4,67 милиарда GRD, получени при пазарни условия без държавни гаранции. Като не постави под въпрос осъществимостта на това финансиране, Комисията прие, че предприятието би следвало да има възможност за достъп до пазара на заемите, поне за въпросната сума. Действително, ако Комисията е считала, че корабостроителницата не е била в състояние да получи заеми на стойност най-малко 4,67 милиарда GRD, тя би следвало да покаже, че планът за реструктуриране не е осъществим и да забрани големите суми за помощ за реструктуриране (включително инвестиционната помощ) В заключение, Комисията не може да оспори тези две по-ранни оценки в настоящото решение.

- (38) Без да оспорва посочените оценки, Комисията все пак припомня колко нестабилно е било състоянието на корабостроителницата през периода 1996—1997 г.
- (39) Първо, по отношение на материалната инфраструктура в решение N 401/97 се посочва, че използваното в корабостроителницата оборудване е изхабено и остаряло и че инвестиционният план е първият инвестиционен план от построяването на корабостроителницата (24). В решение С 10/94 се посочва също, че тази модернизация на инфраструктурата е била необходима за възстановяване на конкурентоспособността и жизнеспособността. Поради това може да се заключи, че възстановяването на жизнеспособността е зависело от бързото осъществяване на инвестиционния план.
- (40) Второ, по отношение на търговските дейности на HSY и размера на неговите поръчки, самите гръцки власти признаха, че „в момента на представянето на инвестиционния план предприятието не е подписвало договори за корабостроене, като дейността на корабостроител-

ницата се е характеризирала с голяма несигурност по отношение на нейното бъдеще, липса на ясна търговска стратегия и недостиг на инвестиции. Единствената сериозна дейност е било завършването на фрегати от тип МЕКО за гръцкия военноморски флот (25).“ Тъй като книгата за поръчки за корабостроене е била празна и тъй като на корабостроителницата е била необходима корабостроителна дейност в достатъчна степен, за да бъде жизнеспособна в следващите години, Комисията смята, че възстановяването на жизнеспособността е зависело от бързото подписване (т.е. сключване) на доходоносни договори за търговско или военно корабостроене.

- (41) Трето, що се отнася до финансовото състояние на HSY, таблица 1 предоставя ключовите счетоводни данни. По отношение на платежоспособността на предприятието през 1997 г. може да се отбележи, че то е притежавало голям собствен капитал (26). Това положително състояние обаче изцяло се е дължало на отписването на дълг в голям размер, приложено от държавата през 1996 г. Държавата отписа 54,52 милиарда GRD (160 млн. EUR) дългове, свързани с дейности по граждански поръчки — това опрощаване беше одобрено с решение С 10/94 — и 46,35 милиарда GRD (136 млн. EUR) дългове, свързани с дейности по военни поръчки. Привидно добрият счетоводен баланс към 31 декември 1996 г. е бил някак „изкуствен“ и в частност той не е бил никакво доказателство, че корабостроителницата е възстановила своята конкурентоспособност и че са преодолени причините за сериозните затруднения, пред които тя е била изправена през последните двадесет години. Без пълното осъществяване на плана за реструктуриране корабостроителницата най-вероятно щеше да регистрира загуби, които бързо щяха да намалят тези собствени ресурси (т.е. нетния капитал). Следва да се има предвид, че HSY е изпадало в ликвидация два пъти през предходните дванадесет години. В заключение, тази положителна стойност на собствения капитал не би била достатъчна да убеди дадена банка да отпусне средства на HSY при нормален лихвен процент, т.е. при лихвения процент, който се начислява при отпускане на заеми на предприятия в добро състояние.

Таблица 1

Данни за оборота, печалбата и нетния собствен капитал от 1997 г. до 2005 г.

(в млн. евро)

	1997 г.	1998 г.	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г. (1)	2004 г.	2005 г.
Акционерен капитал	86	91	92	95	65	106	106	121	121
Нетен собствен капитал	82	88	54	17	- 4	- 78	- 83	- 111	- 182
Оборот	74	83	30	59	55	89	112	130	198
Печалба	7	1	- 36	- 42	- 21	- 115	- 1	- 45	- 71

(1) Финансовата 2003 година започна на 1.1.2003 г. и приключи на 30.9.2003 г.

(42) В заключение, Комисията счита, че през 1997 г. корабостроителницата все още е била в затруднение и още не е била конкурентоспособна, но би могло да се очаква възстановяване на жизнеспособността, ако инвестиционният план беше осъществен изцяло и своевременно и ако корабостроителницата беше успяла бързо да сключи изгодни договори за корабостроене. Тъй като възстановяването на жизнеспособността е зависело от тези две несигурни тенденции, отпускането на заем на HSY през 1997 г. и през следващите години е представлявало „особен риск“. Частна банка би приела да предостави заеми или гаранции на HSY, но на цена, отразяваща значителния риск. За състояние, представляващо „особен риск“, в известието на Комисията относно метода на определяне на референтната ставка и на размера на сконтовия процент⁽²⁷⁾ се посочва, че подходящата референтна точка за определяне на наличието и на размера на държавна помощ, е референтната ставка за Гърция (т.е. АТНІВОР плюс 300 базисни точки до 31 декември 2000 г. и петгодишен суапов процент за EUR плюс най-малко 475 базисни точки от 1 януари 2001 г.). По отношение на гаранциите за заеми, Комисията ще оцени наличието на помощ на базата на същия метод, т.е. чрез сравняване на общия разход за гарантирания заем (т.е. платеният лихвен процент от HSY на банката плюс премията за гаранция, платена от HSY на гаранта) и разхода, който HSY би направило, ако беше сключило договора за този заем на пазара (т.е. референтната ставка за Гърция плюс 400 базисни точки).

3.1.2. Развитие от 1997 г.

(43) Както ще бъде обяснено по-долу, Комисията не може да изключи, че до 30 юни 1999 г. HSY все още е било в състояние да получи заем на пазара при лихвения процент, посочен в предходното съображение⁽²⁸⁾.

(44) HSY е отбелязало малка нетна печалба през 1997 г. и 1998 г.⁽²⁹⁾ Въпреки това през тези две години предприятието не е успяло да сключи договори за корабостроене⁽³⁰⁾, нито за военни, нито за граждански поръчки; те биха били необходими, за да се осигури достатъчно работа през следващите години и да се избегне натрупването на загуби. Първият договор за строителство на кораби, който корабостроителницата е успяла да сключи, е бил за построяването на два ферибота за Strintzis. Той е подписан чак в началото на 1999 г.⁽³¹⁾ Освен това от самото начало е било известно, че продажната цена е твърде ниска, за да покрие разходите и че поради това този договор ще доведе до загуби⁽³²⁾. През юли 1999 г. гръцкият флот е възложил

на HSY и HDW построяването на три подводници. Построяването на трите подводници е планирано за период от почти десет години и договорът е бил на обща стойност около 350 милиарда GRD (1 милиард EUR), от които около три четвърти са били предназначени за HDW, които е трябвало да осигурят машини, компоненти под налягане и системи за чувствителна електроника. Освен това, първата подводница е трябвало да бъде построена в корабостроителницата на HDW в Кил⁽³³⁾. Следователно този проект не би довел до значителна дейност и големи приходи за HSY през първите години⁽³⁴⁾.

(45) С оглед на неспособността да се постигне пълна и доходносна книга за поръчки през 1997, 1998 и първите месеци на 1999 г., ръководството и всеки инвеститор, който е анализирал състоянието на корабостроителницата, би следвало да е осъзнал най-късно през първите месеци на 1999 г., че корабостроителницата няма да има достатъчно дейност през 1999 и 2000 г., за да покрие разходите си и че през тези години корабостроителницата ще регистрира големи загуби, като ще намали стойността на нетния си капитал до малка сума⁽³⁵⁾. При тези обстоятелства вече не би могло да се очаква възстановяване на жизнеспособността⁽³⁶⁾. Като допълнителен елемент Комисията отбелязва, че първият доклад, изготвен от гръцките власти във връзка с изпълнението на инвестиционния план показва, че до 30 юни 1999 г. е била осъществена само малка част от плана. Поради това, освен търговските неуспехи, модернизацията на съоръженията е била бавна⁽³⁷⁾. И накрая Комисията отбелязва, че задаващите се финансови затруднения са довели до спорове между независимия управленски екип на корабостроителницата (т.е. Brown & Root, който е бил назначен през септември 1996 г.) и служителите/акционерите. По-конкретно, ръководството е настоявало за необходимостта от допълнително съкращаване на работната сила поради ниския обем на дейност. Лидерите на профсъюзите са се противопоставили на подобна реформа и са постигнали отстраняване на управленския екип⁽³⁸⁾. Това събитие, водещо до прекъсване на линията на управление и показващо затрудненията при осъществяването на реформи в корабостроителницата, е било допълнителен елемент, който би възпрял инвеститор в условията на пазарна икономика да отпусне заем на HSY.

(46) Въз основа на горепосоченото Комисията стига до заключението, че от 30 юни 1999 г. вече не е било разумно да се очаква възстановяване на жизнеспособността. Поради това Комисията счита, че от тази дата никоя банка не би приела да отпусне заем на корабостроителницата, дори при високи лихвени проценти, и никоя банка не би приела да предостави гаранция, дори в замяна на висока гаранционна такса. Тъй като HSY не би получило заем или гаранция на пазара, всички заеми

или гаранции, предоставени след 30 юни 1999 г., автоматично представляват помощ. Ако се окаже несъвместима или все още неизплатена, всяка гаранция трябва да бъде прекратена незабавно и всеки заем трябва да бъде върнат незабавно. Връщането — в нормалните срокове, определени в договора за заем и съгласно настоящото решение — на всеки заем, предоставен след 30 юни 1999 г., обаче не е достатъчно за възстановяване на първоначалното положение, тъй като до датата на възстановяването HSY е разполагало със средства, които по принцип не би могло да получи на пазара. За да се възстанови първоначалното положение, това предимство, чийто мащаб би могъл да се определи приблизително само чрез използване на лихвен процент за много рисков заем, следователно също трябва да се възстанови. Поради това, за периода от изплащането на заема на HSY до възстановяването му от HSY Комисията трябва да нареди възстановяването на разликата между действително платения лихвен процент от HSY и лихвения процент, който би бил теоретично подходящ за заем, съдържащ много голям риск. За да се определи посоченият лихвен процент, Комисията отбелязва, че в известието на Комисията относно метода за определяне на референтната ставка и размера на сконтовия процент се посочва, че рисковата премия може да надвишава референтната ставка и да бъде над 400 базисни точки, „ако няма частни банки, които да отпуснат съответните кредити“, каквото е положението в настоящия случай. В няколко решения Комисията е преценявала, че премия от 600 базисни точки, надвишаваща референтната ставка, е подходящ минимум, който отразява ситуация, съдържаща висок риск⁽³⁹⁾. Комисията счита, че това е минимумът за заеми в настоящия случай. По отношение на държавните гаранции, предоставени след 30 юни 1999 г., Комисията ще използва същия подход: за периода на плащането на гарантирания заем до прекратяването на гаранцията – независимо дали това става в нормалните срокове, определени в договора за гаранцията или съгласно настоящото решение — Комисията ще нареди възстановяването на разликата между разходите за гарантирания заем (лихви, платени на банката плюс платената гаранционна премия) и референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки.

(47) В подкрепа на твърдението си, че заемите и гаранциите, предоставени от държавата и ETVA, биха могли да бъдат предоставени при същите условия от частна банка, HSY представи първия доклад на Deloitte⁽⁴⁰⁾. В раздел 5 от този доклад Deloitte анализират кредитоспособността на HSY през 1999 г. и през следващите години. В доклада се посочва, че „дружеството би могло, като алтернатива, да получи заем или удостоверения за гаранция от друга независима финансова институция (т.е. без други връзки освен обичайното търговско сътрудничество) по време на разглеждания период⁽⁴¹⁾“. Комисията отбелязва, че в доклада не се обяснява как това заключение може да бъде съгласувано с факта, че опитите на HSY да привлече средства от други финансови институции са останали неуспешни⁽⁴²⁾. Освен това Комисията посочва, че докладът съдържа редица грешки⁽⁴³⁾, които повлияват съществено на заключението.

3.1.3. Вътрешногрупов анализ

(48) Всички заеми и гаранции, предмет на настоящата процедура, са предоставени от ETVA или от държавата. Гръцките власти твърдят, че след като и ETVA, и гръцката държава (чрез ETVA) са били акционери в HSY, заемите и гаранциите биха могли да се разглеждат като вътрешногрупови транзакции. В тази връзка Гърция излага две твърдения:

— Първо, че е нормално дружеството майка да предоставя заеми при изгодни условия на свое дъщерно дружество. Предимството, предоставено на дъщерното дружество, наистина увеличава стойността на акциите, притежавани от дружеството майка. Ето защо дори Комисията да смята, че ETVA и държавата са предоставили заеми и гаранции на цена, по-ниска от пазарната цена, това би било приемливо за инвеститор в условията на пазарна икономика в подобна ситуация. Следователно тези заеми и гаранции няма да представляват помощ.

— Второ, нормално е дружество майка да предостави заем на свое дъщерно дружество в затруднение. Действително, с подобно предоставяне на заем се цели запазване на стойността на акциите, притежавани от дружеството майка. Поради това, дори Комисията да смята, че никоя частна банка не би отпуснала заем на HSY в определен период, защото състоянието на корабостроителницата е било твърде лошо, предоставените от ETVA и от държавата заеми и гаранции би трябвало въпреки това да се считат за приемливи за частен инвеститор при подобни обстоятелства. Следователно тези заеми и гаранции няма да представляват помощ.

(49) Комисията счита, че заключенията на Гърция не са правилни.

(50) Първо, Комисията отбелязва следните два елемента. В първия случай никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би се поставил в положението на ETVA. Припомняме например, че когато ETVA е закупила HSY през 1985 г., тя е била банка за развитие, работеща по нареждане на правителството, за да се предотврати закриване на дадено дружество, което е изключително важно за гръцката икономика⁽⁴⁴⁾. За да постигне оцеляването на HSY, ETVA е направила капиталова инжекция през 1986 г., за която Комисията установи, че представлява помощ⁽⁴⁵⁾. През 1995 г. ETVA запази „мажоритарен дял от 51 %“ в HSY, тъй като Гърция твърдеше,

че това е „обосновано по причини, свързани с отбраната“ в съответствие с член 10 от Директива 90/684/ЕИО. Във втория пример Комисията отбелязва, че когато се вземат под внимание всички мерки, приведени в действие от държавата (включително мерките, приложени от ETVA, тъй като, както ще бъде доказано по-нататък в настоящото решение, те се приписват на държавата) в полза на HSY — и специално неколкостепенните и големи държавни помощи, предоставени на HSY до 2002 г. — става съвсем ясно, че през периода до 2002 г. държавата не е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика. Тя непрекъснато е осигурявала голямата финансова помощ, необходима да се запази съществуването на HSY и това е било изключително скъпо. В заключение, тъй като самата държава (чрез ETVA) се е оказала в положението да бъде акционер в HSY само защото е действала като държавен орган, желаещ да запази дейностите на HSY на всяка цена, и тъй като никога не е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика, който иска да реализира печалби чрез акциите си в HSY, твърдението, че ETVA и държавата са действали по начин, който е приемлив за инвеститор в условията на пазарна икономика, тъй като недостатъчните лихви (или такси за гаранции), начислявани върху финансирането (заеми и гаранции), които те са предоставили на HSY, са били компенсирани с увеличение на стойността на акциите на HSY, не е правдоподобно. След като държавата (включително ETVA) никога не е действала като инвеститор, полагащ усилия да реализира печалба, а напротив, е приела да запази съществуването на HSY на тази висока цена, Гърция и HSY е трябвало поне да подкрепят твърдението си с подробен анализ, който да покаже, че като акционери в HSY държавата и ETVA биха могли действително да очакват капиталова печалба (т.е. покачване на стойността на акциите), която е по-висока от „пропуснатите приходи“ (т.е. недостатъчния лихвен процент или недостатъчната гаранционна премия). Тъй като такъв анализ не е предоставен и след като HSY и Гърция са изразили своето съмнително и хипотетично твърдение без подкрепящи доказателства, Комисията отхвърля без допълнителен анализ твърдението, че държавата (включително ETVA) е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика, след като средствата, предоставени при изгодни условия, са станали причина за покачване на стойността на акциите на HSY, което е било достатъчно значимо, за да се компенсират „пропуснатите приходи“.

(51) Второ, дори ако горепосочените разсъждения се пренебрегнат и е необходимо да бъдат анализирани вътрешно-груповите аспекти (т.е. потенциалното нарастване на стойността на акциите на HSY), има достатъчно доказателства, че извършените от ETVA трансакции не биха били приемливи за инвеститор в условията на пазарна икономика, който би притежавал дял от 51 % в HSY.

(52) В края на 1995 г. 49 % от собствеността е била прехвърлена на служителите на HSY. Цената, която служителите е трябвало да платят, за да закупят този дял от

49 %, е била определена в посочения момент. Следователно през следващите години, когато ETVA и държавата са предоставяли финансиране на HSY на цена, по-ниска от тази, която би приложила (необвързана) частна банка, 49 % от увеличението на стойността на HSY, дължащо се на тези икономии (т.е. заплащането на по-ниски лихви от HSY), е облагодетелствало други акционери на HSY. Само 51 % от предимството (намаляване на прилаганата лихва и на дължимите премии за гаранции), предоставено от ETVA и държавата на HSY, се е възвръщало в тяхна полза под формата на увеличение на стойността на HSY. Никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би приел да направи такъв подарък на другите акционери на HSY. За да избегне загубата на средства заради ползата за тези други акционери, инвеститор в условията на пазарна икономика би начислявал лихвен процент, подобен на прилагания от (независими) частни банки. Следователно първото твърдение на гръцките власти е необосновано.

(53) По отношение на периода след 30 юни 1999 г., по време, когато никоя частна банка не би предоставила финансиране за HSY, тъй като рискът от банкрут е бил прекалено голям, са валидни същите разсъждения. По-конкретно, разумен инвеститор в условията на пазарна икономика, който притежава само 51 % от дадено предприятие, най-малко би поискал от другите акционери да осигурят финансиране, пропорционално на техния акционерен дял в HSY. Ако тези други акционери нямат средствата да осигурят това финансиране, един разумен инвеститор най-малко би преговарял за осигуряването на финансиране за HSY в замяна на по-голям дял в HSY. Осигуряването на финансиране в голям размер за HSY без съфинансиране или без концесии от другите акционери е сравнимо с влагането на собствени средства при висок риск, за да се запази стойността на акциите, притежавани от други. Никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би приел при подобни обстоятелства да направи такъв подарък на другите акционери⁽⁴⁶⁾. Поради това второто твърдение на гръцките власти следва да бъде отхвърлено.

3.2. Хоризонтален въпрос 2: Приписване на действията на ETVA на държавата

(54) Няколко от шестнадесетте мерки, анализирани в настоящото решение, не са били предоставени пряко от държавата. Те са били предоставени от държавната банка ETVA. Тъй като Греще, HSY и TKMS/GNSH оспорват приписването на тези мерки на държавата, а Elefsis и Piraeus Bank го потвърждават, този въпрос следва да бъде анализиран.

(55) Тези мерки са предоставени от ETVA между 1996 г. и 2002 г. Според съдебната практика подобни мерки могат да бъдат определени като държавна помощ съгласно член 87, параграф 1 от Договора, само ако държавата е имала възможност да контролира ETVA и ако държавните органи са „участвали по един или друг начин в приемането на тези мерки“⁽⁴⁷⁾.

- (56) ETVA, чиито инициали означават Гръцка банка за промишлено развитие, е основана през 1964 г. след сливане на три организации (Организацията за промишлено развитие, Организацията за финансиране на промишленото развитие и Организацията за кредитиране на туризма). Тя е преобразувана в корпорация със Закон 1369/1973. По този начин от 1973 г. функционира като държавна-банка. Според Гърция⁽⁴⁸⁾ „главната цел, посочена в статута на ETVA като банка за развитие, беше насърчаването на развитието на страната чрез финансиране на производствени дейности в гръцката икономика (туризъм, промишлено производство и т.н.)“. ETVA е била единствената банка за развитие в Гърция. Затова ETVA е полагала усилия да играе решаваща роля в икономическото и регионалното развитие на страната чрез финансиране на предприятия, развитие на регионалната инфраструктура на страната, предоставяне на рисков капитал и участие в предприятия със стратегическо значение за гръцката икономика. През 1995 г., вследствие на финансови затруднения, произтичащи от тези дейности, рекапитализацията, реструктурирането и модернизацията на банката са станали първостепенен приоритет за гръцкото правителство. Те са осъществени на базата на петгодишен план в рамките на Закон 2359/95. Освен предоставянето на капитал от 427 милиарда GRD от правителството, целта на реструктурирането е била да се въведе нова стратегическа ориентация, да се промени организационната структура и да се формулират нови бизнес процедури, които да съответстват на сегашните условия на конкуренция. Ето защо, „в допълнение към своята дейност за развитие, ETVA разви търговски банкови услуги, особено след 1997 г.“⁽⁴⁹⁾
- (57) През 1999 г. държавата, която е притежавала 100 % от акциите на ETVA, реши да пристъпи към регистриране на банката на фондовата борса в Атина, предлагайки 24 % от акционерния си капитал за публична продажба. Държавата реши да продължи и по-нататък с приватизацията на банката и да намали участието на държавата до под 50 %. Проведен е търг и е избрана Piraeus Bank. На 20 март 2002 г. акции, представляващи 57,7 % от капитала на ETVA, са прехвърлени на Piraeus Bank⁽⁵⁰⁾.
- (58) Що се отнася до възможността държавата да контролира ETVA, Комисията отбелязва, че до края на 1999 г. ETVA е била изцяло собственост на гръцката държава. Държавата е имала мажоритарен дял до прехвърлянето на мажоритарните дялове на Piraeus Bank на 20 март 2002 г. Следователно държавата е имала възможност да контролира ETVA поне до 20 март 2002 г. Това също показва, че в мерките, приведени в действие от ETVA, е имало участие на държавни ресурси.
- (59) По отношение на участието на държавата в приемането на различните мерки, Комисията отбелязва следните моменти:
- Първо, Комисията отбелязва, че трите най-важни решения по отношение на акционерния дял на ETVA в HSY не са взети по независим начин от ръководството на ETVA: тези три решения са взети от правителството и са приложени от ETVA: Действително, когато ETVA е закупила банкрутиралото предприятие HSY през 1985 г., това е било правителствено решение⁽⁵¹⁾. ETVA просто е привела в действие това решение на държавата и бързо е направила голяма капиталова инжекция в HSY, което е определено като държавна помощ от Комисията⁽⁵²⁾. Това показва, че отношенията между ETVA и HSY отначалото са били отношения на държавна помощ в полза на предприятието, което е било важно — от гледна точка на работни места и дейности — за гръцката държава. Второто важно решение е било продажбата от страна на ETVA на 49 % от капитала на HSY на служителите, която е решена със Закон 2367/1995⁽⁵³⁾. Освен това, този закон налага важни мерки за реструктуриране на HSY⁽⁵⁴⁾ (и предоставя на корабостроителницата помощи в много голям размер). Третото значимо събитие е било приватизацията на HSY през периода 2001—2002 г. (т.е. ETVA е трябвало да продаде останалите си 51 % участие в HSY). Тази приватизация е определена с Решение № 14/3-1-2001 от съответната междуведомствена комисия по приватизацията и е била осъществена в рамките на гръцкия Закон за приватизацията № 2000/91. Това се е повтаряло постоянно в тръжната документация, предоставена на заинтересованите инвеститори/участници в търга от Alpha Finance, която е била банката, организираща продажбата на HSY от името на държавата и на продавачите (ETVA и служителите). От тръжната документация от 2 април 2001 г. е видно също, че държавата ще избере предпочетения участник в търга заедно с продавачите. В заключение, трите жизненоважни решения по отношение на акционерния дял на ETVA в HSY са били взети от държавата.
 - Освен прякото си участие в тези три случая, държавата е отпуснала помощи в много голям размер за периода 1995—2002 г. Държавата е отписала дългове за 54,52 милиарда GRD (160 млн. EUR), свързани с дейности по граждански поръчки — това отписване е било одобрено с решение С 10/94 — и 46,35 милиарда GRD (136 млн. EUR) дългове, свързани с дейности по военни поръчки. Както се посочва в решение N 401/97, държавата е възнамерявала да предостави 7,8 милиарда GRD (22,9 млн. EUR) инвестиционна помощ. По време на тръжната процедура през 2001 г. гръцката държава е приела Закон 2941/2001, който е включвал голяма сума за финансова помощ, целяща да улесни приватизацията на HSY (вж. съображение 33 от настоящото решение). Както Комисията посочи в решение N 513/01, държавата е поела задължение например да плати

118 млн. EUR като стимули за насърчване на служителите да напуснат доброволно предприятието. Чрез предоставянето на големи и чести помощи правителството е дало ясен знак, че счита оцеляването на HSY за изключително важно от политическа гледна точка ⁽⁵⁵⁾.

— И накрая Комисията отбелязва, че държавата е възложила през тези години на HSY договори от стратегическо значение за отбраната, като например построяването на подводници. Следователно държавата е имала пряк интерес да наблюдава дейностите на HSY и да гарантира, че корабостроителницата ще продължи да функционира.

(60) Чрез определяне на размера на акционерния дял на ETVA в HSY, чрез постоянното предоставяне на голяма финансова помощ за HSY и с възлагането на военни договори от голямо значение за сигурността на Гърция, гръцкото правителство е дало ясен знак, че придава изключителна важност на дейностите на HSY и следи внимателно състоянието на корабостроителницата. В този общ контекст Комисията счита, че до приватизацията на ETVA през март 2002 г. приписването на държавата на дейности на ETVA не може да бъде поставено под съмнение. При тези обстоятелства действително е било невъзможно ръководството на ETVA да развие политика за отпускане на заеми по отношение на HSY, която да не бъде съгласувана с възприетата от държавата политика на стабилна подкрепа. По-специално, би било невъзможно ETVA да вземе решение, създаващо финансови проблеми за HSY. Например, ETVA не би могла да приложи висок лихвен процент (т.е. надвишаващ значително междубанковия лихвен процент) за заемите, предоставени на HSY, тъй като това би влошило финансовото състояние на HSY, което би било политически неприемливо за правителството. По подобен начин ETVA не би могла да откаже заем, искан от HSY за финансиране на дейностите на предприятието ⁽⁵⁶⁾. С други думи, ETVA не е имала друг избор, освен да следва възприетата от държавата политика на силна и редовна подкрепа за HSY. В резултат на това Комисията стига до заключението, че всички мерки, приведени в действие от ETVA по отношение на HSY (заеми, гаранции, капиталови инжекции и т.н.), автоматично се приписват на държавата и че не е необходимо да се представят допълнителни доказателства за участието на държавата, след като всички тези мерки са били приети от ETVA. В заключение, Комисията счита, че различните мерки, осъществени от ETVA, могат да бъдат приписани на държавата.

(61) Като допълнителни основания Комисията отбелязва също следните елементи, потвърждаващи приписването на държавата на действията на ETVA.

(62) Първо, през 1995 г. ETVA продаде само 49 % — а не 100 % — от акциите на HSY на служителите. „Гърция се позова на военните си нужди в корабостроенето, за да обоснове задържането на 51 % от корабостроителницата, както е позволено с член 10 от директивата“. Член 10, параграф 3 от Директива 90/684/ЕИО действително определя, че „[н]езависимо от задължението да се освободи от корабостроителниците чрез продажба, както е посочено в параграф 2, на гръцката държава ще бъде позволено да запази мажоритарен дял от 51 % в една от корабостроителниците, ако това е обосновано по причини, свързани с отбраната ⁽⁵⁷⁾“. Това показва, че чрез 51-процентния дял на ETVA в HSY стремежът е бил да се позволи на държавата да контролира HSY с цел запазване на отбранителните интереси на Гърция. Очевидно е, че при тези условия ръководството на ETVA не би могло да развие връзки на търговска основа с HSY. Всяко решение, свързано с предоставянето на финансиране за HSY и условията на финансирането не е трябвало да противоречат на отбранителните интереси на Гърция. По-конкретно, Комисията не вижда как ръководството на ETVA би могло да откаже да предостави финансиране на HSY или как би могло да наложи висок лихвен процент за тези финансираня. Освен това, ако целта на Гърция е била опазването на отбранителните интереси, би могло да се предположи, че всъщност правителството следи пряко всяко важно решение на ръководството на HSY и всяко решение на ETVA по отношение на финансиране, предоставено за HSY.

(63) Второ, тъй като мандатът на ETVA като „банка за развитие“ е бил определен от държавата, може да се заключи, че всички дейности на ETVA, осъществени в рамките на този мандат, могат да бъдат приписани на държавата. По подобен начин съдебната практика показва, че към анализа за принадлежността на мерки, приети от дадено предприятие, може да има отношение „естеството на нейните дейности и упражняването им на пазара в нормални условия на конкуренция с частни оператори ⁽⁵⁸⁾“. В тази връзка гръцките власти приемат, че „от създаването си ETVA не е функционирала като обикновена търговска банка, а като специална кредитна институция за развитие, която работи предимно в сферата на дългосрочните кредити и играе решаваща роля за икономическото и регионалното развитие на страната“ ⁽⁵⁹⁾. В този контекст Комисията припомня, че ETVA е закупила HSY през 1985 г. Поради това ангажиментите на ETVA в HSY са били развити в рамките на този мандат като „банка за развитие“, а не в рамките на своите търговски дейности, които са започнали чак през 1997 г. Тъй като дотогава ETVA е трябвало да подкрепя HSY в рамките на своя мандат като „банка за развитие“, тя не е могла от 1997 г. изведнъж да спре да предоставя исканите от HSY заеми и гаранции и да остави корабостроителницата да банкрутира. В тази връзка Комисията припомня, че през втората половина на деветдесетте години на миналия век на ETVA е било разрешено да развива търговски дейности в допълнение към дейностите си за развитие, а не в замяна на дейностите си за развитие, които е трябвало да продължат.

- (64) Трето, съгласно съдебната практика „правният статут на предприятието (в смисъл дали е субект на публичното право или на общото дружествено право) ⁽⁶⁰⁾“ може да бъде подходящ за приписване към държавата. В тази връзка, тъй като главната цел на ETVA като държавна банка за развитие е да стимулира развитието на държавата чрез финансиране на гръцката икономика, тя не е била субект на директиви в областта на банковата дейност ⁽⁶¹⁾. Едва когато акциите на ETVA са регистрирани на Атинската фондова борса на 12 януари 2000 г., ETVA е станала субект на стандартните правила за контрол, приложими за търговските банки.
- (65) Четвърто, Комисията отбелязва, че през периода 1996—2002 г. държавата е отделяла специално внимание на дейностите на ETVA. Действително, държавата е приела Закон 2359/95 с цел да реструктурира ETVA и е инжектирала стотици милиарди драхми в обхвата на тази рамка. През 1999 г. тя е решила да регистрира част от капитала на Атинската фондова борса. Една година по-късно държавата е решила да приватизира мажоритарния дял от капитала на ETVA. Тази приватизация е завършена през 2002 г. Това показва, че през периода 1996—2002 г. държавата е била сериозно заинтересована от дейностите на ETVA. Предоставените на HSY заеми и гаранции са били в толкова голям размер ⁽⁶²⁾, че решенията за предоставянето им не е можело да бъдат вземани от ръководството на ETVA без потвърждение или пряко нареждане от единствения акционер на ETVA.
- (66) В предходните точки Комисията доказва, че през периода преди продажбата на ETVA на Piraeus Bank през март 2002 г. във всички мерки, приведени в действие от ETVA, е имало участие на държавни ресурси и че всички мерки, приведени в действие от ETVA по отношение на HSY, могат да бъдат приписани на държавата. Поради това в отделните си оценки на всяка от мерките, приведени в действие от ETVA, Комисията повече няма да доказва тези два въпроса.
- (67) Комисията ще обсъди отново тези два въпроса само в оценката на мярката E18v, тъй като някои страни твърдят, че тази мярка е предоставена от ETVA през май 2002 г., т.е. след закупуването на ETVA от Piraeus Bank
- 3.3. Хоризонтален въпрос 3: мерки за помощ за частично финансиране на дейностите на HSY по военни поръчки**
- (68) В отговора си на решението за разширяване Гърция твърди, че няколко от разследваните от Комисията мерки са подпомагали дейностите на корабостроителницата по военни поръчки. Поради това Гърция твърди, че те попадат в приложното поле на член 296 от Договора и не могат да бъдат оценявани — и още по-малко възстановявани — съгласно правилата за държавната помощ.
- (69) Поради това Комисията трябва да оцени дали някои мерки биха могли частично или изцяло да попадат в приложното поле на член 296 от Договора.
- (70) Някои от страните в настоящата процедура не оспорва, че HSY има дейности по граждански и по военни поръчки. През последните петнадесет години основната гражданска дейност е бил ремонтът на търговски кораби. HSY е произвеждало и железопътен подвижен състав и корпуси на търговски кораби. Дейностите на HSY по военни поръчки са се изразявали в строителство и ремонт на военни кораби и подводници за гръцкия флот.
- (71) Комисията припомня, че решението за разширяване вече установи мерките, подпомагачи изключително дейностите на корабостроителницата по военни поръчки. В решението за разширяване се заключава, че тези мерки попадат изцяло в приложното поле на член 296 от Договора и не са подчинени на правилата за държавната помощ. Решението за разширяване не е оспорвано в Съда.
- (72) Някои от държавните помощи, разглеждани в настоящото решение, не са били заделени за конкретна дейност, т.е. те не са били предвидени да финансират даден проект. Поради това Комисията трябва да определи в каква степен тези държавни помощи са облагодетелствали дейностите по военни поръчки и в каква степен са облагодетелствали дейностите по граждански поръчки. Това изчисляване се усложнява от факта, че HSY не е водело отделни сметки за за дейностите по гражданските и за дейностите по военни поръчки. При тези обстоятелства Комисията ще направи своя анализ на базата на относителния размер на двете дейности. Затова тя трябва да оцени относителното тегло на двете дейности. Комисията отбелязва, че всяка държавна помощ (например финансиране, капиталови инжекции и т.н.), предоставена на HSY (и която не е била предназначена за финансиране на конкретна дейност) същевременно е покривала загуби от минали периоди (например загуби, натрупани от корабостроителницата да финансира бъдещи дейности. За да се определи до каква степен дадена държавна помощ е облагодетелствала дейностите по граждански и по военни поръчки, Комисията счита, че анализът не трябва да се ограничава до разделянето на дейностите по граждански и по военни поръчки (т.е. относителното тегло на всяка дейност) за годината, през която е била предоставена помощта, а е необходимо да се изчисли средното разпределение между тези две дейности в течение на достатъчно дълъг период. Фактът, че относителното тегло на двете дейности се променя съществено през различните години, също оправдава използването на средна стойност за няколко години. Действително, дадена година може да не е представителна за средното разпределение между двете дейности в средносрочен или дългосрочен план.

(73) В рамките на процедурата за възстановяването на помощта, сметена за неправомерна и несъвместима с решение С 40/02, Гърция твърди, че дейностите по граждански поръчки са съставлявали 25 % от дейностите на HSY, а дейностите по военни поръчки са съставлявали 75 % от дейностите. В подкрепа на това твърдение Гърция представи данни за работните часове и оборота (т.е. стойност на продажбите) за двете дейности за периода 1997—2005 г. ⁽⁶³⁾ В контекста на настоящата процедура Гърция не е оспорила тези данни. Освен това, Комисията вече беше приела разпределението 25 % дейности по граждански / 75 % дейности по военни поръчки в решение N 513/01, което не е оспорвано в Съда. На базата на горепосоченото Комисията ще приеме, че дейностите по граждански поръчки са съставлявали 25 % от дейността на of HSY, а дейностите по военни поръчки – 75 % от дейността.

(74) По отношение на дейностите на HSY по военни поръчки Комисията винаги е приемала в предишни решения, че предоставяната за тях помощ е извън обхвата на правилата за държавната помощ ⁽⁶⁴⁾. Комисията повтори тази оценка в точки 86—90 от решението за разширяване. След като мерките, предмет на настоящото решение, са били предоставени на HSY (т.е. HSY като цяло) през същия период като периода, анализиран в тези предишни решения, следва да се заключи, че частта от тези мерки, която е била за подпомагане на дейностите на HSY по военни поръчки, също попада в приложното поле на член 296 от Договора и не е подчинена на правилата за държавната помощ.

(75) Когато оценява всяка от мерките поотделно, Комисията ще установи дали дадена мярка е подпомагала изключително дейностите на HSY по граждански поръчки или дали е била предоставена на HSY, без да има определено конкретно предназначение ⁽⁶⁵⁾:

— ако бяха подпомагани само дейностите по граждански поръчки, Комисията счита, че член 296 от Договора не се прилага и че цялата мярка може да бъде оценена съгласно член 87 от Договора.

— ако HSY е подпомагано като цяло, Комисията счита, че след като 75 % от дейностите на корабостроителницата са свързани с военно производство, 75 % от държавната помощ е облагодетелствала дейностите по военни поръчки и те попадат в приложното поле на член 296 от Договора. Останалите 25 % от държавната помощ могат да бъдат оценени съгласно правилата за държавната помощ.

4. МЕРКИТЕ: ОПИСАНИЕ, ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА, ПОЛУЧЕНИ МНЕНИЯ, ОЦЕНКА И ЗАКЛЮЧЕНИЕ

(76) По отношение на мненията на Гърция и на трети страни Комисията отбелязва, че те обхващат широк кръг от

аргументи. Например, в многократно представените си мнения до Комисията жалбоподателят Elefsis твърдеше, че съществуват редица основания, на базата на които мерките би следвало да се считат за несъвместима помощ. По подобен начин Greece, HSY, и TKMS/GNSH твърдяха в своите последователно представени мнения до Комисията, че съществуват редица основания, на базата на които мерките биха могли да се определят като съвместими с общия пазар.

(77) Съгласно член 253 от Договора в едно решение на Комисията следва да се посочват причините, на които то се основава. Въпреки това Комисията не е длъжна да отговаря на всеки от аргументите, повдигнати от страните. Ето защо в настоящото решение ще се разглеждат изключително само основните въпроси, повдигнати от страните. По-конкретно, в решението няма да се разглеждат някои доводи, представени от страните, които очевидно не съответстват на фактите, които противоречат на коментари, направени от същата страна в други становища или които могат да бъдат отхвърлени без съмнение на базата на фактите и оценките, представени в настоящото решение.

(78) Тъй като настоящото разследване обхваща значителен брой мерки, е важно те да бъдат номерирани с цел да се улесни четенето и да се избегне объркване. Поради това четирите мерки, включени в решението за откриване, ще бъдат номерирани от P1 до P4. Дванадесетте мерки, включени в решението за разширяване, ще запазят номера, който им е определен в това решение, като преди него се добавя Е.

4.1. Неправилно използване на инвестиционната помощ, одобрена през 1997 г. (мярка P1)

4.1.1. Описание на мярката

(79) С решение N 401/97 Комисията разреши 7,8 милиарда GRD (22,9 млн. EUR) инвестиционна помощ, за която Гърция е отправила уведомление на 20 юни 1997 г. В това решение помощта беше оценена на базата на член 6 „Инвестиционна помощ“ от глава III „Помощ за реструктуриране“ от Директива 90/684/ЕИО, в който се посочва, че „Инвестиционна помощ [...] не може да бъде предоставяна [...], освен ако не е свързана с план за реструктуриране, в който не е включено увеличаване на корабостроителния капацитет на корабостроителницата [...]. Такава помощ не може да се предоставя на кораборемонтни предприятия, освен ако не е свързана с план за реструктуриране, който води до намаляване на цялостния капацитет за кораборемонтна дейност“. В решение N 401/97 се посочва, че е изготвен бизнес

план, който е насочен към възстановяване на конкурентоспособността на корабостроителницата чрез повишена производителност и модернизация. Първият стълб на този план е широкомащабна реорганизация и намаляване на работната сила. По-конкретно, броят на работниците ще бъде намален на 2 000 до края на 1997 г. и ще бъдат въведени по-гъвкави методи на работа. В решение N 401/97 се посочва, че по-голямата част от намаляването на работната сила вече е извършено по времето на решението, което ще допринесе за повишаване на производителността. Вторият стълб на плана за реструктуриране е инвестиционна програма, чиято цел е подмяна на изхабеното и остаряло оборудване с нова съвременна технология. В решението се посочва, че според плана корабостроителницата ще възстанови своята жизнеспособност до края на бизнес плана, т.е. до 2000 г. Общата стойност на инвестиционната програма е била оценена на 15,62 милиарда GRD (45,9 млн. EUR). В описателната част на решението се отбелязва, че тази програма ще бъде финансирана по следния начин: 7,81 милиарда GRD (22,9 млн. EUR) от държавна помощ, 3,13 милиарда GRD (9,2 млн. EUR) от увеличение на акционерния капитал и 4,67 милиарда GRD (13,7 млн. EUR) от банкови заеми. Увеличението на капитала ще се извърши в същото съотношение, както разпределението на капитала, т.е. 51 % от ETVA и 49 % от служителите на HSY. В решението се посочва още, че банковите заеми ще бъдат взети при нормални пазарни условия без държавни гаранции. В оценката си Комисията отбелязва, че според плана за реструктуриране няма увеличение на капацитета за корабостроене и намаляване на капацитета за кораборемонтна дейност. Комисията отбелязва също, че интензитетът на помощта (50 %) остава в рамките на регионалния интензитет за помощ, разрешен за Гърция. Интензитетът е оправдан също от размера на въпросното реструктуриране.

4.1.2. Основания за откриване на процедурата

- (80) Размяната на писма между Гърция и Комисията, което предшества откриването на процедурата, е описана в глава 1 „Процедура“ от настоящото решение.
- (81) В решението за откриване Комисията изрази съмнение, че може да има неправилно използване на инвестиционната помощ, одобрена с решение N 401/97. Първо, Комисията отбелязва, че инвестиционният план е бил осъществен само частично и със съществени закъснения. Гръцките власти са разрешили няколко удължавания на крайния срок за осъществяване на инвестиционния план след 31 декември 1999 г., без да се консултират с Комисията. Второ, докато в решение N 401/97 се посочва, че инвестиционната програма ще бъде финансирана чрез банкови заеми, получени при нормални пазарни условия без държавни гаранции, предприятието изглежда е получило заем от държавна банка с лихвен процент, който не съответства на пазарните стойности и вероятно един от заемите е бил обезпечен с държавна гаранция. Трето, гръцките власти не са изпращали годишните доклади за

осъществяването на плана, както се изисква с решение N 401/97. Вследствие на тези три нарушения на решение N 401/97, изглежда е имало неправилно използване на инвестиционната помощ.

4.1.3. Мнения на заинтересовани страни

- (82) Elefsis подчертава, че земетресението, което е използвано за оправдание на закъснението, се е случило чак през септември 1999 г. Това е четири месеца преди края на периода за осъществяване на инвестиционния план, а именно 31 декември 1999 г. До края на 1999 г. HSY е изпълнило само малка част от инвестиционния план. Това показва, че HSY вече е натрупало значително закъснение в изпълнението на плана преди земетресението и че HSY не би могло да завърши инвестиционната програма навреме, дори ако е нямало земетресение. По подобен начин, приватизацията на HSY, която е използвана за оправдание на закъснението, е извършена доста след края на 1999 г. и поради това не би могло да оправдае неспазването на решение N 401/97 от страна на HSY. И накрая Elefsis твърди, че след като HSY е получило гарантиран от държавата заем и заеми при условия, различни от нормалните пазарни условия, предприятието е нарушило условията, посочени в решение N 401/97. Поради това тази допълнителна помощ, както и инвестиционната помощ, следва да бъдат възстановени.
- (83) HSY представи същите мнения като Гърция; те са обобщени в следващия раздел.

4.1.4. Мнение на Гърция

- (84) В писмото си от 20 октомври 2004 г. гръцките власти потвърдиха, че първоначално са определили датата 31 декември 1999 г. за завършването на инвестиционния план. През декември 1999 г. те са извършили първите проверки по осъществяването на плана, които са били насочени към разходите, направени от HSY до 30 юни 1999 г. Оказало се е, че те възлизат на 2,7 милиарда GRD (8,1 млн. EUR), което е 17,7 % от общите разходи по инвестиционната програма. На 27 юни 2001 г. гръцките власти са разрешили удължаване на срока до 31 декември 2001 г. за завършване на инвестицията, тъй като земетресението от 7 септември 1999 г. е причинило щети на съоръженията на корабостроителницата и е забавило осъществяването на инвестиционния план. С решение от 28 декември 2001 г. гръцките власти са разрешили второ удължаване на срока до 30 юни 2002 г., тъй като процесът на приватизация, започнал през януари 2001 г. (и приключил окончателно на 31 май 2002 г.), е наложил замразяване на инвестиционния план. Когато гръцките власти са извършили втората проверка през май 2002 г., те са установили, че разходите, направени от HSY до 31 декември 2001 г., са били на стойност 9,8 милиарда GRD (28,9 млн. EUR) или 63 % от общите инвестиционни разходи. С решение от 14 юни 2002 г. е разрешено ново удължаване до

30 юни 2004 г. С решение от 23 юли 2003 г. са разрешили изменение на инвестиционния план. По този повод предприятието е поискало да се изключат някои от инвестиционните разходи, заверени при втората проверка. Тези разходи са били авансови плащания за инвестиции, които предприятието е решило да изключи от инвестиционния план. Поради това общата стойност, заверена след втората проверка, е била намалена на 23,3 млн. EUR или 50,75 % от общите разходи. С писмо от 30 юни 2004 г. корабостроителницата е поискала ново удължаване до 31 декември 2004 г. До днешна дата инвестиционната помощ все още не е изплатена на корабостроителницата.

(85) Гръцките власти твърдят, че когато са разрешавали удължаванията на срока, те са приемали на добра воля, че действат в границите на решението за одобрение и че това е засягало съществуваща помощ, за която не е необходимо ново уведомление. Те са считали за нереалистично да не позволят възможността за удължаване на срока на инвестиционен план от такъв мащаб, особено за корабостроителница, която не е имала опит в осъществяването на такъв план, както е признала самата Комисия в решението си за одобрение. Те твърдят още, че са информирали Комисията за удължаването през ноември 2002 г. Изменението на инвестиционния план, което са разрешили през 2003 г., не е променило характеристиките, съдържанието или предназначението на одобрената помощ. Целта му е била просто да се адаптира съдържанието на плана към новите обстоятелства: приватизацията на корабостроителницата, новите договори от непредвидим характер (подводници), земетресението от 1999 г. и технологичния напредък. Гръцките власти не разбират също как удължаванията биха могли да засегнат същността на помощта и съответно нейната съвместимост. И накрая те твърдят, че Комисията би следвало да оцени съвместимостта на удължаването на срока на инвестиционния план на базата на точка 52 от Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение⁽⁶⁶⁾ (наричани по-долу „насоките за ОП от 1999 г.“). В този случай помощта би следвало да се определи за съвместима, тъй като преработеният план предвижда възстановяване на жизнеспособността в рамките на разумен период, а именно преди 30 юни 2004 г. По-специално, гръцките власти твърдят, че закъснението не е причинено от предприятието, а от непреодолими обстоятелства (земетресението от 1999 г. и приватизацията на дружеството). И последно, не би имало нарушение на принципа „един път — последен път“, тъй като предоставянето на помощта би се извършило в рамките на адаптирането на съществуващ план за реструктуриране.

(86) По отношение на това, че не са представяни годишни доклади относно осъществяването на инвестиционния

план, Гърция счита, че този факт не е достатъчно важен, за да попречи на изменението на плана.

4.1.5. Оценка

4.1.5.1. Член 296 от Договора

(87) Преди да се пристъпи към оценка на съвместимостта съгласно членове 87 и 88 от Договора, е необходимо да се разгледа приложимостта на член 296 от Договора. В тази връзка Комисията отбелязва следните елементи. Първо, Гърция е отправила уведомление за инвестиционната помощ през 1997 г. в съответствие с процедурата, посочена в член 88, параграф 3 от Договора. С направеното уведомление за помощта Гърция е признала, че инвестиционният план е бил свързан главно с дейностите на HSY по граждански поръчки (т.е. кораборемонтна дейност и корабостроене), тъй като ако планът е бил свързан с дейности по военни поръчки и е бил важен за националната сигурност, Гърция би могла да се позове на член 296 от Договора в този момент и да не ѝ се налага да отправя уведомление за тази инвестиционна помощ⁽⁶⁷⁾. Освен това Гърция не е оспорила решението за одобрение, в което Комисията оцени помощта, за която е получила уведомление съгласно правилата за държавната помощ. И накрая Гърция не се е позовала на член 296 от Договора в отговора си на решението за откриване. Предните елементи са достатъчни, за да се направи заключението, че инвестиционният план не е засягал интересите на сигурността на Гърция и всяка помощ за финансиране на инвестиционния план може да се разглежда от гледна точка на правилата за държавната помощ, определени в членове 87 и 88 от Договора.

4.1.5.2. Наличие на неправилно използване на помощ

(88) Трите съмнения, изразени в решението за откриване, ще бъдат анализирани последователно.

(89) По отношение на нарушаването на условието, че заемите трябва да се получават при пазарни лихвени проценти без държавни гаранции, Комисията счита, че това нарушение засяга съвместимостта на тези мерки, а не съвместимостта на инвестиционната помощ. Действително, целта на това условие е да се предотвратява отпускането на допълнителна помощ в полза на инвестиционна програма (т.е. да се избягва натрупването на помощ над интензитета, посочен в решение N 401/97). Все пак, както ще бъде

обяснено по-нататък в настоящото решение, на базата на други правни основания Комисията смята, че държавната гаранция, предоставена на HSY, представлява несъвместима помощ, която следва да бъде възстановена. Що се отнася до заемите, Комисията смята също, че елементът на помощ следва да бъде възстановен. След като елементите на помощ бъдат възстановени, първоначалното положение ще се възстанови и разходите за финансирането на HSY няма да бъдат по-ниски от пазарната стойност. С други думи, посредством тези възстановявания ще бъде изпълнена целта на условието, посочено в решение N 401/97, а именно да се предотврати отпускането на допълнителна помощ чрез финансиране, предоставено на HSY на цена, по-ниска от пазарната. Поради това Комисията отхвърля горепосоченото твърдение на Elefsis, че трябва да бъде възстановен както елементът на помощ в заемите и в гаранциите, така и инвестиционната помощ, одобрена с решение N 401/97.

- (90) Що се отнася до липсата на годишно докладване, както е посочено в решението за откриване, Комисията счита, че само по себе си непредставянето на годишни доклади не представлява неправилно използване на помощ. Действително, това не променя характеристиките на помощта, нейното въздействие или характеристиките на инвестиционната програма. Все пак, тъй като Гърция не е предоставила тази информация своевременно и следователно не е уведомила Комисията за закъсненията, когато те са настъпили, това е попречило на Комисията да приеме решение по тези въпроси в подходящия момент. Следователно тази липса на докладване води до това, че задължението за доказване остава за сметка на Гърция – тя трябва да докаже, че Комисията би одобрила последователните удължавания на срока за осъществяване на инвестиционната програма.
- (91) По отношение на закъснението в осъществяването на инвестиционния план, което беше основното съмнение, изразено в решението за откриване, Комисията стигна до следното заключение. С решение N 401/97 Комисията разреши помощ за подкрепа на инвестиции, които са били „свързани с план за реструктуриране“, както се изисква в глава III „Помощ за реструктуриране“ от Директива 90/684/ЕИО. Както е посочено в описанието на бизнес плана в решение N 401/97, инвестиционният план не е бил просто свързан с реструктурирането, той самият е бил единият от двата стълба на реструктурирането, тъй като корабостроителницата не е правила инвестиции в предходните години и е трябвало да смени „изхабено и остаряло оборудване с нови технологии“, за да възстанови своята конкурентоспособност. В раздел 2.1 от писмото си от 20 октомври 2004 г. гръцките власти потвърждават, че инвестиционната програма е била насочена към възстановяване на конкурентоспособността на HSY чрез по-добра производителност и модернизация, за да се превърне корабостроителницата в конкурентно предприятие на национално и международно равнище. Гърция потвърждава също, че целта е била да се подмени остарялото и неизползвано оборудване с ново оборудване със съвременна технология. В заключение, от самото решение N 401/97 и от писмата на Гърция става ясно, че инвестиционната програма е имала решаваща роля в плана за реструктуриране и за възстановяването на жизнеспособността⁽⁶⁸⁾. След като е била „свързана с план за реструктуриране“ и е имала решаваща роля за възстановяването на жизнеспособността, е очевидно, че осъществяването на инвестиционната програма не би могло да се забавя значително. Същност осъществяването на програмата е било неотложно, за да се осигури възможност за възстановяване на жизнеспособността. В заключение, Комисията разреши помощ за подкрепа на инвестиционна програма, която е трябвало да бъде осъществена в точно определен период; тя не разреши помощ за подкрепа на който и да е инвестиционен проект, който да се осъществи в бъдещето.
- (92) Що се отнася до точното време за осъществяването на тази инвестиционна програма, решение N 401/97 не включва планирания график. В решение N 401/97 се посочва само, че „корабостроителницата ще възстанови своята жизнеспособност в края на бизнес плана — през 2000 г.“ В писмото си от 20 октомври 2004 г. гръцките власти посочват, че съгласно министерско решение от декември 2007 г. за предоставяне на субсидията, инвестиционната програма е трябвало да бъде завършена до 31 декември 1999 г.⁽⁶⁹⁾. Тази дата обаче не се съдържа в решение N 401/97. Комисията стига до заключението, че на базата на решение N 401/97 инвестиционната програма е трябвало да бъде завършена най-късно до края на 2000 г.
- (93) Въз основа на горепосоченото Комисията стига до заключението, че спазването на датата 31 декември 2000 г. е било важно за гарантиране на успеха на плана за реструктуриране. Освен това, всяка инвестиция, осъществена доста след 2000 г., не би могла да се разглежда като свързана с плана за реструктуриране, който е описан в решение N 401/97 по силата на Директива 90/684/ЕИО.
- (94) След този анализ на решение N 401/97 Комисията трябва да определи дали тя би разрешила удължаване на срока за осъществяване на инвестициите, ако Гърция беше поискала това и беше уведомила коректно Комисията за закъсненията. През септември 1999 г. земетресение е разрушило частично следните съоръжения на корабостроителницата: стени, покриви, прозорци, конструкцията на три сгради, тръби, електрически мрежи, колони и релси за кранове. Гърция твърди, че земетресението е принудило корабостроителницата да спре инвестиционния план и да се концентрира върху преодоляването на тези щети.
- (95) Обосновавайки закъснението със земетресението, през ноември 2000 г. корабостроителницата е поискала

първо отлагане на датата за завършване на инвестиционната програма до 31 декември 2001 г. Въпросът е дали Комисията би приела това искане, ако го беше получила. Комисията отбелязва, че ако беше приложила точка 52 от насоките за ОП от 1999 г., тя не би одобрила първото удължаване, тъй като одобреният през 1997 г. план за реструктуриране е станал очевиден недостатъчен за възстановяване на жизнеспособността предвид съществуващото положение през ноември 2000 г. и по това време не е имало друг план за реструктуриране, който би осигурил възможност за възстановяване на жизнеспособността. Комисията обаче се съмнява, че би приложила точка 52 от насоките за ОП от 1999 г., след като помощта не е била одобрена на базата на тези насоки, защото не е имало „изменение“ на съдържанието на плана, а само закъснение в датата за завършване на инвестициите и тъй като в решение N 401/97 и в Директива 90/684/ЕИО не е имало ясни разпоредби по отношение на промяната на датата за завършване на инвестициите. Освен това, тъй като силното земетресение е събитие извън отговорността на корабостроителницата и на гръцките власти, което е изключително и не е свързано с икономиката и бизнеса, Комисията вероятно би преценила, че би могла да оправдае закъснение от няколко месеца. В допълнение, осъществяването на инвестиционен план е нещо трудно, за което биха били необходими няколко допълнителни месеца. Следователно, въпреки че една година е голямо закъснение, би било разумно да се предположи, че Комисията може би щеше да приеме удължаването на срока.

(96) По отношение на второто удължаване, разрешено от гръцките власти, Гърция и HSY го оправдаха с приватизацията на корабостроителницата, по време на която инвестиционният план е бил замразен⁽⁷⁰⁾. С други думи, закъснението в осъществяването на инвестиционната програма се е дължало на съзнателно решение за преустановяване на изпълнението. Комисията определено не може да разреши удължаване на срока за осъществяване на инвестиционната програма, когато е било съзнателно решено прилагането ѝ да бъде спряно за няколко тримесечия от годината. Както вече беше заключено, спазването на графика, определен за осъществяването на плана за реструктуриране, е било решаващо. Комисията разреши помощ за подкрепа на точно определен план за реструктуриране, който да се приложи в точно определен момент. Като допълнителен елемент Комисията отбелязва, че ако бяха приети удължавания след 31 декември 2001 г., периодът за реструктуриране би бил толкова дълъг, че направените след тази дата инвестиции не биха могли да се разглеждат като „свързани“ — по смисъла на Директива 90/684/ЕИО — с реструктурирането, което е започнало още през 1996 г. Планът за реструктуриране, одобрен през 1997 г., е бил неподходящ за преодоляване на затрудненото финансово състояние на корабостроителницата в годините от 2001 г. насам. Освен това са били приведени в действие значителни мерки за реструктуриране през

периода 2001—2002 г., които са били нови и не са били включени в плана за реструктуриране, описан в решение N 401/97 (например допълнително съкращаване на работната сила). Предвид горепосочените съображения Комисията счита, че тя не би одобрила удължаване на инвестиционния период след 31 декември 2001 г.

(97) В заключение Комисията счита, че всяка помощ за подкрепа на инвестиционни разходи, направени след 31 декември 2001 г., попада извън приложното поле на решение N 401/97.

(98) Гърция твърди, че дори ако Комисията смята, че помощ в полза на някои инвестиционни разходи не попада в приложното поле на решение N 401/97, все пак тази помощ трябва да се счита за съвместима като помощ за реструктуриране на базата на насоките за ОП от 1999 г. Поради това Комисията трябва да анализира дали помощта в полза на инвестиционните разходи, направени от HSY след 31 декември 2001 г., би могла да се оцени като съвместима. Комисията отбелязва, че няма съмнение, че HSY е било предприятие в затруднение след 31 декември 2001 г. Например загубите, натрупани през предходните години, са били толкова големи, че стойността на нетния капитал е била отрицателна. Следователно всяка помощ, предоставена на предприятието, особено помощ за подпомагане на модернизацията на остарялото оборудване, би следвало да се счита за помощ за реструктуриране. Комисията счита обаче, че предприятието не е изпълнило условията за получаване на помощ съгласно насоките за ОП от 1999 г. Например, условието „един път — последен път“, посочено в точка 48 от Насоките, е било нарушено, тъй като Гърция вече е предоставяла помощ за реструктуриране на HSY с министерско решение от декември 1997 г. Действително, инвестиционната помощ, одобрена с решение N 401/97, е била помощ за реструктуриране съгласно Директива 90/684/ЕИО и по силата на самото решение N 401/97. Точка 48 от насоките за ОП от 1999 г. позволява изключение от условието „един път — последен път“ при „изключителни и непредвидени обстоятелства“. Комисията не може да установи кои изключителни и непредвидени обстоятелства биха могли да оправдаят помощ за реструктуриране, която да се предостави в полза на инвестиционните разходи, направени след 31 декември 2001 г. По-конкретно, земетресението от септември 1999 г. би могло, както вече беше констатирано, да оправдае известно закъснение в осъществяването на инвестиционния план. Но то не е причина за закъснението в осъществяването на инвестиционния план след 31 декември 1999 г. Що се отнася до замразяването на плана по време на процеса на приватизация,

то не отговаря на определението „изключителни и непредвидени обстоятелства“. Гърция твърди, че условието „един път — последен път“ е нямало да бъде нарушено, тъй като помощта е щяла да бъде дадена като част от адаптирането на съществуващ план за реструктуриране. Както беше обяснено подробно, Комисията счита, че направените след 31 декември 2001 г. инвестиции не са част от инвестиционната програма, описана в решение N 401/97. Освен това в точка 52 от насоките за ОП от 1999 г. се посочва, че „ревизирият план трябва отново да предвижда възвръщане на жизнеспособността в рамките на един разумен период от време“. Според първоначалния план корабостроителницата би трябвало да е възстановила своята жизнеспособност до 2000 г. Поради това Комисията счита, че планираното възстановяване на жизнеспособността през юни 2004 г. е било с твърде голямо закъснение в сравнение с първоначалния план и вече не е било в рамките на разумен срок. И накрая, Комисията отбелязва, че приемането на такова голямо удължаване на периода за реструктуриране би било равностойно на заобикаляне на условието „един път — последен път“.

- (99) В заключение Комисията счита, че може да се приеме, че помощ в полза на инвестиционните разходи, направени до 31 декември 2001 г. и свързана с инвестиционната програма, описана в решение N 401/97, попада в приложното поле на решение N 401/97. Всяка друга помощ не попада в приложното поле на решение N 401/97. Освен това, всяка друга помощ в полза на други инвестиционни разходи, които са направени от HSY, е несъвместима с общия пазар. Тъй като Гърция е посочила, че инвестиционната помощ все още не е изплатена на HSY, никаква помощ не трябва да бъде възстановена от HSY.

4.2. Заем от 4,67 милиарда GRD (13,72 млн. EUR), предоставен през 1999 г. и обезпечен с държавна гаранция (мярка P2)

4.2.1. Описание на мярката

- (100) Гърция посочва, че този осемгодишен заем на стойност 4,67 милиарда GRD (13,72 млн. EUR) е бил отпуснат от ETVA за финансиране на инвестиционната програма ⁽⁷¹⁾. С решение от 8 декември 1999 г. правителството е предоставило гаранция и е приложило годишна гаранционна такса от 100 базисни точки. Договорът за този заем е бил сключен на 29 декември 1999 г. и е изплатен на HSY на последователни траншове от тази дата до 26 октомври 2000 г. до обща сума на стойност 12,76 млн. EUR ⁽⁷²⁾. Лихвеният процент е бил АТНІВОР (EURIBOR от 1 януари 2001 г.) плюс 25 базисни точки. На 31 май 2002 г. срокът на държавната гаранция и на заема е бил удължен до 30 юни 2009 г. и лихвеният процент е увеличен със 100 базисни точки. Връщането на капитала е започнало с първо плащане през декември 2003 г.

4.2.2. Основания за откриване на процедурата

- (101) В решението за откриване се посочва, че държавната гаранция би могла да представлява държавна помощ, чиято съвместимост е под съмнение. Освен това, дори да оставим настрана определянето дали това е помощ или не, в решение N 401/97 се посочва, че за да финансират инвестиционната програма, банковите заеми се вземат при нормални пазарни условия без държавни гаранции. От това става ясно, че държавните гаранции са били забранени *per se* с решение N 401/97.

4.2.3. Мнения на заинтересовани страни

- (102) Elefsis изрази следните мнения по отношение на мерки P2, P3 и P4. Те припомнят, че в решение N 401/97 се изисква банковите заеми да се получават при нормални пазарни условия без държавни гаранции. Може да се докаже, че и трите заема са били предоставени при непазарни условия. Първо, тези заеми са предоставяни от края на 1999 г., когато финансовото състояние на HSY е било катастрофално и е възникнал риск от отнемане на лиценза за дейност на предприятието. Второ, заемите са били предоставяни в момент, когато е било ясно, че HSY не е успяло да осъществи своя план за реструктуриране/инвестиции и не е успяло да спази условията на решение N 401/97. Трето, предвид катастрофалното финансово състояние и липсата на сигурност на пазарните условия, HSY не би било в състояние да получи тези заеми от частния сектор.

4.2.4. Мнение на Гърция

- (103) Гръцките власти (както и HSY) твърдят, че държавната гаранция не представлява държавна помощ и е била предложена при нормални пазарни условия. Те основават анализа си на следните елементи:

— Корабостроителницата е можела да сключи подобен договор с всяка друга банка, като предложи други видове гаранции, различни от държавната гаранция. По-конкретно, предприятието е можело да предложи като обезпечения някои вземания, свързани с мащабни договори или някои ипотeki върху свои активи.

— Годишната гаранционна такса от 1 % е пазарната ставка. Освен това тя не е селективна, тъй като през този период гръцката държава е предоставила няколко гаранции и в някои случаи прилаганата от държавата такса е била много по-ниска.

— Дори ако Комисията счита, че гаранционната такса е била под пазарната ставка, държавата все пак е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика, тъй като е била акционер в HSY (чрез ETVA) и би имала полза от възстановяването на рентабилността, дължащо се на прилагането на инвестиционния план.

— Фактът, че заемът е бил предназначен да финансира инвестиционен план, който е бил одобрен от Комисията, би следвало да представлява достатъчно убедително основание банката заемодател и гарантът да очакват, че HSY ще бъде в състояние да върне заема.

— Заемът е изплащан редовно и гаранционната такса е плащана.

4.2.5. Оценка

4.2.5.1. Член 296 от Договора

(104) Преди да се пристъпи към оценка на съвместимостта съгласно член 87 от Договора, е необходимо да се разгледа приложимостта на член 296 от Договора. Комисията отбелязва, че на базата на решението за предоставяне HSY е било задължено да използва гаранциите заем, както и другите два заема, включени в решението за откриване (т.е. мерки P3 и P4) за финансирането на инвестиционната програма⁽⁷³⁾. Както беше констатирано в оценката на мярка P1, инвестиционната програма не попада в приложното поле на член 296 от Договора. Поради това Комисията счита, че тези три заема, заделени за финансирането на инвестиционната програма, са подчинени на правилата за държавната помощ и не попадат в приложното поле на член 296 от Договора.

4.2.5.2. Наличие на помощ

(105) Първо е необходимо да се провери дали държавната гаранция отговаря на условията да бъде считана за държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.

(106) За да оцени наличието на помощ при различните гаранции, разглеждани в настоящото решение, Комисията ще използва Известието на Комисията относно приложението на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции⁽⁷⁴⁾ (наричано по-долу „Известието за гаранциите“), което е публикувано през март 2000 г. Както обаче се посочва в раздел 1.4 от него, то не съдържа промяна на политиката, а по-скоро обяснява по-подробно метода, който Комисията е използвала дотогава за оценка на гаранциите. Следователно принципите, посочени в известието за гаранциите, могат също да бъдат използвани за оценка на гаранциите, предоставени преди март 2000 г. В съответствие с това заключение, в решението за откриване Комисията използва известието за гаранциите при оценката на мярка P2. Гърция не оспори неговото прилагане. Напротив, Гърция също го използва, за да оцени мярка P2⁽⁷⁵⁾.

(107) Първо, за да попада в приложното поле на член 87, параграф 1, мярката трябва да включва държавни

ресурси. Такъв е случаят с мярка P2, тъй като с предоставянето на тази гаранция държавата е изложила на риск държавни ресурси.

(108) Второ, необходимо е да се установи дали мярката е избирателна или не. Гърция твърди, че държавата е предоставила няколко гаранции на други предприятия и също е приложила премия от 1 %. Гърция представи списък на тези предприятия. Комисията счита, че този факт не доказва, че мярката е била обща мярка. За да бъде обща мярка, една мярка трябва да бъде открита за всички икономически субекти, работещи в дадена държава-членка. Тя трябва действително да бъде открита за всички предприятия при условия на равен достъп и мащабът ѝ не трябва да бъде намаляван *de facto* например чрез правомощията на държавата да взема решения за предоставянето ѝ или чрез други фактори, които ограничават нейното практическо въздействие. Следователно настоящата мярка не може да се счита за обща. По-конкретно, това, че само защото някои предприятия са получили държавна гаранция, не означава, че всички предприятия са можели да получат гаранция. Гърция не е доказала, че предоставянето на държавна гаранция е открито за всички икономически субекти при равни условия на достъп. Освен това всички предприятия, включени в представения от Гърция списък, са държавни предприятия или предприятия, извършващи някакъв вид военна дейност. Ето защо вероятно частни предприятия не биха могли да получат такава гаранция за финансирането на техните обичайни дейности. Възшност Гърция не е посочила правното основание, на базата на което министърът на финансите е решил на 8 декември 1999 г. да предостави гаранцията. Вероятно това е Закон 2322/1995, който е избирателна мярка, както ще бъде обяснено в оценката на мярка E126.

(109) Трето, трябва да се докаже наличието на предимство. Съгласно точка 2.2.2 от известието за гаранциите, след като гаранцията е била предоставена преди отпускането на заема, а не *ex post*, няма предположение за помощ по отношение на заемодателя. Следователно трябва да се разследва помощта по отношение на заемополучателя, както е посочено в точка 2.1.1 от известието за гаранциите. Гърция твърди, че няма наличие на предимство, тъй като HSY е можело да получи подобен заем, като предложи на банката други обезпечения вместо държавна гаранция. Комисията счита, че не е необходимо да разследва дали чрез предлагането на други обезпечения HSY би могло да получи този заем или не. В действителност, Комисията трябва да оцени дали действителната транзакция, осъществена от държавата, а именно предоставянето на гаранция за заем без ползване на обезпечение, би била приемлива за инвеститор в условията на пазарна икономика. Гаранция за заем, обезпечен със залог върху активи или чрез прехвърляне на вземания, представлява различна транзакция. Както е посочено в точка 2.1.1 от известието за гаранциите, една

от потенциалните предимства на държавната гаранция е възможността заемополучателят „да предостави по-ниски обезпечения“. Освен това, ако трябваше да бъде оценена възможността да се получи финансиране чрез предлагане на по-високи обезпечения, Комисията вече стигна до заключение в раздел 3.1 от настоящото решение, че след 30 юни 1999 г. HSY не би получило заеми или гаранции от частни банки, дори ако предлагаше обезпечение на банката. Комисията заключава, че тъй като държавната гаранция е била предоставена през декември 1999 г., тя е осигурила предимство на HSY чрез предоставяне на финансиране, което HSY не би могло да получи на пазара.

- (110) Гърция твърди още, че гаранционната такса от 1 % е била пазарната цена и следователно няма предимство. Комисията отбелязва, че Гърция не е представила пазарни данни, доказващи, че банките са били готови да предоставят гаранция на тази цена. Гърция представи само списък от гаранции, предоставени от държавата през същия период на същата цена. Комисията не разбира как този списък от държавни гаранции би могъл да докаже, че гаранционната такса, искана от HSY, е съобразена с пазарните условия и не представлява помощ. По-конкретно, този списък не може да се счита за „схема за държавна гаранция, [която] не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1“, тъй като, както е видно от гаранцията в полза на HSY, той не удовлетворява много от условията, посочени в раздел 4.3 от известието за гаранциите. Освен това, дори ако гаранционната такса от 1 % би могла да съответства на пазарните условия за други предприятия (в добро състояние), това не означава автоматично, че това е било така за дружество в затруднение като HSY.
- (111) Що се отнася до твърдението, че гаранционна такса под пазарната цена би могла да бъде приемлива за частен инвеститор при подобни обстоятелства, тъй като Гърция е била акционер в HSY, Комисията вече отхвърли това твърдение в раздел 3.1 от настоящото решение.
- (112) В раздел 3.1 се посочва също, че от 30 юни 1999 г. е имало достатъчно информация да се заключи, че HSY не е успяло да сключи достатъчно договори за корабостроене, за да възстанови своята жизнеспособност и че е предстояло да понесе сериозни загуби през 1999 г. и 2000 г. Ето защо, ако фактът, че заемът е финансирал инвестиционен план, одобрен от Комисията през 1997 г., би бил успокояващ за потенциален заемодател през 1997 и 1998 г., той не би бил успокояващ за банка през 1999 г., тъй като е било ясно, че планът е претърпял неуспех. Поради това съответстващият коментар, направен от Гърция, следва да бъде отхвърлен.
- (113) И накрая, по отношение на изтъкнатия от Гърция факт, че заемът е върнат в съответствие с условията на договора, Комисията не разбира как той би могъл да докаже, че частна банка би отпуснала въпросния заем. Действително, това, което е от значение, е състоянието на предприятието и наличната информация, когато гаранцията е била пре-

доставена⁽⁷⁶⁾. Като допълнителен елемент Комисията отбелязва, че в съответствие с наличната информация в момента на предоставяне на гаранцията и на базата на която би могло да се очаква, че корабостроителницата ще отчете значителни загуби през следващите години, корабостроителницата наистина е отчетла тежки загуби през следващите години и стойността на собствения капитал е станала действително силно отрицателна. Освен това предприятието HSY е оцеляло (и така е било в състояние да изплаща заема) единствено благодарение на постоянното подпомагане с държавна помощ.

- (114) Въз основа на горепосоченото Комисията счита, че мярката предоставя предимство на HSY.
- (115) Това избирателно предимство изкривява конкуренцията, тъй като то осигурява финансиране в момент, в който HSY не би получило финансиране на пазара и е било в затруднение. Следователно мярката е допринесла за оцеляването на HSY и за финансиране на неговите дейности. Тъй като някои от конкурентите на HSY се намират в други държави-членки⁽⁷⁷⁾, това изкривяване на конкуренцията засяга търговията между държавите-членки⁽⁷⁸⁾.
- (116) Тъй като отговаря на всички условия, посочени в член 87, параграф 1 от Договора, гаранцията представлява държавна помощ. След като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, тя е предоставена без предварително уведомление, гаранцията представлява неправомерна помощ.
- (117) Тъй като Комисията току-що доказа, че избирателното предимство, предоставено на HSY, изкривява конкуренцията и търговията, Комисията няма да повтаря анализа за наличието на изкривяване на конкуренцията и търговията в оценката си на останалите мерки.

4.2.5.3. Съвместимост на помощта

- (118) По отношение на съвместимостта съгласно член 87, параграфи 2 и 3 от Договора Комисията отбелязва, че не се прилага никоя от разпоредбите, предвидени в член 87, параграф 2 и параграф 3, букви б) и г). Що се отнася до съвместимостта съгласно член 87, параграф 3, букви а), в) и д), от 1 януари 1999 г. помощта за корабостроенето се регулира от Регламент (ЕО) № 1540/98 на Съвета от 29 юни 1998 г. за установяване на нови правила за помощ за корабостроенето⁽⁷⁹⁾ (наричан по-долу „Регламент (ЕО) № 1540/98“). Тъй като целта на гаранцията заем е била да се финансира инвестиционен план,

който е бил част от план за реструктуриране и след като освен това HSY е било в затруднение, държавната гаранция следва да се оцени на базата на член 5 от Регламент (ЕО) № 1540/98. Ясно е, че мярката не отговаря на условията, посочени в този член. По-конкретно, в член 5 се посочва, че помощ за реструктуриране „може по изключение да се счита за съвместима с общия пазар, при условие че съответства на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение“. Насоките, приложими към момента на предоставяне на гаранцията, са били насоките за ОП от 1999 г., които са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* на 9 октомври 1999 г.⁽⁸⁰⁾ и са влезли в сила същия ден. Няколко от условията за разрешаване на помощта, посочени в раздел 3.2.2 от тези насоки, не са изпълнени. Например по отношение на условие б) „Възстановяване на жизнеспособност“ Комисията отбелязва, че държавната гаранция е финансирала инвестиционен план, който е бил част от план за реструктуриране и който през декември 1999 г. е станал напълно недостатъчен за възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на HSY. Що се отнася до условие г) „Помощ, ограничена до минимум“, Комисията вече е определила в решение N 401/97, че държавната помощ може да възлиза максимум на 50 % от инвестиционните разходи, а останалите 50 % да се финансират чрез средства, осигурени от акционерите и чрез банкови заеми, получени при пазарни условия. Следователно не би могло да се предостави допълнителна помощ в полза на инвестиционния план, в противен случай максималният интензитет от 50 % би бил нарушен. Държавната гаранция е нарушила и условието „един път — последен път“, посочено в раздел 3.2.3 от насоките за ОП от 1999 г., тъй като с решение N 401/97 Комисията е разрешила инвестиционна помощ, която съгласно Директива 90/684/ЕИО е била вид помощ за реструктуриране. Тази помощ е предоставена на HSY с министерско решение от декември 1997 г. (но както е описано в съображение 84 от настоящото решение, Гърция посочва, че тя все още не е изплатена на HSY).

(119) Въз основа на горепосоченото Комисията счита, че държавната гаранция представлява неправомерна и несъвместима помощ, която следва да бъде възстановена. Ако все още не е изплатена към момента на издаване на настоящото решение, държавната гаранция трябва да бъде незабавно преустановена. Това обаче не е достатъчно, за да се възстанови положението, което би съществувало без помощ, тъй като в течение на няколко години HSY се е облагодетелствало от заем, който предприятието не би получило без държавна намеса. За да се възстанови това предимство, Комисията счита, в съответствие със заключението, направено в раздел 3.1 от настоящото решение, че разликата между общите разходи за гарантирания заем (лихвен процент плюс гаранционна премия) и референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки, следва да бъде възстановена за годините на действие на гаранцията.

(120) Комисията счита, че това ще възстанови положението, което би съществувало без държавна гаранция. По този

начин се отстранява нарушението на забраната за държавни гаранции и финансиране под пазарната стойност, постановена в решение N 401/97.

4.3. Заем от 1,56 милиарда GRD (4,58 млн. EUR), предоставен през 1999 г. (мярка P3)

4.3.1. Описание на мярката

(121) През 1999 г. HSY е получило заем на стойност 1,56 милиарда GRD (4,58 млн. EUR) от ETVA, която е получила като обезпечение правото върху плащането на първия транш от инвестиционната помощ, разрешена с решение N 401/97. Заемът е сключен на 28 юли 1999 г. и е изплатен изцяло на HSY на следващия ден. Първоначалният срок е бил до 31 март 2001 г. След последователни удължавания той е бил върнат на 2 август 2001 г. Лихвеният процент е бил ATNIBOR (EURIBOR от 1 януари 2001 г.) плюс 100 базисни точки⁽⁸¹⁾.

4.3.2. Основания за откриване на процедурата

(122) В решението за откриване Комисията посочва, че заемът би могъл да представлява помощ, чиято съвместимост е под съмнение. Освен това, ако се окаже, че за този заем е ползвана държавна гаранция, това би било нарушение на решение N 401/97, в което се посочва, че за да се финансира инвестиционната програма, банковите заеми трябва да се получат при нормални пазарни условия без държавни гаранции.

4.3.3. Мнения на заинтересовани страни

(123) Elefsis твърдят, в допълнение към мненията, вече представени по отношение на мярката P2, че след като мерки P3 и P4 са били предоставени в момент, когато е било ясно, че HSY не е успяло да осъществи своя план за реструктуриране и инвестиции и не е успяло да изпълни условията от решение N 401/97, е бил налице съществен риск обезпечението, дадено за тези заеми, т.е. плащането на одобрената инвестиционна помощ, да е било неправомерно и следователно неподлежащо на изпълнение.

4.3.4. Мнение на Гърция

(124) Гръцките власти (и HSY) твърдят, че този заем е бил предоставен при пазарни условия. По-конкретно, лихвеният процент е сходен с лихвения процент за някои заеми, предоставени от ETVA на други предприятия през този период. HSY би могло да получи заем от всяка друга банка, но логично е предпочело ETVA, която е била негов акционер. Освен това обезпечението под формата на прехвърляне на вземания по първия транш от инвестиционната помощ е представлявало гаранция, която е приемлива за всяка банка. И накрая, Гърция отбелязва, че заемът е бил изплатен на банката в пълен размер.

4.3.5. Оценка

4.3.5.1. Член 296 от Договора

- (125) В оценката на мярка P2 Комисията вече стигна до заключението, че мярка P3 не попада в приложното поле на член 296 от Договора. Следователно тя трябва да бъде оценена съгласно правилата за държавната помощ.

4.3.5.2. Наличие на помощ

- (126) Първо, Комисията отбелязва, че заемът е бил предоставен от ETVA и не е бил обезпечен с държавна гаранция.

- (127) По отношение на избирателността на мярката Гърция отбелязва, че други банки са получили заеми от ETVA на сходни лихвени проценти. Но както вече беше обяснено в оценката на мярка P2, дадена мярка е обща мярка, само ако отговаря на строги условия, които очевидно не са изпълнени в настоящия случай. Например мярката не е открита за всички предприятия при условия на равен достъп, тъй като лихвените проценти се различават за различните заемополучатели и зависят от решението на ETVA дали да предостави заем или не и при какви условия. Следователно мярката е избирателна.

- (128) По отношение на наличието на предимство Комисията отбелязва, че този заем е бил предоставен след 30 юни 1999 г. в момент, когато предприятието вече не е имало достъп до пазара на заемите, както е обяснено в раздел 3.1. от настоящото решение. Фактът, че ETVA е определила сходен лихвен процент за няколко заема за други предприятия през този период не доказва, че този лихвен процент би бил приемлив за частна банка при подобни обстоятелства. Първо, лихвеният процент, наложен от частна банка за конкретен заем зависи от кредитоспособността на заемополучателя. Гърция не е доказала, че при другите заемополучатели в списъка е съществувал риск от неизпълнение на задълженията, подобен на риска от неизпълнение на задълженията при HSY. Комисията припомня, че състоянието на HSY по това време е било много влошено. Ето защо е вероятно, че инвеститор в условията на пазарна икономика би поискал по-висок лихвен процент за заеми към HSY, отколкото за заеми за предприятия в добро състояние. Второ, дори ако при другите заемополучатели е съществувал толкова сериозен риск от неизпълнение на задълженията както при HSY, представеният от Гърция списък все пак би бил недостатъчен, за да се направи

заключение, че този лихвен процент е бил пазарната цена. Действително, предоставеният от Гърция списък съдържа само заеми, предоставени от ETVA, която е била държавна банка (и освен това банка за развитие) и следователно има вероятност другите заеми също да съдържат елемент на помощ. Поради това той не доказва, че те биха били приемливи за частна банка.

- (129) Гръцките власти твърдят също, че обезпечението под формата на прехвърляне на вземания по първия транш от инвестиционната помощ е представлявало гаранция, която би направила заема приемлив за всяка частна банка. Комисията отбелязва, че съгласно правителственото решение, с което е била одобрена инвестиционната помощ, плащането на първия транш от помощта е щяло да стане, след като компетентният контролен орган установи, че инвестиционните разходи са възлизали на стойност 2,73 милиарда GRD. Освен това, плащането е трябвало да се извърши преди 31 декември 1999 г. Както е установено от проверките, направени от гръцките власти през декември 1999 г. (вж. мнение на Гърция по мярка P1), стойността от 2,73 милиарда GRD току-що е била достигната до 30 юни 1999 г. Следователно, тъй като заемът е бил отпуснат през юли 1999 г. и тъй като в този момент вероятно вече би могло да се прецени, че прагът от 2,73 милиарда GRD е достигнат или ще бъде достигнат скоро, вероятността да бъде получен първият транш от помощта на пръв поглед би могла да се приеме за твърде голяма. Все пак би могло да възникнат различни проблеми, които да възпрепятстват плащането на помощта. Първо, в случай че HSY банкрутира, не е било сигурно, че гръцките власти биха приели да платят инвестиционната помощ на предприятие, което е преустановило дейността си⁽⁸²⁾. Тогава на банката би се наложило да започне скъпа и продължителна съдебна процедура за възстановяване на средствата. Второ, не е сигурно, че компетентните контролни органи биха приели да потвърдят направените инвестиционни разходи и така прагът е нямало да бъде достигнат своевременно. Трето, биха могли да възникнат други административни проблеми. Случило се е именно това⁽⁸³⁾ и така гръцките власти не са платили първия транш в продължение на няколко години. Както се посочва в глава 1 „Процедура“ от настоящото решение, когато по-късно Комисията е разбрала за закъснението в осъществяването на инвестиционния план, тя е поискала прекратяване на плащането на помощта, която все още не е била изплатена на HSY. Комисията стига до заключението, че плащането на първия транш от инвестиционната помощ от страна на държавата е било вероятно, но не и сигурно. Предвид затрудненото положение на HSY частна банка би изисквала обезпечения, които бързо и със сигурност да могат да бъдат приведени в изпълнение и не би била удовлетворена от обезпечение, чиято стойност би могла да бъде нулева при определени обстоятелства. Така Комисията стига до заключението, че частна банка не би приела да отпусне този заем. Както вече беше отбелязано, това се потвърждава от неуспешните опити на HSY да привлече средства от инвеститор в условията на пазарна икономика.

- (130) Гърция твърди също, че тъй като ETVA е била акционер в HSY, тя е обслужвала интересите си чрез предоставянето на този заем на HSY. В раздел 3.1.3 от настоящото решение Комисията вече отхвърли това твърдение.
- (131) И накрая, по отношение на факта, че заемът е бил върнат, Комисията вече обясни в оценката си на мярка P2 защо този факт не доказва, че частна банка би приела да предостави това финансиране на HSY в този момент.
- (132) Въз основа на горепосочените съображения Комисията стига до заключението, че заемът предоставя предимство на HSY, тъй като предприятието не би могло да получи този заем на пазара.
- (133) Комисията заключава, че мярка P3 представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.3.5.3. Съвместимост на помощта

- (134) Както мярка P2, съвместимостта на настоящата мярка следва да бъде оценена съгласно Регламент (ЕО) № 1540/98. Тъй като, както при мярка P2, целта на заема е била да се финансира инвестиционен план, който е бил част от план за реструктуриране и тъй като е бил предоставен на предприятие в затруднение, той би следвало също да се смята за помощ за реструктуриране в приложното поле на член 5 от Регламент (ЕО) № 1540/98. Ясно е, че мярката не отговаря на условията от посочения член. По-конкретно, в член 5 се посочва, че помощ за реструктуриране „може по изключение да се счита за съвместима с общия пазар, при условие че съответства на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение“. Насоките, приложими в момента на предоставянето, са били насоките, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз на 23 декември 1994 г. ⁽⁸⁴⁾, които са влезли в сила същия ден (наричани по-долу „насоки за ОП от 1994 г.“). Няколко от условията за разрешаване на помощта, посочени в раздел 3.2.2. от тези насоки, не са изпълнени. Например по отношение на условие i) „Възстановяване на жизнеспособността“, Комисията отбелязва, че държавната гаранция е финансирала инвестиционен план, който е бил част от план за реструктуриране и през юли 1999 г. е станал недостатъчен за възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на HSY. По отношение на условие iii) „Помощ, съразмерна на разходите и ползите от реструктурирането“, Комисията вече е определила в решение N 401/97, че държавната помощ може да възлиза максимум на 50 % от инвестиционните разходи, а останалите 50 % да се финансират чрез средства, осигурени от акционерите

и чрез банкови заеми, получени при пазарни условия. Следователно не би могло да се предостави допълнителна помощ в полза на инвестиционния план, в противен случай споменатият дял от 50 % би бил нарушен и Комисията не би могла да счита, че помощта е съразмерна на „разходите и ползите от реструктурирането“.

- (135) Въз основа на горепосоченото Комисията счита, че заемът представлява неправомерна и несъвместима помощ, която трябва да бъде възстановена. Тъй като след 30 юни 1999 г. HSY не би могло да получи никакъв заем на пазара, следва да се възстанови целият заем. Това обаче не е достатъчно, за да се възстанови положението, което би съществувало без помощ, тъй като в течение на няколко години HSY се е облагодетелствало от заем, който предприятието не би получило без държавна намеса. За да се възстанови това предимство, Комисията счита, в съответствие със заключението, направено в раздел 3.1 от настоящото решение, че разликата ⁽⁸⁵⁾ между лихвения процент за заема и референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки, следва да бъде възстановена за всяка година от момента на плащане на заема на HSY до неговото връщане.

- (136) Комисията отбелязва, че през март 2002 г. държавата е продала мажоритарния дял от акциите на ETVA на Piraeus Bank. Следователно ETVA вече не е била собственост на държавата през последните две години на заема, който е бил върнат през 2004 г. Ето защо би могло да се повдигне въпросът (за този заем и за другите заеми и гаранции, предоставени от ETVA преди март 2002 г. и имащи срок на действие след март 2002 г.) дали трябва частта от помощта, свързана с периода след март 2002 г., да се изплати на ETVA, вместо да се възстанови на държавата. С цел да се отговори на този въпрос, Комисията припомня, че когато държавата отпуска заем с лихвен процент под пазарната ставка, помощта се предоставя към момента на сключване на заема, дори ако предимството се реализира само на всяка дата за плащане на лихви, когато заемополучателят плаща по-нисък лихвен процент ⁽⁸⁶⁾. По същия начин пазарната стойност на заем с лихвен процент, който не отразява адекватно затрудненията на заемополучателя, намалява незабавно ⁽⁸⁷⁾ след подписването на договора за заем (т.е. не на бъдещи дати, когато заемополучателят плаща лихвен процент под пазарния лихвен процент). От своя страна стойността на една банка зависи от стойността на нейните активи и особено на нейния съществуващ кредитен портфейл. Следователно отпускането на заеми при условия, които не са съобразени с пазара, е намалило стойността на ETVA и съответно е понижило цената, която държавата е получила по-късно, когато е продала акциите на ETVA ⁽⁸⁸⁾. Това показва, че именно държавата е понесла разходите за тези мерки за помощ, дори и след март 2002 г.

4.4. Заем от 13,75 млн. EUR, предоставен през 2002 г. (мярка P4)

4.4.1. Описание на мярката

- (137) Договорът за заем между ETVA и HSY е сключен на 31 май 2002 г. Стойността на заема е била 13,75 млн. EUR, срокът му две години, а лихвеният процент за него — EURIBOR плюс 125 базисни точки. Заемът е щял да се използва като аванс за втория и третия транш от инвестиционната помощ. Заемът е бил обезпечен чрез прехвърляне на плащането на втория и третия транш от инвестиционната помощ ⁽⁸⁹⁾.

4.4.2. Основания за откриване на процедурата

- (138) В решението за откриване Комисията отбелязва, че заемът би могъл да представлява помощ, чиято съвместимост е под съмнение. Освен това, ако се окаже, че този заем се е ползвал от държавна гаранция, това би било нарушение на решение N 401/97, в което се посочва, че за да се финансира инвестиционната програма, банковите заеми трябва да се получат при нормални пазарни условия без държавни гаранции.

4.4.3. Мнения на заинтересовани страни

- (139) Мнението на Elefsis по отношение на тази мярка е подобно на мнението по мярка P3.

4.4.4. Мнение на Гърция

- (140) Гръцките власти твърдят, че този заем е бил предоставен при пазарни условия. По-конкретно, лихвеният процент е сходен с лихвения процент за някои заеми, предоставени от ETVA на други предприятия през този период. HSY би могло да получи заем от всяка друга банка, но логично е предпочело ETVA, която е била негов акционер. Освен това обезпечението под формата на прехвърляне на вземания по втория и третия транш от инвестиционната помощ е представлявало гаранция, която е приемлива за всяка банка. И накрая, заемът не е платен изобщо на HSY и следователно не може да представлява помощ за HSY. Освен това фактът, че ETVA е отказала да плати заема, когато е разбрала, че плащането на инвестиционната помощ е било „замразено“ по процедурни причини и че плащането на помощта е било несигурно, показва, че ETVA е действала така, както би постъпила всяка друга банка.

4.4.5. Оценка

4.4.5.1. Член 296 от Договора

- (141) В оценката си на мярка P2 Комисията вече стигна до заключението, че мярка P4 не попада в приложното поле на член 298 от Договора. Следователно тя трябва да бъде оценена съгласно правилата за държавната помощ.

4.4.5.2. Наличие на помощ

- (142) Първо, Комисията отбелязва, че заемът е бил предоставен от ETVA и не е бил обезпечен с държавна гаранция.
- (143) Комисията отбелязва, че след като ETVA е отказала да плати заема на HSY, HSY изобщо не е получило средства по договора за заем. Следователно няма предимство за HSY и Комисията може веднага за заклучи, че мярката не представлява помощ.
- (144) Следните два елемента по отношение на мярка P4, дори и да нямат отношение към нейната оценка, могат да породят съмнения по отношение на валидността на оценката на другите мерки. Поради това Комисията ще ги анализира.
- (145) Първо, Гърция твърди, че фактът, че ETVA, поради риска инвестиционната помощ да не бъде платена, е решила да не плати заема на HSY, показва, че ETVA е действала като нормален частен заемодател и не е предложила на HSY благоприятно третиране. Комисията отбелязва, че в твърдението на Гърция не се взема под внимание факта, че когато ETVA е отказала да плати заема, тя вече е била под контрола на Piraeus Bank, а не под контрола на държавата. Поради това отказът да плати заема не може да се възприеме като показателен за поведението на ETVA, когато е била под контрола на държавата. Обратно, това потвърждава, че частна банка би избегнала отпускането на заем на HSY.
- (146) Второ, Комисията отбелязва, че мярка P4 има същият вид обезпечение като мярка P3. Мярка P4 е подписана, когато Piraeus Bank вече е поела контрола над ETVA. Това обаче не показва, че мярка P3 действително е била приемлива за частна банка. И наистина, двете ситуации не са съпоставими по няколко причини. Комисията например отбелязва, че когато договорът за заем е подписан на 31 май 2002 г., вече е било известно, със сигурност и за ETVA, която е била акционер в HSY до тази дата, че плащането на инвестиционната помощ е било „замразено“ по административни причини ⁽⁹⁰⁾. Следователно, когато ETVA е подписала договора на 31 май 2002 г., тя вече е била готова да откаже да плати заема ⁽⁹¹⁾. Тя е знаела, че има възможността да откаже да плати заема. Тук е разликата с положението на ETVA, когато е подписала договора за заем през юли 1999 г. Друга разлика в сравнение с мярка P3 е, че когато договорът за заем е подписан на 31 май 2002 г., две международни дружества са приключили придобиването на HSY и е предстояло да инвестират в него. Придобиването е увеличило шансовете за оцеляване на предприятието. Това придобиване не е могло да бъде предвидено през юли 1999 г.

4.5. Неправилно използване на помощ от 54 милиарда GRD (160 млн. EUR), разрешена през 1997 г. (мярка E7)

4.5.1. Описание на мярката

- (147) На 15 юли 1997 г., освен решение N 401/97 за одобряване на инвестиционната помощ, Комисията прие решение С 10/94. Това решение прекрати процедурата съгласно член 88, параграф 2, чрез одобряване съгласно Регламент (ЕО) № 1013/97 на отписване на дълг на стойност 54 милиарда GRD (160 млн. EUR), който съответства на дълговете, свързани с дейности на корабостроителницата по граждански поръчки. Едновременно отписване на дълговете, свързани с дейността на корабостроителницата по военни поръчки не е оценено съгласно правилата за държавната помощ.

4.5.2. Основания за откриване на процедурата

- (148) В решението за разширяване Комисията изразява съмнения, че са нарушени двете условия, посочени в решение С 10/94. Първо, разрешаването на отписване на дълг е зависело от осъществяването на плана за реструктуриране, в който инвестиционният план е бил единият от стълбовете. Както Комисията обясни в решението за откриване (вж. описание на мярка P1), Комисията се съмнява, че инвестиционният план е осъществен правилно. Второ, решение С 10/94 забранява отпускането на допълнителна оперативна помощ за целите на реструктурирането. Комисията отбелязва, че различните мерки, включени в решението за разширяване, изглежда представляват допълнителна помощ за реструктуриране. Ето защо изглежда, че това условие е било нарушено.

4.5.3. Мнения на заинтересовани страни

- (149) Elefsis твърдят, че нарушението на двете условия, представени в решението за откриване, представлява сериозно основание да се заключи, че е имало неправилно използване на помощта. Освен това Elefsis твърдят, че приватизацията от 1995 г. никога не е представлявала действителна приватизация. По-конкретно, служителите изобщо не са поели финансов риск като акционери, тъй като са платили само малка част от това, което би трябвало да платят, и тъй като сумите, които са платили действително, са били възстановени изцяло от държавата в периода на приватизацията от 2001—2002 г. Комисията би следвало да разгледа отсъствието на действителна приватизация, която е била условие за опрощаването, като допълнително нарушение на решение С 10/94.

4.5.4. Мнение на Гърция

- (150) В мнението си по отношение на решението за разширяване Гърция и HSY⁽⁹²⁾ твърдят, че в забраната за допълнителна помощ за реструктуриране само новата помощ се обявява за неправомерна. Тази забрана, ако бъде нарушена, не води до определяне на помощта, разрешена с решение С 10/94, за несъвместима. Освен това Гърция подчертава, че с решението се забранява допълнителна „оперативна помощ“ (съгласно определението от член 5 от Директива 90/684/ЕИО) за реструктуриране. Поради това тя оспорва твърдението, че след 1997 г. не е било разрешено на HSY да се отпуска помощ за реструктуриране.

- (151) Що се отнася до инвестиционния план, Гърция и HSY твърдят, че решение С 10/94 не съдържа условие, засягащо изпълнението на инвестиционния план. Нещо повече, то не е можело да съдържа подобно условие, тъй като Директива 90/684/ЕИО и Регламент (ЕО) № 1013/97, които представляват правното основание за решението, не съдържат такова условие. Единственото условие е било частичната приватизация на HSY и представянето (т.е. не осъществяването) на инвестиционния план.

4.5.5. Оценка

4.5.5.1. Член 296 от Договора

- (152) Член 296 не се прилага за настоящата мярка, тъй като тя се отнася до отписването на дългове, свързани изключително с дейности на корабостроителницата по граждански поръчки. Освен това решение С 10/94 се основава на правилата за държавната помощ, а не на член 296 от Договора.

4.5.5.2. Осъществяване на инвестиционния план

- (153) По отношение на осъществяването на инвестиционния план Комисията счита, че то е било условие, предвидено в решение С 10/94. Действително, в предпоследния параграф се посочва: „Осъществяването на инвестиционния план все още не е започнало [...]. След като той бъде осъществен, извършващото се реструктуриране трябва да приключи и корабостроителницата да възстанови своята жизнеспособност.“ В предпоследната точка Комисията припомня забраната за допълнителна помощ за реструктуриране. И накрая, в последната

точка се посочва: „С оглед на горепосоченото, Комисията реши да прекрати процедурата съгласно член 93, параграф 2, като разреши помощта при спазване на условията, описани в настоящото писмо. Ако Комисията прецени, че някои от тези условия не са спазени, тя може да изиска прекратяването и/или възстановяването на помощта.“ Фактът, че Комисията е използвала думата „условия“ в множествено число показва, че е имало най-малко второ условие освен забраната за допълнителна помощ за реструктуриране. Въз основа на структурата и съдържанието на решението може да се направи заключение, че осъществяването на инвестиционния план е било условие. Комисията вече оцени подробно реализацията на инвестиционната помощ, когато анализира мярката P1. Комисията заключава, че HSY не е осъществило инвестиционния план в разумен срок. До 31 декември 2001 г. — след едно отлагане на датата за приключване на инвестиционния план — HSY е осъществило само 63 % от плана. Ето защо Комисията заключава, че това условие не е изпълнено.

- (154) Гърция твърди, че осъществяването на инвестиционния план не е условие, предвидено в Регламент (ЕО) № 1013/97, който е правното основание за решение С 10/94. Комисията припомня, че помощта е била разрешена с решение С 10/94. Следователно трябва да се спазват условията, посочени в това решение. Ако Гърция е смятала, че условията, посочени в решение С 10/94, не отговарят на условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1013/97, е трябвало да оспори решение С 10/94. Тя обаче не го е направила в рамките на срока, определен в член 230 от Договора. Като допълнителен елемент Комисията припомня, че Регламент (ЕО) № 1013/97 е просто изменение на Директива 90/684/ЕИО и предназначението му е да се увеличи стойността на помощта, която може да бъде предоставена на група от три корабостроителници. По отношение на HSY, Регламент (ЕО) № 1013/97 определя, че „[в]сички други разпоредби на Директива 90/684/ЕИО трябва да се прилагат за тази корабостроителница.“ Комисията припомня, че Директива 90/684/ЕИО разрешава помощ за гръцки корабостроителници, ако „е предоставена за финансовото реструктуриране на корабостроителници във връзка със систематична и конкретна програма за реструктуриране, обвързана с освобождаване от корабостроителниците чрез продажба.“ Това показва, че Съветът не би бил удовлетворен просто от представяне на план за реструктуриране, а действително е изисквал осъществяване на плана. И наистина, как би могло помощ да бъде предоставена „във връзка със систематична и конкретна програма за реструктуриране“, ако тази програма не се прилага?
- (155) Тъй като условието не е било изпълнено, налице е неправилно използване на помощ и в съответствие с последната точка от решение С 10/94 тя трябва да бъде възстановена.
- 4.5.5.3. Забрана на „допълнителна оперативна помощ за целите на реструктурирането“
- (156) В предпоследната точка от решение С 10/94 се посочва, че „Комисията отбелязва, че Регламент (ЕО) № 1013/97 е приет от Съвета с условието, че на корабостроителниците, разглеждани в регламента, няма да се предоставя никаква друга оперативна помощ за целите на реструктурирането. Следователно никаква помощ за реструктуриране не може да се предоставя на тази корабостроителница за в бъдеще.“ Страните в настоящата процедура оспорват тълкуването на това условие. Според Гърция и HSY от него следва, че всяка оперативна помощ за целите на реструктурирането, предоставена след приемането на решението, автоматично би била несъвместима и следва да се възстанови. Според Elefsis това условие предполага, че предоставянето на всяка оперативна помощ за целите на реструктурирането след приемането на решението представлява неправилно използване на помощта, разрешена с решение С 10/94, и следователно би трябвало да доведе до възстановяването на помощта, разрешена с решение С 10/94, в допълнение към възстановяването на допълнителната оперативна помощ за целите на реструктурирането.
- (157) Комисията отбелязва, че целта на забраната на допълнителна оперативна помощ за целите на реструктурирането е да се избегне натрупване на помощ над размера, определен в решението. Комисията счита, че тази цел е постигната, ако всяка допълнителна оперативна помощ, предоставена след приемането на решение С 10/94, е възстановена. Действително, чрез възстановяването на допълнителната помощ първоначалното положение се възстановява и се избягва натрупването на помощ над размера, определен в решение С 10/94. Поради това Комисията заключава, че предоставянето на допълнителна оперативна помощ за целите на реструктурирането след приемането на решение С 10/94 не налага задължението да се възстанови помощта, одобрена с решение С 10/94, ако допълнителната помощ наистина е възстановена.
- (158) Комисията отбелязва, че за да определи дали помощта, разрешена с решение С 10/94, следва да бъде възстановена, не е необходимо да се определя кои от мерките за помощ, неправомерно приведени в действие след приемането на решение С 10/94, представляват „оперативна помощ за целите на реструктурирането“. Действително, в настоящото решение Комисията ще стигне до заключението, че всички мерки за помощ, неправомерно приведени в действие след приемането на решение С 10/94, следва да бъдат възстановени. Следователно всяка мярка, която би могла да бъде квалифицирана като допълнителна оперативна помощ за целите на реструктурирането, ще трябва да бъде възстановена. Възстановяването ще възвърне първоначалното положение и в резултат на това ще се избегне всяко потенциално натрупване на помощ за реструктуриране. По този начин ще бъде постигната целта на условието, посочено в решение С 10/94.

4.5.5.4. Липса на плащане на продажната цена

(159) В процеса на по-задълбочения анализ на случая, който се извърши по време на процедурата по разследване, Комисията установи допълнително нарушение на решение С 10/94: през целия период, в който служителите — като притежатели на 49 % от акциите на HSY — са участвали в управлението на HSY, те изобщо не са плащали продажната цена, която би трябвало да платят съгласно договора за частична приватизация от септември 1995 г.

(160) За да се разбере това нарушение на С 10/94 е необходимо първо да се анализира текстът на това решение и на законодателните актове, на които се основава то.

(161) В преамбула на Директива 90/684/ЕИО се посочва: „Като има предвид необходимостта от краткосрочно финансово реструктуриране на корабостроителната промишленост в Гърция, за да се осигури възможност на държавните ѝ собственици да възстановят нейната конкурентоспособност чрез продажбата ѝ на нови собственици.“ На тази база в член 10 от директивата се посочва: „2. През 1991 г. оперативната помощ за корабостроене, преустройство на кораби и кораборемонтна дейност, която не е свързана с нови договори, може да се счита за съвместима с общия пазар, ако е предоставена за финансовото реструктуриране на корабостроителници във връзка със систематична и конкретна програма за реструктуриране, обвързана с освобождаване от корабостроителниците чрез продажба. 3. Независимо от задължението да се освободи от корабостроителниците чрез продажба, посочено в параграф 2, на гръцкото правителство се разрешава да запази мажоритарен дял от 51 % в една от корабостроителниците, ако това е оправдано от причини, свързани с отбранителните интереси.“ Комисията отбелязва, че в директивата се използват думите „продажбата [...] на нови собственици“, а не „даването“ на нови собственици. Следователно от новите собственици се е очаквало да заплатят цена в замяна на собствеността върху корабостроителницата. Собствеността не може да се предоставя безплатно. Изречението „да възстановят нейната конкурентоспособност чрез продажбата ѝ на нови собственици“ обяснява целта на това условие. Когато е била държавна собственост, корабостроителницата не е претърпяла необходимите мерки за възстановяване на своята конкурентоспособност. В резултат на това постоянно се е нуждала от държавна помощ. За да се поправи това положение, което е било неприемливо на базата на член 87 от Договора, Съветът е разрешил помощ за последен път (т.е. помощ може да бъде предоставена през 1991 г.), но е наложил продажбата на корабостроителницата на нови собственици. Следователно логиката е, че новите собственици ще предприемат необходимите мерки за възстановяване на конкурентоспособността, така че корабостроителницата да не се нуждае повече от оперативна помощ за реструктуриране⁽⁹³⁾.

(162) Както се посочва в раздел 2 „Предишни решения на Комисията и на Съвета“ от настоящото решение, през юли 1995 г. Комисията взе отрицателно решение по дело С 10/94, тъй като HSY не е било продадено,

както се изисква с Директива 90/684/ЕИО. Гърция поиска отмяната на това решение, като твърдеше, че продажбата е предстояла. Тогава самата Гърция представи договора от септември 1995 г. като продажба на корабостроителницата. На тази база Комисията отмени отрицателното си решение.

(163) В преамбула на Регламент (ЕО) № 1013/97 се посочва: „Като има предвид, че въпреки усилията, положени от гръцкото правителство да приватизира всички свои държавни корабостроителници до март 1993 г., корабостроителницата Hellenic беше продадена на кооперация от нейни работници едва през септември 1995 г., като държавата запази мажоритарен дял от 51 % в полза на отбранителните интересите; като има предвид, че за финансовата жизнеспособност и реструктурирането на корабостроителницата Hellenic беше необходимо осигуряването на помощ, която позволява на дружеството да отпише дълга, натрупан преди неговата закъсняла приватизация.“ В член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1013/97 се посочва „Помощта в драхми под формата на опрощаване на дългове на корабостроителницата Hellenic на стойност до 54 525 млн. драхми, съответстваща на дълговете, свързани с дейностите на корабостроителницата по граждански поръчки, съществуващи към 31 декември 1991 г. и с натрупани лихви и глоби до 31 януари 1996 г., може да се счита за съвместима с общия пазар. Всички други разпоредби на Директива 90/684/ЕИО трябва да се прилагат за тази корабостроителница.“ В резултат на това беше приет Регламент (ЕО) № 1013/97, тъй като, за да стане жизнеспособно, предприятието HSY се е нуждало от повече помощ, отколкото е била разрешена съгласно член 10 от Директива 90/684/ЕИО. По-конкретно, с Регламент (ЕО) № 1013/97 се разреши опрощаване на лихви и глоби, свързани с дългове, съществуващи към 31 декември 1991 г. и натрупани от този момент. Регламент (ЕО) № 1013/97 се прилагаше до 31 декември 1998 г. Комисията отбелязва, че Съветът отново използва думите „продадено“ и „приватизация“ по отношение на HSY. Съветът разреши помощта, тъй като смяташе, че през септември 1995 г. е бил сключен действителен договор за продажба, в съответствие с условията, посочени в Директива 90/684/ЕИО. С други думи, не е било необходимо продажбата на корабостроителницата да се постави като условие, след като вече е съществувал договор за продажба.

(164) В началото на решение С 10/94 се припомня, че чрез член 10 от Директива 90/684/ЕИО се е изисквала продажбата на корабостроителницата. След това в решение С 10/94 се посочва, че това условие е било изпълнено, тъй като „49 % от акциите на корабостроителницата бяха продадени на 18 септември 1995 на кооперация на работниците в корабостроителницата“. Въпреки това, тъй като стойността на помощта е по-голяма от разрешената с Директива 90/684/ЕИО, „Комисията не можеше да даде разрешението си на базата на разпоредбите на седмата директива“, която по тази причина беше изменена с Регламент (ЕО) № 1013/97, за да се увеличи стойността на помощта, която може да бъде предоставена на HSY. Тъй като условията, предвидени в посочения регламент и условията, предвидени в Директива 90/684/ЕИО, са били изпълнени, решение С 10/94 разреши помощта.

Комисията отбелязва, че в решение С 10/94 отново е използвана думата „продадено“ и е прието, че договорът между ETVA и служителите за продажбата на 49 % от акциите на HSY е бил действителна продажба. Комисията подчертава, че е получила копие от договора за продажба преди приемането на решение С 10/94 и следователно е била запозната със съдържанието му. Комисията заключава, че при приемането на решение С 10/94 не е имала основания да изиска продажбата на HSY (т.е. да я наложи като категорично условие, което да се изпълни в бъдеще), тъй като през септември 1995 г. вече е бил подписан действителен договор за продажба.

- (165) Комисията все пак отбелязва, че договорът от септември 1995 г. е съдържал необичайни условия по отношение на плащането на продажната цена: продажната цена от 8,1 милиарда GRD (24 млн. EUR) няма да бъде платена веднага от служителите, а ще бъде платена на тринадесет годишни вноски след gratuitен период от две години, следователно от 1998 до 2010 г. Независимо от това собствеността върху акциите веднага ще бъде прехвърлена на служителите. До плащането на продажната цена от служителите, ETVA ще държи залог върху акциите. За да финансира плащането на годишните вноски към ETVA, HSY ще удържа част от месечните заплати и надбавки на работниците. В месеците след септември 1995 г. е подписан договор между ETVA, HSY, сдружението на служителите и всеки отделен работник в HSY (договорът от септември 1995 г. е сключен между ETVA и сдружението на служителите). С този договор всеки служител е дал съгласието си да закупи даден брой акции в съответствие с условията на договора от септември 1995 г. В тези договори отново се повтаря, че HSY ще удържа част от месечното възнаграждение и от надбавките за Великден и Коледа, за да финансира годишните вноски. Комисията установи, че служителите никога не са плащали годишните вноски.
- (166) Това означава, че те не са плащали никакви вноски, а са участвали в управлението на корабостроителницата като собственик на 49 % от акциите. Първите три вноски, определени в договора от септември 1995 г. — тези, които е трябвало да бъдат платени през 1998, 1999 и през 2000 г. — не са били платени. През 2001 г., в рамките на приватизацията на HSY, служителите и ETVA са сключили договор, с който служителите се отказват от претенциите си върху 49 % от приходите от продажбата на акциите на HSY на HDW/Ferrostaal. В замяна на това ETVA се е отказала от претенциите към служителите във връзка с плащането на продажната цена от 49 % от акциите на HSY, която би трябвало да бъде платена от служителите съгласно договора от септември 1995 г. Това означава, че служителите като собственици никога не са имали финансова обвързаност с успеха или провала на преструктурирането.
- (167) Комисията обърна внимание на Гърция и HSY, че липсата на плащане на продажната цена от страна на служителите вероятно представлява нарушение на решение С 10/94, тъй като от това следва, че частичната приватизация, целяща възстановяване на конкурентоспособността на корабостроителницата, изобщо не е извършена.
- (168) Гърция и HSY оспорват тези заключения. Наред с други доводи, те представят следните три довода, с които да опровергават съмненията на Комисията.
- (169) Като първи довод Гърция твърди, че приватизацията е „действителна“ и „истинска“. По-конкретно, гръцкото правителство подчертава, че „Служителите придобиха качеството си на акционер съгласно разпоредбите на гръцкото законодателство. Те бяха вписани в акционерната книга на дружеството и придобиха всички съответни права на акционери, включително правото на участие и на глас в Общите събрания и следователно на упражняване на контрол и влияние върху ежедневното управление на корабостроителницата. Освен това придобиването на акции съдържаше риск от евентуална загуба на стойността на акциите“. „Служителите упражниха своите права на закупуване с предимство, предвидени в съответните закони, и участваха в увеличението на акционерния капитал, пропорционално на техния дял в акционерния капитал; следователно в корабостроителницата беше инвестиран частен капитал.“⁽⁹⁴⁾
- (170) Като втори довод Гърция твърди, че плащането на продажната цена не е било условие, посочено в решение С 10/94, но дори да е било така, Комисията го е приела за изпълнено условие. По-конкретно Гърция припомня, че „Комисията посочи в решението си от 31 октомври 1995 г., че ще продължи да проверява, в рамките на процедурата, която е открила, всички действия на гръцката държава по отношение на прилагането на договора за прехвърляне на 49 % от акциите на сдружението на служителите, както и съдържанието му, преди да вземе окончателно решение относно разрешаването на отписването на дълг. Като действа по този начин, тя взе окончателно положително решение през 1997 г., което одобри отписването на дълг, без да налага условието за приватизация. С други думи, през 1997 г. Комисията вече е била проверила съдържанието на договора и е стигнала до заключението, че преди разрешаването на отписването на дълг стои въпросът за приватизацията⁽⁹⁵⁾“.

(171) Като трети довод Гърция твърди, че ETVA е изпълнила коректно договора за продажба. Действително, след като вече е трябвало да участват в три увеличения на капитала с цел финансиране на инвестиционния план⁽⁹⁶⁾, за служителите „се е оказало трудно да изпълнят ангажимента си да платят цената на акциите. ETVA не е изисквала съдебно разпореждане за възстановяване на сумата, дължима от всеки един от двете хиляди служители, тъй като, реално погледнато, не съществуваше вероятност такова действие да завърши успешно [...]. Вместо да се ангажира със сложна, отнемаща време, скъпа и в крайна сметка безрезултатна съдебна процедура, за да удовлетвори исквете си [...], ETVA приведе в изпълнение залога върху неплатените акции и възстанови вземанията си от постъпленията от продажбата на акциите, принадлежащи на служителите и така посочените постъпления покриха въпросния дълг.“⁽⁹⁷⁾ С други думи, Гърция твърди, че след като в рамките на приватизацията на HSY през 2001—2002 г. ETVA е получила от HDW/Ferrostaal 100 % от продажната цена — вместо само 51 % — „може да се приеме, че цената е била получена. Очевидно е, че погасяването на задължението за цената на акциите на работниците чрез продажбата е удовлетворило изискването на ETVA цената да ѝ бъде платена [...]. [...] не стои въпросът за липса на плащане на цената за изкупуване.“⁽⁹⁸⁾ Освен това не може да се оспори, че продажбата на HDW/Ferrostaal представлява действителна приватизация.

(172) Комисията стигна до следните заключения. Както вече беше отбелязано, в решение С 10/94 и в Регламент (ЕО) № 1013/97 се стигна до заключението, че след като акциите на HSY са били продадени на служителите по силата на договора от септември 1995 г., условието за продажбата на корабостроителницата, посочено в член 10 от Директива 90/684/ЕИО, е било изпълнено. Както вече беше отбелязано, целта на това условие беше собствеността да се прехвърли на собственици, които, тъй като целта им ще бъде да повишат максимално стойността на своята инвестиция, ще предприемат необходимите мерки за възстановяване на конкурентоспособността на корабостроителницата. В този контекст Комисията прие договора от септември 1995 г. за действителна продажба, тъй като той задължаваше договорно служителите да платят 24 млн. EUR в замяна на дял от 49 % в HSY. По отношение на дължимата цена се е предполагало, че при участие в управлението на корабостроителницата

служителите ще се грижат за запазване и увеличаване на стойността на своята инвестиция⁽⁹⁹⁾. Сега изглежда, че ETVA, която е била под контрола на държавата, никога не е правила сериозни опити да получи плащането за частите от продажната цена, които според договора от септември 1995 г. е трябвало да бъдат платени от служителите през 1998, 1999 и 2000 г. ETVA е имала няколко начина да получи плащането на продажната цена. ETVA е контролирала предприятието HSY, което е имало законното право да събира сумите от заплатите и надбавките на служителите⁽¹⁰⁰⁾. Освен това HSY и сдружението на служителите също така са били договорно обвързани спрямо ETVA чрез индивидуалните споразумения, подписани от всеки служител в месеците след септември 1995 г. Следователно ETVA би могла да съди HSY и сдружението на служителите и не е било необходимо да съди отделните служители, както твърдят гръцките власти. Поради това Комисията счита, че гръцките власти съзнателно не са изисквали плащането на годишните вноски от служителите. Възприемайки това поведение, Гърция показва, че не е възнамерявала да получи плащането на продажната цена от служителите. Това е променило съществено ситуацията, в която са се оказали служителите. Вместо да трябва да плащат продажна цена, на служителите не се е наложило да излагат на риск тази сума от свои собствени средства. Това означава, че при участието си в управлението на корабостроителницата те са придавали по-малка важност на запазването и увеличаването на стойността на акциите и на възстановяването на финансовата жизнеспособност (а по-скоро на запазването на работните места и на работните условия). Освен това, след като не са плащали продажната цена, би могло да се очаква, че в средносрочен или дългосрочен план ETVA би привела в изпълнение своя залог върху акциите и следователно служителите просто вече няма да имат акционерен дял в корабостроителницата. В този контекст Комисията не разбира как служителите биха могли да бъдат заинтересовани от запазването и увеличаването на стойността на HSY и от предприемане на необходимите мерки за възстановяване на конкурентоспособността на предприятието. Поради това Комисията счита, че фактът, че държавата не е правила опити да получи плащането на продажната цена от служителите съгласно условията от договора от септември 1995 г., е променил чувствително положението на служителите при участието им в управлението на корабостроителницата. Следователно, тъй като ETVA не е изисквала плащането на продажната цена от служителите, смяната на собствеността, която се е извършила през септември 1995 г., не е представлявала действителна „продажба“, имаща за цел възстановяване на конкурентоспособността на корабостроителницата, както се изисква с директива 90/684/ЕИО. В заключение, като не е изисквала плащането на продажната цена от служителите, Гърция е извършила нарушение на решение С 10/94. И наистина, то беше прието от Комисията на базата на разумното предположение, че договорът от септември 1995 г. ще бъде изпълнен от държавната банка ETVA и по-конкретно, че ETVA ще получи плащането на продажната цена от служителите на HSY в съответствие с точните условия, посочени в договора, като по този начин се гарантира, че тези нови собственици имат финансов интерес да подкрепят мерките, необходими за възстановяване на конкурентоспособността и жизнеспособността. Комисията не би могла да очаква, че Гърция, след като сама е представила договора от септември 1995 г. като

продажба на HSY, съзнателно би се отказала от получаване на плащането на продажната цена от купувача въпреки наличието на няколко договорни и правни разпоредби, позволяващи събирането на цената. Комисията счита, че подобно поведение е равнозначно на подаване на невярна информация към Комисията и на неправилно използване на помощ. Поради това помощта, разрешена с решение С 10/94, следва да бъде възстановена от HSY.

(173) Комисията стигна до заключението, че трите довода, представени от Гърция и HSY, които бяха обобщени по-горе, следва да бъдат отхвърлени.

(174) По отношение на първия довод (т.е., че приватизацията е била истинска и действителна, тъй като служителите са придобили собственост върху акциите и съответния контрол над HSY), Комисията отбелязва, че прехвърлянето на собствеността е било необходимо, но недостатъчно условие. Решение С 10/94 и Регламент (ЕО) № 1013/97 действително се основават на факта, че акциите са „продадени“ на служителите през септември 1995 г. С други думи, те се основават на хипотезата, че служителите заплащат продажната цена в съответствие с условията, посочени в договора от септември 1995 г. Те не се основават на факта, че акциите са „прехвърлени“ или „дадени“ на служителите. Както вече беше обяснено по-горе, логично е Комисията и Съветът да разглеждат плащането на продажната цена като решаващо, тъй като то подтиква служителите да придават по-голяма важност на стойността на акциите и да управляват корабостроителницата по подобаващ начин. Както беше посочено по-горе, след като не е трябвало да платят цената, те са били в положение, различно от това на собственик в условията на пазарна икономика. Що се отнася до твърдението на Гърция, че „придобиването на акции предполагаше риск от евентуална загуба на стойността на акциите“, Комисията отбелязва, че въпреки че е безспорно, че служителите формално са станали собственици на акциите, те са били много по-слабо заинтересовани от развитието на стойността на акциите, тъй като не им се е наложило да платят висока цена (т.е. намаляване на заплатите и надбавките в продължение на дванадесет години), за да ги получат. Освен това, тъй като служителите не са плащали продажната цена, те е трябвало да очакват ЕТВА да приведе в изпълнение залога си върху акциите и така служителите да не останат собственици на тези акции. И накрая, по отношение на твърденията на Гърция, че „[с]лужителите [...] участваха в увеличаването на акционерния капитал пропорционално на техния дял в акционерния капитал; следователно в корабостроителницата беше инвестиран частен капитал“, Комисията не оспорва, че служителите са участвали в увеличението на капитала (това ще бъде разгледано в описанието и оценката на мярка Е10). Комисията обаче припомня, че съгласно договора от септември 1995 г. участието в

увеличението на капитала не е дало право на служителите на нови акции в HSY. Ето защо Комисията не разбира как само това участие би могло да стимулира служителите да управляват корабостроителницата по начин, който запазва или увеличава стойността на акциите, след като това участие не им е предоставило нови акции⁽¹⁰¹⁾. Комисията не разбира също как това участие би могло да представлява „продажба“ на HSY, след като служителите не са получили допълнителни акции в замяна на своите инвестиции. Като допълнителен елемент Комисията припомня, че общата стойност, инвестирана от служителите във връзка с трите увеличения на капитала, е била много по-ниска в сравнение с това, което биха инвестирали, ако бяха участвали в тези увеличения на капитала и бяха платили продажната цена според условията на договора от септември 1995 г. Следва да се припомни, че решение С 10/94 и Регламент (ЕО) № 1013/97 се основават на хипотезата, че договорът от септември 1995 г. ще бъде изпълнен, т.е. че продажната цена и участието в увеличенията на капитала ще бъдат платени от служителите. Тъй като стойността на средствата, които служителите е трябвало да инвестират, е била много по-ниска от тази, която Комисията логично е очаквала при приемането на решение С 10/94 (и която Съветът е очаквал при приемането на Регламент (ЕО) № 1013/97), Комисията счита, че тя е недостатъчна да ги стимулира да придадат по-голяма важност на стойността на акциите и на възстановяването на конкурентоспособността на HSY.

(175) Що се отнася до втория довод, представен от Гърция (т.е. че плащането на продажната цена не е било условие, посочено в решение С 10/94, и дори това да е било така, Комисията го е приела за вече изпълнено условие, след като е разгледала договора от септември 1995 г.), Комисията вече припомни, че продажбата на корабостроителницата е била условие, предвидено в Директива 90/684/ЕИО и обясни причината за това условие. Комисията също обясни вече, че през юли 1995 г. е взела отрицателно решение, защото корабостроителницата не е била продадена. Затова за Гърция е било очевидно, че Комисията няма да бъде удовлетворена само от прехвърлянето на собствеността на служителите и накрая е приела договора от септември 1995 г., само защото той е бил действителна продажба, т.е. служителите ще платят значителна продажна цена и така ще имат действителен финансов интерес от възстановяването на конкурентоспособността. Комисията припомня също, че Регламент (ЕО) № 1013/97 измени Директива 90/684/ЕИО само по отношение на размера на оперативната помощ за реструктуриране, която може да бъде предоставена на HSY. Тъй като договорът от септември 1995 г. вече е бил представен на Комисията и на Съвета към момента на приемането на Регламент (ЕО) № 1013/97 и решение С 10/94, не е било необходимо в тези законодателни актове да се повтаря условието за продажбата на корабостроителницата. В тях просто се припомня, че акциите на HSY са „продадени“ На тази база в решение С 10/94 се заключава, че „[у]словията, определени в член 10 от

Директивата [...], са изпълнени“. С други думи, направената от Комисията оценка в решение С 10/94 (и оценката, направена от Съвета в Регламент (ЕО) № 1013/97) взема под внимание съществуването на договора от септември 1995 г., който е бил представен като продажба от Гърция и който, преди всичко, договорно задължава служителите да платят 24 млн. EUR на ETVA за покупката на 49 % от HSY и който точно определя как тази продажна цена ще бъде събрана от служителите и ще бъде заплатена на ETVA. След като задълженията и правата на страните са били точно определени в договор, след като Гърция сама е представила договора като продажба на HSY и след като самото гръцко правителство е приело закон, задължаващ служителите да платят продажната цена на ETVA (вж. бележка под линия 100), Комисията не е имала основания да се съмнява, че държавата ще изпълни коректно договора. По-специално, Комисията не би могла да очаква, че самата държава съзнателно ще се откаже да събере продажната цена от купувача. Комисията е била в правото си да смята, че HSY е било продадено и не се е налагало да повтаря, че HSY трябва да бъде продадено.

- (176) По отношение на третия довод, представени от Гърция с цел да разсеят съмненията на Комисията (т.е., че договорът от септември 1995 г. е изпълнен коректно), Комисията отбелязва, че в договора от септември 1995 г. е посочено ясно как ще бъде платена продажната цена. Годишните вноски ще се плащат от 1998 г. и те ще се финансират чрез удържане на част от Коледните и Великденските надбавки, както и на част от месечните заплати. Тъй като служителите са приели намаление на своите бъдещи заплати и надбавки, не е било необходимо ETVA да събира продажната цена от всеки отделен служител: HSY е можело да удържа пряко част от тяхната месечна заплата. При тези обстоятелства Комисията не разбира как липсата на плащане на годишните вноски може да бъде оправдана с факта, че „за работниците се е оказало трудно да изпълнят ангажимента си да платят цената на акциите“. ETVA просто е трябвало да осигури удържането от страна на HSY на съответните суми от надбавките и заплатите. Като мажоритарен акционер ETVA е контролирала HSY. Освен това от HSY се е очаквало да удържа тези суми съгласно условията на споразуменията, включени между ETVA, HSY, сдружението на служителите и всеки отделен служител. Следователно ETVA е можела директно да съди HSY, ако предприятието не е действало според условията на договора⁽¹⁰²⁾. Поради това Комисията стига до извода, че ETVA, която е била под контрола на държавата, не е направила опит да получи плащането на продажната цена, както би трябвало да постъпи съгласно условията на договора за продажба от септември 1995 г. Както вече беше обяснено, това представлява нарушение на решение С 10/94, тъй като естествено предполага правилно изпълнение на въпросния договор. Като допълнителен довод Комисията отбелязва, че дори ако твърдението на Гърция, че за ETVA е било невъзможно да събере продажната цена от работниците, е вярно, това отново ще наложи възстановяването на помощта, разрешена с решение С 10/94. И наистина,

ако това твърдение е вярно, това означава, че Гърция е отправила уведомление до Комисията за договор за продажба, който не е можело да бъде изпълнен от самото начало (т.е. държавата не може да събере продажната цена от купувача)⁽¹⁰³⁾. В такъв случай Комисията следва да счита, че решение С 10/94 е основано на подвеждаща информация от Гърция и по тази причина следва да го отмени.

- (177) По отношение на третия довод, представен от Гърция, Комисията също отхвърля твърдението, че привиждането в изпълнение на залога върху неплатените акции и продажбата им в рамките на приватизацията от 2001—2002 г. е съпоставимо с получаване от служителите на плащането, дължимо съгласно договора от септември 1995 г. Първо, тъй като ETVA не е правила опити да получи плащането на продажната цена от служителите, те не са очаквали действително да им се наложи да инвестират съответната сума и съответно не са рискували да загубят тези пари, ако стойността на акциите се понижи. Както беше обяснено по-рано, това противоречи на решение С 10/94, в което се предполага, че HSY е било „продадено“, т.е. частен инвеститор е изложил на риск точно определена и голяма сума от своите средства чрез покупката на акции на HSY и така ще има стимул да управлява корабостроителницата с целта да повиши максимално стойността на акционерния си дял. Второ, получената от ETVA сума — и следователно от държавата — е съвсем различна. Чрез привиждането в изпълнение на залога върху акциите ETVA е поела 100 % от риска, свързан със стойността на HSY (като по този начин е възстановила частичната приватизация). Освен това, ETVA е получила само 6,1 млн. EUR, когато е продала 100 % от акциите на HSY на HDW/Ferrostaal. Това означава, че ETVA е получила едва 3 млн. EUR от продажбата на дела от 49 %. Това е много по-малко, отколкото ETVA би трябвало да получи от служителите съгласно условията на договора от септември 1995 г., а и именно 24 млн. EUR, платени с годишни вноски от декември 1998 г. до декември 2010 г.
- (178) И накрая, Комисията не оспорва твърдението, че е извършена действителна приватизация, когато HDW/Ferrostaal са придобили 100 % от HSY. Въпреки това тя припомня, че с член 10 от Директива 90/684/ЕИО се разрешава помощ само във връзка с продажба на корабостроителницата. По подобен начин с Регламент (ЕО) № 1013/97 и решение С 10/94 е разрешена помощ, тъй като корабостроителницата е била „продадена“ току-що. Следователно помощта е трябвало да бъде предоставена в контекста на продажбата на корабостроителницата. Не е можело тя да бъде предоставена за продажба, която да се осъществи след няколко години. Поради това фактът, че HSY е било

действително приватизирано с продажбата му на HDW/Ferrostaal, не променя заключението, че има нарушение на решение С 10/94. Следва да се припомни също, че към момента на продажбата на HDW/Ferrostaal срокът на действие както на Директива 90/684/ЕИО, така и на Регламент (ЕО) № 1013/97 е бил изтекъл преди няколко години. Следователно HSY не би могло да получи помощта, одобрена с решение С 10/94 в рамките на приватизацията от 2001—2002 г.

- (179) Комисията заключава, че никой от доводите, представени от Гърция, не може да е причина за отхвърляне на преди направеното заключение, че след като не е направила опити да получи плащането на продажната цена от служителите, държавната банка ETVA е нарушила решение С 10/94. Това следователно представлява второ нарушение — освен неизпълнението на инвестиционния план — на решение С 10/94 и второ основание за възстановяване на помощта, разрешена с това решение.

4.5.5.5. Обосновка на избора на процедура от страна на Комисията

- (180) В решението за разширяване Комисията изрази съмнения, че служителите не са платили продажната цена за своя дял от 49 % в HSY. Тези съмнения обаче бяха представени в рамките на оценката на мярка E10 (наречена мярка 10 в решението за разширяване). Тези съмнения не бяха представени в оценката на мярка E7 (наречена мярка 7 в решението за разширяване). По тази причина в решението за разширяване не се посочва, че липсата на плащане на продажната цена може да представлява нарушение на решение С 10/94. Така би могъл да се повдигне въпросът дали, съгласно член 6 от Регламент (ЕО) № 659/1999, Комисията би следвало да приеме или не ново решение за второ разширяване на официалната процедура по разследване, за да изрази съмненията си по този въпрос. Гърция твърди, че това би трябвало да бъде направено ⁽¹⁰⁴⁾.

- (181) Комисията не счита, че е била длъжна да разшири за втори път процедурата по разследване в този конкретен случай. Първо, както беше посочено, съмненията по отношение на точния факт (т.е. наличието или липсата на плащане на продажната цена от служителите) бяха представени в решението за разширяване, като по този начин се предостави възможност на страните да изразят мненията си по него. Второ, ще се отнася до правната обосновка, че този факт би могъл да представлява неправилно използване на мярка E7, Комисията стигна до това заключение едва в рамката на задълбочения

анализ на всички факти и закони, който се проведе в рамката на официалната процедура по разследване. При такъв голям и сложен случай, засягащ стари мерки отпреди десет години, процедурата по разследване почти автоматично ще даде възможност на Комисията да подобри своя анализ, тъй като тя осигурява по-добро познаване на фактите и правните въпроси. Трето, Гърция дълго време предоставяше обръкваша информация по отношение на плащането на продажната цена от служителите. Още в отговора си на решението за разширяване Гърция и HSY твърдяха, че работниците са започнали да плащат продажната цена през 1998 г., както е предвидено в договора от септември 1995 г. ⁽¹⁰⁵⁾ Но в рамките на процедурата по разследване Комисията събра доказателства, че това не е било така. Ето защо Комисията поиска Гърция и HSY да представят стабилни доказателства за твърденията си ⁽¹⁰⁶⁾. И накрая, HSY и Гърция признаха, че служителите не са плащали годишните вноски в съответствие с договора от септември 1995 г. След като в крайна сметка изясни съответните факти по случая, Комисията вече можеше да оцени дали е имало нарушения на предишни решения.

- (182) Комисията подчертава също, че за да позволи на Гърция и HSY да участват ефективно в процедурата и за да е сигурна, че са зачетени правата на защита, тя е предоставила на Гърция и на HSY възможността (т.е. единствените страни, които представиха мнения по отношение на мярка E10, освен Elefsis, които обаче вече бяха посочили в мнението си, че смятат, че след като продажната цена не е била платена, Комисията следва да нареди възстановяването на помощта, одобрена с решение С 10/94) да изразят становище по отношение на оценката на Комисията, че липсата на плащане би могло да се разглежда като нарушение на решение С 10/94 ⁽¹⁰⁷⁾. И Гърция, и HSY представиха обширни мнения ⁽¹⁰⁸⁾.

4.6. Неправилно използване на помощта за закриване на стойност 29,5 млн. EUR, разрешена през 2002 г. (мярка E8)

4.6.1. Описание на мярката

- (183) На 5 юни 2002 г., с решение N 513/01 беше разрешена помощ на стойност 29,5 млн. EUR с цел да се насърчат част от служителите на HSY да напуснат доброволно корабостроителницата. Комисията установи, че помощта от 29,5 млн. EUR представлява съвместима помощ за закриване по смисъла на член 4 от Регламент (ЕО) № 1540/98 и прие за действително намаляване на капацитета ограничаването на годишния капацитет за корабостроителна дейност на корабостроителницата на 420 000 преки човекочаса, включително на подизпълнителите.

4.6.2. Основания за откриване на процедурата

- (184) В решението за разширяване Комисията изрази съмнения дали това ограничение е спазено. Задължението да се изпращат шестмесечни доклади не е спазено. Освен това, когато бяха помолени да подадат съответната информация, гръцките власти представиха обърквачи сведения.

4.6.3. Мнения на заинтересованите страни

- (185) Според Elefsis оборотът на HSY и броят на ремонтните в корабостроителницата кораби за една година са толкова високи, че са несъвместими със спазването на ограничението от 420 000 часа.

4.6.4. Мнение на Гърция

- (186) Според Гърция и HSY, корабостроителницата често прибегва до услугите на подизпълнители; те следва да бъдат разделени на две категории. Първо, „подизпълнителите, ангажирани от HSY“. HSY ги избира и им

плаща. Второ, „изпълнителите на трети страни“. Те се избират от корабособственика. Корабособственикът ги избира и обсъжда цената пряко с тях. Изпълнителите на трети страни заплащат такса на HSY за ползване на съоръженията на предприятието. Според Гърция само първата категория трябва да спазва ограничението, предвидено в решение N 513/01. HSY обаче не знае колко часове изработват тези „подизпълнители, ангажирани от HSY“, тъй като им се заплаща на базата на фиксирана цена. Поради това Гърция предлага метод за приблизително изчисляване на часовете, които са отработили: първо, сумата от договорните цени, които им се плащат, се намалява с 15 % (които съставляват маржа на печалбата) и с още 20 %⁽¹⁰⁹⁾ (които съставляват непреките производствени човечасове). След това получената сума се разделя на „годишната стойност на разхода за човечас, получена от официалните книги на HSY“⁽¹¹⁰⁾. Като използва този метод, Гърция получава общ брой часове под 420 000 за всяка година от периода 2002—2006 г. Така Гърция заключава, че ограничението е спазено. Методът е обобщен в следната таблица.

	1.1.2002— 31.12.2002 г.	1.1.2003— 30.9.2003 г.	1.10.2003— 30.9.2004 г.	1.10.2004— 30.9.2005 г.	1.10.2005— 31.8.2006 г.
А. Преки производствени човечасове, отработени от работници на HSY	51 995	42 155	[...] (*)	[...]	[...]
Б. Цена, платена на подизпълнители, ангажирани от HSY (в евро)	3 798 728	16 471 322	[...]	[...]	[...] (до 30.6.2006 г.)
В. = Б след приспадане на марж на печалбата (15 %) и непряка работа (20 %)	2 469 173	10 179 134	[...]	[...]	[...]
Г. Цена на час (в евро) за преките работници на HSY	25,97	27,49	[...]	[...]	[...]
Д. Оценка на преките производствени човечасове, отработени от работници на подизпълнителите, ангажирани от HSY (= В, делено на Г)	95 077	370 284	[...]	[...]	[...]
Е. Общо преки производствени човечасове, попадащи в приложното поле на решение N 513/01 (= А + Д)	147 073	412 440	[...]	[...]	[...]

(*) Информация, представляваща служебна тайна.

4.6.5. Оценка

4.6.5.1. Член 296 от Договора

- (187) Що се отнася до потенциалното прилагане на член 296 по отношение на настоящата мярка, Комисията припомня, че дейностите по военни и по граждански поръчки вече

са били разделени в решение N 513/01, в което се сче, че частта от държавната помощ, попадаща в обхвата на правилата за държавната помощ, е била 25 %. Ето защо помощта от 29,5 млн. EUR е била изцяло свързана с дейностите на HSY по граждански поръчки и може да бъде оценена съгласно правилата за държавната помощ.

4.6.5.2. Наличие на неправилно използване на помощта

- (188) Комисията стигна до заключението, че всеки от следните елементи сам по себе си е достатъчен, за да се констатира, че ограничението, определено в решението за разрешаване, не е било спазено и следователно е имало неправилно използване на помощта.
- (189) Първо, след като му е било наложено ограничение за броя на човекочасовете, HSY е трябвало да въведе механизъм за точното изчисляване на тези часове. Като не е въвел механизъм за точното изчисляване на часовете, отработени от подизпълнители и следователно е попречило на точното изчисляване на броя на човекочасовете, отработени от корабостроителницата, HSY е нарушило решение N 513/2001. Това действително е така, след като именно Гърция предложи да се използва показателят „брой човекочасове“, за да се докаже, че HSY е намалило производствения си капацитет.
- (190) Второ, Комисията оспорва твърдението на Гърция, че „изпълнителите на трети страни“ не попадат в ограничението на часовете. Гърция твърди, че с тях няма договорни отношения, освен отдаването под наем на съоръженията. На първо място, Комисията счита, че приемането на това разсъждение ще предложи лесен начин за избягване на ограничението: вместо да подпише договори с подизпълнители, HSY моли корабособствениците да ги подпишат и така няма договор между HSY и подизпълнителите. На второ място, целта на ограничението е да се намали дейността в рамките на корабостроителницата. Ето защо е логично, че когато в решение N 513/01 се посочва, че „трудът на подизпълнителите“ е включен в ограничението, се включват както подизпълнителите на HSY, така и подизпълнителите на корабособственика, работещи в корабостроителницата. На трето място, в отговор на подробните въпроси, отправени от Комисията⁽¹¹¹⁾, Гърция призна, че HSY управлява плащането към някои от тези „изпълнители на трети страни“ по следния начин: изпълнителите сключват договор с корабособственика за задачите, които да бъдат изпълнени и за цената, но след това корабособственикът плаща на HSY, което от своя страна превежда парите на изпълнителите. В такива случаи има договорно отношение между HSY и изпълнителите и сумите, платени от корабособственика за работата на изпълнителя, са отразени в отчета за приходите на HSY като постъпления (т.е. те са включени като продажби/оборот на HSY). Следователно няма съмнение, че поне тези договори с „изпълнители от трети страни“ попадат в ограничението. Гърция нито е изчислила, нито е съобщила на Комисията броя на човекочасовете, отработени от тези „изпълнители на трети страни“. Това представлява допълнително нарушение на решение N 513/01. Освен това Комисията отбелязва, че оборотът на ремонтните дейности на HSY бързо е нараснал от 2002 г. Тази тенденция обаче изобщо не е отразена в общия

брой човекочасове, съобщени от Гърция. Поради това има вероятност броят на човекочасовете, отработени от изпълнители на трети страни, на които плаща HSY, да е нараснал значително. Тъй като според данните, предоставени от Гърция, HSY е било точно под лимита от 420 000 часа през 2003 г., Комисията заключава, че ако изпълнителите от трети страни, на които плаща HSY, са включени в общия брой отработени от HSY човекочасове, е разумно да се предполага, че този лимит е бил нарушен през следващите години.

- (191) Трето, дори ако се приемеше (което не е така), че „изпълнители на трети страни“ не попадат в ограничението за часовете, определено в решение N 513/2001, и че човекочасовете, отработени от „подизпълнителите, ангажирани от HSY“, могат да бъдат определени приблизително чрез разделяне на платените им суми на разхода за труд на час, ограничението не е спазено. Действително, „годишната стойност на разхода за човекочас, получена от официалните книги на HSY“, която е използвана от Гърция, представлява неподходящо приблизително изчисляване на разхода на час за работник, работещ за подизпълнител. И наистина, силната променливост на поредицата от стойности (например, започва се от 27 EUR до [...] EUR през следващата година) доказва, че годишната стойност на разхода за човекочас, получена от официалните книги на HSY, не показва какъв е разходът за работник на час⁽¹¹²⁾. Действително, брутното възнаграждение на час в дадена промишленост никога не се развива по такъв начин: тя нараства стабилно с течение на времето, но никога не се удвоява от една година до следващата. Освен това корабостроителниците използват подизпълнители, тъкмо защото това е по-евтино, отколкото сами да наемат още работници. Следователно с използването на годишната стойност на разхода за човекочас, получена от официалните книги на HSY, се надценява разходът за човекочас на работниците, наети от подизпълнителите. Този факт е потвърден от консултанта, ангажиран от Комисията. Когато се използват по-умерени оценки за цената на час, това значително увеличава броя на човекочасовете, отработени от подизпълнители⁽¹¹³⁾ и така ограничението от 420 000 часа е нарушено през 2003 и 2005 г.

- (192) Четвърто, в предложението от Гърция метод 2003 г. има само 9 месеца, т.е. до септември 2003 г. Гърция твърди, че от този момент счетоводната година е започнала да тече от октомври до октомври. Не може да се приеме, че е приложен годишен таван за дейността само от девет месеца. Комисията поиска от Гърция да представи данни за дейността през последните три месеца от 2003 г., но Гърция не предостави исканите данни⁽¹¹⁴⁾. Ако дейността през последните три месеца от календарната 2003 г. е приблизително колкото една четвърт от дейността през работната 2004 г., е ясно, че има нарушение на ограничението за човекочасове.

(193) Тъй като съществуват няколко независими довода, въз основа на които може да се направи заключение за неправилно използване, Комисията заключава, че помощта следва да бъде възстановена.

4.7. Капиталова инжекция от 8,72 милиарда GRD (25,6 млн. EUR) от гръцката държава или ETVA през 1996—1997 г. (мярка E9)

4.7.1. Описание на мярката

(194) През 1996—1997 г. ETVA направи капиталова инжекция от 8,72 милиарда GRD (25,6 млн. EUR) в HSY.

4.7.2. Основания за откриване на процедурата

(195) В решението за разширяване се изразяват съмнения дали тази капиталова инжекция съответства на поведението на инвеститор в условията на пазарна икономика. Първо, Комисията отбелязва, че Гърция е представила противоречива информация, посочвайки, първо, че тази сума е била предоставена от държавата, за да се компенсират разходите за съкращаването на 1 000 служители, а след това опроверга това обяснение, твърдейки, че тази капиталова инжекция е била направена от ETVA. Второ, Комисията отбелязва, че служителите, които са притежавали 49 % от акциите, не са участвали в това увеличение на капитала. Освен това е изненадващо, че тази капиталова инжекция на ETVA не е увеличила акционерния ѝ дял в HSY.

(196) Комисията отбелязва също, че ако се установи, че представлява помощ, е съмнително дали тази мярка би могла да представлява съвместима помощ.

4.7.3. Мнения на заинтересовани страни

(197) Elefsis посочват, че през 1996 г. 49 % от акциите на HSY са били собственост на служителите. Ако ETVA е направила капиталова инжекция без пропорционално участие на служителите, нейният акционерен дял би следвало да се увеличи над 51 %, което е забранено по закон и в действителност не се е случило. От това следва, че ETVA не е получила нови акции в замяна на тази капиталова инжекция. Такъв вариант би бил неприемлив за частен инвеститор.

4.7.4. Мнение на Гърция

(198) Гърция потвърждава, че ETVA е направила капиталова инжекция от 8,72 милиарда GRD (25,6 млн. EUR) през 1996—1997 г. и е получила същата сума от държавата. Гърция твърди, че държавата е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика, тъй като съкращаването на работната сила, финансирано с капиталовата инжекция, значително е подобрило ефективността на корабостроителницата и нейната бъдеща рентабилност. HSY обяснява, че инжектираните средства не са довели

до издаване на нови акции и официално не са представлявали капиталова инжекция. Това обяснява защо акционерният дял на държавата не се е увеличил над 51 %. Ако въпреки това Комисията смята, че тази мярка представлява помощ, Гърция счита, че тя е съвместима помощ за закриване съгласно член 7 от Директива 90/684/ЕИО.

4.7.5. Оценка

4.7.5.1. Член 296 от Договора

(199) Тази мярка е финансирала цялата дейност на корабостроителницата и не е била предназначена за подпомагане само на дейностите по граждански поръчки. След като, както беше констатирано в раздел 3.3 от настоящото решение, 75 % от дейностите на корабостроителницата са по военни поръчки и Гърция се позовава на член 296 от Договора, само 25 % от мярката (2,18 милиарда GRD (6,4 млн. EUR) могат да бъдат оценени съгласно правилата за държавната помощ.

4.7.5.2. Наличие на помощ

(200) Комисията отбелязва, че държавата, чрез ETVA, е предоставила средства на HSY, без да получи нови акции, като е запазила само 51 % от HSY. Инвеститор в условията на пазарна икономика не би направил такъв подарък на другите акционери. Той би поискал нови акции или пропорционална капиталова инжекция от другите акционери. Следователно частен инвеститор не би направила тази капиталова инжекция при подобни обстоятелства.

(201) Тъй като държавата е предоставила на HSY ресурси, които предприятието не би получило на пазара, тази мярка е предоставила изборително предимство на HSY. Следователно мярката представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, мярката е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.7.5.3. Съвместимост с общия пазар

(202) Що се отнася до съвместимостта на тази мярка, Комисията отбелязва, че безспорно персоналът на HSY е бил намален от 3 022 души през 1995 г. на 1 977 души през 1997 г. Това съкращаване на работната сила е отчетено и в двете решения, приети на 15 юли 1997 г. (решения С 10/94 и N 401/97), тъй като то е представлявало един от стълбовете на плана за реструктуриране. С решение N 401/97 се разрешава инвестиционна помощ, която съгласно Директива 90/684/ЕИО може да бъде

определена като съвместима, само ако е „свързана с план за реструктуриране, който води до намаляване на цялостния капацитет за кораборемонтна дейност“ и „в който не е включено увеличаване на корабостроителния капацитет“. Според решение N 401/97 има „намаление на капацитета на корабостроителницата за ремонтна дейност, равностойно на съкращаването на броя на служителите, което няма да може да уравни предвиденото увеличаване на производителността и намаляване на капацитета за приемане на док на търговски плавателни съдове“. В решението се отбелязва още, че има малко намаление на корабостроителния капацитет. След като самата Комисия призна в решение N 401/97, че съкращаването на работната сила в съчетание с другите предложени от Гърция мерки ще доведе до намаляване на корабостроителния капацитет и на капацитета за кораборемонтна дейност, Комисията счита, че е имало намаление на капацитета, както се изисква от член 7 от Директива 90/684/ЕИО. Що се отнася до стойността и интензитета на помощта, Комисията отбелязва, че помощта е възлизала на 25,6 млн. евро за съкращаване на 1 000 души от

персонала. През 2002 г., само шест години по-късно, Комисията определи за съвместима четири пъти по-висока сума за съкращаване на персонал в по-малък мащаб. Поради това Комисията счита, че стойността и интензитетът на помощта са оправдани. В заключение, Комисията счита, че условията, посочени в член 7 от Директива 90/684/ЕИО, са изпълнени и следователно приема, че помощта е съвместима с общия пазар.

4.8. Увеличение на капитала през 1998—2000 г. за финансиране на инвестиционния план (мярка E10)

4.8.1. Описание на мярката

- (203) Както е предвидено в решение N 401/97, три увеличения на капитала са осъществени през 1998, 1999 и 2000 г., които представляват обща сума от 2,98 милиарда GRD (8,7 млн. EUR), с цел финансиране на част от инвестиционния план на HSY. Те са били финансирани от ETVA и от служителите на HSY, пропорционално на техния акционерен дял в HSY.

(в млн. драхти (млн. евро))

	Общо	Вноса на ETVA (51 %)	Вноса на служителите (49 %)
20 май 1998 г.	1 569 (4,6)	800 (2,3)	769 (2,3)
24 юни 1999 г.	630 (1,8)	321 (0,9)	309 (0,9)
22 май 2000 г.	780 (2,3)	397 (1,2)	382 (1,1)

- (204) През 2001 г. гръцката държава плати на служителите сума, която е равностойна на тяхната вноса в трите увеличения на капитала (вж. съображение 33 от настоящото решение, в която се описва Закон 2941/2001).

1995 г. Второ, не се изключва държавата тайно да е поела ангажимента да възстановява на служителите всяка сума, която те инжектират в капитала на HSY. Такъв ангажимент не би довел до поемането на никакъв риск от служителите.

4.8.2. Основание за откриване на процедурата

- (205) В решението за разширяване Комисията изрази съмнения по отношение на това дали участието на ETVA в увеличенията на капитала представлява несъвместима помощ. Въпреки че в решение N 401/97, прието на 15 юли 1997 г., е определено, че бъдещото участие на ETVA в увеличенията на капитала може по принцип да се разглежда като несъдържащо помощ в рамките на осъществяването на инвестиционния план, това участие може все пак да е представлявало помощ, когато е осъществено през 1998, 1999 и 2000 г. По-конкретно, състоянието на HSY през този период се е влошило. В решението за разширяване се отбелязва още, че фактът, че служителите са участвали в увеличението на капитала пропорционално на дела си в капитала на HSY, не изключва наличието на помощ: първо, не е сигурно, че те са платили на ETVA цената за дела от 49 % в HSY съгласно договора за частична приватизация от септември

4.8.3. Мнения на заинтересовани страни

- (206) Elefsis подкрепя съмненията, изразени в решението за откриване, припомня съдебната практика от делото Alitalia⁽¹⁵⁾ относно участието на служители в увеличението на капитала на собственото им дружество и стига до заключението, че участието на ETVA в увеличенията на капитала представлява несъвместима помощ.

4.8.4. Мнение на Гърция

- (207) Гърция припомня, че участието на ETVA и на служителите в увеличението на капитала е било договорно уредено с договора за частична приватизация от септември 1995 г. В решение N 401/97 се посочва също, че тези увеличения на капитала ще се извършат, с участие на ETVA и на служителите на HSY от 51 % и 49 % съответно, без да се счита, че участието на ETVA

ще представлява помощ. И накрая, Греесе и HSY оспорват както хипотезата, че служителите не са платили продажната цена на ETVA, така и наличието на тайно споразумение, с което се обещава на служителите, че държавата ще им възстанови всяка сума, платена за финансиране на инвестиционния план. HSY твърди, че ако Комисията счете, че мярката е помощ, тя би представлявала съвместима помощ за реструктуриране.

4.8.5. Оценка

4.8.5.1. Член 296 от Договора

- (208) По отношение на възможното прилагане на член 296 от Договора, Комисията отбелязва, че целта на увеличението на капитала е била финансиране на инвестиционния план. Както вече беше заключено в рамките на оценката на мерки P1, P2, P3 и P4, този инвестиционен план и държавната помощ за неговото финансиране могат да бъдат оценени съгласно правилата за държавната помощ.

4.8.5.2. Наличие на помощ

- (209) Комисията стигна до следните заключения. На базата на договора за частична приватизация от септември 1995 г. ETVA е била договорно задължена да участва на ниво от 51 % в бъдещото увеличение на капитала HSY, като останалите 49 % се внесат от служителите. Увеличението на капитала е било необходимо за частично финансиране на инвестиционния план. В решение N 401/97 относно инвестиционната помощ Комисията категорично счете, че това участие на ETVA в бъдещото увеличение на капитала на HSY няма да представлява държавна помощ. Това съответстваше на приетото същия ден решение C 10/94, в което Комисията определи, че продажбата на 49 % от акциите на HSY на служителите е била валидна частична приватизация и би могло да се очаква възстановяване на жизнеспособността.

- (210) Що се отнася до участието на ETVA в увеличението на капитала от 20 май 1998 г., Комисията счита, че няма достатъчно основания за промяна на категоричната оценка за липса на помощ, направена в решение N 401/97. По-конкретно, обстоятелствата през май 1998 г. не са били достатъчно различни от прогнозираните в момента на приемането на решението. Освен това Комисията не намери доказателство за (таен) ангажимент от страна на държавата да възстанови на служителите всяка сума, които те биха платили в рамките на увеличението на капитала.

- (211) Обратно, по време на увеличението на капитала от 24 юни 1999 г. и 22 май 2000 г. вече не съществуваша основните елементи, които формираха основата на оценката за липса на помощ от 15 юли 1997 г.:

— Първо, както беше обяснено по-горе, двете решения, приети на 15 юли 1997, се основаха на факта, че Гърция ще приложи договора за частична приватизация от септември 1995 г. и по-конкретно, че служителите ще платят на ETVA продажната цена, както е предвидено в договора, поемайки по този начин финансов риск, който ще ги стимулира да подкрепят необходимите мерки за възстановяване на конкурентоспособността. Въпреки че служителите е трябвало да платят на ETVA първата вноска от продажната цена преди 31 декември 1998 г., плащане не е извършено. Държавата не е направила опит да получи плащането. Както се посочва в оценката на мярката E7, това е означавало, че служителите не са били поставени в положението на инвеститори, на които се налага да платят общо 8,17 милиарда GRD (24 млн. EUR) през следващите дванадесет години, противно на очакванията на Комисията през юли 1997 г., когато бяха приети двете решения. Тази липса на плащане е означавала също, че служителите не са изпълнявали задължението си съгласно договора за частична приватизация от септември 1995 г. ETVA вече не е била договорно обвързана с договора за частична приватизация⁽¹¹⁶⁾, тъй като служителите са го нарушили. В заключение, обратно на това, което разумно би могло да се очаква в момента на приемането на решение N 401/97 на базата на съществуващите договори, частична приватизация не е извършена и договорът вече не е бил обвързващ за ETVA. Комисията счита, че това са съществени различия в сравнение с това, което Комисията е очаквала в момента на приемането на решение N 401/97 на базата на договора от септември 1995 г. Следователно това е достатъчно, за да се преразгледа оценката за липса на помощ, направена по това време.

— Второ, както вече беше анализирано подробно в раздел 3.1 от настоящото решение, търговският и финансовият успех, планиран в момента на приемането на решение N 401/97, не се е осъществил. Предприятието не е успяло да състави голяма и печеливша книга за поръчки през 1997 и 1998 г. Поради това от 1998 г. нататък постепенно е ставало все по-сигурно, че корабостроителницата ще отчита загуби през следващите години. Комисията установи датата 30 юни 1999 г. като датата, от която не би могло разумно да се очаква възстановяване на жизнеспособността. Сигурно е, че в началото на 1999 г. повечето от неблагоприятните новини вече са били известни и възвръщането на жизнеспособността на базата на съществуващия план за реструктуриране е било силно хипотетично.

(212) На базата на горепосоченото Комисията счита, че инвеститор в условията на пазарна икономика, попаднал в положението на ETVA, повече не би инвестирал в HSY⁽¹¹⁷⁾.

(213) Тъй като тази капиталова инжекция предоставя избирателно предимство на HSY, Комисията заключава, че участието на ETVA във второто и третото увеличение на капитала представлява държавна помощ в полза на HSY. По отношение на съответствието с член 88, параграф 3 от Договора, Комисията отбелязва, че никога не е приемала решение, с което категорично да оцени и да разреши участието на ETVA в увеличенията на капитала на HSY. Поради това Комисията счита, че помощта е приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора.

(214) Комисията отбелязва, че дори ако се приемеше, че тази мярка е била разрешена с решение N 401/97 (в решение N 401/97 се описва, че ETVA ще участва в увеличенията на капитала на HSY и, като не съдържа съмнения по отношение на спазването на правилата за държавната помощ, се счита, че това участие няма да представлява помощ), това няма да промени предстоящото заключение, че помощта следва да бъде възстановена. В подобен случай наистина следва да се счита, че това решение е било нарушено от държавната банка ETVA, която не е получила продажната цена от служителите съгласно договора от септември 1995 г. И действително заключението, че участието на ETVA в бъдещите увеличения на капитала не е помощ, се е основавало на очакването, че служителите ще платят продажната цена в съответствие с договора от септември 1995 г. Поради това следва да се направи заключението, че частта от решение N 401/97, разрешаваща участието на ETVA, е била изпълнена неправилно и следователно участието на ETVA трябва да бъде възстановено от HSY.

4.8.5.3. Съвместимост с общия пазар

(215) Гърция твърди, че тази мярка би могла да представлява съвместима помощ за реструктуриране. Комисията припомня, че целта на увеличенията на капитала е била да се финансира планът за реструктуриране. В рамките на оценката на мярка P2 и мярка P3, Комисията вече обясни защо допълнителната помощ за реструктуриране в полза на инвестиционния план не може да се счита за съвместима с общия пазар.

(216) След като двете увеличения на капитала представляват несъвместима помощ, те следва да бъдат възстановени от HSY.

4.9. Държавна насрещна гаранция по отношение на договорите на HSY с OSE и ISAP (мярка E126)

4.9.1. Описание на мярката

(217) В рамките на договорите, които HSY сключи с Hellenic Railway Organization (OSE) и Athens-Piraeus Electric Railways (ISAP) относно доставката на железопътен подвижен състав, ETVA е предоставила гаранции за авансови плащания и добро изпълнение (наричани по-долу „гаранции за предплата“ или „гаранции за авансово плащане“). ETVA е издала гаранциите за авансово плащане във връзка с договора с ISAP през февруари 1998 г. и януари 1999 г., а гаранциите във връзка с договора с OSE — през август 1999 г. От своя страна ETVA е получила съответните насрещни гаранции от държавата. Гаранциите в рамките на договорите с OSE и ISAP са възлизали съответно на 29,4 млн. EUR и 9,4 млн. EUR.

4.9.2. Основания за откриване на процедурата

(218) В решението за разширяване Комисията изрази съмнения дали частна банка би предоставила тези насрещни гаранции при същите условия. С оглед на затрудненията на HSY дори може да се зададе въпросът дали някоя банка изобщо би ги предоставила.

4.9.3. Мнения на заинтересовани страни

(219) Elefsis подкрепя съмненията, изразени от Комисията. По-конкретно, държавата не е действала като пазарен инвеститор, тъй като е поела многостранен риск, като е била не само единственият мажоритарен собственик на HSY, но също и негов единствен заемодател и гарант, който е поемал почти целия риск, свързан с неговите дейности.

4.9.4. Мнение на Гърция

(220) Гърция и HSY твърдят, че въпреки че държавните насрещни гаранции официално са били издадени през декември 1999 г., те вече са били обещани на ETVA, когато тя е издала гаранциите за авансово плащане във връзка с договора с ISAP през февруари 1998 и януари 1999 г. и гаранциите във връзка с договора с OSE през август 1999 г. Гърция твърди, че тези насрещни гаранции не са представлявали избирателни мерки. В действителност те са били предоставени съгласно Закон 2322/1995⁽¹¹⁸⁾ и няколко предприятия са получили държавни гаранции на базата на този закон. Освен това Гърция твърди, че годишната такса от 0,05 % е била

подходящо възнаграждение за риска. Що се отнася до поведението на ETVA, то е било приемливо за частна банка, тъй като тя е получила насрещна гаранция от държавата и е приложила премия от 0,4 %⁽¹¹⁹⁾. HSY представи доклад на консултант — първият доклад на Deloitte — в подкрепа на това твърдение. В този доклад се твърди още, че без държавна насрещна гаранция HSY все пак би могло да получи гаранция от частна банка, подобна на предоставената от ETVA, като предложи залог върху някои активи като обезпечение. И накрая, Гърция твърди, че получатели на държавните насрещни гаранции са OSE и ISAP, а не HSY.

4.9.5. Оценка

4.9.5.1. Член 296 от Договора

- (221) Тази мярка не попада в приложното поле на член 296 от Договора, тъй като тя подпомага пряко гражданска дейност.

4.9.5.2. Наличие на помощ

- (222) Първо е необходимо да се изясни коя от двата вида мерки (гаранциите за предплата, предоставени от ETVA и насрещните гаранции, предоставени от държавата на ETVA) би могла да представлява мярка за помощ. Тъй като Гърция твърди, че държавните насрещни гаранции са били твърдо обещани на ETVA, когато банката е предоставила гаранциите за авансово плащане, следва да се направи изводът, че когато ETVA е предоставила гаранциите, тя е била напълно защитена чрез държавните насрещни гаранции. Следователно, след като не е съществувал риск за ETVA (благодарение на държавните насрещни гаранции) и същевременно банката е получавала такса от 0,4 % за тримесечие, тази мярка би била приемлива за инвеститор в условията на пазарна икономика при подобни обстоятелства. Обратно, държавата е предоставила насрещни гаранции, които не са били обезпечени с гаранция и за които тя е получила гаранционна премия от едва 0,05 %. Втората мярка очевидно не би била приемлива за инвеститор в условията на пазарна икономика. Следователно именно втората мярка представлява държавна помощ. Все пак Комисията отбелязва, че тъй като държавата е притежавала 100 % от ETVA и всички приложения от банката мерки се приписват на държавата, разделянето на двете мерки (т.е. гаранция и насрещна гаранция) е някак изкуствено.

- (223) Тъй като Гърция твърди, че получателите са били OSE и ISAP, е необходимо да се изясни кой в действителност е получател на тази мярка. Комисията отбелязва, че в рамките на договорите за доставка на железопътен подвижен състав обикновено продавачът трябва да предостави на купувача банкови гаранции за авансовите плащания, които купувачът прави. Действително, купувачът иска да бъде сигурен, че ще си възстанови тези суми, ако продавачът не достави стоките, например защото е банкрутирал. Следователно продавачът е този, който трябва да получи тези гаранции от банка и да поеме разходите по тях. С други думи, това е нормален разход, който продавач на железопътен подвижен състав трябва да направи. В настоящия случай държавната насрещна гаранция е предоставила възможност на HSY да получи от ETVA гаранции на цена само 0,4 % за тримесечие. Както ще бъде доказано по-нататък, без държавна гаранция частна банка би приложила най-малко 480 базисни точки годишно за гаранции, предоставени преди 30 юни 1999 г. След тази дата никоя частна банка не би предоставила такива гаранции. Ето защо е ясно, че за периода преди 30 юни 1999 г. държавните насрещни гаранции са дали възможност на HSY да получи гаранции на по-ниска цена. През периода след 30 юни 1999 г. държавните насрещни гаранции са позволили на HSY да получи гаранции, които HSY изобщо не би могло да получи на пазара. В заключение, получателят на помощта е HSY.

- (224) По отношение на твърдението на Гърция, че мярката не е избирателна, Комисията припомня, че за да бъде една мярка обща, тя трябва действително да е открита за всички икономически субекти, работещи в държава-членка при условия на равен достъп и мащабът ѝ не трябва да бъде *de facto* намаляван чрез, например, правомощията на държавата да взема решения за предоставянето ѝ или чрез други фактори, които ограничават нейното практическо въздействие. Според Комисията трудно може да се каже, че Закон 2322/1995 спазва това определение. Първо, в член 1 от закона се посочва, че гаранцията е предоставена от министъра на икономиката с одобрението на още трима министри. Следователно предоставянето на гаранцията зависи от правомощията на органите да вземат решения. Второ, държавна гаранция може да се предостави на частно предприятие, само ако то се намира в отдалечен район и с цел подобряване на икономическото развитие на района, а не на конкретното предприятие (член 16б) или ако то е понесло щети в резултат на природни бедствия (член 1вв). Обратно, на дружества, които са 100 % държавна собственост или когато държавата притежава мажоритарния дял, може да бъде предоставена държавна помощ на общи основания, като покриване на някои от техните задължения (член 1б). Следователно е ясно, че държавните предприятия имат много по-широк достъп

до държавни гаранции, отколкото частните предприятия. Тази констатация се потвърждава от анализа на списъка на гарантираните заеми, включен в първия доклад на Deloitte ⁽¹²⁰⁾. Трето, гаранциите не са достъпни при условия на равен достъп. В член 1, параграф 4 от закона наистина се посочва, че когато предоставя гаранция, държавата може да поиска някакъв вид обезпечение (т.е. залог върху основни средства на дружеството). Решението дали да се поиска обезпечение или не се взема по преценка на министъра на икономиката. В настоящия случай държавата не е поискала обезпечение, когато е предоставила мярката E126. По отношение на липсата на условия на равен достъп Комисията отбелязва, че гаранционната такса не е еднаква за всички заеми. Например, гаранционната премия е била само 0,05 % в настоящия случай. При мярката E14, също предоставена на базата на Закон 2322/1995, премията е била 1 %. В списъка на гарантираните заеми, включен в първия доклад на Deloitte, някои заеми също са имали премия от 0,1 % и 0,5 %. В заключение Комисията отхвърля твърдението на Гърция, че Закон 2322/1995 е обща мярка.

(225) Що се отнася до твърдението в първия доклад на Deloitte, че HSY е можело да получи тези гаранции за предплата от частна банка, като предостави на банката залог върху някои активи като обезпечение вместо държавна насрещна гаранция, Комисията счита, че това твърдение няма отношение към анализа на мярката. Комисията всъщност трябва да анализира дали условията на мерките, които в действителност са били предоставени от държавата, представляват помощ за корабостроителницата. Не е необходимо Комисията да проверява дали чрез предоставянето на по-голямо обезпечение корабостроителницата е можела да получи същата гаранция на пазара. Както се посочва в раздел 2.1.1 от известието за гаранциите, едно от потенциалните предимства на държавната гаранция е възможността заемополучателят да „предостави по-ниски обезпечения“. В настоящия случай никоя от държавните насрещни гаранции не е била обезпечена със залог върху активи на корабостроителницата. Следователно, насрещна гаранция с актив като обезпечение представлява друга транзакция, която не е необходимо да бъде оценявана. Като допълнителен довод Комисията отбелязва, че дори ако твърдението от първия доклад на Deloitte трябваше да бъде оценявано, HSY не би било в състояние да убеди частна банка да предостави подобни гаранции за предплата, като предложи обезпечения. И действително, активите на корабостроителницата вече са били обременени с тежест и са имали ниска ликвидна стойност (вж. втори и трети въпрос, разгледани в бележка под линия 43). Поради това дори обезпечение под формата на залог върху активи на HSY не би било достатъчно да убеди инвеститор в условията на пазарна икономика да предостави заем на HSY.

(226) В настоящото решение Комисията вече установи лихвения процент, който би приложила частна банка за отпускането на заем на HSY. За периода до 30 юни 1999 г. беше заключено, че след като HSY е представлявало особен риск, е било необходимо да се добави рисковата премия от поне 400 базисни точки над лихвения процент, определян за кредити за предприятия в добро състояние. За да се приложи същият подход за гаранции за предплата, е необходимо да се определи каква премия би приложил инвеститор в условията на пазарна икономика за предоставяне на гаранция за авансово плащане на предприятието в добро състояние. Никоя страна по настоящата процедура не е предоставила надеждна пазарна цена за подобни гаранции. В няколко схеми за държавни гаранции, предназначени за корабостроителния сектор и одобрени от Комисията като несъдържащи помощ ⁽¹²¹⁾, годишната гаранционна премия за заемополучателя с най-ниския кредитен риск беше определена на 0,8 % или 80 базисни точки. В отсъствието на други надеждни показатели Комисията ще използва тази стойност като примерна оценка на минималната годишна гаранционна премия, плащана от корабостроителни предприятия в добро състояние в Гърция по това време. Дори договорите с OSE и ISAP да не се отнасят за корабостроене, а за производство на железопътен подвижен състав, Комисията ще използва 0,8 % като базова стойност, тъй като производството на железопътен подвижен състав е останало като незначителна дейност за HSY, а повечето дейности на HSY и съответно по-голямата част от риска на HSY са били свързани със строителство и ремонт на кораби. Следователно, за гаранции за авансово плащане, предоставени на HSY преди 30 юни 1999 г., наличието и размерът на помощта ще бъдат оценени чрез сравняване на действително платената годишна премия от HSY (включително таксата за насрещната гаранция, платена на държавата) с премия от 480 базисни точки (т.е. 80 базисни точки, увеличени с 400 базисни точки). Що се отнася до периода след 30 юни 1999 г., Комисията заключи по-рано в настоящото решение, че корабостроителницата вече не е имала достъп до финансовия пазар и елементът на помощ, който следва да се възстанови във всеки заем, ще бъде разликата между лихвения процент, действително платен от HSY и референтната ставка, увеличена с 600 базисни точки. В случая с гаранциите за предплата помощта, която следва да се възстанови, следователно ще бъде изчислена чрез сравняване на действителната премия, платена от HSY (включително таксата за насрещна гаранция, платена на държавата) с премия от 680 базисни точки (т.е. 80 базисни точки, увеличени с 600 базисни точки).

(227) Комисията отбелязва, че Гърция твърди, че насрещните гаранции вече са били обещани, когато ETVA е предоставила гаранциите за авансово плащане. Съответно насрещните гаранции, свързани с авансовите плащания на ISAP, са били предоставени преди края на юни

1999 г. Общият годишен разход за тези гаранции (гаранционна такса, платена на ETVA, плюс такса за насрещна гаранция, платена на държавата) е бил много под 480 базисни точки. Следователно те съдържат държавна помощ, която се равнява на разликата между посочената премия и общия разход за гаранциите за HSY (премията, платена на ETVA ⁽¹²²⁾, и премията, платена на държавата). Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

- (228) Насрещните гаранции, свързани с авансовите плащания на OSE, са били предоставени след юни 1999 г., в период, когато никоя банка не би продължила да предоставя гаранции. Следователно тези гаранции в тяхната цялост представляват помощ. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ. Ако се установи, че тези мерки за помощ са несъвместима помощ и ако все още предстои изплащането им, те трябва да бъдат преустановени незабавно. Това обаче ще е недостатъчно за възстановяване на първоначалното състояние, тъй като в продължение на няколко години HSY се е възползвало от гаранция, която предприятието не би могло да получи на пазара. За периода до изтичането на срока на гаранцията, помощта, равняваща се на разликата между 680 базисни точки и действително платената премия от HSY, също следва да бъде възстановена.

4.9.5.3. Съвместимост с общия пазар

- (229) Комисията отбелязва, че помощта представлява оперативна помощ, тъй като тя намалява разходите, които HSY нормално би направило в рамките на търговски договори. Тъй като оперативна помощ не е била разрешена в сектора за производство на железопътен подвижен състав, помощта не може да се счита за съвместима с общия пазар и следователно трябва да бъде възстановена.

4.10. Отлагане/разсрочване на задължения и опрощаване на санкции, дължими на OSE и ISAP (мярка E12в)

4.10.1. Описание на мярката

- (230) HSY не е било в състояние да изпълни задълженията си, произтичащи от договорите за железопътен подвижен състав, сключени с OSE и ISAP. По-специално, HSY не е успяло да произведе подвижния състав съгласно договорените срокове. По тази причина през 2002—2003 г.

някои от договорите са преговорени и е приет нов график за доставка. Освен това изглежда, че прилагането на наказателните клаузи и лихвите за неизпълнение, предвидени в първоначалните договори, е било отменено или отложено.

4.10.2. Основания за откриване на процедурата

- (231) В решението за разширяване Комисията изрази съмнения дали по време на преговорите, проведени през 2002—2003 г., OSE и ISAP, които са държавни дружества, са действали по начин, който е приемлив за частно предприятие при подобни обстоятелства. Възможно е те да са приложили и/или преговорили договорите при благоприятни условия за HSY, предоставяйки му по този начин държавна помощ.

4.10.3. Мнения на заинтересовани страни

- (232) Elefsis твърдят, че OSE и ISAP не са направили опит да получат пълното плащане на неустойките и лихвите за неизпълнение, които са възникнали вследствие на забавянията, нито са прибягнали до гаранциите, предоставени от страна на HSY за добро изпълнение на неговите договорни задължения.

4.10.4. Мнение на Гърция

- (233) Гръцките власти твърдят, че HSY са платили всички неустойки и съответни суми за лихви в съответствие с договорните си задължения и преговарянето е извършено в съответствие с установената търговска практика. OSE и ISAP никога не са отменяли неустойките и лихвите за неизпълнение.

- (234) Що се отнася до договорите между OSE и HSY, в края на 1997 г. са сключени следните шест програмни споразумения (наричани по-долу „ПС“): ПС 33 SD 33, ПС 33 SD 33а, ПС 35 SD 35, ПС 37 SD 37а, ПС 39 SD 39 и ПС 41 SD 41а. Програмните споразумения са приведени в действие през август и септември 1999 г. при извършване на авансовите плащания от страна на OSE, приети с договорите от 1997 г. От OSE са изисквали навременно изпълнение на споразуменията от 2000 г. нататък след първите закъснения при доставката на продукцията през същата година. Консорциумът, част от който е било HSY, е предложил изменения на шестте договора със следните условия:

— плащане от консорциума на установените неустойки и лихви за неизпълнение в брой или в натура, по предпочитание на OSE;

— развитие на формулата за нарастване на цената въз основа на договорените срокове за доставка в действащите договори, а не на базата на новите срокове за доставка, предложени от консорциума, така че датите на доставка да станат приемливи;

— доставка на OSE, за ползване без заплащане, на равностоен железопътен подвижен състав с цел, от една страна, предложените нови срокове за доставка да бъдат приемливи, и, от друга страна, да се спре бъдещото нарастване на сумите на неустойките и лихвите за неизпълнение. За ПС 39 (електрически локомотиви) е направено изключение от условието за равностоен железопътен подвижен състав, тъй като OSE не са завършили линията Патра—Атина—Солун, а за ПС 35 е направено изключение, тъй като консорциумът е пожелал нарастването на сумите на неустойките и лихвите за неизпълнение да продължи в съответствие с договора;

— ако равностойният железопътен подвижен състав не бъде доставен или ако доставката (на предвидената в договора продукция) бъде просрочена, уговорените неустойки и лихви за неизпълнение ще продължат да нарастват, с възстановяване от точката, при която са били преустановени на 31 декември 2002 г.

(235) На 7 януари 2003 г. Съветът на OSE одобри предложените изменения. Три ПС (33а, 35 и 39) са били изменени през първите четири месеца на 2003 г., а съответните договори за изменение са подписани на 28 февруари 2003 г., 17 април 2003 г. и 28 февруари 2003 г. ⁽¹²³⁾

(236) Поставени пред дилемата да изберат между денонсиране или изменение на ПС и с оглед на нуждите им за Олимпийските игри през 2004 г., OSE решиха, че бизнес интересът им ще бъде защитен най-добре чрез приемането на предложението на консорциума за изменение на споразуменията, а не чрез денонсирането им. Денонсирането би лишило OSE от възможността да получат допълнителен нов подвижен състав предвид факта, че биха били необходими най-малко три или четири години за довеждането до край на нови процедури за възлагане на обществена поръчка за железопътен подвижен състав. Изменените договори са били законни и съответстващи на първоначалните договори.

(237) Горепосочената информация според Гърция показва, че консорциумът, и следователно HSY, не е получил по-благоприятно третиране от това, което е предлагано на други доставчици на OSE, и че сумите за неустойки и лихви са изисквани и събирани при всеки случай ⁽¹²⁴⁾. В договора не е било предвидено условие за лихва за неизпълнение върху сумите на неустойката, но OSE са изискали лихвата и съответно са я фактурирали на консорциума.

(238) Това се отнася и за сумите за ISAP, които са действителни плащания, извършени от HSY, а не условни. Подчертава се още, че не е имало преговаряне или изменение при програмно споразумение 1/97 ⁽¹²⁵⁾. Това споразумение е предвиждало проектиране, изграждане, доставка и въвеждане в експлоатация на четиридесет многокомпонентни единици, всяка от които съдържаша три

превозни средства. Доставката на единиците е закъсняла и поради това са били наложени и удържани ⁽¹²⁶⁾ неустойките и лихвите, предвидени в програмното споразумение.

4.10.5. Оценка

4.10.5.1. Член 296 от Договора

(239) Настоящата мярка не попада в приложното поле на член 296 от Договора, тъй като тя засяга изключително дейности по граждански поръчки.

4.10.5.2. Наличие на помощ

(240) Комисията отбелязва, че гръцките власти са предоставили подробна информация за въпросните договори, както се изисква в решението за разширяване. Въз основа на тази информация бяха разсеяни съмненията, изразени от Комисията. HSY действително е платило сумите за неустойки и съответните лихви в съответствие с договорните си задължения и при преговарянето на договорите Комисията не откри доказателства, че преговарянията не са извършени в съответствие с установената търговска практика. Както признаха самите Elefsis, закъсненията в изпълнението на договорите са стрували на HSY десетки милиони евро, именно защото OSE и ISAP са изискали плащането на неустойките и лихвите за неизпълнение или като алтернатива — доставката на равностоен железопътен състав. Що се отнася до твърдението на Elefsis, че ако OSE и ISAP бяха частни предприятия, те биха отхвърлили всички изменения, предложени от консорциума, впоследствие те са изискали цялото плащане на неустойките и лихвата за неизпълнение и са поискали бързо плащане в брой, вместо да разсрочат плащането за по-дълъг период и може да се каже, че това изглежда слабо вероятно. Действително, ако OSE и ISAP бяха възприели подобен твърд подход преди приключването на продажбата на HSY, вероятно това би възпряло новия собственик от покупката на корабостроителницата. Без тази покупка корабостроителницата, както ще бъде обяснено в анализа на мярката E18в, най-вероятно би банкрутирала. Дори след закупуването от HDW/Ferrostaal финансовото състояние на корабостроителницата не се е подобрило. Следователно, ако OSE и ISAP бяха възприели толкова твърд подход, е съществувал действителен риск HSY да банкрутира. Това означава, че изпълнението на съществуващите договори е шияло да спре. От това следва, че на OSE и ISAP би се наложило да организират нова покана за набиране на тържни оферти, договорът да се възложи на нов доставчик и доставката да се забави с няколко години. При тези обстоятелства Комисията счита, че има вероятност купувач в условията на пазарна икономика да приеме частично преговаряне, осигуряващо възможност за изпълнение на съществуващия договор в рамките на разумен срок, така че купувачът в крайна сметка да получи поръчания железопътен подвижен състав с малко закъснение. В тази връзка Комисията отбелязва, че вероятността договорите да се изпълнят в разумен срок се е увеличила с приватизацията на HSY, тъй като новият собственик е имал опит в управлението на сложни проекти и е бил частно предприятие, мотивирано да реализира печалба и следователно желаещо да намали закъснението с цел ограничаване на отрицателните финансови последици.

(241) В заключение Комисията счита, че няма убедително доказателство, че поведението на OSE и ISAP не би било приемливо за частно дружество при подобни обстоятелства. Поради това Комисията заключава, че начинът, по който са били изпълнени договорите с OSE и ISAP и ограничените изменения на договорите, приети от OSE през 2002-2003 г., не съдържат елементи на помощ.

4.11. Заем от ETVA за финансиране на договора със Strintzis (мярка E13a)

4.11.1. Описание на мярката

(242) На 29 октомври 1999 г. ETVA е предоставила заем от 16,9 милиарда GRD (49,7 млн. EUR) на HSY за финансиране на строителството на двата ферибота, поръчани от дружеството Strintzis. Лихвеният процент е бил LIBOR⁽¹²⁷⁾ плюс 100 базисни точки. През юни 2001 г. е учредена преференциална ипотека върху двата строящи се кораба. Заемът е изплатен изцяло на банката заемодател на 8 октомври 2004 г.

4.11.2. Основания за откриване на процедурата

(243) В решението за разширяване бяха изразени съмнения дали прехвърлянето на ипотека върху корабите и на застрахователни премии е представлявало достатъчно обезпечение. Освен това изглежда, че заемът е бил платен веднага на HSY, а той е трябвало да бъде платен едновременно с разходите за строителство. Нещо повече, лихвеният процент вероятно е бил недостатъчен предвид затрудненията на корабостроителницата. И накрая, съчетаването на настоящия заем и следващата мярка (мярка E13b) показва, че значителна част от финансирането на двата кораба, поръчани от Strintzis, е било подпомогнато от ETVA.

4.11.3. Мнения на заинтересовани страни

(244) Elefsis твърдят, че никоя банка не би предоставила този заем. Първо, ETVA не е имала обезпечение при сключването на договора за заем, тъй като ипотека върху корабите е била учредена много по-късно. Освен това Elefsis приемат, че пазарната стойност на корпуси в процес на изграждане е ниска.

4.11.4. Мнение на Гърция

(245) Гърция и HSY подчертават, че условията на заема са били нормални за този период. В доклада на Deloitte се потвърждава, че както конкретната банка (ETVA), така и като цяло гръцките банки са предоставяли заеми на предприятия с подобен лихвен процент. HSY представя данни за обезпеченията, които са били предоставени на ETVA в момента на сключване на договора за заем

(прехвърляне на правото върху цената на двата плавателни съда, на застрахователните обезщетения и на всички иски срещу трети страни, възникващи от чартирането или общо от експлоатирането на корабите) и на по-късна дата (ипотеката върху тези кораби) и заключава, че те са били достатъчни. Гърция също предоставя графика, според който заемът е бил платен от ETVA на HSY и който показва, че той е бил плащан успоредно с нарастването на разходите за изграждане.

4.11.5. Оценка

4.11.5.1. Член 296 от Договора

(246) Настоящата мярка не попада в приложното поле на член 296 от Договора, тъй като тя подпомага пряко гражданска дейност.

4.11.5.2. Наличие на помощ

(247) Комисията стигна до следните заключения. Този заем е бил сключен след юни 1999 г. в момент, когато никоя банка не би продължила да предоставя заеми на HSY. Гърция твърди, че обезпечението, свързано със заема, е намалило риска до такава степен, че предоставянето на заема би било приемливо за частен инвеститор. Това твърдение не може да бъде прието. Прехвърлянето на правото върху цената на корабите представлява стабилно обезпечение, само ако корабостроителницата завърши успешно построяването на кораба, което не е сигурно. Ако корабостроителницата банкрутира по време на строителството на кораба, това обезпечение няма стойност, тъй като продажната цена не може да бъде изискана от Strintzis, тъй като те не са получили поръчаните плавателни съдове⁽¹²⁸⁾. Това означава, че обезпечението няма да има стойност точно в ситуация, в която то би било необходимо. Що се отнася до учредяването на ипотека върху всеки от корабите в процес на изграждане, тя е била предоставена на ETVA едва през 2001 г., доста след като заемът е бил платен на HSY. Освен това Комисията отбелязва, че стойността на корабите в процес на изграждане е относително ниска и е трудно те да бъдат продадени. Това се доказва с настоящия случай. HSY действително не е успяло да завърши строителството на двата кораба и в резултат на това договорът със Strintzis е бил отменен през юли 2002 г. На HSY са били необходими цели две години, за да продадат корпусите в процес на изграждане и предприятието е получило едва 14 млн. EUR, които се равняват само на една трета от сумата, получена със заем от ETVA за финансиране на строителството.

(248) Що се отнася до твърдението на Гърция, HSY и Deloitte, че лихвеният процент за заема, предоставен на HSY, е бил подобен на лихвения процент за много други заеми, предоставени в същия период от ETVA и от гръцки банки, то не доказва, че заемът, предоставен на HSY, не е помощ.

Действително, Гърция, HSY и Deloitte нито са анализирали, нито са доказали, че финансовото положение на другите заемополучатели, използвани като база за сравнение, е било подобно на положението на HSY, т.е. че финансовото им положение е било лошо колкото това на HSY. Следователно те не са доказали, че частни банки са били готови да отпуснат заем на предприятия в затруднение на лихвен процент, подобен на този за разглеждания заем. Сравняването на лихвения процент за заеми, предоставени на различни предприятия, без да се установи, че рискът, поеман от банките заемодатели е сходен, е безсмислена дейност. Поради това Комисията заключава, че при подобни обстоятелства никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би предоставил този заем на HSY, който следователно представлява помощ. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.11.5.3. Съвместимост с общия пазар

(249) Комисията отбелязва, че помощта представлява оперативна помощ, тъй като тя намалява разходите, които HSY нормално би направило в рамките на търговски договори. Както беше заключено по-горе, заемът на практика е предоставил възможност на HSY да сключи този търговски договор, който предприятието не би могло да финансира чрез привличане на средства на пазара. Комисията отбелязва, че въз основа на член 3 от Регламент (ЕО) № 1540/98 оперативна помощ, свързана с договор, се разрешава за договори за корабостроене, сключени до 31 декември 2000 г. HSY обаче не е имало право да получи помощ за договора със Strintzis, тъй като HSY изобщо не е завършило корабите, те не са били доставени и договорът със Strintzis е бил анулиран⁽¹²⁹⁾. Освен това корпусите са били продадени на нов купувач едва през 2004 г., т.е. няколко години след 31 декември 2000 г.

(250) Тъй като помощта е неправомерна и несъвместима, тя следва да бъде възстановена. След като заемът е бил върнат, част от предимството, получено от HSY, вече е възстановено. Все пак, благодарение на заема от ETVA, HSY е разполагало със сумата на заема в продължение на няколко години – сума, с която HSY иначе не би могло да разполага през този период. Това предимство също трябва да бъде възстановено. Поради това Комисията счита, че помощта следва да бъде възстановена в размер, равняващ се на разликата между лихвения процент, платен на ETVA, и референтната ставка за Гърция⁽¹³⁰⁾ плюс 600 базисни точки за периода от плащането на заема на HSY до датата, на която заемът е бил обезпечен с ипотека върху корпусите. За периода след този момент до връщането на заема помощта, която следва да се възстанови, е разликата между лихвения процент, платен на ETVA, и референтната ставка за Гърция плюс 400 базисни точки. Намаляването на рисковата премия с една трета отразява факта, че ипотека върху корпусите би намалила частично

загубата на заемодателя в случай на неизпълнение от страна на HSY и следователно би намалила риска от заема за ETVA. По-конкретно, както току-що беше посочено, HSY е успяло да продаде корпусите на цена, приблизително равна на една трета от сумата на отпуснатия от ETVA заем.

4.12. Гаранция от ETVA във връзка с договора със Strintzis (мярка E136)

4.12.1. Описание на мярката

(251) През 1999 г. HSY е използвало две гаранции от ETVA, за да обезпечи авансови плащания на Strintzis на стойност 6,6 млн. EUR. Гаранциите са били отменени през юли 2002 г., когато договорът за корабостроене със Strintzis е анулиран.

4.12.2. Основания за откриване на процедурата

(252) В решението за разширяване се определя, че двете гаранции, чиито условия не са били известни в момента на приемане на решението, би могло да представляват помощ.

4.12.3. Мнения на заинтересовани страни

(253) Elefsis подчертават факта, че през този период държавата/ETVA е възприела ролята на гарант, кредитор, акционер и най-голям клиент на HSY. С тези действия държавата се е поставила в условия на сериозен финансов риск. Чрез възприемането на тази многостранна роля в действителност държавата е предоставяла финансиране без обезпечение, тъй като в случай на неизпълнение на задълженията и/или неплатежоспособност на дружеството, държавата не е имала възможност за обезщетение и би понесла категорична загуба, тъй като стойността на активите на корабостроителницата би могла да се счете за недостатъчна, за да покрие всички задължения.

4.12.4. Мнение на Гърция

(254) Гърция посочва, че първата гаранция е предоставена на 4 март 1999 г., а втората — на 17 юни 1999 г. Според първия доклад на Deloitte, предоставен от HSY, тези гаранции са били на стойност съответно 3,26 млн. EUR и 3,38 млн. EUR. Гърция припомня, че ETVA не е плащала суми по гаранцията след анулирането на договора със Strintzis през 2002 г. Това доказва, че предприятието HSY не е било заемополучател с висок риск от неизпълнение на задълженията. Освен това Гърция и HSY посочват, че ETVA е получила като обезпечение за тази гаранция от 6,6 млн. EUR прехвърлянето на правото върху постъпления на HSY, свързани със споразумение 39 с OSE, според което договорната цена за HSY е била на стойност 8,5 млн. EUR. Консултантът потвърждава, че HSY би могло да получи двете гаранции от частна банка.

4.12.5. Оценка

4.12.5.1. Член 296 от Договора

- (255) Настоящата мярка не попада в приложното поле на член 296 от Договора, тъй като тя подпомага пряко гражданска дейност.

4.12.5.2. Наличие на помощ

- (256) Комисията отбелязва, че и двете гаранции са предоставени преди 30 юни 1999 г. Както беше обяснено по-рано, Комисията счита, че през този период HSY все още е имало достъп до финансовия пазар, но на цена, която отразява изключително нестабилното икономическо състояние на HSY.

- (257) Гърция и HSY твърдят, че прехвърлянето на правото върху постъпленията, свързани със споразумение 39 с OSE, е било достатъчно обезпечение, което би направило предоставянето на гаранцията приемливо за частен инвеститор. Комисията отбелязва, че ако HSY беше банкрутирало, това обезпечение не би дало възможност на банката да възстанови средствата. И наистина, ако HSY беше банкрутирало, строителството на железопътен подвижен състав би спряло, не би имало доставка за OSE и от OSE не би могло да се изиска плащане във връзка с посоченото споразумение⁽¹³¹⁾. Поради това Комисията не разбира по какъв начин това обезпечение би намалило значително риска, свързан със заем за HSY.

- (258) HSY не можа да посочи нито на Комисията, нито на собствения си консултант (вж. първия доклад на Deloitte, стр. 4-9) дали HSY е било договорно задължено да заплати на ETVA гаранционна премия и какъв е бил размерът на тази премия. Както беше обяснено в оценката на мярка E126, HSY би трябвало да плати годишна премия от най-малко 480 базисни точки за такава гаранция. Като се знае размерът на другите гаранционни премии, платени от HSY на ETVA, е малко вероятно гаранционната премия, платена действително от HSY, да е възлизала на 480 базисни точки. Поради това Комисията заключава, че гаранцията, предоставена от ETVA, представлява държавна помощ, която възлиза на разликата между действително платената годишна гаранционна премия на ETVA и гаранционна премия от 480 базисни точки. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.12.5.3. Съвместимост с общия пазар

- (259) Както беше посочено в оценката на мярка E13а, Комисията счита, че помощ от този вид представлява оперативна помощ, която не може да бъде счтена за

съвместима на базата на Регламент (ЕО) № 1540/98. Следователно тя е неправомерна и несъвместима и следва да бъде възстановена.

4.13. Държавна гаранция за обезпечаване на заем от 10 милиарда GRD (29,3 млн. EUR) (мярка E14)

4.13.1. Описание на мярката

- (260) След земетресението от септември 1999 г., на 13 януари 2000 г. ETVA е предоставила на HSY заем от 10 милиарда GRD (29,3 млн. EUR), който е бил обезпечен с държавна гаранция, предоставена с решение на министъра на финансите от 8 декември 1999 г. ETVA е приложила лихвен процент EURIBOR плюс 125 базисни точки⁽¹³²⁾, а държавата е приложила гаранционна премия от 100 базисни точки.

4.13.2. Основания за откриване на процедурата

- (261) Предвид финансовото състояние на HSY по това време е съмнително, че условията на гаранцията биха били приемливи за инвеститор в условията на пазарна икономика. Що се отнася до съвместимостта въз основа на член 87, параграф 2, буква б), Гърция не е доказала, че размерът на мярката е бил съизмерен на щетите, понесени от HSY.

4.13.3. Мнения на заинтересовани страни

- (262) Elefsis смятат, че никоя банка не би заела средства на HSY по това време предвид финансово състояние на предприятието. Гаранцията би следвало да се счита за съвместима помощ, само ако тя е ограничена до суми, които са строго необходими за възстановяване на щети, причинени от конкретно природно бедствие.

4.13.4. Мнение на Гърция

- (263) Гърция и HSY не са съгласни, че мярката е избирателна, тъй като гаранцията е била предоставена съгласно разпоредбите на Закон 2322/1995, който определя сроковете и условията за предоставяне на гаранция от страна на гръцката държава за всяко кандидатствашо дружество. Освен това те твърдят, че гаранционната премия от 1 % би била приемлива за частен инвеститор. Също така HSY би могло да получи заем на пазара без държавна гаранция чрез използване на други форми на обезпечение, като например прехвърляне на правото върху вземания от мащабни договори и ипотеката върху активи на предприятието. Дори ако мярката представлява помощ, тя е частично съвместима на базата на член 87, параграф 2, буква б), доколкото въпросният капитал е бил предоставен като компенсация за щетите, понесени от HSY от земетресението и частично попада в приложното поле на член 296 от Договора, доколкото той е свързан пряко с дейностите на HSY по военни поръчки.

4.13.5. Оценка

4.13.5.1. Член 296 от Договора

- (264) Що се отнася до приложимостта на член 296, текстът на решението, с което ETVA е решила да предостави гарантирания заем, показва, че ETVA е била заинтересована *inter alia* от продължаването на дейностите на HSY по военни поръчки. Обаче няма договорно условие, което да задължава HSY да използва гарантирания заем за финансиране на дейности по военни поръчки. С други думи, ETVA е искала да запази съществуването на HSY, за да гарантира продължаването на дейностите по военни поръчки, но тя не е определила гарантирания заем за финансиране на конкретна дейност. HSY е имало свободата да използва средствата както пожелае. Както вече беше обяснено, за подобни мерки, които са предоставени на корабостроителницата като цяло, Комисията счита, че 25 % от гарантирания заем са използвани за дейности по граждански поръчки, а 75 % за дейности по военни поръчки. Следователно само 25 % от държавната гаранция (т.е. първоначална сума от 2,5 милиарда GRD (7,34 млн. EUR) следва да бъдат оценени съгласно правилата за държавната помощ и да бъдат възстановени, ако представляват несъвместима помощ. 75 % от държавната гаранция попадат в приложното поле на член 296 от Договора и не са подчинени на правилата за държавната помощ.

4.13.5.2. Наличие на помощ

- (265) По отношение на избирателността на мярката Комисията вече доказа в оценката на мярката E126, че Закон 2322/1995 не е обща мярка.
- (266) Що се отнася до наличието на предимство, Комисията припомня, че гарантираният заем е бил предоставен през януари 2000 г., в момент, когато никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би предоставил заем или гаранция на HSY, както вече беше констатирано. Без държавна гаранция никоя банка не би предоставила заем на HSY. Следователно държавната гаранция е предоставила безспорно предимство на HSY.
- (267) В заключение, частта от държавната гаранция, която не попада в приложното поле на член 296 от Договора, представлява помощ. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.13.5.3. Съвместимост с общия пазар

- (268) По отношение на съвместимостта на настоящата помощ на базата на член 87, параграф 2, буква б) от Договора, никой от страните не оспорва факта, че земетресението от септември 1999 г. е било „природно бедствие“. Въпреки че договорът за заем е подписан чак на 13 януари 2000 г., HSY е поискало това финансиране от ETVA още през първите няколко седмици след земетресението. Според гръцките власти, шетите за корабостроителницата са възлизали първо на разходите за ремонт на материалните инсталации и второ, на разходите, възникнали от закъснението в изпълнението на договорите. Гърция обаче не е представила приблизителна оценка на втория вид щети. Ако Гърция е искала да компенсира HSY за втория вид разходи, тя би следвало поне да направи опит да ги остойности и това изчисление би следвало да бъде направено на базата на метод, подлежащ на проверка. Тъй като това не е направено и след като помощ може да бъде определена за съвместима на базата на член 87, параграф 2, буква б), само ако тя е строго ограничена до компенсиране на понесените щети, Комисията счита, че тези хипотетични разходи не представляват достоверно основание за съвместимостта на помощта⁽¹³³⁾. Що се отнася до първия вид разходи (възстановяването на материалните щети), Комисията отбелязва, че не е бил създаден механизъм, с който да се гарантира, че размерът на държавната гаранция ще бъде намален, след като се установи точно размерът на понесените щети и обезщетенията се изплатят на HSY от застрахователните дружества. В писмото си от 20 октомври 2004 г.⁽¹³⁴⁾ Гърция оцени, че материалните щети възлизат на около 3 милиарда GRD (8,8 млн. EUR). Поради това Комисията счита, че сумата, която надвишава тези стойности, а именно 20,5 млн. EUR, не е била свързана с причинените от земетресението щети. От друга страна, може да се приеме, че тези 8,8 млн. EUR са съразмерни на понесените щети, но само до първото тримесечие на 2002 г., когато застрахователните дружества са изплатили 3,52 млн. EUR⁽¹³⁵⁾. От тази дата държавната гаранция е трябвало да бъде намалена с равностойна сума. Следователно от тази дата само остатъкът (8,8 млн. EUR – 3,5 млн. EUR = 5,3 млн. EUR) може да бъде считан за съразмерен на нетните понесени щети (т.е. понесени щети минус компенсацията, платена на HSY от застрахователните дружества).
- (269) Както вече беше посочено, 75 % от гарантирания заем са предвидени за финансиране на дейности по военни поръчки, само 25 % от гаранцията попадат под контрола на държавните помощи и е установено, че представляват държавна помощ. Все пак е логично да се предположи, че само 25 % от щетите, понесени от HSY, са били свързани с неговите дейности по граждански поръчки, тъй като земетресението е повредило съоръженията на HSY, без да разграничава военни съоръжения, граждански съоръжения и съоръжения, използвани за двата вида дейности. С други думи, няма основания да се смята, че 100 % от щетите, понесени от HSY, следва да бъдат финансирани с 25 % от държавната гаранция, която представлява държавна помощ. Следователно, само 25 % от щетите могат да бъдат взети под внимание, когато се

оценява дали държавната помощ е съразмерна на понесените щети. В заключение, извън държавната помощ, сума, равностойна на 25 % от частта от държавната гаранция, сметена за съразмерна на понесените щети (както са определени в предходното съображение), представлява съвместима помощ на базата на член 87, параграф 2, буква б). С други думи, от частта от държавната гаранция, представляваща помощ, 750 млн. GRD (2,20 млн. EUR) — т.е. 25 % от 3 милиарда GRD (8,8 млн. EUR) — са съвместими до изплащането на компенсацията от страна на застрахователите през първото тримесечие на 2002 г. След тази дата са съвместими само 1,32 млн. EUR — т.е. 25 % от 3 милиарда GRD (8,8 млн. EUR) минус 3,52 млн. EUR. Останалата част от помощта е несъвместима с общия пазар.

- (270) Ако държавната гаранция все още не е изплатена, частта от тази гаранция, която представлява несъвместима помощ (т.е. 25 % от все още неизплатената гаранция минус 1,32 млн. EUR, които са съвместими), следва да бъде незабавно отменена. Отмяната на несъвместимата гаранция не е достатъчна да възстанови първоначалното положение. Действително, благодарение на несъвместимата държавна гаранция в продължение на няколко години HSY е разполагало със заем, който предприятието иначе не би могло да получи. За да се възстанови тази допълнителна несъвместима помощ, Комисията счита, че от предоставянето на гарантирания заем до края на действието на несъвместимата държавна гаранция следва да се възстанови помощ, равняваща се на разликата между общите разходи за гарантирания заем (лихвен процент плюс гаранционната премия, платена от HSY) и референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки. Тази сума следва да бъде изчислена по отношение на частта от държавната гаранция, която представлява несъвместима помощ.

4.14. Заеми, предоставени от ETVA през 1997 и 1998 г. (мярка E16)

4.14.1. Описание на мярката

- (271) Настоящата мярка включва три заема, предоставени от ETVA на HSY през 1997 и 1998 г.
- (272) Първо, на 25 юли 1997 г. ETVA е отпуснала кредитна линия от 1,99 милиарда GRD (5,9 млн. EUR) с определен срок на действие до 31 октомври 1997 г. Тя е имала лихвен процент АТНIBOR плюс 200 базисни точки и е била предоставена, за да покрие нуждите на HSY от работен капитал. Тя е била обезпечена със сметки за вземания от Гръцкия военноморски флот.
- (273) Второ, на 15 октомври 1997 г. ETVA е отпуснала кредитна линия от 10 млн. USD, също за покриване на

нуждите на HSY от работен капитал⁽¹³⁶⁾. Заемът е бил с лихвен процент LIBOR плюс 130 базисни точки и е бил обезпечен със сметки за вземания по договора с Гръцкия военноморски флот. На 19 май 1999 г. ETVA е получила допълнително обезпечение за заема чрез прехвърляне на всички вземания във връзка с програмно споразумение 1/97, което HSY е сключило с ISAP за строителство и доставка на 125 железопътни вагона. Заемът е бил изплатен през януари 2000 г.

- (274) Трето, на 27 януари 1998 г. ETVA отпусна кредитна линия от 5 млн. USD, също с лихвен процент LIBOR плюс 130 базисни точки. Тя също е била предназначена да покрие нуждите на HSY от работен капитал. За тази трета кредитна линия не е предоставено обезпечение.

4.14.2. Основания за откриване на процедурата

- (275) В решението за разширяване се посочва, че тези заеми вероятно представляват помощ, чиято съвместимост е под съмнение. Освен това, фактът, че първите два заема са били обезпечени с вземания от Гръцкия военноморски флот, не означава автоматично, че тези заеми попадат в приложното поле на член 296 от Договора.

4.14.3. Мнения на заинтересовани страни

- (276) Elefsis заявяват, че предвид финансовото състояние на корабостроителницата в този момент, никоя частна банка не би предоставила тези заеми на HSY.

4.14.4. Мнение на Гърция

- (277) Гърция и HSY твърдят, че ETVA е получила достатъчно обезпечение с прехвърлянето на правото върху сметки за вземания от Гръцкия военноморски флот. Гърция посочва, че трите заема са били изплатени изцяло на банката заемодател и твърди, че така всяка неправомерна държавна помощ, *quod non*, е възстановена чрез изплащането. И накрая, гръцките власти твърдят, че с оглед на вида на обезпеченията, предоставени на банката заемодател и на факта, че HSY е работело основно в сектора на отбраната, Комисията няма право да анализира тези мерки на базата на член 88 от Договора, а трябва да използва процедурата, посочена в член 298 от Договора.

4.14.5. Оценка

4.14.5.1. Член 296 от Договора

- (278) По отношение на прилагането на членове 296 и 298 от Договора, Комисията отбелязва, че двата заема, предоставени през 1997 г., са били обезпечени с вземания

по договор за военни поръчки. Само този факт обаче не доказва, че кредитите са били предоставени за финансиране на изпълнението на тези договори за военни поръчки. Гърция не е представила доказателства, че е съществувало договорно задължение, ограничаващо използването на тези средства за финансиране на изпълнението на договори за военни поръчки. Напротив, Гърция посочва, че тези два заема са били предоставени, за да удовлетворят нуждите на HSY от работен капитал. В първия доклад на Deloitte се потвърждава, че те са били предоставени за целите на работния капитал и не се посочва, че са били определени за финансирането на конкретна дейност. Това се потвърждава от факта, че във връзка с кредита от 10 млн. USD е било предоставено допълнително обезпечение, свързано с договор за граждански поръчки (т.е. договърът с ISAP). Ето защо Комисията счита, че тези три заема са финансирани корабостроителницата като цяло, а не само военните дейности. Поради това, както се посочва в раздел 3.3, Комисията счита, че 25 % от заемите са финансирани дейностите на HSY по граждански поръчки и те не попадат в приложното поле на член 296 от Договора, следователно могат да бъдат оценени съгласно правилата за държавната помощ.

4.14.5.2. Наличие на помощ

(279) По отношение на предоставените обезпечения — прехвърлянето на правото върху сметките за вземания от договора с Гръцкия военноморски флот и с ISAP — Комисията счита, че те не са предложили надеждна защита срещу загуби в случай на банкрут на HSY. Действително, ако HSY беше прекратило дейността си, изпълнението на действащите договори с военноморския флот и с ISAP щеше да спре. Тъй като на флота и на ISAP нямаше да бъде доставена продукцията, те нямаше да бъдат задължени да платят продажната цена⁽¹³⁷⁾. Що се отнася до наличието на вземания за продукцията, която вече е доставена на военноморския флот и на ISAP, Гърция не е доказала, първо, че такива вземания са съществували, второ, че са могли да бъдат събрани и трето, че са представлявали — непрекъснато в течение на срока на заема — достатъчно голяма сума, която да намали риска от загуби в случай на банкрут на HSY.

(280) Както беше заключено в раздел 3.1, през 1997 и 1998 г. частни банки биха приложили лихвен процент, равняващ се на референтната ставка плюс 400 базисни точки, а именно ATLIBOR плюс 700 базисни точки. Референтна ставка в долари не съществува. Но тъй като референтната ставка в силни валути е установена чрез добавяне на премия от 75 базисни точки⁽¹³⁸⁾ към междубанковия лихвен процент и тъй като двата заема в долари са имали променлив лихвен процент, индексирани на базата на LIBOR, Комисията счита за уместно по отношение на

посочения подход стойността на помощта да се изчисли на базата US LIBOR плюс 475 базисни точки (т.е. US LIBOR плюс 75 базисни точки за формиране на референтната ставка, плюс рискова премия от 400 базисни точки, която да отрази особения риск от предоставянето на заем на HSY). На базата на горепосоченото става ясно, че премията, приложена за тези три заема, е под стойността, която би била приложена от инвеститор в условията на пазарна икономика.

(281) Комисията заключава, че частта от тези три заема, която не попада в приложното поле на член 296, а именно 25 % от тези заема, представлява държавна помощ. Стойността на помощта е разликата между лихвения процент, приложен от ETV, и лихвения процент, който би бил приложен от инвеститор в условията на пазарна икономика, както е посочено по-горе. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.14.5.3. Съвместимост с общия пазар

(282) Тези три заема са били предоставени, за да удовлетворят нуждите на HSY от работен капитал. Следователно те представляват оперативна помощ, т.е. помощ, предоставена за финансиране на дейността на корабостроителницата като цяло, а не на конкретен проект. Те са били предоставени през период, в който помощта за корабостроителния сектор все още се е регулирала от Директива 90/684/ЕИО. В членове 4 и 5 от тази директива се посочва, че оперативна помощ може да се предоставя за дейности за корабостроене и преустройство на кораби, които са определени в член 1 от посочената директива. Но през годините, в които са предоставени заемите, а именно 1997 и 1998 г., HSY не е имало такива дейности. С Директива 90/684/ЕИО се забранява помощ за кораборемонтна дейност, която е бил основната гражданска дейност на HSY през 1997 и 1998 г. Поради това помощта не може да се счита за съвместима с общия пазар и тъй като е била предоставена неправомерно, тя следва да бъде възстановена.

(283) Както подчертава Гърция, заемите са били върнати. Поради това помощта, както беше определена по-горе, следва да бъде възстановена за периода от плащането на заемите на HSY до тяхното връщане.

4.15. Кръстосано субсидиране на дейности по военни и по граждански поръчки до 2001 г. (мярка E17)

4.15.1. Описание на мярката

- (284) В решението за разширяване се посочва, че изглежда е имало кръстосано субсидиране на дейности по военни и по граждански поръчки. По-специално, в него се описват два случая, при които в рамките на договорите за военни поръчки HSY е получило големи авансови плащания, надвишаващи краткосрочните му нужди, произтичащи от изпълнението на съответните договори, като по този начин HSY е можело да използва тези средства за финансиране на други дейности. Първо, в доклада на ръководството на HSY за 2001 г. се посочва, че „суми на стойност до 81,3 млн. EUR са получени като авансови плащания за дейности по военни поръчки, но те са използвани предимно за други дейности и оперативни разходи на дружеството.“ Второ, в представената информация в рамките на съдебен иск пред гръцки съд консорциумът HDW/Ferrosaal посочва, че поне част от средствата (приблизително оценени от Elefsis на стойност над 40 млн. EUR), предоставени на HSY за строителството на военни кораби (договор, подписан на 21 декември 1999 г.), са били използвани за други цели.

4.15.2. Основания за откриване на процедурата

- (285) В решението за разширяване се твърди, че когато в документи се посочва изрично използването на средства, получени за договори за военни поръчки, за „други дейности“, Комисията е в правото си да изпитва съмнения дали тези средства попадат в приложното поле на член 296 и дали не представляват помощ по смисъла на член 87, параграф 1. В решението за разширяване също се препоръчва въвеждането на отделни сметки за дейности по граждански и по военни поръчки, за да се избегне финансирането на дейности по граждански поръчки чрез държавна помощ, предоставена за дейности по военни поръчки.

4.15.3. Мнения на заинтересовани страни

- (286) Elefsis твърдят, че е трудно да се разкрие кръстосано субсидиране, тъй като няма счетоводно разделяне на дейностите на HSY по граждански и по военни поръчки. Въпреки това, когато се анализират дейностите, извършвани от предприятието през 2001 г., се оказва, че дейностите по военни поръчки са били ограничени. Поради това е ясно, че „другите дейности“, които според доклада на ръководството са били финансирани, би следвало да са основно дейности по граждански поръчки.
- (287) TKMS/GNSH, които представиха мнение само по отношение на настоящата и на следващата мярка (мярка

E18в), считат, че в член 296, параграф 1, буква а) от Договора се приема, че някои ограничения върху разкриването на информация мога да бъдат оправдани. Следователно Комисията не може да изисква от Гърция да разкрива информация, която е свързана например с точни суми, изразходвани за различни военни проекти. Второ, TKMS/GNSH твърдят, че няма правно основание да се изисква разделяне на сметките на дейностите по граждански и по военни поръчки.

4.15.4. Мнение на Гърция

- (288) Гърция твърди, че доколкото посочените в жалбата суми са били свързани с отбранителните дейности на корабостроителницата, процедурата, открита от Комисията на базата на член 88, параграф 2 от Договора, е неправилна и *ultra vires*. Ако Комисията смята, че мерките са нарушили конкуренцията, тя трябва да спази процедурата, описана в член 298 от Договора. HSY добавя, че предприятието няма правно запълнение да води отделни сметки. Не съществува правно основание за искането на Комисията.

4.15.5. Оценка

4.15.5.1. Член 296 от Договора

- (289) За да се установи дали членове 296 и 298 от Договора са приложими, е необходимо да се установят фактите. Според документите, посочени в решението за откриване, най-малко в продължение на няколко тримесечия тези авансови плащания не са били използвани с цел изпълнение на съответните договори за военни поръчки. Нито Гърция, нито HSY отричат посочените данни в решението за откриване. Освен това сметките на HSY потвърждават, че HSY е получило авансови плащания от военноморския флот през 2000 и 2001 г., които значително надхвърлят средствата, необходими в краткосрочен план за финансиране на изпълнението на съответните договори за военни поръчки. Например счетоводният баланс към 31 декември 2000 г.⁽¹³⁹⁾ показва, че авансовите плащания, получени от HSY за договорите за военни кораби и договорите за подводници, са били на стойност съответно 49,1 млн. EUR и 33,1 млн. EUR. На същата дата сумата на материалните запаси, незавършеното производство, авансите за материални запаси и вземанията от клиенти (в счетоводството тези елементи се наричат „текущи активи“), свързани с договорите за военноморския флот, е възлизала на 14,8 млн. EUR. С други думи, авансовите плащания са надвишавали с 67,4 млн. EUR текущите активи, които е трябвало да бъдат финансирани. След като сумите, посочени в решението за откриване, не са оспорени и след като друг източник показва, че те вероятно отразяват действителността в приемлива приблизителна степен, Комисията заключава, че в течение на най-малко една година тези авансови плащания не са били използвани за целите на изпълнението на съответните договори за военни поръчки.

(290) По отношение на прилагането на членове 296 и 298 от Договора Комисията отхвърля аргумента на Гърция, че всяко авансово плащане, извършено в рамките на договор за военни поръчки, автоматично попада в приложното поле на член 296. По-специално, в настоящия случай самото ръководство на HSY призна, че някои авансови плащания са надвишили значително сумите, необходими за изпълнението на договорите в краткосрочен план и затова са били използвани временно за други цели. Дадена мярка попада в приложното поле на член 296, само ако Гърция счита, че тя е „необходима за защитата на основни интереси на нейната сигурност, които са свързани с производството или търговията с оръжие, боеприпаси и военни материали“. Комисията отбелязва, че Гърция не е обяснила защо частта от авансовите плащания, която е надвишила средствата, необходими за изпълнението на съответните военни проекти, би допринесла за „защитата на основните интереси на нейната сигурност“. Самата Комисия не разбира как това би могло да бъде така, след като корабостроителницата не се е нуждала от тях за производството на съответните военни материали и не ги е използвала за тази цел. В такъв случай, когато фактите показват, че член 296 не се прилага, Гърция би следвало да обясни защо въпреки това счита, че тези прекомерни авансови плащания са допринесли за нейната сигурност. След като това не е направено, Комисията стига до заключението, че тези авансови плащания, в периода, в който те не са били необходими за изпълнението на разглежданите договори за военни поръчки, не попадат в приложното поле на член 296 от Договора.

(291) Тъй като авансовите плащания първоначално са били използвани за финансиране на всички дейности на корабостроителницата, Комисията счита, че 75 % от тези авансови плащания са били насочени за дейности по военни поръчки, а 25 % — за дейности по граждански поръчки. С други думи, в продължение най-малко на една година 25 % от 81,3 млн. EUR и 25 % от 40 млн. EUR са били подчинени на правилата за държавната помощ.

4.15.5.2. Наличие на помощ

(292) Тези прекомерни авансови плащания представляват безлихвени заеми, предоставени от държавата. Поради това те предоставят изборително предимство на HSY. Би могло да се твърди, че ако държавата закупува продукти по начин, който би бил приемлив за частно предприятие, договорът за продажба — включително неговите условия като например авансовите плащания — не може да предоставя изборително предимство за производителя. Но в рамките на договорите за военни поръчки, възложени на HSY, държавата никога не е действала по начин, който е

приемлив за частно предприятие, което желае да закупи стоки. По-конкретно, частно предприятие би се стремilo да плати възможно най-ниската цена, като вземе под внимание всички съществуващи потенциални доставчици. Напротив, Гърция винаги е ограничавала избора си до доставчици, работещи в Гърция (или до консорциуми, включващи член, работещ в Гърция), за да подпомага заетостта в Гърция и да поддържа капацитета на производството на военна продукция в Гърция⁽¹⁴⁰⁾. Поради това частно предприятие не би сключило тези договори за покупка. Освен това частно предприятие не би приело да извършва авансови плащания, които надвишават това, което е необходимо за изпълнение на неговите поръчки, а би се опитало да ограничи авансовите плащания, доколкото е възможно.

(293) При тези обстоятелства Комисията счита тези прекомерни авансови плащания за безлихвен заем. Горепосоченият документ показва, че най-малко в продължение на една година тези средства са били използвани за други дейности, различни от изпълнението на съответните договори⁽¹⁴¹⁾. Ето защо Комисията ги счита за равностойни на едногодишен заем без никаква лихва. В съответствие с анализа на кредитоспособността на HSY, представен в раздел 3.1. от настоящото решение, стойността на помощта, включена в тези заеми, предоставени след 30 юни 1999 г., се равнява на референтната ставка за Гърция плюс 600 базисни точки. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.

4.15.5.3. Съвместимост с общия пазар

(294) Комисията не намери основание, на чиято база настоящата помощ би могла да се счита за съвместима. Тъй като помощта подпомага общите дейности на корабостроителницата, изглежда тя е оперативна помощ, но както вече беше обяснено в оценката на предходните мерки, корабостроителницата не е имала право да получава оперативна помощ през 1999, 2000 или 2001 г.

(295) Тъй като помощта е неправомерна и несъвместима, тя следва да бъде възстановена.

(296) Що се отнася до разделянето на сметките, Комисията ще разгледа този въпрос в края на настоящото решение.

4.16. Клауза за обезщетение в полза на HDW/Ferrostaal в случай на възстановяване на помощ от страна на HSY (мярка E18в)

4.16.1. Описание на мярката

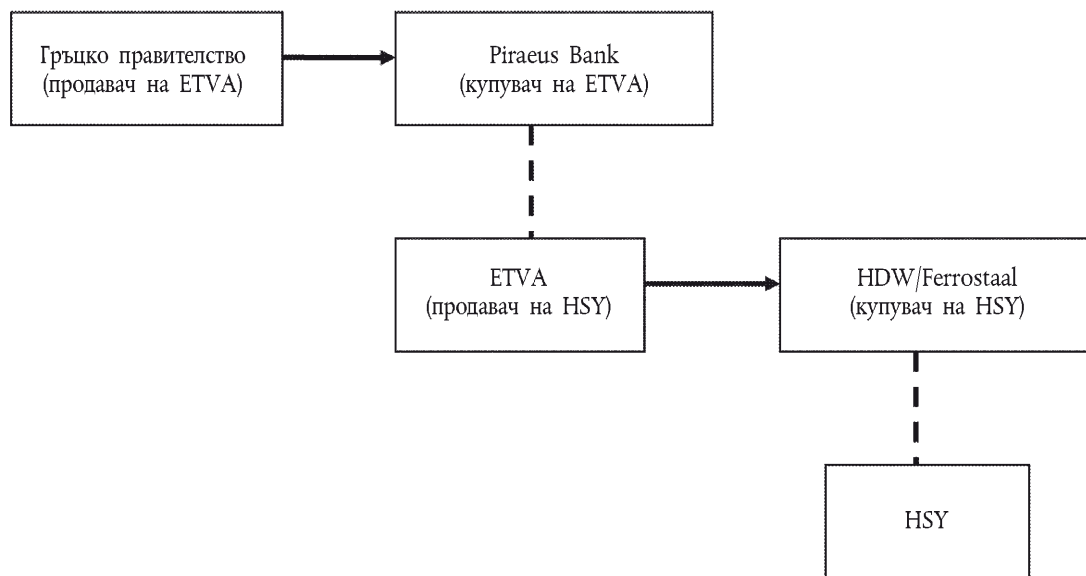
(297) В решението за разширяване се посочва, че гръцката държава е обещала да обезщети купувача на HSY (т.е. HDW/Ferrostaal) в случай на възстановяване от страна на HSY на несъвместима помощ, предоставена преди и по време на приватизацията. От правна гледна точка гаранцията е била предоставена чрез механизъм от две стъпки:

— От една страна, ETVA е предоставила гаранция на купувача на HSY (т.е. HDW/Ferrostaal). Според тази гаранция за компенсация ETVA ще обезщети HDW/Ferrostaal за всяка помощ, възстановена от HSY. В решението за разширяване се посочва, че в споразумението за продажбата на дела от HSY (наричано по-долу „СПД за HSY“), сключено между ETVA и HDW/Ferrostaal на 11 октомври 2001 г., ETVA, която в този момент все още е била под контрола на държавата, вече е обещала да предостави

тази гаранция на HDW/Ferrostaal. Следователно гаранцията, предоставена от ETVA, явно може да бъде приписана на държавата.

— От друга страна, държавата е предоставила гаранция на купувача на 57,7 % от акциите на ETVA (т.е. Piraeus Bank). Съгласно тази гаранция за компенсация държавата ще плати на Piraeus Bank 100 % от всяка сума, платена от ETVA на купувача на HSY като последствие от гаранцията за компенсация, предоставена от ETVA на купувача на HSY.

(298) Следната графика илюстрира структурата на двустепенната гаранция, описана в решението за разширяване (непрекъснатите линии показват движението на обезщетението при всяка от двете стъпки на гаранцията, а пунктирната линия показва собствеността след приключване на продажбата на HSY и на 57,7 % от акциите на ETVA).

4.16.2. Основания за откриване на процедурата

(299) В решението за разширяване се посочва, че частен продавач не би предоставил такава гаранция, тъй като тя не е ограничена във времето или като сума. Освен това акционер в условията на пазарна икономика би предпочел да остави HSY да банкрутира и предприятието да бъде ликвидирено, вместо да го продава при тези обстоятелства. Действително, продажната цена, получена от държавата, е била само 6 млн. EUR, а плащанията за обезщетение, които държавата би следвало да очаква да извърши по гаранцията, са били много по-големи.

(300) Въпреки че от правна гледна точка бенефициент на двустепенната гаранция е HDW/Ferrostaal, в решението

за разширяване се посочва, че HSY е действителният бенефициент на целия механизъм. Без подобно условие за държавна компенсация никой инвеститор не би бил готов да закупи HSY. Гръцката държава ясно призна този факт. Следователно без такава гаранция вероятно HSY щеше да остане непродано и неспособно да се справи с финансовите си затруднения и щеше да банкрутира.

(301) В решението за разширяване се посочва още, че тази гаранция изглежда несъвместима *per se*, тъй като възпрепятства *effet utile* на всяко решение за възстановяване.

4.16.3. Мнения на заинтересовани страни

- (302) Elefsis твърдят, в съответствие с първоначалната оценка на Комисията, че никой частен продавач не би предоставил подобна неограничена гаранция. Elefsis оспорват твърдението на Комисията, че никой инвеститор не би бил готов да купи корабостроителницата без такова условие, тъй като Elefsis, които са участвали в тръжната процедура и са искали да закупят HSY, не са включили това условие в офертата си за HSY и са били готови да купят HSY без подобна гаранция. Според Elefsis гаранцията е била предоставена изключително на HDW/Ferrostaal. Следователно HDW/Ferrostaal и HSY са бенефициентите на гаранцията.
- (303) Piraeus Bank, която изрази мнение само по настоящата мярка, тъй като тя е единствената, в която банката има пряко участие, представя няколко документа, които показват, че ETVA вече е приела да предложи клаузата за обезщетение в полза на HDW/Ferrostaal в момента на сключването на СПД за HSY през октомври 2001 г., в период, когато ETVA все още е била под контрола на държавата. Piraeus Bank представи договори, документи и статии в пресата, които показват, че процедурата за приватизацията на HSY е ръководена от държавата. В договора между гръцкото правителство и Piraeus Bank от 20 март 2002 г. се предвижда, че макар Piraeus Bank да е станала мажоритарен акционер в ETVA, процесът на приватизацията на HSY ще продължи да се ръководи от държавата. И накрая, Piraeus Bank посочва, че в поканата за представяне на оферти, изпратена до потенциални участници в търга през юли 2001 г., вече е било посочено изрично, че ако на HSY се наложи възстановяване във връзка с потенциално нарушаване на регламентите на ЕС относно държавната помощ, участникът в търга с най-високата цена няма да бъде отговорен за плащането по това възстановяване.
- (304) TKMS/GNSH посочват, че по време на преговорите с ETVA за покупката на HSY е станало ясно, че HSY е получило известна финансова помощ от гръцката държава. На потенциалните купувачи обаче не е бил известен нито размерът на тези мерки, нито точните обстоятелства, при които те са били предприети. В процеса на тръжната процедура купувачите са получили много малко информация за различните мерки, които са предмет на настоящата процедура. С други думи, купувачите не са могли да определят количествено възможните последствия за HSY в резултат на държавната помощ. За да избегнат излагането на рискове във връзка с минала или настояща помощ, HDW/Ferrostaal настояха да получат от Комисията потвърждение или уверение/удостоверение за липса на неправомерност по отношение на минали мерки за помощ. Ако това не е възможно, купувачът предлага приемлива форма на гаранция на продавача. След контакти с Комисията стана ясно, че тя не е готова да издаде такова уверение/удостоверение за липса на неправомерност. В решението за сливане, което се одобрява придобиването на HSY от HDW/Ferrostaal, самата Комисия признава, че размерът на субсидиите не е бил известен. При тези обстоятелства клаузата за обезщетение е била договорена на 31 май 2002 г. като добавка към СПД за HSY, с която ETVA като продавач на HSY е гарантирала компенсирането на всички финансови загуби, които купувачът ще понесе в случай на възстановяване на помощ от HSY. TKMS/GNSH заключават, че никой инвеститор не би се съгласил да купи HSY без такова гаранция. Това твърдение беше потвърдено и във втория доклад на Deloitte, който беше представен от TKMS/GNSH през юни 2007 г.
- (305) TKMS/GNSH смятат, че мярката не може да бъде приписана на държавата, тъй като е била предоставена от ETVA в момент, когато тя вече не е била под контрола на държавата. Действително, на базата на СПД за HSY, сключено през октомври 2001 г., не е имало договорно задължение ETVA да обезщети GNSH. ETVA е решила да предостави тази гаранция едва през май 2002 г. TKMS/GNSH твърдят още, че ETVA и държавата са действали като частен продавач. Вероятността да се наложи изплащане на гаранцията е била сравнително малка. Обратно, ако корабостроителницата беше ликвидирена, загубите от заемите и гаранциите, предоставени на HSY, биха представлявали много по-големи суми (изчислението, обосноваващо това твърдение, беше предоставено във втория доклад на Deloitte, представен от TKMS/GNSH). Освен това TKMS/GNSH считат, че в гаранцията, предоставена от държавата на Piraeus Bank на 20 март 2002 г., се предвижда държавата да изплати обезщетение на Piraeus Bank на стойност само 57,7 % от всяка сума, платена от ETVA на купувача на HSY (т.е. HDW/Ferrostaal). Обратно, в гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal на 31 май 2002 г., се предвижда, че ETVA ще плати на HDW/Ferrostaal обезщетение на стойност 100 % от всяка помощ, възстановена от HSY. TKMS/GNSH заключават, че гаранцията, предоставена от ETVA на 31 май 2002 г., е по-голяма от гаранцията, получена от Piraeus Bank на 20 март 2002 г. Следователно, това не може да представлява един единствен механизъм за гаранция и фактът, че ETVA е предоставила по-голяма гаранция доказва, че тя е действала като всеки частен продавач.
- (306) TKMS/GNSH не разбират как подобно условие за обезщетение би могло да представлява избягване на възстановяването на помощ. И наистина, ако HSY беше възстановило помощ, държавата нямаше да обезщети HSY, а купувача на HSY (т.е. TKMS/GNSH, които са приемници на HDW/Ferrostaal).
- (307) TKMS/GNSH⁽¹⁴²⁾ считат също, че гаранцията, предоставена от държавата на Piraeus Bank, би могла да представлява помощ за Piraeus Bank и ETVA.

4.16.4. Мнение на Гърция

(308) Според Гърция и HSY, клаузата за обезщетение не е помощ. Първо, тя не може да бъде приписана на държавата, тъй като е предоставена от ETVA в момент, когато банката вече не е била под контрола на държавата. Второ, Гърция и HSY твърдят, че гръцката държава е действала като пазарен инвеститор, когато е продала дела си в HSY в качеството си на основен акционер в ETVA. Гаранцията, предоставена на купувача от продавачите на HSY, е стандартно и нормално условие в търговските договори. Действително, Гърция припомня, че тя не е предоставила гаранция на HSY във връзка със задължението да изплати неправомерна държавна помощ, а на купувача на HSY. Подобно обезщетение е в тежест на продавача, независимо от това дали то е включено като клауза в търговския договор или не. Твърдението на Комисията, че гръцката държава е знаела или е трябвало да знае за значителния брой други потенциално неправомерни и несъвместими мерки за държавна помощ и че сумите ще трябва да бъдат възстановявани и така да се задейства клаузата за обезщетение, не е обосновано. През периода, в който е била предложена клаузата за обезщетение, не е имало решение на Комисията, което да определя, че HSY е получило неправомерна държавна помощ. Освен това закриването и ликвидацията на HSY биха стрували повече на държавата, като се отчете социалната цена.

(309) В допълнение, HSY не разбира как предприятието би могло да се възползва финансово от гаранцията, която е договорена между банка ETVA и HDW/Ferrostaal или от гаранцията, договорена между гръцката държава и Piraeus Bank. Дори ако HDW/Ferrostaal е трябвало да получи компенсация, консорциумът не е бил задължен да внесе тази сума в HSY. Поради това Комисията също не успява да покаже защо клаузата за обезщетение би неутрализираща действието на решение за възстановяване. Според съдебната практика на съдилищата с изплащането на помощта получателят губи предимството и положението преди предоставянето на помощта може да бъде възстановено.

(310) И накрая, ако Комисията е счела, че клаузата за обезщетение е държавна помощ, Гърция твърди, че следва да се прилагат членове 296—298 от Договора. В тази връзка HSY посочва, че предвид факта, че Гръцкият военноморски флот винаги е бил най-важният клиент на корабостроителницата, процедурата и условията на приватизацията, включително влизането в сила на Закон 2941/2001, следва да се разглеждат от гледна точка на държавата клиент, която по причини, свързани с националната отбрана, е заинтересована да поддържа функционирането и жизнеспособността на корабостроителницата. В настоящия случай гръцката държава е приела мерки, които би приело всяко частно предприятие, чиито интереси са свързани с жизнеспособността на друго предприятие. Нещо повече, тази оценка е дори още по-важна, когато държавата има задължението да поеме тежестта и

загубите от закриването и ликвидацията на предприятието, които биха били по-скъпи и следователно нерентабилни.

4.16.5. Оценка

4.16.5.1. Член 296 от Договора

(311) Комисията счита, че мярката не попада в приложното поле на член 296 от Договора. Механизмът за обезщетение действително се прилага в случай на възстановяване на държавна помощ от HSY. Както твърди Гърция и Комисията винаги е приемала това⁽¹⁴³⁾, военните дейности на HSY са изключително важни за сигурността на Гърция и те попадат в приложното поле на член 296; следователно за тях не се прилагат правилата за държавната помощ. Тъй като всяка държавна помощ, предоставена за дейностите на HSY по военни поръчки, е освободена от правилата за държавната помощ, възстановяване на държавна помощ може да съществува само като възстановяване на държавна помощ, предоставена за дейностите на HSY по граждански поръчки. Следователно тази гаранция е пряко и изключително свързана с дейностите на HSY по граждански поръчки.

(312) Някои страни твърдят, че без тази гаранция никой инвеститор не би закупил HSY и корабостроителницата вероятно би банкрутирала. Следователно дори ако тя е свързана изключително с дейности на HSY по граждански поръчки, настоящата мярка все пак е била крайно необходима, за да се осигури оцеляването на дейностите на HSY по военни поръчки и следователно попада в приложното поле на член 296. Комисията не може да приеме този аргумент. На базата на член 296 Гърция е можела да предостави на военните дейности финансовата помощ, която е била необходима за тяхното продължаване. Така Гърция би избегнала закриването на дейностите по военни поръчки. Като алтернативна възможност Гърция е можела да предостави финансовата помощ, необходима за превръщането на дейностите по военни поръчки в привлекателни дейности за потенциален инвеститор, така че тези дейности по военни поръчки да бъдат закупени и по този начин да бъде гарантирано тяхното продължаване. Инвеститор, който купува дейностите по военни поръчки, не би имал нужда от гаранция като тази, тъй като, както беше обяснено току-що, помощ не може да се възстановява от дейностите по военни поръчки на HSY. Следователно тази мярка е била необходима единствено за да се намери купувач за цялото предприятие HSY, т.е. включително дейностите по граждански поръчки. Следователно въздействието на настоящата мярка е било да се предостави възможност за намиране на купувач за дейности на HSY по граждански поръчки и така да се гарантира продължаването на тези дейности. Не е било необходимо да се гарантира продължаването на дейностите по военни поръчки. Следователно мярката не попада в приложното поле на член 296 от Договора.

4.16.5.2. Наличие на помощ

(313) Тъй като някои страни твърдят, че двете гаранции (т.е. гаранцията, предоставена от държавата на Piraeus Bank, и гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal) представляват един единствен механизъм за гаранция и че HSY е бенефициентът на двете гаранции, Комисията първо ще оцени отделно гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal и ще докаже, че тя представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора.

(314) За да представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора, една мярка трябва да може да бъде приписана на държавата. Някои страни оспорват факта, че гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal, може да бъде приписана на държавата. Те твърдят, че решението за предоставяне на тази гаранция е било взето независимо и свободно от ETVA. По-специално, те твърдят, че гаранцията е била предоставена на 31 май 2002 г. чрез добавка към СПД за HSY — дата, на която ETVA вече не е била под контрола на държавата, а под контрола на Piraeus Bank. Комисията отхвърля това твърдение и смята, че има достатъчно доказателства, че мярката може да бъде приписана на държавата:

— Първо, в процеса на приватизацията на HSY тази гаранция е била включена в документите, предложени на потенциалните участници в търга⁽¹⁴⁴⁾. С други думи, още по време на приватизационния процес е имало обещание, че купувачът на HSY ще бъде обезщетен при възстановяване на държавна помощ от HSY. Освен това, на 14 септември 2001 г. ETVA категорично и недвусмислено се е ангажирала да предостави тази гаранция на HDW/Ferrostaal, ако Европейският съюз предостави уверение за минала и настояща помощ, предоставяна на HSY⁽¹⁴⁵⁾. В клауза 1.2.3 от СПД за HSY, подписано на 11 октомври 2001 г., изрично се посочва документът, подписан на 14 септември 2001 г. Обсъждането на точната формулировка на гаранцията е продължило през следващите месеци⁽¹⁴⁶⁾. След като Комисията не е предоставила уверение/удостоверение за липса на неправомерност по отношение на минали и настоящи помощи за HSY, на 31 май 2002 г. ETVA е трябвало да издаде гаранцията в полза на HDW/Ferrostaal съгласно споразумението между страните от 14 септември 2001 г. и клауза 1.2.3 от СПД за HSY. Всичко посочено по-горе показва, че макар добавката, включваща гаранцията за HDW/Ferrostaal, да е подписана на 31 май 2002 г., ETVA вече е поела ангажимента да предостави тази

гаранция (ако ЕС не предостави уверение за минали и настоящи помощи) в момент, когато ETVA все още е била под контрола на държавата. С други думи, добавката от 31 май 2002 г. е изпълнението на договор, сключен от ETVA, когато тя все още е била под контрола на държавата. Както е посочено в раздел 3.2. от настоящото решение, когато ETVA е била под контрола на държавата, всички действия, които банката е предприела по отношение на HSY, могат да бъдат приписани на държавата⁽¹⁴⁷⁾. Всички тези елементи бяха потвърдени от Гърция в писмото ѝ от 23 май 2005 г.⁽¹⁴⁸⁾.

— Второ, дори ако се приемеше, че на базата на горепосочените документи, подписани от ETVA, когато тя е била под контрола на държавата (т.е. до края на март 2002 г.), не е съществувало договорно задължение на ETVA да предостави настоящата гаранция на HDW/Ferrostaal, мярката все пак се приписва на държавата. Действително, Комисията отбелязва, че Гърция е продължила да ръководи продажбата на HSY дори и след продажбата на ETVA на Piraeus Bank. Член 8, параграф 2, алинея 2 от договора от 20 март 2002 г. между държавата и Piraeus Bank предвижда, че ETVA няма да отговаря за процеса на продажбата на предприятието HSY, който държавата ще продължи да управлява. В член 8, параграф 2, алинея 2, буква б) например се определя, че държавата „поема контрола, грижата и отговорността за действията и преговорите с третия купувач на холдинга в Hellenic Shipyards“. В съответствие с член 8, параграф 2, алинея 2 от договора от 20 март 2002 г. Piraeus Bank е поискала с писмо от 28 май 2002 г. съгласието на държавата по отношение на гаранцията, която ETVA е планирала да предостави на HDW/Ferrostaal. Държавата е дала разрешението си с писмо от 31 май 2002 г. Всичко това показва, че предоставянето на гаранцията се приписва на държавата.

— Трето, дори ако предходните две точки се отхвърлят, гаранцията отново се приписва на държавата. Комисията отбелязва, че държавата е решила да приватизира HSY⁽¹⁴⁹⁾. Когато Piraeus Bank е поела контрола над ETVA, в тази връзка банката е била задължена по закон да приватизира HSY. Както признават самите TKMS/GNSH, HDW/Ferrostaal не биха купили HSY, ако не бяха получили такава гаранция. Тъй като държавата е решила, че HSY трябва да бъде продадено и тъй като предоставянето на гаранцията е било наложително за продажбата на HSY, може да се направи изводът, че държавата е поставила ETVA в положение, в което тя е била принудена да издаде гаранцията. Следователно, дори ако се приеме, че ETVA е решила да предостави гаранцията през май 2002 г. без пряка намеса от страна на държавата, мярката все пак се приписва на държавата.

- Четвърто, дори ако се отхвърлят всички предходни точки, следва да се заключи, че ETVA е приела да предостави гаранцията на 31 май 2002 г. само защото нейният акционер с контролния пакет акции (т.е. Piraeus Bank) е получил гаранция от държавата, която го защитава срещу финансови щети, произтичащи от настоящата гаранция. Действително, както ще бъде доказано, инвеститор в условията на пазарна икономика никога не би предоставил подобна гаранция, без да е получил насрещна гаранция от държавата. Предоставянето на гаранцията е станало само защото държавата е защитила икономическата единица (т.е. групата), като е предоставил гаранцията срещу неблагоприятни последици (чрез предоставяне на насрещна гаранция). В такъв случай, когато едно предприятие просто прехвърля помощ на второ предприятие, предоставянето на мярката се приписва на държавата.
- (315) За да представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора, мярката трябва да е финансирана с държавни ресурси. В известието за гаранциите се посочва, че „[п]омощта е предоставена в момента, в който е дадена гаранцията, а не в момента, в който гаранцията е задействана, или в момента, в който се правят плащания съгласно условията на гаранцията. Дали дадена гаранция представлява държавна помощ или не [...] трябва да се оцени в момента на предоставяне на гаранцията“. Както е посочено по-горе, Комисията счита, че ETVA се е ангажирала договорно да предостави настоящата гаранция на HDW/Ferrostaal в момент, в който държавата все още е притежавала голям мажоритарен дял от акциите на ETVA. След като в известието за гаранциите се посочва, че наличието на помощ трябва да се анализира в момента на предоставяне на гаранцията, а не по-късно, когато гаранцията е задействана, може да се направи заключението, че чрез ангажимента си да предостави гаранцията държавата е изложила на риск държавни ресурси, следователно гаранцията включва държавни ресурси. Фактът, че ETVA е била продадена на Piraeus Bank малко по-късно, не оказва влияние върху това заключение. Действително, ако държавата е информирала коректно участниците в търга за договорните задължения на ETVA (включително този ангажимент на ETVA да предостави гаранцията на HDW/Ferrostaal, ако Комисията не издаде уверение), участниците в търга вероятно са взели под внимание този ангажимент на ETVA. Съответно вероятно са преразгледали в посока намаление цената, която са били готови да платят, за да закупят ETVA. Това означава, че държавата е продала ETVA на по-ниска цена и следователно е загубила ресурси. Както беше посочено по-горе, дори ако беше констатирано, че в периода, когато ETVA все още е била държавна собственост, ETVA не се е ангажирала с договор да издаде гаранцията, Комисията счита, че с решението си да приватизира HSY през януари 2001 г. (в момент, когато ETVA все още е била държавна собственост), държавата е поставила ETVA в положение, в което тя е била принудена да издаде тази гаранция, тъй като тя е била необходима, за да се намери купувач за HSY. Това означава, че когато участниците в търга са представили офертите си за ETVA, те вероятно са взели под внимание факта, че ETVA ще трябва да издаде тази гаранция. Съответно те са предложили по-ниска цена за закупуването на ETVA и по този начин това също води до заключението, че е имало загуба на държавни ресурси.
- (316) Дори ако беше заключено, че когато държавата е продала ETVA не е имало задължение (нито договорно, нито *de facto*) за издаването на настоящата гаранция, отново би могло да се докаже, че гаранцията, предоставена от ETVA, включва държавни ресурси. Държавата наистина е предоставила на купувача на ETVA (т.е. Piraeus Bank) гаранция, с която държавата е обещала да възстанови на Piraeus Bank 100 % от всяка сума, която ETVA ще трябва да плати по гаранцията, която ETVA ще издаде в полза на HDW/Ferrostaal. Тази насрещна гаранция е била предоставена с няколко последователни договора. В договора от 18 декември 2001 г. между държавата и Piraeus Bank за продажбата на 57,7 % от ETVA държавата е поела ангажимента да плати на Piraeus Bank 57,7 % от всяка сума, която ETVA ще плати на купувача на HSY. В договора от 20 март 2002 г. между същите страни за изменение на договора от 18 декември 2001 г. държавата е поела ангажимента да плати на Piraeus Bank 100 % от всяка сума, която ETVA ще плати на купувача на HSY ⁽¹⁵⁰⁾. С писмо от 31 май 2002 г., изпратено до Piraeus Bank, гръцката държава е потвърдила пред банката, че ще ѝ възстанови 100 % от всяка сума, платена от ETVA на купувача на HSY ⁽¹⁵¹⁾. С други думи, когато ETVA е подписала добавката към СПД за HSY от 31 май 2002 г., Piraeus Bank е получила гаранция от държавата, с която се определя, че банката ще бъде компенсирана 100 % за всяка сума, която ETVA ще трябва да плати като последици от гаранцията, планирана да бъде предоставена на HDW/Ferrostaal ⁽¹⁵²⁾. Това показва, че всяка сума, платена от ETVA, в крайна сметка ще бъде финансирана от държавния бюджет и че гаранцията включва държавни ресурси.
- (317) За да се докаже наличието на държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора, е необходимо да се докаже, че държавата не е действала както би действал инвеститор в условията на пазарна икономика при подобни обстоятелства. В тази връзка Греще, HSY и TKMS/GNSH твърдят, че при подобни обстоятелства инвеститор в условията на пазарна икономика би приел да издаде настоящата гаранция в полза на HDW/Ferrostaal. Те твърдят, че проверката с инвеститор в условията на пазарна икономика би следвало да се извърши на равнище ETVA, която е била юридическото лице, осъществило продажбата на HSY, и на равнище гръцкото правителство, което е било продавачът на ETVA.
- (318) Комисията припомня, както беше посочено в раздел 3.2., че когато ETVA е закупила HSY и веднага след това е вложила капитал, за да запази съществуването на предприятието, тя не е действала като инвеститор в условията

на пазарна икономика, а като държавен орган, предоставящ помощ, за да запази съществуването на предприятието, считано за важно за гръцката икономика. Следователно никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би могъл да попадне в положението на ETVA. Никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би могъл да попадне в ситуацията да продава тези акции на HSY. Поради това Комисията счита, че проверката с инвеститор в условията на пазарна икономика не може да бъде използвана в този случай, за да оправдае факта, че държавата излага на риск допълнителни държавни ресурси (чрез предоставянето на гаранцията).

(319) Дори ако все пак се приеме, че проверката с инвеститор в условията на пазарна икономика трябва да бъде приложена, Комисията счита, че ако държавата беше частно предприятие, работещо в нормални пазарни условия, тя не би приела да предостави гаранцията. Всеки един от следните три довода сам по себе си е достатъчен, за да се докаже това.

(320) Първо, Комисията отбелязва, че ETVA (и държавата чрез ETVA), въпреки че е притежавала само 51 % акционерен дял в HSY (останалите 49 % са били собственост на служителите⁽¹⁵³⁾), е обещала да плати на купувача на HSY (т.е. HDW/Ferrostaal) 100 % от всяка помощ, която ще бъде възстановена от HSY. Инвеститор в условията на пазарна икономика не би приел да предостави обезщетение в размер на 100 % от щетите, понесени от продаденото дружество. При определени обстоятелства инвеститор в условията на пазарна икономика вероятно би поел отговорността за някои бъдещи задължения на продаденото предприятие, но само в съотношение, равностойно на неговия акционерен дял, който в настоящия случай е било 51 %. Инвеститор в условията на пазарна икономика би поискал от другите акционери да поемат отговорността за останалите 49 % от въпросните задължения. Приемайки да поеме 100 % от потенциално големи задължения (припомняме, че в договора не се определя таван за плащанията на компенсация) на продаденото предприятие, ETVA е направила подарък на другите акционери в HSY (т.е. служителите). Инвеститор в условията на пазарна икономика не би приел да направи такъв подарък, приемайки потенциално големи задължения на продаденото предприятие в съотношение, надвишаващо значително акционерния му дял. Следователно от простия факт, че гаранцията за компенсация, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal, възлиза на 100 % (т.е. вместо 51 %) от помощта, която би могла да бъде възстановена от HSY, може да се направи заключението, че никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би предоставил такава гаранция.

(321) Второ, Гърция, HSY и TKMS/GNSH твърдят, че нетните постъпления (т.е. приходи минус разходи) са били по-високи при продажбата на HSY — с включване на очакваните дължими плащания за гаранцията — отколкото ако HSY беше ликвидирано. TKMS/GNSH подкрепят твърдението си с втория доклад на Deloitte. В този доклад се сравняват нетните разходи при двата

варианта. Анализът е направен на равнище ETVA и след това на равнище държава. Комисията счита, че прилагането на проверката на равнище ETVA е неправилно използване на тази проверка. Действително, както беше обсъдено в раздел 3.2 от настоящото решение, приватизацията е била решена и подкрепена финансово — вж. например държавната помощ, включена в Закон 2941/2001⁽¹⁵⁴⁾ — от правителството и ETVA никога не е била в положението на независима икономическа единица, която е свободна да извърши продажбата на HSY по начин, който да максимизира приходите ѝ и да минимизира загубите ѝ. Ето защо следва да се разгледа намесата на държавата като цяло, а не поведението на една от нейните части.

(322) Ако проверката все пак се приложи на равнище ETVA, трябва да се сравнят нетните постъпления (т.е. приходи минус разходи) за ETVA при вариант за ликвидация на HSY и при вариант за продажба на HSY. В случай на ликвидация на HSY трябва да се установи какви биха били разходите, които ETVA би направила. TKMS/GNSH твърдят, че загубата би се равнявала най-малко на заемите и гаранциите, предоставени от ETVA на HSY, които не са имали насрещна гаранция от държавата. Комисията отбелязва обаче, че никой от тези заеми или гаранции не представлява нормален разход за закриване на предприятие⁽¹⁵⁵⁾. Действително, всички тези заеми и гаранции са били предоставени от ETVA като държавен орган, тъй като те или са представлявали държавна помощ за дейностите по граждански поръчки, или са били мерки за защита на сигурността на Гърция в съответствие с член 296 от Договора⁽¹⁵⁶⁾. Поради това тези заеми и гаранции не могат да бъдат взети под внимание, когато се прилага проверката за продавач в пазарна икономика. Следователно се оказва, че като оператор в условията на пазарна икономика ETVA не би понесла значителни разходи в случай на ликвидация на HSY. При продажба на HSY ETVA би получила продажна цена от 6 млн. EUR. Що се отнася до разходите в случай на продажба на HSY, ETVA е трябвало да издаде анализираната в момента гаранция, която е била с неограничен размер и следователно е водела до потенциални плащания от десетки или дори стотици милиони евро. При сравнение на двата варианта се оказва, че инвеститор в условията на пазарна икономика би предпочел ликвидацията на корабостроителницата⁽¹⁵⁷⁾. Следователно ETVA не е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика. Ако съпоставката между продажбата и ликвидацията на HSY се извърши на равнище държава, се стига до същите заключения. Не би имало големи загуби за държавата в качеството ѝ на предприемач/собственик в случай на ликвидация на HSY, тъй като всички заеми и гаранции, предоставени от държавата (пряко или чрез ETVA) на HSY, са били предоставени от държавата като публичен орган, тъй като те или са представлявали държавна помощ за дейностите по граждански поръчки, или мерки за защитата на сигурността на Гърция в съответствие с член 296 от Договора. При продажба на HSY държавата би получила само няколко милиона евро, като същевременно, тъй като е предоставила гаранцията, е поела риска да ѝ се наложи да плаща десетки или стотици милиони евро. В заключение, държавата не е действала по начин, който е приемлив за частно предприятие при подобни обстоятелства.

- (323) Гърция, HSY и TKMS/GNSH твърдят, че рисковете за HSY да се наложи да възстановява държавна помощ са били много ограничени, тъй като по това време не е имало текущи разследвания на Комисията. Затова те твърдят, че рискът ETVА и държавата да трябва да плащат обезщетение по гаранцията е бил малък. Комисията не може да приеме това твърдение. То е равностойно на твърдението, че след като в предишните години Гърция е успявала да скрие факта, че на HSY е предоставяна неправомерна и несъвместима държавна помощ и неправилно използване на помощ, одобрена по-рано от Комисията, ѝ е било разрешено да предостави тази гаранция. Като допълнителен аргумент Комисията отбелязва, че HDW/Ferrostaal са настоявали да получат тази гаранция и не са били готови да подпишат приключването на продажбата на HSY преди получаването на гаранцията. Значението, което HDW/Ferrostaal отдават на гаранцията, доказва, че този частен инвеститор е считал, че вероятността на HSY да се наложи да възстановява държавна помощ не е била малка. Фактът, че от началото на приватизационната процедура Гърция се е ангажирала да предостави такава гаранция на участника в търга с офертата с най-висока цена, доказва също, че Гърция е смятала, че частен инвеститор ще приеме тази гаранция за много важна (условие *sine qua non* според писмото на Гърция от 23 май 2005 г., посочено в бележка под линия 148 от настоящото решение и според втория доклад на Deloitte), което може да бъде така, само ако частен инвеститор счита, че вероятността за възстановяване не е много ограничена.
- (324) Комисията отбелязва също, че при тези условия, в които е било трудно да се определи сумата на помощта, която би могла да бъде възстановена от HSY, продавач в условията на пазарна икономика, който продава HSY, най-малкото би включил в договора за продажба таван, ограничаващ потенциалното плащане за купувача. Продавач в условията на пазарна икономика не би поел риска да му се наложи да плаща стотици милиони евро, дори ако е било прието, че вероятността за плащане на такава висока сума може да е малка. Ето защо фактът, че в гаранцията не е бил включен таван, представлява допълнително доказателство, че ETVА и държавата не са действали по начин, който е приемлив за оператор в условията на пазарна икономика.
- (325) Трето, когато се оценява дали държавата е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика или не, е необходимо да се взема под внимание цялата намеса на държавата. В настоящия случай държавата е предоставила няколко големи суми за помощ, за да улесни приватизацията на HSY (т.е. държавната помощ, включена в Закон 2941/2001⁽¹⁵⁸⁾). По-конкретно тя е изплатила на работниците на HSY сумата от 4,3 млн. EUR, която те са инвестирали в рамките на увеличението на капитала на HSY. Тази мярка, чиято цел е била да се гарантира, че служителите няма да възпрепятстват продажбата на HSY, би била неприемлива за инвеститор в условията на пазарна икономика, наред с други условия, тъй като не е имало договорно задължение това да се направи и тъй като освен това служителите все още са дължали на ETVА 24 млн. EUR като продажна цена за акциите. И накрая, държавата е поискала участниците в търга да платят част от продажната цена на HSY под формата на увеличение на капитала⁽¹⁵⁹⁾. Всички тези елементи показват, че по време на продажбата на HSY държавата не е действала с целта да максимизира приходите си и да минимизира разходите си, а с целта да улесни продажбата на HSY и да продължи функционирането на корабостроителницата. Следователно по време на продажбата на HSY държавата не е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика.
- (326) На базата на всяко едно от предходните съображения Комисията стига до заключението, че инвеститор в условията на пазарна икономика не би предоставил гаранцията.
- (327) Що се отнася до наличието на предимство и идентифицирането на бенефициента, Комисията счита, че никой инвеститор не би купил цялото предприятие HSY (т.е. включително дейностите по граждански поръчки) без гаранция. Вторият доклад на Deloitte потвърждава това заключение: „Изхождайки от нашия опит и горепосочения анализ, ние сме склонни да вярваме, че никой разумен инвеститор не би бил готов да закупи HSY и същевременно да поеме допълнителен риск, свързан с държавна помощ (която в този момент не е определена, нито остойностена от ЕО) за предприятие, което а) беше под собствеността и управлението на държавно предприятие (ETVА Bank) от няколко години и същевременно, б) имаше силно отрицателна стойност на акционерния капитал наред с другите оперативни проблеми (т.е. ниска производителност, високи оперативни разходи, прекомерно голям персонал и т.н.)“. Това заключение се потвърждава и от факта, че Гърция, предвиждайки че подобна гаранция ще е необходима за привличането на частни инвеститори, е обещала в тръжната документация, че участникът в търга с най-високата цена ще получи такава гаранция⁽¹⁶⁰⁾. Заключението, че тази гаранция е била необходима за намирането на купувач на HSY е логично, тъй като инвеститор, извършващ комплексна проверка на HSY, би установил, че HSY се е възползвало от няколко мерки, които биха могли да представляват помощ, която впоследствие Комисията би могла да поиска да бъде възстановена⁽¹⁶¹⁾. Обратно на това становище Elefsis твърдят, че тази гаранция не е била необходима и по-конкретно заявяват, че те биха били готови да купят HSY без такава гаранция, което се доказва от факта, че в тръжната им оферта за закупуването на HSY те не са определили тази гаранция като условие за закупуването на HSY. Комисията счита, че твърдението на Elefsis не е правдоподобно. Комисията припомня първо, че дори ако беше вярно, че Elefsis не са изисквали подобна гаранция в тръжната си оферта, това не означава, че ако Elefsis бяха избрани за предпочитан участник в търга, те не биха изисквали тази гаранция на по-късен етап от преговорите с продавача⁽¹⁶²⁾. Твърде вероятно е, че Elefsis щяха да постъпят по този начин.

Действително, веднага щом HSY беше продадено на HDW/Ferrostaal, Elefsis започнаха да внасят жалби в Комисията, в които се заявява, че HSY се е възползвало от няколко на брой и големи държавни помощи, които Комисията трябва да си възстанови. Инвеститор, който е убеден, че дадено предприятие е получило десетки милиони евро несъвместима помощ, не би поел сам риска да закупи това предприятие, освен ако не получи гаранция. Поради това Комисията отхвърля твърдението на Elefsis и счита, че без тази гаранция никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би закупил цялото предприятие HSY, т.е. HSY с неговите дейности по граждански поръчки. Както вече беше посочено, ако HSY не беше продадено, Гърция би могла да продължи да подпомага военните дейности на базата на член 296 от Договора. Обратно, поради член 87 от Договора на Гърция нямаше да бъде позволено да предоставя финансова помощ за дейностите по граждански поръчки. Комисията отбелязва, че финансовото състояние на HSY се е влошило чувствително между 1998 и 2002 г. Въпреки че HSY не публикува отделни сметки за дейностите по граждански поръчки, е логично да се предположи, че тези дейности са натрупали големи загуби през тези години. Освен кораборемонтната дейност, трите основни договора за поръчки, различни от военни, изпълнявани през тези години, са били договорите с ISAP, OSE и Strintzis. Както беше обяснено в настоящото решение (вж. описанието и оценката на мярка E12в), договорите с ISAP, OSE са се изпълнявали с големи закъснения, които са принудили HSY да заплаща големи неустойки и да предоставя безплатен железопътен подвижен състав, което също е представлявало висок разход за HSY. Ето защо е ясно, че тези договори са водели до големи загуби. Както още беше обяснено в настоящото решение, сключеният със Strintzis в началото на 1999 г. договор е бил голям провал за HSY. Договорът е бил анулиран през 2002 г., HSY е трябвало да плати на Strintzis обезщетенията по договора и през 2004 г. е продало корпусите на цена, която е била само малка част от разходите от десетки милиони евро, които HSY е направило за построяването на тези корпуси. Следователно този договор също е носел големи загуби. И накрая, последната гражданска дейност е била ремонтът на кораби. Това е бизнес с малки печалби, тъй като съществува ожесточена конкуренция между корабостроителниците. Поради това Комисията се съмнява, че тази дейност е била печеливша и определено тя не е била в състояние да компенсира големите загуби, произтичащи от договорите с ISAP, OSE и Strintzis. Следователно е логично да се предположи, че дейностите по граждански поръчки са натрупали големи загуби до 2002 г. Както беше посочено в настоящото решение, тези дейности са били подпомагани непрекъснато с помощ, част от която сега трябва да бъде възстановена. Преди всичко неспособността да се изпълнят коректно договорите с ISAP, OSE и Strintzis доказва, че ако не бяха закупени от голямо предприятие и ако не бяха се възползвали от неговите технически способности и умения за управление на проекти, дейностите по граждански поръчки щяха да продължат да трупат загуби. Вторият доклад на Deloitte потвърждава, че HSY е имало „оперативни проблеми (т.е. ниска производителност, високи оперативни разходи, раздут персонал и т.н.)“ Следователно, ако дейностите по граждански поръчки не бяха продадени, те би следвало бързо да бъдат прекратени (освен ако Гърция не беше продължила да предоставя

неправомерна и несъвместима помощ за тези дейности). В обобщение, в настоящото съображение Комисията доказва, че без гаранцията никой инвеститор не би купил дейностите на HSY по граждански поръчки и ако тези дейности не бяха купени, те щяха да спрат бързо. Комисията заключава, че бенефициентът на гаранцията е HSY и че предимството позволява продължаването на дейностите по граждански поръчки.

- (328) Elefsis не са съгласни с предходното заключение по отношение на идентифицирането на бенефициента. Elefsis твърдят, че освен HSY, HDW/Ferrostaal също са били бенефициент на гаранцията, предоставена от ETVA. Комисията не приема тази оценка. Както беше отбелязано, в предложената на участниците в търга тръжна документация вече е било посочено, че те ще бъдат компенсирани, ако на HSY се наложи да възстановява държавна помощ. Това означава, че когато HDW/Ferrostaal са направили своята тръжна оферта за закупуването на HSY, те са предполагали, че ако HSY трябва да възстановява помощ, те ще получат съответното обезщетение от ETVA⁽¹⁶³⁾. С други думи, предложената от HDW/Ferrostaal покупна цена вече е била съобразена с гаранцията за обезщетение. Следователно гаранцията не е облагодетелствала HDW/Ferrostaal.
- (329) Комисията заключава, че предоставената от ETVA на HDW/Ferrostaal гаранция представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора и бенефициентът на тази помощ е HSY. Тъй като, в противоречие с изискването, посочено в член 88, параграф 3 от Договора, помощта е била предоставена без предварително уведомление, тя представлява неправомерна помощ.
- (330) Що се отнася до гаранцията, предоставена от гръцката държава на Piraeus Bank, тя също представлява помощ. Тя е избирателна помощ, финансирана чрез държавни ресурси. Инвеститор в условията на пазарна икономика, който продава ETVA, не би предоставил такава гаранция. Действително, единственото оправдание за предоставянето на тази помощ е била гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal. Ако тази гаранция не беше предоставена, не би било необходимо да се предоставя гаранцията на Piraeus Bank. Тъй като, както беше обяснено, никой инвеститор в условията на пазарна икономика не би предоставил гаранцията, предоставена от ETVA, която представлява държавна помощ, никой

инвеститор в условията на пазарна икономика не би предоставил и гаранцията на Piraeus Bank (тъй като втората гаранция не би била необходима, т.е. тя би била неуместна). По отношение на обезщетението на бенефициента на гаранцията, предоставена от държавата на Piraeus Bank, Комисията припомня, че настоящата процедура засяга потенциална държавна помощ за HSY. В решението за разширяване не се посочва друг потенциален бенефициент. Следователно в рамките на настоящата процедура може да се разследва само помощ за HSY. Ако се окаже, че гаранцията, предоставена от държавата на Piraeus Bank представлява помощ за HSY, тя не би представлявала допълнителна държавна помощ в добавка към държавната помощ, включена в гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal. И наистина, благодарение именно на втората гаранция частен инвеститор е приел да закупи HSY и така са били спасени дейностите на HSY по граждански поръчки. С други думи, предоставената от държавата на Piraeus Bank гаранция не предоставя допълнително предимство на HSY и следователно не може да представлява допълнителна помощ за HSY: цялото предимство за HSY е предоставено с гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal. Следователно в настоящата процедура, която засяга потенциалната държавна помощ за HSY, Комисията не трябва да приема окончателно становище относно установяването на бенефициента на гаранцията, предоставена от гръцката държава на Piraeus Bank и Комисията не трябва да разследва допълнително посочената гаранция. Достатъчно е да се разследва първата гаранция — гаранцията от ETVA за HDW/Ferrostaal — и тя да се отмени, ако представлява несъвместима помощ за HSY.

4.16.5.3. Съвместимост с общия пазар

- (331) По отношение на гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal, Комисията не разбира как тази помощ би могла да бъде определена за съвместима на базата на член 87, параграфи 2 и 3 от Договора. Що се отнася до член 87, параграф 3, буква в) от Договора, Комисията отбелязва, че предприятието HSY е било в затруднение. Комисията вече посочи, че помощта за корабостроенето от 1 януари 1999 г. се регулира от Регламент (ЕО) № 1540/98. В член 5 се посочва, че помощ за реструктуриране „може по изключение да се счита за съвместима с общия пазар, при условие че съответства на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение“. Насоките, приложими в момента на предоставяне на гаранцията, са били насоките за ОП от 1999 г. Гаранцията очевидно не е отговаряла на всички условия за разрешаване на помощта, посочени в раздел 3.2.2 от насоките. Например при условие б) „Възстановяване на жизнеспособността“ предоставянето на помощта трябва да става „при условие че съществува план за реструктуриране, който трябва да е одобрен от Комисията във всички случаи на индивидуална помощ“. Комисията отбелязва, че предоставянето на помощта не е зависело от прилагането на план за реструктуриране. Освен това този план, тъй като не е представен на Комисията, не е бил одобрен от нея. В насоките се посочва още, че „планът трябва да бъде представен на Комисията с цялата съответна информация“. Тази предварителна консултация с Комисията е била особено необходима за

този случай, тъй като Комисията вече е одобрявала план за реструктуриране през 1997 г., който не е успял за възстанови жизнеспособността на HSY. Гаранцията е нарушила и условието „един път — последен път“, посочено в раздел 3.2.3 от насоките за ОП от 1999 г. Действително, с решение N 401/97 Комисията е разрешила инвестиционна помощ съгласно Директива 90/684/ЕИО, която е била вид помощ за реструктуриране⁽¹⁶⁴⁾. Както е отбелязано в анализа на мярка P1, държавата е предоставила тази мярка през декември 1997 г. (но не я е изплатила). Както беше посочено в настоящото решение, в годините преди приватизацията от 2001—2002 г. предприятието е получило и няколко помощи, за които не е направено уведомление и които са несъвместими. Помощта за реструктуриране, разрешена с решение С 10/94, е била предоставена на корабостроителницата, но свързаните с нейното одобрение условия не са били изпълнени.

- (332) Тъй като гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal, представлява несъвместима помощ в полза на HSY, Комисията счита, че тя трябва да бъде прекратена незабавно.

4.16.5.4. Забрана *per se* на гаранцията

- (333) Както се посочва в решението за разширяване, гаранцията, предоставена на HDW/Ferrostaal, е несъвместима с общия пазар по втора причина. Комисията счита, че тя е несъвместима *per se*, тъй като, възпрепятствайки наличието на „*effet utile*“ на възстановяването на помощ от HSY, тя възпрепятства прилагането на правилата за държавната помощ.
- (334) TKMS/GNSH и HSY оспорват това становище. По-конкретно, те припомнят, че HSY не е получател на плащане за обезщетение. Наистина гаранцията, издадена от ETVA, обезпечава HDW/Ferrostaal, а не HSY. Следователно, ако Комисията нареди възстановяването на помощта, HSY ще трябва да извърши възстановяването и това ще възстанови първоначалното положение. TKMS/GNSH не разбират защо компенсацията на TKMS/GNSH (като приемник на HDW/Ferrostaal) ще лиши от основание това заключение. Действително, TKMS/GNSH не са задължени да реинвестират полученото обезщетение в HSY.
- (335) Комисията отбелязва, че 100 % от акциите на HSY са били закупени от HDW/Ferrostaal и сега са собственост на TKMS/GNSH. Това означава, че дори ако HSY и неговият акционер са две различни юридически лица, те образуват една единствена икономическа единица. Благодарение на гаранцията тази икономическа единица ще бъде компенсирана 100 % за всяка помощ, която ще се наложи да възстанови на държавата. Ето защо Комисията счита, че това представлява обезсмисляне на „*effet utile*“ на всяко решение за възстановяване.

- (336) Що се отнася до липсата на правно условие, принуждаващо TKMS/GNSH да реинвестират в HSY всяка получена компенсация, Комисията не разбира как това би лишило от основание предходното заключение. Освен това Комисията отбелязва, че макар и да няма задължение, няма и забрана това да бъде направено. Следователно TKMS/GNSH са можели да вложат получената компенсация в HSY. Освен това може логично да се очаква, че след като TKMS е преуспяваща частна група, финансовите ѝ ресурси са оптимално разпределени между различните юридически лица на групата. Следователно е логично да се предположи, че ако едно юридическо лице от групата трябва да плати глоба и друго юридическо лице получи обезщетение за тази глоба, ръководството на групата ще реши да прехвърли въпросната сума на първото юридическо лице, възстановявайки по този начин оптималното разпределение на ресурсите между различните юридически лица в групата. С други думи, дори ако не съществува задължение TKMS/GNSH да вложи отново средствата в HSY, изглежда вероятно ръководството да реши да го направи.
- (337) Комисията заключава, че гаранцията, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal, е *per se* несъвместима с правилата за държавната помощ.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- (338) Комисията установи, че от шестнадесетте мерки, включени в официалната процедура по разследване, някои не представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1, някои представляват съвместима помощ, няколко представляват несъвместима помощ, а няколко мерки за помощ, одобрени от Комисията в миналото, са били използвани неправилно. За случаите на несъвместима помощ, предоставена в нарушение на разпоредбите на член 88, параграф 3 от Договора, и за случаите на неправилно използвана помощ, Комисията заключи, че помощта следва да бъде възстановена.
- (339) Комисията счита, че следният проблем би могъл да възпрепятства ефективното възстановяване на тази помощ и че е необходимо да се наложат допълнителни условия, за да се избегне това. Обяснението ще бъде представено в следващия раздел.

5.1. Необходимост да се гарантира, че възстановяването на помощта в полза на дейностите на HSY по граждански поръчки няма да се финансира частично от дейностите по военни поръчки

- (340) Както е обяснено в раздел 3.3 и приложено по отношение на разглежданите мерки, Комисията прие, че ако на корабостроителницата е предоставена помощ, която не е определена за финансиране на конкретна

дейност, може да се счита, че 75 % от помощта е била в полза на дейностите по военни поръчки и 25 % — в полза на дейностите по граждански поръчки. Това заключение следва от факта, че HSY няма отделни сметки и поради това използването на сметките не може да бъде проследено.

- (341) Ако обаче Комисията приеме, че със 75 % от всеки приток на държавни средства ще се финансират дейностите на корабостроителницата по военни поръчки, тя трябва да заключи също, че 75 % от всяко изразходване на средства от корабостроителницата ще бъдат осигурени от частта на HSY с военно предназначение. С други думи, 75 евроцента от всяко евро, възстановени от HSY, са платени от частта на HSY с военно предназначение. Изискването HSY да възстанови помощта, получена от дейностите по граждански поръчки, ще възстанови първоначалното положение на дейностите на корабостроителницата по граждански поръчки, само ако Гърция представи на Комисията надеждно доказателство, че това възстановяване е било финансирано изключително от частта на корабостроителницата с гражданско предназначение.
- (342) С други думи, тъй като по-голямата част от дейностите на HSY са с военно предназначение и HSY не води отделни сметки за дейностите по граждански поръчки, очевидно съществува риск възстановяването на помощ, получена от дейностите по граждански поръчки, да бъде финансирана основно чрез средства, които иначе биха финансирали дейностите по военни поръчки. Възстановяването, което би следвало да бъде изцяло за сметка на частта на корабостроителницата с гражданско предназначение, би се поело основно от частта с военно предназначение. Тъй като държавата е предоставяла няколко пъти голяма финансова помощ и финансирала за дейностите на HSY по военни поръчки (165), използването на средства, които иначе биха финансирали дейностите по военни поръчки, в полза на дейностите на HSY по граждански поръчки, е равностойно на прехвърляне на държавна помощ за дейностите по граждански поръчки на корабостроителницата. С други думи, част от финансовата помощ, предоставена от държавата за дейностите по военни поръчки, всъщност би подпомогнала дейностите на HSY по граждански поръчки (и следователно не попада в приложното поле на член 296 от Договора. Действително, тези средства не могат да се считат за необходими за финансирането на военното производство, тъй като те не са използвани за тази цел). Следователно първоначалното положение на гражданските пазари няма да бъде възстановено и освен това на дейностите на HSY по граждански поръчки автоматично ще бъде предоставена допълнителна несъвместима помощ.

- (343) Следователно, за да се възстанови положението, което би съществувало без държавна помощ, и за да се предотврати предоставянето на допълнителна помощ за дейностите по военни поръчки, Гърция ще трябва да гарантира, че помощта се възстановява изключително от частта на корабостроителницата с гражданско предназначение (166),

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Помощта в полза на инвестиционните разходи, които са направени от HSY преди 31 декември 2001 г. и които са свързани с инвестиционната програма, описана в решението на Комисията от 15 юли 1997 г. относно дело N 401/97 (тази мярка беше наречена мярка P1 в преамбюла на настоящото решение), попада в приложното поле на решението на Комисията от 15 юли 1997 г.

Всяка помощ в полза на други инвестиционни разходи, направени от HSY — и по-специално инвестиционните разходи, направени след 31 декември 2001 г. — не попада в приложното поле на решението от 15 юли 1997 г. и е несъвместима с общия пазар.

Член 2

Гаранцията, която Гърция е предоставила на ETVA с решение от 8 декември 1999 г. и която покрива заем от 4,67 милиарда GRD (13,72 млн. EUR), предоставен от ETVA на HSY (тази мярка беше наречена мярка P2 в преамбюла на настоящото решение), представлява помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и която е несъвместима с общия пазар.

Ако гаранцията все още не е изплатена към датата на настоящото решение, държавната гаранция се прекратява незабавно. Освен това следва да се възстанови помощ за периода от изплащането на гарантирания заем на HSY до изтичането на срока на гаранцията.

Помощта за възстановяване възлиза на разликата между референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки и общия разход за гарантирания заем (лихвен процент плюс гаранционната премия, платени от HSY).

Член 3

Заемът на стойност 1,56 милиарда GRD (4,58 млн. EUR), който е предоставен през 1999 г. от ETVA на HSY и е възстановен през 2004 г. (тази мярка беше наречена мярка P3 в преамбюла на настоящото решение), представлява помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО и която е несъвместима с общия пазар.

За периода от изплащането на заема на HSY до неговото връщане помощта, която следва да се възстанови, възлиза на разликата между референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки и лихвения процент за заема.

Член 4

Двугодишният заем на стойност 13,75 млн. EUR, който е сключен на 31 май 2002 г. между ETVA и HSY и не е изплатен изобщо на HSY (тази мярка беше наречена мярка P4 в преамбюла на настоящото решение), не представлява помощ.

Член 5

Помощта на стойност 54 милиарда GRD (160 млн. EUR), която беше разрешена от Комисията с решение от 15 юли 1997 г. по дело за държавна помощ C 10/94 (тази мярка беше наречена мярка E7 в преамбюла на настоящото решение), е била използвана неправилно и тя трябва да бъде възстановена.

Член 6

Помощта на стойност 29,5 млн. EUR, която беше разрешена от Комисията с решение от 5 юни 2002 г. по дело N 513/01 (тази мярка беше наречена мярка E8 в преамбюла на настоящото решение), е била използвана неправилно и тя трябва да бъде възстановена.

Член 7

75 % от капиталовата инжекция на стойност 8,72 милиарда GRD (25,6 млн. EUR), направена от ETVA в HSY през 1996 и 1997 г. (тази мярка беше наречена мярка E9 в преамбюла на настоящото решение), попада в приложното поле на член 296 от Договора. Останалите 25 % представляват помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и която е съвместима с общия пазар.

Член 8

Капиталовата инжекция на стойност 800 млн. GRD (2,3 млн. EUR), направена от ETVA в HSY на 20 май 1998 г. (това увеличение на капитала, както и следващите две, бяха наречени мярка E10 в преамбюла на настоящото решение), не представлява помощ.

Капиталовите инжекции на стойност 321 млн. GRD (0,9 млн. EUR) и 397 млн. GRD (1,2 млн. EUR), направени от ETVA в HSY съответно на 24 юни 1999 г. и на 22 май 2000 г. представляват помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и която е несъвместима с общия пазар. Тази помощ трябва да бъде възстановена.

Член 9

Насрещните гаранции, предоставени от държавата на ETVA, за да гарантира гаранциите, издадени от ETVA в рамките на договорите, които HSY е сключило с Hellenic Railway Organization (OSE) и с Athens-Piraeus Electric Railways (ISAP) (тази мярка беше наречена мярка E126 в преамбюла на настоящото решение), представляват помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО и която е несъвместима с общия пазар.

В случая с насрещната гаранция, свързана с договорите с ISAP, помощта се равнява на разликата между годишната такса от 480 базисни точки (т.е. 4,8 %) и действително изплатените премии от HSY (т.е. гаранционната премия, платена на ETVA плюс гаранционната премия, платена на държавата). Тази помощ следва да бъде възстановена за периода до изтичането на срока на държавните насрещни гаранции.

В случая с насрещните гаранции, свързани с договорите с OSE, ако те все още не са изплатени, те трябва да бъдат прекратени незабавно. Освен това следва да бъде възстановена помощ за периода, започващ от влизането в сила на насрещните гаранции. Помощта, която трябва да бъде възстановена, се равнява на разликата между годишната такса от 680 базисни точки (т.е. 6,8 %) и действително изплатените премии от HSY (т.е. гаранционната премия, изплатена на ETVA плюс гаранционната премия, платена на държавата).

Член 10

Изпълнението на договорите, съществуващи между HSY, от една страна, и OSE и ISAP, от друга страна, както и измененията на договорите, приети от OSE през 2002—2003 г. (тези мерки бяха наречени мярка E12в в преамбюла на настоящото решение), не представляват помощ.

Член 11

Заемът на стойност 16,9 милиарда GRD (49,7 млн. EUR), предоставен на 29 октомври 1999 г. от ETVA на HSY и върнат през 2004 г. (тази мярка беше наречена мярка E13а в преамбюла на настоящото решение) представлява помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и която е несъвместима с общия пазар.

Помощта, която следва да бъде възстановена за периода до юни 2001 г., е разликата между референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки и действително изплатения лихвен процент на ETVA от HSY.

За периода от посочения момент до възстановяването на заема помощта, която следва да се възстанови, е разликата между референтната ставка за Гърция, увеличена с 400 базисни точки и действително изплатения лихвен процент от HSY на ETVA.

Член 12

Гаранциите от 3,26 млн. EUR и от 3,38 млн. EUR, предоставени от ETVA съответно на 4 март 1999 г. и на 17 юни 1999 г. и отменени през 2002 г. (тези мерки бяха наречени мярка E13б в преамбюла на настоящото решение), представляват помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и която е несъвместима с общия пазар.

Помощта, която следва да бъде възстановена за периода до отменянето на гаранциите, се равнява на разликата между годишната гаранционна премия от 480 базисни точки (т.е. 4,8 %) и действително изплатената гаранционна премия от HSY.

Член 13

75 % от държавната гаранция, предоставена на 8 декември 1999 г. за гарантиране на заем на стойност 10 милиарда GRD (29,3 млн. EUR), предоставен от ETVA на HSY (тази мярка беше наречена мярка E14 в преамбюла на настоящото решение), попада в приложното поле на член 296 от Договора.

Останалите 25 % от държавната гаранция не попадат в приложното поле на член 296 от Договора и представляват помощ, която е била приведена в действие в нарушение на

член 88, параграф 3 от Договора. 750 млн. GRD (2,20 млн. EUR) от тази помощ са съвместими с общия пазар до 31 март 2002 г. След тази дата само 1,32 млн. EUR са съвместими с общия пазар. Останалата част от помощта е съвместима.

Ако все още държавната гаранция не е изплатена, частта от тази гаранция, която представлява несъвместима помощ (т.е. 25 % още неизплатената гаранция минус 1,32 млн. EUR, които са съвместими), трябва да бъде прекратена незабавно.

Освен това за периода, започващ от плащането на гарантирания заем на HSY до изтичането на срока на несъвместимата държавна гаранция, следва да бъде възстановена помощ, равняваща се на разликата на референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки и общия разход за гарантирания заем (лихвения процент плюс гаранционната премия, платена от HSY).

Тази помощ е изчислена по отношение на частта от държавната гаранция, която представлява несъвместима помощ.

Член 14

75 % от заемите на стойност 1,99 милиарда GRD (5,9 млн. EUR), 10 млн. USD и 5 млн. USD, предоставени от ETVA на HSY съответно на 25 юли 1997 г., 15 октомври 1997 г. и 27 януари 1998 г. (тези мерки бяха наречени мярка E16 в преамбюла на настоящото решение), попадат в приложното поле на член 296 от Договора.

Останалите 25 % от заемите представляват помощ.

Помощта, включена в първия заем, чието изражение е било в драхми, се равнява на разликата между референтната ставка за Гърция, увеличена с 400 базисни точки и лихвения процент, платен от HSY. Помощта, включена във втория и в третия заем, чието изражение е било в щатски долари, се равнява на разликата между US LIBOR, увеличен с 475 базисни точки и лихвения процент, платен от HSY.

И в трите случая помощта е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и е несъвместима с общия пазар.

Следователно тази помощ трябва да бъде възстановена.

Член 15

25 % от 81,3 млн. EUR и от 40 млн. EUR, които представляват приблизителни размери на прекомерните авансови плащания, извършени от Гръцкия военноморски флот през 2000 и 2001 г., надвишаващи разходите, направени от HSY при изпълнението на съответните договори през посочения период (тези мерки бяха наречени мярка E17 в преамбюла на настоящото решение), представляват помощ в продължение на една година.

Тази помощ е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и е несъвместима с общия пазар. Помощта, която следва да бъде възстановена, се равнява на референтната ставка за Гърция, увеличена с 600 базисни точки, която трябва да бъде отчетена за период от една година.

Член 16

Гаранцията за компенсация, предоставена от ETVA на HDW/Ferrostaal, в която се предвижда, че ETVA ще обезщети HDW/Ferrostaal за всяка държавна помощ, възстановена от HSY (тази мярка беше част от мярката, наречена E18в в преамбюла на настоящото решение), представлява помощ, която е била приведена в действие в нарушение на член 88, параграф 3 от Договора и която е несъвместима с общия пазар. Освен това гаранцията е *per se* несъвместима с общия пазар. Поради това гаранцията следва да бъде прекратена незабавно.

Член 17

Тъй като помощта за възстановяване, определена в членове 2, 3, 5, 6, 8, 9 и от 11 до 15, е облагодетелствала изключително дейностите на HSY по граждански поръчки, тя следва да бъде възстановена от дейностите на HSY по граждански поръчки. В тази връзка Гърция трябва да представи подробни доказателства — включително потвърждение от независимия одитор, извършващ одит на сметките на предприятието — че възстановяването е било финансирано изключително от частта на HSY с гражданско предназначение.

Член 18

1. Гърция възстановява от HSY помощта, която подлежи на възстановяване, както е посочено в членове 2, 3, 5, 6, 8, 9 и от 11 до 15.
2. На сумите, които следва да се възстановят, се начислява лихва от датата, на която са предоставени на HSY, до тяхното действително възстановяване.
3. Лихвеният процент се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽¹⁶⁷⁾.
4. Възстановяването на помощта се извършва незабавно и ефективно.

5. Гърция осигурява изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца след датата, на която е уведомена за него.

Член 19

1. В рамките на два месеца след уведомлението за настоящото решение Гърция ще предостави следната информация на Комисията:

- а) сумата (главница и лихви върху сумата за възстановяване), която ще бъде възстановена от получателя;
- б) подробно описание на вече предприетите и планираните мерки за съобразяване с настоящото решение;
- в) документи, доказващи, че на получателя е било разпоредено да върне помощта.

2. Гърция уведомява Комисията за напредъка на националните мерки, предприети за изпълнение на настоящото решение, до пълното възстановяване на помощта. При поискване от страна на Комисията тя предава незабавно информация относно предприетите и планираните мерки за съобразяване с настоящото решение. Гърция също така предоставя подробна информация относно сумите на помощта и лихвите върху сумата за възстановяване, които вече са възстановени от получателя.

Член 20

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на 2 юли 2008 година.

За Комисията

Neelie KROES

Член на Комисията

- (¹) Откриването на процедурата беше обявено в ОВ С 202, 10.8.2004 г., стр. 3. Разширяването на обхвата на процедурата беше обявено в ОВ С 236, 30.9.2006 г., стр. 40.
- (²) ОВ С 47, 12.2.1998 г., стр. 3. Решението беше изпратено на Гърция на 1 август 1997 г. (писмо SG(97)D 6556).
- (³) ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.
- (⁴) ОВ С 202, 10.8.2004 г., стр. 3.
- (⁵) Вж. бележка под линия 1.
- (⁶) Вж. бележка под линия 1.
- (⁷) Вж. бележка под линия 1.
- (⁸) Действително, припомняме, че всички представени становища на заинтересовани страни трябва да бъдат изпратени на Гърция за мнение. Гърция разполага с един месец за отговор. Тъй като някои становища са доста обемисти, Гърция би могла да поиска по-дълго време за отговор. Ако някои твърдения не са убедително подкрепени, Комисията би могла да поиска повече документи в подкрепа на тези твърдения. На Комисията може още да се наложи да зададе на Гърция точни въпроси по нови теми, повдигнати в мнение на заинтересована страна.
- (⁹) Това писмо се състои от 65 страници, плюс 290 страници приложения, писмото от 24 април се състои от 35 страници плюс 900 страници приложения, а писмото от 2 юни се състои от 63 страници плюс 1 750 страници приложения.
- (¹⁰) Предоставената в тази част информация до голяма степен е взета от документа „Hellenic Shipyards S.A. — Меморандум с поверителна информация — Alpha Finance/Commercial Bank of Greece/KPMG/Elias SP. Paraskevas“ от март 2001 г., който беше разпространен сред заинтересованите участници в търга. Копие от този доклад беше предоставено от ТКМС/GNSH в писмото им от 21 юни 2007 г.
- (¹¹) ОВ L 380, 31.12.1990 г., стр. 27. Специални разпоредби, засягащи Гърция, се съдържат в член 10.
- (¹²) ОВ С 88, 30.3.1993 г., стр. 6.
- (¹³) ОВ С 138, 20.5.1994 г., стр. 2.
- (¹⁴) PV(95) 1258, 26.7.1995 г., SEC(95) 1322/2, 24.7.1995 г.
- (¹⁵) ОВ С 68, 6.3.1996 г., стр. 4.
- (¹⁶) ОВ С 80, 13.3.1997 г., стр. 8.
- (¹⁷) ОВ L 148, 6.6.1997 г., стр. 1.
- (¹⁸) ОВ С 306, 8.10.1997 г., стр. 5.
- (¹⁹) Сливането беше разрешено от Комисията с Решение за сливане М.2772 от 25.4.2002 г. (ОВ С 143, 15.6.2002 г., стр. 7).
- (²⁰) Сливането беше разрешено от Комисията с Решение за сливане М.3596 от 10.12.2004 г. (ОВ С 103, 29.4.2006 г., стр. 30).
- (²¹) Сливането беше разрешено от Комисията с Решение за сливане М.3932 от 10.11.2005 г. (ОВ С 287, 18.11.2005 г., стр. 5).
- (²²) ОВ С 186, 6.8.2002 г., стр. 5.
- (²³) ОВ L 75, 22.3.2005 г., стр. 44.
- (²⁴) Гръцките власти потвърдиха тази оценка в тяхно писмо от 20 октомври 2004 г.
- (²⁵) Раздел 2.1 от писмото от 20 октомври 2004 г.
- (²⁶) За да се оценят собствените ресурси на дружеството, стойността на нетния собствен капитал е много по-подходяща от акционерния капитал. Действително, нетният капитал отчита задържаните печалби и загубите от предходните години, които съответно увеличават или намаляват собствените ресурси на предприятието.
- (²⁷) ОВ С 273, 9.9.1997 г., стр. 3.

- (²⁸) Комисията отбелязва, че HSY е направило опит да получи заем на пазара на по-ниска ставка, но без успех. Този факт е виден от протоколите на Съвета на директорите на HSY от 1 декември 1998 г. и 27 януари 1999 г., копия от които бяха предоставени от TKMS/GNSH в писмото им от 21 юни 2007 г. Опитът за получаване на заем на пазара е отразен и в пресата. („Hellenic Shipyards за първи път кандидатства за заем на европейския пазар“, *Reuters News*, 19 март 1999 г.)
- (²⁹) Благодарение на отписването на дълг, приложено от държавата, HSY почти не е имала дългове, поради което разходите за лихви (т.е. лихвен процент, плащан на банките заемодатели) са били изключително ниски през 1997 и 1998 г. (през следващите години те са се повишили значително). Ако през 1997 и 1998 г. разходите за лихви са били в по-нормален размер, финансовите резултати биха били по-малко благоприятни и вероятно през 1998 г. нямаше да бъде регистрирана печалба.
- (³⁰) В плана за реструктуриране е предвидено и съществено увеличаване на дейностите за преустройство на кораби след 1998 г. HSY не успя да постигнат тази цел.
- (³¹) Всъщност това беше първият договор за корабостроене, сключен с частно предприятие от почти две десетилетия.
- (³²) От първата година сметките на HSY са включвали предвиждане на суми за очакваните загуби, произтичащи от изпълнението на този договор. През следващите години размерът на тези предвидени суми е нараствал ежегодно. Освен това, изглежда тези предвидени суми са били недостатъчни, тъй като TKMS/GNSH са започнали съдебно производство в тази връзка срещу продавача на HSY. По отношение на причините за сключване на договор, който, разглеждан самостоятелно, не е рентабилен, Комисията отбелязва, че чрез сключването на този договор ръководството може би е очаквало да покрие част от постоянните разходи на корабостроителницата (книгата за поръчки на корабостроителницата е била празна по това време) и съответно да намали очакваната загуба на корабостроителницата.
- (³³) Този договор е отразен в пресата. Вж. например „Hellenic успя да сключи жизненоважен договор за подводници“, *Lloyd's List International*, 30 юли 1999 г.
- (³⁴) Според стр. 5—12 от доклада на Deloitte Financial Advisory Services (наричан по-долу „първият доклад на Deloitte“), представен от HSY в подкрепа на мненията на предприятието по отношение на решението за разширяване, строителството на подводниците е щяло да започне едва през 2003 г.
- (³⁵) Според статии в пресата, ръководството на HSY е предупредило акционерите още през октомври 1999 г. за очакваните затруднения (вж. статията, цитирана в бележка под линия 38). Според протоколите от заседания на Съвета на директорите на HSY от 1 декември 1998 г. са се очаквали загуби през 1999 г. Ръководството на HSY призна публично, че в началото на декември 1999 г. се е предвиждало корабостроителницата да натрупа загуби от 10 милиарда GRD (29 млн. EUR) за 1999 г. и за 2000 г. („Шефът на Hellenic очаква печалба през 2001 г.“, *Lloyd's List*, 6 декември 1999 г.). Вероятността за подобна голяма загуба за 1999 г. вече е била съобщена от пресата през ноември 1999 г. („Екипът на Brown & Root отстранен от Hellenic“, *Lloyd's List*, 19 ноември 1999 г.).
- (³⁶) Освен ако държавата беше предоставила допълнителна (несъвместима) помощ в подкрепа на дейностите на корабостроителницата по граждански поръчки и широкомащабна подкрепа за дейностите по военни поръчки.
- (³⁷) Поради това корабостроителницата не пое риска да получи инвестиционна помощ, обещана от гръцките власти, които определиха датата 31 декември 1999 г. за завършване на програмата. Според гръцкото законодателство, за да се получи удължаване на този срок е било необходимо да са направени поне 50 % от разходите.
- (³⁸) В документа „Hellenic Shipyards S.A. — Меморандум с поверителна информация — Alpha Finance/Commercial Bank of Greece/KPMG/Elias SP. Paraskevas“ от март 2001 г., който беше предоставен на заинтересованите участници в търга (копие от този доклад беше предоставено от TKMS/GNSH в писмото им от 21 юни 2007 г.), съдържа следното описание: „През 1999 г. обаче отново се получиха отрицателни финансови резултати на дружеството. Brown & Root настояваха да се продължи със структурните промени на персонала. Тези промени не бяха приети от акционерите (банка ЕТВА и служителите) и договорът на Brown & Root беше прекратен“ (стр. 15). Статиите в пресата са по-категорични: „Предполага се, че ръководството е информирало собствениците на Hellenic още миналия октомври, че настоящата година ще бъде лоша, ако не се предприемат мерки за оптимизиране на работната сила, която е съсобственик на корабостроителницата заедно с държавна банка. С изразходването за първи път от години на средства за модернизация на Hellenic новото оборудване направи още по-сериозен отчетения проблем с раздутия персонал, но до момента акционерите отхвърлят предложенията за съкращаване на минимум 250 души, заети предимно в администрацията. Същевременно ръководството се опитваше да въведе по-голяма гъвкавост в работните практики на корабостроителницата. Но основният резултат изглежда е бил отблъскване на професионните лидери, които потърсиха начин да отстранят осемчленния управленски екип, ръководен от г-н Гроувс, командирован от Brown & Root.“

- (³⁹) Съображение 68 от Решението на Комисията от 16 юни 2004 г. относно мерките, приведени в действие от Испания в полза на Siderurgica Anón SA (ОВ L 311, 26.11.2005 г., стр. 22); съображение 42 от Решението на Комисията от 11 декември 2002 г. относно държавната помощ, приведена в действие от Испания в полза на Sniace SA (ОВ L 108, 30.4.2003 г., стр. 35).
- (⁴⁰) Вж. бележка под линия 34.
- (⁴¹) стр. 5—19 от доклада.
- (⁴²) Вж. бележка под линия 28.
- (⁴³) Тук Комисията описва някои от грешките, които се съдържат в глава 5.0 „Кредитоспособност на Hellenic Shipyards S.A.“ от първия доклад Deloitte.
- Първо, по отношение на „Изпълнение на инвестиционния план (състояние и развитие)“ на стр. 4—5 в първия доклад Deloitte се твърди, че на 30 юни 1999 г. „заверената стойност надвишава 50 % от общата инвестиция“. В действителност обаче на 30 юни 1999 г. заверената стойност е съставлявала 18 % от общата инвестиционна програма. Това показва, че осъществяването на инвестиционния план е ставало бавно. Поради това „Състояние и развитие“ от плана е било по-скоро отрицателен фактор в таблицата на стр. 5—2 от доклада.
- Второ, по отношение на критерия „Наличие на имущество, върху което може да бъде учредено вещно право“ (стр. 5—5 и 5—6), Комисията счита, че този елемент няма връзка с оценката дали частна банка би предоставила кредитите и гаранциите, предоставени от ETVA и държавата. Действително, посочените заеми и гаранции не са били обезпечени със залог върху имущество. Когато се оценява дали кредит или гаранция, предоставени от държавата представляват помощ, трябва да се оцени дали точно тази транзакция би била приемлива за частен инвеститор. Не е необходимо Комисията да оценява дали HSY, чрез сключването на друг тип договор, предоставящ повече права на заемодателя, би могло да получи заемите и гаранциите. Дори ако наличието на имущество, върху което може да бъде учредено вещно право, имаше значение, Комисията отбелязва, че върху наличното имущество вече е било учредено вещно право на стойност 199 млн. EUR до 1998 г. и на стойност 51 млн. EUR до 2003 г. Следователно потенциален заемодател би могъл да получи първи залог само върху малка част от имуществото. Освен това, материалните активи на HSY са имали ниска ликвидационна стойност. Това се потвърждава от самите Deloitte Financial Advisory Services на страници 8—8 и 8—9 от техния втори доклад, изготвен на 18 юни 2007 г. (наричан по-долу „вторият доклад на Deloitte“) и представен от TKMS/GNSH в подкрепа на тяхното писмо до Комисията от 21 юни 2007 г. В заключение Комисията счита, че критерият „Наличие на имущество, върху което може да бъде учредено вещно право“, няма отношение към оценката на мерките и дори да имаше отношение, потенциален заемодател не би разглеждал този елемент в положителна светлина както Deloitte посочват в първия доклад на Deloitte.
- Трето, „Наличие на строителство, отнасящо се към незавършено производство, върху което може да бъде учредено вещно право“ (стр. 5—7), не предлага стабилна защита за заемодател, ако HSY не изпълни задълженията си и преустанови дейността си. Действително, пазарната стойност на незавършеното производство обикновено е ниска в сравнение със средствата, взети на заем за неговото строителство и в сравнение с договорната стойност. Това се доказва с двата корпуса на фериботите, поръчани от линиите Strintzis, които бяха продадени на ниска цена и едва (т.е. не по-рано) две години след отмяната на договора за корабостроене. Що се отнася до прехвърлянето на вземанията на HSY на банка кредитор, това също не е стабилна защита, тъй като ако корабостроителницата преустанови дейността си, купувачът няма да получи поръчания продукт и следователно няма да му се наложи да плаща продажната цена. Това означава, че обезпечението няма да има стойност тъкмо в ситуация, в която то би било необходимо. Следователно, въз основа на твърденията, свързани с възлагането на договори, банката кредитор не би могла да възстанови значителни средства в случай на банкрут на HSY (вж. например бележки под линия 128 и 131 от настоящото решение); ето защо потенциален кредитор не би разглеждал този елемент в положителна светлина както Deloitte посочват в първия доклад на Deloitte.
- Четвърто, по отношение на „Общо банкови заеми спрямо коефициента на акционерния капитал и задълженията по дългове, платими в момента“, „Подписани договори с клиенти (книга за пръчки на HS)“, „Развитие на генерирането на приходи“ и „Развитие на рентабилността“, Комисията посочва мненията си, развити по-горе в настоящото решение. Освен всичко останало, Комисията припомня, че още през последното тримесечие на 1998 г. би могло да се предвиди, че HSY ще отчете загуба през 1999 г. През следващите месеци стана ясно, че размерът на тази загуба ще е голям и че би следвало и за 2000 г. да се очаква голяма загуба в размер, който почти ще унищожи нетния собствен капитал на HSY. В обобщение, Комисията счита, че в първия доклад на Deloitte не се отчита, че отрицателните финансови резултати от 1999 и 2000 г. са били предвидими още преди началото на съответната година. На пето и последно място, както вече беше обяснено, всеки потенциален заемодател би възприел обстоятелствата и причините за отстраняването на съществуващия управленски екип на HSY като отрицателен фактор. Ето защо класифицирането като „Неподлежащи на оценка“ на стр. 2—5 не може да бъде прието от Комисията.

- (44) Този въпрос е развит в следващия раздел (раздел 3.2), в който Комисията анализира действията на ETVA, които могат да се припишат на държавата. Тогава единственото задължение на ETVA е било да бъде банка за развитие. В бележка под линия 63 гръцките власти изразяват реакцията си по отношение на решението за разширяване: „ETVA беше единствената банка за развитие и поради това няма как нейната дейност за развитие да се сравни с дейността на други кредитни институции“.
- (45) Вж. бележка под линия 52.
- (46) По отношение на периода след 30 юни 1999 г. също не може да се разбере каква „стойност“ са имали акциите на HSY и съответно каква „стойност“ се е опитвала да запази ETVA. Действително, финансовото състояние е било толкова лошо, че е трудно да се разбере как би могло акциите да имат значителна стойност.
- (47) Съд на Европейските общности, C-482/99, *Франция/Комисия („Stardust“)*, Recueil, 2002 г., стр. I-4397, точка 52.
- (48) Писмо от 5 октомври 2006 г., точка 156.
- (49) Писмо от 5 октомври 2006 г., точка 156.
- (50) Договорът за покупка на акции е подписан на 18 декември 2001 г. и изменен на 20 март 2002 г., като на тази дата продажбата е приключила.
- (51) Има много статии в пресата, показващи участието на правителството в това решение. Вж. например „Краен срок за гръцката корабостроителница/гръцкото правителство за вземане на решение за покупката на Hellenic Shipyards“ *Financial Times*, 19 април 1985 г., „Според гръцкия министър на националната икономика и корабостроенето г-н G. Arsenis, правителството е под натиск да закупи Hellenic Shipyards поради структурата на гръцката промишленост“, *Lloyd's List International*, 29 юни 1985 г., „Правителството ще купи боледуващата гръцка корабостроителница“, *Financial Times*, 17 юли 1985 г., „Г-н A Drossouanpnis, гръцкият министър на националната отбрана, обяви, че всички бъдещи поръчки на флота за ново строителство ще се възлагат на Hellenic Shipyards“, *Lloyd's List International*, 26 юли 1985 г., „Протест на безработни работници от корабостроителницата в Атина“, *The Wall Street Journal*, 12 юли 1985 г.
- (52) С писмо от 25 ноември 1986 г. Гърция отправи уведомление до Комисията за капиталова инжекция от 58,3 млн. USD от ETVA за HSY. Делото беше регистрирано под номер N 230/86. С писмо от 20 март 1987 г. (референтен номер SG (87) D/3738) Комисията уведоми Гърция, че е решила, че капиталовата инжекция от ETVA представлява държавна помощ, която обаче е съвместима с общия пазар.
- (53) Глава Д (членове от 12 до 15) от Закон 2367/1995.
- (54) Например член 13 от Закон 2367/1995 предвижда съкращаване на 600 души от работната сила на дружеството и определя обезщетенията при съкращение. Освен това съгласно член 13 от същия закон 99 % от тогава съществуващите дългове на HSY ще бъдат отписани.
- (55) Както беше посочено по-горе, държавата е започнала да предоставя големи помощи на HSY веднага след закупуването на предприятието.
- (56) Както вече беше установено, HSY не е имало достъп до банки от 30 юни 1999 г. Тъй като HSY не е можело да получи кредит на пазара и тъй като предприятието е било в несигурно финансово положение, ако ETVA беше отказала да предостави кредит или беше искала по-високи лихвени проценти, това би задълбочило затрудненията на HSY (или дори би предизвикало банкрут), което би било неприемливо за държавата. Поради това ETVA, предвид влиянието на държавата, не е имала друг избор, освен да предостави искания от HSY заем.
- (57) Известие на Комисията съгласно член 93, параграф 2 от Договора за ЕО към други държави-членки и заинтересовани страни относно помощта, която Гърция е решила да предостави на Hellenic Shipyards plc (ОВ С 80, 13.3.1997 г., стр. 8).
- (58) Съд на Европейските общности, C-482/99, *Франция/Комисия („Stardust“)*, Recueil, 2002 г., стр. I-4397, точка 56.
- (59) Писмо на гръцките власти от 18 септември 2002 г. (регистрирано от Комисията на 23 септември 2002 г. под номер A/36895), изпратено в рамките на дело СР 101/02.
- (60) Съд на Европейските общности, C-482/99, *Франция/Комисия („Stardust“)*, Recueil 2002 г., стр. I-4397, точка 56.

- (⁶¹) Писмо на гръцките власти от 20 ноември 2003 г., изпратено в рамките на дело СР 101/02.
- (⁶²) Нещо повече, те са били предоставени в допълнение към вече съществуващото участие на ETVA в HSY, така че общата експозиция на ETVA по отношение на HSY е била значителна. Доказателство за значимостта на тази експозиция е, че в годишния доклад на ETVA за 2000 г. се признават щетите, нанесени на банката поради участието ѝ в Hellenic Shipyards (стр. 42—43).
- (⁶³) Писмо на Гърция от 15 юни 2006 г. (процедурата за възстановяване е с номер CR 40/02).
- (⁶⁴) В решение С 10/94 Комисията не оценява опрощаването на дълговете, произтичащи от „строителството на военни плавателни съдове“, тъй като това е „дейност, която е извън приложното поле на Договора за ЕО“. По подобен начин в решение N 513/01 Комисията не оценява 75 % от държавната помощ на стойност 118 млн. EUR, тъй като те са свързани със строителство на военни кораби.
- (⁶⁵) Припомняме, че HSY не е водило отделни сметки за дейностите по военни и по граждански поръчки през разглежданите години. Затова може да се счита, че дадена мярка финансира конкретна дейност, само ако в решението за предоставяне се посочва точно каква дейност се финансира.
- (⁶⁶) ОВ С 288, 9.10.1999 г., стр. 2.
- (⁶⁷) През същата година опрощаването на дългове, свързани с военните дейности на корабостроителницата, не беше оценено от Комисията съгласно правилата за държавната помощ.
- (⁶⁸) Това става ясно и от текста на решение С 10/94.
- (⁶⁹) Това е била информацията, предоставена и на заинтересованите участници в търга по време на приватизационния процес през 2001 г., както може да се заключи от доклада „Комплексна проверка“ от 19 юни 2001 г., изготвен от Arthur Andersen за HDW и Ferrostaal, стр. 23 (предоставен като приложение В към доклада, представен от TKMS и GNSH в писмото им от 21 юни 2007 г.).
- (⁷⁰) Комисията припомня, че приватизацията от периода 2001—2002 г. — а още по-малко замразяването на инвестиционната програма по време на този процес — не е била изисквана от Комисията
- (⁷¹) Раздел 1.3.6 от писмото от 20 октомври 2004 г.
- (⁷²) Сума, предоставена в евро от гръцките власти.
- (⁷³) Тази информация е включена в раздел 1.3 и в приложения 4, 5 и 6 към писмото на Гърция от 20 октомври 2004 г.
- (⁷⁴) ОВ С 71, 11.3.2000 г., стр. 14.
- (⁷⁵) Вж. бележка под линия 14 към писмото на Гърция от 20 октомври 2004 г.
- (⁷⁶) В точка 2.1.2 от известието за гаранциите се посочва, че „дори и никакви плащания да не са извършени от държавата по дадена гаранция, може въпреки това да е налице държавна помощ съгласно член 87, параграф 1 от Договора. Помощта е предоставена в момента, в който е дадена гаранцията, а не в момента, в който гаранцията е задействана, или в момента, в който се правят плащания съгласно условията на гаранцията. Дали дадена гаранция представлява държавна помощ или не, и ако да, какъв може да бъде размерът на държавната помощ, трябва да се оцени в момента на предоставяне на гаранцията.“
- (⁷⁷) Например „Portugal shipyards“ бяха посочени като конкуренти на HSY на стр. 10 от документа „Hellenic Shipyards S.A. — Меморандум с поверителна информация — Alpha Finance/Commercial Bank of Greece/KPMG/Elias SP. Paraskevas“ от март 2001 г., разпространен сред заинтересованите участници в търга. Копие от този доклад беше предоставено от TKMS/GNSH в писмото им от 21 юни 2007 г. Комисията отбелязва още, че в решението на Комисията по дело за сливане COMP/M.2772 — HDW/FERROSTAAL/HELLENIC SHIPYARD в раздел „Определяне на географски пазар“ се посочва, че „[с]траните твърдят, че пазарът на строителство, ремонт и преустройство на всички видове търговски плавателни съдове е световен по географски обхват, тъй като транспортните разходи на корабите са сравнително ниски и няма значителни търговски бариери.“
- (⁷⁸) Комисията отбелязва още, че предишни решения на Комисията и на Съвета относно предоставена на HSY държавна помощ са се основавали на наличието на изкривяване на конкуренцията и въздействие върху търговията. Тези решения никога не са били оспорвани. Следователно, когато се оценяват мерки, приведени в действие за същия период, не е необходима задълбочена проверка на изгълнението на тези два критерия.

- (⁷⁹) ОВ L 202, 18.7.1998 г., стр. 1.
- (⁸⁰) ОВ С 288, 9.10.1999 г., стр. 2.
- (⁸¹) Тази информация беше предоставена от Гърция в раздел 1.3.a и приложение 4 към писмото ѝ от 20 октомври 2004 г.
- (⁸²) Ако корабостроителницата беше преустановила дейността си, компетентните контролни органи биха могли да решат да не извършват проверки за осъществяването на плана и така условието за изплащане на първия транш не би било изпълнено.
- (⁸³) В раздел 1.2.2 „Първа проверка, извършена от компетентните органи“ (превод на английски език) на писмото им от 20 октомври 2004 г. гръцките власти обясняват, че Министерството на националната икономика е изготвило късно контролния формуляр и така е бил пропуснат срокът 31 декември 1999 г., определен в решението за одобрение на гръцкото правителство. За да се плати помощта след тази дата, е било необходимо разрешение от гръцките власти за удължаване на срока за осъществяване на инвестиционния план. Решението за разрешаване на удължаването е предполагало удължаване на срока на действие на самата комисия по удължаването, което е било усложнено от законодателни промени.
- (⁸⁴) ОВ С 368, 23.12.1994 г., стр. 12.
- (⁸⁵) Разликата между двата лихвени процента трябва да се умножи по главницата на дължимия заем (т.е., който още не е върнат) през въпросната година.
- (⁸⁶) По подобен начин в известието за гаранциите се посочва, че помощта е дадена, когато е предоставена гаранцията, а не на бъдеща дата (вж. бележка под линия 76).
- (⁸⁷) Действително, пазарната стойност на един заем зависи от настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които са намалени с лихвен процент, отразяващ риска на заема. Ако лихвеният процент, определен в договора за заем, е под лихвения процент, отразяващ риска, пазарната стойност намалява незабавно под номиналната стойност на заема.
- (⁸⁸) Ако новият собственик на ETVA беше решил след приватизацията да удължи срока на заем, който не е гарантиран от държавата, след неговия първоначален падеж, не съществува помощ в периода след първоначалния падеж, тъй като няма държавни ресурси според представените по-горе разсъждения.
- (⁸⁹) Тази информация беше предоставена от Гърция в раздел 1.3 и приложение 6 от писмото ѝ от 20 октомври 2004 г.
- (⁹⁰) Вж. бележка под линия 83.
- (⁹¹) Би могло да се зададе въпросът защо ETVA е подписала договора за заем на 31 май 2002 г., ако не е възнамерявала да изплати съответната сума на HSY. Комисията отбелязва, че датата на договора е съвсем същата като датата на подписване на приключването на продажбата на HSY. Поради това е вероятно купувачите на HSY да са поставили ETVA под натиск да отпусне по-голямо финансиране за HSY, заплашвайки я да не приемат приключването на продажбата. При тези обстоятелства ETVA вероятно е приела да сключи този договор за заем, но е включила условия в договора, които ѝ позволяват да откаже да плати заема, когато HSY поиска такова плащане. Както ще бъде обяснено в оценката на мярка E18v, съгласно раздел 8.2.2 от договора от 20 март 2002 г., Pigeus Bank би трябвало да помогне на държавата за приключването на продажбата на HSY. На тази база вероятно държавата също е оказала натиска върху ETVA да подпише този договор за заем, за да улесни приключването на продажбата на HSY.
- (⁹²) HSY представи мнения по отношение на решението за разширяване с писмо от 30 октомври 2006 г. В точка 4 от това писмо се посочва, че „[п]редвид факта, че HSY са сътрудничили тясно с гръцката държава в контекста на своя отговор до Европейската комисия, дружеството не счита, че е необходимо да представя отново информация, която вече е била представена от гръцката държава, нито да излага същите аргументи, чието съдържание подкрепя напълно, но с цел изчерпателност на отговора и за да подпомогне Комисията в нейната задача, то ще обобщи аргументите, които вече са били изложени, ще представи нови доказателства, които са събрани в периода между отговора на гръцката държава и настоящия отговор и ще представи нови или допълнителни аргументи.“ По тази причина в настоящото решение мненията на HSY и на Гърция ще бъдат обединени, вместо аргументите да се повтарят два пъти.
- (⁹³) Съгласно Директива 90/684/ЕИО, помощта за реструктуриране (глава III) се дели на инвестиционна помощ (член 6), помощ за закриване (член 7), помощ за научноизследователска и развойна дейност (член 8) и оперативна помощ за реструктуриране (членове 9 и 10).
- (⁹⁴) Писмо на гръцките власти от 15 февруари 2008 г., точка 26.

- (⁹⁵) Писмо на гръцките власти от 19 март 2007 г. Това беше повторено в писмото от 29 юни 2007 г., точки 62 и 63.
- (⁹⁶) Подробностите за тези участия ще бъдат представени в анализа на мярка E10.
- (⁹⁷) Писмо на гръцките власти от 31 март 2003 г., извадка от отговора на въпрос 5.
- (⁹⁸) Писмо на гръцките власти от 29 юни 2007 г., извадка от точки 49, 50 и 51.
- (⁹⁹) Комисията не би могла и не пренебрегна факта, че служителите имат цели като запазването на работните си места и следователно те се опитват да защитават тези цели при управлението на собственото си предприятие. Но високата продажна цена е означавала, че запазването и увеличаването на стойността на акциите също би станало важна цел за служителите.
- (¹⁰⁰) Припомняме, че плащането на продажната цена от служителите чрез удържки от техните заплати и надбавки, освен че е било предвидено в договора от септември 1995 г., е било предвидено и в член 12 от Закон 2367/1995.
- (¹⁰¹) Следва да се припомни, че ETVА е можела да приведе в изпълнение залога си над акциите, ако служителите не платят продажната цена, както е предвидено в договора от септември 1995 г.
- (¹⁰²) Следва да се припомни, че плащането на продажната цена от служителите чрез удържки от техните заплати и надбавки, освен че е определено в договора от септември 1995 г., е било предвидено и в член 12 от Закон 2367/1995.
- (¹⁰³) В договора от септември 1995 г. е посочено ясно, че служителите ще трябва да платят едновременно продажната цена и вноските за увеличение на капитала. Следователно това двойно плащане не е неочаквано. То е важна част от договора от септември 1995 г. Гърция би трябвало да провери дали са изпълними основните условия на договора, преди да го представи на Комисията като приватизация. Ако се окаже, че съществени условия от договор, който самата Гърция е представила на Комисията, не са изпълними, трябва да се направи изводът, че решение С 10/94 е било основано на подвеждаща информация от Гърция и решението следва да бъде отменено.
- (¹⁰⁴) Точки 59 и 60 от писмото на гръцките власти от 29 юни 2007 г.
- (¹⁰⁵) В точка 191 от писмото на Гърция от 5 октомври 2006 г. се посочва: „От 31.12.1998 г. до момента на продажбата на акциите на HSY на консорциума HDW/FS (11.10.2001 г.) част от заплатите на служителите акционери е удържана, както е обяснено по-горе, като плащане към ETVА на цената за покупката на 49 % от акциите“. Подобно твърдение е направено от HSY в точки 35 и 36 от писмото му от 31 октомври 2006 г. Преди решението за разширяване гръцките власти направиха подобни твърдения в осма глава от писмото им от 26 май 2005 г.. Освен това в няколко писма Гърция посочи, че служителите са собственици на 49 % от акциите. По този начин Гърция създаде впечатлението, че договорът от септември 1995 г. е изпълнен. Комисията установи едва след откриването на процедурата, че Гърция не е привела в действие собствения си закон (т.е. Закон 2367/1995), тъй като е прехвърлила собствеността на 49 % от HSY на служителите, но не е осъществила останалата част от договора, а именно изискването за плащане на продажната цена от тях. Обратно, в писмото си от 31 март 2003 г. гръцките власти показаха ясно, че (част от) служителите не са платили годишните вноски, както е било предвидено.
- (¹⁰⁶) Писмо на Комисията от 27 април 2007 г., изпратено до Гърция (въпрос 3) и от 23 август 2007 г., изпратено до HSY.
- (¹⁰⁷) Писмо на Комисията от 27 април 2007 г., изпратено до Гърция (въпрос 4), и от 23 август 2007 г., изпратено до HSY. Последното писмо беше изпратено до Гърция за мнение на 13 ноември 2007 г., предоставяйки възможност на Гърция да изрази становище за втори път.
- (¹⁰⁸) Точка 2.3.в и точка 2.4 от писмото на Гърция от 29 юни 2007 г., писмото на HSY от 9 октомври 2007 г. и писмата на Гърция от 14 декември 2007 г. и от 15 февруари 2008 г..
- (¹⁰⁹) По отношение на ремонта на KEUMAR през първите месеци на 2003 г. Гърция твърди, че тъй като ремонтът е бил много по-сложен, отколкото в други случаи, е разумно да се предположи, че процентът на непреките часове е 25 % вместо 20 %.
- (¹¹⁰) Точка 144 от писмото на Гърция от 5 октомври 2006 г.
- (¹¹¹) Писмо на Комисията от 27 април 2004 г. (въпрос 2.2), на което Гърция отговори с писмо от 29 юни 2007 г.

(112) Най-вероятно тази стойност показва какъв е разходът за производствен час на служителите на HSY за дадена година. Броят на производствените часове, изработени от работник, е само част от броя на часовете, платени от HSY на този работник. Този брой зависи от много фактори, особено от структурата и ефективността на корабостроителницата. От своя страна подизпълнителите са конкуренти един спрямо друг. Ето защо те трябва да бъдат конкурентоспособни и гъвкави. Те имат ограничени постоянни разходи (т.е. постоянни работници) и разходите им следва да са ниски. Корабостроителниците използват подизпълнители именно защото това е по-евтино, отколкото сами да наемат още работници.

(113) Консултантът отбелязва:

„Броят на човечасовете на подизпълнителите могат да бъде получени от разходите, като се използва средна стойност на разход за човечас, която е съпоставима за подизпълнителите от един и същ бранш и държава.

На базата на доклада „Развитие на трудовото възнаграждение 2006 г.“, публикуван от Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд, минималната месечна брутна заплата възлиза на 625,97 EUR в Гърция и на 1 254,28 EUR във Франция.

Средната пазарна цена за човечас в корабостроителния сектор във Франция е в границите на 40—50 EUR; като се използва коефициент 2, валиден за сравнение между минималните заплати във Франция и Гърция, може да се очаква цена от 20—25 EUR за човечас в корабостроителния сектор в Гърция.

В резултат на проучванията, които проведохме, се оказва, че тази стойност е варираща между 30 и 36 EUR в началото на 2007 г. Това е цената, фактурирана за всеки пряк човечас, и включва всички свързани разходи: непреки часове, часове за управление, общи разходи и режийни разходи.

Тъй като не установихме какво е средното възнаграждение в корабостроителния сектор в сравнение с минималното възнаграждение в двете страни, предпочитаме да използваме умерена стойност, поради което нашите оценки ще се изчисляват с цени за човечас в границите на 30—36 EUR на час.

Стойностите за човечас при подизпълнителите, посочени в приложение 6 към предоставената от Гърция информация до Комисията, са, както следва:

(EUR)

Година	Преки	С включена печалба (15 %) и непреки разходи (20 %), съгласно методологията, включена в приложение 6 към информацията, подадена от Гърция
2002 г.	25,97	40
2003 г.	27,49	42,3
2004 г.	[...]	[...]
2005 г.	[...]	[...]
2006 г.	[...]	[...]

Ако изчислим броя на човечасовете на подизпълнители на базата на разходите за човечас в границите на 30—36 EUR за 2006 г. и изхождаме от тези сведения за предходните години, като използваме индекса на нарастване, публикуван от EUROSTAT, получаваме следните данни:

ИНДЕКС: Im-Ici-tot	2002 г.	2003 г. (9 м.)	2004 г.	2005 г.	2006 г.
Индекс ЕС-27	108,9	112,8	116,5	119,7	121,6
Индекс Гърция	113,5	116,6	127,0	127,7	133,9
Резултат нает труд	3 804 891	16 471 323	[...]	[...]	[...]
Оценка на консултант					
Разход за човечас (минимална стойност)	25,4	26,1	28,5	28,6	30
Преки човечасове на подизпълнители (максимална оценка)	149 598	630 388	[...]	[...]	[...]
Оценка на консултант					
Разход за човечас (максимална стойност)	30,5	31,4	34,2	34,3	36
Преки човечасове на подизпълнители (минимална оценка)	124 665	525 324	[...]	[...]	[...]
Данни за Hellenic Shipyard					
Разход за човечас	25,97	27,49	[...]	[...]	[...]
Разход за човечас + непреки разходи + печалба	40,0	44,5	[...]	[...]	[...]
Преки човечасове на подизпълнители	95 232	370 142	[...]	[...]	[...]

- (¹¹⁴) Писмо на Комисията от 27 април 2004 г. (въпрос 2.2.г), на което Гърция отговори с писмо от 29 юни 2007 г.
- (¹¹⁵) Дело T-296/97 *Alitalia/Комисия, Rescueil*, 2000 г., стр. II-3871, точки 82 и 84.
- (¹¹⁶) По-конкретно, ETVA не може, от една страна, да не изпълни частта от договора от септември 1995 г., засягаща плащането на продажната цена (т.е. да не прави опити да получи съответните годишни плащания) и, от друга страна, да твърди, че на базата на същия договор е била задължена да участва в увеличението на капитала. С други думи, след като ETVA и Гърция са решили да не прилагат коректно основни разпоредби от договора, те не могат в същото време изборително да се позовават на други разпоредби от същия договор и да твърдят, че ETVA е била договорно задължена за извърши определени действия (т.е. да участва в увеличението на капитала).
- (¹¹⁷) Служителите на HSY са участвали в увеличението на капитала. Те обаче не са се оказали в същото положение като ETVA. Действително, те вече са били нарушили договора от септември 1995 г., тъй като не са плащали на ETVA продажната цена. Нещо повече, те са били в различно положение в сравнение с ETVA и с инвеститор в условията на пазарна икономика. И наистина, те са били загрижени за запазването на работните си места, което ги е стимулирало да инвестират в HSY, дори ако очакваната финансова печалба е била недостатъчна да убеди инвеститор в условията на пазарна икономика да инвестира.
- (¹¹⁸) Гърция предостави копие на този закон като приложение 10 към писмото си от 5 октомври 2006 г.
- (¹¹⁹) От представената от Гърция и HSY информация (включително доклада на Deloitte) не е съвсем ясно дали премията е била 0,4 % годишно, но е била плащана на тримесечие или е била 0,4 % за тримесечие. Въпреки че това е важно в рамките на процедурата за възстановяване, то не променя заключението в това решение.
- (¹²⁰) Този списък беше предоставен на страници 3—11 и 3—12 от доклада, в рамките на анализа на заема от 10 милиарда GRD, който се възползва от държавна гаранция, предоставена на базата на Закон 2322/1995 (мярка E14 от настоящото решение).
- (¹²¹) Комисията разреши схеми за гаранции, несъдържащи помощ, за корабостроене в Германия (ОВ С 62, 11.3.2004 г., стр. 3), Нидерландия (ОВ С 228, 17.9.2005 г., стр. 10), Франция (ОВ С 259, 27.10.2006 г., стр. 14) и Финландия (ОВ С 152, 6.7.2007 г., стр. 6). Последните две схеми определено съдържат гаранции за авансови плащания.
- (¹²²) Тъй като държавата е притежавала 100 % от ETVA, когато банката е предоставила гаранциите за предплата, гаранционната премия, платена от HSY на ETVA, вече е представлявала възнаграждение за държавата.
- (¹²³) Измененията са били, както следва:
Програмно споразумение 33a – SD 33a (доставка на HA/A): неустойките са били изчислени до 31 декември 2002 г. и са вписани в измененията като определени суми. Договорено е тези суми да се платят на 10 вноски, като първата вноска се дължи при доставката на първото превозно средство, а останалите девет вноски се дължат, когато бъде извършена всяка от последните девет доставки. Постигнато е съгласие нарастването на неустойките да спре от 1 октомври 2003 г., при условие че консорциумът (Siemens AG, Siemens SA и HSY) е доставил на OSE равностойния подвижен състав. Консорциумът е изпълнил това условие само частично, поради което OSE са изчислили и изискали сумите за неустойки за целия период.
Програмно споразумение 39 – SD 39 (доставка на 24 електрически локомотива): неустойките са били изчислени до 31 декември 2002 г. и са вписани в измененията като установени суми. Договорено е тези суми да бъдат платени на 10 вноски, като първата вноска се дължи при доставката на първата машина, а останалите девет вноски стават дължими, когато бъде извършена всяка от последните девет доставки. Като удължаване на срока за доставка е предоставен период без неустойки. По отношение на PC 39 SD 39 не е поставено условие за равностоен подвижен състав, но графикът за доставка е променен. OSE са изискали сумите съгласно клаузата за неустойки, които са били установени до 31 декември 2002 г., и са получили плащането им от консорциума (Siemens AG, Siemens SA и HSY).
Програмно споразумение 35 – SD 35 (доставка на 29 мотриси): не е предоставен период без неустойки и поради това OSE са изискали и получили сумите съгласно клаузата за неустойки. Върху сумите на неустойките е начислена лихва за неизпълнение и тя е изискана за периода, в който сумите не са плащани.
- (¹²⁴) До момента на писмото на Гърция от 5 октомври 2006 г. сумата от 9 932 511,99 EUR е удържана, а сумата от 826 556 EUR е останала за удържане.
- (¹²⁵) Консорциумът за програмното споразумение е включвал HSY, Siemens AG и ABB Daimler-Benz Transportation (Bombardier Transportation от 1 май 2001 г.). Приложимите проценти според споразумението са били 22,06 % от общата крайна цена за плащане за HSY и 77,94 % за другите дружества.

- (126) Посоченото споразумение е предвиждало и конфигуриране и инсталиране на автоматична система за влакова защита и идентификация в петдесет многокомпонентни единици. Предвиденият срок за завършване на работата е бил януари 2004 г. С Решение № 578/4/4-9-2002 Съветът е решил еднородно да удължи срока за доставка до 19 май 2004 г. предвид факта, че консорциумът не е имал вина за закъснението. Работата е била окончателно завършена на 4 юни 2004 г. Според точка 14 от програмното споразумение неустойките за неспазване на договорения срок за доставка се дължат четиридесет дни след договорената дата за доставка и само ако доставчикът е виновен за неизпълнението. Следователно не е имало основание да се наложат неустойки и лихви за това закъснение.
- (127) От подадената от Гърция и HSY информация (включително първият доклад на Deloitte) не е съвсем ясно дали първоначално заемът е бил предоставен в драхми или в евро. В отговора на Гърция по отношение на решението за откриване се дават стойности само в евро и се посочва лихвен процент на базата на тримесечен Euribor. Обратно, в първия доклад на Deloitte се посочва, че заемът е бил на стойност 16,92 милиарда GRD и лихвеният процент е бил определен на базата на Libor. Този въпрос може да бъде изяснен в рамките на процедурата по възстановяване.
- (128) В писмото си от 21 юни 2007 г. ТКМС и GNSH представиха втория доклад на Deloitte. Приложение В към този доклад е „Доклад от комплексната проверка на Hellenic Shipyards S.A., озаглавен „Копие, предназначено за представяне“, и изготвено от Arthur Andersen негово резюме от 19 юни 2001 г.“ На стр. 7 от този доклад от комплексната проверка се анализират вземанията на HSY и се посочва, че дължимият от Strintzis Lines търговски дълг „подлежи на събиране само при доставката на плавателните съдове през 2002 г.“ Това потвърждава, че освен ограничените авансови плащания, които са били направени тогава и вече не са подлежали на събиране, останалата част от продажната цена не е подлежала на събиране преди доставката на плавателните съдове.
- (129) В писмата си от 21 октомври 2004 г. и 17 декември 2004 г. по дело CP 71/02 гръцките власти потвърдиха, че HSY е кандидатствало да получи оперативна помощ от 9 % за двата кораба, която е била одобрена от компетентното министерство. Гръцките власти потвърдиха обаче, че в крайна сметка помощ не е изплатена, тъй като HSY не е завършило строителството на корабите. Решенията за предоставяне в крайна сметка са били отменени. Мярка 13в от решението за разширяване разглежда този въпрос.
- (130) Вж. бележка под линия 127.
- (131) По отношение на възможността да се събират постъпления по време на изпълнението на договора (т.е. преди доставката), Комисията отново се позовава на документа, посочен в бележка под линия 128 от настоящото решение, в който се отбелязва, че на 31 декември 2000 г. търговските задължения, свързани с договорите с OSE, са възлизали само на 0,5 млн. EUR. Освен това в документа се посочва, че „[Г]ези вземания ще бъдат приспаднати от съответните получени авансови плащания.“ Това показва, че към този момент никакви средства не са били събираеми от OSE.
- (132) Първоначалният марж е 25 базисни точки, който е увеличен на 125 базисни точки от 1 април 2000 г. Комисията се мотивира с първия доклад на Deloitte.
- (133) В следната статия в пресата се изразява предположението, че кораборемонтната дейност не е нарушена в съществена степен: „Договори – Hellenic обявя, че предприятието работи нормално след земетресението в Атина“, Lloyd's List International, 14 септември 1999 г.
- (134) Писмото, с което Гърция изрази мнение по отношение на решението за откриване.
- (135) Стойност от писмото на Гърция от 29 юни 2007 г.
- (136) На 19 май 1999 г. тази кредитна линия беше преобразувана от щатски долари в евро.
- (137) По отношение на възможността да се събират средства преди доставката на продукцията, Комисията се позовава на документа, цитиран в бележка под линия 128, който се посочва и в бележка под линия 123. Този доклад от комплексната проверка се отнася за период след връщането на оценяваните в момента заеми. Все пак е полезно да се отбележи, че преди доставката на продукция почти никакви средства не биха могли да бъдат събрани. В този доклад от предварителната проверка се посочва по-конкретно, че към 31 декември 2000 г. почти никакви средства не са могли да бъдат събрани от Strintzis, Гръцкия военноморски флот, OSE и ISAP.
- (138) Вж. известието на Комисията за метода на определяне на референтната ставка и размера на сконтовия процент (ОВ С 273, 9.9.1997 г., стр. 3).
- (139) Този счетоводен баланс е включен в подадените от ТКМС и GNSH документи, описани в бележка под линия 128 от настоящото решение.
- (140) В случая с подводниците условията, поставени от гръцката държава, водят до резултата, че първата подводница ще бъде изцяло построена в Кил (Германия), а следващите две ще бъдат сглобени в HSY (вж. съображение 44 от настоящото решение). Вероятно би било по-евтино и по-ефективно и трите подводници да се произведат в Германия. Също така би било по-разумно да не се включва HSY, което е било предприятие в затруднение и освен това не е имало опит в строителството на подводници в рамките на консорциума.

- (¹⁴¹) В даден момент тези средства би трябвало да са необходими за покриване на разходите, произтичащи от изпълнението на съответните договори за военни поръчки. В този момент средствата вече не са били на разположение за финансиране на други дейности на HSY. С други думи, в този момент част от предимството, предоставено от държавата, е било отнето. Останалата част от предимството е била, че по време на предходните тримесечия корабостроителницата е разполагала със средствата безплатно, като същевременно не би могла да вземе тези средства от банки.
- (¹⁴²) Стр. 30 от писмото от 30 октомври 2006 г.
- (¹⁴³) Например, опрощаването на дълг в много голям размер, свързано с дейности по военни поръчки, е било упоменато в решение С 10/94, но не е било оценено съгласно правилата за държавна помощ, разходите за закриване, свързани с дейности по военни поръчки, са били упоменати в решение N 513/01, но не са били оценени съгласно правилата за държавна помощ, това е било направено и с няколко мерки в решението за разширяване.
- (¹⁴⁴) Например в поканата за представяне на тържни оферти за придобиване на акции на Hellenic Shipyards S.A. от 2 юли 2001 г. се посочва: „[o]предела се, че в случай на налагане на глоба във връзка с евентуално нарушение на регламенти на ЕО относно държавните помощи, участникът в търга с най-високата оферта не е отговорен за плащането на тази глоба. Това уверение ще има предимство пред прехвърлянето на акциите.“
- (¹⁴⁵) В протокола от срещата, проведена на 14 септември 2001 г. и подписан от страните, се посочва: „[п]остигна се споразумение уверението от ЕС да бъде предварително условие за сключване на договора след подписването му. От друга страна, в случай че това решение от ЕС се забави [...] или то не е удовлетворяващо, страните се споразумяха, че банка ETVA ще поеме задължението да предостави гаранция на HDW-Ferrostaal по отношение на всички нерешени въпроси, свързани с ЕС, относно минали и настоящи държавни субсидии, свързани с HSY, ако има такива.“
- (¹⁴⁶) Например, в писмо от 6 декември 2001 г., адресирано до HDW и с копие до Ferrostaal, Alpha Finance, които са били консултант на държавата и на ETVA, се посочва: „Получихме указания от Министерството на развитието и от банка ETVA да ви предоставим приложената формулировка, предложена от банка ETVA за [...] писмото за гаранцията, която да се предостави от банка ETVA на HDW/Ferrostaal, в случай че клауза 1.2.3 от споразумението бъде изпълнена.“ В съобщения по факс от 23 януари 2002 г., 31 януари 2002 г. и 8 март 2002 г. HDW изпрати на Alpha Finance коментари по отношение на точната формулировка на гаранцията.
- (¹⁴⁷) Bank Piraeus представи няколко статии в пресата, свързани с периода октомври 2001 г. — май 2002 г., които показват, че правителството участва пряко в приватизационния процес на HSY.

(¹⁴⁸) В писмото от 23 май 2005 г. се посочва:

„Продажбата на HSY беше извършена чрез процедура на денационализация (Закон 2001/1990). Процедурата на деклариране, която предшества сключването, първоначално на договора за ангажимент от 11 октомври 2001 г. и впоследствие на договора за изпълнение (31 май 2002 г.), съдържа всички важни условия на прехвърлянето, както и предаването на аналитичния меморандум на финансовия консултант (от април 2001 г.) и подаването на офертите. Условието на гаранцията беше определено през всички тези етапи, в които всички заинтересовани страни (включително жалбоподателят) имаха достъп до информацията.

Следователно, както се подчертава и в писмото от 17.12.2004 г., става дума не само за правно и финансово общо условие, а също и за условие, което е включено в преговорите за приватизацията на корабостроителницата от самото начало и, конкретно, като съществено (*sine qua non*) условие, без което завършването на продажбата на акциите на HSY не би било възможно. Особено е, както беше посочено по-горе, че това условие, с различни уговорки, но винаги с една и съща цел, а именно приемливото улесняване на транзакцията в рамките на пазарните правила, присъства от началото на приватизационната процедура в следните текстове:

Декларацията на консултанта

Поканата за представяне на обвързващи оферти

Офертата на съвместното предприятие купувач (по-специално без включване в декларацията за отказ от условието)

В текстовете на преговорите и на последно място,

В споразумението за покупка на дял от 11 октомври 2001 г.

Следователно декларацията за гаранция, която е включена в допълнението към договора за гаранция от 31.5.2002 г., е била адресирана до потенциалните участници в търга от самото начало и по тази причина не представлява държавна помощ за крайния купувач. Това условие би било в сила за всеки участник в търга, тъй като, както вече беше посочено, то е било включено в процедурата за денационализация. Очевидно е също, че тъй като процедурата за денационализация започна през февруари 2001 г. (в период, когато основният акционер в банката продавач по това време беше гръцката държава), държавата, като продавач на ETVA на Piraeus Bank е трябвало също да предостави и в действителност предостави своя гаранция на купувача на нейните акции в ETVA (Bank of Piraeus), по отношение на актива, предмет на продажбата, т.е. корабостроителницата, тъй като продавачът трябваше да предостави такава гаранция. Тези гаранции, които, както вече беше подчертано, са включени с абсолютна прозрачност и яснота във всички договорни текстове в договора за денационализация и основно в договора за ангажимент от 11.10.2001 г., са обичайни за естеството на транзакцията (продажба на определен актив), в сила са за всички потенциални участници в търга и не предоставят допълнителна полза за никого. На базата на горепосоченото се доказва действителното естество на тази гаранция (като условие, необходимо за транзакцията и общо условие по пазарните правила), както и обвързващият ѝ характер, на базата на всички процедури, предшестващи приватизацията, но също и на самото споразумение за покупко-продажба на акциите на HSY от 11.10.2001 г., което беше последвано от споразумението за покупко-продажба на акциите на ETVA от 18.10.2001 г. и първия документ за изменение от 18.3.2002 г. между ETVA и гръцката държава. Основният въпрос обаче — и това се подчертава категорично — е, че условието за гаранцията е включено в цялата процедура по денационализацията и не е определено за първи път след сключването на договора. Следователно то не е нещо „измислено“ в последния момент, както жалбоподателят иска да докаже, чиято цел е заобикаляне на правилата на Общността относно законността на държавните помощи.

Гръцката държава като продавач на акциите на ETVA трябваше, не само към момента на договора от 18.10.2001 г., но също и по закон, да прехвърли на Piraeus акциите си в ETVA, без да поема задължения. Предвид факта, че Bank of Piraeus не е имала участие в процедурата по денационализацията на HSY, тя би следвало, по закон и съгласно търговската практика, да бъде обезпечена срещу всички задължения, възникващи от договора за прехвърляне на HSY, в който тя не участваше. Именно това обезпечение ѝ предлага гаранцията на гръцката държава от 18.3.2002 г. Тази гаранция беше обяснима сама по себе си и законна. Гръцката държава я предостави, тъй като имаше договорно задължение, действайки спрямо Piraeus Bank като страна по договор, т.е. като физик, а не като субект с публични правомощия.“

Комисията припомня, че по времето на това писмо Гърция, коментирайки твърдението на Elefsis, че гаранцията е представлявала помощ за HDW/Ferrostaal, искаше да докаже, че тази гаранция не е представлявала изборително предимство, предоставено на HDW/Ferrostaal, а е била предложена на всички участници в търга (включително Elefsis), които са се включили в процеса на приватизацията на HSY. В следващите си становища до Комисията, осъзнавайки че Комисията би могла да определи настоящата гаранция като помощ за HSY, Гърция се опита да постави под съмнение приписването на мярката на държавата, твърдейки, че гаранцията е била сключена едва през май 2002 г., което е в пълно противоречие с твърденията, представени в писмото от 23 май 2005 г.

(¹⁴⁹) Както е посочено в съображение 59 от настоящото решение, приватизацията е постановена с Решение № 14/3-1-2001 на съответната междуведомствена комисия по приватизация.

- (150) Комисията признава, че формулировката и структурата на договора от 20 март 2002 г. е объркваща. В член 8, параграф 2, алинея 4 от договора от 20 март 2002 г. се посочва, че по отношение на помощта, включена в членове 3—6 от Закон 2941/2001 (вж. съображение 33 от настоящото решение за описание на посочения закон), държавата ще плати на Piraeus Bank 100 % от сумата, която ще бъде платена от ETVA на HDW/Ferrostaal. Но в случай на възстановяване на помощ, която не е включена в членове 3—6 от Закон 2941/2001, член 8, параграф 2, алинея 4 от договора от 20 март 2002 г. не се прилага. Следователно ще се прилага член 8, параграф 2, алинея 1. В нея се определя, че държавата ще плати на Piraeus Bank 57,7 % от сумата, която ще бъде платена от ETVA на HDW/Ferrostaal. Комисията обаче отбелязва, че в член 8, параграф 2, алинея 2 от договора се посочва, че въпреки продажбата на мажоритарния дял от акциите на ETVA на Piraeus Bank, държавата, а не Piraeus Bank/ETVA ще ръководи извършващата се продажба на HSY. В този член, и по-специално в член 8, параграф 2, алинея 2, буква г) се посочва, че държавата поема ангажимента купувачът (т.е. Piraeus Bank) да не понесе загуби във връзка с приватизацията на Hellenic Shipyards. Тъй като, както е видно от член 8, параграф 2, алинея 4 (и член 7, параграф 4 от договора от 18 декември 2001 г.), договорът се е основавал на очакването, че Piraeus Bank и ETVA скоро ще се слепят, ангажиментът на държавата, поет в член 8, параграф 2, алинея 2, не би бил изпълнен, ако тя плати на Piraeus Bank само 57,7 % от сумата, платена от ETVA на HDW/Ferrostaal. С други думи, за да се изпълни ангажиментът, поет в член 8, параграф 2, алинея 2 — а именно, да се гарантира, че Piraeus Bank няма да понесе щети от продажбата на HSY — механизмът, посочен в член 8, параграф 2, алинея 4 трябва да се прилага за всички случаи на възстановяване на помощ, а не само за случаи на възстановяване на помощ във връзка със Закон 2941/2001.
- (151) С писмо от 28 май 2002 г. Piraeus Bank представи на правителството разяснение по отношение на формулировката на гаранцията, която ETVA е възнамерявала да предостави на HDW/Ferrostaal и поиска потвърждение, че в случай на прибягване до гаранцията ще се приложи предвиденото в член 8, параграф 2, алинея 4 от договора от 20 март 2002 г. С писмо от 31 май 2002 г. правителството даде съгласието си ETVA да издаде гаранцията и потвърди, че ако тя се задейства, ще се приложи предвиденото в член 8, параграф 2, алинея 4. Това означава, че дори ако, в противоречие на горепосоченото, договорът от 20 март 2002 г. е задължил държавата да плати на Piraeus Bank само 57,7 % от сумата, платена от ETVA на HDW/Ferrostaal, това се е променило с писмото на правителството от 31 май 2002 г., в което се посочва недвусмислено, че ще се приложи механизмът, предвиден в член 8, параграф 2, алинея 4 от договора от 20 март 2002 г. (т.е. 100 % компенсация).
- (152) В отговор на конкретен въпрос, поставен от Комисията, изпратен с писмо от 12 февруари 2008 г. Гърция потвърди в писмото си от 3 март 2008 г., че тя ще бъде задължена да плати на Piraeus Bank пълната (т.е. 100 %, а не 57,7 %) сума, платена от ETVA на HDW/Ferrostaal.
- (153) Както беше посочено в оценката на мярка E7, служителите са били собственици на тези акции, но не са платили продажната цена, която би трябвало да платят на ETVA.
- (154) Вж. съображение 33 от настоящото решение за описание на посочения закон.
- (155) Дело C-334/99 *Федерална република Германия/Комисия*, точки 133—141.
- (156) Освен това Комисията отбелязва, че доколкото ѝ е известно, никой от заемите и гаранциите, попадащи в приложното поле на член 296, не отговаря на условията, посочени в раздел 3.1 от настоящото решение. Следователно те не биха били приемливи за инвеститор в условията на пазарна икономика.
- (157) Като се има предвид избягването на рискове от страна на икономическите субекти, продажбата на HSY би била за предпочитане пред ликвидацията на HSY, само ако статистическото очакване за плащания, произтичащи от гаранцията, е значително по-малко от 6 млн. EUR.
- (158) Вж. съображение 33 от настоящото решение за описание на посочения закон.
- (159) Това вече беше анализирано от Комисията в решението за разширяване, по-конкретно в описанието и оценката на мярка 18а. Комисията отбелязва още, че във втория доклад на Deloitte се посочва: „Клауза г) по-горе, относно разпределението на плащането на сума, предназначена за увеличение на акционерния капитал и на цена, предложена за придобиването на налични акции, в установено съотношение 2:1, не е много обичайно условие, изхождайки от нашия опит с подобни трансакции. Все пак, имайки предвид значителните оперативни проблеми и влошаващото се финансово състояние на дружеството, смятаме, че решението, взето от продавачите (и техните консултанти) да поставят подобни условия, е било както рационално, така и разумно“ (стр. 9—2). Комисията тълкува този цитат като потвърждение, че това разпределение на продажната цена е било рационално и разумно искане на държавата, ако се приеме, че нейната цел е била да осигури дългосрочно продължаване на дейностите на HSY (цел като държавен орган), а не ако се приеме, че нейната цел е била да се максимизират приходите от продажбата (цел като инвеститор в условията на пазарна икономика).
- (160) Вж. бележка под линия 148.
- (161) Комисията не твърди, че комплексната проверка би позволила да се установят всички мерки, които трябва да бъдат възстановени съгласно настоящото решение, а само някои от тях. В писмото си от 21 юни 2007 г. TKMS/GNSH представиха няколко доклада от комплексни проверки, изготвени през 2001 г. от Arthur Andersen за HDW/Ferrostaal. В тези доклади Arthur Andersen посочват, че не е изключено HSY да е получило държавна помощ, която трябва да бъде възстановена в бъдещ момент.

- (¹⁶²) По-конкретно, тъй като ETVA и Гърция са обещали да предоставят тази гаранция в тръжната документация, предоставена на участниците в търга, фактът, че тази гаранция не е била посочена като условие в тръжните документи, представени от Elefsis, не би им попречило да го изискат на по-късен етап в процеса на преговорите.
- (¹⁶³) Това становище се поддържа във втория доклад на Deloitte, в който се твърди, че ако HDW/Ferrostaal трябваше да поемат риска да възстановяват държавна помощ, получена от HSY в предходните години, те не биха купили HSY.
- (¹⁶⁴) Това става ясно от текста на Седма директива за корабостроенето и от нейната структура, в която „Инвестиционна помощ“ е част от глава III „Помощ за реструктуриране“.
- (¹⁶⁵) Вж. опрошаването на дълг в много голям размер, посочено в решение С 10/94, плащането на разходите за закриване, посочени в решение N 513/01 и всички финансови помощи, предоставени от държавата и попадащи в приложното поле на член 296, които бяха посочени в решението за разширяване.
- (¹⁶⁶) Например по отношение на държавната финансова помощ, която е била предоставена на HSY, без да е определена за финансиране на конкретна дейност, Комисията прецени, че само 25 % от държавната помощ са били в полза на дейностите по граждански поръчки. Но ако се възстанови само 25 % от държавната помощ, всъщност само 6,25 % (т.е. 25 % от 25 %) от държавната помощ е била възстановена от дейностите по граждански поръчки. Това няма да възстанови първоначалното положение на дейностите на HSY по граждански поръчки, тъй като те са получили 25 % от държавната помощ, а ще възстановят само 6,25 %.
- (¹⁶⁷) ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.
-

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 8 юли 2008 година

относно мерките С 58/02 (предишен № 118/02) които Франция е предприела в полза на Националното морско дружество Корсика-Средиземно море (SNCM)

(нотифицирано под номер С(2008) 3182)

(само текстът на френски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

(2009/611/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 88, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

след като покани заинтересованите страни да представят своите мнения относно посочените членове ⁽¹⁾ и разгледа тези мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

- (1) На 18 февруари 2002 г. Френската република уведомява Комисията за проект за подпомагане на реструктурирането на *Националното морско дружество Корсика-Средиземно море* (SNCM) ⁽²⁾, допълнен на 3 юли 2002 г. ⁽³⁾. Помощта за реструктуриране, за която е получено уведомление, се състои в рекапитализиране на SNCM чрез *Генералната морска и финансова компания* (CGMF) ⁽⁴⁾ на стойност 76 милиона евро.
- (2) С писмо от 19 август 2002 г. Комисията съобщава на френските власти решението си да открие официална процедура за разследване в съответствие с член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, предвидена в член 6 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. относно правилата за приложение на член 93 от Договора за ЕО ⁽⁵⁾.
- (3) На 8 октомври 2002 г. ⁽⁶⁾ френските власти съобщават на Комисията забележките си относно решението от 19 август 2002 г. ⁽⁷⁾.
- (4) По искане на френските власти на 24 октомври 2002 г., 3 декември 2002 г. и 25 февруари 2003 г. са организирани работни срещи със службите на Комисията.
- (5) В рамките на откриването на процедурата Комисията получава мненията на двете предприятия, а именно *Corsica Ferries France* (CFF) на 8 януари 2003 г. ⁽⁸⁾ и на групата *Stef-TFE* на 7 януари 2003 г., както и на различни френски териториални сдружения на 18 декември 2002 г. и на 9 и 10 януари 2003 г.

Комисията предоставя тези мнения на Франция за коментар с писма от 13 и 16 януари и 5 и 21 февруари 2003 г.

- (6) Френските власти съобщават на Комисията своите коментари по мненията на CFF и *Stef-TFE* на 13 февруари 2003 г. ⁽⁹⁾ и на 27 май 2003 г. ⁽¹⁰⁾.
- (7) На 16 януари 2003 г. службите на Комисията отправят искане за допълнителна информация, на което френските власти отговарят на 21 февруари 2003 г.
- (8) С писмо от 10 февруари 2003 г. ⁽¹¹⁾ френските власти представят аргументи с цел да докажат, че проектът за помощ отговаря изцяло на насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение ⁽¹²⁾ (наричани по-долу „насоките от 1999 г.“).
- (9) На 25 февруари 2003 г. ⁽¹³⁾ по искане на Комисията френските власти изпращат копие от договора на акционерите, обвързващ SNCM и групата *Stef-TFE*.
- (10) С решение 2004/166/ЕО от 9 юли 2003 г. ⁽¹⁴⁾, (наричано по-долу „решението от 2003 г.“), Комисията одобрява, с някои условия, отпускането на помощ за реструктуриране в полза на SNCM, платима на два транша, първият от 66 милиона евро, другият максимум до 10 милиона евро, като последният бъде определен в зависимост от нетния резултат, получен от цесиите на активи, направени след приемането на решението от 2003 г.
- (11) На 13 октомври 2003 г. CFF внася жалба за отмяна на решението от 2003 г. в Първоинстанционния съд на ЕО (наричан по-долу „Съдът“) (дело № Т-349/03).
- (12) На 8 септември 2004 г. Комисията решава, че промените, поискани от Франция на 23 юни 2004 г., а именно да замени кораба *Aliso* с кораба *Asco* в списъка на плавателните съдове, които SNCM има разрешение да използва по силата на решението от 2003 г., и продажбата на кораба *Aliso* вместо кораба *Asco*, не са от такова естество, че да поставят под въпрос съвместимостта с пазара на Общността на помощта за реструктуриране, допусната с решението от 2003 г. ⁽¹⁵⁾.

- (13) С решение от 16 март 2005 г. (наричано по-долу „решението от 2005 г.“) Комисията одобрява изплащането на втори транш от помощта за реструктуриране на стойност 3,3 милиона евро, с което общата стойност на разрешената помощ за реструктуриране достига 69 292 400 евро.
- (14) На 15 юни 2005 г. по дело T-349/03 Съдът анулира решението от 2003 г. поради грешна преценка за минималния характер на помощта. Това решение връща Комисията на етапа на официалната процедура за разследване, открита с решение от 19 август 2002 г., и обезсилва решенията от 8 септември 2004 г. и 16 март 2005 г., които се основават на анулираното решение от 2003 г.
- (15) На 25 октомври 2005 г. ⁽¹⁶⁾ френските власти предават на Комисията информация относно финансовото състояние на компанията за периода след уведомяването за плана за помощ за реструктуриране от 18 февруари 2002 г.
- (16) На 17 ноември 2005 г. ⁽¹⁷⁾ френските власти предоставят сведения във връзка с актуализацията на плана за реструктуриране от 2002 г. и реконституирането на собствения капитал на SNCM ⁽¹⁸⁾.
- (17) На 15 март 2006 г. френските власти предоставят на Комисията обзорен доклад за пазара, бизнес плана (част приходи) и отчет за предварителния резултат от дейността ⁽¹⁹⁾. Други документи са подадени в службите на Комисията на 28 март 2006 г. и на 7 април 2006 г. ⁽²⁰⁾. В тази последна кореспонденция френските власти приканват Комисията да отчете, че предвид естеството си на „компенсация за обществена услуга“, част от помощта за реструктуриране от 2002 г., по-конкретно сумата от 53,48 милиона евро, не следва да се квалифицира като мярка, предприета в рамките на план за реструктуриране, а като не-помощ по смисъла на съдебната практика по делото *Altmark* ⁽²¹⁾ или като самостоятелна и независима мярка от план за реструктуриране по смисъла на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО.
- (18) На 21 април 2006 г. на Комисията е изпратено уведомление за проект за концентрация, чрез която се предвижда предприятията Veolia Transport (VT) ⁽²²⁾ и Butler Capital Partners (BCP) да придобият съвместно контрола върху SNCM ⁽²³⁾, съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽²⁴⁾. На 29 май 2006 г. Комисията приема решение, с което се одобрява концентрацията. ⁽²⁵⁾
- (19) На 21 юни 2006 г. ⁽²⁶⁾ френските власти представят пред Комисията наредбата от 26 май 2006 г. на Министерството на икономиката, финансите и индустрията, с която се одобряват извършените от компанията CGMF финансови операции, декрет № 2006-606 от 26 май 2006 г. относно прехвърлянето на SNCM към частния сектор, както и наредба от 26 май 2006 г. относно одобряването на финансовите операции, извършени от SNCF.
- (20) Сведения относно възлагането на обществена услуга и помощите със социален характер, свързани с обслужването на Корсика, са представени в Комисията на 7 юни 2006 г. ⁽²⁷⁾.
- (21) На 13 септември 2006 г. Комисията решава да открие процедурата, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО, свързана с новите мерки, предприети в полза на SNCM, като включва и плана за реструктуриране, за който е получено уведомление през 2002 г. ⁽²⁸⁾ (наричано по-долу „решението от 2006 г.“).
- (22) На 16 ноември 2006 г. Франция изпраща в Комисията своите забележки в рамките на решението от 2006 г. ⁽²⁹⁾.
- (23) Сезирана от някои заинтересовани страни с молба за удължаване с един месец на срока за представяне на мненията им ⁽³⁰⁾, Комисията решава да даде този допълнителен срок на всяка заинтересована страна. ⁽³¹⁾
- (24) Комисията получава от CFF ⁽³²⁾ и STIM d'Orbigny (по-долу „STIM“) ⁽³³⁾ забележки, които са предадени на френските власти с писмо от 20 февруари 2007 г. Трето заинтересовано лице също е направило коментари, които са представени на френските власти, и които то е оттеглило на 28 май 2008 г.
- (25) Френските власти съобщават своите забележки по коментарите на заинтересованите трети страни на 30 април 2007 г. ⁽³⁴⁾.
- (26) На 20 декември 2007 г. CFF депозира жалба във връзка с държавните помощи срещу SNCM, която допълва изпратената информация на 15 юни 2007 г. и на 30 ноември 2007 г. Тази жалба касае член 3 от новото споразумение за предоставяне на обществени услуги, подписано през юни 2007 г. между Териториалната общност на Корсика и групата *Compagnie Méridionale de Navigation-SNCM* за 2007—2013 г. Според CFF приложението на тази клауза ще мобилизира за SNCM нови финансови ресурси от порядъка на 10 милиона евро за 2007 г. Освен това компенсацията, изплатена на SNCM с оглед на задълженията за извършване на обществена услуга, ще бъде държавна помощ, която е и незаконна, тъй като не е обявена пред Комисията.
- (27) При положение, че известно количество информация е предоставена на Комисията след изтичането на определения срок 13 февруари 2007 г. ⁽³⁵⁾, Комисията информира заинтересованите страни за решението си да удължи срока за представяне на забележките на трети страни до 14 март 2008 г.
- (28) Комисията изпраща на 26 март 2008 г. мненията на заинтересованите трети страни на Франция, която съобщава коментарите си на 28 март 2008 г., 10 април 2008 г. и 28 април 2008 г.

2. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА БЕНЕФИЦИЕРА НА МЕРКИТЕ, ПРЕДМЕТ НА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ

- (29) Бенефициерът на мерките, предмет на настоящото решение, е *Националното морско дружество Корсика-Средиземно море (Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée) (SNCM)*, което обединява няколко филиала в морския сектор и което извършва превози по море на пътници, коли и тежки товари по връзките между континентална Франция и Корсика, Италия (Сардиния) и Магреб (Алжир и Тунис).
- (30) SNCM е анонимно дружество, създадено през 1969 г. от сливането на Трансатлантическата генерална компания (*Compagnie générale transatlantique*) и Компанията за смесено плаване (*Compagnie de navigation mixte*), и двете създадени през 1850 г. Наречена тогава Генерална транс-средиземноморска компания, тя е преименувана в Национално морско дружество Корсика-Средиземно море през 1976 г., след като френската национална железопътна компания (SNCF) придобива участие в капитала ѝ. Компанията е избрана от френското правителство, за да реализира принципа на териториална цялост с Корсика, по-конкретно уеднаквяване на тарифите за превозите по море и тарифите на SNCF за железопътния транспорт, на базата на споразумение, сключено на 31 март 1976 г. за двадесет и пет години. Транспортното обслужване на Корсика вече е било възложено на Трансатлантическата генерална компания от френското правителство с предишно споразумение, сключено на 23 декември 1948 г.
- (31) В момента на уведомлението за рекапитализацията през 2002 г. SNCM е собственост 20 % на SNCF и 80 % на CGMF. С отварянето на капитала на SNCM на 30 май 2006 г. (виж точка 18 от настоящото решение), BCP и VT имат съответно 38 % и 28 % от капитала на SNCM, а дяловото участие на CGMF капитала е 25 % (9 % от капитала е запазен за служителите).
- (32) Основните филиали на SNCM са *Южна мореплавателна компания (Compagnie Méridionale de Navigation) (CMN)* ⁽³⁶⁾, Генерална компания за туризъм и хотелиерство (*Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie*) (CGTH) ⁽³⁷⁾, *Aliso Voyage* ⁽³⁸⁾, *Sud-Cargos* ⁽³⁹⁾, *Société Aubagnaise de Restauration et d'Approvisionnement (SARA)* ⁽⁴⁰⁾, *Ferrytour* ⁽⁴¹⁾ и *Les Comptoirs du Sud* ⁽⁴²⁾.
- (33) След цесията на бързоходните кораби *Aliso* през септември 2004 г. и *Asco* ⁽⁴³⁾ през май 2005 г. флотата на SNCM се състои от десет кораба (пет фериботни ⁽⁴⁴⁾, четири смесени (товар и пътници) ⁽⁴⁵⁾ и един бързоходен кораб (NGV), опериращи главно от Ница ⁽⁴⁶⁾, от които седем са собствени ⁽⁴⁷⁾.
- (34) За по-голяма изчерпателност е уместно да се припомни, че редовните транспортни услуги по море между пристанищата на континентална Франция и Корсика се осигуряват още от 1948 г. като обществена услуга, чиито концесионери между 1976 и 2001 г. са SNCM и CMN по силата на рамково споразумение, сключено първоначално за срок от двадесет и пет години. Съгласно действащите правила на Общността ⁽⁴⁸⁾ и след тръжна процедура, публикувана на европейско равнище ⁽⁴⁹⁾, организирана от териториалната общност на Корсика ⁽⁵⁰⁾, SNCM и CMN спечелват съвместно предоставянето на обществената услуга (*Délégation de Service Public*) (DSP), състояща се в обслужване на Корсика с тръгване от Марсилия, срещу финансови компенсации, за периода 2002—2006 г.
- (35) След като DSP приключва в края на 2006 г., горепосочената обществена услуга по море отново е предмет на тръжна процедура на европейско равнище ⁽⁵¹⁾ и е присъдена на групата SNCM – CMN, считано от 1-ви май 2007 г. до 31 декември 2013 г. срещу субсидия от около 100 милиона евро годишно.
- (36) Успоредно с това, на всички оператори, обслужващи острова с тръгване от Тулон и Ница, са вменени задължения за честота на обслужването. По тези линии жителите на Корсика, както и други категории пътници, от 2002 г. до 2013 г. се ползват от социални помощи, отпускани по силата на решенията на Комисията от 2 юли 2002 г. ⁽⁵²⁾ и 24 април 2007 г. ⁽⁵³⁾.

3. КОНКУРЕНТНА СРЕДА

- (37) SNCM оперира основно на два отделни пазара, както за превоз на пътници, така и за превоз на товари: от една страна, транспортното обслужване на Корсика и на Магреб от Франция, и от друга, допълнително, обслужване на Италия и Испания.

3.1. Обслужването на Корсика

Превоз на пътници

- (38) Обслужването на Корсика по отношение на превоза на пътници е пазар със силно изразен сезонен характер. Той в действителност се характеризира с върхови моменти в сезонните посещения, които може да са до десет пъти повече в сравнение с най-слабите месеци, а това изисква от операторите да разполагат с флота, способна да поеме тези пикове. Половината от оборота се реализира през юли и август. Освен това има и дисбаланс според направлението дори в периоди с върхови моменти: през юли, например, корабите тръгват от континента пълни, а се връщат почти празни. По тази причина средногодишните показатели за запълняемост на корабите са сравнително ниски.
- (39) SNCM е операторът, който исторически свързва Корсика с континентална Франция. Схематично, две трети от неговата дейност се извършват между Марсилия и Корсика в рамките на предоставяне на обществена услуга; третата третина от неговата дейност се състои в осъществяването на връзки от други изходни точки и дестинации (Ница-Корсика, Тулон-Корсика, международни връзки към Сардиния или Магреб).

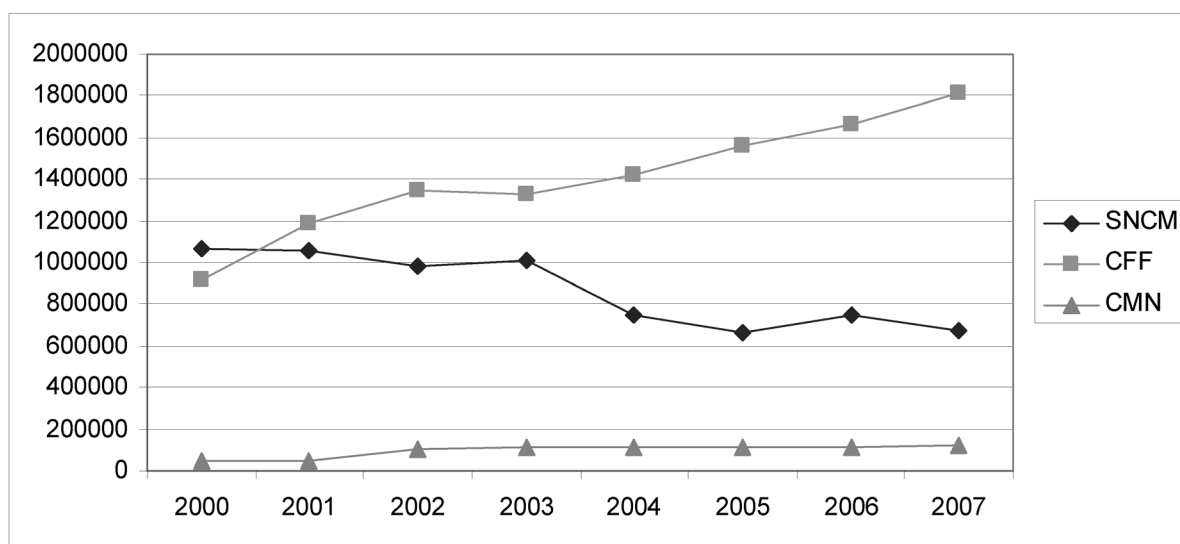
(40) SNCM дълго време е монополист в основната си дейност. Но от 1996 г. дружеството се изправя срещу една конкуренция, която бързо се разгръща. Така например дружеството *Corsica Ferries France* (CFF) днес е оператор, доминиращ морските връзки между континента и Корсика, а пазарният му дял непрекъснато се увеличава. Въпреки че присъства на този пазар едва от 1996 г., CFF увеличава превоза си на пътници с [...] (*) годишно между 2000 и 2005 г. и това увеличение е постоянно. Днес, почти [...] от пътниците по море между континента и Корсика се качват на кораб на CFF, докато само [...]

ползват плавателен съд на SNCM, а CMN превозва останалата част от пътниците, а именно [...].

(41) Завоеваната за седем години позиция на CFF на разглеждания пазар се проявява и по отношение на броя на пътниците, превозвани за един сезон между Корсика и континентална Франция. От дадената по-долу графика се вижда, че пазарният дял на CFF се увеличава от 45 % през 2000 г. до [...] % през 2007 г., а този на SNCM от 53 % до [...] % за същия период, с разлика от над един милион превозени пътници.

Графика 1

Брой превозени пътници за един сезон (май-септември) между континентална Франция и Корсика — сезони от 2000 до 2007 г.

Източник: Observatoire régional des transports de la Corse

(42) Другите по-малки конкуренти на SNCM в обслужването на Корсика са *Compagnie Méridionale de Navigation* (CMN), *Moby Lines*, *Happy Lines* и *TRIS*.

(43) През последните две години предлагането на транспортни услуги от страна на SNCM и дяловете му от пазара на връзките с Корсика са редуцирани, като спадът е [...] % от предлагането на места (– [...] % за рейсовете от Ница и – [...] % за тези от Марсилия).

(44) Проследяването на намаляването на пазарните дялове показва, че връщането на доверието на пътниците, които твърде дълго са били свидетели на стачки и смущения, породени от социалните конфликти през 2004 и 2005 г., и по-конкретно по повод на приватизацията на предприятието, става твърде бавно. То е необходимо условие, за да се преодолее намаляването на пазарния дял на SNCM, констатирано през последните години. Увеличаването, в

този контекст, на оборота през 2007 г. е успокоително по отношение на жизнеспособността на предприятието, въпреки че то загуби значителни пазарни дялове в полза на своя конкурент, чийто пазарен дял днес е много по-голям.

(45) Пазарът на превоз на пътници по море между континента и Корсика нараства средно с 4 % през последните 15 години; това нарастване би трябвало да продължи с увеличение от [...] %, предвидено и за 2008 г., и с по-умерено нарастване през следващите години. Освен това като че ли няма нови оператори, които да търсят развитие на този пазар. В отговор на обявения търг от Службата по транспорт на Корсика за възлагане на обществена услуга за обслужване по море на някои пристанища на Корсика за периода 2007—2013 г., единствените кандидати са CFF и SNCM-CMN, въпреки че са били възможни и частични участия по дадена линия.

(46) Колкото до основния конкурент на SNCM, CFF увеличи рязко предлагането на места от 500 000 до [...] милиона между 1999 и 2007 г. (от тях [...] % увеличение между 2006 и 2007 г.), което му позволи да увеличи трафика си (от [...] милиона през 2005 г. до [...] милиона през 2007 г.), както и своя пазарен дял. Тази политика се изразява чрез показатели за запълняемост, които структурно са по-ниски за CFF, отколкото за SNCM, с отклонение от порядъка на [...] процентни пункта през 2007 г. За SNCM, средният показател на запълняемост за 2007 г. достига [...] %, което е нормално предвид силната сезонност на пазара (вж. по-горе).

Превоз на товари

(47) По отношение на превозите на товари за Корсика SNCM държи през 2005 г. около [...] % от пазара по линията от Марсилия-Тулон към Корсика.

(48) При общия превоз на стоки (непридружавани) SNCM и CMN са почти фактически монопол. В рамките на договора за предоставяне на обществена услуга двете компании осигуряват чести рейсове от Марсилия към всички пристанища на Корсика.

(49) При придружаваните ремаркета, натоварени върху ферибот, които представляват общо 24 % от трафика на общи товари, измерени в линейни метри, има конкуренция между всички оператори за превоз на пътници. SNCM и CMN държат по-голямата част от придружавания трафик. Другите оператори, в частност CFF, държат 10 % от него, което представлява 2 % от общия пазар.

(50) При придружаваните автомобили⁽⁵⁴⁾, натоварени върху ферибот (около 24 % от трафика на общи товари през 2003 г.), SNCM и CMN държат по-голямата част от въпросния пазар. Но от 2002 г., CFF започна да развива предлагането и държи около [...] % от пазара.

3.2. Обслужването на Магреб

(51) Тунис и Алжир са сериозен пазар с около 5 милиона пътници с преобладаващ въздушен транспорт. В този контекст превозите по море представляват около 15 % от потока. Алжир е значителен пазар за превоз на пътници по море с около 560 000 пътника, а Тунис е по-малък пазар с около 250 000 пътника.

(52) Пазарът на превозите по море от Франция към Магреб отбелязва устойчиво нарастване в последните години, от порядъка на 13 % между 2001 и 2005 г. Предвид перспективите за нарастване на туризма към този регион, морският транспорт би трябвало да отбелязва годишен ръст от порядъка на 4 % до към 2010 г.

(53) В Алжир SNCM се позиционира като вторият пазарен участник след *l'Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs* (ENTMV), алжирско публично дружество. Пазарният дял на SNCM се увеличава от 24 % през 2001 г. до [...] % през 2005 г.

(54) SNCM се позиционира като втори оператор на пазара на транспортни услуги към Тунис, след *Compagnie tunisienne de navigation* (CTN). Въпреки че от 2001 г. SNCM е загубило пазарен дял за сметка на CTN, преминавайки от 44 % на [...] % през 2004 г., през 2005 г. е регистрирано подобряване ([...] %).

4. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ, ПРЕДМЕТ НА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ

4.1. Рекапитализацията на SNCM от 2002 г.

4.1.1. Описание

(55) В резултат от решението на Комисията от 17 юли 2002 г. да разреши помощ за оздравяването на SNCM⁽⁵⁵⁾, на 18 февруари 2002 г. френските власти уведомяват Комисията относно проект за помощ за реструктурирането на SNCM. Тази мярка се състои в рекапитализация на SNCM чрез неговото дружество майка, CGMF, на стойност 76 милиона евро, от които 46 милиона евро разходи по реструктурирането⁽⁵⁶⁾. Това увеличение на капитала има за цел да увеличи собствения капитал на SNCM от 30 милиона евро на 106 милиона евро.

(56) Съгласно насоките от 1999 г. френските власти внасят в Комисията план за реструктуриране⁽⁵⁷⁾ на SNCM със следните пет точки:

i) намаляване на броя на курсовете и преразпределение на корабите му между отделните линии (намаляване на обслужването към Корсика и засилване на обслужването към Магреб)⁽⁵⁸⁾;

ii) съкращаване на неговата флота с четири кораба, което трябва да донесе парични средства в размер на 21 милиона евро;

iii) цесия на някои недвижими активи;

iv) намаляване на персонала⁽⁵⁹⁾ с около 12 %, което в комбинация с една разумна политика на заплащане, би трябвало да доведе до съкращаване на разходите за екипажи от 61,8 милиона евро през 2001 г. до [...] милиона евро средно от 2003 до 2006 г., а разходите за наемен персонал - от 50,3 милиона евро през 2001 г. до [...] милиона евро за същия период;

v) закриване на два от филиалите му, *Compagnie Maritime Toulonnaise* и дружеството *Corsica Marittima*, чиито остатъчни активи да се вляят в SNCM.

- (57) В резултат от забележките, посочени от Комисията в решението ѝ от 19 август 2002 г., френските власти описват в писмото си от 31 януари 2003 г. подобренията, внесени в плана за реструктуриране по следните точки:
- ангажменти и уточнения в политиката на заплащане,
 - план за съкращаване на разходите за стоки и услуги,
 - ангажимент, че SNCM няма да предизвиква тарифна война с конкурентите си в Корсика.
- (58) По повод последната точка, френските власти уточняват: „SNCM приема този ангажимент безрезервно, тъй като

слята, че една тарифна война няма да отговаря нито на стратегическото му положение, нито на неговия интерес, защото ще доведе до намаляване на приходите му, както и не отговаря на обичайните му практики и начин на действие“.

- (59) В рамките на плана за реструктуриране френските власти представят на Комисията подробен финансов макет за периода 2002—2007 г. на базата на усреднени хипотези за редица променливи величини⁽⁶⁰⁾. Финансовите прогнози показват, между другото, връщане към положителните текущи резултати от 2003 г.

Таблица 1

Финансов макет за периода 2002—2007 г.

(в милиони EUR)

	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
	изпълнен	изпълнен	план	изпълнен	план	план	план	план	план
Оборот	204,9	204,1	178	205,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Субсидии за дейността	85,4	86,7	74,5	77,7	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Текущ резултат	- 14,7	- 5,1	1,2	- 5,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Нетен резултат	- 6,2	- 40,4	23	4,2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Собствен капитал	67,5	29,7	119	33,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Нетни финансови задължения (без лизинг)	135,8	134,5	67,7	144,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Финансова рентабилност					[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Текущ резултат/оборот + субсидии	- 5 %	- 2 %	0 %	- 2 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Собствен капитал/балансова задължняост	50 %	22 %	176 %	23 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Резултати за 2000, 2001 и 2002 г., почерпени от годишните отчети за 2001 и 2002 г. на SNCM.

- (60) Капиталовата вноска от 76 милиона евро, както и връщането към рентабилност на дейността, предвидано още от 2003 г., би трябвало да направят възможно, според френските власти, увеличаването в кратък срок на собствения капитал от нивото му от около 30 милиона евро в края на 2001 г. до 120 милиона евро (2003 г.) и после до [...] милиона евро до края на плана (2006—2007 г.). По този начин би трябвало да се намали финансовата задължняост от 145 милиона евро през 2002 г. в размер от [...] до [...] милиона евро от 2003 до 2005 г. В последните години от плана от компанията се предвижда известно увеличаване на задължняостта за обновяване на един или два собствени кораба.
- (61) Френските власти предоставят и проучване на чувствителността на изчислените резултати по отношение на работните хипотези за трафика по отделните линии. На тази база различните симулации показват, че SNCM би трябвало да намери отново пътя към рентабилността при разглежданите случаи.

4.1.2. *Определяне на размера на рекапитализацията*

- (62) Методът, приложен от френските власти⁽⁶¹⁾ за определяне на стойността на рекапитализацията, се състои в изчисляване на необходимото финансиране на базата на средното съотношение между собствен капитал и финансови задължения, установено през 2000 г. за пет европейски морски компании. Въпреки различията в отчетите на тези предприятия, средната стойност, възприета от френските власти е 79 %. Френските власти поддържат тезата, че финансовите предвиждания за периода от 2002 до 2007 г. клонят към едно средно съотношение между собствен капитал и финансови задължения от 77 %, със собствен капитал, предвиден да достигне 169 милиона евро през 2007 г. Такова равнище на собствен капитал трябва да се получи чрез рекапитализация със 76 милиона евро и с успешното провеждане на действията, предвидени в плана за реструктуриране.

4.2. **Мерки, последващи рекапитализацията от 2002 г.**4.2.1. *Предварителни бележки*

- (63) Рекапитализацията и планът за реструктуриране от 2002 г. не довеждат до очакваните резултати и от 2004 г. икономическото и финансовото състояние на SNCM силно се влошава. За това влошаване допринасят както вътрешни фактори (социални конфликти, недостатъчно и късно постигане на целите за производителност, загуба на пазарен дял), така и фактори извън SNCM (малка атрактивност на дестинацията Корсика, придобиване на пазарен дял от страна на CFF, управленски грешки от страна на държавата⁽⁶²⁾ и повишаването на цените на горивата.
- (64) Така текущият резултат на SNCM се установява на – 32,6 милиона евро през 2004 г. и – 25,8 милиона евро през 2005 г. Нетният резултат е – 29,7 милиона евро през 2004 г. и – 28,8 милиона евро през 2005 г.
- (65) Влошаването на икономическото и финансовото състояние на SNCM принуждава френските власти да се освободят от активи извън предвиденото в плана за реструктуриране от 2002 г. и изисквано с решението от 2003 г., както и да открият процедура за търсене на частни партньори.

Таблица 2

Списък на активите, цедирани от SNCM след 2002 г.⁽⁶³⁾

	Нетен резултат от цесията	Дата
Цесии, предложени в уведомлението от 2002 г. (в евро)	25 165 000	
Aliso (заместващ Asco, съгласно Решение от 8.9.2004 г. на Комисията)	[...]	30.9.2004 г.
Napoléon	[...]	6.5.2002 г.
Monte Rotondo	[...]	31.7.2002 г.
Liberté	[...]	27.1.2003 г.
Недвижим имот Schuman	[...]	20.1.2003 г.
Допълнителни цесии, наложени от Комисията в решението ѝ от 9.7.2003 г. (в евро)	5 022 600	
SCI Espace Schuman	[...]	24.6.2003 г.
Southern Trader	[...]	22.7.2003 г.
Someca	[...]	30.4.2004 г.
Amadeus	[...]	12.10.2004 г.
CCM	[...] (!)	—

	Нетен резултат от цесията	Дата
Допълнителни цесии, извършени след решението от юли 2003 г. (в милиони евро)	12,6	
Asco	[...]	24.5.2005 г.
Sud Cargos	[...]	15.9.2005 г.
Продажба на апартаменти от имотите на SNCM (заемани преди от персонал на SNCM)	[...]	септември 2003 до 2006 г.
Общо (в милиони евро)	42,385	
(⁶⁴) [...]		

4.2.2. Мерките след рекапитализацията от 2002 г.

(66) След открита, прозрачна и недискриминационна процедура за избор (⁶⁴), в крайна сметка на 13 октомври 2005 г. е подписан договор между държавата, BCP и VT, в много трудни социални и финансови условия. VT е индустриалният оператор на SNCM (28 % участие), а BCP е основният акционер с 38 % участие. Държавата се ангажира, специално по отношение на наетите работници, да остане акционер в компанията с 25 % участие (⁶⁵). BCP и VT изработват бизнес план за SNCM, който е представен в Европейската комисия на 7 април 2006 г.

Съдържание на меморандума за разбирателство

(67) Меморандумът за разбирателство, по смисъла на който 75 % от капитала на SNCM е прехвърлен на частни купувачи, е подписан на 16 май 2006 г. между страните (BCP, VT и CGMF).

(68) В раздел II на меморандума за разбирателство е предвидено, че CGMF се ангажира да одобри, подпише и освободи изцяло увеличение на капитала на SNCM на обща стойност 142,5 милиона евро.

(69) След увеличението на капитала е предвидено дружественият капитал на SNCM да се редуцира чрез анулиране на акции, за да се приравни към законоустановения минимум за акционерни дружества, без публично предлагане на акции.

(70) В допълнение към увеличението на капитала CGMF се ангажира да предостави на разположение на SNCM, под формата на аванс по текуща сметка, сумата от 38,5 милиона евро. Този аванс по текуща сметка, който SNCM ще депозира при секвестър (банка CIC), е предназначен за финансирането на онези част от разходите, наречена „sur génerosité“, която ще се получи в допълнение към дължимите суми в приложение на законите разпоредби и колективните трудови договори при евентуален план за съкращаване на персонал, предприет от новите собственици (⁶⁶). Изплащането на компенсационни освен обезщетенията, получени в приложение на законите разпоредби и колективните трудови договори, се

прави индивидуално и поименно за служителите, които са напуснали предприятието и чийто трудов договор е прекратен.

(71) Вследствие на тези операции раздел III от меморандума за разбирателство предвижда CGMF да отстъпи на частните купувачи акциите си, представляващи 75 % от дружествения капитал на предприятието и [...] предназначен за финансиране на онези част от социалния план, която е извън задълженията, произтичащи от законите разпоредби и колективните трудови договори.

(72) Раздел III от меморандума за разбирателство предвижда също така съвместно и едновременно емитиране, от страна на купувачите и CGMF, на нови акции за общо 35 милиона евро и апорт по текуща сметка от 8,75 милиона евро от страна на BCP/VT, поставени на разположение на SNCM в зависимост от неговите нужди от парични средства. В параграф III.2.7 от меморандума за разбирателство е предвидено стойността на акциите на CGMF да е равна във всеки един момент на първоначалната им номинална стойност, увеличена с [...] % от освободената им номинална стойност, умножено по J/365, където J е броят дни от датата на реализацията, след приспадане на каквато и да е получена сума (например дивиденди). Тези условия не са приложими при възстановяване или правна ликвидация на дружеството.

(73) Меморандумът за разбирателство (раздел III.5) съдържа клауза за отмяна на цесията на SNCM, която може да се упражни едновременно от купувачите, ако е налице някое от следните събития, доколкото тези хипотези биха могли да поставят под въпрос изпълнимостта на техния бизнесплан и възстановяването на жизнеспособността на дружеството:

— неприсъждане на договора за възлагане на обществена услуга – обслужване по море на Корсика за периода, започващ на 1-ви януари 2007 г. [...],

— всяко отрицателно решение на Европейската комисия или решение на Първоинстанционния съд или на Съда на ЕО, като отказ за операцията или налагане на условия, оказващи съществено въздействие върху стойността на дружеството, [...].

- (74) Раздел VII от меморандума за разбирателство предвижда CGMF да поеме част от социалните ангажменти на SNCM като разходите по взаимноосигурителните дружества на пенсионерите му, на стойност 15,5 милиона евро, считано от деня на прехвърляне на собствеността на дружеството.
- (75) Начините за управление на дружеството са уточнени в раздел IV от меморандума за разбирателство. Предвидено е да се пристъпи към промяна на начина на управление на SNCM, което ще се преобразува в анонимно дружество със съвет на директорите и надзорен съвет. Последният ще се състои от 10, по-късно от 14 члена. Председателството се упражнява преходно от представител на държавата. Ако DSP е присъдено на SNCM, председателят на надзорния съвет ще бъде заместен от представител на ВСП. Съветът на директорите има за задача да осигури оперативното управление на SNCM.

- (76) На 26 май 2006 г. френското правителство одобри цесията на SNCM, както и посочените по-горе мерки.

Мерките

- (77) В светлината на казаното по-горе меморандумът за разбирателство съдържа три вида държавни мерки, които са повод за разследване предвид общностния режим за държавните помощи:
- цесията на 100 % на SNCM на отрицателна цена от 158 милиона евро (капиталов апорт за 142,5 милиона евро и поемане на осигурителните разходи в размер на 15,5 милиона евро),
 - авансът по текуща сметка от страна на CGMF на стойност 38,5 милиона евро в полза на освободения персонал на SNCM,
 - увеличението на капитала с 8,75 милиона евро, записано от CGMF съвместно и едновременно при внасянето на 26,25 милиона евро, направено от VT и ВСП.

5. ОБХВАТ НА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ

- (78) Настоящото окончателно решение касае мерките, предприети от Франция в полза на SNCM след 18 февруари 2002 г., а именно:
- капиталов апорт на CGMF в SNCM на стойност 76 милиона евро през 2002 г. (от тях 53,48 милиона евро съгласно задълженията за предоставяне на обществена услуга и остатъкът като помощ за реструктурирането),
 - отрицателна продажна цена на SNCM от CGMF на стойност 158 милиона евро,
 - апортна вноска на CGMF от 8,75 милиона евро,

— ангажирането от страна на CGMF с някои допълнителни социални мерки на стойност 38,5 милиона евро.

- (79) Настоящото решение не касае разглеждането на финансовите компенсации, получени или които ще бъдат получени от SNCM като задължения за обществена услуга за периода 2007—2013 г., които са предмет на друга процедура.

6. ОСНОВАНИЯ ЗА ПРИЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЯТА НА КОМИСИЯТА ОТ 2002 И 2006 Г.

6.1. Откриване на официалната процедура за разследване през 2002 г.

- (80) В решението си за откриване на процедурата от 19 август 2002 г. Комисията, като признава на SNCM статуса на предприятие в затруднение, изразява съмненията си по отношение на съвместимостта на мярката, за която е получено уведомление, с критериите, изложени в точка 3.2.2 на насоките от 1999 г., които по това време са в сила.
- (81) Комисията изразява някои съмнения по отношение на плана за реструктуриране, предвид липсата на анализ на причините за загубите на предприятието. В частност Комисията поставя въпроси, касаещи връзката между загубите и задълженията за извършване на обществена услуга, въздействието на политиката на купуване на съдове на SNCM върху баланса му и мерките, предвидени за увеличаване на производителността на предприятието.
- (82) Комисията посочва освен това и някои празноти в плана за реструктуриране, по-точно липсата на конкретни мерки за намаляване на разходите за стоки и услуги и липсата на информация за бъдещата тарифна политика на SNCM.
- (83) Комисията има въпроси и върху основателността на метода на изчисление, използван от френските власти за установяване на стойността на рекапитализацията, както и върху някои хипотези при финансовите симулации.

6.2. Разширяване на официалната процедура за разследване от 2006 г.

- (84) С решението си от 13 септември 2006 г. Комисията решава да разшири официалната процедура за разследване от 2002 г., като обхване мерките, предвидени в рамките на цесията на SNCM към частния сектор.
- (85) Най-напред, предвид поканата на френските власти от 7 април 2006 г. (виж точка 17 от настоящото решение) да проучи част от капиталовата вноска от 2002 г. в светлината на съдебната практика по делото *Altmark*, Комисията изразява по този повод съмнения по отношение на спазването на условията (в частност второто и четвъртото), поставени от съдията на Общността в посоченото решение ⁽⁶⁷⁾.

- (86) Ако тази сума бъде квалифицирана като помощ, съвместима с член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, Комисията счита, с решението си от 2006 г., че новият размер на помощта, който трябва да се пресметне в светлината на насоките за държавните помощи за реструктуриране, ще бъде 15,81 милиона евро. Доколкото размерът на помощта за реструктуриране е чувствително по-нисък от заявения през 2002 г. и одобрен през 2003 г., Комисията изразява съмнение дали е целесъобразно да се поддържа целия обем компенсаторни мерки за минимизиране на ефекта върху конкурентите, наложен на SNCM с решението от 2003 г.
- (87) Комисията изразява съмнения и дали се спазват условията, наложени с решението от 2003 г., а именно принципът за *price leadership* и броят на ротациите по линиите за Корсика.
- (88) Колкото до отрицателната цена за продажба на SNCM, Комисията се съмнява, че принципът на частния инвеститор, действащ в условията на пазарна икономика, е в съответствие с рекапитализацията от страна на държавата, предшестваща продажбата на SNCM. В частност Комисията се съмнява във валидността на изчисленията на разходите за ликвидация, които държавата-акционер би трябвало да плати в случай на ликвидация на SNCM.
- (89) Комисията подлага на съмнение факта, че финансовите мерки могат да се обосноват в съответствие с насоките на Общността за помощите за оздравяване и реструктуриране.
- (90) Тя има съмнения освен това, че втората рекапитализация от 8,75 милиона евро, с оглед на спазване на принципите на едновременност между частния и публичния инвеститор и идентичността на условията за извършване по смисъла на съдебната практика.
- (91) Комисията се съмнява и във факта, че допълнителните социални мерки от 38,5 милиона евро в помощ на лицата може да донесат косвено предимство за предприятието. Тя подчертава и риска от противоречие, ако допълнителните обезщетения при уволнение се разглеждат като част от рисковете за разумния инвеститор.
- увеличението на капитала през 2002 г., а именно 53,48 милиона евро, не представляват държавна помощ в светлината на съдебната практика по делото *Altmark*, считайки, че в конкретния случай четирите условия, установени в посочената съдебна практика, са изпълнени.
- (93) Колкото до второто условие *Altmark*, френските власти подчертават, че по смисъла на решението по делото *Altmark* само параметрите за изчисление трябва да се установят предварително, обективно и прозрачно. Те уточняват, че сумата от 53,48 милиона евро е платена през ноември 2003 г. на базата на параметри, фиксирани предварително за въпросния период (1991—2001 г.)⁽⁶⁸⁾.
- (94) Според Франция фактът, че изплащането на преизчислението за недостатъчно компенсиране идва *a posteriori*, не поставя под съмнение заключението ѝ, че параметрите, на базата на които е изчислена компенсацията от 53,48 милиона евро, са изработени по обективен и прозрачен начин преди изпълнението на задачите по обществената услуга.
- (95) Колкото до четвъртото условие *Altmark*, френските власти смятат, че то визира характеристиките на предприятие, извършващо обществена услуга, което отговаря на квалификацията за средно добро управление, но не е свързано по никакъв начин с каквото и да е изискване за минимална или средна рентабилност на въпросното предприятие.
- (96) По този повод френските власти смятат, че SNCM може да се възползва от „презумпция за добро управление“ за периода от 1991 до 2001 г. и че никаква „презумпция за лошо управление“ не може да се извлече само от факта за претърпени финансови загуби в периода 1991—2001 г. Според френските власти загубите на SNCM не би трябвало да се приписват на лошо управление, а на липсата на гъвкавост в подписаните споразумения през 1991 г. и 1996 г., както и на внезапния срив на историческия пазар на тази компания, дължащ се на преминаването от монополно положение към една силно конкурентна среда. SNCM се е държала като средно добре управлявана компания.

7. ПОЗИЦИЯ НА ФРЕНСКИТЕ ВЛАСТИ

7.1. Относно рекапитализацията от 2002 г.

7.1.1. За размера от 53,48 милиона евро в светлината на съдебната практика по делото *Altmark*

7.1.1.1. Спазването на четирите критерия *Altmark*

- (92) В кореспонденцията си от 7 април 2006 г., както и в рамките на коментарите, направени след решението от 2006 г., френските власти приканват Комисията да констатира, че поради естеството си на „обществена услуга“ за периода 1991—2001 г., част от
- (97) Франция подчертава, че публичният оператор е единственото предприятие, способно да поеме тези задължения за годишна регулярност и честота на услугата въпреки появата през 1996 г. на частен оператор, който експлоатира само няколко линии и то само през върховия сезон. Т.е. няма предприятие *stricto sensu*, чиито разходи да служат за сравнение при определяне дали равнището на компенсациите, дадени на SNCM, е надвишавало или не необходимите разходи за изпълнението на задълженията за обществена услуга. Деликатно е според френските власти да се прави сравнение между структурата на разходите на SNCM и тази на другите морски компании, предвид спецификата на дейността ѝ и на пазара, на който тя оперира.

- (98) Въпреки практическата невъзможност да се намери предприятие, което да бъде база за сравнение за този период, Франция смята, че е положила усилия да представи по време на срещите с Комисията през 2005 и 2006 г. обективни и аргументирани данни, позволяващи да се определи характерът на SNCM като „средно предприятие, добре управлявано и подходящо оборудвано“ и да се констатира, че четвъртият критерий от решението по делото *Altmark* е изпълнен ⁽⁶⁹⁾.
- (99) Франция смята освен това, че сравнение, основаващо се на разполагаеми данни относно структурата на разходите на CFF и на SNCM, няма да обори презумпцията за добро управление на SNCM, преди всичко, защото то не би отчело една съвсем непренебрежима част от разходите за дейността по обществената услуга, която засяга превоза на товари.
- (100) Франция твърди, че в случай като този е позволено да се смята, че съдебната практика, довела до решението *Altmark* (конкретно решението по делото *Ferring*) трябва да се разбира единствено като проверка за отсъствие на свръхкомпенсация. По този повод френските власти твърдят, че дадените субсидии не надвишават действителните разходи на SNCM, произтичащи от задължението за извършване на обществената услуга, както Комисията е отбелязала в решението си от 30 октомври 2001 г. ⁽⁷⁰⁾
- (101) Накрая, френските власти твърдят, че фактът, че решението по делото *Altmark* се прилага към договора за DSP за 2002—2006 г., трябва да разсее съмненията относно приложимостта на тази съдебна практика към компенсациите за извършване на обществената услуга в периода от 1991 до 2001 г. Според Франция компенсациите, дадени през 1991—2001 г. и от 2002 до 2006 г., са от същото естество, доколкото параметрите за тяхното определяне, а именно тежките изисквания за извършването на обществената услуга, наличието на само едно предприятие, способно да я поеме, и схемата на експлоатационните разходи, са идентични.
- (102) В заключение Франция е на мнение, че наличието на задължения за извършване на обществената услуга в комбинация с отсъствието на свръхкомпенсация за периода 1991—2001 г., потвърждава спазването на четирите условия *Altmark*.

7.1.1.2. Съвместимост на сумата от 53,48 милиона евро по смисъла на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО

- (103) Ако Комисията заключи, че тази интервенция представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, френските власти смятат, че тази автономна и независима мярка от плана за реструктуриране от 2002 г. е съвместима с член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, като тази база за съвместимост не е оспорена от Съда в решението му от 2005 г.

- (104) Френските власти наблягат на факта, че в този типичен случай въпросната сума е мярка, която не би трябвало да се разглежда в светлината на насоките за помощи за реструктуриране от 1999 г. или от 2004 г. и по-точно, не би трябвало да се взема предвид, когато се оценяват условията, наложени в плана от 2002 г. Действително, според Франция, насоките за помощи за реструктуриране от 2004 г. (точка 68) не биха могли да аргументират включването на 53,48 милиона евро в помощите за реструктуриране.

- (105) По този повод Франция твърди, че сумата от 53,48 милиона евро за компенсации на разходите по изпълнение на обществената услуга за периода от 1991 до 2001 г. не е мярка, отпусната по време на реструктурирането, независимо дали става въпрос за плана за реструктуриране, представен през 2002 г. или неговата актуализация, а мярка, която предшества въпросните планове за реструктуриране. Освен това френските власти доказват, че мярка, чиято цел е да компенсира разходите, тежачи върху предприятия, задължени да извършват обществена услуга, няма характера на помощ за реструктуриране, така както тя е дефинирана в насоките.

- (106) Френските власти смятат, че дори ако тази сума е била нотифицирана в рамките на обща финансова инжекция като помощ за реструктуриране, Комисията не е обвързана с квалификациите, приети от държавите-членки и че напротив, тя би трябвало, ако случаят е такъв, да преквалифицира дадена мярка като непредставяваща държавна помощ или обратното, да квалифицира една държавна мярка като помощ, дори ако въпросната държава-членка не я е представила по този начин.

7.1.2. За остатъка, за който е получено уведомление като помощ за реструктуриране

- (107) В светлината на предходното, Франция смята, че ако сумата от 53,48 милиона евро е преценена като несъдържаща елементи на помощ или е квалифицирана като помощ, съвместима по смисъла на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, размерът на помощта, която трябва да се разглежда като помощ за реструктуриране по смисъла на уведомлението от 2002 г., ще бъде вече не 76 милиона евро, а 15,81 милиона евро.

7.2. За мерките след рекапитализацията от 2002 г.

- (108) Франция припомня, в самото начало, че сериозността на социалните движения от 2004/2005 г. и влошаването на икономическото и финансовото състояние на SNCM са принудили държавата-акционер да лансира през януари 2005 г. процедура за избор на частни инвеститори и да предприеме спешни мерки (конкретно цесията на Asco и на участието в Sud Cargos ⁽⁷¹⁾).

7.2.1. За отрицателната цена на цесията на SNCM

- (109) Съгласно съдебната практика на Общността в тази област френските власти приканват Комисията да отчете, че отрицателната цена на цесията на SNCM от 158 милиона евро не съдържа никаква мярка, която би могла да се окачестви като помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, доколкото френската държава се държи като частен инвеститор в условията на пазарна икономика.
- (110) Още в началото Франция обръща внимание, че крайната цена от 158 милиона евро, която е по-ниска от отрицателната цена, първоначално поискана от купувачите на базата на техния одит на SNCM, е резултат от преговори за прехвърляне на контрола, проведени в рамките на открита, прозрачна и недискриминационна процедура, и в този смисъл цената наистина е пазарна.
- (111) Франция смята, че доколкото търсенето на частен партньор за SNCM е извършено в рамките на открита, прозрачна и недискриминационна конкурентна процедура, чийто резултат е приемането на най-добрата оферта, цената на цесията е пазарна.
- (112) Според френските власти цесията, извършена на отрицателна цена от 158 милиона евро, се е осъществила при най-благоприятни за държавата условия и в съответствие със съдебната практика на Общността и практиката на решенията на Комисията, и не съдържа никакъв елемент на помощ. В действителност, Франция смята, че тази отрицателна цена е по-ниска от разходите за ликвидация, която държавата би трябвало да понесе при ликвидация на дружеството.
- (113) Това заключение се налага и при прилагане на съдебната практика на Съда на Европейските общности (наричана по-долу съдебна практика по делото Gröditzner⁽⁷²⁾) и с резултата от анализа на действителните ликвидационни разходи на SNCM (решение по делото ABX⁽⁷³⁾).
- (114) По отношение на първия метод, базирайки се на съдебната практика по делото Gröditzner, Франция твърди, че това решение би потвърдило оценката на Комисията в нейното решение от 8 юли 1999 г., според което „само ликвидационната стойност [...] на активите, [...], трябва да се счита като стойност на ликвидацията“⁽⁷⁴⁾.
- (115) По този повод докладите на CGMF⁽⁷⁵⁾ и Oddo-Hastings⁽⁷⁶⁾ оценяват ликвидационната стойност на активите на минимум [...] милиона евро към 30 септември 2005 г.⁽⁷⁷⁾.
- (116) В резултат, доколкото държавата като собственик-акционер на едно дружество е отговорна за неговите задължения само до размера на ликвидационната стойност на неговите активи (съдебна практика по делото „Nutasa“⁽⁷⁸⁾), Франция твърди, че ликвидационната стойност на активите на компанията, изчислена на минимум [...] милиона евро, е по-висока от отрицателната цена за прехвърляне от 158 милиона евро.
- (117) По втория метод Франция посочва, че той произтича от решение на Комисията относно държавната помощ, дадена от Белгия в полза на ABX Logistics, където Комисията разглежда една отрицателна цена за прехвърляне, имаща, както и в случая, характер на пазарна цена, като я сравнява с разходите, които държавата-акционер действително би понесла в рамките на една ликвидация по споразумение или по съдебен път, определени от експерт – независимо трето лице. Според Франция Комисията признава в това решение валидността на определен брой разходи, произтичащи от действие за попълване на пасивите, поискано от страна на кредиторите, или от ликвидацията за други клонове на групата, ликвидираща филиала си.
- (118) Въз основа на докладите CGMF и Oddo-Hastings, френските власти смятат, че съвкупността от действителните разходи, които Френската република би понесла като акционер, възлизат между [...] и [...] милиона евро към 30 септември 2005 г.
- (119) Този метод отчита риска, който френската държава би понесла, ако получи покана да „запълни пасива“, ако съдът сметне, че е фактически управител на SNCM. Френските власти смятат, че рискът от действие за запълване на пасива не може да се пренебрегне, особено при наличието на прецедент в Касационния съд на Франция⁽⁷⁹⁾. В няколко писма до Комисията френските власти поддържат, че възможността държавата да бъде осъдена от национален съдия да запълни пасива на предприятието, което управлява, е сценарий повече от възможен, и че това би трябвало да се отчете при изчисляването на реалната стойност на една евентуална ликвидация на SNCM.
- (120) Към 30 септември 2005 г. остатъчната сума от активите на SNCM (или [...] милиона евро) би била, след изплащане на привилегированите задължения, [...] милиона евро. Другите елементи на тази сума, отчетени като действие за запълване на пасива към държавата, включват разходите по прекратяването на основните експлоатационни договори, свързани с прекратяването на условията по лизинга на корабите и изплащането на негарантираните задължения, което ще доведе до недостатъчност на активите от [...] милиона евро. Френските власти смятат, че държавата ще бъде осъдена да поеме от [...] до [...] % от тази сума.
- (121) Освен това френските власти смятат, че поради връзката си със SNCM и според друга френска съдебна практика⁽⁸⁰⁾, ликвидацията на предприятието би дала основание на съдията да нареди изплащане на щети и лихви на служителите. Тази съдебна практика дава основание на френските власти да смятат, че е повече от възможно един съдия да определи стойността на допълнителните обезщетения на базата на обезщетенията, които биха били изплатени в рамките на социален план, предложен преди ликвидацията.

(122) Прилагайки към този случай съдебната практика по делото *Asproctop*, Франция смята, че държавата би трябвало да плаща допълнителни обезщетения за уволнение на обща стойност между [...] и [...] милиона евро, което би довело *in fine* до една обща стойност на ликвидацията за сметка на държавата между [...] и [...] милиона евро.

(123) Анализът на действителните разходи, които държавата-акционер би понесла показва, че разходите за държавата при продажба на SNCM на отрицателна цена от 158 милиона евро са по-ниски от тези, които би понесла при ликвидация на предприятието по съдебен път.

(124) В заключение френските власти смятат, че тази сума не би могла да бъде квалифицирана като държавна помощ.

7.2.2. За съвместната капиталова вноска на акционерите

(125) Франция смята, че чрез това поемане на дялове тя се е държала като разумен инвеститор защото, от една страна, се е намесила едновременно и миноритарно заедно с BCP и VT, и от друга, това участие се е ползвало с изплащане във вид на фиксиран капитал от [...] % годишно, което освобождава държавата от риска за изпълнението на бизнес-плана. Франция доказва, че този показател на рентабилност е удовлетворяващ за един частен инвеститор⁽⁸¹⁾. Тя уточнява обаче, че няма да се дължи никакво изплащане при възстановяване или ликвидация по съдебен път на SNCM или при упражняването на разтрогващата клауза от страна на новите собственици.

7.2.3. За допълнителните социални мерки (помощ за персонала)

(126) Франция смята, като се позовава на практиката на решенията на Комисията, конкретно по преписката SFP — *Société française de production*⁽⁸²⁾, че това финансиране е помощ за персонала, от която не се възползва предприятието. Прилагането, благодарение на публични фондове, на допълнителни социални мерки в полза на уволнените служители, без тези мерки да освобождават работодателя от нормалните му задължения, произтичат от социалната политика на държавите-членки и не представляват държавна помощ.

7.2.4. Заключение

(127) Ако Комисията следва да квалифицира като държавна помощ всички или част от новите мерки, Франция обръща внимание на Комисията върху факта, че новите мерки, като осигуряват възстановяването на жизнеспособността на SNCM, ще направят възможно продължаването на конкуренцията на въпросните пазари и по-специално на пазара за транспортно обслужване на Корсика. Този елемент, според Франция, е един от принципите на насоките на Общността при оздравяване на изпаднало в затруднение предприятие, както е посочено от Комисията в настоящата преписка (параграф 283 от анулираното ѝ решение), така и от Съда в неговото решение от 15 юни 2005 г. В частност, последният би припомнил, че Комисията може да прецени, при упражняването на

големите си правомощия за оценка, че присъствието на дадено предприятие е необходимо за предотвратяване на зараждането на една силна олигополитическа структура на въпросните пазари.

(128) Относно определянето на евентуални компенсаторни мерки за минимизиране на ефекта върху конкурентите, които да бъдат наложени на SNCM, Франция подсказва на Комисията да се съобрази със структурата на пазара. Така например свиването на капацитета на SNCM ще доведе до засилване на позицията, и без друго доминираща, на CFF на пазара на транспортни услуги за Корсика⁽⁸³⁾.

(129) Според френските власти планът за реструктуриране, заедно с актуализацията му, съответства на критериите за съвместимост, формулирани от Комисията в насоките си от 1999 и 2004 г. Комплексът от мерки, изложен в контекста на приватизацията на SNCM, ще позволи възстановяването в дългосрочен план, още от края на 2009 г., на жизнеспособността на SNCM и ще бъде ограничен до необходимия минимум за това възстановяване на жизнеспособността.

7.3. За вдигането на рестрикциите, наложени с анулираното решение от 2003 г.

(130) Френските власти припомнят, от една страна, че всички условия, наложени с решението от 2003 г., са били приведени в действие и спазвани през периода 2003—2006 г. От друга страна, френските власти смятат, че тези мерки вече не са необходими за предотвратяване на изкривяването на конкуренцията и че тяхното поддържане ще противоречи на принципа на пропорционалност по отношение на ограничаването на размера на помощите за реструктуриране, редуцирани до 15,81 милиона евро. По-специално френските власти смятат, че е целесъобразно премахването на условията, които все още биха намерили приложение, конкретно касаещите забраната за модернизация на флота на SNCM, спазването на принципа за *price leadership* по отношение на тарифите и поддържането на определена честота на курсовете.

8. МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

8.1. Относно решението за откриване на официална процедура за разследване от 2002 г.

8.1.1. Забележки на Corsica Ferries (CFF)

(131) Като оспорва най-напред, че SNCM е предприятие в затруднение по смисъла на насоките⁽⁸⁴⁾, CFF се съмнява в капацитета на SNCM да стане рентабилно по несубсидираните си линии. CFF констатира, че противно на обявеното в плана за реструктуриране⁽⁸⁵⁾, Ливорно все още се обслужва.

(132) По въпроса за съкращаването на разходите, CFF съжалява, че няма достъп до някои елементи от плана за реструктуриране, по отношение на който неговите представители са изразили критики⁽⁸⁶⁾.

(133) CFF е на мнение, че изчисленията на френските власти за сумата 76 милиона евро са чисто фиктивни⁽⁸⁷⁾, а съотношението между собствен капитал и финансови задължения, фиксирано от френските власти на 79 %, му се вижда преувеличено⁽⁸⁸⁾. Относно дяловете на SNCM, CFF отбелязва, че някои филиали не са полезни за дейностите на морската компания⁽⁸⁹⁾.

(134) В заключение, според CFF, проектът за помощ се стреми да заобиколи регулирането на каботажта и да обезсмисли тържната процедура, обявена за обслужването на Корсика от Марсилия. CFF настоява да не се допусне предвиданата помощ да доведе до по-агресивно търговско предлагане от страна на SNCM. То предлага помощта за реструктуриране да се одобри едва за 2007 г. и само в случай, че SNCM загуби следващия търг през 2006 г. - единственият сценарий, който наистина би поставил публичната морска компания в затруднение.

8.1.2. Забележки на групата *Stef-TFE*⁽⁹⁰⁾

(135) Групата *Stef-TFE* посочва, че участието на SNCM в CMN трябва да се разглежда като чисто финансови активи. Според групата *Stef-TFE*, CMN и SNCM са независими и в конкуренция за линиите, които не са с отпавна точка Марсилия, дори ако тези две компании са съвместни изпълнители по договора за предоставяне на обществена услуга.

(136) Писмото посочва, че групата *Stef-TFE* би се ангажирала „да откупи, изцяло или на части, а за предпочитане всички дялове на SNCM в CMN“, чиято стойност по нейна преценка е между 15 и 17 милиона евро, ако Комисията прецени в условията, които би могла да наложи в крайното си решение, че „подобна цесия е необходима за уравновесяване на плана за реструктуриране“.

8.1.3. Мнения на представителите на местните общности

(137) Кметът на Марсилия, председателят на генералния съвет на *Bouches-du-Rhône* и председателят на регионалния съвет на *Provence-Alpes-Côte d'Azur* подчертават икономическото значение на SNCM за регионалната икономика.

(138) Председателят на регионалния съвет на *Provence-Alpes-Côte d'Azur* добавя, че условията, с които планът за реструктуриране на SNCM би гарантирал жизнеспособността на предприятието, му се струват цялостни.

(139) Председателят на Изпълнителния съвет на Асамблеята на Корсика е представил дебати на тази асамблея от 18 декември 2002 г., при които Асамблеята на Корсика е изказала „благоприятно мнение“ за проекта за рекапитализация на SNCM.

8.1.4. Мнение на Службата по транспорт на Корсика

(140) Службата по транспорт на Корсика (*Office des Transports de Corse*) (ОТС)⁽⁹¹⁾ подчертава, че на обявената тържна процедура за договор за възлагане на обществена услуга е била представена една-единствена оферта, тази на групата CMN и SNCM. Загрижена за поддържането на сигурна и качествена транспортна услуга, местната общност на Корсика е включила в своя договор финансови механизми за компенсация или корекция, в зависимост от ефективността и сигурността на услугите. Освен това се напомня, че териториалната общност на Корсика е взела предвид развитието на предлагането от 1996 г. при обслужването от пристанищата на континентална Франция, за да не ограничи задълженията за извършване на обществена услуга само до обслужването от Марсилия.

(141) ОТС отбелязва също, че SNCM е единствената компания, способна да отговори на изискванията по договора с оглед превоза на пътници и изчезването ѝ „ще доведе незабавно до значително намаление на услугите“. Припомня също така и тежестта на SNCM в икономиката на Корсика.

8.2. Относно решението за разширяване на процедурата от 2006 г.

8.2.1. Мнение на *Corsica Ferries* (CFF)

(142) CFF подчертава значението на въпросните финансови суми, техния диспропорционален характер по отношение на оборота на SNCM и факта, че са били изплатени на SNCM преди Комисията да се произнесе за квалификацията им по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

(143) CFF обръща внимание на Комисията върху факта, че подкрепата на френската държава за SNCM има стратегически характер за развитието на CFF. Тези неразрешени мерки ще позволят на SNCM да води твърде агресивна тарифна политика по линиите, на които CFF е позиционирано от 10 години и където, за първи път от своето навлизане, то ще загуби пазарни дялове.

(144) CFF смята, че има алтернативи на присъствието на SNCM по всички тези линии, с DSP или без DSP, които биха дали редица предимства както на SNCM, така и на конкуренцията изобщо. Относно DSP⁽⁹²⁾, CFF смята, че SNCM трябва да съкрати своето предлагане по линиите, обслужвани в рамките на DSP, за да се предотврати злоупотреба с доминиращото му положение на този пазар, да се избегнат нови инвестиции и да се задейства социален план, ограничен до 120 сезонни работни места, без да е необходимо да се прекратяват безсрочни договори, което е по-скъпо. По отношение на линиите извън DSP, CFF предлага SNCM да изтегли един сезонен кораб.

8.2.1.1. Относно рекапитализацията от 2002 г.

- (145) Относно сумата от 53,48 милиона евро, CFF се съмнява в евентуално двойно броене при изчисляването на компенсацията от 787 милиона евро, разрешена с решение на Комисията от 2001 г.
- (146) CFF смята, че въпреки че съдебната практика по делото *Altmark* е последваща спрямо подписването на DSP, компенсациите, изплатени в рамките на обществената услуга, трябва да се разглеждат в светлината на критериите, установени с посочената съдебна практика. По този повод CFF смята, че с изключение на първия, критериите *Altmark* не са изпълнени.
- (147) По отношение, в частност, на четвъртия критерий *Altmark*, CFF споделя съмненията на Комисията относно факта, че SNCM може да бъде счетена за добре управлявано и подходящо оборудвано предприятие. По този повод CFF обръща внимание на Комисията върху факта, че близо 50 % от загубите на SNCM са концентрирани в годините 2000 и 2001, което навежда на мисълта, че загубите на SNCM не биха могли да се дължат само на задълженията за обществена услуга.
- (148) Колкото до възможността тази сума да се разглежда в светлината на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, CFF смята, че Съдът би приканил Комисията за оценка, която би се ограничила до квалифицирането на тази сума като помощ, а няма да я аргументира по смисъла на споменатия член. Комисията ще бъде длъжна да провери дали тази сума не е прекомерна в сравнение със свръхразходите, породени от задълженията за извършване на обществена услуга.

8.2.1.2. Относно мерките, последващи рекапитализацията от 2002 г.

- (149) Относно тръжната процедура за цесията на компанията, CFF смята, че тя не е напълно прозрачна, доколкото избраното предприятие, в случая ВСП, вече не е в оперативното ръководство на SNCM, отстъпвайки мястото си на групата VT. Освен това финансовите условия са станали много по-благоприятни за придобиващите и CFF се съмнява в принципа на равнопоставеност при третирането на инвеститорите, който би трябвало да е водещ за цялата операция.
- (150) Относно отрицателната цена на цесията от 158 милиона евро, CFF се съмнява в прилагането, в този случай, на критерия за разумния инвеститор в условията на пазарна икономика. От друга страна, CFF се пита дали може да се смята, че въпросната операция е проведена от държавата успоредно със значителната и едновременна интервенция на частните оператори при сравними условия, след като държавата е рекапитализирала компанията преди съвместната рекапитализация на акционерите и новия план за реструктуриране. От друга страна, CFF смята, че предвид тежките финансови

условия в SNCM, разумният инвеститор би се намесил по-рано, за да не се обезцени инвестицията му ⁽⁹³⁾.

- (151) CFF смята, че сравнението с „ABX Logistics“ не е подходящо. Освен факта, че обстоятелствата по това дело не са приложими към конкретния случай, CFF подчертава един значителен принос на бенефициера на помощите в това дело, както явно не е случаят с SNCM. Освен това според CFF, решението на Комисията от 2006 г. не би взело предвид разходите, свързани с риска от съдебни действия в рамките на една ликвидация на засегнатото предприятие. По този повод CFF смята, че националната съдебна практика, на която се позовава Франция, за да оправдае разходите, които биха били свързани с ликвидацията на SNCM, не е приложима към конкретния случай ⁽⁹⁴⁾.
- (152) CFF смята, че прилагането на съдебната практика на Общността по делата „Gröditzter“ и „Nytasa“ към конкретния случай може само да доведе до заключението, че държавата не се е държала като частен инвеститор, доколкото съгласно тази съдебна практика капиталовата вноска на държавата е свързан с продажбата на 75 % от участието ѝ в SNCM, намалявайки перспективите за възвръщаемост от тях.
- (153) Накрая, CFF смята, че сравнението между разходите за ликвидация и разходите за рекапитализация трябва да отчете стойността на активите, които и в двата случая се прехвърлят на купувача. CFF смята, че стойността на прехвърлените активи варира между 640 милиона евро и 755 милиона евро ⁽⁹⁵⁾, предвид пазарната стойност на флотата, използвана от SNCM, която CFF оценява между 644 и 664 милиона евро през август 2006 г.
- (154) По отношение на оценката на мерките, последвали рекапитализацията от 2002 г. като помощ за реструктуриране, CFF смята, че ако SNCM отговаря на условията за предприятие в затруднено положение според насоките от 2004 г. в периода, предшестваш първата рекапитализация със 142,5 милиона евро, тази квалификация става твърде спорна за периода, предшестваш второто увеличение на капитала с 8,75 милиона евро, доколкото собствения капитал на предприятието е възстановен.
- (155) Относно жизнеспособността на предприятието, CFF подчертава, че продажбата на SNCM е частична и не е неотменяема предвид разтрогващите клаузи, договорени с купувачите. Тези елементи са важни елементи на несигурност по отношение на волята и капацитета на купувачите да изправят на крака SNCM и още в началото „ипотекират“ перспективите за трайна жизнеспособност на предприятието. CFF посочва, че противно на изискванията в насоките от 2004 г., френските власти не са предвидили изоставянето на дейности, които ще останат на загуба дори след реструктурирането ⁽⁹⁶⁾. CFF изразява своя скептицизъм по отношение на плана за съкращаване на разходите при положение, че флотата на SNCM ще се увеличи ⁽⁹⁷⁾ и на плана за съкращаване на персонал в светлината на провала на социалния план от 2002 г.

- (156) CFF изразява съмненията си по повод факта, че новите помощи ще са ограничени до минимум, поради липсата на яснота за това какво покриват социалните разходи, от една страна, и от друга, поради съдържанието на протокола от Общото събрание на SNCM от 28 април 2006 г., откъдето е видно, че част от тези помощи биха покрили загубите от дейността на дружеството през 2006 и 2007 г. CFF смята също така че купувачите на SNCM не допринасят съществено за реструктурирането на предприятието.
- (157) За да се предотврати нежелано изкривяване на конкуренцията, CFF смята, че е необходимо да се преразгледат и уточнят компенсаторните мерки, наложени на SNCM през 2003 г., както и да се добавят нови, свързани с редуцирането на присъствието на SNCM на пазара⁽⁹⁸⁾. CFF смята, че част от мерките наложени на SNCM с решението от 2003 г. не са били спазени⁽⁹⁹⁾.
- (158) Относно естеството на втората рекапитализация от 8,75 милиона евро, CFF смята, че извън едновременността на публичната и частната инвестиция, частната интервенция трябва да бъде значителна и реализирана при сравними условия, така че да се оправдае интервенцията на държавата. В конкретния случай тези две условия не са удовлетворени. От една страна, участието на купувачите, тясно свързано с първото увеличение на капитала от 142,5 милиона евро, не е значително. От друга страна, интервенцията на купувачите не е извършена при сравними условия с тези на държавата поради разтрогващите клаузи и очакваната рентабилност от миноритарното участие на CGMF.
- (159) Относно социалните мерки на стойност 38,5 милиона евро, CFF оспорва квалификацията на тази сума като помощ за персонала. В действителност, макар да е вярно, че тази сума е в полза пряко на служителите на SNCM, CFF подчертава, че тази мярка може да генерира непряк положителен ефект за SNCM, конкретно по отношение на успокояването на социалния климат.

8.2.2. Забележки на STIM d'Orbigny (Groupe Stef-TFE)

8.2.2.1. Относно рекапитализацията от 2002 година

- (160) STIM подчертава, че с изплащането на сумата от 53,48 милиона евро като компенсации за извършването на обществена услуга, държавата компенсира SNCM два пъти за едни и същи задължения за извършване на обществена услуга. Освен това STIM смята, че това плащане не отговаря на условията, установени от съдебната практика по делото *Altmark*.
- (161) Що се отнася по-конкретно до второто и четвъртото условие *Altmark*, STIM оспорва, от една страна, съществуването на параметри, предварително определени по обективен и прозрачен начин, и от друга страна, сравнимостта на съответните дялове на SNCM и на CMN за периода 1991—2001 г.⁽¹⁰⁰⁾ и претендира в тази връзка, че предоставените на Комисията данни са били явно изкривени⁽¹⁰¹⁾.

8.2.2.2. Относно мерките, последващи рекапитализацията от 2002 година

- (162) Относно отрицателната цена на цесията от 158 милиона евро, STIM смята, че тази цена не е пазарната цена, получена в резултат на открита и недискриминационна конкурентна тръжна процедура, тъй като рекапитализацията е извършена при условия, различни от тези, които по принцип трябва да ръководят един частен инвеститор. STIM счита, че преоцененият счетоводен нетен актив би позволил, в най-лошия случай, ликвидация без разходи за държавата, дори печалба от ликвидацията, че цената на цесията е смешна по отношение на стойността на дружеството (оценено от STIM на 350 милиона евро) и че помощта не е пропорционална на нуждите на дружеството.
- (163) STIM привлича вниманието на Комисията върху преувеличения характер на разтрогващата клауза за прехвърлянето към частния сектор.
- (164) Най-накрая, STIM оспорва обосноваването на продажбата на отрицателна цена, основаващо се на хипотезата за социално трудна ликвидация, което е малко реалистично.
- (165) Относно втората рекапитализация от 8,75 милиона, STIM смята, че тази капиталова вноска не спазва принципа на частния инвеститор в условията на пазарна икономика, предвид недостатъчните гаранции за възвръщаемост на инвестицията. STIM оспорва аргумента, приведен във връзка с едновременността на частната и публичната инвестиция, за да се отрече квалифицирането на тази вноска като държавна помощ. Една такава едновременност, доколкото е установена, представлява само показател и сама по себе си не би могла да бъде критерий за квалифициране⁽¹⁰²⁾. STIM твърди, че тази вноска съставлява гаранция, дадена на купувачите от страна на френското правителство, че SNCM ще получи DSP за обслужването на Корсика.
- (166) Относно сумата от 38,5 милиона евро за помощ за персонала, STIM смята, че тази сума цели в действителност да даде средства на SNCM, с които то да спазва някои основни аспекти от плана за възстановяване, представен на Комисията, които не са били изпълнени, а именно намаляване на персонала.

8.2.2.3. Относно съвместимостта с насоките от 2004 г.

- (167) STIM е на мнение, че получените от SNCM помощи не са ограничени до минимума. Приносът на SNCM и на купувачите към плана за реструктуриране е недостатъчен по отношение на условията, наложени в насоките от 2004 г. и не е ясно дали положението на SNCM е изключително дотолкова, че да оправдае по-малък собствен принос. Освен това STIM подчертава непропорционалния характер на помощите, отпуснати през 2006 г., доколкото те са позволили на SNCM да формира резерви за покриване на бъдещи загуби. Най-накрая, фактът, че SNCM не е предвидило продажбата на активи, които не са необходими за оцеляването на дружеството, противоречи на изискванията, наложени от насоките от 2004 г.

- (168) STIM счита, че изплатените суми са били изплатени в нарушение на принципа на единство, залегнал в насоките от 2004 г. Влошаването на финансовото състояние на дружеството, както и социалните конфликти, не биха могли да се анализират като изключителни и непредвидени обстоятелства, за които дружеството не носи отговорност.
- (169) Следователно STIM изисква допълнителни компенсации на стойност половината от внесените помощи, или 98,25 милиона евро чрез продажбата на допълнителен кораб, както и на преките и косвените участия на SNCM в CMN. В тази връзка, STIM твърди, че тези участия не са стратегически по смисъла на насоките за държавните помощи за реструктуриране, тъй като те не са „от жизненоважно значение за оцеляването на дружеството“, нито имат характера на неотчуждаем актив.
- (170) STIM изтъква също така че предполагаемото взаимодействие между SNCM и CMN не съществува, доколкото SNCM няма действителна роля в управлението и развитието на CMN. STIM подчертава, че споразумението на акционерите, свързващо двете дружества не съществува от 15 март 2006 г., когато то е било прекратено от CMN, както е било установено от Апелативния съд в Париж.

8.2.3. Забележки на SNCM

- (171) SNCM е предало на Комисията преписка, съдържаща преглед на неговото икономическо и конкурентно положение, придружено от правно мнение, в което се оценява, в случай на процедура за ликвидация, рискът от съдебна квалификация на намесата на държавата в качеството ѝ на фактически управител на компанията през периода, предшестваш приватизацията.
- (172) В резултат на запитването от SNCM, кабинетът [...] стига до заключението, че на базата на документите на дружеството, допълнени с кореспонденцията, оценките и протоколите на контролните органи, френската държава [...] ⁽¹⁰³⁾ ⁽¹⁰⁴⁾ ⁽¹⁰⁵⁾. Освен това докладът подчертава, че [...] ⁽¹⁰⁶⁾. Най-накрая, същият доклад отбелязва, че е [...].
- (173) На тази база експертът на SNCM прави заключение, че е много вероятно качеството на фактически управител на френската държава да е било отбелязано от Търговския съд в Марсилия.
- (174) Освен това видно е от фактите, установени от доклади на Сметната палата, че грешките в управлението, в които носи отговорност френската държава ⁽¹⁰⁷⁾, фактически управители на SNCM, са допринесли за недостига на активи, установен от SNCM. Щетите, резултат от грешките в управлението на държавата, възлизат на [...].
- (175) В този контекст, според експерта на SNCM, осъждането на френската държава да поеме изцяло или отчасти недостига на активи в рамките на процедура по запълване на пасива е без никакво съмнение, предвид изключително силната намеса на държавата в управлението на SNCM, на очевидните ѝ грешки в управлението и на обхвата на нейните финансови ресурси.

- (176) На базата на съответната съдебна практика експертът на SNCM прави заключение, че ако SNCM е било ликвидирано, държавата без никакво съмнение би била осъдена да поеме за своя сметка всички социални задължения на SNCM. Това би довело до поемане от страна на държавата-акционер на една част, оценена между [...] и [...] % от установения недостиг на активи (или между [...] и [...] милиона евро). Вследствие на това, решавайки да приватизира SNCM, като предварително подсили неговия собствен капитал със сумата от 158 милиона евро, френската държава се е държала като разумен инвеститор.

9. КОМЕНТАРИ НА ФРАНЦИЯ ОТНОСНО ЗАБЕЛЕЖКИТЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

9.1. Коментари на Франция относно забележките на заинтересованите страни по въпроса за решението за откриване на официална процедура за разследване от 2002 г.

9.1.1. Относно забележките на Corsica Ferries

- (177) Френските власти са посочили, че някои от представените от CFF данни относно предложението на SNCM са неточни.
- (178) Френската държава смята, противно на твърденията на CFF, че планът за реструктуриране е бил изготвен по такъв начин, че да позволи възстановяването на SNCM в най-кратки срокове и да създаде условия за неговата жизнеспособност в средносрочен и дългосрочен план. Френските власти напомнят, че важна част от програмата за намаляване на разходите вече е била изпълнена ⁽¹⁰⁸⁾. Освен това SNCM е заделило, през 2001 г., 21,3 милиона евро, предназначени за финансирането на мерките по реструктуриране, и по-конкретно на плана за запазване на работните места.
- (179) Относно определянето на размера на помощта, френските власти потвърждават, че съотношение на собствения капитал към общата задължнялост от 0,79 е характерно за балансите на повечето морски дружества, освен при наличието на извънредна ситуация ⁽¹⁰⁹⁾.

9.1.2. Относно забележките на Stef-TFE

- (180) Френските власти смятат, че описанието, направено от Stef-TFE на отношенията между SNCM и CMN в рамките на изпълнението на договора за извършване на обществена услуга, не отговаря на действителността.
- (181) Според френските власти, изборът на формулата за временно групиране на предприятия, в което SNCM и CMN са свързани и несолидарни изпълнители, „не е бил задължителен поради глобалния характер на консултациите“, противно на забележките на Stef-TFE. Изборът за създаване на обединение SNCM-CMN е резултат от анализ, направен от двете дружества, според който продължаването на тяхното историческо и естествено партньорство под тази форма би донесло

най-добрите предимства — по-специално по отношение на конкурентоспособността — в рамките на тръжната процедура. Влизането на CMN в това обединение е било резултат на собствен избор, направен въз основа на неговите собствени интереси, а не на задължението, породено от формата на тръжната процедура.

(182) Френските власти уточняват, че противно на забележките на *Stef-TFE* двете дружества SNCM и CMN не са нито независими, нито в пряка конкуренция. Една такава ситуация би била в противоречие със самия принцип на договора за възлагане на обществена услуга, в която участват и двете.

(183) Френските власти твърдят, че участието на SNCM в капитала на CMN не може да бъде анализирано като чисто финансов актив, както твърди *Stef-TFE*. Франция защитава позицията, че участието на SNCM в CMN има силно стратегически характер. В действителност тяхното прехвърляне би представлявало според нея не само икономическа безсмислица, но и сериозна стратегическа грешка.

9.1.3. Коментари на Франция относно забележките на представителите на местните общности.

(184) Франция одобрява като цяло съдържанието на писмото на председателя на област *Provence-Alpes-Côte d'Azur*, но държи въпреки това да отбележи, че противно на това, което се твърди в точка 2 от споменатото писмо⁽¹¹⁰⁾, предлагането по линията между континентална Франция и Корсика не е „прекалено голямо по отношение на търсенето“ и че тарифната политика на SNCM отговаря на поетите от нея задължения да не предизвиква тарифна война и да не бъде „*price leader*“.

9.2. Коментари на Франция относно забележките на заинтересованите страни по решението от 2006 година

(185) В общ смисъл, Франция отбелязва, че голям брой забележки на STIM и CFF са идентични с коментарите, които дружествата вече са формулирали пред Комисията през 2003 г. В частност те подчертават че коментарите на CFF са били представени пред Първоинстанционния съд в рамките на обжалване за анулиране на решението на Комисията от 9 юли 2003 г. и в по-голямата си част вече са били отхвърлени както от Комисията, така и от Съда.

(186) При DSP относно връзките Марсилия - Корсика, Франция отхвърля всеки аргумент, целящ да покаже, че процедурата по възлагане на договор за DSP е била нередовна. Освен това, според Франция, съществуването на тези национални процедури пред компетентни национални съдии, като европейски съдия по общо право, предполага, че за Комисията не съществува общностен интерес, според който да разглежда въпросите, свързани с процедурата за възлагане на споразумението за DSP.

9.2.1. Относно предварителното изпълнение на мерките, предвидени в първия план за реструктуриране и неговите изменения

(187) На общата забележка относно преждевременното прилагане, от страна на Франция, на мерките, които могат да бъдат квалифицирани като помощи, френските власти отговарят, че въпросното прилагане се оправдава с особения характер на процедурата, а именно анулирането през 2005 г. на решението за разрешение от страна на Комисията от 9 юли 2003 г., а не с волята на френските власти да не признаят задълженията си по договора за ЕО. Всъщност Франция уточнява, че винаги е информирала Комисията за развитието на делото и различните мерки, приети от януари 2005 г. съгласно принципа на лоялно сътрудничество между държавите-членки и Комисията.

(188) Относно последните мерки, френските власти смятат, че тъй като нито една от тях не представлява помощ, член 88, параграф 3 от Договора за ЕО *in fine* не може да бъде приложен и не съществува никакво задължение за прекратяване на тяхното изпълнение.

9.2.2. Относно рекапитализацията от 2002 година

(189) На първо място, френските власти посочват, че никога не са подлагали под съмнение приложимостта на решението *Altmark* и отбелязват някои трудности при извършването на проверката, поставена от това решение, тъй като въпросният размер е бил решен предварително и новите критерии не са могли да бъдат взети предвид.

(190) Франция уточнява, че въпросната сума от 53,48 милиона евро е част от 69,3 милиона евро, обявени за съвместими от Комисията през 2003 г. Съмненията, изразени от Комисията в нейното решение за откриване на процедура от 2006 г., не засягат съвместимостта на тези мерки, която не е подложена на съмнение, както изглежда твърди STIM в своите забележки, а се отнасят до характера на тази сума като помощ, отпусната като компенсация за разходи по извършване на обществена услуга.

(191) Според Франция забележките на CFF и STIM не поставят под съмнение приложимостта в конкретния случай на първото и второто условие *Altmark*.

(192) Що се касае до третия критерий *Altmark*, френските власти оспорват аргумента, изложен от CFF и STIM, според който изплащането на тази сума би довело безспорно до свръхкомпенсация, предвид факта, че Комисията е разрешила, с решението си от 30 октомври 2001 г., изплащане на 787 милиона евро като компенсиране на разходи за извършване на обществена услуга. В тази връзка Франция уточнява, че Комисията, в решението си от 2003 г., е установила, че тези задължения са били недостатъчно компенсирани и че сумата от 53,48 милиона евро е обоснована като компенсация за извършване на обществена услуга.

(193) Относно четвъртия критерий *Altmark*, френските власти подчертават, че въпреки липсата на референтно дружество и следователно невъзможността за общо сравнение между SNCM и други дружества, което е установено и от CFF, те са положили усилия да представят данни, които позволяват да се направи възможно най-точно сравнение със сходни дружества, конкретно и основно CMN. Франция оспорва също така аргумента, изложен от STIM и CFF, според който структурните разходи на SNCM са по-високи от тези на CMN. Дори и случаят да е такъв, френските власти смятат, че показателят за производителност на SNCM е много близък до този на CMN. В крайна сметка SNCM е също толкова добре управлявано, както и CMN, което STIM никога не определя като лошо ръководено дружество.

(194) Франция уточнява, че понесените между 1991 и 2001 г. загуби не се дължат само на DSP, както твърди CFF, но че задълженията за предоставяне на обществена услуга са попречили на SNCM да се приспособи към промяната на конкурентната среда. Френските власти уточняват също така че тези загуби не са концентрирани в периода 2000—2001 г., а са се засилили през този период поради увеличаването на извършваните от CFF ротации.

(195) Относно съвместимостта на 53,48 милиона евро, изплатени като компенсации за разходи за извършване на обществена услуга съгласно член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, френските власти напомнят, че от една страна, в решението от 2003 г. Комисията вече е обявила съвместимостта на тази сума с посочения член и, че от друга страна, Съдът не го е оспорил в решението си от 15 юни 2005 г.

9.2.3. Относно мерките, следващи рекапитализацията от 2002 година

(196) Що се касае до процеса на цесията, Франция уточнява, че първоначално е предвиждала класически критерии за подбор, базиращи се основно на цената, предложена за остойностяването на акциите на SNCM, и на второ място, на други параметри (промишлен проект, социален проект и др.), сред които сумата, която кандидатите са били готови да инвестират в дружеството като рекапитализация. Франция оспорва твърдо аргумента, изложен от третите заинтересовани страни, според който процесът по продажба не е бил прозрачен, и напомня, че в конкретния случай самата държава е надхвърлила законите си и регулаторни задължения, достатъчно силни и задължаващи, предвидени в случай на цесия на публични дялове. Франция напомня, че развитието вследствие на предложението на BCP да закупи 100 % от акциите на SNCM, е протекло в много трудни финансови и социални условия и че присъединяването на VT към предложението на BCP не е променило търговските и финансови параметри на операцията (извън разпределението на капитала).

(197) Относно отрицателната цена от 158 милиона евро, френските власти напомнят, че предвид финансовото

състояние на SNCM към 30 септември 2005 г., дружеството е било продадено на пазарна цена и че продажбата е била икономически по-изгодна, отколкото ликвидацията на дружеството. В тази връзка френските власти уточняват, че прилагането на условието за частния инвеститор в случай на цесия на дружество, намиращо се близо до ликвидация, не трябва да бъде считано като търсене на „рентабилността на публичната намеса“, а като предотвратяване на по-сериозни загуби, които акционерът би могъл да понесе с извършването на по-скъпа ликвидация.

(198) Относно платената цена, Франция оспорва аргумента, според който SNCM е било продадено на цена, която не отговаря на реалната му стойност⁽¹¹¹⁾.

(199) Френските власти отричат освен това и аргумента на CFF, че са подценили пазарната стойност на флотата на SNCM, която CFF определя между 406,5 милиона евро и 426,5 милиона евро. Френските власти твърдят, че корабите, взети предвид при изчисляването на CFF, не отговарят на тези, които SNCM притежава към 30 септември 2005 г. Липсата на отстъпка, приложена към пазарната стойност на корабите, не взема предвид контекста, в който би се извършила една евентуална съдебна ликвидация на тези активи и най-накрая, датата, отбелязана при изчисляването на тази пазарна стойност, а именно август 2006 г., не е датата на потенциалната ликвидация на SNCM, която трябва да послужи като референтна дата, която е 30 септември 2005 г. От друга страна, Франция отбелязва, че ако се спази предложеното от CFF изчисление, отрицателната цена би била три пъти по-ниска от стойността за ликвидация на активите, изисквана от съдебната практика по делото *Gröditzter*, което би било по-благоприятно, отколкото хипотезите, представени на Комисията от френските власти.

(200) На аргумента, изложен от CFF, оспорващ прилагането на съдебната практика по делото *Gröditzter*, позовавайки се на факта, че апортът в капитала на SNCM от страна на държавата е свързан с продажбата на 75 % от нейното участие, намалявайки с толкова перспективите за възвръщаема печалба, френските власти напомнят, че отрицателната цена на цесията от 158 милиона евро отговаря на продажбата на целия капитал на SNCM, последвана от нова инвестиция от държавата на стойност 25 % с възвръщаемост от [...] % годишно. Следователно Франция счита, че възвръщаемостта на инвестицията остава гарантирана с нейното участие сред акционерите на компанията в размер на 25 %, доколкото това участие се ползва с висока гаранция за възвръщаемост.

(201) Освен това Франция оспорва и аргумента, изложен от CFF за неприложимостта, в конкретния случай, на метода ABX, основаващ се върху анализа на действителните разходи по ликвидацията на SNCM и върху риска, че държавата би могла да бъде разглеждана като отговорна за пасива на дружеството по силата на действие по запълване на пасива, както е предвидено във френските колективни процедури и потвърдено от националната съдебна практика (решение на Апелативния съд на Руан от 22 март 2005 г.). Въпреки че френските власти смятат,

- че тяхното поведение като управител на SNCM не би трябвало да бъде квалифицирано като „неправилно“ по тази процедура, те настояват за съществуването на много висок риск от осъждане на държавата от национален съдия за недостиг на активи на SNCM, поради гъвкавите условия за квалифициране на грешката в управлението по смисъла на член L.651-2 от търговския закон и съгласно горепосочената съдебна практика, която може да бъде приложена в настоящия случай.
- (202) По отношение на рекапитализацията от 8,75 милиона евро, Франция напомня, че противно на твърденията на CFF и STIM, тази капиталова вноска не представлява държавна помощ предвид едновременността на тази инвестиция, сходния характер на условията по нея и плащането, получено от държавата чрез CGMF, чийто размер е по-висок от средния.
- (203) По-конкретно френските власти уточняват, че принципът на равенство на инвеститорите не би бил оспорен от съществуването на разтрогващи клаузи, доколкото те са били предвидени в рамките на цесията на 100 % от SNCM, а не в рамките на последвалата я рекапитализация с 35 милиона евро.
- (204) Освен това Франция припомня, че размерът на нейната инвестиция е доста по-нисък от този на купувачите, доколкото само сумата от 8,75 милиона евро трябва да бъде сравнявана с направената от купувачите инвестиция (26,25 милиона евро). В действителност първата рекапитализация от 142,5 милиона евро трябва да бъде разглеждана само и единствено в рамките на сравнение с ликвидационната цена.
- (205) Най-накрая Франция оспорва аргумента на STIM относно факта, че този апорт би съставлявал гаранция за частните купувачи, че SNCM ще получи DSP за обслужване на Корсика. Френските власти изтъкват, че това увеличение на капитала е разумно и независимо от резултатите на дружеството и че предоставянето на DSP на SNCM не би позволило да се подобри очакваната възвръщаемост на тази инвестиция.
- (206) Относно сумата от 38,5 милиона евро за социални мерки, Франция отново представя аргумента, според който тези мерки представляват помощ за персонала и че тяхното поемане от страна на държавата не може да бъде считано като предоставяне на непряко предимство на дружеството, доколкото те идват като допълнение към законовите разпоредби и задълженията, произтичащи от колективните трудови договори на SNCM. Освен това Франция напомня, че тези мерки не биха позволили напускането на служители, които биха останали на заплата от SNCM в случай на отсъствие на такива мерки.
- (207) В отговор на аргумента на CFF френските власти уточняват, че сумата от 38,5 милиона евро не е предназначена за провеждане на съкращенията на персонала, предвидени в социалния план от 2003 г., тъй като, въпреки закъснението, тези съкращения вече са изпълнени на практика. Новият социален план се явява като допълнение на първите социални мерки от 2003 г.
- 9.2.4. *Относно съвместимостта с насоките на Общността*
- (208) Франция счита, че в светлината на гореизложеното размерът на помощта, която трябва да бъде оценена съгласно насоките, възлиза на 15,81 милиона евро.
- (209) Обратно на твърденията на CFF френските власти считат, че по отношение на точка 11 от насоките от 2004 г. първата рекапитализация, при все че е позволила на SNCM да възстанови собствения си капитал, не е причина да загуби характера си на предприятие в затруднение, доколкото тази рекапитализация има за цел да осигури поддържането на дейността на дружеството.
- (210) Франция опровергава твърденията на CFF, според които тя не е трябвало да извършва нови финансови инжекции в дружеството, предвид факта, че SNCM е могло да поиска банков кредит. В тази връзка френските власти напомнят, че на 24 август 2005 г. банките са отказали отпускането на нови кредити за оборотни парични средства в полза на SNCM и че от този момент единствената възможна алтернатива е била приватизацията или ликвидацията на дружеството.
- (211) Франция оспорва твърденията на CFF и STIM относно провала на плана за реструктуриране от 2002 г., който, въпреки известно закъснение, е бил изпълнен и е позволил да бъдат постигнати целите през 2005 г. Влошаването на икономическото и финансово състояние на SNCM, дължащо се на външни за дружеството фактори, е довело след това до необходимостта от удължаване на плана, за което е изпратено уведомление през 2002 г., и до въвеждането на нови мерки.
- (212) Франция смята, че SNCM има добри перспективи за възстановяване и че мерките, предвидени от новите акционери, а именно изпълнението на социалния план, възстановяването на транспортните услуги и обновяването на някои кораби, ще позволят да се възвърне жизнеспособността на дружеството. В тази връзка Франция отбелязва, че поради приходите, получени от DSP (около [...] от оборота на SNCM) и предвид значимостта на фиксиранияте разходи и трудностите при разпределяне на 6-те кораба за обслужване на линията Марсилия-Корсика, DSP представлява съществен елемент от стратегията на дружеството и неговата жизнеспособност.
- (213) По отношение на ограничението до минимум на помощта, Франция смята, че е ограничила до стриктния минимум разходите за необходимото реструктуриране, за да позволи неговото реализиране. В тази връзка френските власти напомнят, че, както Комисията посочива в решението си от 2003 г., дружеството само е допринесло достатъчно за плана за реструктуриране със свои собствени ресурси, чрез цесия на активи на стойност 30,2 милиона евро. Освен това, предвид други цесии, извършени от SNCM, в размер на 12,2 милиона евро, общият размер на собствения принос на дружеството достига 42,4 милиона евро. Франция смята, че този размер е много по-висок от този на собствения принос, необходим за одобряване на помощите за реструктуриране, чийто краен размер възлиза на 15,81 милиона евро, доколкото останалите мерки не са държавни помощи.

9.2.5. Относно условията, наложени с решение на Комисията от 2003 г., и относно евентуалните нови компенсаторни мерки

- (214) Противно на твърденията на STIM и на CFF, френските власти заявяват, че са спазили условията, наложени с решението от 2003 г., с които са били обвързани до края на 2006 г., и по-конкретно поддържане на флота с 11 кораба и прилагане на тарифи, по-ниски от тези на конкурентите.
- (215) От друга страна, Франция смята, че в рамките на новото окончателно решение, нивото на компенсаторни мерки, което ще бъде наложено на SNCM, трябва да бъде съответстващо, доколкото размерът на помощите за реструктуриране ще бъде от този момент 15,81 милиона евро вместо 69,3 милиона евро.
- (216) В тези връзка Франция оспорва становището на STIM относно възможността Комисията да наложи на SNCM като компенсаторна мярка цесията на нейното участие в CMN. Франция оспорва аргумента на STIM, според който определянето на стратегически активи не би съответствало на насоките от 2004 г. в сравнение с тези от 1999 г.
- (217) Що се касае до изложените от CFF мерки, целящи намаляването на присъствието на SNCM на пазара, френските власти напомнят, че както всъщност е било посочено от Комисията в решението от 2003 г. (точка 87), съответните засегнати пазари (Франция — Корсика и Магреб) не са пренаситени и че едно реструктуриране на линиите, обслужващи Корсика в рамките и извън DSP, ще погуби отново жизнеспособността на дружеството.
- (218) По отношение на аргумента, изложен от CFF, според който прилагането в полза на SNCM на описаните по-горе мерки би довело до сериозен риск от изчезването от пазара на континентална Франция — Корсика на неговия основен конкурент, а именно CFF, френските власти изтъкват, че предвид настоящата конфигурация на този пазар, на който CFF има мажоритарно участие, поддържането на конкурентна структура зависи от одобряването на плана за реструктуриране на SNCM и неговото присъствие на въпросния пазар.
10. ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ
- (219) Член 87, параграф 1 от Договора за ЕО предвижда, че „освен когато е предвидено друго в настоящия договор, всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на определени стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с общия пазар“.
- (220) Квалифицирането на една национална мярка като държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО предполага кумулативното изпълнение на следните условия: 1. въпросната мярка дава изборително икономическо предимство; 2. това предимство се финансира чрез държавни ресурси; 3. това предимство нарушава или заплашва да наруши конкуренцията и, най-накрая; 4. това предимство засяга търговията между държавите-членки ⁽¹¹²⁾.
- (221) Комисията установява, че SNCM е получило държавни ресурси на обща стойност 274,54 милиона евро чрез CGMF, притежавано 100 % от френската държава.
- (222) Тъй като SNCM работи в сектора на морския транспорт, отворен към вътрешноевропейската конкуренция, полученото потенциално икономическо предимство може да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите-членки.
- (223) Обстоятелството, че пазарът на каботажни превози със средиземноморските острови до 1 януари 1999 г. е бил временно освободен от прилагането на Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета от 7 декември 1992 г. относно прилагането на принципа за свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите-членки (морско крайбрежно плаване — каботаж) ⁽¹¹³⁾ не позволява *a priori* да се изключи, че изплатените субсидии за обслужване на каботажните линии между средиземноморските острови в рамките на DSP са могли да засегнат търговията между държавите-членки и да нарушат конкуренцията.
- (224) Във всички случаи, дори ако отпуснатите субсидии за обслужване на линиите за каботаж не са засягали търговията и не са изкривявали конкуренцията преди 1 януари 1999 г., положението се е променило след тази дата, тъй като съгласно Регламент (ЕИО) № 3577/92 дейностите, свързани с морския каботаж, са отворени за всички европейски оператори. Освен това трябва да се подчертае, че SNCM не извършва само крайбрежен транспорт, но работи и на международния морски транспортен пазар, който бе либерализиран с Регламент (ЕИО) № 4055/86 на Съвета от 22 декември 1986 г. относно прилагането на принципа на свободното предоставяне на услуги по отношение на морския транспорт между държави-членки и между държави-членки и трети страни ⁽¹¹⁴⁾.
- (225) Следователно Комисията счита, че в конкретния случай трите последни критерия на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, посочени в точка 220 от настоящото решение, са изпълнени. Следващите раздели разглеждат последователно, за всяка отделна мярка, наличието на изборително икономическо предимство и, в зависимост от случая, съвместимостта с общия пазар на мерките, квалифицирани като държавни помощи.

10.1. Вноска в капитала на стойност 53,48 милиона евро като компенсация за обществена услуга

- (226) Въпреки че в решението си от 2003 г. Комисията е признала характера на компенсация за извършване на обществена услуга на една част от тези 76 милиона евро, а именно 53,48 милиона евро за обслужването на Корсика между 1991 и 2001 г., Комисията е оценила цялата вноска в капитала, т.е. 76 милиона евро, като помощи за реструктуриране, доколкото този размер е посочен в уведомлението от френските власти. В решението си от 15 юни 2005 г., анулирало решението на Комисията от 2003 г., съдията на Общността е поканил Комисията да разгледа сумата от 53,48 милиона евро в светлината на решението на Съда от 24 юли 2003 г. по делото *Altmark*.
- (227) Освен това френските власти са отправили молба към Комисията да отчете, че поради своя характер на „компенсация за извършване на обществена услуга“ една част от помощта за реструктуриране от 2002 г. не може да бъде считана като помощ в светлината на съдебната практика *Altmark*.
- (228) След като френското правителство е посочило прилагането, в конкретния случай, на съдебната практика по делото *Altmark* и на изключението, предвидено в член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, Комисията следва да се произнесе по този въпрос, тъй като аргументите ѝ имат съществено значение за аргументацията на Франция⁽¹¹⁵⁾.

10.1.1. Предварителни бележки

За приложимостта на съдебната практика по делото *Altmark* в настоящия случай

- (229) В самото начало Комисията напомня, че въпреки факта, че постановяването на решението *Altmark* следва прилагането на горепосочената мярка, критериите, установени от съдията на Общността в това решение, са приложими в настоящия случай.
- (230) В действителност, както наскоро посочи Първоинстанционният съд⁽¹¹⁶⁾, Съдът не е ограничил във времето обхвата на съдържанието на решението *Altmark*. При липса на такова ограничение във времето това

съдържание, произтичащо от тълкуването на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО, е напълно приложимо към фактическата и правна обстановка на разглежданото дело.

За определянето на размера на компенсацията, получена за извършване на обществена услуга

- (231) На първо място трябва да се отбележи, че между 1991 и 2001 г. SNCM е претърпяло съществени загуби по всички линии, обслужващи Корсика и подчинени на задължението за извършване на обществена услуга, въпреки субсидиите от държавата, отпуснати с решение на Комисията от 2001 г.⁽¹¹⁷⁾ В действителност Комисията е установила, в точка 105 от това решение, че натрупаната загуба преди облагане за периода 1991—1999 г. за обслужването на Корсика⁽¹¹⁸⁾, както е определена в доклада на експерта, назначен от Комисията, включително получените субсидии, възлиза на 217 милиона френски франка, или 33,08 милиона евро.
- (232) Що се отнася до 2000 и 2001 година⁽¹¹⁹⁾, Комисията следва метода, използван в горепосочения експертен доклад и е преизчислила, въз основа на предоставения аналитичен резултат, резултата преди облагане, като е извадила провизиите за реструктуриране, калкулирани вече в разходите за реструктуриране, за които е получено уведомление. От друга страна, Комисията извърши проверка по годишния отчет на дружеството и установи, че през тези две години прехвърляне на корабно оборудване не е било извършвано.
- (233) Комисията е на мнение, че загубата от 2002 година от обслужването на линията Марсилия–Корсика не би могла да бъде взета предвид поради факта че, считано от 1 януари 2002 г. тарифите за експлоатация на линиите за Корсика от Марсилия и размерът на финансовата компенсация са определени от публичните власти и SNCM под договорна форма, противно на това, което беше изтъкнато за споразуменията от 1991 и 1996 г.
- (234) Следователно съгласно подхода и мотивите на решението от 2001 г. Комисията прави следните заключения:

Таблица 3

Аналитичен резултат за периода 1991—2001 година

Мрежа Корсика	2001 г.		2000 г.		1991—1999 г. (1)		Общо 1991—2001 г.	
	Милиони френски франка	Милиони евро	Милиони френски франка	Милиони евро	Милиони френски франка	Милиони евро	Милиони френски франка	Милиони евро
Резултат преди облагане	- 302,575	- 46,127	- 40,256	- 6,137	- 216,98	- 33,078	- 559,811	- 85,343
Дотации провизии/амортизации <i>Liamone</i> (2)	96,895	14,771	0,000	0,000	0,000	0,000	96,895	14,771
Дотации провизии/Социален план	112,110	17,091	0,000	0,000	0,000	0,000	112,110	17,091

Мрежа Корсика	2001 г.		2000 г.		1991—1999 г. (1)		Общо 1991—2001 г.	
	Милиони френски франка	Милиони евро	Милиони френски франка	Милиони евро	Милиони френски франка	Милиони евро	Милиони френски франка	Милиони евро
Корекция допълнителни приходи (ДП) от корабите	0,000	0,000	0,000	0,000	182,100	27,761	182,100	27,761
Резултат преди облагане и без ДП и без реструктуриране	- 93,571	- 14,265	- 40,256	- 6,137	- 216,980	- 33,078	- 350,807	- 53,480

(1) Данни, взети от Решение 2002/149/ЕО.

(2) През 2001 г. бе учредена провизия на стойност 14,8 милиона евро за NGV Liamone. Тя има за цел да доведе годишното натоварване на кораба до нивото на натоварването на кораб, адаптиран към новите ограничения, наложени за тази линия и финансиран при същите условия. Тази провизия бе съставена въз основа на счетоводните правила, на базата на които дружеството трябва да коригира своя счетоводен баланс, като отбележи извънредната обезценка от момента, в който установи, че някои от неговите активи имат реална или пазарна стойност, по-ниска от счетоводната им стойност.

- (235) Общо регистрираната натрупана загуба на SNCM от обслужването на линията Марсилия–Корсика, извън държавните субсидии, отпуснати с решението от 2001 г. и коригирана с допълнителните приходи от корабите, продадени през този период и разходите по реструктуриране, възлиза на 53,48 милиона евро за целия период 1991—2001 г.
- (236) В светлината на гореизложеното Комисията смята, че от вноската в капитала от 76 милиона евро през 2002 г. (120) 53,48 милиона евро могат да бъдат оценени като компенсация за предоставянето на обществена услуга.
- 10.1.2. *Наличие на икономическо предимство по смисъла на съдебната практика по делото Altmark*
- (237) Според Съда, доколкото намесата на държавата трябва да бъде считана като компенсация за разходите, извършени от предприятието-бенефициер за изпълнение на задълженията по обществена услуга, по такъв начин, че това предприятие в действителност не се възползва от финансово предимство и че въпросната намеса няма за цел да постави това дружество в по-благоприятно конкурентно положение по отношение на конкурентните предприятия, една такава намеса не попада в обхвата на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.
- (238) При все това, за да може една такава компенсация да избегне определението за държавна помощ, трябва да бъдат изпълнени определен брой кумулативни условия (виж бележката под линия на страница 68 от настоящото решение).
- (239) Що се касае, по-конкретно, до четвъртия критерий, изложен от Съда в решението по делото *Altmark*, редно е да се посочи, че SNCM не е било избрано с процедура за възлагане на обществена поръчка, която създава условия за избор на кандидата, способен да предостави тези услуги при най-ниски разходи за съответната общност.
- (240) При липса на процедура за възлагане на обществена поръчка Комисията смята, че държавата-членка е тази, която трябва да докаже, че размерът на изплатената на SNCM компенсация не надвишава разходите, понасяни от едно средно взето дружество, добре ръководено и осигурено с необходимите транспортни средства, както се вземат предвид свързаните с това приходи, както и разумната печалба за изпълнението на тези задължения съгласно изискванията на съдебната практика на Съда.
- (241) В конкретния случай самите френски власти признават в своите писмени бележки от 16 ноември 2006 г., че на практика е невъзможно да се открие дружество, което би могло да послужи за сравнение през този период 1991—2001 г. поради задълженията за обществена услуга на SNCM, което е единственото дружество, способно да изпълни тези задължения. При тези обстоятелства, френските власти са положили усилия да предоставят данни с цел възможно най-точно сравняване със сходни дружества, а именно с CMN, като подчертават, че тези дружества не са се намирали в същите условия на експлоатация, наложени на SNCM от споразуменията за задължение за извършване на обществена услуга между 1991 и 2001 г.
- (242) В тази връзка Комисията счита, че предвид аргументацията на френските власти, те не са показали с какво определените като сходни от самите тях дружества биха могли да бъдат база за сравнение, както се изисква от съдебната практика на Общността. В този контекст Комисията показва, че данните за тези дружества, предадени от Франция, не й позволяват да оцени степента на сходност, нито да анализира влиянието на разликите в условията за експлоатация, посочени при сравняването, което е трябвало да бъде извършено за прилагане на горепосочения четвърти критерий.
- (243) При тези обстоятелства, Комисията счита, че въз основа на информацията и данните, предадени от френските власти в рамките на настоящата процедура, четвъртият критерий *Altmark* не е изпълнен.

(244) Предвид изложеното дотук, Комисията счита, че въпросната мярка е дала икономическо предимство на SNCM. Като се има предвид, че от мярката се е възползвала само SNCM, това предимство е избирателно. Следователно компенсацията, отпусната на SNCM в рамките на споразуменията от 1991 и 1996 г. в размер на 53,48 милиона евро представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

10.1.3. *Съвместимост на въпросната мярка с общия пазар съгласно член 86, параграф 2 от Договора за ЕО*

(245) След като френските власти са изложили изключението от член 86, параграф 2 от Договора за ЕО, и Комисията ще използва същия метод и същите мотиви, посочени в решението от 2001 г., за оценка на въпросната мярка.

(246) Според този член изплащането на държавна помощ може да излезе от забраната на член 87 от Договора за ЕО, при условие че тази помощ има за цел само да компенсира поетите допълнителни разходи за изпълнението на особена задача от страна на дружеството, натоварено с управлението на услуга от общ икономически интерес и че отпускането на помощта се окаже необходима, за да може това дружество да изпълни задълженията си за обществена услуга в условия на икономическо равновесие.

(247) Предвид съдебната практика, прилагана в периода 1991—2001 г.⁽¹²¹⁾, Комисията трябва, както го е направила в своето решение от 2001 г.:

— да извърши проверки и да се увери, че услугите, чието управление е поверено на SNCM, могат да бъдат квалифицирани като услуги от общ икономически интерес, и

— да проучи адекватността на размера на субсидиите, отпуснати на SNCM в рамките на задълженията за извършване на обществена услуга, свързани с транспортното обслужване по море на Корсика спрямо разходите, направени от SNCM за изпълнението на основните изисквания на договора за обществена услуга.

Обосноваване на обществената услуга

(248) В конкретния случай и след като се касае за компенсации, изплатени за периода 1991—2001 г., както Комисията е отбелязала в своето решение от 2001 г., задълженията за обществена услуга, наложени на SNCM и на CMN са следствие от два петгодишни договора, подписани от двете дружества и Службата по транспорт на Корсика (ОТС). Тези договори, чиято юридическа основа е рамковият договор 1976—2001 г., излагат условията и начините за изпълнение на обществената

услуга съответно за периодите 1991—1996 г. и 1996—2001 г. Освен това те са определили и принципите на изплащане на фиксираната субсидия, приспадната от дотацията за териториална цялост в замяна на наложените задължения.

(249) По отношение на въпроса, дали тези задължения отговарят на реална нужда от обществена услуга, Комисията е установила в своето решение от 2001 г. по-горе, че рамковият договор и петгодишните договори отговарят на принципа за териториална цялост, който цели да ограничи неудобствата, които представлява островността и да осигури обслужването на Корсика по начини и при условия, възможно най-близки до континенталните. Комисията отбелязва също така че тази цел, която е от законен обществен интерес, не е постигната в исторически план просто от действието на пазарните механизми⁽¹²²⁾.

(250) Следователно Комисията смята, че системата за обслужване, предвидена в рамковия договор и петгодишните договори, отговаря на реална потребност от обществена услуга.

Не фиксиран размер на компенсацията

(251) Както Комисията е установила в решението си от 2001 г., SNCM е получило, за периода 1991—2001 г. и при горепосочените законови рамки, годишна фиксирана субсидия, чийто размер е бил фиксиран за пет години и ежегодно преразглеждан в зависимост от развитието на вътрешния брутен продукт по пазарни цени и конвенционалния аналитичен резултат, представен от SNCM.

(252) В точка 30 от решението си от 2001 г. Комисията отбелязва факта, че „по силата на член 4 от договора от 1976 г.“⁽¹²³⁾ размерът на годишната субсидия се изплаща под формата на дванадесет равни месечни вноски. За да позволи окончателното изплащане на субсидията, SNCM трябва да представя, най-късно на 1 юли всяка година, своите резултати от предходната счетоводна година, утвърдени от държавния инспектор. Еventуални възстановявания на суми за сметка на SNCM се приспадат от предварителната(ите) сума(и) от текущата финансова година. Режимът за регуляризация на предварителните суми предвижда и еventуални допълнителни суми, внасяни от държавата. Последващите сключени договори предвиждат и санкции, в случай че през годината броят на основните връзки, нереализирани от SNCM е над 2 % от броя на основните връзки, предвидени в договора. Органът, който предоставя концесията, може да удържи от фиксираната дотация на SNCM за териториална цялост, в случай на значителни нарушения, водещи до прекъсване на изпълнението на обществената услуга.“

(253) В точка 82 от същото това решение Комисията отбелязва, че втората част на тази точка IV постановява, че „При хипотезата, че икономическите условия и по-конкретно разходите за дейността и нивата на трафик, послужили за база при изчисляването на субсидията, се изменят съществено, SNCM и OTC ще съгласуват действията си за разглеждане на мерките, които трябва да бъдат приложени за обслужването, тарифите или увеличаването на размера на дотацията с цел възстановяване на финансовото равновесие на дружеството.“

(254) В светлината на това, което беше изложено по-горе и, както е заключила в своето решение от 2001 г., Комисията счита, че компенсацията от 53,48 милиона евро, изплатена от държавата, не е фиксирана сума, поради механизма, позволяващ запълването на финансовото неравновесие, произтичащо от неравностойността на реалните разходи за експлоатация и разходите, послужили за база при изчисляването на субсидията.

Съответствие на компенсациите на разходите за извършване на обществената услуга

(255) Както Комисията е констатирала в своето решение от 2001 г.⁽¹²⁴⁾, финансовите компенсации, получени по това време съгласно петгодишните договори от 1991 и 1996 г., не са позволили на SNCM да покрие изцяло загубите, свързани със задълженията за извършване обществени услуги. Комисията е оценила, че тази частична компенсация възлиза на 53,48 милиона евро.

(256) Комисията заключава, че сумата от 53,48 милиона евро, изплатена от държавата, е равна на частичната компенсация за периода 1991—2001 г. и съответно отговаря на чистите разходи, породени от изпълнение на обществената услуга, предмет на която е SNCM.

10.1.4. Заключение

(257) На базата на всичко гореизложено Комисията счита, че въпросната мярка представлява държавна помощ, съвместима с общия пазар по смисъла на член 86, параграф 2 от Договора за ЕО. Тъй като мярката е приложена на 14 ноември 2003 г., Комисията констатира, че тази държавна помощ е незаконна.

(258) В този контекст, размерът на помощта, която трябва да бъде считана като помощ за реструктурирането по смисъла на уведомлението от 2002 г. възлиза на 22,52 милиона евро⁽¹²⁵⁾. Тази сума се добавя към мерките от 2006 г., доколкото те съдържат помощи за реструктуриране (виж раздел 10.5 от настоящото решение).

10.2. Цесия на SNCM при отрицателна продажна цена от 158 милиона евро

(259) В конкретния случай Комисията трябва да проучи дали апортната вноска в капитала от държавата в размер на 158 милиона евро, предхождаща цесията на SNCM на частни купувачи, т.е. *in fine* отрицателната продажна цена на дружеството за еквивалентна сума, не съдържа елементи на държавна помощ.

(260) Открита обществена процедура за избор, прозрачна и недискриминационна, в рамките на която държавата прехвърля, след предварителна рекапитализация (за сума, по-голяма от продажната цена), не позволява непременно да се изключи наличието на помощ, от която може да се възползва едновременно приватизираното дружество и неговият купувач⁽¹²⁶⁾.

10.2.1. Референтна правна рамка

(261) За да провери дали едно дружество е ползвало икономическо предимство вследствие на капиталовата вноска от държавата, Комисията прилага принципа на „частния инвеститор, действащ в условия на пазарна икономика“ (наричан по-долу „принцип за частния инвеститор“). Принципът на частния инвеститор следва принципа на равенство при третиране между публичния и частния сектор, което произтича от член 295 от Договора за ЕО. Според този принцип предоставените от държавата капитали на разположение на едно дружество, пряко или косвено, и при обстоятелства, отговарящи на нормалните условия на пазара, не биха могли да бъдат квалифицирани като държавни помощи⁽¹²⁷⁾.

(262) За тази цел Комисията може да оцени дали лицето, предоставящо средствата, се държи като частен инвеститор, следващ структурна, обща или секторна политика, и е воден от перспективи за дългосрочна рентабилност на инвестираните капитали. Валидността на този метод е признат от съдията на Общността в рамките на няколко дела⁽¹²⁸⁾.

(263) Съгласно постоянната съдебна практика капиталова вноска, извършена от публичен инвеститор при отсъствието на всякаква перспектива за печалба, дори дългосрочна, представлява държавна помощ⁽¹²⁹⁾.

(264) Съдията на Общността е отбелязал освен това, че един частен инвеститор, следващ структурна, обща или секторна политика, и воден от перспективи за дългосрочна рентабилност, не би могъл да си позволи, от гледна точка на разума и след дългогодишни загуби, да пристъпи към капиталова вноска, която, от икономическа гледна точка, е не само по-скъпа от една ликвидация на активите, но и е свързана с продажбата на дружеството, което му отнема всякаква перспектива за печалба, дори и срочна⁽¹³⁰⁾.

(265) По-конкретно в решението си по делото „Gröditz“ Съдът е отсъдил, че с цел определяне на това дали приватизацията на едно дружество срещу отрицателна продажна цена съдържа елементи на държавна помощ: „редно е да се установи, дали при сходни обстоятелства един частен инвеститор, чиято големина може да бъде сравнена с тази на органите, управляващи публичния сектор, би могъл да пристъпи към такава голяма капиталова вноска в рамките на продажбата на въпросното дружество или би избрал неговата ликвидация“⁽¹³¹⁾.

10.2.2. Прилагане в конкретния случай

(266) В светлината на гореизложеното, с цел да се определи характера на помощта по въпросната мярка, Комисията трябва „да прецени дали избраното решение от държавата е в абсолютни стойности и по отношение на всяко друго решение, включително ненамесата, най-евтиното, което, ако е така, би довело до заключението, че държавата е действала като частен инвеститор“⁽¹³²⁾.

10.2.2.1. За спазване на принципа на частния акционер в условията на пазарна икономика

(267) В този контекст е редно да се отбележи, че големите групи предприятия, когато пристъпват към затваряне на работни обекти или ликвидация на филиали, не могат да не се интересуват от социалните последици, до които водят тези затваряния.

(268) По тази причина те най-често прилагат социални планове, които могат да включват мерки за преквалификация на персонала, съдействие при намиране на друга работа, обезщетения при напускане и действия на местно икономическо ниво, които дори преминават разпоредбите на закона и на колективните трудови договори.

(269) В конкретния случай Комисията установява, че SNCM е дружество, контролирано от държавата чрез групата CGMF (Генерална морска и финансова компания).

(270) Комисията счита, че при хипотезата за ликвидация на SNCM⁽¹³³⁾, такива мерки биха били прилагани като допълнение към законовите задължения, с цел да не се компрометира авторитетът на марката на холдинга и на нейния краен акционер⁽¹³⁴⁾.

(271) Комисията напомня, че само призрактът на ликвидацията на дружеството през 2004 г. е предизвикал многобройни и сериозни проблеми. Социалният конфликт от септември 2004 г. например блокира флотата на SNCM в продължение на 16 дни. Комисията добавя, че френските власти са привели доказателства в цифри, че тези социални вълнения от 2004 г. са засегнали облика на марката на холдинга пред клиентите и са довели до сериозно намаляване на броя на пътниците, превозвани от SNCM, и следователно, на оборота на дружеството. Освен това Комисията подчертава, че вследствие на зловредния социален климат от лятото на 2004 г., засегнал финансовото положение на SNCM, през пролетта на 2005 г. акционерът на дружеството е приложил социален план, прекратен през април 2005 г. в съгласие със синдикатите. Въз основа на гореизложеното Комисията смята, че се е оказало, че при хипотезата за ликвидация на SNCM, отказът на групата CGMF да поеме допълнителните обезщетения за уволнение сериозно е засегнал облика на марката на холдинга и на нейния акционер.

(272) Следователно Комисията смята, че свързаните с тези мерки разходи трябва да бъдат включени в изчисляването на разходите по ликвидацията. Тези разходи биха били приспаднати от стойността на ликвидацията на SNCM, доколкото тя е била положителна, и/или поети директно от CGMF/държавата в качеството ѝ на акционер. Комисията счита, че всяко друго решение не би взело предвид социалната реалност, пред която днес са изправени големите групи предприятия⁽¹³⁵⁾.

(273) С цел определянето на цената на една ликвидация за акционера, Комисията възприема хипотеза *a minima*, съответстваща единствено на допълнителните обезщетения за уволнение.

(274) В тази връзка френските власти считат, че на базата на социалния план от 2005 г., изграден въз основа на социалния план от 2002 г., размерът трябва да бъде от [...] до [...] евро на служител, или общ размер между [...] милиона евро и [...] милиона евро. Френските власти уточняват, че долната граница на горепосочения размер обяснява факта, че цената на референтния социален план е увеличена поради големия брой служители, доближаваша пенсионна възраст и чието напускане се извършва при изключително благоприятни условия. Освен това взет е предвид и фактът, че контекстът на ликвидацията на дружеството и уволняването на целия персонал не могат да бъдат сравнени с преквалификацията на служителите, позволяваща продължаване на дейността, както е случаят при референтния социален план.

(275) Експертът на Комисията е направил сравнителен анализ на цифрите, предоставени от френските власти и социалните планове, приложени наскоро във Франция. Социалният план на Hewlett Packard за 2003 г. е струвал 214 000 евро на човек, а през 2005 г. между 50 000 и 400 000 евро. През 2004 г. социалният план, приложен от Pechiney след сливането с Alcan, е струвал 128 000 евро на човек. За социалния план на Giat Industries през 2004 г. общата цена за служител е била в рамките на 162 000 евро срещу 71 000 евро за Gemplus през 2002 г. и 69 000 евро за Danone (за дейността, свързана с бисквити) през 2001 г. През 2002 г. Yves Saint Laurent Haute Couture обявява социален план на стойност 115 000 евро за служител. Планът Power 8, обявен от Airbus France през февруари 2007 г., е предвиждал цена за служител от 68 000 евро⁽¹³⁶⁾. През 2008 г. цената в социалния план на Michelin възлиза на 157 400 евро за служител.

(276) Що се касае до докерите, Комисията уточнява, че Сметната палата в обществения си тематичен доклад от юли 2006 г. „Френските пристанища, изправени пред промените на морския транспорт: спешност на действията“ напомня общата цена на човек в социалния план от 2004 г., а именно 145 000 евро за напускане от автономните пристанища и 209 000 евро за напускане от пристанището на Марсилия.

- (277) Комисията напомня, че нейното решение от 17 юли 2002 г. относно Френското дружество за производство позволява да се илюстрира щедрата цена в един случай на приватизация на предприятие в затруднение. Така, щедростта се е изразила в разходи за държавата от 43,1 милиона евро (или 151 000 евро за служител, а планът е предвиждал напускането на 285 служители), която се прибавя към сумата от 5,3 милиона евро от законовите и договорни задължения (или общ размер от 169 000 евро за служител).
- (278) В светлината на този сравнителен анализ Комисията счита, че хипотезата за [...] евро, изплатени на всеки служител за допълнителни обезщетения за уволнение, е съвместима с разходите на напуснал служител, посочени в социалните планове, прилагани от частните акционери по време на същия период.
- (279) И накрая Комисията смята, че хипотезата за напускане на целия персонал на SNCM в рамките на ликвидация на дружеството е най-вероятната хипотеза именно защото възлагането на DSP за периода 2007—2013 г. не е било предмет на тръжна процедура и следователно на окончателно решение. Освен това предвид обезпокоителната финансова ситуация на SNCM, е малко вероятно да е бил изготвен план за продължаване на дейността така че дружеството да бъде поставено под финансов надзор и уволняването на персонала да бъде избегнато.
- (280) В светлината на гореизложените данни Комисията отбелязва общия размер от [...] милиона евро, който CGMF (държавата) би трябвало да отдели за допълнителни обезщетения за уволнение.
- (281) В този етап на анализа Комисията трябва да определи стойността на ликвидацията на SNCM, без допълнителни обезщетения за уволнение. Това е в действителност разликата между тази стойност на ликвидация, доколкото тя е положителна, и допълнителните обезщетения за уволнение, която разлика трябва да бъде сравнена с отрицателната цена, произтичаща от продажбата, за да се провери дали държавата е действала като частен инвеститор в условията на пазарна икономика. За тази цел Комисията се основава на изчислението на повторно оценения нетен актив. Съгласно този метод, недостатъчното количество на активи е установено, когато икономическата стойност на реалните активи (по принцип по-висока от счетоводната нетна стойност) не покрива икономическата стойност на реалните дългове.
- (282) С цел установяването на недостатъчните активи в конкретния случай, Комисията, с помощта на свой

експерт⁽¹³⁷⁾, е проверила, както е обяснено по-долу, че на 30 септември 2005 г. стойността на актива на SNCM не е бил достатъчен, за да удовлетвори привилегированите и непривилегированите кредитори (включително служителите като класически кредитори).

Относно избора на методология за оценка

- (283) Комисията счита, че стойността на чистия актив е често използван метод за остойностяване на дружествата в сектора на морския транспорт. Освен това тя смята, че този метод е изключително подходящ за ситуацията на SNCM, доколкото неговият основен акционер има единственият избор, алтернативен на цесията, а именно да обяви фалит на дружеството, което ще бъде поставено в ликвидация.
- (284) По отношение на другите методи за остойностяване и по-конкретно на метода на актуализираните оперативни свободни парични потоци, Комисията смята, че предвид факта, че той предполага продължаването на дейността на дружеството, което не е случай при SNCM, то той не е актуален в настоящия случай.

Относно референтната дата

- (285) Комисията отбелязва датата 30 септември 2005 г. като референтна дата за оценката на SNCM, която е датата, на която е направен реалният избор между приемане на предложението за възстановяване на дружеството или неговата ликвидация; избирането на ВСП е решено на 27 септември 2005 г.

Относно стойността на активите на SNCM

- (286) Комисията отбелязва, че акционерът на SNCM със сътрудничеството на кантора Ernst & Young, е пристъпил към определяне на разходите при ликвидацията на дружеството (горепосоченият доклад CGMF) на 30 септември 2005 г., който е бил повторно разгледан от Oddo Corporate Finance и кантората Paul Hastings. Комисията напомня, че посоченият по-горе доклад Oddo-Hastings е оценил актива на SNCM на [...] милиона евро.
- (287) Относно стойността на собствената флота⁽¹³⁸⁾, брутната продажна стойност на корабите на SNCM е била оценена от специализирания експерт BRS на [...] милиона евро на 30 септември 2005 г., а флотата на SNCM е била оценена в доклада Oddo на [...] милиона евро след отстъпки⁽¹³⁹⁾, комисиона за търговско посредничество⁽¹⁴⁰⁾ и несигурно събитие⁽¹⁴¹⁾.

Таблица 4

Сценарии за остойностяване на актива на SNCM към 30 септември 2005 г.

(в милиони евро)

	Стойност на актива в доклада Oddo	Стойност на актива от експерт на Комисията
Нематериални активи	—	—
Материални активи		
— Собствена флота	[...]	[...]
— Недвижими имоти ⁽¹⁾	[...]	[...]
Финансови активи ⁽²⁾	[...]	[...]
<i>Нематериален актив</i>	[...]	[...]
Стокова наличност	—	—
Аванси и предплати	—	—
Вземания от клиенти	[...]	[...]
Други вземания ⁽³⁾	[...]	[...]
Нетни парични потоци	[...]	—
Сметки от изравняване	—	—
<i>Други активи</i>	[...]	[...]
Общо активи	[...]	[...]

⁽¹⁾ По отношение на недвижимото имущество, (в което се включва и седалището на дружеството SNCM), френските власти уточняват, че отбелязаната ликвидационна стойност се основава на оценката на експерт по недвижимо имущество от ноември 2003 г., актуализирана с + [...]%, за да вземе предвид покачването на цените.

⁽²⁾ Финансовите активи засягат основно акциите на SNCM в Sudcargos, Aliso, CGTH, CMN и Ferrytour.

⁽³⁾ Тази рубрика засяга основно вземанията от държавата, а именно компенсацията от задълженията за обществена услуга от септември 2005 г. и възстановяването на социалните разходи на работодателя от Assedic за финансовата 2004 година.

Източници: Доклад Oddo-Hastings, доклад на експерт на Комисията.

(288) При прочита на горната таблица Комисията констатира, че флотата от кораби съставлява основният елемент от оценката на актива на дружеството. В тази връзка експертът на Комисията е преценил, след извършване на сравнителен анализ в подходящото време, че намалението, приложено към brutната продажна цена на корабите и несигурното събитие, са били съвместими. На тази база той е направил заключения, че няма аргументи за отхвърляне на оценката на стойността на флотата, изготвена от френската държава.

(289) По отношение на намалението Комисията смята, че неговото ниво е съвместимо с намаленията, наблюдавани при продажбите на кораби при съдебна ликвидация. Според експерта на Комисията Управлението за морски транспорт, национално белгийско дружество, обслужващо линията Ostende-Ramsgate, е продало, например, два ферибота за автомобили през 1997 г. с намаления, оценени на 35 % и 45 %. Неотдавна дружеството Festival Cruises е продало три туристически кораба със средна отстъпка от 20 %. Намаленията, прилагани в

сходни случаи, са от порядъка на тези, приложени от френските власти в настоящия случай.

(290) По отношение на несигурното събитие, такъв пример не е бил отбелязан на пазара и Комисията смята, че аргументите, оправдаващи прилагането на несигурното събитие са съвместими с ограничения пазар на специализирани кораби, изработени за изключително специфична употреба.

(291) От друга страна, Комисията отбелязва, че нейният независим експерт е ревизирал покачването на стойността на финансовите активи, и в частност стойността на участието на SNCM в CMN (от [...] милиона евро до [...] милиона евро). В тази връзка, предвид предложението за закупуване на това участие от Stef-TFE за [...] милиона евро, предадено на Комисията в рамките на настоящата инструкция, Комисията счита, че оценката на участието на SNCM в CMN на [...] милиона евро е разумна в контекста на ликвидация на дружеството.

- (292) Относно остойността на другите компоненти на активите, експертът на Комисията не е дал особено мнение. Той не е отбелязал рубриката „нетни парични потоци“, тъй като тя е в дефицит. Комисията смята, че тази рубрика трябва да премине в пасива на дружеството SNCM.
- (293) Като взема предвид извършените промени Комисията оценява активите на SNCM на [...] милиона евро към 30 септември 2005 г.
- Относно оценката на пасива на SNCM
- (294) Комисията установява, че френските власти оценяват дължимата сума за привилегирани вземания на [...] милиона евро и на [...] милиона евро дължимата сума за непривилегирани вземания (без допълнителните обезщетения за уволнение).
- (295) Относно по-конкретно пасива на дружеството френските власти оценяват цената на социалния план по колективния трудов договор на [...] милиона евро. Разходите по социалния план са определени на индивидуална база и предвид вида на договора (безсрочен договор — CDI и срочен договор — CDD), устава и колективните трудови договори (плаващ персонал, стационарен персонал и управление), трудовия стаж, позицията и възнаграждението на всеки отделен служител. Този размер покрива неустойките по предизвестия ([...] милиона евро), неустойките по платен отпуск по предизвестие ([...] милиона евро), конвенционални обезщетения за уволнение ([...] милиона евро) и контрибуция Delalande ([...] милиона евро) ⁽¹⁴²⁾.
- (296) Цената на социалния план извън колективните трудови договори е оценен от френските власти на [...] милиона евро. Този социален план обхваща всички придружаващи мерки, свързани със законовите и регулаторни задължения на SNCM в областта на уволнението ⁽¹⁴³⁾ и косвените разходи, свързани с конвенционалния социален план ⁽¹⁴⁴⁾.
- (297) Разходите по прекратяване на основните договори за експлоатация засяга основно и включването на банкова гаранция в размер на [...] милиона евро, дадена като гаранция за доброто изпълнение от страна на SNCM на неговите задължения за извършване на обществена услуга, към която се прибавя наказателна санкция, предвидена в договора, в размер на [...] % от референтната финансова компенсация в размер на [...] милиона евро за 2005 година, или около [...] милиона евро.
- (298) По отношение на нетния актив, свързан с кораби на лизинг ⁽¹⁴⁵⁾, френските власти подчертават, че на базата на определени хипотези ⁽¹⁴⁶⁾, нетният продукт от цесията е оценен от специалист BRS на [...] милиона евро към 30 септември 2005 г. след отстъпки, комисиона за търговско посредничество и финансови разходи за пристанище. Спестяванията от данъци и банкови задължения възлизат на [...] милиона евро, като съществува оставаща сума от банкови задължения от корабите, закупени на лизинг, която трябва да бъде възстановена, на стойност [...] милиона евро.

Таблица 5

Сценарии за остойността на пасива на SNCM към 30 септември 2005 г.

(в милиони евро)

	Стойност на пасива в доклада Odco	Стойност на пасива експерт на Комисията
Привилегирани задължения, от които:		
— Социални и данъчни задължения	[...]	[...]
— Финансови задължения, гарантирани с актива ⁽¹⁾	[...]	[...]
Разходи по социалния план по колективния трудов договор	[...]	[...]
Разходи по пенсионни осигурителни каси ⁽²⁾	[...]	[...]
Разходи по процеса на ликвидация	[...]	[...]
Добавени загуби от дейността ⁽³⁾	[...]	[...]
Удовлетворяване на привилегирани кредитори	[...]	[...]
Необезпечени задължения ⁽⁴⁾	[...]	[...]
Разходи по социалния план, извън колективния трудов договор	[...]	[...]
Разходи по прекратяване на основните договори за експлоатация	[...]	[...]

(в милиони евро)

	Стойност на пасива в доклада Oddo	Стойност на пасива експерт на Комисията
Допълнителни разходи, свързани с цесията на корабите, които са на лизинг	[...]	[...]
Удовлетворяване на непривилегирани кредитори	[...]	[...]

(¹) Корабите *Napoléon Bonaparte* и *Paglia Orba* гарантират размера на заемите, послужили за тяхното финансиране.

(²) Тази рубрика показва, че SNCM се ангажира с поемането на част от разходите по допълнително пенсионно осигуряване на своите служители.

(³) До приключване на ликвидацията. Допълнителните загуби приемат за свързана хипотеза изплащането на заплатите за един месец. Те включват освен това разходите по свалянето на оборудването на собствените кораби, което не е приспаднало от стойността на актива. Тези разходи отговарят на цената на корабите, на кей, в очакване на тяхната продажба.

(⁴) Необезпечените задължения се разпределят по следния начин: провизии за рискове и разходи ([...] милиона евро), свързани задължения/участия ([...] милиона евро), доставчици ([...] милиона евро), общо представяне ([...] милиона евро), задължения група и свързани ([...] милиона евро), сметка по изравняване на пасива ([...] милиона евро).

Източници: Доклад Oddo-Hastings, доклад на експерт на Комисията.

(299) Комисията отбелязва, че социалните пасиви на дружеството съставляват основния елемент от пасива на SNCM. Що се отнася до привилегирания пасив на дружеството, т.е. цената на конвенционалния социален план, експертът на Комисията е проверил формулите за изчисляване на всички елементи от плана на базата на сондажи и не е установил нито аномалия, нито грешка. Въз основа на тази проверка, Комисията смята за разумен размера от [...] милиона евро, изплатени предварително от френските власти за социален план по колективния трудов договор.

(300) Относно допълнителните загуби от дейността, Комисията смята, че оценката е предпазлива с оглед на законодателството и в частност членове L.622-10 от Търговския закон и 119-2 от Постановление № 85-1388 от 27 декември 1985 г., съгласно които SNCM би могло да бъде задължено от компетентния търговски съд да продължи дейността за срок от два месеца, който срок може да бъде подновен по молба на прокуратурата във връзка с изпълнението на задълженията за предоставяне на обществена услуга.

(301) Що се отнася до необезпечените задължения, експертът на Комисията няма особени забележки. При все това, той е коригирал размера от [...] милиона евро на [...] милиона евро, вследствие на промяната на рубриката „Нетни парични потоци“ в актива. Комисията оценява, че тази промяна е в съответствие с промените, извършени при оценката на актива на SNCM.

(302) По отношение на разходите по социалния план извън колективния трудов договор (без допълнителните обезщетения за уволнение), експертът на Комисията счита, че разходите за съдебни спорове трябва да бъдат [...] милиона евро вместо [...] милиона, изплатени предварително от френските власти. По тази точка, ако Комисията смята за сигурно, че синдикалните орга-

низации биха поискали преквалифициране на договорите CDD в договори CDI (¹⁴⁷), от друга страна, тя мисли, че тези изчисления трябва да засягат само и единствено служителите, работещи на CDD, за които този риск е почти сигурен (или [...] CDD). Считаючи едно месечно брутно възнаграждение в размер на [...] евро с обезщетение за 9 месеца от заплатата за първите [...] CDD и 6 месеца за следващите [...], размерът възлиза на [...] милиона евро.

(303) Що се касае до нетния пасив, свързан с продажбата на корабите, взети на лизинг, Комисията смята, че хипотезите, свързани с изчисленията, са оправдани от договорния формализъм на GIE, който ограничава всякакво заместване на SNCM от трети страни и обуславя данъчни предимства за използването на корабите под френски флаг. Освен това несигурното събитие не се прилага в случая на кораби, използвани на лизинг, тъй като тези кораби са продадени от банките кредитори на GIE. В този контекст, Комисията счита, че е оправдано да бъдат взети предвид разходите за пренасяне между 30 септември 2005 г. и датата на действителната продажба на кораба.

(304) Във връзка с гореизложеното, Комисията смята, че към 30 септември 2005 г. привилегираният актив на SNCM възлиза на [...] милиона евро, а непривилегираният актив на SNCM е [...] милиона евро.

Относно установяването на недостатъчен обем на активите

(305) В светлината на горепосоченото Комисията смята, че към 30 септември 2005 г. стойността на актива на SNCM (или [...] милиона евро) не е била достатъчна за удовлетворяване на привилегиранияте кредитори (или [...] милиона евро) и на непривилегиранияте кредитори (или [...] милиона евро).

З а к л ю ч е н и е

(306) В един такъв контекст, при липса на действия за запълване на пасива (виж по-долу), и предвид точка 273 от настоящото решение и недостатъчния актив, разходите за ликвидация на SNCM от CGMF биха се ограничили до допълнителните обезщетения за уволнение в размер на [...] милиона евро.

(307) Следователно изборът, направен от френските власти за продажбата на SNCM на отрицателна цена от 158 милиона евро, сравнена с минималната цена за ликвидация от [...] милиона евро, може да бъде считан като съответстващ на избора, който би направила частна група от дружества в условията на пазарна икономика.

10.2.2.2. Последствия от съдебна ликвидация на SNCM

(308) Комисията също така разгледа и аргумента на френските власти, според който държавата, в качеството ѝ на мажоритарен акционер, може да бъде поканена да запълни пасива в случай на ликвидация на дружеството (виж по-долу). В този случай, според френските власти, при изчисляването на разходите за ликвидация за държавата-акционер трябва да се вземе предвид националното право, както Комисията е отбелязала в своето решение ABX Logistics⁽¹⁴⁹⁾, и да се оцени, като вземе предвид особеностите на сектора⁽¹⁴⁹⁾ и обстоятелствата на конкретния случай.

(309) В конкретния случай Комисията отбелязва, че на 28 март 2006 г. френските власти са ѝ предоставили документи, удостоверяващи, че акционерът на SNCM е потърсил най-малко струващото за него решение, като е разглеждал паралелно и още от самото начало два варианта, а именно ликвидацията на дружеството и неговата продажба на отрицателна цена.

(310) Въз основа на горепосочените експертизи, представени на Комисията, френските власти смятат, че всички реални разходи, които е трябвало да бъдат поети от Френската република, в качеството ѝ на акционер чрез CGMF, възлизат между [...] и [...] милиона евро към 30 септември 2005 г. Тази оценка взема предвид риска френската държава да бъде задължена да „запълни пасива“, ако съдът я счете за фактически управител на SNCM, както и риска държавата да бъде осъдена да

заплати допълнителните обезщетения за уволнение на уволнения персонал. Френските власти смятат, че тези рискове трябва да бъдат взети предвид при изчисляването на действителните разходи по евентуална ликвидация на SNCM.

(311) В този момент се поставя въпросът за оценката на всички реални разходи, която Франция би била длъжна да поеме като акционер в случай на съдебна ликвидация на SNCM, за да определи дали, предвид възможностите да бъде осъден да поеме тези разходи и предвид техния обем⁽¹⁵⁰⁾, един частен акционер би предпочел да продаде незабавно своя филиал на отрицателната цена от 158 милиона евро, отколкото да се изложи на този риск.

а) За възможно осъждане на държавата да запълни пасива

(312) Във френското право назначеният ликвидатор на дружество в съдебна ликвидация има възможността да започне процедура по отговорност срещу бившите управители на дружеството, наречена „процедура по запълване на пасива“, в случай на решение за предприемане на план за възстановяване на дружеството или поставянето му под съдебен надзор, както и в случай на съдебна ликвидация⁽¹⁵¹⁾.

(313) Започването на процедура по запълване на пасива срещу бившите управители на дружеството във фалит е мотивирано от необходимостта от възстановяване на имуществото на дружеството, което е една от задачите на назначения ликвидатор.

(314) В множество писма до Комисията френските власти поддържат становището, че хипотезата за осъждане на държавата от национален съдия за запълване на пасива на управляваното от нея дружество представлява възможно най-приемливия сценарий и че тя трябва да бъде отбелязана при изчисляването на действителните разходи по евентуална ликвидация на SNCM.

(315) В писмените си бележки от 28 февруари 2008 г. SNCM е представила експертен доклад, оценяващ правните последствия от процедура по запълване на пасива, противопоставима на френската държава. Този доклад заключава, че сезираният по делото търговски съд най-вероятно би отбелязал отговорността на държавата и би я осъдил да поеме за своя сметка всички социални задължения на SNCM.

- (316) В конкретния случай Комисията е на мнение, че предвид установения недостиг на активи на SNCM (виж по-горе) и възможното ангажиране на гражданската отговорност на назначения ликвидатор в случай на бездействие по смисъла на закона от 1985 г. и правото на действие за кредиторите от 2005 г., една процедура по запълване на пасива би била, най-вероятно, започната срещу френската държава в случай на съдебна ликвидация на ⁽¹⁵²⁾.
- (317) Съответното законодателство предвижда, че социалните задължения на дружество в ликвидация могат да бъдат поети от неговите бивши управители от правна и фактическа гледна точка, ако бъдат едновременно спазени четири условия.
- i) *Признаване на държавата като управител от правна и фактическа гледна точка на дружество в съдебна ликвидация* ⁽¹⁵³⁾
- (318) В конкретния случай Комисията отбелязва, че експертът на SNCM е представил подробен анализ, водещ до заключението, че френската държава най-вероятно би била определена като фактически управител на SNCM. По същество горепосоченият експертен доклад е доказал, съответно приложимата съдебна практика ⁽¹⁵⁴⁾, че държавата е извършила положителни действия при управлението, които не са произтичали от административните проверки, наложени от закона, при това за продължителен период от време. По-конкретно, според доклада на експерта на SNCM, държавата е взимала решения в рамките на пълномощията си за контрол, дадени от самата нея, отклонявайки по този начин своите пълномощия за контрол, за да вземе решения за сметка на дружеството от името на управителите, оправомощени да взимат тези решения. Освен това е станало ясно, че управленските органи на SNCM не са разполагали с никаква независимост по отношение на държавата при управлението на дружеството. Най-накрая държавата е иззела функциите и е заместила управленските органи на SNCM, като е взимала сама стратегически решения, без да ги информира.
- (319) Комисията установява, че френските власти в писмените си бележки от 28 март 2008 г. не са изказали резерви по отношение на определянето на френската държава като фактически управител на SNCM. В писмото си от 20 ноември 2006 г. самите френски власти отбелязват, че съдията не би пропуснал да определи държавата акционер на SNCM като фактически управител на дружеството. При все това, очевидно е, че една такава декларация, направена в рамките на дело за държавна помощ, не е достатъчна сама по себе си, за да даде достатъчно правно основание да се прецени дали един съдия би счел националните власти за фактически управители на дружеството-бенефициер на въпросните мерки и най-вече степента на вероятност на такава възможност.
- (320) При обстоятелствата на конкретния случай Комисията не счита за необходимо да се произнесе по въпроса за оценката на данните, предоставени от френските власти предвид заключението, до което е стигнала в раздел 10.2.2.1 по-горе.
- ii) *Съществуването на една или повече грешки при управлението от страна на френската държава, фактически управител на дружество в съдебна ликвидация*
- (321) В конкретния случай Комисията отбелязва, че докладът на експерта на SNCM е споменал въз основа на списък от фактически данни, който не е изчерпателен, редица данни, за да покаже, че държавата, фактически управител на SNCM, е допуснала грешки при управлението.
- (322) По-конкретно е отбелязано, че френската държава е допуснала грешки при инвестициите [...]. Освен това държавата е допуснала и многобройни грешки в управлението по отношение на [...].
- (323) В тази връзка, [...] ⁽¹⁵⁵⁾. В писмото си от 30 април 2007 г., френските власти са оценили като много висок риска от осъждане на държавата по отговорност предвид критериите [...] за квалифициране на грешката при управление по смисъла на член L.651-2 от Търговския закон. При все това е очевидно, че една такава декларация, направена в рамките на процедура за държавни помощи, не е достатъчна сама по себе си, за да даде достатъчно правно основание да се допусне, дали един съдия би счел, че националните власти са допуснали фактите, в които ги обвиняват и най-вече степента на вероятност на такава възможност.
- iii) *Установяване на недостиг на активи*
- (324) В конкретния случай Комисията установява, че в писмото си от 16 ноември 2006 г. френските власти са представили оценка на недостига на активи на SNCM на базата на експертните доклади на CGMF и на Oddo-Hastings, посочени по-горе. Комисията отбелязва, че експертизата на SNCM относно процедурата за запълване на пасива, предадена на Комисията през февруари 2008 г. се базира на същите тези доклади, за да констатира съществуването на недостиг на активи в случай на съдебна ликвидация на дружеството. По-конкретно, докладът на Oddo-Hastings показва недостиг на активи в размер на [...] милиона евро към 30 септември 2005 г., изчислен като разликата между, от една страна, стойността на актива на SNCM ([...] милиона евро) и, от друга страна, стойността на пасива на дружеството (привилегировани и непривилегировани задължения, оценени съответно на [...] милиона евро и на [...] милиона евро).

- (325) Комисията отчита факта, че съгласно горепосоченото френско законодателство недостигът на активи е установен от момента, в който назначеният ликвидатор на дружеството не разполага с достатъчно активи за да удовлетвори кредиторите, без значение дали те са привилегирани или не. Що се отнася по-конкретно до социалните вземания на дружеството, социалният пасив на дружеството е *a minima* съставен от класическите вземания за служителите, т.е. тези, които са директно свързани с трудовия договор, колективния трудов договор или закона, и които са автоматично отнесени от назначения ликвидатор в пасива на дружеството ⁽¹⁵⁶⁾.
- (326) Комисията е оценила недостига на активи на SNCM на [...] милиона евро към 30 септември 2005 г.
- iv) *Съществуване на причинно-следствена връзка между грешките и установения недостиг на активи*
- (327) Според френските власти, по френското право молителят по процедура за запълване на пасива не е длъжен да определи размера на натрупаните тежести на пасива вследствие на грешка в управлението от страна на управителя. Управителят на юридическо лице може да бъде обявен за отговорен на основание на член L.624-3 от Търговския закон, дори ако грешката в управлението, допусната от него, е само една от причините за недостига на активи и може да бъде осъден да заплати всички или част от социалните задължения, дори ако грешката е причина само за част от тях ⁽¹⁵⁷⁾.
- (328) В конкретния случай Комисията отбелязва, че експертът на SNCM квалифицира като очевидна връзката между грешките в управлението и установения недостиг на активи. Въз основа на представените от въпросния експерт оценки, финансовата щета, произтичаща от неизчерпателен списък с грешки в управлението на държавата, посочени в точка 322 от настоящото решение, възлиза на [...] милиона евро ⁽¹⁵⁸⁾.
- (329) Френските власти [...] ⁽¹⁵⁹⁾.
- (330) Освен това Комисията констатира, че френските власти в писмените си бележки от 16 ноември 2006 г., от 27 април 2007 г. и от 28 март 2008 г. [...] ⁽¹⁶⁰⁾. Френските власти [...] ⁽¹⁶¹⁾. Френските власти са приели, в писмото си от 16 ноември 2005 г., че „е било ясно, че държавата акционер, която съдията не би пропуснал да назначи като фактически управител на SNCM, дружество с ограничена отговорност, би била, най-вероятно, осъдена съгласно член L.651-2 от Търговския закон да изплати цялата сума от недостига на активи на SNCM“.
- (331) При обстоятелствата на настоящия случай, Комисията не счита за необходимо да се произнесе по въпроса за оценката на данните, предоставени от френските власти, предвид заключението, до което е стигнала в раздел 10.2.2.1 по-горе.
- б) За оценка на общите разходи за съдебната ликвидация на SNCM**
- Определяне на частта от недостига на активи, която да бъде поета от фактическия управител
- (332) В светлината на гореизложеното, в актуалното положение на делото, Комисията не трябва да оценява реалната икономическа стойност на ангажиране на отговорността на акционера.
- (333) В тази връзка Комисията отбелязва, че на основание на член L.624-3 от Търговския закон, правният и фактическият управител на дружество в ликвидация при подобни обстоятелства се осъжда да изплати част или целия установен недостиг на активи.
- (334) Комисията констатира, че горепосоченият член оставя на магистратите пълната свобода да преценят дали следва управителят да бъде осъден да заплати част или всички социални задължения. В светлината на съответното законодателство е видно, че съдилищата са чувствителни към поведението на подведения под отговорност управител и изготвят присъди в зависимост от фактите, които могат да установят.
- (335) Както е посочено по-горе, френските власти смятат, че френската държава ще бъде задължена да заплати една част в размер между [...] и [...] % от установения недостиг на активите, или между [...] милиона евро и [...] милиона евро.
- (336) Комисията подчертава че в контекст, близък до този на SNCM, отнасящ се до дружество Les Mines de Salsignes, отделение на филиала на BRGM (публично дружество с промишлен и търговски характер) ⁽¹⁶²⁾, търговската колегия на Касационния съд е осъдила BRGM и неговите филиали в качеството им на фактически управител солидарно с други управители на дружеството Les Mines de Salsignes да заплати целия недостиг на активите ⁽¹⁶³⁾. Частта от социалните задължения, поети от дружеството Soframines и от BRGM и следователно *in fine* – от държавата, е възлизала на 73,6 %. В рамките на това решение Съдът е разкрил, че Управителният съвет е бил поставен в ситуация на зависимост от двете дружества.
- (337) При все това Комисията счита, че френските власти не са показали, в светлината на правилата за държавните помощи, в какво се състоят грешките в управлението на държавата, довели до нанасяне на щети на дружеството и с какво са грешки, които всеки друг частен акционер в условията на пазарна икономика би могъл да допусне. В тази връзка трябва да се подчертае, че само и единствено такива грешки, надлежно установени, биха могли да бъдат взети предвид, за да се определи дали, предвид риска от осъждане за изплащане на разходите и техния размер (т.е. нетната актуализирана стойност на риска от бъдещо осъждане), един частен оператор би предпочел да заплати незабавно отрицателната цена от 158 милиона евро, отколкото да поеме този риск. В действителност не би могло да се счита, че един частен инвеститор би допуснал грешки, мотивирани от цели, несвързани с дружеството, а от общ характер (например социални цели или цели за регионално развитие).

(338) Комисията не отрича, че в определени изключителни случаи, някои национални законодателства предвиждат възможността за трети страни да се обърнат срещу акционерите на ликвидирано дружество, а именно когато тези акционери могат да бъдат считани като правни и фактически управители и са допуснали грешки в управлението на дружеството, като по този начин са нанесли щети. При все това, въпреки че такава възможност съществува съгласно френското право, Комисията смята, че френските власти не са опровергали ясно съмненията на Комисията за конкретния случай относно аргументите, породени от риска, че в случай на ликвидация на SNCM, френската държава би била осъдена да заплати пасива на това дружество. Не е необходимо да се прави заключение по този аспект в настоящото решение предвид заключението, което Комисията е направила в раздел 10.2.2.1 по-горе.

Определяне на евентуално поемане на допълнителните обезщетения за уволнение при хипотезата на съдебна ликвидация на SNCM

(339) Освен недостига на активи, според френските власти, и предвид съответната съдебна практика⁽¹⁶⁴⁾, един съдия със сигурност би осъдил френската държава да изплати допълнителните обезщетения за уволнение (или между [...] и [...] милиона евро). Според френските власти, всички реални разходи, които френската държава в качеството си на акционер би могла да бъде задължена да заплати, са между [...] милиона евро и [...] милиона евро.

(340) Френските власти уточняват, че в последните съдебни решения френските съдилища са осъдили правния и фактически управител да поеме, освен недостига на активите, допълнителните обезщетения за уволнение, изчислени на базата на социалния план, изготвен от дружеството преди ликвидацията.

(341) Френските власти посочват, че по делото *Aspocomp*, френското дружество *Aspocomp SAS*, филиал 99 % на финландското дружество *Aspocomp Group Oy*, е сключило споразумение на 18 януари 2002 г., в което се описват условията за обезщетение по социален план за 210 служители от общо 550. Това споразумение посочвало размера на компенсационните и допълнителните обезщетения, както и помощите при доброволно напускане. Вследствие промяна на стратегията на групата, дружеството майка *Aspocomp Group Oy* взело решение на 21 февруари 2002 г. да спре финансирането на филиала *Aspocomp SAS* и по този начин предизвикало обявяването във фалит на този филиал. Това решение *de facto* го е затруднило да изпълнява задълженията си, поети в рамките на това споразумение, и го е довело до необходимостта от уволнение на целия останал персонал.

(342) В този контекст, съдебното решение на Апелативния съд на Руан е потвърдило решението на колегията по трудовоправни дела в Еврьо и е осъдило дружеството *Aspocomp Group Oy*, което притежава 99 % от управлението на своето дъщерно дружество, да изплати: i) на засегнатите от споразумението служители всички компен-

сационни и допълнителни обезщетения, предвидени в това единствено споразумение, както и всички обезщетения за пропуснати ползи и загуби за уволнение без реална и сериозна причина и ii) на служителите, уволнени вследствие обявяването на дружество *Aspocomp* във фалит — еквивалентните обезщетения, като счита, че с неспазването на поетите ангажменти компанията майка е показала нелоялно поведение и сериозно лекомислие.

(343) В конкретния случай Комисията отбелязва, видно от документите по делото, че един договорен социален план, базиран на социалния план от 2002 г. и приложен през пролетта на 2005 г., е бил прекратен на 25 април 2005 г. от акционера на SNCM без съгласието на дирекцията на дружеството. Освен това Комисията установява, че изготвянето на този социален план предшества решението на държавата за продажба на SNCM.

(344) Комисията смята, че при хипотезата на ликвидация на SNCM, служителите на дружеството не биха се поколебали да заведат дело срещу разпоредбите на този социален план.

(345) За да може едно такова действие да бъде уместно в случай, какъвто е настоящият, Комисията трябва да прецени i) дали един съдия би осъдил държава-членка за прекратяване на въпросния социален план, без съгласието на дирекцията на дружеството, ii) размерът, който държавата-членка би била осъдена да заплати в този случай и iii) степента на вероятност за такава възможност⁽¹⁶⁵⁾.

(346) Комисията отбелязва, че едно решение на търговската колегия на Касационния съд, в което Съдът посочва, че е готов да предприеме дело за отговорността срещу дружеството, чието некоректно поведение е довело до фалита на филиала и вследствие на това — до колективно уволнение на персонала⁽¹⁶⁶⁾, има същия смисъл, както съдебната практика по делото *Aspocomp*.

(347) В тази връзка Комисията установява, че принципът на решението на Апелативния съд в Руан не е подкрепен към днешна дата от други подобни решения. Вследствие на това Комисията смята, че френските власти не са опровергали достатъчно ясно съмненията на Комисията, че въз основа на тази съдебна практика е твърде вероятно отговорността на акционера на SNCM и задължението му за изплащане на допълнителни обезщетения за уволнение да бъдат оспорени. При все това, не е необходимо да се правят заключения по този аспект в настоящото решение, предвид заключението, което Комисията е направила в раздел 10.2.2.1 по-горе.

10.2.2.3. З а к л ю ч е н и е

(348) Комисията смята, че въз основа на гореизложеното, изборът за продажба на SNCM на отрицателна цена от 158 милиона евро съответства на избора, който би бил направен от частна група в условията на пазарна икономика, предвид социалните разходи, до които би довела една ликвидация.

- (349) Комисията е основала предшествващия анализ единствено върху хипотези, които ѝ изглеждат разумни и достатъчно добре обосновани. Тези оценки водят до заключението, че разликата между сценария, избран от френските власти, и алтернативното решение би била най-малко [...] милиона евро, което би било повече от достатъчно, за да компенсира една евентуална грешка по оценките, направени в този анализ.
- (350) Освен това Комисията смята, че отрицателната цена от 158 милиона евро е резултат от търговски преговори между държавата и частните купувачи в края на открита публична процедура за избор, прозрачна, без дискриминационен характер и безусловна. В тази връзка Комисията смята, че тази цена, която е възможно най-малко отрицателната, представлява пазарна цена.
- (351) Въпреки ограниченията, посочени в точка 284 от настоящото решение, Комисията отбелязва, че експертът на Комисията е проверил сценариите за остойностяване на SNCM посредством метода на актуализираните оперативни свободни парични потоци, посочени в доклад на банка HSBC, поръчан от френските власти. Експертът на Комисията смята, че изчисленията на HSBC са били коректно и вярно направени. На базата на тези изчисления може да се заключи, че цената, платена от SNCM, е съвместима със стойността на дружеството, оценена на базата на метода на оперативните свободни парични потоци, актуализирани в момента на операцията.
- (352) Видно от раздел 10.2.2.1 по-горе, без да е необходимо да се прави заключение относно елементите, изложени в раздел 10.2.2.1 по-горе, въпросната мярка не предоставя по-голямо икономическо предимство нито на SNCM, нито на частните купувачи. Следователно, капиталовата вноска от държавата на стойност 158 милиона евро, предшестваша продажбата на дружеството на частни купувачи, т.е. отрицателната продажна цена от 158 милиона евро, не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

10.3. Капиталова вноска на CGMF на стойност 8,75 милиона евро

10.3.1. Референтна правна рамка

- (353) Ако намесата на публичните органи по делото е извършена едновременно със сериозна намеса на частни оператори, направена при същите условия, идеята за съществуването на икономическо предимство трябва да бъде отхвърлена⁽¹⁶⁷⁾.
- (354) Практиката на Комисията при вземане на решения, потвърдена от съдията на Общността, автоматично изключва капиталовата вноска от държавата при такива обстоятелства да представлява помощ, стига да са изпълнени три условия:

— частната намеса трябва да произлиза от икономически оператори. Не е такъв случаят при участие на служителите в капитала на въпросното дружество⁽¹⁶⁸⁾;

— частната намеса трябва да бъде значителна. Не е такъв случаят, например, на частна намеса, която засяга само 3,3 % от общия разглеждан размер⁽¹⁶⁹⁾;

— частната намеса трябва също така да бъде извършена едновременно с публична намеса. По този начин Съдът е потвърдил анализа на Комисията, според който публичните апорти могат да представляват държавна помощ, когато частните инвестиции в същото дружество са извършени едва след публичните апорти⁽¹⁷⁰⁾. Въпреки това, Комисията се съгласява да вземе предвид една частна намеса, извършена малко след публичната такава, когато частният инвеститор вече е подписал писмо за намерение в момента на публичната намеса⁽¹⁷¹⁾.

10.3.2. Приложение в конкретния случай

- (355) Най-напред Комисията установява, че акциите на SNCM са отстъпени на икономическите оператори BCP и VT. След операцията държавата трябва да внесе в дружеството сума в размер на 8,75 милиона евро така че нейното участие от 25 % в SNCM да остане същото съгласно нейните задължения по отношение на персонала.
- (356) След това апортът на френската държава в размер на 8,75 милиона евро трябва да бъде сравнен с вноската на частните купувачи, възлизаща на 26,25 милиона евро. Това разпределение произтича, както е посочено по-горе, от задължението на френските власти да задържат 25 % от участието във въпросното дружество. Частната намеса е 75 % от общия размер, и Комисията смята, че тя е значителна. Освен това Комисията подчертава, че частните партньори притежават солидна финансова структура, закупуването на SNCM се вписва идеално в тяхната предприемаческа стратегия, както и че дружественият план на тези частни купувачи предвижда връщане към рентабилност в края на 2009 година.
- (357) По отношение на едновременността на двете операции на капиталови вноски, експертът на Комисията е проверил, че въпросните капитали са били внесени от всички акционери на SNCM, включително CGMF.
- (358) Беше удостоверено, че на 31 май 2006 г. Управителният съвет на SNCM е установил, че всички горепосочени операции са били извършени. По-конкретно, едновременното увеличаване на капитала от всички акционери в размер на 35 милиона евро е било извършено на 31 май 2006 г. То е било реализирано в два едновременни етапа: i) първо увеличаване на капитала с [...] акции е било изцяло записано от купувачите в брой и с номинална стойност ([...] евро), и ii) второ увеличаване на капитала с [...] акции (изплатени на четвърт) е било частично записано от купувачите ([...] акции, или в размер на 26,25 милиона евро) и от френската държава чрез CGMF ([...] акции, или в размер на 8,75 милиона евро), при същите условия, а именно записване в брой и с номинална стойност от [...] евро.

- (359) Публичните и частните капиталови вноски трябва да бъдат извършени едновременно.
- (360) В светлината на гореизложеното, Комисията смята, че критериите, изготвени от съдебната практика за изключване на характера на помощ на въпросната мярка са изпълнени. Следователно Комисията смята, че капиталовата вноска от френската държава в размер на 8,75 милиона евро не предоставя икономическо предимство на SNCM, доколкото е реализирана паралелно с апорт на частни капитали при едни и същи условия по смисъла на европейската съдебна практика.
- (361) При всички положения Комисията е на мнение, че процентът за възстановяване на апорта на държавата, или [...] % годишно, представлява адекватна дългосрочна рентабилност на инвестираните капитали от частен инвеститор.
- (362) По този въпрос Комисията установява, че в действителност фиксираната възвращаемост на инвестицията в капитала на SNCM от държавата, го освобождава от всякакъв риск при изпълнение на бизнес плана, тъй като тази възвращаемост няма никаква връзка с резултатите от дейността (по-добри или по-лоши) на дружеството. По този начин предоставянето на DSP на SNCM не би позволило на държавата да повиши очакваната възвращаемост от своето участие.
- (363) Експертът на Комисията заключава, че по отношението на рисковете, капиталовата вноска от френската държава би могла да бъде оприличена повече на облигация с фиксиран процент, отколкото на вложение в акции. Следва, че процентът на възвръщаемост от [...] % трябва да бъде сравнен с процента на облигациите във френския частен сектор в момента на операцията. Според експерта на Комисията, този процент е бил 4,15 % в края на месец май 2006 г.
- (364) Комисията счита, че съществуването на разтрогващата клауза за продажба на SNCM няма характер, който да оспори принципа на равенство на инвеститорите. Тази клауза се отнася до цялата продажба на SNCM на частни купувачи, а не до инвестицията (35 милиона евро), свързваща частните купувачи (26,25 милиона евро) и държавата (8,75 милиона евро) в приватизираното SNCM.
- (365) В светлината на всичко гореизложено, Комисията установява, че въпросната мярка не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.
- 10.4. Мерки за помощ на персонала (38,5 милиона евро)**
- 10.4.1. Референтна правна рамка
- (366) За да се прецени дали дадена мярка дава икономическа облага на едно предприятие „трябва [...] да се определи дали предприятието бенефициер или икономическа изгода, която не би получило при нормални пазарни условия“⁽¹⁷²⁾ или обратно, дали то ще избегне „разходите, които нормално би трябвало да бъдат отчислени от собствените му финансови ресурси, като по този начин се попречи на последиците от безпрепятственото действие на пазарните механизми“⁽¹⁷³⁾.
- (367) Съгласно постоянната съдебна практика нормален разход е разходът, който предприятието трябва нормално да поеме в рамките на текущото управление или нормалните си дейности⁽¹⁷⁴⁾. По-специално Съдът е посочил, че намаляването на социалните разходи представлява помощ от държавата, ако тази мярка е „предназначена да освободи частично предприятията в даден промишлен сектор от паричните социални разходи, произтичащи от нормалното прилагане на общата система за социална осигуряване, без това освобождаване да се мотивира от природата или организацията на тази система“⁽¹⁷⁵⁾.
- (368) На 20 септември 2001 г. Съдът потвърди този подход: „помощта представлява облекчаване на разходите, които нормално са за сметка на бюджета на предприятията предвид естеството или организацията на въпросната система от разходи, докато специален разход обратно е допълнителен разход по отношение на тези нормални разходи“⁽¹⁷⁶⁾.
- (369) Следователно, за да се идентифицира една облага по смисъла на съдебната практика за понятието държавна помощ, трябва да се определи референтното правило или общия режим на приложение в рамките на даден правен режим, по чийто мащаб ще бъде сравнявана въпросната облага⁽¹⁷⁷⁾. В това отношение Съдът впрочем е преценил, че определянето на референтната рамка приема по-голямо значение при данъчните мерки, защото самото наличие на облага може да се установи единствено във връзка с нормално данъчно облагане, а именно процентът, който е в сила в съответната географска зона⁽¹⁷⁸⁾.
- (370) От друга страна, съгласно постоянната съдебна практика: „За целите на прилагане на чл. 92 от Договора няма значение дали положението на предполагаемия бенефициер на помощта се е подобрило или влошило в сравнение с предишното правно състояние, или обратно, дали не е претърпяло никакво развитие във времето. [...] Трябва само да се определи дали в рамките на даден правен режим една държавна мярка може да облагодетелства някои предприятия и някои производства по смисъла на член 92, параграф 1 от Договора в сравнение с други предприятия, които, като се има предвид целта на въпросната мярка, се намират в подобно фактическо и правно положение“⁽¹⁷⁹⁾.

10.4.2. Приложение в конкретния случай

- (371) От съдебната практика и постановителната практика ⁽¹⁸⁰⁾ на Комисията следва, че за да се изключи възможността въпросната мярка да има същност на помощ, Комисията трябва да провери дали мярката не облекчава SNCM от разходите за текущото му управление, тоест в конкретния случай от разходи, произтичащи от нормалното прилагане на социалното законодателство в сектора при прекъсване на трудовия договор.
- (372) В това отношение Комисията констатира, че съобразно меморандума за разбирателство, подписан между страните, обезпечителният депозит може да се ползва само за финансиране на компенсациите, изплащани на лица, чийто трудов договор със SNCM предварително е бил прекратен. Така че тези мерки нямат за цел, нито за следствие да улеснят напускането на служители, които при отсъствието на тези мерки биха могли да останат на заплата от SNCM.
- (373) Комисията отбелязва също така че отпускането на тези компенсации на лица, освободени след цесията на SNCM, е било одобрено от държавата като публична власт, а не от предприятието.
- (374) Освен това Комисията отбелязва, че тези допълнителни социални мерки надвишават обезщетенията, предвидени от социалното законодателство и прилаганите колективни споразумения. Разходите от прилагането на последните остават изцяло за сметка на SNCM.
- (375) Комисията отбелязва, че тези допълнителни социални мерки ще бъдат осъществени при евентуалната реализация на план за намаляване на числения състав от страна на купувачите след продажбата на SNCM. С други думи тези компенсации не съответстват на изпълнението на плановете за намаляване на числения състав, предвидени в рамките на плана за реструктуриране от 2002 г.
- (376) Следователно Комисията счита, че стойността на допълнителните социални обезщетения не съпада нито със стойността на социалните планове преди цесията, поети от държавата, нито със социалната цена, разглеждана по-горе в рамките на съдебната ликвидация на SNCM
- (377) От това следва, че допълнителните социални мерки не представляват разходи, свързани с нормалното приложение на социалното законодателство в рамките на прекъсване на трудовия договор.
- (378) Освен това Комисията констатира, че дори ако се добави сумата от 38,5 милиона евро към капиталовата вноска на държавата в размер на 142,5 милиона евро, коригираната отрицателна продажна цена от 195,50 милиона евро остава значително по-ниска от стойността на съдебната ликвидация на SNCM (вж. т. 3 от настоящото решение).
- (379) В светлината на горепосоченото и съгласно постановителната практика ⁽¹⁸¹⁾, Комисията счита, че реализирането с помощта на публични фондове на допълнителни

социални мерки в полза на уволнени лица, без те да облекчават работодателя от нормалните му разходи, е част от социалната политика на държавите-членки и не представлява пряка помощ в смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО. Комисията счита, че то не е и косвена помощ, тъй като засяга работещите само, когато са уволнени.

10.5. Сумата от 22,52 милиона евро, нотифицирана като помощ за реструктуриране

- (380) Въз основа на гореизложеното и съобразно точка 258 от настоящото решение сумата на субсидията, която трябва да се приеме като помощ от държавата, а не като компенсация за обществена услуга, възлиза на 22,52 милиона евро ⁽¹⁸²⁾ и представлява част от финансовата подкрепа, за която френските власти са уведомили през 2002 г.
- (381) Комисията счита, че тази сума дава на SNCM селективна икономическа облага и следователно тази субсидия представлява помощ от държавата по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

10.5.1. Съвместимостта на мярката с насоките на Общността относно помощите за оздравяване и реструктуриране

- (382) Уведомление за въпросната мярка е било изпратено от френските власти през 2002 г. в съответствие с насоките на Общността относно помощите за оздравяване и реструктуриране от 1999 г. ⁽¹⁸³⁾.
- (383) Насоките на Общността относно държавните помощи за морския транспорт ⁽¹⁸⁴⁾ препращат към гореспоменатите насоки при изчисляването на помощите за оздравяване и реструктуриране. Съгласно точка 19 от споменатите насоки „единственото основание, на което помощите за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение могат да бъдат разглеждани като съвместими, е член 87, параграф 3, точка в)“.
- (384) Тъй като става дума за съвместимостта на една държавна помощ за реструктуриране с член 87, параграф 3, буква в) от Договора за ЕО, от съдебната практика произтича, че решението на Комисията трябва да изложи мотивите, поради които тя счита, че помощите са оправдани предвид условията, предвидени от насоките и по-специално наличието на план за реструктуриране, задоволителна демонстрация за дългосрочната жизнеспособност и пропорционалния характер на помощите спрямо приноса на техния бенефициер.

Характеристика на предприятие в затруднено положение

- (385) За да може да получи помощ за реструктуриране, предприятието трябва да е квалифицирано като предприятие в затруднено положение по смисъла на насоките от 1999 г. ⁽¹⁸⁵⁾.

- (386) В конкретния случай Комисията напомня, че е констатираща, че този критерий е бил спазен, както в решението на Комисията от 17 юли 2002 г. относно помощта за оздравяване на SNCM⁽¹⁸⁶⁾, така и в това от 19 август 2002 г., откриващо официалната процедура за разследване на проекта за рекапитализация на база годишния баланс на SNCM за 2001 г.
- (387) За целите на настоящото решение Комисията провери дали SNCM отговаря на тези условия на базата на годишния баланс на предприятието за 2002 г. Собственият капитал извън регламентираните провизии⁽¹⁸⁷⁾ остава отрицателен: – 26, милиона евро за 2002 г., след като е бил – 30,7 милиона евро през 2001 г. Подобно ниво показва отсъствие на повече от половината дружествен капитал на предприятието, от който повече от една четвърт е изчезнал през последните дванадесет месеца след уведомяването, като по този начин доказва наличието на достатъчното, но не и необходимо условие, описано в точка 5 а) на насоките.
- (388) Освен динамиката на дружествения капитал, Комисията установи, че:
- между 2001 и 2002 г. текущият резултат преди данъци се е променил от – 5,1 милиона евро през 2001 г. на – 5,8 милиона евро през 2002 г., като чистите загуби през 2002 г. са били намалени единствено чрез продажба на някои кораби,
 - способността за самофинансиране на SNCM, достигаша 39,2 милиона евро в края на 2001 г., е сведена до 35,7 милиона евро в края на 2002 г.,
 - нетните финансови задължения извън кредитите по договорите са се променили от 135,8 милиона евро на 144, 8 милиона евро между 2000 и 2002 г.,
 - финансовите разходи (лихви и подобни разходи) са се променили от 7,0 милиона евро през 2000 г. на 9,503 милиона евро през 2002 г.
- (389) От друга страна, френските власти са потвърдили пред Комисията, че банките вече отказват да му заемат пари поради задлъжнялостта, въпреки че SNCM е предложило да даде като гаранция последните си кораби, които нямат ипотека или подобни тежести.
- (390) Най-накрая, договорът за DSP не променя с нищо този анализ. Ако този договор трябва нормално да позволи на SNCM, заедно с успеха на плана за реструктуриране, да постигне след време положителни резултати от дейността, не може да се отрече, че острата липса на собствен капитал, нарастващото задлъжняване и стойността на оперативните мерки в плана за реструктуриране ще доведат след известно време до преустановяване на плащането.
- (391) В светлината на гореизложеното Комисията счита, че SNCM отговаря едновременно на условията, предвидени от точка 5, буква а) от насоките от 1999 г., както и на предвиденото в точка 6. Поради това тя констатира, че през 2002 г. SNCM е било предприятие в затруднено положение по смисъла на горепосочените насоки.
- Възстановяване на жизнеспособността (точки от 31 до 34 от насоките)
- (392) Съгласно насоките от 1999 г., отпускането на помощ зависи от реализирането на план за реструктуриране, който да бъде одобрен от Комисията. Както се посочва в член 79 от решението за разширяване на формалната процедура за преглед от 2006 г., и като се има предвид, че Комисията е сметнала, че мерките след уведомяването от 2002 г. не представляват държавна помощ, Комисията смята, че съвместимостта на капиталовата вноска от 22,52 милиона евро с насоките от 1999 г. трябва да се разгледа в мащаба на плана за реструктуриране от 2002 г. „Налага се да се поставим в контекста на периода, когато мерките за финансова помощ са били взети, за да [...] избегнем всяка оценка, базираща се на по-късна ситуация“⁽¹⁸⁸⁾.
- (393) Въз основа на информацията, предоставена от френските власти, Комисията констатира, че въпреки факта, че планът за реструктуриране от 2002 г. предвижда връщане на рентабилността още от 2003 г. благодарение на действия, които следват най-вече през 2002 и 2003 г., очевидно SNCM достига до задоволително равнище на собствените фондове едва през 2005—2006 г. Ето защо Комисията определя 31 декември 2006 г. като крайна дата на периода на реструктуриране.
- (394) Възстановяването на рентабилността от обслужването на линията Марсилия — Корсика се предвижда в кратък срок, а Магреб вече е печеливша дейност. Единствено линията с начален пункт Ница остава по-несигурна, но тежестта ѝ намалява, а очакваната амортизация на Liamone през 2001 г. ще улесни връщането към положителни резултати по тази линия. От друга страна, Комисията приема аргумента, според който дори ограничената дейност по линия с начална точка Ница остава необходима за мястото на компанията на пазара като цяло. Разработването на линията към Магреб ще допринесе за намаляване на зависимостта на компанията от историческата ѝ транспортна мисия и би трябвало да способства също така и за възстановяване на жизнеспособността, като се имат предвид... [...].
- (395) Колкото до жизнеспособността в дългосрочен план, т.е. след изтичането на настоящия договор за DSP, Комисията смята, че осъществяването на плана трябва да позволи на предприятието да посрещне успешно конкуренцията по време на подновяване на договорите. Тя отбелязва, че дори при сценарий с частична загуба, например на един ферибот, този договор би трябвало да даде възможност на компанията да запази положителните

резултати. Ако неслучоването на този договор предизвика намаление с 40 % или повече на приходите на компанията на историческия ѝ пазар, както се предполага в друг сценарий, Комисията счита, че това ще бъде ситуация, която малко плановете за реструктуриране, със или без публична помощ, биха могли да овладеят, и че на този етап е преждевременно да се мисли за нея.

- (396) По отношение на „реалистичните хипотези относно условията за бъдеща дейност“ Комисията смята проучването на пазара за сериозно и че то представлява добра основа за изграждането на сценарии за развитието на предприятието.
- (397) Комисията констатира, че за да се възвърне жизнеспособността на предприятието, планът за реструктуриране предвижда тя да се подобрява в резултат преди всичко на вътрешни мерки като по-добър контрол на производствените разходи и по добра производителност. Освен това ако подобряването на финансовото положение на SNCM преминава чрез пренасочване на дейността ѝ по линията за Магреб, предвид перспективите за растеж на този пазар, планът за реструктуриране от 2002 г. съдържа също мерки за изоставяне на някои дейности и по-специално на италианския филиал Корсика Маритима.
- (398) Комисията преценява, че ефектът от мерките, посочени в представения план и неговият успех не зависят от еволюцията на пазара, с изключение на разширяването към Магреб, което отговаря преди всичко на завръщане към позиция, която SNCM е имало до средата на 90-те години.
- (399) Освен това Комисията взема предвид факта, че планът за реструктуриране отчита ситуацията и предвидимата еволюция на предлагането и търсенето на пазара на съответните продукти със сценарии, представящи оптимистични, песимистични и средни хипотези, както и специфичните силни и слаби страни на SNCM.
- (400) И накрая, Комисията смята, че планът за реструктуриране предлага такава промяна на SNCM, че то да може да покрие след завършването на реструктурирането всичките си разходи, включително разходите за амортизация и финансовите задължения.
- (401) Предвид гореизложеното, Комисията констатира, че въз основа на сведенията, които са били на разположение по времето, когато са били взети мерките за финансова помощ, критерият за жизнеспособността на предприятието е спазен.

Предотвратяване на неоснователното изкривяване на конкуренцията (точки от 35 до 39 от насоките)

- (402) Съгласно точка 35 от споменатите насоки трябва да се вземат мерки, за да се смекчат, доколкото е възможно, неблагоприятните последици от помощта за конкурентите на предприятието. В противен случай помощта ще се смята като противоречаща на общия интерес и следователно несъвместима с общия пазар.

- (403) В конкретния случай това условие трябва да се изпълни чрез ограничаване на присъствието на предприятието върху историческия му пазар, а именно обслужването на линиите до Корсика, която е едновременно и мястото, където то трябва да се справи с конкуренцията на утвърдени в Общността компании. Това не е така при обслужването на линията за Магреб.

- (404) Комисията е на мнение, че пазарът на морските маршрути към Корсика няма свръхкапацитет, като се има предвид сезонния характер и значителното нарастване на трафика. Комисията отбелязва също така че процентът на средната запълняемост на корабите на главния конкурент на SNCM е по нисък от този на публичната компания. Тъй като пазарът няма свръхкапацитет по смисъла на насоките, няма причина да се допринася за неговото оздравяване. Продажбата на кораби е за предпочитане пред тяхното унищожаване и представлява приемливо намаляване на капацитета в светлината на насоките.

- (405) Принудителното ограничаване или намаляване на присъствието на пазара или пазарите, на които предприятието действа, всъщност представлява компенсация за конкурентите, компенсация, чиято големина трябва да бъде в зависимост от последиците от изкривяване на конкуренцията, което помощта за реструктуриране причинява или може да причини.

- (406) Планът за реструктуриране способства видимо за ограничаване на присъствието на предприятието на своя пазар с пряка полза за конкурентите, поради изпълнение на следните елементи:

— закриване на филиала Корсика Маритима (82 000 пасажери през 2000 г.), който е бил натоварен с осигуряване на връзките между Италия и Корсика и следователно оттегляне на групата SNCM от пазара на транспортните услуги между Италия и Корсика,

— почти пълно оттегляне на SNCM от връзките между Тулон и Корсика, пазар, който през 2002 г. е наброявал не по-малко от 460 000 пасажери,

— ограничаване на общия брой предлагани места и броя на ротациите, извършвани ежегодно от SNCM, считано от 2003 и по-специално по линията Ница–Корсика,

— продажбата на четири кораба.

- (407) В заливите на Генуа и Тулон SNCM намалява предлагането с повече от един милион места годишно в сравнение с 2001 г., тоест с повече от два пъти по малко в полза на конкурентите си, макар че именно тези линии отбелязват най-голям растеж.

- (408) Макар и внушителни по мащаб, тези мерки са допълнени със задължението от страна на SNCM да не финансира през периода на реструктуриране нови инвестиции, освен разходите по разгръщане на дейността по линията към Магреб, включени в плана за реструктуриране.

- (409) Предвид гореизложеното Комисията счита, че критерият за предотвратяване на неоснователното изкривяване на конкуренцията е изпълнен.
- Помощ, ограничена до минимум (точки 40 и 41 от насоките)
- (410) Размерът на помощта трябва да бъде ограничен до стриктния минимум, необходим за реструктуриране в зависимост от финансовите възможности на предприятието, неговите акционери или търговската група, в която участва, без обаче това да попречи на шансовете му да възвърне жизнеспособността си.
- (411) В решението си от 19 август 2002 г. Комисията беше изказала съмнения относно метода за изчисление, предложен от френските власти, за определяне размера на помощта. Въпреки допълнителните обяснения, дадени от Франция, Комисията извърши собствени изчисления.
- (412) Всъщност по отношение на подхода, възприет от френските власти, основаващ се на съотношението между собствения капитал и задлъжнялостта, Комисията смята, че:
- групата от пет предприятия, използвана от френските власти, не е достатъчно представителна за сектора на крайбрежния морски транспорт,
 - показателят 79 %, получен от тази група предприятия като съотношение между собствения капитал и финансовите задължения, в никакъв случай не е надежден индикатор за доброто здраве на дадено предприятие,
 - френските власти не са обяснили какво точно покрива размерът на финансовите задължения на тези пет компании и следователно не са успели да гарантират, че тези данни са еднородни с размера на задлъжнялост на SNCM, какъвто е записан в плана за реструктуриране,
 - френските власти не са доказали, че тези 79 %, получени при групата от пет предприятия като съотношение между собствения капитал и финансовите задължения, наистина са спазени за периода 2002—2007 г. във финансовия макет, включен в плана за реструктуриране.
- (413) По отношение на другите подходи, предложени от Франция, за да се докаже, че капиталовият принос е бил ограничен до минимум, Комисията критикува тяхната състоятелност⁽¹⁸⁹⁾.
- (414) Всъщност Комисията е на мнение, че първостепенната цел на капиталовата вноска не е да увеличи собствения капитал на предприятието (просто финансово реструктуриране), а да помогне на предприятието да премине от монополно положение, каквото е имало съгласно режима на споразумението от 1976 г., към дейност в конкурентна среда. Ето защо Комисията се въздържа да изчисли
- помощта въз основа на метода, избран от френските власти, като се има предвид колко трудно е да се определи подходящото ниво на собствения капитал на SNCM. Комисията отбелязва, че като се махнат или добавят някои предприятия в избраната от френските власти група, средното съотношение между собствен капитал и задлъжнялост може да се променя по много показателен начин.
- (415) Комисията счита, че помощта за реструктуриране може да покрие стойността на различните действия, предвидени в плана за реструктуриране (оперативно реструктуриране), необходими поради промяната на юридическия и конкурентен контекст на компанията. Кolkото до разходите, свързани с оперативните мерки за реструктуриране, Комисията приема числото 46 милиона евро (вж. точка 55 от настоящото решение)⁽¹⁹⁰⁾.
- (416) По отношение на точното изчисление на потребността от помощ на SNCM, Комисията припомня, че „е необходимо случает да се постави в контекста на периода, когато са били взети мерките за финансово подпомагане, за да [...] се избегне евентуална оценка, основаваща се на по-късна ситуация“⁽¹⁹¹⁾.
- (417) В конкретния случай Комисията отбелязва в светлината на точка 40 от насоките, че значими продажби на активи и най-вече на кораби на стойност 26,25 милиона евро нетен продукт от всички финансови задължения⁽¹⁹²⁾ са били реализирани между февруари 2002 г., датата на уведомяването от страна на френските власти за помощта за реструктуриране и 9 юли 2003 г., датата, на която Комисията е взела решение за разрешаване на помощта за реструктуриране
- (418) Но тези продажби не са достатъчни, за да възвърнат жизнеспособността на SNCM, чието финансово положение продължава да се характеризира със значителни пасиви (19,75 милиона евро) и след тази операция. След като SNCM не е в състояние да вземе банков заем, дори ако предложи като гаранция ипотекирани на последните си кораби, Комисията счита, че предприятието не може да намери други собствени ресурси, за да финансира реструктурирането си.
- (419) Като се има предвид гореизложеното, Комисията достига до заключението, че сумата от 19,75 милиона евро е оправдана, за да се помогне на предприятието да възвърне в кратък срок своята жизнеспособност.
- (420) Комисията смята, че от сумата, първоначално обявена като помощ за реструктуриране и възлизаща на 22,52 милиона евро, само 19,75 милиона евро могат да бъдат оправдани с нуждите от парични средства на SNCM и с продажбите на активи, реализирани на 9 юли 2003 г., запазвайки си правото да вземе предвид продукта от цесиите (виж по-горе), наложени от Комисията с решението ѝ от 2003 г., и които са станали в допълнение на цесиите, предвидени в плана за реструктуриране.

Спазване на принципа за неповторяемост

(421) В насоките ⁽¹⁹³⁾ се посочва, че компания, която вече е ползвала в миналото помощ за реструктуриране, не може да получи втора такава десет години след края на периода на реструктуриране. В описа на помощите, ползвани досега от SNCM, не присъства никаква помощ за реструктуриране. Всъщност става дума за първото реструктуриране на SNCM от създаването му през 1976 г.

10.5.2. За запазването на компенсаторните мерки

(422) Както се внушава от Първоинстанционния съд в решението му от 2005 г. и както е посочено в точка 137 от решението за разширение от 2006 г., предвид намаляването на размера на помощта, одобрена съобразно насоките от 1999 г., се поставя въпросът за запазване на компенсаторните мерки, наложени от Комисията в решението ѝ от 2003 г.

(423) Трябва да припомним, че с решението си от 2003 г., Комисията е одобрила една финансова инжекция на стойност 76 милиона евро в съответствие с насоките от 1999, като същевременно е наложила следните условия ⁽¹⁹⁴⁾:

i) забрана за закупуване на нови кораби и подписване на договори за построяване, поръчки или наемане на нови или ремонтирани кораби до 31 декември 2006 г.;

ii) изключително използване само на единадесетте кораба, притежание на SNCM до 31 декември 2006 г.;

iii) преустановяване на всички преки и косвени участия в Амадеус Франс (Amadeus France), Компанията Корсика Средиземно море (Corse Méditerranée), Гражданско дружество за недвижим и имоти (SCI) Schuman, Средиземноморско дружество за инвестиции и участия (Société méditerranéenne d'investissements et de participations), Someca;

iv) отказ от всякаква тарифна политика по отношение на публикуваните тарифи, целяща предлагане на по-ниски цени от тези на всеки от конкурентите за равностойни дестинации и услуги и за идентични дати до 31 декември 2006 г.;

v) ограничение до 31 декември 2006 г. на годишния брой ротации на кораби по различните морски линии с Корсика.

(424) Експертът на Комисията провери изпълняването на пакета от условия, наложени с решението на Комисията от 2003 г.

(425) Той потвърди спазването на условията относно придобиването на кораби (условие i) по-горе). В това отношение трябва да се подчертае че корабът Superfast, преименуван на Jean Nicoli, е бил придобит от дружеството VT и е бил отдаден под наем на SNCM от февруари 2007 г., тоест след края на периода, определен от решението от 2003 г. ⁽¹⁹⁵⁾.

(426) Колкото до използването на съществуващия флот на SNCM (условие ii) по-горе), експертът на Комисията потвърди, че SNCM е запазило флота си от 10 кораба, тоест брой по-малък от границата от 11 кораба, определена с решението от 2003 г., след заместването на Aliso с Asco през 2004 г. ⁽¹⁹⁶⁾ и цесията на Asco на 24 май 2005 г.

(427) Колкото до заместването на Aliso с Asco, Комисията отбелязва на първо място, че корабите Aliso и Asco са два „sisterships“, тоест два кораба близнаци, построени по едни и същи планове и от едно и също корабостроително предприятие. Те имат абсолютно еднакви размери, една и съща форма и капацитет. Комисията смята, че размяната на двата кораба няма за цел да увеличи капацитета на SNCM. От друга страна, Комисията напомня, че възможността да се промени състава на оторизирания флот на SNCM може да се извърши само по причини, независещи от волята на SNCM. В конкретния случай Комисията е на мнение, че проблемите, с които се е сблъскало SNCM, за да отстъпи кораба Asco, не са зависели от волята на компанията. Комисията смята също така че ако SNCM е намерило купувач за Aliso вместо за Asco, продажбата на Aliso е имала същите последици за капацитета на SNCM, както и продажбата на Asco, и че ангажиментите на френските власти да се придържат към плана за реструктуриране са били изпълнени що се отнася до продажбата на четири кораба от оперативния флот на SNCM.

(428) От друга страна, експертът е установил въз основа на счетоводните документи, че всички прехвърляния на активи, наложени с решението от 2003 г. (условие iii) по-горе) са били извършени. Нетните резултати от прехвърлянето възлизат на 5,02 милиона евро ⁽¹⁹⁷⁾. Комисията подчертава, че освен цесии, предвидени в плана за реструктуриране от 2002 г. или наложени с решението от 2003 г., SNCM е извършило цесии на активи ⁽¹⁹⁸⁾, чиято материализация експертът на Комисията е проверил, с нетен резултат от прехвърлянето, възлизащ на 12,6 милиона евро.

(429) Относно липсата на „price leadership“ ⁽¹⁹⁹⁾, експертът на Комисията е проверил, от една страна, дали в SNCM има процедура за проверка на спазването на въпросното условие. От друга страна, той е разгледал прилагането на това условие от SNCM по различни линии за периода от 16 март 2005 до 31 декември 2006 г. ⁽²⁰⁰⁾. Въз основа на тази проверка експертът на Комисията заключава, че в [...] % от случаите билетите, издадени от SNCM, са спазвали условие iv) Комисията отбелязва, че въз основа на сведенията, предоставени от френските власти, SNCM продължава и в този момент да прилага условия iv) и v., макар че решението от 2003 година посочва като крайна дата 31 декември 2006 г.

(430) За условие v. експертът е установил, че SNCM е спазвало броя на пътуванията за отчетните години 2005 и 2006. В замяна на това то е превишило нормите за максималния брой предоставени места по линията от Марсилия за 2005 и 2006 г., както и в много малка степен тези за максималния брой линейни метри, предлагани за пътуванията от Тулон през 2005 и 2006 г. и от Марсилия през 2006 г.

(431) По последния пункт Комисията все пак отбелязва, че по въпроса за местата, понятието ексклузивност на кабините само за едно семейство усложнява точното изчисляване на превишаването на нормите. Все пак това единствено обстоятелство не би могло да позволи да се счита, че SNCM не е спазило условията, наложени му с решението от 2003 г.

(432) Като се има пред вид гореизложеното, Комисията заключава, че SNCM е изпълнило компенсаторните мерки, наложени с решението от 2003 г.

10.5.3. Заключение

(433) Комисията отбелязва, че компенсаторните мерки от решението от 2003 г. са били спазени почти изцяло. Като се има предвид значителното намаляване на размера на помощта, одобрена съобразно насоките от 1999 г. по отношение на сумата, определена през 2003 г., която накара Комисията да наложи въпросните условия, Комисията не смята за необходимо да налага допълнителни условия и задължения, за да не допусне изкривяване на конкуренцията с мярка, противоречаща на общия интерес.

(434) В светлината на гореизложеното и като се има предвид точният размер на нетния резултат от прехвърлянията, определен в момента на приемане на решението от 2005 г., Комисията смята, че държавната помощ под формата на капиталова вноска от 15,81 милиона евро⁽²⁰¹⁾ е съвместима с член 87, параграф 3, точка в) от Договора за ЕО.

11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

(435) В заключение Комисията смята, че мерките, чийто обект е настоящото решение, не представляват помощи по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО или са помощи съвместими с общия пазар.

(436) Комисията призовава Франция:

— да уточни пред Комисията в най-кратък срок и най-късно до 15 работни дни от датата на получаване на настоящото решение данните, които тя счита за защитени от професионалната тайна по силата на член 25 от Регламент (ЕО) № 659/1999,

— да информира бенефициера на помощта, одобрена с настоящото решение в най-кратки срокове, като скрие, ако се наложи, някои от данните, за които е преценила, че представляват професионална тайна и чието съобщаване на бенефициера би могло да навреди на някои от заинтересованите страни, или като му посочи, ако се наложи, в предадената версия другите елементи, които е сметнала за професионална тайна, но не е скрила.

(437) Комисията напомня на Франция, че по силата на насоките една втора помощ за реструктуриране не може нормално да бъде предвидена за десетте години след края на периода на реструктуриране т.е. в конкретния случай 31 декември 2006 г., освен при изключителни и непредвидими обстоятелства, за които предприятието не носи отговорност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Компенсацията, изплатена от френската държава на SNCM в размер на 53,48 милиона евро като задължения за извършване на обществена услуга за периода 1991—2001 г., представлява незаконна държава помощ по смисъла на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО, но съвместима с общия пазар според член 86, параграф 2 от въпросния договор.

Отрицателната продажна цена на SNCM от 158 милиона евро, поемането от страна на CGMF на социални мерки по отношение на служителите в размер на 38,5 милиона евро и съвместната и съпътстваща рекапитализация на SNCM от CGMF в размер от 8,75 милиона евро не представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО.

Помощта за реструктуриране в размер на 15,81 милиона евро, които Франция е отпуснала в полза на Националното морско дружество Корсика—Средиземно море (SNCM) представлява незаконна държавна помощ по смисъла на член 88, параграф 3 от Договора за ЕО, но съвместима с общия пазар според член 86, параграф 2 от въпросния договор.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Френската република.

Съставено в Брюксел на 8 юли 2008 година.

За Комисията

Antonio TAJANI

Заместник-председател

- (¹) ОВ С 308, 11.12.2002 г., стр. 29.
- (²) Този план за реструктуриране следва уведомлението от страна на френските власти от 20 декември 2001 г. за паричен аванс, одобрен от Генералната морска и финансова компания (Compagnie Générale Maritime et Financière, CGMF) за SNCM на стойност 22,5 милиона евро като помощ за оздравяване. С решение от 17 юли 2002 г. (ОВ С 148, 25.6.2003 г., стр. 7.), наричано по-долу „решението от 2002 г.“, Комисията разрешава помощ за оздравяване в полза на SNCM в рамките на предварителната процедура за разследване на помощите, предвидена в член 88, параграф 3 от Договора за ЕО. На 19 ноември 2002 г., френските власти изпращат на Комисията копие от споразуменията за парични аванси между SNCM и CGMF както и доказателствата за изплащане на аванса от CGMF на SNCM с два превода — от 13 май и 14 юни 2002 г.
- (³) Регистриран с референция TREN A/61846.
- (⁴) CGMF е финансов холдинг със 100 % участие на френската държава, който действа като нейна връзка за всякакви операции за морски транспорт, въоръжение и чартиране на кораби в Средиземно море.
- (⁵) ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1. След като на 11 септември 2002 г. френските власти са поискали коригирането на някои фактически грешки в решението от 19 август 2002 г., Комисията приема решение от 27 ноември 2002 г., което изменя решението от 19 август 2002 г. (публикувано в ОВ С 308, 11.12.2002 г., стр. 29). Заинтересованите страни са поканени да представят своите забележки по проекта за помощ, считано от тази дата.
- (⁶) На 11 септември 2002 г. френските власти искат допълнителен срок, за да представят своите коментари към решението от 19 август 2002 г., срок, който службите на Комисията приемат на 17 септември 2002 г.
- (⁷) Регистрирано с реф. SG(2002) A/10050.
- (⁸) Регистрирано на 15 януари 2003 г. с реф. номер DG TREN A/10962.
- (⁹) Регистрирано с реф. номер SG(2003) A/1691.
- (¹⁰) Регистрирано с реф. номер TREN A/21531.
- (¹¹) Регистрирано с реф. номер SG(2003) A/1546.
- (¹²) ОВ С 288, 9.10.1999 г., стр. 2.
- (¹³) Регистрирано с реф. номер TREN A/21701.
- (¹⁴) ОВ L 61, 27.2.2004 г., стр. 13. С решение от 8 септември 2004 г. (наричано по-долу „решението от 2004 г.“) Комисията внася изменение на решението от 2003 г., с което разрешава на SNCM да направи размяна, ако е необходимо, между корабите Aliso и Asco, като изменя член 2 от решението от 2003 г.
- (¹⁵) ОВ L 19, 21.1.2005 г., стр. 70.
- (¹⁶) Регистрирано под реф. номер TREN A/27546.
- (¹⁷) Регистрирано под реф. номер TREN A/30842.
- (¹⁸) Допълнителна информация е изпратена с поща от 30 ноември 2005 г. (SG(2005) A/10782), от 14 декември 2005 г. (SG(2005)A/11122), от 30 декември 2005 г. (TRENA/10016).
- (¹⁹) Регистрирано под реф. номер TREN A/16904.
- (²⁰) Регистрирано под реф. номер TREN A/19105.
- (²¹) Решение на Съда от 24 юли 2003 г., Altmark Trans GmbH срещу Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, (C-280/00, Rec. стр. 7747).
- (²²) Veolia Transport е филиал 100 % на Veolia Environnement. Под търговското име Connex предоставя транспортни услуги за пътници за сметка на общини (обществен градски транспорт, междуградски и регионален обществен транспорт) и поради това управлява пътни и железопътни мрежи, и в по-малка степен, морски транспорт.
- (²³) ОВ С 103, 29.4.2006 г., стр. 28.

- (²⁴) ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1.
- (²⁵) ОВ С 148, 24.6.2006 г., стр. 42.
- (²⁶) Регистрирано под реф. номер TREN A/25295.
- (²⁷) Регистрирано под реф. номер TREN/A/24111.
- (²⁸) ОВ С 303, 13.12.2006 г., стр. 53.
- (²⁹) Регистрирано под реф. номер TREN/A/37907.
- (³⁰) От групата *Stef-TFE* на 28 декември 2007 г. (A/20313) и от *Corsica Ferries* на 27 декември 2006 г. (A/20056).
- (³¹) Писма от 4 януари 2007 г. (D 2007 300067) до група *Stef-TFE* и (D 2007 300068) до група *Corsica Ferries*.
- (³²) Забележки от 11 януари, 16 януари и 9 февруари 2007 г., регистрирани съответно под реф. номера TREN/A/21142, A/21669 и A/23798.
- (³³) На 13 февруари 2007 г. регистрирани под реф. номера TREN/A/24473 и TREN/A/23981.
- (³⁴) Регистриран в службите на Комисията под № TREN/A/30979. Френските власти са поискали и получили два допълнителни срока от един месец, за да внесат коментарите си с писма от 15 март 2007 г. и 19 април 2007 г. Регистрирани под реф. номера TREN/A/27002 и A/29928.
- (³⁵) Тези информации са съобщени от CFF на 15.3.2007 г. (TREN/A/27058), 27.9.2007 г. (TREN/A/43510 от 1.10.2007 г.), 30.11.2007 г. (TREN/A/49918 от 6.12.2007 г.), 20.12.2007 г. (TREN/A/51600 от 26.12.2007 г.), 14 март 2008 г. (TREN/A/87084), от Stim на 20.12.2007 г. (TREN/A/51391) и от SNCM на 28 февруари 2008 г. (TREN/A/85681). Франция е предоставила информация и на 21.12.2007 г. (TREN/A/51441), 7.1.2008 г. (TREN/A/86344) и 8.2.2008 г. (TREN/A/83661). Френската страна е предала документи и по време на работно заседание на 29 февруари 2008 г.
- (³⁶) SNCM има пряко немажоритарно участие от 45 % в CMN и косвено немажоритарно участие чрез *la Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie (CGTH)* — 24,1 %. Ефективният контрол е поверен от 1992 г. на групата *Stef-TFE* предвид участието с дял от 49 % в *Compagnie Méridionale de Participations (CMP)*. SNCM и CMN са били партньори в рамките на DSP в периода 2001—2006 г. и са спечелили съвместно новия договор за предоставяне на обществени услуги за периода 2007—2012/2013 г.
- (³⁷) CGTH холдингово дружество, 100 % собственост на SNCM.
- (³⁸) *Aliso Voyage* е собственият дистрибуторски канал на SNCM. Посредством 17 агенции из цяла Франция, това дружество управлява продажбите на билети за морски превоз, от тях 49,9 % са билети на SNCM.
- (³⁹) При приемането на решението от 2003 г., SNCM има наравно с транспортната група Delmas участие във френската морска компания за превоз на товари *Sud-Cargos*, специализирана в обслужването на Мароко. Това участие е продадено впоследствие в края на 2005 г. за [...] милиона евро (информация, предмет на професионална тайна), видно от инвестиционния план за 2005 г., представен от френските власти на 28 март 2006 г.
- (⁴⁰) SNCM притежава 100 % от това дружество, което осигурява зареждането на корабите на SNCM.
- (⁴¹) Колективно дружество, 100 % собственост на SNCM, *Ferrytour* упражнява дейността организатор на пътувания. То осигурява пътувания по море до Корсика, Сардиния и Тунис, но и полети по голям брой дестинации. Предлага и миникруизи и услуги за бизнестуризм.
- (⁴²) Филиал, създаден през 1996 г. и 100 % собственост на SNCM, *Comptoirs du Sud* управлява всички бутици на борда на корабите.
- (⁴³) Вж. бележка под линия на стр. 12.

- (⁴⁴) *Napoléon Bonaparte* (капацитет 2 150 пътника и 708 автомобила, мощност 43 MW, скорост 23,8 възела), голям ферибот от висок клас; новият *Danielle Casanova*, предаден през май 2002 г. (капацитет 2 204 пътника и 700 автомобила, мощност 37,8 MW, скорост 23,8 възела), също голям ферибот от висок клас; *l'Île de Beauté* (капацитет 1 554 пътника и 520 автомобила, мощност 37,8 MW, скорост 21,5 възела), пуснат в действие през 1979 г. и реновиран през 1989/1990 г.; *Méditerranée* (капацитет 2 254 пътника и 800 автомобила, мощност 35,8 MW, скорост 24 възела) и *Corse* (капацитет 2 150 пътника и 600 автомобила, мощност 27,56 MW, скорост 23,5 възела).
- (⁴⁵) *Paglia Orba*, (капацитет 500 пътника, 2 000 линейни метра товар и 120 автомобила, мощност 19,7 MW, скорост 19 възела); *Monte d'Oro* (капацитет 508 пътника, 1 615 метра товар и 130 автомобила, мощност 14,8 MW, скорост 19,5 възела); *le Monte Cinto* (капацитет 111 пътника, 1 200 метра товар, мощност 8,8 MW, скорост 18 възела); от май 2003 г., *Pascal Paoli* (капацитет 594 пътника, 2 300 метра товар и 130 автомобила, мощност 37,8 MW, скорост 23 възела).
- (⁴⁶) *NGV Liamone* (капацитет 1 116 пътника и 250 автомобила, мощност 65 MW, скорост 42 възела), който извършва пътуванията до Тулон.
- (⁴⁷) Всички, освен *Danielle Casanova*, *Pascal Paoli*, *Liamone* на лизинг.
- (⁴⁸) Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета от 7 декември 1992 г. относно прилагането на принципа на свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите-членки (морски каботаж) (ОВ L 364, 12.12.1992 г., стр. 7).
- (⁴⁹) ОВ S 2001/10 – 007-005.
- (⁵⁰) Орган, присъждащ задълженията за публична услуга от 1991 г. По силата на посочения френски закон № 91-428 от 13 май 1991 г.
- (⁵¹) ОВ 2006/S 100-107350.
- (⁵²) Държавна помощ № 781/01, разрешена с решение на Комисията от 2 юли 2002 г., ОВ С 186, 6.8.2002 г., стр. 3.
- (⁵³) Държавна помощ N 13/07 разрешена с решение на Комисията от 24 април 2007 г., публикувана на интернет страницата на Комисията: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport_2007.htm
- (*) Информация, предмет на професионална тайна.
- (⁵⁴) Водачът придружава автомобила и товара по време на пътуването по море. В някои случаи един водач товари автомобила на тръгване, а друг го разтоварва при пристигането. Това се отчита като придружаван трафик, в противовес на колесния трафик, при който ремаркетото пътува без влекач.
- (⁵⁵) ОВ С 148, 25.6.2003 г., стр. 7.
- (⁵⁶) Тази сума се разбива по следния начин: 20,4 милиона евро като план за реструктуриране в най-тесен смисъл, 1,8 милиона евро разходи за сваляне на оборудването от кораби за продажба, 14,8 милиона евро амортизационни отчисления на Лиамон и 9 милиона евро разходи за предислоциране на дейността към Магреб.
- (⁵⁷) Този план е приет на 17 декември 2001 г. от управителния съвет на SNCM.
- (⁵⁸) Планът за реструктуриране предвижда намаляване на броя на курсовете от 4 138 (3 835 за SNCM и 303 за филиала му *Corsica Marittima*) на 3 410 през 2003 г. със следните изменения в обслужването:
- изменение на рейсовете между Марсилия и Корсика, съгласно *спецификациите* към договора за извършване на обществена услуга 2001—2006 г.,
 - почти премахване на връзките между Тулон и Корсика,
 - съкращаване на рейсовете между Ница и Корсика,
 - закриване на линията Ливорно-Бастия с предназначенияте активи, действително закрита през 2003 г.,
 - засилване на транспортното обслужване на Алжир и Тунис с корабите „*Méditerranée*“, „*Île de Beauté*“ и „*Corse*“ и прекратяване на обслужването по линията Генуа-Тунис.
- (⁵⁹) Съкращенията на персонала се извършват по пътя на доброволното напускане или преждевременно уволнение на базата на критериите за възраст (преждевременно прекратяване на дейност), отпуски за мобилност и непродължаване на срочни договори. Те трябва да бъдат приблизително за 20,4 милиона евро за SNCM.
- (⁶⁰) Например трафик, прогнозно нарастване на брутния вътрешен продукт (1,5 %), равнище на заемите (5,5 %), рентабилност на финансовите продукти (4,5 %) и равнище на краткосрочните задължения (5 %).

- (⁶¹) Френските власти отбелязват два алтернативни метода, които са отхвърлили поради това, че са много скъпи.
- Първият метод на изчисление* се състои в събиране на разходите на всички мерки за реструктуриране. Той би дал като резултат необходимо финансиране от 90,9 милиона евро, като включва:
- кумулираните загуби от 1991 до 2001 г. — 41,7 милиона евро (или 29 милиона евро — цифра, потвърдена с Решение 2002/149/ЕО от 30 октомври 2001 г. (ОВ L 50, 21.2.2002 г., стр. 66), 6,1 милиона евро за 2000 г. и 6,6 милиона евро, преди разходите за реструктуриране, за 2001 г.);
 - намаляване на ресурса, съставен от отписаните амортизации между тези две дати, или 24 милиона евро (позицията намалява от 86 до 62 милиона евро в баланса за периода, което отразява удължаването от дванайсет на двадесет години на амортизационния период, като най-малкото средство за този ресурс е „лизинг“ за последните доставени бройки);
 - допълнителните приходи от цесията като резултат от това реструктуриране — 21 милиона евро, което води до намаляване на нуждите от финансиране, и
 - кумулираният ефект на разходите по реструктурирането — 46,2 милиона евро (виж бележка под линия на стр. 56).
- Вторият метод на изчисление* се състои в определянето на размера на собствения капитал, който да бъде изискван от банковите институции за цялата флота, като се знае, че те, за да финансират изобщо закупуването на кораб, искат собствен капитал, отговарящ на 20 до 25 % от стойността на кораба. Направеното от френските власти изчисление, на базата на историческата цена на придобиване на флотата от 843 милиона евро, води до необходимост от собствен капитал от 157 до 196 милиона евро. След приспадане на собствения капитал, наличен в края на 2001 г., този подход показва необходимост от рекапитализация от 101 до 140 милиона евро.
- (⁶²) Виж по-долу.
- (⁶³) В своя план за реструктуриране от 2002 г. SNCM предвижда да изведе от експлоатация и продаде четири от своите кораби: le Napoléon, Liberté, Monte Rotondo и NGV Asco, като последният е сменен със своя кораб близник Aliso. Тези кораби днес са продадени. Установеният нетен резултат от продажбата възлиза на 25 165 000 евро. Съгласно решението от 2003 г., SNCM прехвърля дялове в SCI Espace Shuman, Southern Trader, Someca, Amadeus и CCM с нетен резултат от продажбата, възлизащ на 5,02 милиона евро. След решението от 2003 г., SNCM е продало участието си в Sud Cargos, кораба Asco и апартаменти от недвижимата собственост на SNCM за 12,2 милиона евро.
- (⁶⁴) Процедурата за избор на частен партньор е проведена от 26 януари 2005 г. до края на септември 2005 г. На 26 януари и 17 февруари 2005 г. френското правителство обявява, че търси частен партньор за включване в капитала на SNCM с цел да се укрепи финансовата му структура и да го подкрепи в необходимите за развитието му действия.
- След като номинира независимо лице за наблюдение на процедурата за търсене на частен партньор, Агенцията за дяловите участия на държавата („APE“) дава мандат на банка-консултант („HSBC“) за контакт с потенциалните кандидати.
- В този контекст са установени контакти със седемдесет и двама индустриални и финансови инвеститори, с цел да се дефинират финансовите условия за оферта с цел да се подкрепи индустриалния проект на компанията и да се запазят работни места и доброто изпълнение на обществената услуга. [...] от тях са изразили интерес, подписани са [...] договора за конфиденциалност и са изпратени [...] информационни меморандуми. [...] предприятия са представили оферти на първия кръг на 5 април 2005 г. И три оферти ([...], [...] и [...]) са получени за втория кръг на 17 юни 2005 г., както и заявен интерес за миноритарно участие ([...]). За третия кръг са получени три оферти на 28 юли 2005 г.
- На 14 септември 2005 г. всички предприятия са поканени да подадат своята твърда и окончателна оферта преди 15 септември 2005 г. На тази дата дружеството [...] се отказва и държавните служби получават две твърди оферти за капиталов апорт и за поемане на целия капитал от френските групи Butler Capital Partners (BCP) и [...].
- На 27 септември 2005 г. Франция публикува прессъобщение, в което се посочва, че на базата на задълбочено разглеждане на двете оферти, офертата на групата BCP е предпочетена, тъй като, освен че е най-приемлива от финансова гледна точка, тя отговаря най-добре на интересите на компанията, на обществената услуга и работниците. Първоначалната оферта на BCP предлага отрицателна цена [...] милиона евро и представлява най-ниското изчисление на отрицателната цена.
- Тази първоначална оферта на потенциалните купувачи предвижда изрично възможността те да прецизират своята оферта след извършените одити. Френските власти са посочили, че първоначалната цена е преразгледана към повишение след одитите на 16 декември 2005 г. заради обективни елементи, оказващи влияние върху регулаторните и икономическите условия, в които оперира SNCM и впоследствие офертата се подава наново на 15 септември 2005 г. Отрицателната цена е преразгледана на ниво [...] милиона евро.
- Преговорите между френските власти и евентуалните купувачи фиксират тази цифра на 142,5 милиона евро, увеличена от поемането на част от разходите за осигуряване на излизащите в пенсия работници на SNCM (15,5 милиона евро).
- (⁶⁵) Вътрешната процедура на SNCM относно предприемането на действия за рекапитализация и приватизация е открита официално на 12 април 2006 г. и завършва на 31 май 2006 г. Трябва да се подчертае, че към 27 ноември 2007 г. участието на служителите в капитала не е реализирано.

- (⁶⁶) Този механизъм е предвиден в член II.2 на протокола за цесия от 16 май 2006 г., в който се посочва, че тази сметка е предназначена „за финансиране на част от стойността на евентуални доброволни напускания или прекратявания на трудови договори [...], с което ще се допълват сумите от всякакво естество, които трябва да се платят от работодателя в приложение на законовите разпоредби и задълженията по колективните трудови договори“. Секвестърът „има за задача да освобождава средства, когато засегнатите работници, които не са обект на вътрешно преназначаване в групата SNCM ще напускат ефективно дружеството и да освободи остатъка от заложената сума при завършването на мисията си на секвестър“. [...].
- (⁶⁷) Четирите критерия *Altmark* са следните:
- i) предприятието бенефициер трябва да е действително натоварено с изпълнението на обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени;
 - ii) параметрите, въз основа на които е изчислена компенсацията, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин, за да се избегне възможността компенсацията да дава икономическо предимство, което би могло да поставя в благоприятно положение предприятието бенефициер спрямо конкурентни предприятия;
 - iii) компенсацията не трябва да надхвърля стриктно необходимото за покриване изцяло или отчасти разходите по изпълнението на задълженията за предоставяне на обществена услуга, като се имат предвид приходите, както и разумна печалба за изпълнението на задълженията;
 - iv) когато изборът на предприятие, което да бъде натоварено да изпълнява задължения за обществена услуга, в конкретен случай, не е извършен в рамките на процедура по възлагане на обществена поръчка, позволяваща да се избере кандидатът, който е в състояние да предоставя тези услуги на най-ниската цена за общността, равнището на необходимата компенсация трябва да бъде определено въз основа на анализ на разходите, което добре управлявано и подходящо оборудвано с транспортни средства, с цел да удовлетвори необходимите изисквания за обществена услуга, средно предприятие би направило, за да изпълни тези задължения, като има предвид свързаните с това постъпления и разумна печалба за изпълнението на тези задължения.
- (⁶⁸) По този повод френските власти припомнят, че компенсациите са били изчислени на базата на точно определени задължения (брой курсове, предлагани места, средства за заместване, максимално тарифиране и пр.), тоест параметрите, фигуриращи в петгодишните споразумения за предоставяне на обществена услуга от 1991 и 1996 г. между SNCM и компетентния публичен орган, и че тези споразумения са предвиждали и актуализация на компенсацията в зависимост от получените постъпления.
- (⁶⁹) В частност, френските власти предоставят в кореспонденцията си от 8 октомври 2002 г. (TREN/A/10050), данни, които могат да докажат, че структурата на експлоатационните разходи на SNCM за периода 1991—2001 г. са сравними с тези на подобни предприятия за превоз на пътници по море, като Brittany Ferries, Seafrance и CMN. Колкото до последната, френските власти са преценили ефективността на SNCM, сравнявайки дейността на смесени карго-съдове. Тези две компании наистина са работили при подобни условия с почти еднакви кораби (3 смесени карго-съдове за CMN и 4 карго-съдове за SNCM) и по еквивалентни дестинации. Данните от периода 1991—2001 г. показват, че показателите за производителност (съотношение между разходи за заплати от една страна и обороти, курсове и кораби, от друга) за дейността на смесените карго-кораби, които през 1993 г. са доста различни, се доближават чувствително през разглеждания период. Така тези данни показват, че през този период показателите за производителност на SNCM се доближават до тези на едно средно предприятие от сектора.
- (⁷⁰) ОВ L 50, 21.2.2002 г., стр. 66. В действителност френските власти припомнят, че вследствие доклада на експерта, посочен от Комисията за счетоводните и управленски данни представени от френските власти, Комисията заключава в параграф 98 от решението си от 30 октомври 2001 г. „*че субсидиите за обществена услуга не са послужили за компенсиране на разходите за дейности, конкурентни на SNCM. Отделянето на сметките, отнасящи се до извършването на услугата, и извършените одити от регионалните и национални контролни органи позволяват също да се гарантира, че годишният баланс отразяващ използването на субсидията за териториална цялост, дават вярна представа за стойността на извършваната обществена услуга.*“
- (⁷¹) Френските власти защитават през 2002 г. стратегическия характер на участието на SNCM в Sud-Cargos. Нарастването на превозите на товари (развитие на контейнерите за сметка на трафика ро-ро), откупуването на Delmas, друг акционер на Sud-Cargos, от CMA CGM, както и икономическите трудности на Sud-Cargos, са фактори, които обясняват защо това участие не е било счтено вече за стратегическо и е могло да бъде продадено през 2005 г. от SNCM.
- (⁷²) Решение на Съда от 28 януари 2003 г., Федерална република Германия срещу Комисията (334/99, Рес., стр. I-1139).
- (⁷³) Решение на Комисията от 7 декември 2005 г. относно държавна помощ, прилагана от Белгия в полза на ABX Logistics № C 53/2003 (ex NN 62/03), ОВ L 383, 28.12.2006 г., стр. 21.

- (74) Решение на Комисията от 8 юли 1999 г. относно държавна помощ, прилагана от Германия в полза на Gröditzer Stahlwerke GmbH и неговия филиал Walzwerk Burg GmbH, OB L 292, 13.11.1999 г.
- (75) Този доклад е представен в Комисията през март 2006 г. и е съставен от CGMF с подкрепата на Ernst & Young, законния одитор на SNCM (наричан по-долу „докладът CGMF“).
- (76) Докладът, изготвен на 29 март 2006 г. от Oddo Corporate Finance и кабинетът Paul Hastings (доклад Oddo) е представен на 7 април 2006 г. в Комисията. Той представлява един критичен преглед, поискан от Агенцията за дяловите участия на държавата (APE), на докладите CGMF и доближаване на разходите за ликвидация, преценени като приемливи на общностно равнище.
- (77) Предвид замразяването на материални активи ([...] милиона евро) и финансови ([...] милиона евро), вземания от клиенти ([...] милиона евро), други вземания ([...] милиона евро) и един касов дефицит от – [...] милиона евро. Франция уточнява, че една по-реалистична оценка, вземаща предвид бъдещи финансови елементи, ще доведе тази стойност до [...] милиона евро.
- (78) Решение на Съда от 14 септември 1994 г., Испания срещу Комисията, (278/92, 279/92 и 280/92, Rec. стр. I-4103).
- (79) Решение № 98-15129 на Касационния съд от 6 февруари 2001 г. Това дело засяга едно публично учреждение, BRGM (Бюро за геоложки и минни проучвания), осъдено да плати изцяло недостатъчния актив на своя филиал, Мините Salsignes, с мотива, че фактическият управител BRGM, въпреки че е знаел за спада в дейността и предупрежденията за това, е приел грешно поведение и е оставил дейността да продължи.
- (80) Дело Asprocomp Group Oyj; решение на Апелативния съд на Руан от 22 март 2005 г.
- (81) За сравнение, доходността на една ОАТ (асимилируема облигация на трезора, облигация, емитирана от френската държава) с падеж 30 години, 10 години, 5 години и 2 години е респективно 3,95 %, 3,82 %, 3,75 % и 3,72 % към 31 октомври 2006 г.
- (82) Решение на Комисията от 17 юли 2002 г., Société Française de Production, C(2002) 2593 окончателен — OB C 71, 25.3.2003 г., стр. 3.
- (83) Наистина, според едно независимо проучване на пазара направено от Франция по този повод, CFF държи понастоящем близо [...] % от пазара на пътници, а SNCM е минало от 82 % пазарен дял през 2000 г. до [...] % през 2005 г., като се наблюдава силно нарастване на пазара на товари, където SNCM е все още главният превозвач, благодарение на участието си в CMN.
- (84) CFF припомня, че договорът за възлагане на обществена услуга осигурява на компанията публична субсидия от порядъка на 64,3 милиона евро средно за година, или общо 321,5 милиона евро за 5 години. Според него член 5 от договора за възлагане на обществена услуга гарантира на SNCM паричен поток от 72,8 милиона евро. От друга страна, *Corsica Ferries* подчертава, че от 40,6 милиона евро загуби регистрирани през 2001 г. от SNCM, 15 милиона евро идват от амортизирането на флотата, приложена към бързоходния кораб (NGV) *Liamone*.
- (85) Решението за откриване на процедура показва, че планът за реструктуриране предвижда, между другото, „закриването на линията Бастия-Ливорно с предоставените активи“.
- (86) Критиките на CFF засягат следните пунктове: няма реално намаляване на персонал, няма мобилизация на дяловете на SNCM в усилието за реструктуриране, не се отчита допълнителният приход от корабите.
- (87) Сумата от 76 милиона евро отговаря, според CFF, на 500 милиона френски франка (FRF), които компанията би трябвало да загуби за дотацията си за териториална цялост през новия период 2002—2006 г.
- (88) По отношение на показателите, които само е подбрало от извадката от десет морски компании. Тези показатели варират от 23,69 % (за *Moby Lines*) до 55,09 % (за *Grimaldi*) минавайки през 49,7 % за CMN.
- (89) CFF цитира 50 % участие в морската компания Sud-Cargos, 13 % участие в Amadeus, специализирано предприятие за системи за резервации във въздушния транспорт, участието в CMN недвижимата собственост на CGTH.

- (⁹⁰) Основен акционер на CMN.
- (⁹¹) Да се отбележи, че ОТС е органът, който заедно с териториалната общност на Корсика присъжда договора за възлагане на обществена услуга.
- (⁹²) За DSP относно връзките Марсилия-Корсика, повечето от забележките на CFF се отнасят до процедурата за присъждане на новата DSP за периода 2007—2012/2013 г. и пътищата за оспорване по инициатива на CFF пред националните съдилища, които впоследствие са отхвърлени от националните съдебни органи.
- (⁹³) По този повод CFF припомня, че през втората половина на 2005 г. пред Търговския съд в Марсилия е предприета процедура за предупреждение и че още през есента на 2005 г. е можело да се предвиди обявяване на фалит за очакваните през 2005 г. загуби от 30 милиона евро.
- (⁹⁴) Според CFF, Касационният съд, по делото за мините и химическите продукти на Salsignes, не засяга изобщо пряката отговорност на държавата акционер при ликвидацията на предприятие, на което е акционер, а по-скоро визира възможността да ръководи действията по плащане на социални задължения срещу публично учреждение с индустриален и търговски характер, и невъзможността на неговите ръководители да се измъкнат от задълженията си, като призовава за намесата на публичните власти.
Относно приложимостта към случая на съдебната практика на Апелативния съд на Руан по делото *Asproctop*, CFF посочва, че случаят, който е предмет на тази съдебна практика, при която компания-майка е осъдена да плати на служителите на дъщерно дружество обезщетения за „неспазване на договор“, утвърден от нея, е твърде далеч от обстоятелствата по преписката на SNCM. Няма риск CGMF или държавата да бъдат осъдени да плащат обезщетения за уволнения при съдебна ликвидация. Освен това CFF се съмнява в цифрите на другите социални разходи поради факта, че те са доста различни при различните експерти, поканени да ги установят.
- (⁹⁵) За тази цел, CFF смята, че реалната стойност на корабите, както е посочена от SNCM при представянето на офертата си в рамките на DSP, би трябвало да бъде взета предвид при оценяването на активите на SNCM, извършено с докладите Oddo и CGMF.
- (⁹⁶) Според CFF, Франция набляга върху същественото значение на цялостното обслужване на Ница, поддържането на флота на сегашното ниво и на стратегическия характер на участието на SNCM в групата CMN.
- (⁹⁷) На 1 януари 2007 г. с пристигането на Superfast X.
- (⁹⁸) CFF предлага да се ограничат до нивото от 2005 г. предлаганите капацитети за всеки от конкурентните пазари (Ница, Тунис и Алжир), да не се откриват нови линии и да се преконфигурира в смесени карго-кораби обслужването на линията Марсилия-Корсика с цел намаляване на разходите.
- (⁹⁹) SNCM е пристъпило към придобиването на нови кораби в нарушение на член 2 от решението на Комисията от 2003 г. Освен това SNCM не е отстъпило своя дял в CCM в нарушение на член 3 от решението на Комисията. И накрая SNCM практикува от 2003 г. една агресивна тарифна политика с цени под тези на CFF в нарушение на член 4 от това решение (билети до 30 % по-евтини за еднакви или сравними услуги).
- (¹⁰⁰) Поради, от една страна, непознаването на счетоводните методи и съответните аналитични начислявания на двете компани, и, от друга страна, отсъствието на CMN в едно такова проучване.
- (¹⁰¹) Според STIM, SNCM нарочно е подценила финансовите си резултати. Според одита, направен от независим експерт за сметка на Службата по транспорт на Корсика, кумулираният дефицит от корсиканската мрежа на SNCM възлиза на 125 милиона френски франка (около 19 милиона евро) за годините 1996–2001, като се изключи извънредният резултат от 2001 г.
- (¹⁰²) Решение на Съда от 8 май 2003 г., Италия и SIM 2 Multimedia срещу Комисията (328/99 и 399/00, Rec., стр. I-4035).
- (¹⁰³) От фактите, изложени в този доклад, е видно, че [...].
- (¹⁰⁴) Въз основа на доклад на Сметната палата, докладът споменава например, че [...].

- (¹⁰⁵) От фактите, изложени в този доклад, е видно, че [...].
- (¹⁰⁶) Държавата, например [...].
- (¹⁰⁷) Докладът разкрива и следните грешки в управлението: [...].
- (¹⁰⁸) Морските средства са намалени и програмата за цесия на активи се извършва съгласно промишления план. Обслужването на линиите е подновено и планът за действие за съкращаване на потреблението на стоки и услуги показва първите резултати. Постепенно се изпълнява частта от промишления план, касаеща заетостта.
- (¹⁰⁹) Що се отнася до индекса от 0,497, обявен от *Corsica Ferries* за CMN през 2001 г., той е неточен, тъй като пропуска да вземе предвид разполагаемите средства в актива на баланса. Коригиран с този пропуск, индексът на CMN е 0,557. Според френските власти при всички положения това ниво остава недостатъчно за CMN и трудностите по отношение на паричната наличност, изпитани от CMN през 2002 г., е пример за това. CMN е трябвало да вземе до 8 милиона евро според *Stef-TFE*, за да финансира дефицит от парична наличност, непокрит от неговите банки.
- (¹¹⁰) В писмото си от 9 януари 2003 г. регионалният съвет *Provence-Alpes-Côte d'Azur* цитира проучването на пазара, предадено на Комисията в рамките на уведомлението и от което е имал копие, като подчертава следния факт: „Предлагането (за обслужване на Корсика и континентална Франция) е прекалено голямо по отношение на търсенето. Процентът на кораби варира в средни стойности, от 20 % през зимата до 50 % през лятото.“
- (¹¹¹) По-конкретно, тя отрича оценката на стойността на дружеството на приблизително 350 милиона евро, направена от STIM, която взема предвид само данните от баланса, които повишават остойността на базата на собствения капитал (амортизации, остатъчна добавена стойност на корабите и др.), без да отчитат данните от пасива, които биха го намалили. Този метод на изчисление с чисто счетоводен характер не съответства на икономическата реалност на едно морско дружество, каквото е SNCM, с активи, фигуриращи в баланса, но което има и ограничена рентабилност и сериозни пасиви извън баланса.
- (¹¹²) Вж. например решение на Съда от 10 януари 2006 г., *Ministero dell'Economia e delle Finanze* срещу *Cassa di Risparmio di Firenze* (C-222/04, Rec. стр. I-289, точка 129).
- (¹¹³) ОВ L 364, 12.12.1992 г., стр. 7.
- (¹¹⁴) ОВ L 378, 31.12.1986 г., стр. 1.
- (¹¹⁵) Комисията не е длъжна да взема отношение към всички аргументи, изложени пред нея от заинтересованите страни, достатъчно е да изложи фактите и правните съображения, имащи основно значение за решението (решения на Съда от 8 юни 1995 г., *Siemens* срещу Комисията (T-459/93, Rec. стр. II-1675, точка 31) и от 13 юни 2000 г., ЕРАС срещу Комисията (204/97 и 270/97, Rec. стр. II-2267, точка 35).
- (¹¹⁶) Решение на Съда от 12 февруари 2008 г., *BUPA e.a.* срещу Комисията (T-289/03).
- (¹¹⁷) По този въпрос виж Решението на Комисията от 30 октомври 2001 г. относно държавните помощи, изплатени от Франция на SNCM, ОВ L 50, 21.2.2002 г., стр. 66.
- (¹¹⁸) Резултат, намален с допълнителните приходи от цесиите на кораби.
- (¹¹⁹) За тези две години, отговарящи на двете последни години от прилагането на споразумението от 1996 г., експертният доклад, изготвен по това време, не е могъл, поради липса на налични данни, да изчисли получения резултат по аналитичен път за обслужването на Корсика.
- (¹²⁰) Съгласно практиката при взимане на решения, Комисията няма отношение към начина за компенсация, използван от държавата-членка, стига да може да провери липсата на срещуположна субсидия в полза на конкурентни дейности. Виж решението на Комисията от 12 март 2002 г. относно държавните помощи, отпуснати от Италия в полза на *Poste Italiane SpA* (ОВ L 282, 19.10.2002 г., стр. 29) и решението на Комисията от 23 юли 2003 г. относно увеличаването на капитала с 297,5 милиона евро в полза на *La Poste Belge/De Post* (ОВ C 241, 8.10.2003 г., стр. 13).
- (¹²¹) Освен това редно е да се напомни, че през 1997 г. Комисията е изготвила европейски насоки за държавните помощи за морския превоз, в които се уточняват условията, при които държавните помощи, отпуснати в замяна на задълженията на обществена услуга се считат за съвместими с общия пазар (ОВ C 205, 5.7.1997 г., стр. 5).
- (¹²²) Виж Решение 2002/149/ЕО на Комисията (ОВ L 50, 21.2.2002 г., стр. 66).

- (123) Условия за изплащане на финансова помощ от държавата, посочени в точка IV от петгодишния договор, сключен между SNCM и OTC за периода 1996—2001 г.
- (124) По-конкретно, както е отбелязала в бележка под линия на страница 71 от настоящето решение, Комисията е проверила наличието на разделение на сметките, свързани с предоставянето на въпросните услуги по време на периода на проверката.
- (125) Този размер е следствие от разликата между първоначалния размер (76 милиона евро) и сумата, изплатена по задълженията за обществена услуга (53,48 милиона евро).
- (126) Решение на Съда от 28 януари 2003 г., Германия срещу Комисията (C-334/99, Rec., стр. I-1139, параграф 142).
- (127) Съобщение от Комисията до държавите-членки: прилагане на членове 92 и 93 от Договора за ЕО и на член 5 от Директива 80/723/ЕИО на Комисията до публичните предприятия в производствения сектор (ОВ С 307, 13.11.1993 г., стр. 3, точка 11). Това съобщение разглежда производствения сектор, но се прилага по аналогия и по същия начин и към другите икономически сектори.
- (128) Виж решение на Съда от 6 март 2003 г., Westdeutsche Landesbank Girozentrale срещу Комисията (T-233/99, Rec., стр. II-435).
- (129) Решение на Съда от 21 януари 1999 г., Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH и Lech-Stahlwerke GmbH срещу Комисията на Европейските общности (T-2/96 и T-129/95, Rec., стр. II-17, параграф 116).
- (130) Решение на Съда от 14 септември 1994 г., Испания срещу Комисията, (C-278/92, C-279/92 и C-280/92, Rec. стр. I-4103).
- (131) Решение на Съда от 28 януари 2003 г., Германия срещу Комисията (C-334/99, Rec. 2003, стр. I-1139, параграф 142).
- (132) Решение 98/204/ЕО на Комисията от 30 юли 1997 г. относно условното одобряване на помощите, отпуснати от Франция на групата GAN (ОВ L 78, 16.3.1998 г., стр. 1).
- (133) Виж в тази връзка Решение 2006/947/ЕО на Комисията от 7 декември 2005 г. относно държавната помощ, предоставена от Белгия в полза на ABX Logistics (ОВ L 383, 28.12.2006 г., стр. 21).
- (134) Виж в този смисъл решение на Съда от 21 март 1991 г., Италия срещу Комисията (Rec.1991, стр. I-1433).
- (135) Вж. като пример Решение 92/266/ЕИО на Комисията от 27 ноември 1991 г. относно преквалифицирането на френските промишлени групи извън металургията, въгледобива и Генерална морска компания по смисъла на членове 92 до 94 от Договора за ЕИО (ОВ L 138, 21.5.1992 г., стр. 24). Виж също социалните планове, към които текстът по-долу препраща.
- (136) Редно е да се отбележи, че половината от засегнатия персонал са били служители на временни договори или подизпълнители. Следователно може да се предполага, че разходът на служител за 5 000 работни места за постоянния персонал на Airbus е бил много по-висок.
- (137) В края на тръжната процедура Комисията е назначила независим експерт, Moore Stephens, Chartered Accountants, който е представил окончателен доклад на 25 януари 2008 г.
- (138) Касае се за следните 7 кораба: Corse, Ile de Beauté, Méditerranée, Napoléon Bonaparte, Paglia Orba, Monte d'Oro, Monte Cino.
- (139) Това намаление, на стойност [...] милиона евро (или средно [...] до [...] % от брутната продажна стойност), е между другото оправдано от спецификата на корабите на SNCM, които са адаптирани към обслужването, осигурено от дружеството, от състоянието на корабите и от контекста на излагане на пазара на цялата флотилия (а именно слабата позиция на продавача). Посочената от BRS стойност се основава на хипотезата за продажба на кораби в отлично състояние, в добро техническо и функционално състояние и при нормални търговски условия.
- (140) Оценена на [...] милиона евро.
- (141) Несигурното събитие е оправдано от вероятността назначеният ликвидатор да бъде задължен да пристъпи към бърза цесия на корабите и от ефекта на задръстване на пазара поради ограничената възможност за поглъщане.
- (142) Касае се за задължение, наложено от член L.321-13 от Кодекса на труда, който предвижда изплащането от страна на работодателя на обезщетение при уволнение на служител на минимална възраст 50 години.

- (¹⁴³) Разходи по обновяване на заетостта ([...] милиона евро), разходи по договори за преназначаване ([...] милиона евро), разходи придружаване и помощ при преназначаване, наречено „мобилност“ ([...] милиона евро).
- (¹⁴⁴) Разходи за уволнение на персонала по договор с SNCM, командирован към свързани дружества и ликвидирани дъщерни дружества ([...] милиона евро) и разходи по съдебни спорове, свързани с прекратяване на трудови договори и с молби за преквалификация на трудовия договор ([...] милиона евро).
- (¹⁴⁵) Към 30 септември 2005 г. SNCM експлоатира три кораба на лизинг: NGV *Liamone* (собственост на GIE *Véronique Bail*), *Danielle Casanova* (GIE *Joliette Bail*) и *Pascal Paoli* (GIE *Castellane Bail*).
- (¹⁴⁶) Хипотезите, свързани с тази оценка, са следните:
- SNCM прекратява своите договори за лизинг към 30 септември 2005 г., което означава, че корабите са върнати на съответните им собственици (GIE) без да е изплатен никакъв наем,
 - възможностите за закупуване не могат да бъдат упражнени,
 - корабите са продадени чрез банките кредитори на 30 септември 2005 г.; нетният резултат от продажбата на корабите се използва с приоритет за изплащане на банковите и данъчните задължения.
- (¹⁴⁷) Предвид честото прибягване от страна на SNCM към CDD.
- (¹⁴⁹) В своето Решение 2006/947/ЕО от 7 декември 2005 г. относно държавната помощ, предоставена от Белгия в полза на ABX Logistics (ОВ L 383, 28.12.2006 г., стр. 21), Комисията отбелязва: „Комисията не отрича, че, в определени изключителни случаи, някои национални законодателства предвиждат възможността за трети страни да се обърнат срещу акционерите на ликвидирано дружество, а именно ако тези акционери могат да бъдат считани като [...] и/или допуснали сериозни грешки при управлението. При все това, в конкретния случай, въпреки че във френското право съществува такава възможност и че белгийските власти са предоставили известна информация за такъв риск, те не са опровергали изразените съмнения в този случай при разширяването на процедурата от април 2005 г. по това дело. Комисията заключава, че в настоящия случай не е законно да се задържат, сред разходите по този сценарий, 58-те милиона евро, свързани според белгийските власти с риска от [...]“.
- (¹⁴⁹) Съобщение на Комисията относно помощта, която Франция е решила да отпусне на Société Marseillaise de crédit (ОВ C 49, 19.2.1997 г., стр. 2).
- (¹⁵⁰) Тоест нетната актуализирана стойност на риска от бъдещо осъждане, предвид факта, че лицата, обвинени, че са отговорни за пасива, се защитят срещу едно такова твърдение.
- (¹⁵¹) Закон № 85-98 от 25 януари 1985 г. относно поставянето под финансов надзор и съдебната ликвидация на дружества, кодифициран в Търговския закон в членове L620-1 и следващи; Закон № 2005-845 от 26 юли 2005 г. относно защитата, финансовия надзор и ликвидацията на дружества, кодифициран в членове 620-1 до 670-8 от Търговския закон.
- (¹⁵²) Сценарият за решение за предприемане на план за възстановяване на дружеството не се прилага в настоящия случай, тъй като гореупоменатият закон от 2005 г. е влязъл в сила след тази дата, а информацията, с която разполага Комисията, с нищо не допуска да се направи заключение, че евентуален съдебен надзор на SNCM не би бил успешен.
- (¹⁵³) В рамките на съответните закони, публичните дружества с частноправен статус попадат в полето на приложение на горепосочените закони, управляващи условията на съдебна ликвидация. Освен това законодателството позволява ангажирането на отговорността на юридически лица от публичното право в качеството на управител в рамките на процедура по запълване на пасива.
- (¹⁵⁴) Френската съдебна практика изисква от фактическия управител да е извършвал нееднократно положителни управленски действия.
- (¹⁵⁵) Реакция на френските власти по отношение на някои забележки, представени от SNCM (вж. точка 172 от настоящото решение).
- (¹⁵⁶) Интересно е да се отбележи, че освен класическите вземания за служителите, съществуват и съдебни вземания за служителите, които имат за източник решението, издадено от трудовоправните юрисдикции. В конкретния случай служителят сезира трудовоправната юрисдикция, която определя основателността на неговата молба и когато тази молба е допустима, тя се вписва в регистъра на вземанията на дружеството.
- (¹⁵⁷) Решение на Касационния съд, 30 ноември 1993 г., № 91-20554, Bull. civ. IV, № 440, стр. 319.

- (¹⁵⁸) Тази оценка е направена от Sorgem Evaluation, консултант по финансови инвестиции. Авторът на оценката, Maurice Nussenbaum, е финансов експерт към Апелативния съд в Париж и лицензиран от Касационния съд.
- (¹⁵⁹) Реакция на френските власти по отношение на някои забележки, представени от SNCM (виж точка 174 от настоящото решение).
- (¹⁶⁰) Реакция на френските власти по отношение на някои забележки, представени от SNCM (виж точки 175 и 176 от настоящото решение).
- (¹⁶¹) Реакция на френските власти по отношение на някои забележки, представени от SNCM (виж точки 175 и 176 от настоящото решение).
- (¹⁶²) Бюро за Геоложки и минни проучвания (BRGM).
- (¹⁶³) Виж например Решението на Касационния съд от 6 февруари 2001 г. № 98-15129.
- (¹⁶⁴) Виж двете съдебни решения, издадени от Апелативния съд в Руан на 22 март 2005 г. – решение № RG 04/02549 Asprocomp Group Ouj и решение № RG 01/02667 – 04/02675.
- (¹⁶⁵) Предвид факта, че лицата, обвинени в погрешно прекратяване на този план, най-вероятно упорито биха се защитавали, за да не се ангажира тяхната лична отговорност.
- (¹⁶⁶) Cass. com., 19 април 2005 г., Métaleurop.
- (¹⁶⁷) Прилагане на членове 92 и 93 от договора за ЕО относно участията на публичните органи, Bulletin CE 9/1984, точка 3.2. iii.
- (¹⁶⁸) Решение на Съда от 12 декември 2000 г., Alitalia срещу Комисията (T-296/97, Rec., стр. II-3871).
- (¹⁶⁹) Виж за пример решението на Съда от 12 декември 1996 г., Air France срещу Комисията (T-358/94, Rec. стр. II-2109, точка 70).
- (¹⁷⁰) Виж решение на Съда от 14 февруари 1990 г., Франция срещу Комисията (301/87, Rec., стр. I-307, точка 40).
- (¹⁷¹) Виж съобщението относно евентуалната помощ в проект за апортни вноски от публични капитали в капитала на Klöckner Stahl, ОВ С 390, 31.12.1994 г., стр. 1.
- (¹⁷²) Решение на Съда от 11 юли 1996 г., SFEI (C-39/94, Rec., стр. I-3547, параграф 60).
- (¹⁷³) Решение на Съда от 14 февруари 1990 г., Франция срещу Комисията (301/87, Rec., стр. I-307, параграф 41).
- (¹⁷⁴) Решение на Трибунала от 29 септември 2000 г., Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) срещу Комисията (T-55/99, Rec., стр. II-03207, параграф 82).
- (¹⁷⁵) Решение на Съда от 2 юли 1974 г., Италия срещу Комисията (173/73, Rec., 709, параграф 33).
- (¹⁷⁶) Решение на Съда от 20 септември 2001 г., HJ Banks (C-390/98, Rec., стр. I-6117, параграф 33).
- (¹⁷⁷) Решение на Трибунала от 1 юли 2004 г., Salzgitter срещу Комисията (T-308/00, Rec. стр. II-1933, параграф 79). Вж. също съобщение на Комисията за приложение на правилата относно държавните помощи и мерките, свързани с прякото данъчно облагане на предприятията (ОВ С 384, 10.12.1998 г., стр. 3, точка 16).
- (¹⁷⁸) Решение на Съда от 6 септември 2006 г., Португалия срещу Комисията (C-88/03, Rec., стр. I-7115, параграф 56).
- (¹⁷⁹) Решение на Съда от 8 ноември 2001 г., Adria-Wien Pipeline GmbH (C-143/99, Rec., стр. I-8365, параграф 41).

- (¹⁸⁰) Вж. например решението на Комисията от 10 октомври 2007 г. относно реформата на финансирането на пенсиите в банковия сектор в Гърция (ОВ С 308, 19.12.2007 г., стр. 9) и решението на Комисията от 10 октомври 2007 г. относно държавните помощи, отпуснати от Франция за реформата на начина на финансиране на пенсиите на държавните служители от пощите (ОВ L 63, 7.3.2008 г., стр. 16).
- (¹⁸¹) Вж. решението на Комисията от 17 юли 2002 г. относно la Société française de production (ОВ С 71, 25.3.2003 г., стр. 3). „Финансирането от страна на държавата на план за намаляване на числения състав, позволяващо на дадено предприятие да се освободи от част от персонала си без да понесе изцяло цената за това, е селективна облага, която може да бъде засегната от забраната за държавни помощи. В замяна на това осъществяването с помощта на публични фондове на допълнителни социални мерки в полза на уволнените лица без тези мерки да облекчават работодателя от нормалните му задължения е част от социалната политика на държавите-членки и не представлява помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО. [...] SFP ще поеме изцяло тези разходи. От този момент допълнителните социални мерки в полза на уволнения персонал на SFP, които ще бъдат осъществени, след като персоналът напусне предприятието, ни най-малко не освобождават това дружество от задълженията му и не съдържат държавна помощ в полза на SFP.“
- (¹⁸²) Този размер е резултата от разликата между действително нотифицираната сума (76 милиона евро) и сумата, одобрена като компенсация за обществена служба (53,48 милиона евро).
- (¹⁸³) ОВ С 288, 9.10.1999 г., стр. 2.
- (¹⁸⁴) ОВ С 205, 5.7.1997 г., стр. 5.
- (¹⁸⁵) Вж. точка 30 от насоките 2002 г.
- (¹⁸⁶) Цитирано решение.
- (¹⁸⁷) Регламентираните запаси са осчетоводени разходи в приложение на данъчните разпоредби.
- (¹⁸⁸) Решение на Съда от 16 май 2002 г., Франция срещу Комисията (С-482/99, Rec. 2002, стр. I-4397, параграф 71).
- (¹⁸⁹) Първият алтернативен метод, базиран на собствения капитал, необходим за финансирането на съществуващия флот изглежда неподходящ, доколкото френските власти са използвали за това изчисление цената, на която флотът е придобит, а не пазарната му цена през 2002 г. Всъщност, ако трябва да се създаде ново дружество със същия флот, като този на SNCM в сегашното му състояние, то това дружество трябва да намери собствен капитал, пропорционален на стойността, на която са купени всички кораби, а не на производствената им стойност. От друга страна, такъв подход не взема предвид другите тежки активи, като информационната система за резервации или недвижимите собствениности на предприятието. Вторият алтернативен метод, основаващ се на разходите, направени от SNCM, изглежда по-подходящ за Комисията. При все това Комисията желае да преразгледа цифрата 41,7 милиона евро, отнасяща се за предишните загуби, и по-специално, за да отчете само резултата от 2002 г. и загубите, понесени при обслужването на Корсика преди 1999 г.
- (¹⁹⁰) Трябва да се отбележи, че независимият експерт на Комисията е изчислил на [...] милиона евро реалната стойност на плана за реструктуриране въз основа на счетоводството на SNCM.
- (¹⁹¹) Решение на Съда от 16 май 2002 г., Франция срещу Комисията (С-482/99, Rec. 2002, стр. I-4397, параграф 71).
- (¹⁹²) Вж. таблица 2 от настоящото решение. Тази сума включва цесиите на активи, реализирани в момента на решението от 2003 г., а именно продажбите на корабите *Napoléon*, *Monte Rotondo* и *Liberté*, както и цесиите на недвижими имоти (комплекс *Schuman* и *SCI Espace Schuman*).
- (¹⁹³) Вж. точка 48 от насоките.
- (¹⁹⁴) Вж. приложение 1.
- (¹⁹⁵) Трябва да се отбележи, че на 11 декември 2007 г. е подписана компромисна продажба на *Jean Nicoli* между VT и трети купувач за прехвърляне на собственост, осъществено през април 2008 г.
- (¹⁹⁶) Обявено с писмо пред Комисията на 23 юни 2004 г.
- (¹⁹⁷) Тази сума взема предвид продажбата на *SCI Espace Schuman* ([...] милиона евро), реализирана на 24 юни 2003 г., но не и нетния отрицателен продукт от цесията, свързан с продажбата на кораба *Aliso* ([...] милиона евро, осъществена на 30 септември 2004 г.
- (¹⁹⁸) Корабът *Asco*, участието в *Sudcargos* и недвижимите имоти.

- (¹⁹⁹) Комисията смята, че в рамките на оценката за спазване на член 4 от решението от 2003 г., трябва да се държи сметка за обявените цени т. е. за цените, отбелязани на всеки рекламен носител или във всяко публично съобщение, което SNCM би могло да разпространи. Това условие не засяга цените, формирани от информационната система за резервация на SNCM, защото тези тарифи са както при SNCM, така и при неговите конкуренти, динамично обусловени от „yield management“. Настройката на системите не позволява да се отчете наличието на специални тарифи при конкурентите на SNCM и следователно да се провери липсата на *price leadership* по отношение на SNCM.
- (²⁰⁰) Въз основа на информацията от френските власти се оказва, че SNCM никога не е обявявало, между 9 юли 2003 и 16 март 2005 г., в служебните си обяви, рекламни кампании или в какъвто и да е публично огласен документ цени, по-ниски от тези, които конкурентите му са представили.
- (²⁰¹) Тази сума е разликата между нетната финансова нужда на SNCM (19,75 милиона евро) и нетния продукт от цесите на активи в резултата на решението от 2003 г. ([...] милиона евро от продажбата на кораба Aliso и участията в Southern Trader, Somesa и Amadeus). С нея капиталовата вноска, предоставена от държавата на SNCM, достига 69,29 милиона евро.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ДИСПОЗИТИВ НА РЕШЕНИЕТО ОТ 2003 Г.

Член 1

Помощта за реструктуриране, която Франция смята да отпусне на Националното морско дружество Корсика - Средиземно море (SNCM), е съвместима с общия пазар при условията, предвидени в членовете от 2 до 5.

Член 2

От момента на уведомяване за настоящото решение и до 31 декември 2006 г. SNCM ще се въздържа от придобиване на нови кораби и подписване на договори за построяване, поръчка и наемане на нови или ремонтирани кораби.

От момента на уведомяване за настоящото решение и до 31 декември 2006 г. SNCM може да използва само 11-те кораба, които предприятието SNCM вече притежава, а именно: *Napoléon Bonaparte*, *Danielle Casanova*, *Île de Beauté*, *Corse*, *Liamone*, *Aliso*, *Méditerranée*, *Pascal Paoli*, *Paglia Orba*, *Monte Cinto* и *Monte d'Oro*.

Ако SNCM трябва да замести по независещи от волята му причини един от тези кораби преди 31 декември 2006 г., Комисията може да одобри такова заместване въз основа на надлежно мотивирано уведомление от Франция.

Член 3

Групата SNCM цедира всички свои преки и непреки участия в следните дружества:

- *Amadeus France*,
- Компанията *Corse Méditerranée*,
- Гражданско дружество за недвижими имоти *Schuman*,
- Средиземноморско дружество за инвестиции и участия (*Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations*),
- *Someca*.

Вместо да цедира участията си в Средиземноморското дружество за инвестиции и участия SNCM може да продаде единствения актив на това дружество - *Southern Trader* и да затвори този филиал.

Цесиите могат да се извършат по избор на френските власти, било чрез публично предложение за продажба, било чрез покана за изразяване на интерес с предварително разгласяване, със срок за отговор от най-малко два месеца.

Франция предава на Комисията доказателства за цесиите като цяло. Малкият брой предложения, получени от SNCM, не могат да бъдат основание за неизвършване на цесиите. При липса на оферти и ако Франция може да докаже, че всички необходими мерки за разгласяване са били взети, условието, посочено в първата алинея, ще може да се счита за изпълнено.

Член 4

От датата на уведомяване за настоящото решение и до 31 декември 2006 г., за всички линии с дестинация Корсика, SNCM се въздържа от всякаква тарифна политика за публикуваните тарифи, целяща да предложи цени по-ниски от цените, обявени от конкурентите му за равностойни дестинации и услуги и за същите дати.

Комисията си запазва правото да открие процедура за разследване за всяко установено неизпълнение на условията, предвидени в настоящото решение, и по специално на условието, посочено в първата алинея.

Условието, посочено в първата алинея, е изпълнено, ако всеки ден най-ниските цени, изложени от SNCM, са по-високи от най-ниските промоционални цени, обявени от всеки от конкурентите му за равностойни дестинации и услуги.

Условието, посочено в първата алинея, не се прилага повече, след като цените на споменатите конкуренти станат по-високи от тарифите на SNCM, които са в сила през референтната 1996 година и са коригирани според инфлацията.

Ежегодно преди 30 юни Франция съобщава на Комисията всички данни, необходими, за да се докаже, че през предишната календарна година това условие е било изпълнено за всички пътувания за и от Корсика.

Член 5

Съобразно ангажиментите, поети от френските власти в плана за реструктуриране, годишният брой на ротации на корабите по различните морски връзки с Корсика са ограничени до 31 декември 2006 г. до праговете, предвидени в таблица 3 на настоящото решение ⁽¹⁾, освен по изключителни и независещи от SNCM причини, които биха накарали дружеството да прехвърли някои ротации към други пристанища и при промяна на задълженията за извършване на обществена услуга, тежащи върху предприятието.

Член 6

Франция има разрешение да рекапитализира SNCM чрез първа вноса от 66 милиона евро, считано от уведомяването за настоящото решение.

До края на периода на реструктуриране, т.е. до 31 декември 2006 г., Комисията ще може да решава, по искане на френските власти, дали да одобри впоследствие второ плащане на SNCM, което ще съответства на разликата от оставащите 10 милиона евро и сумата от цесиите, изисквани в чл. 3 според условията, определени в същия член.

Такова решение може да бъде взето само ако са изпълнени действията, изисквани от член 3, ако сумата от цесиите не надвишава десет милиона евро и ако условията в членове 2, 4 и 5 са спазени, без ограничение на правомощието на Комисията да започне при нужда официална процедура за разследване на неспазването на една от тях. В такъв случай вторият транш няма да бъде изплатен.

Член 7

Франция информира Комисията в срок от шест месеца, считано от уведомяването за настоящото решение за мерките, които е взела, за да го изпълни.

Член 8

Адресат на настоящото решение е Френската република.

⁽¹⁾ Вж. приложение II от настоящото решение.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА 3 НА РЕШЕНИЕТО ОТ 2003 Г.

Развитие на предлагането от SNCM

	Брой пътувания		Предложени места		Предложени линейни метри	
	2001 г.	> 2003 г.	2001 г.	> 2003 г.	2001 г.	> 2003 г.
Марсилия-Корсика	1 881	[...]	1 723 050	[...]	1 469 000	[...]
Тулон-Корсика	187	[...]	303 650	[...]	0	[...]
Генуезки залив	1 768	[...]	1 708 700	[...]	0	[...]
Общо Европа	3 836	3 067	3 735 400	2 357 500	1 469 000	[...]
Магреб	302	372	444 000	635 000	0	0
Общо	4 138	3 439	4 179 400	2 992 500	1 469 000	[...]

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2009 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L+C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 000 EUR за годишен абонамент (*)
Официален вестник на ЕС, серии L+C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	100 EUR за месечен абонамент (*)
Официален вестник на ЕС, серии L+C, на хартиен носител + годишно сборно издание на CD-ROM	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	700 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	70 EUR за месечен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	40 EUR за месечен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L+C, месечно издание на CD-ROM (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	500 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), CD-ROM, две издания на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	360 EUR за годишен абонамент (= 30 EUR за месечен абонамент)
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език (езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

(*) Цена на отделен брой: до 32 страници: 6 EUR
от 33 до 64 страници: 12 EUR
над 64 страници: цена, фиксирана според случая

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в един общ многоезиков CD-ROM.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Платените издания на Службата за публикации могат да бъдат закупени от всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>